

صلى الله عليه وسلم

جمهوری اسلامی ایران
سازمان برنامه و بودجه کشور
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان بوشهر

گزارش اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

استان بوشهر

سال ۱۳۹۶

معاونت هماهنگی برنامه و بودجه

۱۳۹۸

شماره انتشاراتی استان: ۹۸-۵۵۳

سرشناسه	: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان بوشهر
عنوان و نام پدیدآور	: گزارش اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان بوشهر سال ۱۳۹۶ / تهیه‌کننده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان بوشهر.
مشخصات نشر	: تهران: سازمان برنامه و بودجه، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۴۶۶ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۰۳-۱۴۶-۶
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: بوشهر (استان) -- اوضاع اقتصادی -- آمار
موضوع	: Bshehr (Iran: Province) -- Economic conditions -- Statistics
موضوع	: بوشهر (استان) -- اوضاع اجتماعی -- آمار
موضوع	: Bshehr (Iran: Province) -- Social conditions -- Statistics
موضوع	: بوشهر (استان) -- زندگی فرهنگی -- آمار
موضوع	: Bushehr (Iran: Province) -- Intellectual life -- Statistics
شناسه افزوده	: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان بوشهر
شناسه افزوده	: سازمان برنامه و بودجه
شناسه افزوده	: Sazman Barnameh va Budjeh
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶ س۱۷۶/ب۹/۴۷۷ HC
رده بندی دیویی	: ۳۳۰/۹۵۵۶۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۶۴۸۰۶۴

گزارش اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان بوشهر سال ۱۳۹۶

تهیه‌کننده: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان بوشهر

نویت چاپ: اول

سال انتشار: ۱۳۹۸

شمارگان: ۳۰ نسخه

قیمت: ۳۰۰۰۰۰ ریال

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشانی: بوشهر، میدان امام، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی بوشهر
تلفن: ۳۱۶۰۰۱۰۰ دورنگار: ۳۳۵۵۳۹۷۹ کدپستی: ۷۵۱۶۶۳۳۳۱۷
پست الکترونیک: info@bushehr.mporg.ir وبگاه: http://bushehr.mporg.ir

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان بوشهر از افراد زیر به خاطر همکاری در تهیه و انتشار « گزارش اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان بوشهر سال ۱۳۹۶ » صمیمانه سپاسگزاری می‌نماید.

نام و نام خانوادگی	عنوان فصل
مزگان رشیدپور	رشد اقتصادی، تورم، حمل و نقل، بانکداری، رفاه و تأمین اجتماعی، رفاه و توزیع منابع و امکانات
سمانه دوانی	جمعیت، فعالیت و اشتغال
عباس آرامی	تجارت خارجی، صنعت و معدن، تربیت بدنی
اسماعیل عباسی	ارتباطات و فناوری اطلاعات، منابع آب، میراث فرهنگی و گردشگری، فرهنگ و هنر
حمیده دانشگر	کشاورزی و منابع طبیعی، محیط زیست
فریبا سرخوش	بهداشت و درمان، آموزش و پرورش، آموزش عالی، آموزش فنی و حرفه‌ای
محمد رضا زارع پور	عمران شهری، عمران روستایی، مسکن
مسعود حراقی	نظام درآمد - هزینه، انرژی

پیشگفتار

گزارش اقتصادی- اجتماعی استان که هر سال توسط معاونت هماهنگی برنامه و بودجه انتشار می‌یابد، تلاشی جهت انعکاس عملکرد بخش‌ها و تحولات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی استان در سال می‌باشد. گزارش حاضر که به بررسی وضعیت استان طی سال‌های ۹۳-۱۳۹۲ می‌پردازد، در چهار بخش تهیه و تنظیم گردیده است. بخش اول تصویری است از وضعیت شاخص‌های کلان رشد اقتصادی استان و سعی دارد مسائل مربوطه را در حوزه‌های فرابخشی مورد بررسی و تحلیل قرار دهد. بخش دوم به بررسی امور زیربنایی از جمله انرژی، حمل و نقل و عمران شهری و روستایی پرداخته است. بررسی وضعیت استان در بخش‌های منابع آب، کشاورزی و صنعت و معدن از مباحث مطرح شده در فصل سوم می‌باشد. بخش چهارم به بررسی وضعیت استان در امور فرهنگی، آموزشی و اجتماعی پرداخته است.

با توجه به همزمانی تهیه و تدوین مجموعه حاضر با احیاء مجدد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها، بر آن شدیم تا با همکاری کارشناسان برنامه‌ریزی سازمان، نسبت به بازبینی مجدد شاخص‌های مورد استفاده و تقویت گزارشات اقدام گردد، انشاءالله این روند در گزارش سال‌های آتی تکمیل و غنای آن افزون گردد.

از آنجا که گردآوری اطلاعات موجود بدون همکاری دستگاه‌های اجرایی استان و تلاش کارشناسان ذیربط در کلیه بخش‌ها امکان‌پذیر نبوده است، بدینوسیله از کلیه دستگاه‌های اجرایی و کارشناسان مربوطه که در تهیه این گزارش از طریق ارائه آمار و اطلاعات مشارکت موثر داشته‌اند قدردانی و تشکر نموده و از کلیه صاحب‌نظران و کارشناسان دعوت می‌نماید با ارائه نقطه نظرات و پیشنهادات ما را در ارتقای کمی و کیفی گزارشات بعدی یاری نمایند.

در پایان لازم می‌دانم مراتب تشکر و سپاس خود را از تمامی همکاران ذیربط در تهیه و تدوین این گزارش ابراز نمایم.

رضا عوض پور

رییس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان بوشهر

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۶	پیشگفتار
۹	بخش اول - امور فرابخشی
۱۱	فصل اول - جمعیت
۲۵	فصل دوم - فعالیت و اشتغال
۳۳	فصل سوم - رشد اقتصادی
۵۵	فصل چهارم - تورم
۶۱	فصل پنجم - بانکداری
۶۳	فصل ششم - نظام درآمد - هزینه استان
۷۹	فصل هفتم - تجارت خارجی (بازرگانی)
۹۷	فصل هشتم - محیط زیست
۱۰۷	بخش دوم - امور زیربنایی
۱۰۹	فصل اول - انرژی
۱۴۳	فصل دوم - حمل و نقل
۱۶۵	فصل سوم - عمران شهری
۱۷۳	فصل چهارم - عمران روستایی
۱۸۹	فصل پنجم - مسکن
۱۹۹	فصل ششم - ارتباطات و فناوری اطلاعات
۲۲۱	بخش سوم - امور تولیدی
۲۲۳	فصل اول - منابع آب
۲۴۱	فصل دوم - کشاورزی و منابع طبیعی
۲۸۹	بخش سوم - صنعت و معدن
۳۲۱	بخش چهارم - امور فرهنگی، آموزشی و اجتماعی
۳۲۳	فصل اول - بهداشت و درمان
۳۵۳	فصل دوم - تربیت بدنی

۳۶۹	فصل سوم - آموزش و پرورش
۳۷۹	فصل چهارم - آموزش فنی و حرفه‌ای
۳۹۱	فصل پنجم - آموزش عالی
۳۹۱	فصل ششم - فرهنگ و هنر
۴۱۷	فصل هفتم - میراث فرهنگی و گردشگری
۴۲۹	فصل هشتم - رفاه و تأمین اجتماعی
۴۵۱	فصل نهم - رفاه و توزیع منابع و امکانات

فصل اول - امور فرابخشی

بخش ۱. جمعیت

بخش ۲. فعالیت و اشتغال

بخش ۳. رشد اقتصادی

بخش ۴. تورم

بخش ۵. بانکداری

بخش ۶. نظام درآمد - هزینه استان

بخش ۷. تجارت خارجی (بازرگانی)

بخش ۸. محیط زیست

بخش اول - جمعیت

مقدمه

مبنای اساسی هر نوع برنامه‌ریزی در کشور بر اساس جمعیت می‌باشد. توجه به شاخص‌ها و معیارهای جمعیتی و بکار بستن آنها در بعد اجرایی می‌تواند نقش بسیار مهمی در برنامه‌ریزی پایدار داشته باشد. آمارهای جمعیتی در برنامه‌ریزی‌های شهری - روستایی، توسعه ملی و منطقه‌ای، رفاه اجتماعی، اشتغال می‌تواند کاربرد زیادی داشته باشند. معمولاً با تغییر اندازه و ترکیب سنی جمعیت، پتانسیل و نیازهای جمعیت هم تغییر می‌کند. رشد جمعیت تا حدی می‌تواند موجب رشد اقتصادی و توسعه هر کشوری گردد ولی توسعه بیشتر، نیازمند متناسب بودن جمعیت و امکانات اقتصادی است. برای تعادل بین جمعیت و میزان امکانات جامعه شناخت عوامل موثر بر رشد جمعیت نیاز می‌باشد. از عوامل موثر بر رشد جمعیت میزان مرگ و میر، زاد و ولد کودکان و مهاجرت می‌باشد. در ایران از سال ۱۳۳۵ تا کنون جمع‌آوری آمارهای جمعیتی در قالب سرشماری عمومی جمعیت در کل کشور انجام شده است. هدف کلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن، جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات پایه‌ای در مورد تعداد، ساختار و ویژگی‌های عمده افراد جامعه و واحدهای مسکونی کل کشور برای برنامه‌ریزان، سیاست‌گذاران، دولت مردان و پژوهشگران و سایر کاربران است. تهیه چارچوب آماری مناسب در زمینه خانوار و مسکن برای اجرای طرح‌های آماری یکی دیگر از اهداف اصلی سرشماری می‌باشد.

جمعیت

بر اساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵، جمعیت کشور و استان بو شهر در این سال به ترتیب ۷۹۹۲۶۲۷۰ و ۱۱۶۳۴۰۰ نفر بوده است. سهم جمعیتی استان بو شهر از کل کشور معادل ۱/۴۵ درصد بوده که در بین ۳۱ استان کشور رتبه ۲۲ را از نظر دارا بودن جمعیت به

خود اختصاص داده بود. متوسط نرخ رشد سالانه جمعیت در سالهای ۹۵-۱۳۹۰ برای کل کشور ۱/۲۴ درصد و برای استان بوشهر ۲/۴ درصد بدست آمده است. در مقایسه با سایر استان‌های کشور، بعد از استان خراسان جنوبی که ۳/۰۲ درصد می باشد، نرخ رشد استان بوشهر بالاترین نرخ رشد جمعیتی بوده است که از دلایل عمده آن ایجاد فرصت‌های شغلی در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس جنوبی و جذب مهاجرین در این منطقه می باشد.

جمعیت شهری و روستایی و ضریب شهرنشینی

بر اساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵، جمعیت نقاط شهری ۸۳۵۹۵۵ نفر و روستایی با جمعیت غیرساکن استان بوشهر برابر با ۳۲۷۴۴۵ نفر بوده است. در حالیکه در این سال نرخ شهرنشینی برای کل کشور ۷۴ درصد بوده است این نرخ در استان بوشهر ۷۱/۹ درصد می باشد.

بر اساس جمعیت سرشماری شده در استان بوشهر سال ۱۳۹۵، نرخ شهرنشینی در این سال برای استان بوشهر ۷۱/۹ درصد می باشد. بالاترین ضریب شهرنشینی در این سال در میان شهرستان‌های استان با ۹۱/۶ درصد مربوط به شهرستان بوشهر و پایین‌ترین نیز با ۳۰/۵ درصد مربوط به شهرستان تنگستان می باشد. شهرستان بوشهر با ۹۱/۶ درصد، دیلم با ۸۱/۷ درصد، شهرستان دیر با ۷۹/۵ درصد، شهرستان گناوه با ۷۷/۸ درصد، شهرستان کنگان با ۷۵/۴ درصد، شهرستان دشتی با ۶۹ درصد و شهرستان دشتستان با ۶۷/۹ درصد در رتبه‌های بعدی ضریب شهرنشینی استان بوشهر قرار داشته‌اند.

جمعیت شهرهای استان بوشهر

از ۳۷ شهر استان بوشهر در سال ۱۳۹۵، شهرستان دشتستان با ۹ شهر، در رتبه نخست قرار گرفته است. بعد از آن شهرستان دیر با ۵ شهر، شهرستان بوشهر و دشتی با ۴ شهر، شهرستان‌های تنگستان، جم و کنگان با ۳ شهر و شهرستان‌های دیلم، عسلویه و گناوه با هر کدام با ۲ شهر قرار داشته‌اند.

از نظر جمعیتی در میان شهرهای استان بوشهر، بندر بوشهر با ۲۲۳۵۰۴ نفر جمعیت دارای بالاترین جمعیت شهری استان بوشهر و شهر بوشکان با جمعیت برابر با ۲۱۳۵ نفر دارای کمترین جمعیت شهری بوده‌اند.

بر حسب طبقات جمعیت شهری، شهرهای استان بوشهر با تراکم کم جمعیتی روبرو هستند بطوریکه ۲۰ شهر استان زیر ۱۰ هزار نفر جمعیت داشته‌اند. از میان ۳۷ شهر استان بوشهر تنها بندر بوشهر با ۲۲۳۵۰۴ نفر جمعیت و شهر برازجان با ۱۱۰۵۶۷ نفر در سال ۱۳۹۵، بالای صد هزار نفر جمعیت داشته‌اند.

بعد خانوار

طبق سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۵، تعداد ۲۴۱۹۶۰۳۵ خانوار در ایران زندگی می‌کنند. به عبارت دیگر بعد خانوار در کشور برابر با ۳/۳ نفر بوده است. بعد خانوار بدست آمده برای ۳۲۱۸۲۶ خانوار در استان در سال ۱۳۹۵ برابر با ۳/۶۱ نفر می‌باشد. در سال ۹۰ بعد خانوار در استان ۴/۱۸ نفر بوده و ۲۴۷۰۲۶ خانوار در این سال زندگی می‌کرده‌اند. بالاترین بعد خانوار در بین ۱۰ شهرستان به شهرستان کنگان با ۶/۶ نفر تعلق داشته است. شهرستان‌های بوشهر و جم با داشتن ۳/۷ نفر، کمترین میزان بعد خانوار در استان را به خود اختصاص داده‌اند.

نسبت جنسی

نسبت جنسی کشور در سال ۱۳۹۵ برابر با ۱۰۳ نفر می‌باشد. یعنی به ازای هر ۱۰۰ نفر زن، ۱۰۲ نفر مرد در کشور زندگی می‌کنند. در همین سال نسبت جنسی استان بوشهر برابر با ۱۱۴ نفر بوده که از این لحاظ رتبه اول را در کشور به خود اختصاص داده است. بالا بودن نسبت جنسی در استان بوشهر به دلیل وجود نیروی کار مهاجر مرد مجرد در پروژه‌های نفت و گاز خصوصاً در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس و شهرستان کنگان می‌باشد. در سال ۹۰ نسبت جنسی استان برابر با ۱۱۴ نفر بوده است.

تراکم نسبی جمعیت

تراکم نسبی جمعیت کشور در سال ۱۳۹۵ برابر با ۴۹/۱ نفر در کیلومتر مربع بوده است. این شاخص در استان بوشهر در سال‌های ۹۰ و ۹۵ به ترتیب برابر با ۴۵ و ۵۰ نفر در هر کیلومتر مربع می‌باشد. استان بوشهر از نظر تراکم نسبی جمعیت در سال ۹۵ در رتبه ۱۷ کشور قرار گرفته است. در سال ۱۳۹۵ بالاترین تراکم نسبی جمعیت در استان بوشهر متعلق به شهرستان کنگان و برابر با ۲۳۱/۷ نفر در کیلومتر مربع می‌باشد و بعد از آن شهرستان بوشهر با تراکم ۲۱۸ نفر در هر

کیلومتر مربع دومین شهرستان می باشد. شهرستان دشتی با ۱۷ نفر در هر کیلومتر مربع کمترین تراکم را در این سال به خود اختصاص داده است.

جدول ۱: شاخص های جمعیتی استان بوشهر در سال ۱۳۹۵

استان بوشهر	واحد	شهری	روستایی و غیر ساکن	جمع
جمعیت کل	نفر	۸۳۵۹۵۵	۳۲۷۴۴۵	۱۱۶۳۴۰۰
مرد	نفر	۴۳۷۵۱۶	۱۸۳۲۰۶	۶۲۰۷۲۲
زن	نفر	۳۹۸۴۳۹	۱۴۴۲۳۹	۵۴۲۶۷۸
تعداد خانوار	خانوار	۲۳۷۰۲۵	۸۴۸۰۱	۳۲۱۸۲۶
بعد خانوار	نفر	۳/۵	۳/۹	۳/۶
نرخ رشد سالیانه ۹۰-۹۵	درصد	۳/۵	-۰/۱	۲/۴
درصد شهرنشینی	درصد	۷۱/۹	۲۸/۱	۱۰۰/۰
مساحت استان	کیلومتر مربع	۲۳۱۶۷
تراکم در واحد سطح	نفر به کیلومتر مربع	۵۰

مأخذ: سالنامه آماری استان بوشهر

جدول ۲: شاخص‌های جمعیتی شهرستان بوشهر در سال ۱۳۹۵

جمع	روستایی و غیر ساکن	شهری	واحد	شهرستان بوشهر
۲۹۸۵۹۴	۲۵۰۱۷	۲۷۳۵۷۷	نفر	جمعیت کل
۱۵۳۵۱۲	۱۲۷۱۶	۱۴۰۷۹۶	نفر	مرد
۱۴۵۰۸۲	۱۲۳۰۱	۱۳۲۷۸۱	نفر	زن
۸۵۵۲۳	۷۲۹۳	۷۸۲۳۰	خانوار	تعداد خانوار
۳/۵	۳/۴	۳/۵	نفر	بعد خانوار
۲/۹	-۸/۰	۴/۴	درصد	نرخ رشد سالیانه ۹۰+ ۹۵
۱۰۰	۸	۹۱/۶	درصد	درصد شهروندی
۱۳۶۸	کیلومتر مربع	مساحت شهرستان
۲۱۸	نفر به کیلومتر مربع	تراکم در واحد سطح

مأخذ: سالنامه آماری استان بوشهر

جدول ۳: شاخص‌های جمعیتی شهرستان تنگستان در سال ۱۳۹۵

شهرستان تنگستان	واحد	شهری	روستایی و غیر ساکن	جمع
جمعیت کل	نفر	۲۳۴۲۷	۵۳۲۷۹	۷۶۷۰۶
مرد	نفر	۱۱۷۳۹	۲۷۲۳۱	۳۸۹۷۰
زن	نفر	۱۱۶۸۸	۲۶۰۴۸	۳۷۷۳۶
تعداد خانوار	خانوار	۶۵۷۹	۱۵۵۰۱	۲۲۰۸۰
بعد خانوار	نفر	۳/۶	۳/۴	۳/۵
نرخ رشد سالیانه ۹۰-۹۵	درصد	۶/۰	-۰/۲	۱/۸
درصد شهرنشینی	درصد	۳۰/۵	۶۹	۱۰۰
مساحت شهرستان	کیلومتر مربع	۱۹۵۰
تراکم در واحد سطح	نفر به کیلومتر مربع	۳۹

مأخذ: سالنامه آماری استان بوشهر

جدول ۴: شاخص‌های جمعیتی شهرستان جم در سال ۱۳۹۵

شهرستان جم	واحد	شهری	روستایی و غیر ساکن	جمع
جمعیت کل	نفر	۳۸۱۱۸	۳۱۹۳۳	۷۰۰۵۱
مرد	نفر	۱۹۶۴۳	۱۶۸۶۵	۳۶۵۰۸
زن	نفر	۱۸۴۷۵	۱۵۰۶۸	۳۳۵۴۳
تعداد خانوار	خانوار	۱۱۲۰۴	۸۷۹۳	۱۹۹۹۷
بعد خانوار	نفر	۳/۴	۳/۶	۳/۵
نرخ رشد سالیانه ۹۰-۹۵	درصد	۱۲/۲	۱/۳	۶/۴
درصد شهرنشینی	درصد	۵۴/۴	۴۶	۵۴
مساحت شهرستان	کیلومتر مربع	۱۴۴۴
تراکم در واحد سطح	نفر به کیلومتر مربع	۴۹

مأخذ: سالنامه آماری استان بوشهر

جدول ۵: شاخص‌های جمعیتی شهرستان دشتستان در سال ۱۳۹۵

شهرستان دشتستان	واحد	شهری	روستایی و غیر ساکن	جمع
جمعیت کل	نفر	۱۷۱۱۲۶	۸۰۹۲۱	۲۵۲۰۴۷
مرد	نفر	۸۶۲۳۵	۴۰۹۹۶	۱۲۷۲۳۱
زن	نفر	۸۴۸۹۱	۳۹۹۲۵	۱۲۴۸۱۶
تعداد خانوار	خانوار	۴۸۳۲۷	۲۲۶۱۶	۷۰۹۴۳
بعد خانوار	نفر	۳/۵	۳/۶	۳/۶
نرخ رشد سالیانه ۹۰-۹۵	درصد	۲/۵	۰/۶	۱/۹
درصد شهرنشینی	درصد	۶۷/۹	۳۲	۱۰۰
مساحت شهرستان	کیلومتر مربع	۶۳۲۷
تراکم در واحد سطح	نفر به کیلومتر مربع	۴۰

مأخذ: سالنامه آماری استان بوشهر

جدول ۶: شاخص‌های جمعیتی شهرستان دشتی در سال ۱۳۹۵

شهرستان دشتی	واحد	شهری	روستایی و غیر ساکن	جمع
جمعیت کل	نفر	۵۹۶۱۶	۲۶۷۰۳	۸۶۳۱۹
مرد	نفر	۲۹۸۲۷	۱۳۳۸۹	۴۳۲۱۶
زن	نفر	۲۹۷۸۹	۱۳۳۱۴	۴۳۱۰۳
تعداد خانوار	خانوار	۱۶۶۳۱	۷۸۴۳	۲۴۴۷۴
بعد خانوار	نفر	۳/۶	۳/۴	۳/۵
نرخ رشد سالیانه ۹۰-۹۵	درصد	۴/۶	-۲/۲	۲/۲
درصد شهرنشینی	درصد	۶۹/۱	۳۱	۱۰۰
مساحت شهرستان	کیلومتر مربع	۵۰۲۶
تراکم در واحد سطح	نفر به کیلومتر مربع	۱۷

مأخذ: سالنامه آماری استان بوشهر

جدول ۷: شاخص‌های جمعیتی شهرستان دیر در سال ۱۳۹۵

شهرستان دیر	واحد	شهری	روستایی و غیر ساکن	جمع
جمعیت کل	نفر	۴۸۲۰۷	۱۲۴۰۵	۶۰۶۱۲
مرد	نفر	۲۴۲۰۶	۶۵۹۰	۳۰۷۹۶
زن	نفر	۲۴۰۰۱	۵۸۱۵	۲۹۸۱۶
تعداد خانوار	خانوار	۱۳۱۹۹	۳۲۰۴	۱۶۴۰۳
بعد خانوار	نفر	۳/۷	۳/۹	۳/۷
نرخ رشد سالیانه ۹۰-۹۵	درصد	۵/۵	-۴/۶	۲/۹
درصد شهرنشینی	درصد	۷۹/۵	۲۰	۱۰۰
مساحت شهرستان	کیلومتر مربع	۲۲۶۱
تراکم در واحد سطح	نفر به کیلومتر مربع	۲۷

مأخذ: سالنامه آماری استان بوشهر

جدول ۸: شاخص‌های جمعیتی شهرستان دیلم در سال ۱۳۹۵

شهرستان دیلم	واحد	شهری	روستایی و غیر ساکن	جمع
جمعیت کل	نفر	۲۸۴۶۱	۶۳۶۷	۳۴۸۲۸
مرد	نفر	۱۴۴۹۵	۳۱۵۶	۱۷۶۵۱
زن	نفر	۱۳۹۶۶	۳۲۱۱	۱۷۱۷۷
تعداد خانوار	خانوار	۸۱۰۸	۱۷۴۸	۹۸۵۶
بعد خانوار	نفر	۳/۵	۳/۶	۳/۵
نرخ رشد سالیانه ۹۰-۹۵	درصد	۲/۷	-۱/۰	۲/۰
درصد شهرنشینی	درصد	۸۱/۷	۱۸	۱۰۰
مساحت شهرستان	کیلومتر مربع	۱۷۲۲
تراکم در واحد سطح	نفر به کیلومتر مربع	۲۰

مأخذ: سالنامه آماری استان بوشهر

جدول ۹: شاخص‌های جمعیتی شهرستان کنگان در سال ۱۳۹۵

شهرستان کنگان	واحد	شهری	روستایی و غیر ساکن	جمع
جمعیت کل	نفر	۸۱۳۰۵	۲۶۴۹۶	۱۰۷۸۰۱
مرد	نفر	۴۶۷۴۵	۲۲۶۲۶	۶۹۳۷۱
زن	نفر	۳۴۵۶۰	۳۸۷۰	۳۸۴۳۰
تعداد خانوار	خانوار	۲۴۹۸۱	۲۸۹۲	۲۷۸۷۳
بعد خانوار	نفر	۳/۳	۹/۲	۳/۹
نرخ رشد سالیانه ۹۰-۹۵	درصد	-۳/۱	۲۱/۰	۰/۵
درصد شهرنشینی	درصد	۷۵/۴	۲۵	۱۰۰
مساحت شهرستان	کیلومتر مربع	۴۶۵
تراکم در واحد سطح	نفر به کیلومتر مربع	۲۳۲

مأخذ: سالنامه آماری استان بوشهر

جدول ۱۰: شاخص‌های جمعیتی شهرستان گناوه در سال ۱۳۹۵

شهرستان گناوه	واحد	شهری	روستایی و غیر ساکن	جمع
جمعیت کل	نفر	۷۹۷۲۴	۲۲۷۶۰	۱۰۲۴۸۴
مرد	نفر	۴۰۴۷۳	۱۱۳۵۲	۵۱۸۲۵
زن	نفر	۳۹۲۵۱	۱۱۴۰۸	۵۰۶۵۹
تعداد خانوار	خانوار	۲۱۸۱۰	۶۳۷۱	۲۸۱۸۱
بعد خانوار	نفر	۳/۷	۳/۶	۳/۶
نرخ رشد سالیانه ۹۰-۹۵	درصد	۲/۷	۱/۹	۲/۵
درصد شهرنشینی	درصد	۷۷/۸	۲۲	۱۰۰
مساحت شهرستان	کیلومتر مربع	۱۸۸۹
تراکم در واحد سطح	نفر به کیلومتر مربع	۵۴

مأخذ: سالنامه آماری استان بوشهر

جدول ۱۱: شاخص‌های جمعیتی شهرستان عسلویه در سال ۱۳۹۵

شهرستان عسلویه	واحد	شهری	روستایی و غیر ساکن	جمع
جمعیت کل	نفر	۳۲۳۹۴	۴۱۵۶۴	۷۳۹۵۸
مرد	نفر	۲۳۳۵۷	۲۸۲۸۵	۵۱۶۴۲
زن	نفر	۹۰۳۷	۱۳۲۷۹	۲۲۳۱۶
تعداد خانوار	خانوار	۷۹۵۶	۸۵۴۰	۱۶۴۹۶
بعد خانوار	نفر	۴/۱	۴/۹	۴/۵
نرخ رشد سالیانه ۹۰-۹۵	درصد	۱۰/۸	-۲/۱	۲/۴
درصد شهرنشینی	درصد	۴۳/۸	۵۶	۱۰۰
مساحت شهرستان	کیلومتر مربع	۷۴۵
تراکم در واحد سطح	نفر به کیلومتر مربع	۹۹

مأخذ: سالنامه آماری استان بوشهر

بخش دوم – فعالیت و اشتغال

مقدمه

امروزه نقش و اهمیت نیروی انسانی در فرایند تولید و ارائه خدمات در جوامع بشری به عنوان مهمترین عامل، مشخص شده است. شکی نیست که عامل انسانی مهمترین بخش تحول و توسعه جوامع است. لذا دسترسی به اطلاعات جمعیت فعال و ویژگی‌های آن برای برنامه ریزی لازم و ضروری است. در بررسی نیروی انسانی در این گزارش از نتایج طرح آمارگیری از نیروی کار مرکز آمار ایران استفاده شده است.

طرح آمارگیری نیروی کار بر اساس نیاز برنامه‌ریزان و با هدف محاسبه شاخص‌های فصلی و سالانه نیروی کار، از جمله نرخ مشارکت اقتصادی، نرخ بیکاری و تغییرات آن‌ها طراحی شده است. این طرح منطبق بر آخرین توصیه‌های سازمان بین‌المللی کار است و برای مقایسه بین‌المللی شاخص‌های نیروی کار، امکان بهتری را فراهم می‌کند. در این طرح، برای بهبود برآورد تغییرات، از روش نمونه‌گیری چرخشی استفاده شده است. برای دستیابی به برآوردهای فصلی و با توجه به ماهیت اقلام و سؤال‌های پرسشنامه، آمارگیری در ماه میانی فصل در دو هفته مشخص انجام می‌شود و برخی سؤال‌های پرسشنامه در مورد هفته قبل از آن دو هفته (هفته‌های مرجع) پرسیده می‌شود.

فعالیت و اشتغال

به طور کلی جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر به دو گروه جمعیت فعال اقتصادی و جمعیت غیرفعال تقسیم می‌شوند. به تمامی افراد ۱۰ ساله و بیشتر خانوارها که در هفت روز قبل از مراجعه مأمور

آمارگیر شاغل و یا بیکار بوده‌اند، جمعیت فعال اقتصادی گفته می‌شود. در میان افراد فعال اقتصادی نیز به افرادی که در طول هفته مرجع طبق تعریف کار، حداقل یک ساعت کار کرده و یا به دلایلی به طور موقت کار را ترک کرده باشند شاغل گفته می‌شود. به افرادی که ۷ روز پیش از مراجعه مامور حداقل یک ساعت کار نکرده‌اند و دارای شغلی نیز نبوده‌اند در صورتی که در ۳۰ روز گذشته برای جستجوی کار اقدام نموده و آماده به کار نیز باشند بیکار گفته می‌شود.

جدول ۱: نرخ مشارکت اقتصادی استان بوشهر در مقایسه با کشورهای طی سال‌های ۹۶ -

۱۳۹۵

عنوان	سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶
کل کشور	۳۹/۴	۴۰/۳
استان بوشهر	۳۷	۳۷/۷

مأخذ: مرکز آمار ایران

بررسی نرخ مشارکت اقتصادی در سال ۱۳۹۶ حاکی از افزایش ۰/۹ واحد درصدی این نرخ در سطح کشور و افزایش ۰/۷ واحد درصدی در سطح استان نسبت به سال ۱۳۹۵ داشته است.

جدول ۲: نرخ بیکاری استان بوشهر در مقایسه با کشورهای طی سال‌های ۹۶ - ۱۳۹۵

عنوان	سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶
کل کشور	۱۲/۴	۱۲/۱
استان بوشهر	۱۱/۳	۱۱

مأخذ: مرکز آمار ایران

بررسی تغییرات نرخ بیکاری در سطح استان و کشور بیانگر این است که این نرخ در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال قبل ۰/۳ واحد درصد کاهش یافته است.

جدول ۳: سهم اشتغال ناقص استان بوشهر در مقایسه با کشور طی سال‌های ۹۶ - ۱۳۹۵

عنوان	سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶
کل کشور	۱۰/۳	۱۰/۴
استان بوشهر	۷	۶/۸

مأخذ: مرکز آمار ایران

افراد دارای اشتغال ناقص شامل تمام شاغلانی است که در هفته ی مرجع، حاضر در سرکار یا غایب موقت از محل کار بوده و به دلایل اقتصادی نظیر رکود کاری، پیدا نکردن کار با ساعت کار بیشتر، قرار داشتن در فصل غیرکاری و... کمتر از ۴۴ ساعت کار کرده، خواهان و آماده برای انجام کار اضافی در هفته ی مرجع بوده اند. این سهم در استان بوشهر در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال قبل کاهش ۰/۲ واحد درصدی داشته است. این شاخص در کشور نیز افزایش یافته و از ۱۰/۳ درصد به ۱۰/۴ درصد رسیده است. در طی سال‌های گذشته میزان اشتغال ناقص استان نسبت به میانگین کشوری پایین تر بوده است.

وضعیت اشتغال در بخش‌های عمده فعالیت

در طی چندین دهه گذشته، در استان بوشهر بخش خدمات همواره بیشترین سهم از بخش‌های فعالیت را به خود اختصاص داده است. طی سال‌های ۹۴ و ۹۵ نیز بیشترین سهم فعالیت در استان و کشور مربوط به بخش خدمات می‌باشد. در سال ۱۳۹۵ بخش کشاورزی و خدمات افزایش داشته ولی بخش صنعت کاهش ۳ واحد درصدی داشته است.

جدول ۴: سهم بخش‌های عمده فعالیت استان بوشهر در مقایسه با کشور طی سال‌های ۹۶ - ۱۳۹۵

بخش	سال ۱۳۹۵		سال ۱۳۹۶	
	کشور	استان	کشور	استان
کشاورزی	۱۸	۱۴/۲	۱۷/۶	۱۲/۵
صنعت	۳۱/۹	۲۴/۴	۳۲	۲۷/۶
خدمات	۵۰/۱	۶۱/۳	۵۰/۴	۶۰

مأخذ: مرکز آمار ایران

جدول ۵: نرخ مشارکت و بیکاری جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر سال ۱۳۹۶ (درصد)

کل سال	زمستان	پاییز	تابستان	بهار	شاخص/فصل	
۳۷/۷	۳۹/۳	۳۷/۸	۳۷/۵	۳۶/۱	نرخ مشارکت	
۱۱	۱۱/۲	۱۱/۱	۱۱	۱۰/۷	نرخ بیکاری	
۶۲/۹	۶۴/۵	۶۳/۲	۶۳/۱	۶۰/۸	نرخ مشارکت	
۹/۵	۱۰/۴	۹/۵	۸/۸	۹/۵	نرخ بیکاری	
۱۲/۵	۱۳/۸	۱۳	۱۱/۷	۱۱/۴	نرخ مشارکت	
۱۸/۴	۱۴/۶	۱۸/۹	۲۲/۹	۱۷/۵	نرخ بیکاری	
۳۸	۳۹/۲	۳۸/۲	۳۸	۳۶/۶	نرخ مشارکت	
۱۱/۴	۱۱/۵	۱۲/۱	۱۱	۱۰/۹	نرخ بیکاری	
۶۲/۶	۶۴/۲	۶۱/۹	۶۳/۲	۶۱/۳	نرخ مشارکت	
۹/۵	۱۰/۳	۹/۸	۸/۵	۹/۶	نرخ بیکاری	
۱۳/۴	۱۴/۱	۱۴/۹	۱۲/۶	۱۲/۱	نرخ مشارکت	
۱۹/۹	۱۷/۳	۲۱/۵	۲۳/۲	۱۷/۶	نرخ بیکاری	
۳۶/۹	۳۹/۴	۳۷	۳۶/۳	۳۴/۹	نرخ مشارکت	
۱۰/۱	۱۰/۳	۸/۶	۱۱/۲	۱۰/۲	نرخ بیکاری	
۶۳/۵	۶۵/۲	۶۶/۲	۶۳/۱	۵۹/۶	نرخ مشارکت	
۹/۶	۱۰/۹	۸/۶	۹/۵	۹/۲	نرخ بیکاری	
۱۰/۲	۱۳/۱	۸/۵	۹/۷	۹/۷	نرخ مشارکت	
۱۳/۴	۷/۶	۸/۱	۲۱/۸	۱۷/۲	نرخ بیکاری	

جدول ۶: نرخ مشارکت و بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر سال ۱۳۹۶ (درصد)

کل سال	زمستان	پاییز	تابستان	بهار	شخص/فصل
۴۲	۴۳/۹	۴۲/۲	۴۱/۵	۴۰/۴	نرخ مشارکت
۱۱	۱۱/۲	۱۱/۱	۱۱	۱۰/۷	نرخ بیکاری
۷۰	۷۲	۷۰/۵	۶۹/۹	۶۷/۷	نرخ مشارکت
۹/۶	۱۰/۵	۹/۵	۸/۸	۹/۵	نرخ بیکاری
۱۳/۹	۱۵/۴	۱۴/۵	۳	۱۲/۸	نرخ مشارکت
۱۸/۴	۱۴/۷	۱۹	۲۲/۹	۱۷/۵	نرخ بیکاری
۴۲/۱	۴۳/۶	۴۲/۲	۴۱/۸	۴۰/۶	نرخ مشارکت
۱۱/۴	۱۱/۵	۱۲/۱	۱۱	۱۰/۹	نرخ بیکاری
۶۹/۳	۷۱/۵	۶۸/۸	۶۹/۲	۶۷/۶	نرخ مشارکت
۹/۵	۱۰/۳	۹/۸	۸/۵	۹/۶	نرخ بیکاری
۱۴/۹	۱۵/۷	۱۶/۴	۱۳/۹	۱۳/۶	نرخ مشارکت
۱۹/۹	۱۷/۳	۲۱/۵	۲۳/۲	۱۷/۶	نرخ بیکاری
۴۱/۹	۴۴/۶	۴۲/۲	۴۱	۳۹/۸	نرخ مشارکت
۱۰/۱	۱۰/۴	۸/۶	۱۱/۲	۱۰/۴	نرخ بیکاری
۷۱/۸	۷۳/۳	۷۴/۷	۷۱/۶	۶۷/۷	نرخ مشارکت
۹/۶	۱۰/۹	۸/۷	۹/۵	۹/۲	نرخ بیکاری
۱۱/۶	۱۴/۸	۹/۶	۱۰/۹	۱۱	نرخ مشارکت
۱۳/۵	۷/۷	۸/۲	۲۱/۸	۱۷/۳	نرخ بیکاری

جدول ۷: نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ تا ۲۴ ساله و بیشتر سال ۱۳۹۶ (درصد)

شاخص/فصل	بهار	تابستان	پاییز	زمستان	کل سال
کل	۲۵/۲	۲۵/۶	۳۰/۷	۳۱/۹	۲۸/۲
مرد	۲۱/۵	۱۹/۱	۲۷	۳۲/۷	۲۴/۷
زن	۴۶/۵	۵۰/۹	۴۸/۱	۲۸/۹	۴۳/۲
شهری	۲۶/۲	۲۵/۵	۳۵/۲	۳۴/۶	۲۹/۸
مرد	۲۲/۴	۱۸/۳	۲۹/۱	۳۵/۴	۲۵/۴
زن	۴۹	۵۰	۵۹/۵	۳۲/۱	۴۶/۹
روستایی	۲۳/۱	۲۵/۷	۲۱/۵	۲۷/۴	۲۴/۷
مرد	۱۹/۶	۲۱/۱	۲۳	۲۸/۷	۲۳/۴
زن	۴۱/۶	۵۴/۸	۱۰/۴	۲۰/۹	۳۲/۱

جدول ۸: نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ تا ۲۹ ساله و بیشتر سال ۱۳۹۶ (درصد)

شاخص/فصل	بهار	تابستان	پاییز	زمستان	کل سال
کل	۲۱/۱	۲۳/۳	۲۸	۲۶/۲	۲۴/۶
مرد	۱۸/۵	۱۸/۶	۲۳/۵	۲۴/۵	۲۱/۱
زن	۳۴/۴	۴۲/۷	۴۷/۸	۳۲/۶	۳۹/۵
شهری	۲۲/۸	۲۳/۹	۳۰/۶	۲۷/۷	۲۶/۲
مرد	۲۰	۱۸/۸	۲۴/۷	۲۵	۲۱/۹
زن	۳۶/۵	۴۲/۳	۵۳/۲	۳۶/۹	۴۲/۵
روستایی	۱۷/۲	۲۱/۷	۲۰/۹	۲۳	۲۰/۷
مرد	۱۵	۱۸	۲۰/۳	۲۳/۶	۱۹/۲
زن	۲۹	۴۴/۲	۲۴/۵	۱۹/۹	۲۹/۳

جدول ۹: سهم بخش کشاورزی از اشتغال سال ۱۳۹۶ (درصد)

شاخص/فصل	بهار	تابستان	پاییز	زمستان	کل سال
کل	۱۱/۹	۱۱/۶	۱۲/۵	۱۳/۸	۱۲/۵
مرد	۱۱/۵	۱۱/۹	۱۲/۶	۱۳/۳	۱۲/۳
زن	۱۴/۶	۹/۶	۱۱/۸	۱۶/۲	۱۳/۲
شهری	۶/۴	۷/۵	۸/۳	۸/۱	۷/۶
مرد	۶/۳	۷/۷	۸/۳	۸/۶	۷/۷
زن	۷/۲	۶/۴	۸/۲	۵/۷	۶/۹
روستایی	۲۵/۳	۲۲/۵	۲۲/۶	۲۷/۱	۲۴/۴
مرد	۲۳/۶	۲۲/۸	۲۲/۳	۲۴/۵	۲۳/۳
زن	۳۶/۵	۱۹/۸	۲۴/۸	۴۰/۳	۳۱/۷

جدول ۱۰: سهم بخش خدمات از اشتغال سال ۱۳۹۶ (درصد)

شاخص/فصل	بهار	تابستان	پاییز	زمستان	کل سال
کل	۶۳/۸	۵۸/۴	۶۰/۱	۵۷/۷	۶۰
مرد	۶۲/۵	۵۶/۳	۵۷/۲	۵۵/۹	۵۷/۹
زن	۷۱/۴	۷۲/۱	۷۵/۹	۶۶/۲	۷۱/۲
شهری	۷۰/۴	۶۳/۴	۶۴/۹	۶۳/۴	۶۵/۵
مرد	۶۸/۲	۶۱/۱	۶۱/۵	۶۰/۴	۶۲/۸
زن	۸۲/۳	۷۷/۵	۸۰/۶	۷۸/۲	۷۹/۶
روستایی	۴۷/۹	۴۵/۲	۴۸/۸	۴۴/۲	۴۶/۵
مرد	۴۹/۱	۴۴	۴۷/۵	۴۵/۴	۴۶/۵
زن	۳۹/۵	۵۴/۷	۵۹/۲	۳۸/۶	۴۶/۷

جدول ۱۱: سهم بخش صنعت از اشتغال سال ۱۳۹۶ (درصد)

شاخص/فصل	بهار	تابستان	پاییز	زمستان	کل سال
کل	۲۴/۳	۳۰	۲۷/۴	۲۸/۵	۲۷/۶
مرد	۲۶	۳۱/۸	۳۰/۲	۳۰/۷	۲۹/۷
زن	۱۴	۱۸/۳	۱۲/۲	۱۷/۶	۱۵/۵
شهری	۲۳/۲	۲۹/۱	۲۶/۹	۲۸/۵	۲۷
مرد	۲۵/۵	۳۱/۳	۳۰/۲	۳۱	۲۹/۵
زن	۱۰/۶	۱۶/۱	۱۱/۲	۱۶	۱۳/۵
روستایی	۲۶/۸	۳۲/۳	۲۸/۶	۲۸/۶	۲۹/۱
مرد	۲۷/۲	۳۳/۲	۳۰/۲	۳۰/۲	۳۰/۲
زن	۲۴	۲۵/۵	۱۶	۲۱/۲	۲۱/۶

بخش سوم - رشد اقتصادی

مقدمه

رشد و توسعه اقتصادی مناطق یک کشور از مهم‌ترین مباحث اقتصاد منطقه‌ای در دهه‌های اخیر محسوب می‌شود، به طوری که بررسی رشد و توسعه مناطق به عنوان یکی از اهداف مهم دولت‌های محلی مورد توجه قرار گرفته است. با بررسی اقتصاد منطقه‌ای کشورهای مختلف مشخص می‌شود که برخی مناطق نسبت به مناطق دیگر عملکرد اقتصادی بهتری دارند و در مقایسه با میانگین کشور رشد اقتصادی بالاتری دارند. این رشد فزاینده ناشی از ساختار اقتصادی مناسب، وجود مزیت‌های نسبی در فعالیت‌های مختلف و سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی منطقه‌ای صحیح است. بی‌توجهی به استعدادها، توانایی‌ها و مزیت‌های نسبی هر منطقه در زمینه فعالیت‌های اقتصادی موجب می‌شود تا سرمایه‌گذاری‌های متناسب با امکانات و ظرفیت‌های بالقوه مناطق صورت نگیرد و به رغم اجرای برنامه‌های متعدد توسعه ملی و منطقه‌ای، همچنان روند توسعه نیافتگی مناطق ادامه یابد. بنابراین، در صورتی که عوامل مؤثر بر رشد اقتصادی مناطق شناسایی شود و درک درستی از توانمندی‌ها و تنگناهای آن مناطق فراهم شود، می‌توان زمینه ارتقاء سطح سیاست‌گذاری‌های مرتبط با مناطق و اتخاذ تصمیم‌گیری درست و مبتنی بر آگاهی را برای سیاست‌گذاری ملی و محلی فراهم کرد. واقعیت‌های موجود در ایران نشان‌دهنده آن است که در مناطق مختلف کشور نابرابری‌هایی در امر تولید وجود دارد.

رشد اقتصادی

رشد اقتصادی به تعبیر ساده عبارت است از افزایش تولید یک کشور در یک سال خاص در مقایسه با مقدار آن در سال پایه. در سطح کلان، افزایش تولید ناخالص ملی (GNP) یا تولید

ناخالص داخلی (GDP) در سال مورد بحث به نسبت مقدار آن در یک سال پایه، رشد اقتصادی محسوب می‌شود. علت این که برای محاسبه رشد اقتصادی، از قیمت‌های سال پایه استفاده می‌شود آن است که افزایش محاسبه شده در تولید ناخالص ملی، ناشی از افزایش میزان تولیدات باشد و تأثیر افزایش قیمت‌ها (تورم) حذف گردد.

رشد اقتصادی عبارت است از فرایند چند بعدی تحول دراز مدت که با افزایش ظرفیت تولید اقتصادی و دگرگونی ساخت‌های اجتماعی، تظاهر پیدا می‌کند. رشد اقتصادی هدف نهایی کلیه نظام‌های اقتصادی است. اولویتی که به این هدف داده می‌شود پاسخی است دوگانه از یک سو برای مقابله با افزایش نیازهای فردی و جمعی (ارتقای سطح زندگی)، از سوی دیگر توانایی مقابله هرچه بهتر با رقابت بین‌المللی.

رشد اقتصادی، دلالت بر افزایش تولید یا درآمد سرانه ملی دارد. اگر تولید کالاها یا خدمات به هر وسیله ممکن در یک کشور افزایش پیدا کند، می‌توان گفت که در آن کشور، رشد اقتصادی اتفاق افتاده است.

نرخ رشد تولید ناخالص داخلی استان طی سال‌های ۹۴-۹۰، ۱۵/۱ درصد بوده است و چنانچه نفت و گاز و پتروشیمی را از تولید ناخالص داخلی کسر نماییم این نرخ رشد به ۱۷/۹ درصد می‌رسد. رتبه استان بوشهر از تولید ناخالص داخلی در سال ۹۹۴ در کشور ۶ می‌باشد ولیکن رتبه استان بدون بخش‌های نفت و گاز و پتروشیمی در سطح کشور به عدد ۲۳ تنزل می‌نماید.

ارزش افزوده بخش‌های عمده اقتصادی استان

برای بدست آوردن تولید ناخالص داخلی از بین روش‌های متداول از روش ارزش افزوده‌ها در ایران استفاده می‌گردد. عمده این فعالیت‌ها شامل، بخش‌های کشاورزی، نفت، صنایع و معادن و در نهایت خدمات می‌باشد.

جدول ۱: مقایسه ارزش افزوده بخش های مختلف اقتصادی استان با کشور در سالهای ۹۴-۱۳۹۰ (میلیون ریال)

کشور			استان			سال/شرح
بدون نفت و گاز و پتروشیمی	بدون نفت	کل	بدون نفت و گاز و پتروشیمی	بدون نفت	کل	
۴,۳۲۶,۴۳۹,۰۸۶	۴,۷۳۹,۸۹۸,۴۳۷	۶,۶۸۹,۷۳۳,۸۶۵	۵۵,۷۰۳,۱۳۳	۲۱۱,۷۹۹,۵۶۴	۲۶۰,۲۶۶,۴۹۳	مبلغ
*	*	*	۲۳	۴	۶	رتبه
۶,۱۵۶,۳۹۱,۶۶۵	۷,۰۰۹,۱۶۱,۴۴۶	۹,۱۱۴,۹۴۱,۶۶۹	۸۰,۷۱۲,۰۳۹	۴۳۴,۵۴۳,۳۳۲	۴۷۲,۴۵۱,۴۶۸	مبلغ
*	*	*	۲۱	۴	۴	رتبه
۸۰,۱۸,۴۵۵,۶۴۱	۹,۱۷۶,۶۱۵,۲۶۸	۱۲,۲۱۹,۷۳۷,۱۴۲	۹۸,۲۷۴,۹۴۰	۶۵۵,۷۸۸,۴۶۹	۷۱۲,۶۹۳,۴۷۰	مبلغ
*	*	*	۲۳	۲	۴	رتبه
۹,۳۰۰,۱۳۸,۴۶۵	۱۰,۴۳۷,۰۴۹,۰۵۲	۱۲,۸۷۲,۹۱۶,۸۵۴	۱۱۴,۵۹۵,۹۰۴	۶۳۳,۹۷۰,۰۱۳	۶۸۲,۱۵۱,۹۵۲	مبلغ
*	*	*	۲۳	۳	۴	رتبه
۹,۸۲۹,۴۴۱,۶۶۸	۱۰,۶۸۵,۰۶۱,۳۶۱	۱۲,۳۱۴,۲۳۰,۲۸۴	۱۲۷,۰۱۹,۱۹۹	۴۹۴,۵۰۲,۰۶۰	۵۲۶,۴۸۹,۹۹۹	مبلغ
*	*	*	۲۳	۶	۶	رتبه
۱۷/۸	۱۷/۷	۱۳	۱۷/۹	۱۸/۵	۱۵/۱	نرخ رشد

ماخذ: اطلاعات دفتر حسابهای اقتصادی مرکز آمار ایران

جدول ۲: سهم ارزش افزوده بخش‌های مختلف اقتصادی از کل ارزش افزوده در سال‌های

۹۴-۱۳۹۰

خدمات	ساختمان	انرژی	صنعت و معدن	کشاورزی	شرح	
۱۴/۸	۲	۴۱/۴	۳۸/۶	۲/۸	۱۳۹۰	
۹/۷	۱	۲۴/۵	۶۲/۱	۲/۴	۱۳۹۱	
۹/۲	۰/۷	۳۹/۱	۴۸/۵	۲/۵	۱۳۹۲	
۱۱/۳	۱/۲	۴۲/۹	۴۲	۲/۷	۱۳۹۳	
۱۶/۴	۱/۸	۳۹/۱	۳۸/۹	۳/۴	۱۳۹۴	
۴۵/۵	۵	۵	۳۸/۴	۵/۷	۱۳۹۰	
۴۱/۷	۴	۴/۷	۴۲/۷	۶/۴	۱۳۹۱	
۴۱/۲	۳/۶	۵/۴	۴۲/۳	۷/۴	۱۳۹۲	
۴۵/۲	۴/۲	۵/۶	۳۶/۶	۸/۴	۱۳۹۳	
۵۱/۵	۴/۵	۴/۶	۲۹/۴	۹/۶	۱۳۹۴	

ماخذ: اطلاعات دفتر حسابهای اقتصادی مرکز آمار ایران

جدول ۳: سهم ارزش افزوده بخش‌های مختلف اقتصادی از کل ارزش افزوده (بدون نفت)
در سال‌های ۹۴-۱۳۹۰

خدمات	ساختمان	انرژی	صنعت و معدن	کشاورزی	شرح	
۱۸/۱	۲/۴	۵۰/۹	۲۵/۴	۳/۵	۱۳۹۰	
۱۰/۶	۱/۱	۲۶/۷	۵۸/۸	۲/۶	۱۳۹۱	
۹/۹	۰/۸	۴۲/۵	۴۴	۲/۷	۱۳۹۲	
۱۲/۱	۱/۲	۴۶/۲	۳۷/۶	۲/۹	۱۳۹۳	
۱۷/۴	۱/۹	۴۱/۶	۳۵	۳/۶	۱۳۹۴	
۶۴	۷	۷/۱	۱۸/۳	۸/۱	۱۳۹۰	
۵۴	۵/۳	۶/۱	۲۸/۸	۸/۳	۱۳۹۱	
۵۴/۶	۴/۷	۷/۲	۲۷/۶	۹/۹	۱۳۹۲	
۵۵/۶	۵/۲	۶/۹	۲۴/۲	۱۰/۴	۱۳۹۳	
۵۹/۱	۵/۲	۵/۳	۲۱/۳	۱۱	۱۳۹۴	

ماخذ: اطلاعات دفتر حسابهای اقتصادی مرکز آمار ایران

جدول ۴: سهم ارزش افزوده بخش‌های مختلف اقتصادی از کل ارزش افزوده (بدون نفت و گاز و پتروشیمی) در سال‌های ۹۴-۱۳۹۰

خدمات	ساختمان	انرژی	صنعت و معدن	کشاورزی	شرح
۶۸/۷	۹/۱	۰/۸	۹/۱	۱۳/۳	۱۳۹۰
۵۶/۹	۵/۷	۱/۲	۲۰/۶	۱۳/۸	۱۳۹۱
۶۶/۴	۵/۱	۱/۲	۸/۹	۱۷/۹	۱۳۹۲
۶۷/۲	۶/۹	۱/۳	۸/۸	۱۶	۱۳۹۳
۶۷/۹	۷/۴	۱/۴	۷/۸	۱۴/۲	۱۳۹۴
۷۰/۱	۷/۷	۰/۵	۱۷/۷	۸/۸	۱۳۹۰
۶۱/۵	۶	۱	۲۴/۹	۹/۴	۱۳۹۱
۶۲/۵	۵/۴	۰/۹	۲۴/۵	۱۱/۳	۱۳۹۲
۶۲/۴	۵/۸	۱	۲۱/۷	۱۱/۷	۱۳۹۳
۶۴/۲	۵/۷	۱	۱۹/۲	۱۲	۱۳۹۴

ماخذ: اطلاعات دفتر حسابهای اقتصادی مرکز آمار ایران

بخش کشاورزی

ارزش افزوده بخش کشاورزی استان بوشهر در سال‌های ۹۴ معادل ۱۷۹۹۹۴۵۴ میلیون ریال بوده که سهم ۳/۴ درصدی از تولید ناخالص داخلی استان را به خود اختصاص داده است. نرخ رشد این بخش طی سالهای ۹۴-۱۳۹۰، ۱۹/۵ درصد می باشد. رتبه بخش کشاورزی استان در سال ۱۳۹۴ در سطح کشور ۲۵ می باشد. همچنین سهم این بخش در کشور ۱/۵ درصد است. زراعت و باغداری در بین زیر بخش‌های کشاورزی با سهم ۶۱/۴ درصد در سال ۹۴ بیشترین مقدار را در ارزش افزوده این بخش دارا می باشد.

جدول ۵: ارزش افزوده بخش کشاورزی استان بوشهر طی سال‌های ۹۴-۱۳۹۰
(میلیون ریال)

نرخ رشد	سال ۹۴	سال ۹۳	سال ۹۲	سال ۹۱	سال ۹۰	زیر بخش‌های کشاورزی
۱۶/۹	۱۱,۰۵۶,۰۸۶	۱۱,۱۷۷,۲۲۳	۱۱,۸۵۳,۷۹۹	۷,۲۴۷,۹۰۵	۵,۰۶۰,۵۶۶	زراعت و باغداری
۱۵	۱,۲۳۷,۵۴۸	۱,۰۶۶,۰۸۵	۱,۳۲۲,۱۸۱	۱,۰۵۵,۹۸۳	۶۱۵,۳۶۷	دامداری
۱۱/۵	۲۵۲,۶۹۰	۲۳۸,۱۱۷	۱۶۰,۴۶۸	۱۱۵,۲۵۸	۱۴۶,۴۹۴	جنگلداری
۲۸/۴	۵,۴۵۳,۱۳۰	۵,۹۰۹,۰۱۳	۴,۲۵۴,۱۷۲	۲,۷۰۸,۲۵۹	۱,۵۶۰,۳۰۴	ماه‌گیری
۱۹/۵	۱۷,۹۹۹,۴۵۴	۱۸,۳۹۱,۱۳۷	۱۷,۵۹۰,۶۲۰	۱۱,۱۲۷,۴۰۶	۷,۳۸۲,۷۳۰	جمع
	۳/۴	۲/۷	۲/۵	۲/۴	۲/۸	سهم بخش از ارزش افزوده استان
	۱/۵	۱/۷	۱/۹	۱/۹	۱/۹	سهم بخش از ارزش افزوده بخش در کشور
	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۲	رتبه استان در کشور

ماخذ: دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران

بخش نفت و گاز

استان بوشهر دارای ظرفیت‌های بالایی در بخش نفت و گاز و پتروشیمی است و تولید بخش عمده گاز کشور، صادرات بخش عمده نفت کشور و تولید انواع محصولات صنایع پتروشیمی از جمله ظرفیت‌های استان می‌باشد، و این موضوع باعث شده است تا این استان به عنوان قطب اقتصادی و انرژی کشور شناخته شود. بنابراین گرچه نفت و گاز زیر مجموعه فعالیت‌های بخش معدن می‌باشد، لیکن به دلیل اهمیت نفت و گاز در استان آن را به صورت مجزا مورد بررسی قرار می‌دهیم.

نرخ رشد ارزش افزوده نفت و گاز استان طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴، ۸ درصد بوده و نرخ رشد بخش پتروشیمی ۱۸/۷ درصد بوده است.

همچنین سهم نفت و گاز و پتروشیمی در سال ۹۴، ۷۵/۹ درصد از ارزش افزوده کل استان می‌باشد. استان بوشهر در این بخش دارای رتبه ۲ در کشور می‌باشد و ۱۶/۱ درصد سهم بخش نفت و گاز کشور را به خود اختصاص داده است.

جدول ۶: ارزش افزوده بخش نفت و گاز و پتروشیمی استان بوشهر طی سال‌های ۹۴-۱۳۹۰ (میلیون ریال)

نرخ رشد	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	زیر بخش‌های انرژی
-۸	۳۱,۹۸۷,۹۳۸	۴۸,۱۸۱,۹۳۹	۵۶,۹۰۵,۰۰۱	۳۷,۹۰۸,۱۳۶	۴۸,۴۶۶,۹۳۰	ارزش افزوده بخش نفت و گاز
۱۸/۷	۳۶۷,۴۸۲,۸۶۱	۵۱۹,۳۷۴,۱۰۹	۵۵۷,۵۱۳,۵۲۹	۳۵۳,۸۳۱,۳۰۳	۱۵۶,۰۹۶,۴۳۱	ارزش افزوده پتروشیمی
۱۴/۳	۳۹۹,۴۷۰,۸۰۰	۵۶۷,۵۵۶,۰۴۷	۶۱۴,۴۱۸,۵۳۰	۳۹۱,۷۳۹,۴۳۹	۲۰۴,۵۶۳,۳۶۰	جمع
	۷۵/۹	۸۳/۲	۸۶/۲	۸۲/۹	۷۸/۶	سهم بخش از ارزش افزوده استان
	۱۶/۱	۱۵/۹	۱۴/۶	۱۳/۲	۸/۷	سهم بخش از ارزش افزوده بخش در کشور
	۲	۲	۲	۲	۲	رتبه استان در کشور

ماخذ: دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران

بخش صنعت و معدن

ارزش افزوده بخش صنعت و معدن در سال ۹۴ معادل ۲۰۴۹۲۱۰۵۷ میلیون ریال می‌باشد که سهمی برابر با ۳۸/۹ درصدی در ارزش افزوده استان استان دارد. در همین سال ارزش افزوده استان در بخش صنعت معادل ۱۷۲۹۰۷۲۱۵ میلیون ریال و در بخش معدن ۳۱۰۱۳۸۴۲ میلیون ریال بوده است.

ارزش افزوده ساخت مواد شیمیایی و محصولات شیمیایی با سهمی معادل ۷۹/۷ درصد در سال ۹۴ بیشترین مقدار در بخش صنعت استان را دارا می‌باشد.

ارزش افزوده بخش صنعت و معدن در سال ۹۴، ۵/۷ درصد سهم بخش صنعت و معدن کشور را دارا می‌باشد. همچنین ارزش افزوده ساخت مواد شیمیایی و محصولات شیمیایی در سال ۹۴ سهمی معادل ۴۱/۸ درصد از فعالیت متناظر خود در کشور را دارا بوده است.

جدول ۷: ارزش افزوده بخش صنعت و معدن در استان بوشهر طی سال‌های ۹۴-۱۳۹۰
(میلیون ریال)

نرخ رشد	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	زیر بخش‌های صنعت و معدن
-۴/۷	۳۲,۰۱۳,۸۴۲	۴۸,۲۷۲,۵۲۹	۵۶,۹۶۶,۴۵۷	۳۷,۹۰۵,۰۹۰	۴۷,۰۹۰,۲۸۶	استخراج معدن
-۵/۷	۳۱,۷۱۸,۶۰۸	۴۷,۹۶۹,۳۳۳	۵۶,۷۱۱,۱۱۲	۳۷,۷۱۵,۲۰۲	۴۶,۷۴۶,۶۶۵	استخراج نفت خام، گاز طبیعی و خدمات پشتیبانی معادن
-۰/۳	۲۹۵,۲۳۴	۳۰۳,۲۰۷	۲۵۵,۳۴۵	۱۸۹,۸۸۸	۳۴۳,۶۲۱	استخراج سایر معادن
۵/۲۶	۱۷۲,۹۰۷,۲۱۵	۲۳۸,۰۸۴,۵۲۱	۲۸۸,۴۰۹,۹۰۸	۲۵۵,۲۸۰,۵۴۱	۵۳,۴۵۵,۴۶۴	صنعت
۸/۱۶	۲,۰۷۲,۹۸۶	۲,۰۰۳,۳۷۶	۲,۲۰۴,۲۸۹	۲,۳۰۷,۷۱۳	۹۵۲,۳۹۹	تولید محصولات غذایی
-	تولید انواع آسمیدنیها
-	تولید فرآورده‌های توتون و تنباکو
۶/۱۰	۷۲,۳۰۷	۹۵,۹۸۶	۸۵,۸۴۴	۵۹,۳۰۲	۴۳,۶۲۱	تولید منسوجات
۱/۶	۹۲,۸۳۹	۱۱۶,۹۴۹	۷۸,۹۲۲	۶۵,۹۷۴	۶۹,۰۶۴	تولید پوشاک
-۳/۲۵	۲,۹۶۵	۳,۳۱۰	۷,۰۷۹	۹,۶۷۷	۱۲,۷۶۶	تولید چرم و فرآورده‌های وابسته
۱/۲۲	۱,۹۰۶,۳۵۲	۲,۰۳۷,۱۱۸	۱,۶۹۱,۵۹۷	۱,۰۷۲,۱۱۵	۷۰۳,۱۶۸	تولید چوب و محصولات چوبی به جز مبلمان، حصیر و مواد حصیر بافی
۲/۱۷	۲۱۲,۹۰۵	۱۹۸,۵۵۵	۱۵۳,۷۵۲	۹۵,۲۳۴	۹۶,۳۳۳	تولید کاغذ و فرآورده‌های کاغذی
۶/۱۳	۳۲,۲۹۳	۲۲,۵۲۳	۱۹,۹۲۸	۲۵,۵۲۵	۱۷,۰۵۷	چاپ و تکثیر رسانه‌های ضبط شده
-۰/۶۷	۷۶۹	۳,۲۷۱	۶۱۵	۴۲,۹۰۹	۱۹۷,۰۵۷	تولید کک، فرآورده‌های حاصل از پالایش نفت
۴/۲۷	۱۶۳,۳۲۰,۶۹۱	۲۲۸,۲۴۶,۵۲۰	۲۷۹,۹۲۴,۱۷۵	۲۳۸,۸۷۲,۲۰۶	۴۸,۷۵۰,۱۰۶	تولید مواد شیمیایی و فرآورده‌های شیمیایی
-	تولید داروها و فرآورده‌های دارویی و شیمیایی و گیاهی
۱/۵۳	۵۶۹,۱۱۷	۲۵۹,۰۳۱	۲۵۸,۴۴۳	۲۱۸,۹۴۵	۶۷,۶۲۴	تولید فرآورده‌های لاستیکی و پلاستیکی

ادامه جدول ۷: ارزش افزوده بخش صنعت و معدن در استان بوشهر طی سال‌های ۹۴-

۱۳۹۰ (میلیون ریال)

نرخ رشد	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	زیر بخش‌های صنعت و معدن
۵/۱۱	۳,۰۲۲,۲۱۹	۲,۲۴۵,۱۸۳	۲,۱۰۰,۳۷۰	۳,۷۵۹,۵۵۱	۱,۷۵۰,۹۵۸	تولید سایر فرآورده‌های معدنی غیر فلزی
۶/۸	۶۶,۵۳۷	۸۸,۴۹۵	۷۸,۶۸۸	۶۴,۴۴۶	۴۴,۰۲۸	تولید فلزات پایه
۹/۴	۲۳۳,۹۷۵	۲۲۰,۳۷۶	۲۲۰,۲۱۰	۱۶۴,۴۹۳	۱۸۴,۲۷۳	تولید محصولات فلزی ساخته شده، به جز ماشین‌آلات و تجهیزات
-	تولید محصولات رایانه‌ای، الکترونیکی و نوری
۷/۵	۸۳,۹۸۴	۱۳۳,۱۸۰	۱۱۱,۱۷۰	۷۶,۱۶۴	۶۳,۷۱۴	تولید تجهیزات برقی
۸/۱۰	۱۰,۸۰۰	۱۰,۲۰۲	۷,۷۰۷	۶,۸۶۸	۶,۴۷۰	تولید ماشین‌آلات و تجهیزات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر
۹/۳	۳۲,۱۶۴	۳۶,۲۸۴	۲۱,۱۵۰	۱۸,۰۶۱	۲۶,۶۲۷	تولید وسایل نقلیه موتور، تریلر و نیم‌تریلر
۳/۲۹	۹۰۰,۱۸۸	۲,۱۲۸,۹۲۲	۱,۲۲۶,۸۶۸	۸,۱۲۸,۱۴۵	۲۴۹,۵۱۸	تولید سایر تجهیزات حمل و نقل
-۶/۱	۱۳۵,۰۲۸	۹۹,۳۳۴	۹۹,۲۳۳	۱۶۰,۱۱۰	۱۴۶,۴۷۳	تولید مبلمان
۲/۱۰	۱۱۸,۳۳۸	۸۶,۲۰۴	۱۱۵,۵۴۵	۱۳۱,۲۶۴	۷۲,۷۸۷	تولید سایر مصنوعات
۰/۷۱	۲۰,۷۴۸	۴۹,۷۰۱	۴,۳۱۱	۱,۸۳۹	۱,۴۲۰	تعمیر و نصب ماشین‌آلات و تجهیزات
۳/۱۵	۲۰۴,۹۲۱,۰۵۷	۲۸۶,۳۵۷,۰۵۰	۳۴۵,۳۷۶,۳۶۵	۲۹۳,۱۸۵,۶۳۱	۱۰۰,۵۴۵,۷۵۱	جمع
	۳۸/۹	۴۲	۴۸/۵	۶۲/۱	۳۸/۶	سهم بخش از ارزش افزوده استان
	۵/۷	۶/۱	۶/۷	۷/۵	۳/۹	سهم بخش از ارزش افزوده بخش در کشور
	۳	۳	۳	۳	۳	رتبه استان در کشور

ماخذ: دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران

بخش خدمات

ارزش افزوده این بخش در سال ۹۴ در استان بوشهر برابر با ۸۶۵۳۶۰۸۶ میلیون ریال می‌باشد که سهم معادل ۱۶/۴ درصد از کل ارزش افزوده استان را به خود اختصاص داده است. در همین سال فعالیتهای مربوط به حمل و نقل و انبارداری و پست بیشترین و فعالیتهای علمی و فنی کمترین میزان ارزش افزوده در بخش خدمات را دارند. رشد سالانه بخش خدمات طی سال‌های ۹۰ تا ۹۴ معادل ۱۷/۶ درصد می‌باشد و همچنین سهم این بخش از بخش متناظر خود در کشور در سال ۹۴ معادل ۱/۴ درصد می‌باشد. استان بوشهر در سال ۱۳۹۴ در این بخش رتبه ۱۹ را داشته است.

جدول ۸: ارزش افزوده زیر بخش‌های بخش خدمات استان بوشهر در سال ۱۳۹۰-۹۴
(میلیون ریال)

زیر بخش‌های خدمات	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	نرخ رشد
عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاهای	۶,۸۹۸,۴۱۷	۸,۶۲۹,۸۵۱	۱۲,۴۷۹,۱۱۹	۱۳,۵۷۰,۴۷۸	۱۲,۷۶۳,۷۳۰	۱۳/۱
حمل و نقل و انبارداری و پست	۷,۶۰۸,۵۵۸	۹,۸۹۳,۱۳۱	۱۴,۰۳۳,۰۹۴	۱۷,۵۵۷,۰۸۸	۱۸,۸۱۵,۵۸۹	۱۹/۹
فعالیت خدماتی مربوط به تامین جا و غذا	۵۱۲,۳۳۱	۷۱۷,۹۲۹	۱,۰۳۳,۳۰۱	۱,۲۴۱,۸۹۶	۱,۴۴۵,۱۸۳	۲۳
اطلاعات و ارتباطات	۱,۲۵۸,۲۴۴	۱,۸۹۶,۷۹۱	۳,۰۵۳,۸۹۵	۴,۸۵۲,۰۴۳	۷,۷۴۵,۵۶۸	۴۳/۸
فعالیتهای مالی و بیمه	۱,۱۹۴,۹۰۰	۱,۴۷۲,۶۴۴	۱,۴۹۸,۵۷۴	۱,۳۱۵,۲۸۴	۱,۴۸۲,۶۶۶	۴/۴
املاک و مستغلات	۸,۴۳۳,۲۸۸	۹,۲۷۲,۸۴۰	۱۵,۷۰۱,۱۱۹	۱۷,۰۸۴,۸۶۰	۱۸,۲۸۲,۲۷۶	۱۶/۷
فعالیتهای حرفه‌ای، علمی و فنی	۳۷۸,۲۸۲	۴۴۴,۴۹۳	۶۰۱,۲۹۰	۷۴۲,۶۸۴	۹۴۴,۵۴۹	۲۰/۱
فعالیتهای اداری و خدمات پشتیبانی	۱۸۵,۱۳۸	۲۴۷,۷۷۶	۳۴۲,۷۶۵	۴۳۵,۷۶۹	۵۴۷,۰۳۳	۲۴/۲

ادامه جدول ۸: ارزش افزوده زیر بخش‌های بخش خدمات استان بوشهر در سال ۹۴-
۱۳۹۰ (میلیون ریال)

نرخ رشد	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	زیر بخش‌های خدمات
۱۳/۹	۱۰,۹۶۴,۶۱۴	۹,۱۵۳,۸۰۴	۷,۹۰۱,۶۳۴	۶,۴۸۲,۴۰۸	۵,۷۱۳,۶۲۸	اداره امور عمومی، و خدمات شهری
۱۶	۶,۳۸۱,۵۰۷	۵,۳۲۷,۳۵۱	۴,۲۰۲,۸۸۱	۳,۳۶۹,۱۰۸	۳,۰۳۳,۸۰۴	آموزش
۱۸/۱	۵,۹۳۲,۹۴۷	۴,۸۰۳,۳۰۹	۳,۷۳۹,۰۳۸	۲,۸۴۹,۷۵۴	۲,۵۸۴,۵۱۷	فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی
۱۵/۶	۱,۲۳۰,۳۸۵	۱,۱۲۲,۹۲۵	۸۲۴,۰۲۰	۷۷۳,۵۸۷	۵۹۵,۴۱۵	سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی
۱۷/۶	۸۶,۵۳۶,۰۴۶	۷۷,۲۰۷,۴۹۳	۶۵,۴۱۰,۷۳۹	۴۶,۰۵۰,۳۱۰	۳۸,۳۹۶,۵۲۰	جمع
	۱۶/۴	۱۱/۳	۹/۲	۹/۷	۱۴/۸	سهم بخش از ارزش افزوده استان
	۱/۴	۱/۳	۱/۳	۱/۲	۱/۳	سهم بخش از ارزش افزوده بخش در کشور
	۱۹	۲۰	۲۰	۲۰	۲۱	رتبه استان در کشور

مأخذ: دفتر حساب‌ها اقتصادی مرکز آمار ایران

بخش انرژی

ارزش افزوده بخش انرژی در استان بوشهر در سال ۱۳۹۴ معادل ۲۰۵۹۴۳۵۶۵ میلیون ریال می‌باشد و نرخ رشدی معادل ۱۳/۸ درصد طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ را داشته است. در سال ۱۳۹۴ سهم این فعالیت از کل ارزش افزوده استان معادل ۳۹/۱ درصد می‌باشد. همچنین رتبه ۱ و سهم ۳۶/۴ درصدی از فعالیت متناظر خود در کشور را دارا می‌باشد.

جدول ۹: ارزش افزوده زیر بخش های بخش انرژی استان بوشهر در سال ۹۳-۱۳۹۲
(میلیون ریال)

نرخ رشد	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	زیر بخش های انرژی
۱۳/۸	۲۰۴,۸۹۲,۰۰۴	۲۹۱,۸۵۰,۶۲۶	۲۷۸,۱۳۶,۰۳۷	۱۱۵,۳۰۶,۸۸۵	۱۰۷,۳۶۵,۸۹۸	تامین برق ، گاز، بخار و تهویه هوا
۱۰۶/۲	۷۲۹,۸۳۳	۷۲۳,۰۳۸	۵۴۶,۶۸۴	۳۴۷,۷۸۸	۱۹,۵۷۴	تولید، انتقال و توزیع برق
۱۳/۷	۲۰۴,۱۶۲,۱۷۰	۲۹۱,۱۲۷,۵۸۸	۲۷۷,۵۸۹,۳۵۳	۱۱۴,۹۵۹,۰۹۷	۱۰۷,۳۴۶,۳۲۴	تولید و توزیع گاز طبیعی
۱۸/۹	۱,۰۵۱,۵۶۱	۸۱۷,۸۸۲	۶۷۸,۷۴۹	۵۸۶,۱۷۵	۴۴۲,۳۹۹	آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیتهای تصفیه
۱۳/۸	۲۰۵,۹۴۳,۵۶۵	۲۹۲,۶۶۸,۵۰۸	۲۷۸,۸۱۴,۷۸۶	۱۱۵,۸۹۳,۰۶۰	۱۰۷,۸۰۸,۲۹۶	جمع
	۳۹/۱	۴۲/۹	۳۹/۱	۲۴/۵	۴۱/۴	سهم بخش از ارزش افزوده استان
	۳۶/۴	۴۰/۸	۴۲/۲	۲۶/۹	۳۲/۲	سهم بخش از ارزش افزوده بخش در کشور
	۱	۱	۱	۱	۱	رتبه استان در کشور

مأخذ: دفتر حسابها اقتصادی مرکز آمار ایران

بخش ساختمان

ارزش افزوده این بخش در استان بوشهر در سال ۱۳۹۴ معادل ۹۳۵۱۲۳۷ میلیون ریال می باشد که نرخ رشد ۱۳ درصدی طی سالهای ۱۳۹۰ تا ۹۴ را دارا می باشد. در سال ۱۳۹۴ سهم این فعالیت از کل ارزش افزوده استان معادل ۱۵ درصد می باشد. همچنین رتبه ۱۵ و سهم ۱/۷ درصدی از بخش ساختمان در کشور را دارا می باشد.

جدول ۱۰: ارزش افزوده زیر بخش‌های بخش ساختمان استان بوشهر در سال ۱۳۹۰-۹۴ (میلیون ریال)

نرخ رشد	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	زیر بخش‌های ساختمان
۷/۱	۲,۳۷۳,۲۲۳	۲,۲۳۵,۲۷۷	۲,۳۸۶,۵۳۰	۱,۹۱۱,۱۸۳	۱,۶۸۱,۲۳۴	ساختمانهای مسکونی
۱۵/۵	۶,۹۷۸,۰۱۴	۵,۶۳۱,۲۹۰	۲,۶۶۴,۰۱۸	۲,۶۵۹,۹۵۹	۳,۳۹۶,۷۹۹	سایر ساختمانها
۱۳	۹,۳۵۱,۲۳۷	۷,۸۶۶,۵۶۷	۵,۰۵۰,۵۴۸	۴,۵۷۱,۱۴۲	۵,۰۷۸,۰۳۳	جمع
	۱/۸	۱/۲	-۰/۷	۱	۲	سهم بخش از ارزش افزوده استان
	۱/۷	۱/۵	۱/۲	۱/۲	۱/۵	سهم بخش از ارزش افزوده بخش در کشور
	۱۵	۲۰	۲۶	۲۴	۲۳	رتبه استان در کشور

مأخذ: دفتر حساب‌ها اقتصادی مرکز آمار ایران

تولید ناخالص داخلی استان

در میان شاخص‌های اقتصاد کلان، تولید ناخالص داخلی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. زیرا نه تنها به‌عنوان مهم‌ترین شاخص عملکرد اقتصادی در تجزیه و تحلیل‌ها و ارزیابی‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد، بلکه بسیاری از دیگر شاخص‌های کلان اقتصادی مستقیم یا غیرمستقیم به محاسبه و برآورد این شاخص وابسته هستند.

کل ارزش ریالی محصولات نهایی تولید شده توسط واحدهای اقتصادی مقیم کشور در دوره زمانی معین را تولید ناخالص داخلی می‌نامند.

افزایش در تولید ناخالص داخلی در سال جاری در مقایسه با سال قبل، به‌عنوان یک شاخص مثبت ارزیابی می‌شود. این امر بدان معناست که اگر ارزش تولید یک کشور افزایش داده شود، یک افزایش مشابه در نیروی کار و به احتمال زیاد به اشتغال بیشتر و درآمد بالاتر منتج می‌شود.

تولید ناخالص داخلی استان در سال‌های ۱۳۹۴، ۵۲۶۴۸۹۹۹۹ میلیون ریال می‌باشد که سهمی معادل ۴/۳ درصد از تولید ناخالص داخلی کشور را دارند. در صورتیکه جمعیت استان بوشهر ۱/۴ درصد جمعیت کشور می‌باشد. این تفاوت به علت فعالیت‌های نفت و گاز در استان می‌باشد در صورتیکه تاثیرگذاری آن در سطح ملی می‌باشد و تاثیر چندانی بر اقتصاد استان ندارد، چنانچه ارزش افزوده فعالیت‌های نفت و گاز را از تولید ناخالص داخلی کم کنیم سهم استان از کشور به ۱/۳ درصد می‌رسد.

رشد سرانه تولید ناخالص داخلی استان از رشد تولید ناخالص داخلی کشور بیشتر می‌باشد. سهم سرانه تولید ناخالص داخلی استان از کشور در سال‌های ۹۴، ۲۹۹/۹ درصد می‌باشد و این نشان از بالاتر بودن سطح رفاه استان از متوسط کشوری می‌باشد. در صورتیکه ارزش افزوده نفت و گاز و پتروشیمی را از تولید ناخالص داخلی استان حذف کنیم آنگاه سهم سرانه تولید ناخالص داخلی استان از کشور در این سال ۹۰/۶ درصد می‌باشد یعنی سطح زندگی در سال ۱۳۹۴، ۹/۴ درصد پایین‌تر از متوسط کشوری می‌باشد.

جدول ۱۱: اهم شاخص‌های تولید ناخالص داخلی در سالهای ۹۴-۱۳۹۰ (میلیون ریال)

شرح/سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	نرخ رشد
ستانده	۴۲۱,۹۲۶,۸۴۲	۶۸۲,۸۲۹,۸۷۳	۹۹۵,۳۶۱,۰۳۴	۱,۰۰۹,۱۶۵,۵۹۳	۸۱۹,۸۳۲,۱۰۵	۱۴/۲
مصرف واسطه	۱۶۲,۷۱۵,۵۱۲	۲۱۲,۰۰۲,۳۲۵	۲۸۳,۱۱۷,۹۸۶	۳۲۶,۶۷۴,۸۳۸	۲۹۵,۰۸۰,۷۴۶	۱۲/۶
نسبت مصرف واسطه به ستانده (I/O)	۳۸/۶	۳۱	۲۸/۴	۳۲/۴	۳۶	-۱/۶
ارزش افزوده بخشهای مختلف	۲۵۹,۲۱۱,۳۳۰	۴۷۰,۸۲۷,۵۴۸	۷۱۲,۲۴۲,۰۴۸	۶۸۲,۴۹۰,۷۵۵	۵۲۴,۷۵۱,۳۵۹	۱۵/۱
محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار (GDP/GDPR)	۲۶۰,۲۶۶,۴۹۳	۴۷۲,۴۵۱,۴۶۸	۷۱۲,۶۹۳,۴۷۰	۶۸۲,۱۵۱,۹۵۲	۵۲۶,۴۸۹,۹۹۹	۱۵/۱
رتبه استان در محصول ناخالص داخلی	۶	۴	۴	۴	۶	۰
سهم استان از کشور در محصول ناخالص داخلی	۳/۹	۵/۲	۵/۸	۵/۳	۴/۳	۰
محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار (GDP/GDPR) بدون نفت	۲۱۱,۷۹۹,۵۶۴	۴۳۴,۵۴۳,۳۳۲	۶۵۵,۷۸۸,۴۶۹	۶۳۳,۹۷۰,۰۱۳	۴۹۴,۵۰۲,۰۶۰	۱۸/۵
رتبه استان بدون احتساب نفت خام و گاز طبیعی	۴	۴	۲	۳	۶	۸/۴
سهم استان در محصول ناخالص داخلی - بدون نفت	۳/۹	۶/۲	۷/۱	۶/۱	۴/۶	۴/۶
محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار (GDP/GDPR) بدون نفت و گاز و پتروشیمی	۵۵,۷۰۳,۱۳۳	۸۰,۷۱۲,۰۲۹	۹۸,۲۷۴,۹۴۰	۱۱۴,۵۹۵,۹۰۴	۱۲۷,۰۱۹,۱۹۹	۱۷/۹

ادامه جدول ۱۱: اهم شاخص‌های تولید ناخالص داخلی در سالهای ۹۴-۱۳۹۰ (میلیون ریال)

شرح/سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	نرخ رشد
رتبه استان بدون احتساب نفت و گاز و پتروشیمی	۲۳	۲۱	۲۳	۲۳	۲۳	۰
سهم استان در محصول ناخالص داخلی - بدون نفت و گاز و پتروشیمی	۱/۳	۱/۳	۱/۲	۱/۲	۱/۳	۰
سرانه تولید ناخالص داخلی (هزار ریال)	۲۵۱,۹۶۵	۴۴۷,۸۲۱	۶۶۱,۷۴۰	۶۲۰,۱۳۸	۴۶۸,۸۲۵	۱۶
رتبه سرانه تولید ناخالص داخلی استان در کشور	۳	۱	۱	۱	۱	-۱۹/۷
سرانه تولید ناخالص داخلی (هزار ریال) - بدون نفت	۲۰۵,۰۴۴	۴۱۱,۸۸۹	۶۰۸,۹۰۳	۵۷۶,۳۳۶	۴۴۰,۳۴۰	۱۶/۵
رتبه سرانه تولید ناخالص داخلی استان در کشور - بدون نفت	۱	۱	۱	۱	۱	۰
سرانه تولید ناخالص داخلی (هزار ریال) - بدون نفت و گاز و پتروشیمی	۵۳,۹۲۶	۷۶,۵۰۴	۹۱,۲۴۹	۱۰۴,۱۷۸	۱۱۳,۱۰۷	۱۶
رتبه سرانه تولید ناخالص داخلی استان در کشور - بدون نفت و گاز و پتروشیمی	۹	۱۰	۱۲	۱۳	۱۱	۴/۱

مأخذ: دفتر حساب‌ها اقتصادی مرکز آمار ایران - محاسبات نگارنده

*** در کلیه محاسبات بخش‌های اقتصادی بصورت ۵ بخش جداگانه کشاورزی و ماهیگیری، صنعت و معدن، انرژی، ساختمان و خدمات در نظر گرفته شده است.

جدول ۱۲: ارزش افزوده استان بر حسب فعالیتهای اقتصادی طی سالهای ۹۴-۱۳۹۰ به قیمت بازار (میلیون ریال)

خدمات	ساختمان	انرژی	صنعت و معدن	کشاورزی	سال / فعالیتهای اقتصادی
ارزش افزوده استان					
۳۸,۳۹۶,۵۲۰	۵,۰۷۸,۰۳۳	۱۰۷,۸۰۸,۲۹۶	۱۰۰,۵۴۵,۷۵۱	۷,۳۸۲,۷۳۰	۱۳۹۰
۴۶,۰۵۰,۳۱۰	۴,۵۷۱,۱۴۲	۱۱۵,۸۹۳,۰۶۰	۲۹۳,۱۸۵,۶۳۱	۱۱,۱۲۷,۴۰۶	۱۳۹۱
۶۵,۴۱۰,۷۲۹	۵,۰۵۰,۵۴۸	۲۷۸,۸۱۴,۷۸۶	۳۴۵,۳۷۶,۳۶۵	۱۷,۵۹۰,۶۲۰	۱۳۹۲
۷۷,۲۰۷,۴۹۳	۷,۸۶۶,۵۶۷	۲۹۲,۶۶۸,۵۰۸	۲۸۶,۳۵۷,۰۵۰	۱۸,۳۹۱,۱۳۷	۱۳۹۳
۸۶,۵۳۶,۰۴۶	۹,۳۵۱,۲۳۷	۲۰۵,۹۴۳,۵۶۵	۲۰۴,۹۲۱,۰۵۷	۱۷,۹۹۹,۴۵۴	۱۳۹۴
۱۷/۶	۱۳	۱۳/۸	۱۵/۳	۱۹/۵	نرخ رشد
ارزش افزوده کشور					
۳,۰۴۳,۱۷۵,۳۴۷	۳۳۱,۷۲۶,۹۹۵	۳۳۴,۸۱۲,۳۰۶	۲,۵۶۹,۳۶۱,۰۷۴	۳۸۱,۹۸۲,۶۹۸	۱۳۹۰
۳,۸۰۱,۰۱۳,۶۸۸	۳۶۸,۱۵۶,۷۲۹	۴۳۰,۷۹۹,۸۶۶	۳,۸۹۳,۰۳۷,۸۱۸	۵۷۹,۵۹۳,۷۲۲	۱۳۹۱
۵,۰۲۹,۱۶۴,۴۵۳	۴۳۵,۴۷۵,۱۲۶	۶۶۱,۴۲۰,۶۶۲	۵,۱۷۲,۷۳۹,۶۳۶	۹۰۸,۰۷۸,۲۷۸	۱۳۹۲
۵,۸۲۳,۸۰۷,۱۶۳	۵۴۱,۴۶۳,۱۶۰	۷۱۷,۰۳۸,۹۳۸	۴,۷۱۲,۶۸۵,۰۵۷	۱,۰۸۶,۹۴۵,۹۱۵	۱۳۹۳
۶,۳۴۰,۶۳۰,۵۶۲	۵۵۹,۹۴۲,۴۶۷	۵۶۵,۰۴۵,۲۱۰	۳,۶۲۱,۷۶۲,۹۷۵	۱,۱۷۸,۶۳۹,۵۱۹	۱۳۹۴
۱۵/۸	۱۱	۱۱	۷/۱	۲۵/۳	نرخ رشد

مأخذ: دفتر حسابها اقتصادی مرکز آمار ایران - محاسبات نگارنده

تولید ناخالص داخلی استان به قیمت بازار طی سالهای ۹۴-۱۳۹۰ رشدی معادل ۱۵/۱ درصد داشته است. بیشترین رشد مربوط به بخش خدمات و کمترین رشد نیز متعلق به بخش ساختمان بوده است.

سهم هر فرد ایرانی از درآمد (تولید) توزیع شده در جامعه را می توان از طریق شاخص تولید سرانه محاسبه نمود. سرانه تولید ناخالص داخلی استان بوشهر در سال ۱۳۹۴، ۴۶۸۸۲۵ هزار ریال بوده و رشد ۱۶ درصدی طی این سالها داشته است .

شاخص نسبت کل مصرف واسطه به ستانده یکی از شاخص هایی است که توانایی نشان دادن رونق نسبی هر بخش از فعالیت های اقتصادی را دارد. هر چه این نسبت در هر بخش دارای مقدار کمتری باشد به این معنی است که آن بخش از تولید بیشتری برخوردار بوده پس بخش مزبور از رونق بیشتری نیز برخوردار خواهد بود. نسبت کل مصرف واسطه به ستانده استان بوشهر در سال ۱۳۹۴ ، ۳۶ درصد می باشد. آمار و ارقام نشان می دهد گروه انرژی و پس از آن گروه خدمات در سال ۹۴ رونق بیشتری برخوردار بوده است. همچنین بخش ساختمان در سال ۱۳۹۴ از رونق کمتری نسبت به بخش های دیگر برخوردار است.

جدول ۱۳: نسبت مصرف واسطه به ستانده استان طی سال های ۹۴-۱۳۹۰

عنوان	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴
گروه کشاورزی	۴۴	۴۳/۸	۴۲/۹	۴۰/۷	۴۱/۶
گروه صنایع و معادن	۵۶/۳	۳۶/۶	۳۸/۷	۴۶/۷	۵۱/۲
گروه انرژی	۵/۷	۸/۸	۶/۹	۸	۱۰/۸
گروه ساختمان	۶۰/۶	۶۱/۹	۶۶	۶۰/۳	۵۹/۲
گروه خدمات	۵۲/۲	۲۵/۳	۲۵	۲۵	۲۴/۹
کل	۳۸/۶	۳۱	۲۸/۴	۳۲/۴	۳۶

ماخذ : محاسبات نگارنده

مزیت نسبی فعالیت های اقتصادی در استان

یکی از کاربردهای مزیت نسبی بدست آوردن مزیت نسبی فعالیت های اقتصادی توسط شاخص مزیت نسبی آشکار (Revealed Comparative Advantage) می باشد. این شاخص بیانگر این مطلب می باشد که کدام یک از بخش ها در استان نسبت به دیگری دارای مزیت نسبی بیشتری است. هر کدام از فعالیت های اقتصادی که در آن شاخص مورد بحث، بیشتر از یک باشد از مزیت نسبی برخوردار بوده و در غیر این صورت (کوچکتر یا مساوی یک) دارای مزیت نسبی

کمتری می‌باشند. در ادامه به محاسبه این شاخص در بخش‌ها و رشته فعالیت‌های استان پرداخته می‌شود.

جدول ۱۴: محاسبه مزیت نسبی فعالیت‌های اقتصادی استان در سال ۱۳۹۴-۱۳۹۰

مزیت نسبی فعالیت‌ها					فعالیت‌های اقتصادی
۱۳۹۴	۱۳۹۳	۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	
۰/۴	۰/۳	۰/۳	۰/۴	۰/۵	بخش کشاورزی
۱/۳	۱/۱	۱/۱	۱/۵	۱	بخش صنایع و معادن
۸/۵	۷/۷	۷/۲	۵/۲	۸/۳	بخش انرژی
۰/۴	۰/۳	۰/۲	۰/۲	۰/۴	بخش ساختمان
۰/۳	۰/۳	۰/۲	۰/۲	۰/۳	بخش خدمات

ماخذ: محاسبات نگارنده

با توجه به محاسبات انجام شده، از بین فعالیت‌های اقتصادی طی سالهای ۹۴-۱۳۹۰، بخش‌های صنایع و معادن و انرژی دارای مزیت نسبی می‌باشند. استان بوشهر با داشتن ذخایر فراوان نفتی و گازی از قابلیت‌های چشمگیری در این بخش برخوردار بوده و توانسته در صادرات نفت و مشتقات آن جایگاه قابل توجهی در منطقه و جهان به خود اختصاص بدهد. همچنین وجود منابع معدنی متعدد و فراوان پراکنده شده در استان (همچون معادن سنگ آهک، سنگ گچ و...) موجب شده در این سال‌ها بخش صنعت و معدن نسبت به دیگر بخش‌ها از مزیت نسبی برخوردار گردد.

بخش چهارم – تورم

مقدمه

تورم از نظر علم اقتصاد به معنی افزایش سطح عمومی قیمت‌ها در طول یک زمان مشخص است. نرخ تورم برابر است با تغییر در یک شاخص قیمت که معمولا شاخص قیمت مصرف‌کننده است.

رشد شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی (نرخ تورم) در مناطق شهری ایران معیار سنجش تغییرات قیمت کالاها و خدماتی است که توسط خانوارهای شهرنشین ایرانی به مصرف می‌رسد. این شاخص به عنوان وسیله‌ای برای اندازه‌گیری سطح عمومی قیمت‌ها، یکی از بهترین معیارهای سنجش قدرت خرید داخلی پول کشور بشمار می‌رود.

یکی از ریشه‌های تورم، نبود تعادل میان درآمدها و هزینه‌های دولت است. به این ترتیب که وقتی هزینه‌های کسری بودجه اقدام به استقراض از بانک مرکزی یا فروش درآمدهای ارزی (مثلا حاصل از فروش نفت) به بانک مرکزی کند، پایه پولی و به دنبال آن نقدینگی کل در اقتصاد افزایش می‌یابد که این افزایش نقدینگی آثار تورمی به دنبال خواهد داشت.

یکی دیگر از علل افزایش نرخ تورم، انتظارات تورمی است. به این معنی که اگر مردم براساس تجربیات گذشته خود یا بر مبنای مشاهدات بازار پیش‌بینی کنند که در آینده نزدیک قیمت‌ها روبه افزایش خواهد بود، میزان هزینه و خریدهای خود را افزایش می‌دهند. از طرف دیگر تولیدکنندگان و فروشندگان از فروش و عرضه کالاهای خود به امید افزایش قیمت در آینده خودداری می‌کنند، بدیهی است در این صورت با این سیاست، عرضه و تقاضا اثر مستقیم بر قیمت‌ها خواهد داشت و موجب افزایش تورم می‌گردد.

متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی شهری کشور در سال ۱۳۹۶ (سال پایه ۱۳۹۵) ۱۰۹/۶ می باشد، که نسبت به سال قبل ۹/۶ افزایش داشته است. بررسی تغییرات قیمت کالا و خدمات مشمول شاخص بهای کالاها و خدمات نشان می دهد بالاترین نرخ رشد مربوط به گروه خوارکیها و آشامیدنی ها بوده و کمترین مربوط به بخش دخانیات بوده است. در سال ۱۳۹۶ در بین استانهای کشور، البرز با ۸/۲ درصد کمترین نرخ تورم و استان مازندران با ۱۱/۲ درصد بالاترین نرخ تورم را داشته اند.

نرخ تورم در نقاط شهری

در مناطق شهری استان بوشهر متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی بر اساس سال پایه ۱۰۰ = ۱۳۹۵ در سال ۱۳۹۶ برابر با ۱۰۸/۳ می باشد. بنابراین نرخ تورم مناطق شهری استان در سال ۱۳۹۵ برابر با ۸/۳ درصد می باشد.

در بین کالاهای گروه اصلی و فرعی بیشترین نرخ تورم در سال ۹۶ متعلق به سبزی و حبوبات و فرآورده های سبزی (۱۸/۱) بوده است.

استان بوشهر در سال ۱۳۹۶ پس از استان البرز دارای کمترین نرخ تورم می باشد.

جدول ۱: شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری استان بوشهر برحسب گروه‌های اختصاصی، اصلی و برخی از گروه‌های فرعی در سال ۱۳۹۶ (۱۰۰=۱۳۹۵)

نرخ تورم	۱۳۹۶	گروه‌های کالاها و خدمات
۸/۳	۱۰۸/۳	کل
گروه‌های اصلی و فرعی		
کالاهای خوراکی		
۱۲/۶	۱۱۲/۶	خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها
۱۲/۸	۱۱۲/۸	خوراکی‌ها
۱۷/۳	۱۱۷/۳	غلات و نان
۱۳/۷	۱۱۳/۷	گوشت
۱۵/۹	۱۱۵/۹	ماهی و حیوانات دریایی
۹	۱۰۹	لبنیات و تخم‌پرنده‌گان
۸/۹	۱۰۸/۹	روغن‌ها و چربی‌ها
۸	۱۰۸	میوه‌ها و خشکبار
۱۸/۱	۱۱۸/۱	انواع سبزی، حبوب و فراورده‌های سبزی
۸/۱	۱۰۸/۱	قند، شکر، مربا، عسل، شکلات و محصولات قنادی
۱۰/۴	۱۱۰/۴	نمک و ادویه، سس‌ها و جاشنی‌ها و ترکیبات خوراکی
۹/۶	۱۰۹/۶	آشامیدنی‌ها
۲/۶	۱۰۲/۶	دخانیت

ادامه جدول ۱: شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری استان بوشهر برحسب گروه‌های اختصاصی، اصلی و برخی از گروه‌های فرعی در سال ۱۳۹۶ (۱۰۰=۱۳۹۵)

نرخ تورم	۱۳۹۶	گروه‌های کالاها و خدمات
کالاهای غیرخوراکی و خدمات		
۷/۶	۱۰۷/۶	پوشاک و کفش
۶/۱	۱۰۶/۱	مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها
۶/۳	۱۰۶/۳	اجاره بهای مسکن غیر شخصی
۶/۴	۱۰۶/۴	ارزش اجاری مسکن شخصی
۴	۱۰۴	تعمیرات و خدمات ساختمانی
۰	۱۰۰	آب
۵	۱۰۵	برق و گاز و سایر سوخت‌ها
۵/۶	۱۰۵/۶	اثاث، لوازم و خدمات مورد استفاده در خانه
۱۰/۱	۱۱۰/۱	بهداشت و درمان
۳/۹	۱۰۳/۹	حمل و نقل
۴/۲	۱۰۴/۲	ارتباطات
۸/۱	۱۰۸/۱	تفریح و امور فرهنگی
۱۱/۴	۱۱۱/۴	تحصیل
۷/۴	۱۰۷/۴	هتل و رستوران
۷/۵	۱۰۷/۵	کالاها و خدمات متفرقه
گروه‌های اختصاصی		
۹	۱۰۹	کالاها
۷/۳	۱۰۷/۳	خدمات

ماخذ: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نرخ تورم در نقاط روستایی

در سال ۱۳۹۶ متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق روستایی استان برابر با ۱۰۶/۵ می باشد. با توجه به مقدار این شاخص ها نرخ تورم در سال ۹۶ معادل ۶/۵ درصد می باشد. در همین زمان نرخ تورم در مناطق روستایی کشور ۸/۸ بوده است .

جدول ۲: نرخ تورم در مناطق روستایی استان در مقایسه با کشور ۹۶-۱۳۹۰

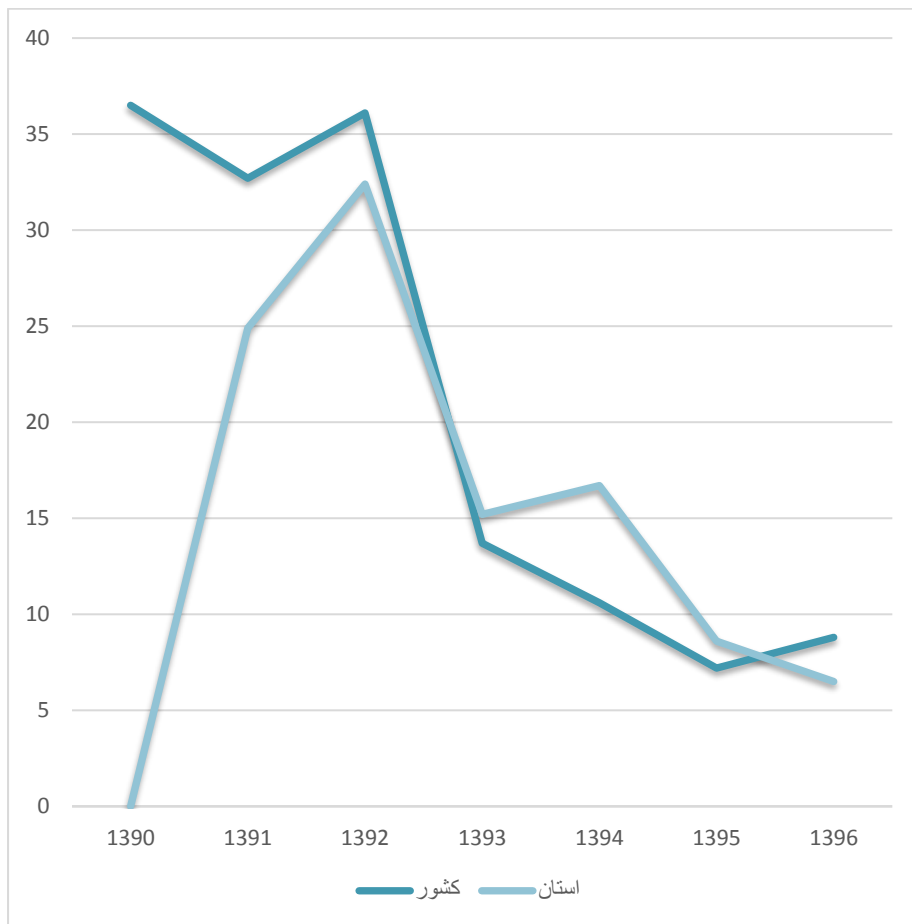
استان		کشور		سال
نرخ تورم	شاخص	نرخ تورم	شاخص	
۶/۵	۱۰۶/۵	۸/۸	۱۰۸/۷	۱۳۹۶
۸/۶	۲۴۱/۶	۷/۲	۲۴۳/۴	۱۳۹۵
۱۶/۷	۲۲۲/۴	۱۰/۶	۲۲۶/۹	۱۳۹۴
۱۵/۲	۱۹۰/۶	۱۳/۷	۲۰۵/۳	۱۳۹۳
۳۲/۴	۱۶۵/۴	۳۶/۱	۱۸۰/۶	۱۳۹۲
۲۴/۹	۱۲۴/۹	۳۲/۷	۱۳۲/۷	۱۳۹۱
۰	۱۰۰	۳۶/۵	۱۰۰	۱۳۹۰

ماخذ: مرکز آمار ایران

- محاسبات سال ۱۳۹۶ براساس سال پایه ۱۰۰=۱۳۹۵ می باشد

مقایسه نرخ تورم در استان و کشور طی سالهای ۱۳۹۰-۹۶

بخش پنجم – بانکداری

مقدمه

بطور کلی تعریف بانکداری عبارت است از مدیریت تجهیز و تخصیص منابع در بازار پول. در این راستا، صنعت بانکداری در طول حیات فعالیت‌های اقتصادی و مالی بشر متناسب با تغییرات ایجاد شده در نیازهای مصرف‌کنندگان، شرایط اقتصادی - اجتماعی و به‌منظور برآورده ساختن نیازهای جوامع، تغییرات شگرفی را تجربه نموده است. بدیهی است امروزه با رشد روزافزون تکنولوژی و فناوری اطلاعات، صنعت بانکداری نیز شکل جدیدی به خود گرفته و هرروزه در حال نوآوری و ارائه روش‌های نوین خدمات بانکی می‌باشد.

جدول ۱: کل مانده تسهیلات و سپرده‌های ریالی و ارزی بانکها و مؤسسات اعتباری
در سالهای ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶

واحد: میلیارد ریال

سال	سپرده‌ها*		سپرده بعد از کسر سپرده قانونی		تسهیلات	
	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۶
استان بوشهر	۱۱۳۶۸۹	۱۵۴۷۲۵	۱۰۰۳۹۴	۱۳۷۰۲۶	۷۲۰۲۳	۸۰۱۸۹
کشور	۱۲۷۲۸۳۶۴	۱۶۴۶۴۰۵۵	۱۱۳۷۴۰۹۲	۱۴۷۴۱۸۸۷	۹۸۶۶۶۱۶	۱۲۵۸۱۷۱۳۲
سهم استان از کشور	۰/۹	۰/۹	۰/۹	۰/۹	۰/۷	۰/۶
رتبه استان	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۲۰	۲۱

ماخذ: بانک مرکزی ایران

* سپرده‌ها شامل سپرده‌های ارزی و ریالی می‌باشد، که سپرده‌های ارزی فاقد سپرده قانونی می‌باشد

بخش ششم - نظام درآمد - هزینه استان

درآمدها

درآمدهای عمومی استانی

در سال ۱۳۹۶ عملکرد درآمدهای عمومی استان برابر با مبلغ ۲۰۹۳۳۷۱۶ میلیون ریال بوده که نسبت به درآمد عمومی مصوب (مبلغ ۲۳۱۹۸۶۹۰ میلیون ریال)، ۹/۸ درصد کمتر بوده است و در مقایسه با عملکرد سال قبل (مبلغ ۲۲۰۴۹۹۹۴ میلیون ریال)، حدود ۵/۱ درصد کاهش یافته است. درآمدهای عمومی استان از دو بخش به شرح موارد ذیل تشکیل گردیده که روند عملکرد تغییرات هر بخش آمده در ادامه مورد بررسی قرار می‌گیرد.

درآمدهای مالیاتی

در سال ۱۳۹۶ عملکرد درآمدهای مالیاتی استان برابر با مبلغ ۱۹۹۸۹۵۹۴ میلیون ریال بوده که ۷/۷ درصد کمتر از میزان درآمد مالیات‌های م‌صوب در همان سال (مبلغ ۲۱۶۶۷۰۵۴ میلیون ریال) می‌باشد و در مقایسه با عملکرد درآمد مالیات‌ها در سال ۱۳۹۵ (مبلغ ۲۰۹۴۰۸۲۰ میلیون ریال)، ۴/۵ درصد کاهش یافته است. از مجموع درآمدهای مالیاتی وصولی، مبلغ ۹۹۶۶۰۱۹ میلیون ریال (۴۹/۸ درصد) سهم مالیات‌های مستقیم و مبلغ ۱۰۰۱۹۹۸۸ میلیون ریال (۵۰/۲ درصد) سهم مالیات‌های غیرمستقیم می‌باشد و مجموع سهم درآمدهای مالیاتی نسبت به کل درآمدهای استان در سال ۹۶ برابر با ۹۵/۵ درصد بوده است.

سایر درآمدها

سایر درآمدهای استان از محل درآمدهای انحصارات و مالکیت دولت، درآمدهای خدمات و فروش کالا، حق بیمه و درآمدهای متفرقه، درآمدهای حاصل از جرائم و خسارات و درآمدهای حاصل از واگذاری دارائی‌های سرمایه‌ای تامین می‌گردد.

در سال ۱۳۹۶ عملکرد سایر درآمدهای استان برابر با ۹۴۴۱۲۲ میلیون ریال بوده که ۳۸/۴ درصد کمتر از میزان درآمدهای مصوب در همان سال بوده و در مقایسه با عملکرد سایر درآمدهای استان در سال ۱۳۹۵ (مبلغ ۱۱۰۹۱۷۲ میلیون ریال) ۱۴/۹ درصد کاهش یافته است. از مجموع عملکرد سایر درآمدهای وصولی، مبلغ ۲۲۰۹۵۵ میلیون ریال سهم حق بیمه و درآمدهای متفرقه (۲۳/۴ درصد از کل)، مبلغ ۵۸۹۱۱۳ میلیون ریال سهم درآمدهای خدمات و فروش کالا (۶۲/۴ درصد) و مبلغ ۱۳۳۸۵۳ میلیون ریال (۱۴/۲ درصد) سهم درآمد حاصل از جرائم و خسارات می‌باشد. سهم سایر درآمدها از کل درآمدهای استان در این سال ۴/۵ درصد بوده است.

مقایسه عملکرد درآمدهای عمومی و مجموع اعتبارات هزینه و تملک‌داری‌های

سرمایه‌ای استان

مقایسه عملکرد اعتبارات استان به مجموع درآمدهای استان در سال ۱۳۹۶ نشان می‌دهد که عملکرد اعتبارات استان حدود ۴۲ درصد از عملکرد درآمدها می‌باشد. که این نسبت در مقایسه با سال گذشته که (معادل با ۳۶/۴ درصد) می‌باشد دارای افزایش بوده است. از منظر دیگر می‌توان بیان نمود استان بوشهر به لحاظ نظام درآمد- هزینه نه تنها خودکفا می‌باشد بلکه به نظام درآمد- هزینه ملی نیز کمک می‌نماید.

جدول ۱: مقایسه درآمدهای عمومی استان بوشهر طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵ (میلیون ریال)

درصد تغییرات		۱۳۹۶		۱۳۹۵		شرح
عملکرد	مصوب	عملکرد	مصوب	عملکرد	مصوب	
-۵/۱	۹/۲	۲۰۹۳۳۷۱۶	۲۳۱۹۸۶۹۰	۲۲۰۴۹۹۹۴	۲۱۲۲۴۷۸۵	کل درآمدهای عمومی
-۴/۵	۷/۷	۱۹۹۸۹۵۹۴	۲۱۶۶۷۰۵۴	۲۰۹۴۰۸۲۰	۲۰۱۲۴۸۳۰	مالیات‌ها
-۱۴/۴	۱۰/۹	۹۹۶۹۶۰۶	۱۳۷۷۴۸۰۱	۱۱۶۴۸۴۹۱	۱۲۴۱۵۶۶۵	مالیات‌های مستقیم
۷/۸	۲/۴	۱۰۰۱۹۹۸۸	۷۸۹۲۲۵۳	۹۲۹۲۳۲۸	۷۷۰۹۱۶۵	مالیات‌های غیرمستقیم
-۱۴/۹	۳۹/۲	۹۴۴۱۲۲	۱۵۳۱۶۳۶	۱۱۰۹۱۷۲	۱۰۹۹۹۵۵	سایر درآمدها
۶۰/۸	-۸۱/۷	۲۰۱	۱۱۰	۱۲۵	۶۰۰	درآمدهای انحصارات و مالکیت دولت
۳۲/۷	-۴/۴	۵۸۹۱۱۳	۵۶۴۰۲۲	۴۴۳۷۸۹	۵۸۹۸۵۰	درآمدهای خدمات و فروش کالا
-۵۰/۷	۱۶۸/۴	۲۲۰۹۵۵	۶۷۹۴۰۴	۴۴۷۹۱۳	۲۵۳۰۹۰	حق بیمه و درآمدهای متفرقه
۳۸/۴	۱۲/۳	۱۳۳۸۵۳	۲۸۸۰۰۰	۲۱۷۳۴۵	۲۵۶۴۱۵	درآمد حاصل از جرائم و خسارات
-	-	۰	۱۰۰	۰	۰	واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای

ماخذ: اداره کل امور مالیاتی استان

جدول ۲: شاخص‌های درآمدی و اعتبارات استانی طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

سال	مجموع عملکرد درآمدهای استان (میلیون ریال)	مجموع اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی سرمایه‌ای استان (میلیون ریال)	نسبت عملکرد مجموع اعتبارات به درآمدهای استان
۱۳۹۵	۲۲۰۴۹۹۹۴	۸۰۳۱۳۶۴	۳۶/۴
۱۳۹۶	۲۰۹۳۳۷۱۶	۸۷۹۷۹۲۸	۴۲/۰

ماخذ: محاسبات نگارنده

اعتبارات

اعتبارات هزینه‌ای

اعتبارات هزینه‌ای، ظرفیت‌های ایجاد شده توسط دولت را حفظ و نگهداری می‌کنند و هزینه‌های نگهداری از ظرفیت‌های موجود را در قالب هزینه جبران خدمات کارکنان، استفاده از کالا و خدمات، هزینه‌های اموال و دارایی، یارانه، کمک‌های بلاعوض، رفاه اجتماعی و سایر هزینه‌ها و همچنین هزینه‌های اعمال حاکمیت و استقرار و اقتدار نظام را تامین می‌نماید. اعتبارات هزینه‌ای عموماً از محل درآمدهای عمومی تامین می‌شوند. به عبارت دیگر اعتباراتی که جهت تامین هزینه‌های جاری دولت (خرید نیروی کار و کالاهای مصرفی و ...) و همچنین هزینه‌های نگهداری سطح فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی دولت پیش‌بینی می‌شود را اعتبارات هزینه‌ای می‌نامند.

در سال ۱۳۹۶ مجموع اعتبارات هزینه‌ای مصوب استان بوشهر بالغ بر ۲۳۹۸۱۲۰ میلیون ریال بوده که بین ۲۶ دستگاه اجرایی مشمول نظام بودجه هزینه‌ای استانی توزیع شده است و نسبت به اعتبار هزینه‌ای سال ۱۳۹۵ (۲۱۷۲۵۸۸ میلیون ریال) افزایشی حدود ۱۰/۴ درصد را نشان می‌دهد. نسبت اعتبارات هزینه‌ای به کل اعتبارات استان (اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای) معادل ۱۷/۶ درصد می‌باشد.

مجموع اعتبارات هزینه‌ای ابلاغی به استان بوشهر در سال ۱۳۹۶ دارای تخصیص حدود ۹۸/۳ درصد بوده و دستگاه‌های اجرایی همچون استانداری (مبلغ ۴۵۸۹۲۸ میلیون ریال)، سازمان جهاد کشاورزی (مبلغ ۲۹۷۲۲۳ میلیون ریال)، اداره کل بهزیستی (مبلغ ۲۰۶۲۰۶ میلیون ریال)،

اداره کل زندان‌ها و اقدامات تامینی و تربیتی (مبلغ ۱۹۷۹۹۷ میلیون ریال)، و اداره کل شیلات (مبلغ ۱۵۳۵۳۸ میلیون ریال) بیشترین میزان اعتبارات هزینه‌ای را در بین دستگاه‌های اجرایی داشته‌اند. این پنج دستگاه اجرایی در مجموع حدود ۵۴/۸ درصد از کل اعتبار هزینه‌ای استان را به خود اختصاص داده‌اند. دستگاه‌های اجرایی مانند حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی (مبلغ ۷۸۰۲ میلیون ریال)، اداره کل اوقاف و امور خیریه (مبلغ ۱۵۶۲۳ میلیون ریال) و اداره کل امور عشایر (مبلغ ۱۹۷۹۹۷ میلیون ریال) کمترین اعتبار را به خود اختصاص داده‌اند. در سال ۱۳۹۶ مجموع نیروی انسانی شاغل در دستگاه‌های اجرایی بالغ بر ۴۵۰۲ نفر بوده و متوسط سرانه اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های اجرایی به ازای هر کارمند ۵۲۳ میلیون ریال می‌باشد.

جدول ۳: وضعیت اعتبارات هزینه‌ای استان بوشهر به تفکیک دستگاه‌های اجرایی در سال ۱۳۹۶ (میلیون ریال)

عنوان دستگاه	اعتبار مصوب	تخصیص	تعداد کارکنان	متوسط اعتبار هزینه‌ای
استانداری	۴۵۸۹۲۸	۴۲۶۷۸۸	۵۴۰	۷۹۰
اداره کل زندانها و اقدامات تامینی و تربیتی	۱۹۷۹۹۷	۱۹۰۱۵۷	۶۴۱	۲۹۷
اداره کل بازرسی	۳۵۸۷۹	۳۵۸۷۹	۷۵	۴۷۸
مرکز پزشکی قانونی	۲۶۸۱۸	۲۶۴۵۸	۵۰	۵۲۹
اداره کل اوقاف و امور خیریه	۱۵۶۲۳	۱۵۶۲۳	۳۷	۴۲۲
سازمان امور اقتصادی و دارایی	۶۸۷۴۴	۶۸۷۴۴	۹۵	۷۲۴
اداره کل هواشناسی	۲۷۳۸۳	۲۷۳۸۳	۵۶	۴۸۹
اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۵۲۱۲۱	۵۲۱۲۱	۱۵۶	۳۳۴

ادامه جدول ۳: وضعیت اعتبارات هزینه‌ای استان بوشهر به تفکیک دستگاه‌های اجرایی در سال ۱۳۹۶ (میلیون ریال)

عنوان دستگاه	اعتبار مصوب	تخصیص	تعداد کارکنان	متوسط اعتبار هزینه‌ای
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	۴۶۷۷۸	۴۶۷۷۸	۱۱۳	۴۱۴
اداره کل تبلیغات اسلامی	۳۲۱۶۷	۳۲۱۶۷	۸۵	۳۷۸
حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی	۷۸۰۲	۷۸۰۲	۱۰	۷۸۰
اداره کل نوسازی و توسعه و تجهیز مدارس	۲۸۵۹۴	۲۸۵۹۴	۵۸	۴۹۳
اداره کل ورزش و جوانان	۶۱۸۸۷	۶۱۸۸۷	۱۱۶	۵۳۴
اداره کل انتقال خون	۵۱۷۱۵	۵۱۷۱۵	۷۵	۶۹۰
اداره کل بهزیستی	۲۰۶۲۰۶	۲۰۶۲۰۲	۴۲۳	۴۸۷
اداره کل دامپزشکی	۹۹۷۱۰	۹۹۷۱۰	۱۸۷	۵۳۳
اداره کل منابع طبیعی	۹۸۰۴۹	۹۸۰۴۹	۱۶۷	۵۸۷
اداره کل حفاظت محیط زیست	۶۵۰۵۴	۶۵۰۵۴	۱۳۱	۴۹۷
اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی	۲۸۱۲۱	۲۸۱۲۱	۶۷	۴۲۹
اداره کل امور عشاير	۱۷۱۶۶	۱۶۱۶۶	۳۵	۴۶۲
اداره کل جهاد کشاورزی	۲۹۷۲۲۳	۲۹۷۲۲۳	۵۵۶	۵۳۵
اداره کل شیلات	۱۵۳۵۳۸	۱۵۳۵۳۸	۲۱۱	۷۲۸
اداره کل راه و شهرسازی	۹۸۰۲۸	۹۸۰۲۸	۲۰۷	۴۷۴
اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۷۵۳۳۱	۷۵۳۳۱	۲۰۳	۳۷۱
سازمان صنعت، معدن و تجارت	۱۰۵۵۹۷	۱۰۵۵۹۷	۲۰۸	۵۰۸
شرکت آب و فاضلاب روستایی	۴۱۰۶۱	۴۱۰۶۱	۰	۰
جمع کل اعتبارات	۲۳۹۸۱۲۰	۲۳۵۶۷۷۶	۴۵۰۲	۵۲۳

مأخذ: معاونت هماهنگی برنامه و بودجه

جدول ۴: وضعیت اعتبارات هزینه‌ای استان به تفکیک دستگاه‌های اجرایی در سال ۱۳۹۵
(میلیون ریال)

عنوان دستگاه	اعتبار مصوب	تخصیص	تعداد کارکنان	متوسط اعتبار هزینه‌ای
استانداری	۳۸۴۰۰۷	۳۸۳۸۰۶	۵۸۱	۶۶۱
اداره کل ثبت احوال	۰	۰	۰	۰
اداره کل زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی	۱۷۲۳۸۷	۱۶۹۳۸۳	۷۶۵	۲۲۵
اداره کل بازرسی	۳۰۵۳۸	۳۰۵۳۸	۷۵	۴۰۷
مرکز پزشکی قانونی	۲۶۰۰۳	۲۵۶۷۷	۴۴	۵۹۱
اداره کل ثبت اسناد و املاک	۰	۰	۰	۰
اداره کل اوقاف و امور خیریه	۱۴۲۵۸	۱۴۲۵۸	۳۵	۴۰۷
سازمان امور اقتصادی و دارایی	۶۰۵۲۴	۶۰۵۲۴	۸۵	۷۱۲
اداره کل هواشناسی	۲۵،۲۷۶	۲۵،۲۷۶	۵۶	۴۵۱
اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۵۰۸۰۷	۵۰۸۰۷	۱۷۵	۲۹۰
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	۴۶۵۲۵	۴۶۵۲۵	۱۱۳	۴۱۲
اداره کل تبلیغات اسلامی	۲۸۹۸۴	۲۸۹۸۴	۸۶	۳۳۷
حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی	۷۶۳۸	۷۶۳۸	۱۳	۵۸۸
اداره کل آموزش و پرورش	۴۹۸۸۰	۴۹۸۸۰	۰	۰
اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس	۲۸۰۸۴	۲۸۰۸۴	۵۸	۴۸۴
اداره کل ورزش و امور جوانان	۵۷۶۷۴	۵۷۶۷۴	۱۱۲	۵۱۵
اداره کل انتقال خون	۳۵۹۷۸	۳۵۹۷۸	۸۴	۴۲۸
اداره کل بهزیستی	۱۸۸۱۶۶	۱۸۸۱۴۳	۴۷۲	۳۹۹

ادامه جدول ۴: وضعیت اعتبارات هزینه‌ای استان به تفکیک دستگاه‌های اجرایی در سال ۱۳۹۵ (میلیون ریال)

عنوان دستگاه	اعتبار مصوب	تخصیص	تعداد کارکنان	متوسط اعتبار هزینه‌ای
اداره کل دامپزشکی	۸۵۱۴۹	۸۵۱۴۹	۱۷۲	۴۹۵
اداره کل منابع طبیعی	۸۱۵۹۵	۸۱۵۹۵	۱۷۴	۴۶۹
اداره کل حفاظت محیط زیست	۵۳۴۵۴	۵۳۴۵۴	۱۱۶	۴۶۱
اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی	۲۸۵۰۲	۲۸۵۰۲	۶۸	۴۱۹
اداره کل امور عشایر	۱۷۷۱۷	۱۶۲۱۷	۳۵	۵۰۶
اداره کل جهاد کشاورزی	۲۵۹۰۶۷	۲۵۹۰۶۷	۶۰۲	۴۳۰
اداره کل شیلات	۱۲۹۵۷۳	۱۲۹۵۷۳	۲۳۱	۵۶۱
اداره کل راه و شهرسازی	۱۱۵۴۶۳	۱۱۵۴۶۳	۲۱۶	۵۳۵
اداره کل کار، تعاون و رفاه اجتماعی	۷۰۰۹۹	۷۰۰۹۹	۲۰۴	۳۴۴
اداره کل صنعت، معدن و تجارت	۷۷۱۰۴	۷۶۹۱۳	۱۵۵	۴۹۷
اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای	۸۱۸۶	۸۱۸۶	۱۲۰	۶۸
شرکت آب و فاضلاب روستایی	۳۹۹۵۰	۳۹۹۵۰	۰	۰
جمع کل	۲۱۷۲۵۸۸	۲۱۶۷۳۴۳	۴۸۴۷	۴۴۸

مأخذ: معاونت هماهنگی برنامه و بودجه

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

اعتباراتی که جهت اجرای طرح‌های عمرانی مربوط به برنامه‌های اقتصادی، اجتماعی دولت در برنامه پنج ساله و بودجه عمومی سالانه دولت پیش بینی می‌شود را اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌نامند. این نوع اعتبارات، ظرفیت‌های جدید ایجاد می‌نماید. بطوری که ظرفیت‌های موجود را یا توسعه می‌دهند و به عمر آنها می‌افزایند و یا دوام آنها تثبیت می‌کند. این اعتبارات از

محل درآمدهای عمومی یا سایر منابع که شامل منابع داخلی، تسهیلات و فروش اوراق مشارکت می‌باشد تأمین می‌گردد.

در سال ۱۳۹۶ مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان از محل اعتبارات استانی، دو درصد نفت و گاز، ملی استانی شده، سایر ردیف‌ها و منابع داخلی دستگاه‌های اجرایی برابر با ۱۳۶۱۴۹۶۳ میلیون ریال می‌باشد که در مقایسه با سال قبل افزایش معادل ۵۸/۷ درصد را نشان می‌دهد. اعتبارات مذکور بین ۳۲۵۲ پروژه توزیع گردیده که نسبت به تعداد پروژه‌های سال قبل (۲۵۱۸ پروژه) بیانگر رشدی معادل ۲۹ درصد می‌باشد. در سال ۱۳۹۶ شهرستان‌های بوشهر، دشتستان و دشتی به ترتیب با داشتن ۲۶۳۵۵۰۷ میلیون ریال (۱۹ درصد)، ۲۵۲۹۹۲۹ میلیون ریال (۱۹ درصد) و ۱۵۶۷۷۱۲ میلیون ریال (۱۲ درصد) بیشترین سهم اعتباری و شهرستان‌های دیلم با داشتن ۴۷۴۰۷۴ میلیون ریال (۳ درصد) و دیر با ۶۶۸۰۵۷ میلیون ریال (۵ درصد) دارای کمترین سهم اعتباری بوده‌اند. از نظر تعداد پروژه نیز شهرستان‌های دشتستان و بوشهر به ترتیب با ۵۷۱ و ۵۱۹ پروژه بیشترین و شهرستان‌های عسلویه و دیلم به ترتیب با ۱۴۸ و ۱۸۸ پروژه کمترین تعداد را به خود اختصاص داده‌اند.

متوسط اعتبار اختصاص یافته به هر پروژه در سال ۱۳۹۶ در کل استان معادل با ۴۱۸۷ میلیون ریال بوده است که بیشترین رقم اختصاص یافته به هر پروژه در بین شهرستان‌ها متعلق به شهرستان بوشهر (۵۰۷۸ میلیون ریال) و کمترین رقم اعتبار اختصاص یافته مربوط به شهرستان دیر (۲۵۵۰ میلیون ریال) می‌باشد.

از نظر توزیع فصلی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای سال ۱۳۹۶ فصل منابع آب با اعتبار ۲۲۱۰۱۲۲ میلیون ریال (۱۶/۲ درصد از کل اعتبارات) دارای بیشترین سهم می‌باشد و پس از آن به ترتیب فصول توسعه و خدمات شهری و روستایی (با اعتبار ۱۹۸۲۴۸۶ میلیون ریال) آب و فاضلاب (با اعتبار ۱۸۱۷۰۳۱ میلیون ریال) و حمل و نقل (با اعتبار ۱۶۲۲۳۳۶ میلیون ریال) قرار دارند.

جدول ۵: وضعیت اعتبارات تملک دارائی‌های سرمایه‌ای استان به تفکیک شهرستان و تعداد پروژه‌ها طی سالهای ۹۶-۱۳۹۵ از محل درآمدهای عمومی (میلیون ریال)

شهرستان	اعتبار مصوب		تعداد پروژه		سهم اعتبار شهرستان به کل استان (درصد)		سهم هر شهرستان از تعداد پروژه‌ها (درصد)		متوسط اعتبار هر پروژه	
	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۵
سطح استان	۱۴۵۵۸۲۴	۱۲۲۰۸۲۸	۱۱۷	۱۱۳	۱۱	۱۴/۲	۴/۵	۴	۱۰۸۰۴	۱۲۴۴۳
بوشهر	۲۶۳۵۵۰۷	۱۹۸۳۸۰۹	۳۳۶	۵۱۹	۱۹	۲۳/۱	۱۳/۳	۱۶	۵۹۰۴	۵۰۷۸
تنگستان	۱۰۱۹۰۱۵	۴۳۳۹۵۸	۲۶۱	۳۵۴	۷	۵/۱	۱۰/۴	۱۱	۱۶۶۳	۲۸۷۹
دشتستان	۲۵۲۹۹۲۹	۱۳۲۱۹۵۹	۵۱۶	۵۷۱	۱۹	۱۵/۴	۲۰/۵	۱۸	۲۵۶۲	۴۴۳۱
دشتی	۱۵۶۷۷۱۲	۱۰۱۳۰۰۴	۲۸۳	۳۷۷	۱۲	۱۱/۸	۱۱/۲	۱۲	۳۵۸۰	۴۱۵۸
دیر	۶۶۸۰۵۷	۳۲۹۴۹۱	۱۹۴	۲۶۲	۵	۳/۸	۷/۷	۸	۱۶۹۸	۲۵۵۰
دیلم	۴۷۴۰۷۴	۲۲۶۳۰۴	۱۴۷	۱۸۸	۳	۶/۲	۵/۸	۶	۱۵۳۹	۲۵۲۲
جم	۸۶۷۰۹۶	۷۳۷۱۱۶	۱۸۲	۲۴۱	۶	۴/۷	۷/۲	۷	۴۰۵۰	۳۵۹۸
کنگان	۸۶۳۰۵۷	۵۳۴۴۱۰	۱۶۹	۲۲۶	۶	۲/۶	۶/۷	۷	۳۱۶۲	۳۸۱۹
گناوه	۷۵۶۳۰۰	۴۰۵۱۰۹	۲۰۲	۲۴۹	۶	۸/۶	۸	۸	۲۰۰۵	۳۰۳۷
عسلویه	۷۷۸۳۹۲	۳۷۵۱۲۶	۱۱۵	۱۴۸	۶	۴/۴	۴/۶	۵	۳۲۶۲	۵۲۵۹
جمع کل	۱۳۶۱۴۹۶۳	۸۵۸۱۱۱۴	۲۵۱۸	۳۲۵۲	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۴۰۸	۴۱۸۷

مأخذ: معاونت هماهنگی برنامه و بودجه

جدول ۶: میزان اعتبار و تخصیص اعتبارات تملک دارائیهای سرمایه‌ای استان بوشهر به تفکیک منبع اعتباری در سال ۱۳۹۵ (میلیون ریال)

میزان عملکرد	میزان اعتبار	منبع اعتبار
۵۳۶۸۸۸	۱۴۱۹۰۷	بودجه عمومی (ملی استانی شده)
.	.	اوراق مشارکت
۴۱۹۳۶۹	۹۴۴۹۷۲	استانی
۲۰۳۴۰	۱۴۷۰۰۰	قانون استفاده متوازن از امکانات کشور
.	۱۰۸۴۷۰۰	ماده ۱۸+ قانون برنامه پنجم
۲۴۵۰۰۵۷	۲۴۵۰۰۵۷	دو درصد درآمد نفت و گاز
.	۳۰۲	بازارچه های مرزی
.	۲۱۸۰۰۰	حوادث غیر مترقبه (ماده ۱۰ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - خشکسالی)
.	۳۰۶۰۰۰	حوادث غیر مترقبه (ماده ۱۲ قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران)
۱۰۰۰	۱۰۰۰	تحرك بخشی به اقتصاد مناطق کمتر توسعه یافته و حاشیه‌ای
۴۳۹۴۰۰	۴۳۹۴۰۰	اعتبار طرحهای مربوط به تعهدات سفرهای مقام معظم رهبری
۵۶۸۰۰۰	۵۶۸۰۰۰	موضوع ارتقاء درآمدهای استانی - جزء ۴ ردیف ۵۳۰۰۰۰
۱۰۰۰۱	۱۲۳۳۳	اعتبارات مربوط به مجتمع های آبرسانی روستایی
.	۱۴۰۰۰	کمک به توسعه زیربنای روستایی
۶۰۷۸۸۱	۶۰۷۸۸۱	خرید تضمینی محصولات استراتژیک کشاورزی
۲۶۵	۱۲۳۸	اعتبار موضوع تبصره ۶ ماده ۱۲ قانون اصلاح قانون معادن
۳۶۸۷	۳۶۸۷	اعتبار موضوع بازپرداخت فروش اموال منقول و غیر منقول دولتی
۲۶۷۵۳	۸۵۹۷۵	اعتبارات موضوع ماده ۲۳ قانون نحوه رسیدگی به تخلفات جرائم رانندگی
۵۶۰	۱۵۴۳۰	درآمد اختصاصی
۴۷۸۱۲۲	۷۲۶۰۲۶	منابع داخلی
.	۲۰۰۰۰	وام
۵۸۶۴۰۲۱	۸۵۸۱۱۱۴	جمع کل

مأخذ: معاونت هماهنگی برنامه و بودجه

جدول ۷: میزان اعتبار و عملکرد اعتبارات تملک دارائی‌های سرمایه‌ای استان بوشهر به تفکیک منبع اعتباری در سال ۱۳۹۶ (میلیون ریال)

عنوان	اعتبار مبادله شده	آخرین عملکرد
بودجه عمومی	۶۲۱۱۵۵	۴۰۶۶۴۸
استانی	۱۴۱۹۲۱۴	۵۴۱۱۳۱
الزامات قانونی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه ای استانی — قانون استفاده متوازن از امکانات کشور	۱۱۷۰۰۰	۵۲۳۳۴
اعتبارات ارتقاء شاخص های توسعه یافته	۵۲۸۲۰۸	۱۶۶۹۵۰
اعتبارات ۲۷.۰ درصد ارزش افزوده (موضوع ماده ۹۴ قانون برنامه ششم)	۳۲۱۴۰۸	۱۷۵۰۰۰
سه درصد درآمد حاصل از صادرات نفت خام و گاز طبیعی	۶۴۲۷۱۲۶	۲۹۳۵۴۹۸
قانون تنظیم بخشی از مقررات حوادث غیر مترقبه (ماده ۱۰ مالی دولت - خشکسالی	۱۵۰۰۰۰	۸۷۷۷۰
حوادث غیر مترقبه (ماده ۱۰ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - سایر حوادث)	۲۵۰۰	
قانون تشکیل سازمان مدیریت حوادث غیر مترقبه (ماده ۱۲ بحران	۵۴۰۵۰۰	۲۵۹۶۴۳
اعتبار طرحهای مربوط به تعهدات سفرهای مقام معظم رهبری - کمک (جزء ۴ ردیف ۵۱۰۰۰)	۵۱۶۴۰۰	۵۱۶۳۵۸
اعتبار موضوع باز پرداخت فروش اموال منقول و غیر منقول دولتی (جزء ۶ ردیف ۵۳۰۰۰۰)	۴۴۶۸	۱۲۲۶
قانون نحوه رسیدگی به تخلفات اعتبارات موضوع ماده ۲۳ جرائم رانندگی (جزء ۸۴ ردیف ۵۳۰۰۰۰)	۵۹۶۷۱	۸۶۶۰
اعتبارات موضوع اجرای قانون استفاده متوازن از امکانات کشور (جزء ۴۷ ردیف ۵۵۰۰۰۰)	۱۷۸۳۰۰۰	۴۰۷۱۳۲

ادامه جدول ۷: میزان اعتبار و عملکرد اعتبارات تملک دارائی‌های سرمایه‌ای استان بوشهر
به تفکیک منبع اعتباری در سال ۱۳۹۶ (میلیون ریال)

آخرین عملکرد	اعتبار مبادله شده	عنوان
۹۴۰۰	۲۵۰۰۰	کمک به توسعه زیربناهای روستایی، تکمیل مجتمع‌های آبرسانی و زیرساخت‌های نواحی صنعتی و کمک‌های فنی و اعتباری به توسعه اشتغال روستایی (جزء ۴۱، ردیف ۵۵۰۰۰۰)
۲۳۵۰۰۰	۲۶۰۰۰۰	تقویت اعتبارات طرح‌های فاضلاب شهرهای دارای تنش (جزء ۱۰۴، ردیف ۵۵۰۰۰۰)
۲۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	موضوع ماده ۶۳ قانون محاسبات عمومی
۶۹۸۴.۱۸۵	۳۱۹۴۴	درآمد اختصاصی
۵۸۳۱۷۸	۷۴۲۷۸۹	منابع داخلی
۱۵۰۰۰	۲۰۰۰۰	وام
۱۳۲۲۹	۱۴۵۸۰	آبرسانی شرب روستایی و عشایری (بند ج تبصره ۶ قانون بودجه سال ۹۵)
۶۴۴۱۱۵۲	۱۳۶۱۴۹۶۳	سرجمع

مأخذ: معاونت هماهنگی برنامه و بودجه

جدول ۸: توزیع اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای استان بوشهر به تفکیک فصول طی سال ۱۳۹۵ (میلیون ریال)

نام فصل	اعتبار مبادله شده	آخرین تخصیص
اداره امور عمومی	۳۲۷۸۳۵	۲۹۳۹۰۷
امور قضایی	۴۳۰۶۰	۲۹۲۶۰
خدمات مالی، فنی، مدیریت و برنامه ریزی	۶۷۲۱	۶۷۲۱
پژوهش های اساسی	-	-
دفاع	۳۶۴۷۰	۲۶۶۴۰
نظم و امنیت عمومی	-	-
آموزش	۴۸۴۶۲۶	۳۷۶۰۶۰
فرهنگ و هنر، رسانه های جمعی، گردشگری	۶۸۲۴۸۱	۴۱۸۱۵۶
بهداشت و درمان	۴۷۵۲۴۵	۳۱۴۳۲۵
رفاه و تامین اجتماعی	۷۴۵۰۶	۶۷۸۰۶
تربیت بدنی	۶۲۴۲۳۶	۵۲۰۲۲۲
کشاورزی و منابع طبیعی	۲۲۱۸۶۰	۱۹۹۹۸۵
منابع آب	۲۹۰۲۵۸۴	۱۸۱۶۹۴۷
صنعت و معدن	۴۷۲۲۶	۴۰۲۵۳
محیط زیست	۱۷۴۲۱	۱۶۵۲۱
فصل بازرگانی و تعاون	۱۳۰۲	۱۰۰۰
انرژی	۱۷۲۰۰۰	۱۳۲۰۵۰
حمل و نقل	۱۰۱۵۳۴۱	۷۴۷۶۳۹
ارتباطات و فناوری اطلاعات	-	-
مسکن، عمران شهری، روستایی و عشایری	۱۴۴۸۳۳۰	۸۵۶۵۲۹
جمع کل	۸۵۸۱۱۴۴	۵۸۶۴۰۲۱

مأخذ: معاونت هماهنگی برنامه و بودجه

جدول ۹: توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه ای استان بوشهر به تفکیک فصول طی سال ۱۳۹۶ (میلیون ریال)

عنوان فصل	آخرین تخصیص	اعتبار مبادله شده
فصل اداره امور عمومی	۲۳۲۱۳۵	۸۳۰۳۹.۱۹
فصل خدمات مالی و مالیاتی	۱۱۰۰۰	۱۱۰۰۰
فصل تحقیق و توسعه در امور خدمات عمومی	۳۵۰۰	۶۰۰
فصل دفاع	۸۱۳۰۰	۱۶۰۰۰
فصل حفظ نظم و امنیت عمومی	۳۱۱۲۰۰	۳۱۱۲۰۰
فصل اداره امور قضایی	۷۰۷۰۰	۲۰۶۶۵
فصل انرژی	۳۵۶۷۳۰	۱۵۳۸۱۸
فصل حمل و نقل	۱۶۲۳۳۳۶	۸۳۵۰۰۸
فصل صنعت و معدن	۱۶۳۸۵۰	۵۹۹۷۵/۵
فصل بازرگانی	۵۶۱۲۰	۲۵۰۷۰
فصل کشاورزی و منابع طبیعی	۷۹۹۴۲۵	۳۰۲۵۱۲
فصل منابع آب	۲۲۱۰۱۲۲	۱۲۰۶۷۳۷
فصل کاهش آلودگی	۱۰۰	۱۰۰
فصل حفاظت از گونه های زیستی	۱۱۶۱۵	۴۴۹۹/۶۴
فصل توسعه و خدمات شهری، روستایی و عشایری	۱۹۸۲۶۸۶	۷۳۸۸۴۷/۳
فصل آب و فاضلاب	۱۸۱۷۰۳۱	۱۱۵۹۹۸۴
فصل بهداشت	۵۹۵۴۸۲	۲۲۶۷۵۸

ادامه جدول ۹: توزیع اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای استان بوشهر به تفکیک
فصول طی سال ۱۳۹۶ (میلیون ریال)

عنوان فصل	آخرین تخصیص	اعتبار مبادله شده
فصل درمان	۱۳۳۷۳۰	۹۵۳۵۲
فصل دین و مذهب	۲۴۵۹۳۰	۹۸۶۳۱
فصل ورزش و تفریحات	۸۵۶۷۹۵/۴	۳۹۲۸۲۹
فصل فرهنگ و هنر	۴۷۷۴۹۵/۶	۱۲۳۹۱۱
فصل میراث فرهنگی	۱۷۱۶۰۰	۶۹۲۶۹
فصل رسانه	۱۵۰۰۰	۹۰۰۰
فصل گردشگری	۳۴۰۵۲۹	۱۰۰۶۴۷/۴
فصل صنایع دستی	۹۷۰۰	۸۱۷۲/۲
فصل آموزش و پرورش عمومی	۸۳۰۲۹۷	۳۳۱۱۹۶/۷
فصل آموزش فنی و حرفه ای و مهارت آموزی	۸۹۵۸۸	۲۳۰۵۳
فصل امداد و نجات	۴۱۰۵۰	۹۲۲۳/۱۶۳
فصل حمایتی	۶۹۷۱۶	۲۰۸۵۴
فصل توانبخشی	۸۲۰۰	۲۲۰۰
مجموع	۱۳۶۱۴۹۶۳	۶۴۴۱۱۵۲

بخش هفتم – تجارت خارجی (بازرگانی)

مقدمه

بازرگانی یا تجارت به دادوستد کالا یا خدمت دارای ارزش میان شخص حقیقی یا شخص حقوقی گفته می‌شود. به طور کلی هرگونه عملی (قابل سنجش و اندازه‌گیری مادی) را که اشخاص در مقابل کالا یا خدمتی، کالا یا خدمتی را واگذار نموده و هر دو طرف به هنگام این عمل راضی باشند بازرگانی گفته می‌شود. بازرگانی به دو قسمت بازرگانی داخلی و بازرگانی خارجی تقسیم می‌شود.

از جمله عواملی که تأثیر به‌سزایی در رشد اقتصادی اکثر کشورهای در حال توسعه داشته، اتکاء به تجارت خارجی بوده است و به علت وابستگی شدید این کشورها به درآمدهای صادراتی و واردات مورد نیاز جهت پی‌ریزی صنعتی، تجارت خارجی نقشی اساسی و انکارناپذیر در رشد اقتصادی این کشورها دارد. نتایج حاصل از بررسی‌ها نشان می‌دهند که با افزایش ۱ درصد در رشد صادرات کالاها و خدمات به اندازه ۰/۱۹ درصد به نرخ رشد GDP اضافه می‌شود و همچنین با افزایش ۱ درصد در رشد واردات کالاها و خدمات به اندازه ۰/۱ درصد به نرخ رشد GDP اضافه می‌گردد. همانطور که ملاحظه می‌کنیم اهمیت ضریب صادرات بیشتر از واردات می‌باشد.

تاریخچه تجارت در استان بوشهر به دوران نادرشاه افشار و حتی قبل از آن برمی‌گردد که وی بوشهر را به عنوان یک مرکز بزرگ کشتی‌سازی تبدیل نمود. در دوره کریم‌خان زند بندر اصلی بازرگانی ایران شهر بوشهر کنونی بود. بوشهر در دوره قاجار معتبرترین بندر تجاری ایران بود به طوری که اکثر دولت‌های خارجی مانند انگلیس، روسیه، آلمان، ایتالیا، فرانسه، هلند، نروژ و عثمانی

در این شهر دفتر نمایندگی تجاری برقرار کردند. در حال حاضر نیز بخش تجارت و بازرگانی یکی از محورهای اساسی توسعه در استان بوشهر قلمداد می‌گردد. دارا بودن بیشترین مرز مشترک دریایی با خلیج فارس، همسایگی با کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس و تولید محصولاتی همچون خرما، میگو و فرش از جمله قابلیت‌های ویژه استان بوشهر در بخش بازرگانی می‌باشد. علاوه بر این وجود منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس در عسلویه و معادن مختلف در سطح استان، مزیت‌های فراوانی را برای صادرات محصولات پتروشیمی و معدنی ایجاد نموده است.

عملکرد گمرکات استان بوشهر

جایگاه استان در سطح ملی

آمارها نشان می‌دهد حجم کل تجارت خارجی ایران در سال ۹۶ به ۱۰۱ میلیارد دلار رسیده، در حالی که حجم تجارت کل در سال ۹۵ عدد ۸۷ میلیارد و ۶۱۴ میلیون دلار را به ثبت رسانده است. مقایسه حجم صادرات و واردات سال گذشته نسبت به مدت مشابه سال ۹۵ هم نشان می‌دهد که در هر دو بخش روند طی شده مثبت بوده است. بررسی‌ها حاکی از آن است که حجم کل صادرات سال ۹۵ به لحاظ ارزشی نزدیک به ۴۴ میلیارد دلار بوده که این رقم در سال ۹۶ به ۴۷ میلیارد دلار رسیده، همچنین براساس آمار اعلام شده در سال ۹۶ واردات کشور ۵۴ میلیارد دلار ثبت شده در حالی که سهم ارزشی واردات در سال ۹۵ معادل ۴۳ میلیارد و ۶۸۴ میلیون دلار بوده است. به این ترتیب حجم واردات در سال ۹۶ نسبت به مدت مشابه آن در سال قبل حدود ۱۰ میلیارد دلار افزایش یافته است.

حجم کل تجارت خارجی استان در سال ۹۶ بالغ بر ۱۷ میلیارد و ۵۱۰ میلیون دلار بوده، در حالی که حجم تجارت کل در سال ۹۵ عدد ۱۷ میلیارد و ۳۳۵ میلیون دلار را به ثبت رسانده است. از نظر ارزشی صادرات و واردات استان در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵ به ترتیب ۰/۸۸ و ۱/۸۴ درصد افزایش یافته است. صادرات انجام شده از گمرکات استان در سال ۹۶ از نظر وزنی ۲۸/۵ و از نظر ارزشی ۳۲/۱ درصد صادرات گمرکات کشور را تشکیل می‌دهد. همچنین واردات انجام شده از طریق گمرکات استان در سال ۹۶ از نظر وزنی ۳ و از نظر ارزشی ۴/۵ درصد واردات گمرکات کشور را تشکیل می‌دهد.

جدول ۱: مقایسه صادرات گمرکات استان بوشهر با کشور طی سالهای ۹۶ - ۱۳۹۵

درصد تغییر		۱۳۹۶		۱۳۹۵		شرح
ارزش	وزن	ارزش (دلار)	وزن (تن)	ارزش (دلار)	وزن (تن)	
۰/۸۸	-۲/۳۶	۱۵۰۸۲۹۳۵۷۹۷	۳۷۸۰۶۳۰۴	۱۴۹۵۲۰۹۶۵۲۰	۳۸۷۱۹۸۴۴	صادرات گمرکات استان
۶/۶۸	۲/۳	۴۶۹۸۲۱۷۱۰۲۱	۱۳۲۸۸۱۷۶۲	۴۴۰۴۱۷۶۴۵۶۵	۱۲۹۸۹۲۲۲۲	صادرات گمرکات کشور
-	-	۳۲/۱	۲۸/۵	۳۳/۹	۲۹/۸	سهم استان از کشور (درصد)

جدول ۲: مقایسه واردات گمرکات استان بوشهر با کشور طی سالهای ۹۶ - ۱۳۹۵

درصد تغییر		۱۳۹۶		۱۳۹۵		شرح
ارزش	وزن	ارزش (دلار)	وزن (تن)	ارزش (دلار)	وزن (تن)	
۱/۸۴	۲/۵۷	۲۴۲۶۹۶۶۹۵۳	۱۱۶۶۹۲۴	۲۳۸۳۰۳۴۵۰۲	۱۱۳۷۶۷۲	واردات گمرکات استان
۲۴/۶۷	۱۶/۳۴	۵۴۴۵۹۲۱۳۲۷۹	۲۸۸۵۵۷۳۶	۴۳۶۸۳۸۶۸۵۳۶	۳۳۳۹۹۴۹۰	واردات گمرکات کشور
-	-	۴/۵	۳	۵/۵	۳/۴	سهم استان از کشور (درصد)

بررسی وضعیت صادرات استان

به طور کلی صادرات گمرکات استان بوشهر را می‌توان به سه گروه میعانات گازی، محصولات پتروشیمی و سایر کالاها تقسیم کرد. صادرات میعانات گازی در سال ۱۳۹۶ از نظر وزنی ۱۷۳۴۵۶۴۳ تن و از نظر ارزشی ۷۱۲۳۸۵۰۱۲۵ دلار بوده که نسبت به سال ۱۳۹۵ از نظر وزنی ۸/۲۲ و از نظر ارزش ۳/۹۴ درصد کاهش داشته است. صادرات محصولات پتروشیمی در سال ۱۳۹۶ از نظر وزنی ۲/۲۲ درصد کاهش و از نظر ارزش ۵/۰۱ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشته است. صادرات سایر کالاها در سال ۱۳۹۶ از نظر وزنی ۱۶/۸۵ درصد و از نظر ارزشی ۱۱/۴۲ درصد افزایش داشته است.

در سال ۱۳۹۶، میزان کل صادرات با احتساب میعانات گازی ۳۷۸۰۶۳۰۴ تن و به ارزش ۱۵۰۸۲۹۳۵۷۹۷ دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از نظر وزنی ۲/۳۶ درصد کاهش و از نظر ارزشی ۰/۸۸ درصد افزایش را نشان می‌دهد که این تغییرات به دلیل افت ارزش صادرات میعانات گازی بوده است.

میزان کل صادرات بدون احتساب میعانات گازی ۲۰۴۶۰۶۶۱ تن و به ارزش ۷۹۵۹۰۸۵۶۷۲ دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته از نظر وزنی ۳/۲۳ درصد و از نظر ارزشی ۵/۶۲ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

جدول ۳: صادرات گمرکات استان بوشهر طی سال‌های ۹۶ - ۱۳۹۵

درصد تغییر		۱۳۹۶		۱۳۹۵		شرح
		ارزش (دلار)	وزن (تن)	ارزش (دلار)	وزن (تن)	
۳/۹۴-	۸/۲۲-	۷۱۲۳۸۵۰۱۲۵	۱۷۳۴۵۶۴۳	۷۴۱۶۲۲۴۱۵۴	۱۸۸۹۹۸۳۷	صادرات میعانات گازی
۵/۰۱	۲/۲۲-	۷۱۶۶۳۱۹۷۲۹	۱۳۸۳۶۹۸۰	۶۸۲۴۳۳۳۹۰۷	۱۴۱۵۱۴۷۷	صادرات پتروشیمی
۱۱/۴۲	۱۶/۸۵	۷۹۲۷۶۵۹۴۳	۶۶۲۳۶۸۰	۷۱۱۵۳۸۴۵۹	۵۶۶۸۵۳۰	صادرات سایر کالاها
۰/۸۸	۲/۳۶-	۱۵۰۸۲۹۳۵۷۹۷	۳۷۸۰۶۳۰۴	۱۴۹۵۲۰۹۶۵۲۰	۳۸۷۱۹۸۴۴	صادرات با احتساب میعانات گازی
۵/۶۲	۳/۲۳	۷۹۵۹۰۸۵۶۷۲	۲۰۴۶۰۶۶۱	۷۵۳۵۸۷۲۳۶۶	۱۹۸۲۰۰۰۷	صادرات بدون احتساب میعانات گازی

مأخذ: اداره کل گمرکات استان بوشهر

جدول ۴ : صادرات گمرکات استان با احتساب مبيعات گازي به تفكيك گمرکات تابعه طی سالهای ۹۶ - ۱۳۹۵

ارزش	وزن	ارزش (دلار)		وزن (کیلوگرم)		گمرک
		ارزش (دلار)	وزن (کیلوگرم)	ارزش (دلار)	وزن (کیلوگرم)	
۳۱/۸۹	-۱۱/۳۴	۳۲۷۳۱۱۱۱۳	۱۴۰۶۶۶۸۷۷	۴۸۰۳۸۴۹۵۶	۱۵۸۶۴۲۱۶۱۹	منطقه ویژه اقتصادی ۱ بوشهر
۲۶۸/۴۲	-۴۶/۸۲	۳۱۷۰۶۷۰	۱۲۸۰۹۲۲	۸۶۰۶۱۱	۳۴۰۸۸۶۷	منطقه ویژه اقتصادی ۲ بوشهر
۳/۲۲	-۰/۳۷	۱۴۲۷۲۲۸۷۰	۳۳۲۲۴۹۰۸۴۷	۱۳۸۱۲۷۰۱۵۰۹۶	۳۳۳۴۸۱۶۹۳۴۸	منطقه ویژه انرژی پارس
-۶۸/۵۶	-۱۹/۹۱	۸۰۴۴۱۵۵۸	۱۹۱۷۶۱۳۰۸	۲۵۵۸۷۶۱۵۲	۳۳۹۴۳۵۷۳۹۵	کنگان
-۴/۰۷	-۱۸/۲۶	۳۶۵۸۴۶۴۴۱	۱۱۱۸۷۲۱۶۹۷	۳۸۱۳۴۹۵۷۶	۱۳۶۸۶۸۱۲۵۹۸	خارک
۹۹/۷۶	۱۵/۳۲	۳۹۶۱۲۶۱	۹۹۷۳۵۸۵	۱۹۸۳۰۰۰	۸۶۴۸۳۱۱	گناوه
۹۷/۲۶	۲۱/۸۸	۱۹۴۹۶۹۴	۱۹۸۸۴۲۱	۹۸۸۳۷۵	۱۶۳۱۵۱۶	ديلم
۲۵۰/۰۶	۳۰۸/۷۹	۸۴۳۹۶۴۹	۲۲۶۷۴۰۸۶	۳۴۰۸۰۵۸	۵۵۴۶۶۶۵	بوالخير
۱۳۶۳/۰۴	۱۴۸۷/۲۹	۲۵۶۰۳۲	۵۵۵۵۵	۱۷۵۰۰	۳۵۰۰	ريگ
۱۴۹۷/۴۹	۳۴۸۷/۱۶	۱۹۳۸۰۶۷۰	۱۰۲۶۲۱۹۵۴	۱۲۳۱۹۶	۳۹۷۴۲۷۵	دير
۰/۸۸	-۲/۳۶	۱۵۰۸۲۹۳۵۷۹	۳۷۸۰۶۳۰۳۷۸۳	۱۴۹۵۲۰۹۶۵۲۰	۳۸۷۱۹۸۳۳۸۹۴	جمع

مأخذ: اداره کل گمرکات استان بوشهر

جدول ۵: صادرات گمرکات استان به تفکیک گمرکات تابعه بدون احتساب میعانات گازی طی سالهای ۹۶-۱۳۹۵

گمرک		گمرک			
ارزش	وزن	ارزش (دلار)	وزن (کیلوگرم)	ارزش (دلار)	وزن (کیلوگرم)
۳۱/۸۹	-۱۱/۳۴	۳۲۷۳۱۱۱۱۳	۱۴۰۶۶۶۸۷۷	۴۸۰۳۸۴۹۵۶	۱۵۸۶۴۲۱۶۱۹
منطقه ویژه اقتصادی ۱ بوشهر					
۲۶/۴۲	-۴۶/۸۲	۳۱۷۰۶۷۰	۱۲۸۰۹۲۲	۸۶۰۶۱۱	۳۴۰۸۸۶۷
منطقه ویژه اقتصادی ۲ بوشهر					
۶/۸۷	۴/۷۳	۷۱۶۲۱۶۸۳۸۴	۱۵۹۱۴۲۶۵۳۷۸	۶۷۰۱۷۶۷۰۷۰	۱۵۱۹۵۸۶۰۴۴۱
منطقه ویژه انرژی پارس					
۳۴/۳۲	۰/۱۹	۶۶۷۱۱۷۵۸	۱۸۸۲۶۱۳۰۸	۴۹۶۶۶۶۲۵	۱۸۷۹۰۵۱۹۹۵
کنگان					
۲۳/۳۵	-۱/۵۶	۳۶۵۸۴۶۴۴۱	۱۱۱۸۷۲۱۶۹۷	۲۹۶۵۸۴۹۷۵	۱۱۳۶۴۵۵۹۸
خارک					
۹۷/۷۶	۱۵/۳۲	۳۹۶۱۲۶۱	۹۹۷۳۵۸۵	۱۹۸۳۰۰۰	۸۶۴۳۱۱۱
گناوه					
۹۷/۲۶	۲/۸۸	۱۹۴۹۶۹۴	۱۹۸۸۴۲۱	۹۸۸۳۷۵	۱۶۳۱۵۱۶
دیلیم					
۲۵۰/۰۶	۳۰۸/۷۹	۸۴۲۹۶۴۹	۲۲۶۷۴۰۸۶	۲۴۰۸۰۵۸	۵۵۴۶۶۶۵
بوالخیر					
۱۳۶۳/۰۴	۱۴۸۷/۲۹	۲۵۶۰۳۲	۵۵۵۵۵	۱۷۵۰۰	۳۵۰۰
ریگ					
۱۴۹۷/۴۹	۲۴۸۲/۱۶	۱۹۳۸۰۶۷۰	۱۰۲۶۲۱۹۵۴	۱۲۱۳۱۹۶	۳۹۷۴۲۷۵
دیور					
۵/۶۲	۳/۳۳	۷۹۵۹۰۸۵۶۳	۲۰۴۶۰۶۶۰۷۸۳	۷۵۳۵۸۷۳۳۶۶	۱۹۸۲۰۰۰۶۷۸۷
جمع					

مأخذ: اداره کل گمرکات استان بوشهر

کل صادرات انجام شده از گمرکات استان بوشهر با احتساب میعانات گازی در سال ۱۳۹۶، به میزان ۳۷۸۳۰۳۷۸۳ کیلوگرم و به ارزش ۱۵۰۸۲۹۳۵۷۹۷ دلار بوده است. بیشترین حجم صادرات مربوط به گمرک منطقه ویژه انرژی پارس می‌باشد که از نظر وزنی ۸۷/۹ و از نظر ارزشی ۹۴/۶ درصد از کل صادرات گمرکات استان بوشهر با احتساب میعانات گازی را به خود اختصاص داده است. بنادر دیر، ریگ و بوالخیر از نظر صادرات با احتساب میعانات در سال ۹۶ از نظر وزن و ارزش از جهش چشمگیری برخوردار بوده‌اند.

در سال ۱۳۹۶، میزان کل صادرات انجام شده از گمرکات استان بوشهر بدون احتساب میعانات گازی ۲۰۴۶۰۶۶۰۷۸۳ کیلوگرم و به ارزش ۷۹۵۹۰۸۵۶۷۲ دلار بوده است که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته از نظر وزنی ۳/۲۳ و از نظر ارزشی ۵/۶۲ درصد کاهش را نشان می‌دهد. بیشترین حجم صادرات بدون احتساب میعانات گازی مربوط به گمرک منطقه ویژه انرژی پارس می‌باشد که از نظر وزنی ۷۷/۸ و از نظر ارزشی ۹۰ درصد از کل صادرات این بخش را به خود اختصاص داده است. کمترین میزان صادرات از نظر وزن و ارزش متعلق به گمرک بندر ریگ می‌باشد.

بررسی صادرات گمرک منطقه ویژه اقتصادی بوشهر ۱

در سال ۱۳۹۶ مقدار ۱۴۰۶۴۶۵ تن کالا به ارزش ۳۲۷۲۱۱۱۱۳ دلار از مرز گمرک منطقه ویژه اقتصادی بوشهر ۱ به سایر کشورها صادر گردیده که در مقایسه با سال ۱۳۹۵ از لحاظ وزن و ارزش به ترتیب ۱۱/۳۴ و ۳۱/۸۹ درصد کاهش یافته است.

جدول ۶: صادرات گمرک منطقه ویژه اقتصادی بوشهر ۱ طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

درصد تغییر		۱۳۹۶		۱۳۹۵		شرح
ارزش	وزن	ارزش (دلار)	وزن (تن)	ارزش (دلار)	وزن (تن)	
-۴۶/۶۵	-۱/۱۴	۱۹۷۰۱۲۰۰۲	۴۱۴۹۹۵	۳۶۹۲۹۸۵۳۰	۴۱۹۷۶۶	محصولات پتروشیمی
۱۷/۲۱	-۱۵/۰۲	۱۳۰۱۹۹۱۱۱	۹۹۱۴۷۰	۱۱۱۰۸۶۴۲۶	۱۱۶۶۶۵۵	سایر کالاها
-۳۱/۸۹	-۱۱/۳۴	۳۲۷۲۱۱۱۱۳	۱۴۰۶۴۶۵	۴۸۰۳۸۴۹۵۶	۱۵۸۶۴۲۱	جمع کل

مأخذ: اداره کل گمرکات استان بوشهر

مهمترین کالاهای صادراتی گمرک منطقه ویژه اقتصادی بوشهر ۱ شامل روغن پایه تصفیه اول، نرمال پارافین، سیمان، الکیل بنزن خطی، سنگ گچ و ... می‌باشد که مقدار تناژ و ارزش آنها

بر حسب دلار و ریال در جدول زیر آورده شده است. در بین همه این اقلام ذکر شده ارزش دلاری روغن پایه تصفیه اول بیشترین و ارزش دلاری یونجه کمترین می‌باشد. به لحاظ وزنی سیمان حائز بیشترین و ماهی مرکب کمترین مقدار می‌باشد.

جدول ۷: اهم کالاهای صادراتی از گمرک منطقه ویژه اقتصادی بوشهر ۱ در سال ۱۳۹۶

نام کالا	وزن (کیلوگرم)	ارزش (دلار)	ارزش (ریال)
روغن پایه تصفیه اول	۲۹۹۹۴۷۰۶۰	۱۲۰۵۸۵۹۷۳	۴۰۶۳۷۲۰۴۲۸۳۹۲
نرمال پارافین	۵۲۷۴۴۱۸۶	۴۲۷۴۸۸۶۵	۱۴۳۷۱۲۰۹۲۴۰۷۰
سیمان	۴۴۳۷۸۹۵۹۵	۳۳۱۲۸۹۹۹	۱۱۸۶۷۷۱۲۰۲۸۴۳
الکیل بنزن خطی	۳۲۰۵۷۷۵۰	۳۱۰۸۷۹۶۷	۱۰۵۷۵۲۷۲۹۹۸۶۸
میگوی پرورشی	۴۷۷۸۳۹۲	۲۴۸۰۳۶۱۲	۸۵۹۴۱۹۹۲۱۱۰۸
جکت و متعلقات آن	۳۸۰۸۰۰۰	۱۶۳۱۲۵۰۴	۵۹۲۸۸۹۰۹۶۶۱۸
سنگ گچ	۴۰۲۴۴۷۲۰۲	۶۸۱۸۷۳۲	۲۳۳۶۱۹۶۰۰۹۰۱
ماهی مرکب	۱۲۱۸۲۹۱	۵۸۳۶۹۴۱	۲۰۲۱۸۶۹۹۱۷۰۶
قیر نفت	۳۳۷۲۸۸۴۸	۵۶۲۳۱۶۲	۲۰۲۶۱۷۲۹۶۸۶۴
یونجه	۲۱۷۴۷۸۶۰	۵۲۷۱۲۱۱	۱۸۵۳۱۲۲۳۱۲۶۷

مأخذ: اداره کل گمرکات استان بوشهر

بررسی وضعیت واردات استان

در سال ۱۳۹۶ مقدار ۱۱۶۶۹۲۳۶۵۵ کیلوگرم کالا به ارزش ۲۴۲۶۹۶۶۹۵۳ دلار از طریق گمرکات استان بوشهر به کشور وارد شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته از نظر وزنی ۲/۵۷ درصد و از نظر ارزشی ۱/۸۴ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

واردات گمرکات استان بوشهر به تفکیک گمرکات تابعه

بیشترین حجم واردات در سال ۱۳۹۶ مربوط به گمرک منطقه ویژه اقتصادی بوشهر ۱ می‌باشد که از نظر وزنی ۹۴/۶ و از نظر ارزشی ۹۲/۴ درصد از کل واردات گمرکات استان بوشهر را به خود اختصاص داده است. بندر دیلم به ترتیب از نظر وزن و ارزش بیشترین افزایش را نسبت به سال ۹۵ داشته است.

جدول ۸: واردات گمرکات استان طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

ارزش	وزن	ارزش (دلار)		وزن (کیلوگرم)		گمرک
		ارزش (دلار)	وزن (کیلوگرم)	ارزش (دلار)	وزن (کیلوگرم)	
۶/۳۴	۹/۴۶	۳۴۴۳۰۷۲۰۸۹	۱۱۰۴۱۴۴۴۷۵	۳۱۰۹۳۶۹۵۳۲	۱۰۱۰۶۱۰۱۱۴	منطقه ویژه اقتصادی ۱ بوشهر
-۸۸/۸۵	-۹۷/۰۸	۳۱۰۰۱۷۴	۹۵۴۱۸۰	۱۸۸۳۹۳۲۱	۳۲۵۸۱۹۰۶	منطقه ویژه اقتصادی ۲ بوشهر
-۳۷/۳۳	۳۷/۵۲	۷۸۴۱۳۵۲	۵۳۳۳۹۸۹	۱۲۵۱۰۴۶۰	۴۰۱۰۰۵۵	منطقه ویژه انرژی پارس
-۷۰/۴۵	-۸۵/۲۷	۳۴۰۳۴۳	۷۸۰۸۸۷	۱۱۵۱۷۸۰	۵۲۰۲۶۷۵	کنگان
-۲۷/۱۱	-۲۰/۳۰	۱۵۱۰۸۳۶۶	۴۸۹۱۴۹۳۱	۱۹۱۵۰۳۷۱۱	۶۱۳۷۱۷۱۹	گناوه
۱۷/۷۴	۳۶/۹۹	۳۳۶۱۸۵۴	۹۰۴۱۷۹	۲۷۷۰۳۱۶	۶۶۰۰۲۶	دبلم
-۷۳/۱۹	-۸۵/۶۹	۳۵۴۹۴۷۲	۱۹۹۴۷۰	۱۲۷۶۵۱۴۵	۱۳۹۴۳۵۸۴	بوالخیر
-۴۴/۷۵	-۵۶/۸۷	۴۸۴۲۵۹۳	۱۳۹۷۳۷	۸۶۴۶۰۲۵	۳۳۳۹۴۵۸	ریگ
-۴۸/۴۵	-۵۶/۹۴	۷۷۹۱۰۸۰	۲۵۶۴۰۳۷	۱۵۱۱۳۲۰۲	۵۹۵۲۶۰۳	دبیر
۱/۸۴	۲/۵۷	۳۴۲۶۹۶۶۹۵۳	۱۱۶۶۹۳۲۶۵۵	۳۳۸۳۰۳۴۵۰۲	۱۱۳۷۶۷۲۱۵۰	جمع

مأخذ: اداره کل گمرکات استان بوشهر

بررسی واردات گمرک منطقه ویژه اقتصادی بوشهر ۱

در سال ۱۳۹۶ مقدار ۱۱۰۴۱۴۲۴۷۵ کیلوگرم کالا به ارزش ۲۲۴۳۰۷۲۰۸۹ دلار از گمرک منطقه ویژه اقتصادی بوشهر ۱ به کشور وارد شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل از نظر وزنی ۹/۲۶ و از نظر ارزشی ۶/۳۴ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

جدول ۹: واردات گمرکات منطقه ویژه اقتصادی بوشهر ۱

درصد تغییرات		۱۳۹۶		۱۳۹۵		شرح
ارزش	وزن	ارزش (دلار)	وزن (کیلوگرم)	ارزش (دلار)	وزن (کیلوگرم)	
۶/۳۴	۹/۲۶	۲۲۴۳۰۷۲۰۸۹	۱۱۰۴۱۴۲۴۷۵	۲۱۰۹۳۶۹۵۳۲	۱۰۱۰۶۱۰۱۱۴	واردات

مأخذ: اداره کل گمرکات استان بوشهر

اهم کالاهای وارداتی شامل موز، برنج، خودرو سواری، لاستیک خودرو، اجزا و قطعات موتورسیکلت و می‌باشد.

جدول ۱۰: اهم کالاهای وارداتی گمرک منطقه ویژه اقتصادی بوشهر ۱ در سال ۱۳۹۶

شرح کالا	وزن (تن)	ارزش (دلار)
موز	۴۸۴,۰۶۳	۳۷۹,۱۷۰,۱۰۹
خودروی سواری	۱۳,۹۷۸	۳۰۱,۰۷۸,۲۴۶
لاستیک خودرو سواری	۲۷,۲۴۲	۹۸,۴۴۵,۱۴۸
اجزا و قطعات موتورسیکلت	۳۱,۰۲۹	۸۷,۵۹۳,۳۷۵
کره حیوانی	۱۳,۷۴۰	۷۲,۲۱۲,۹۸۱
اجزا و قطعات خودرو سواری	۱۶,۶۸۸	۶۶,۵۵۹,۴۸۰
برنج	۶۹,۴۶۵	۵۹,۳۲۳,۳۷۹
اسباب بازی	۱۴,۴۴۲	۵۲,۹۲۹,۴۸۷
چای سیاه	۱۱,۰۶۵	۵۱,۲۵۸,۵۵۳
پراق آلات	۱۹,۷۵۱	۳۵,۴۰۶,۷۲۸

مأخذ: اداره کل گمرکات استان بوشهر

درآمد گمرکات استان بوشهر

درآمد گمرکات استان بوشهر در سال ۱۳۹۶، به میزان ۲۴۸۲۸۳۶۰۱۶۷۰۳۷ ریال بوده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۴/۲۱ درصد کاهش یافته است. سهم استان از مجموع درآمد گمرکات کشور در سال ۹۶ معادل ۷/۲ درصد برآورد گردیده است.

جدول ۱۱ : مقایسه درآمد گمرکات استان بوشهر با کشورهای طی سالهای ۹۶-۱۳۹۵

درصد تغییرات	درآمد (ریال)		شرح
	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
-۴/۲۱	۲۴۸۲۸۳۶۰۱۶۷۰۳۷	۲۵۹۱۹۵۶۶۰۳۸۷۶۷	درآمد گمرکات استان

مأخذ: اداره کل گمرکات استان بوشهر

جدول ۱۲ : مقایسه درآمد گمرکات استان بوشهر با کشورهای طی سالهای ۹۶-۱۳۹۵

درصد تغییرات	درآمد (میلیارد ریال)		شرح
	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
-۴/۲۱	۲۴۸۲۸	۲۵۹۲۰	درآمد گمرکات استان
۴/۸۵	۳۴۶۰۰۰	۳۳۰۰۰۰	درآمد گمرکات کشور
-	۷/۲	۷/۹	سهم استان از درآمد گمرکات کشور (درصد)

تعاونی‌ها

تا سال ۱۳۹۶ تعداد تعاونی‌های استان با گرایش‌های مختلف برابر با ۲۸۱۵ تعاونی می‌باشد که نسبت به سال قبل از رشد ۵/۸ درصدی برخوردار بوده است. همچنین میزان سرمایه این تعاونی‌ها در سال ۹۶ با کاهش حدود ۱/۱ درصد به ۱۰۵۷۰۴۸۶۶۳ میلیون ریال رسیده است. در همین سال تعداد اعضای این تعاونی‌ها با ۱۰ درصد کاهش به ۵۴۲۳۴۴ نفر رسیده است. به طور میانگین اعضای هر تعاونی در سال ۱۳۹۶ حدود ۱۹۳ نفر می‌باشد. در این سال بیشترین تعداد تعاونی در

شهرستان‌های بوشهر (۵۶۸ واحد)، کنگان (۵۴۴ واحد) و دشتستان (۳۷۹ واحد) و کمترین تعداد تعاونی‌ها متعلق به شهرستان‌های عسلویه (۶۷ واحد)، دیلم (۷۳ واحد) و جزم (۱۶۰ واحد) می‌باشد. قابل ذکر است بیشترین اعضای تعاونی‌ها در شهرستان دشتستان به تعداد ۱۹۳۹۷۸ نفر و کمترین آن متعلق به شهرستان دیلم با ۳۵۱۳ نفر می‌باشد. بیشترین مقدار متوسط سرمایه‌گذاری هر تعاونی در شهرستان بوشهر و به میزان ۴۹۰/۲ میلیون ریال و کمترین آن متعلق به شهرستان دیر به میزان ۱۵/۷ میلیون ریال می‌باشد.

جدول ۱۳ : مشخصات عمومی شرکت‌های تعاونی استان طی سال‌های ۹۶ - ۱۳۹۵

سال	تعداد	اعضاء	سرمایه
۱۳۹۵	۲۶۶۱	۶۰۲۵۸۱	۱۰۶۸۱۸۲۷۵۸
۱۳۹۶	۲۸۱۵	۵۴۲۳۴۴	۱۰۵۷۰۴۸۶۶۳
درصد تغییرات	+ ۵/۸	-۱۰	-۱/۱

مأخذ: اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی

جدول ۱۴ : مشخصات تعاونی‌های استان به تفکیک شهرستان تا پایان سال ۱۳۹۶

گرایش تعاونی	شهرستان				استان				
	سرمایه	اعضاء	تعداد	سرمایه	اعضاء	تعداد	سرمایه	اعضاء	تعداد
اعتبار	-	-	-	-	-	-	۷۹۲۲۴۳	۵۸۱	۷
تامین نیاز تولید کنندگان	۲۸۹۷۵	۶۱	۱	۱۷۲۵۴	۷۷۹	۱۰	۳۴۱۳۳۰۴۰	۱۸۱۳	۱۶
تامین نیاز صنوف خدماتی	۱۰۵۰۰	۷	۱	-	-	-	۲۴۳۰۰	۲۱	۳
تامین نیاز مصرف کنندگان	۱۲۵۰۰۰	۲۵۳۰۰	۲	۱۶۱۳۷۵	۳۸۱۰۶	۵	۸۴۸۵۰۱	۸۸۰	۱۹
چند منظوره	۴۳۵۰۰	۲۶	۳	۶۴۰۵۰	۱۵۲	۴	۵۶۹۰۰۰	۵۳۲	۸
حمل و نقل	-	-	-	۵۹۱۳۰۰	۳۳۹	۵۴	۸۷۴۰۳۴۹	۷۸۱	۷۱
خدمات	۱۱۵۳۵۰	۵۰۱	۵۳	۱۱۹۲۰۷۵	۸۴۰	۱۰۵	۷۱۴۶۶۹۹	۲۱۲۱	۲۰۴
سهام عدالت	۲۸۴۶۳	۲۸۴۶۸	۱	۱۸۹۵۰	۵۲۰۰۰	۱	۱۴۸۵۰	۱۱	۱
صنعتی	۴۴۸۵۰۰	۲۸۹	۴۱	۲۰۲۱۱۰۰	۵۸۶	۷۹	۷۱۴۳۲۶۰۰	۶۱۲	۸۳
عمرانی	۲۱۰۰۰	۱۴	۲	۹۸۷۰۰	۷۰	۱۰	۴۴۱۵۰۰	۹۱	۶
فرش دستباف	-	-	-	۳۱۵۰۰	۲۱	۳	۳۰۱۰۰۰	۲۸	۴
مسکن	۸۱۹۰۰۰	۲۵۱	۶	۷۰۲۰۰۰	۷۳	۱	۱۴۳۰۰۳۳۷	۴۱۱۰	۵۷
معذنی	-	-	-	۵۱۹۱۲۹۹	۶۹	۹	-	-	-
کشاورزی	۷۳۱۷۰۰	۳۵۴	۵۰	۱۸۳۴۱۰۰	۴۳۰	۵۳	۶۰۴۸۱۲۵۰	۶۶۳	۸۹
مجموع	۳۴۱۰۵۸۱	۵۵۳۷۱	۱۶۰	۱۲۰۶۸۹۸۹	۹۲/۶۵	۳۳۴	۲۷۸۴۲۶۶۹	۱۲۲۴۴	۵۶۸

ادامه جدول ۱۴: مشخصات تعاونی‌های استان به تفکیک شهرستان تا پایان سال ۱۳۹۶

سرمایه	اعضاء	تعداد	شهرستان			تعاونی			گرایش تعاونی
			سرمایه	اعضاء	تعداد	سرمایه	اعضاء	تعداد	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	اعتبار
۱۲۴۳۰۰	۳۷۵	۴	۳۴۵۰۰	۱۳۳	۴	۱۱۰۰۲۰	۲۷۹	۹	تامین نیاز تولیدکنندگان
-	-	-	۱۰۵۰۰	۷	۱	۱۰۵۰۰	۷	۱	تامین نیاز صنوف خدماتی
۴۷۵۷۵۰	۳۶۸۶۹	۳	۳۸۳۵۱۵	۶۲۷۵۷	۵	۳۸۱۵۶۷۸	۲۸۰۰۷	۱۵	تامین نیاز مصرف‌کنندگان
۳۳۵۰۰	۴۱	۴	۳۲۶۳۰۰	۵۱۱	۷	۴۲۷۹۵۰۰	۲۰۴۶	۱۵	چند منظوره
۸۹۷۴۹۹	۲۴۱	۹	۱۱۷۲۵۰	۱۲۰	۱۱	۱۰۵۰۰	۷	۱	حمل و نقل
۷۶۶۱۰۰	۴۹۰	۶۴	۱۱۶۵۰۵۰	۸۰۹	۱۱۱	۶۲۹۶۳۳۱	۹۵۱	۱۱۷	خدمات
-	-	-	۴۸۵۰۶	۱۱	۱	۲۳۲۲۰	۱۶۰۰۴۸	۱	سهام عدالت
۵۳۳۱۰۰	۳۵۵	۵۰	۶۹۱۸۲۶۰	۶۳۳	۸۶	۱۱۹۳۲۲۹۵	۶۴۷	۸۴	صنعتی
۲۱۰۰۰	۱۴	۲	۱۰۶۵۰۰	۷۱	۱۰	۲۰۰۷۰۰	۲۷۹	۶	عمرانی
۲۱۰۰۰	۱۴	۲	۸۹۱۰۰	۷۱	۹	۸۷۱۵۰۰	۲۹	۴	فروش دستباف
۲۹۰۰	۶۵	۲	۱۱۷۷۸۴۷	۱۴۲۲	۱۰	۱۳۷۷۴۲۵	۸۱۱	۱۶	مسکن
۱۴۲۵۰۰	۶۶	۸	۳۷۴۶۰۰	۹۳	۱۳	۹۱۳۵۵۰	۶۰	۸	معذنی
۱۸۵۱۳۰۰	۱۱۵۴	۱۶۲	۶۱۳۳۸۰	۱۴۴۵	۲۰۴	۱۶۱۸۰۷۴۸	۸۰۷	۱۰۲	کشاورزی
۴۸۶۸۹۴۹	۳۹۵۸۴	۳۱۰	۲۳۳۵۵۴۰۸	۶۸۰۸۳	۴۷۲	۴۶۰۱۱۹۶۷	۱۹۳۹۷۸	۳۷۹	مجموع

ادامه جدول ۱۴: مشخصات تعاونی‌های استان به تفکیک شهرستان تا پایان سال ۱۳۹۶

سرمایه	اعضاء	تعداد	سرمایه	تعاونی		گرایش تعاونی
				اعضاء	تعداد	
-	-	-	-	-	-	اعتبار
۱۳۱۹۵۰۰	۱۰۸۵	۴	۳۳۷۹۴۰	۷۵۱	۱	تامین نیاز تولیدکنندگان
۱۰۵۰۰	۷	۱	-	-	-	تامین نیاز صنوف خدماتی
۲۱۸۷۰۰	۴۷۰۰	۲	۲۲۵۷۳۷	۴۱۰	۲	تامین نیاز مصرف‌کنندگان
۳۴۳۲۵۱۰	۹۳۵	۸	۲۱۰۰۰	۷	۱	چند منظوره
۴۶۲۰۰	۱۷۴	۵	۱۰۲۰۰۰	۵۵۵	۷	حمل و نقل
۲۵۴۶۹۹۹	۱۹۵۴	۱۳۶	۳۴۵۶۰۰	۹۴۴	۷۱	خدمات
۷۳۸۰	۳۹۳۲۳	۱	۲۹۱۱۷	۳۴۰	۱	سهام عدالت
۶۰۱۹۳۸۰۵۰	۵۶۴	۴۹	۱۷۱۹۰۰	۳۶۱	۲۶	صنعتی
۵۵۱۱۰۰	۲۸	۴	-	-	-	عمرانی
۲۱۰۰۰	۱۴	۲	۲۱۰۰۰	۷	۱	فرش دستباف
۳۰۶۹۰۰	۷۲	۴	۱۰۵۰۰	۲۸	۴	مسکن
۲۰۲۱۰۰۰۱۱	۲۱	۳	-	-	-	معذنی
۳۱۵۰۰۰	۲۱۸	۳۰	۷۹۰۹۹	۱۱۰	۵	کشاورزی
۶۱۲۴۵۴۱۳۹	۴۹۰۴۵	۲۴۹	۱۲۶۹۸۹۳	۵۴۴	۷۳	مجموع

ادامه جدول ۱۴: مشخصات تعاونی‌های استان به تفکیک شهرستان تا پایان سال ۱۳۹۶

سرمایه	اعضاء	تعداد	سرمایه	اعضاء	تعداد	گرایش تعاونی	
						تعداد	اعضاء
-	-	-	-	-	-	-	اعتبار
۷۸۲۱۵	۹۲۶	۴	۲۶۴۶۵	۴۶۰	۵	۵	تامین نیاز تولید کنندگان
-	-	-	۱۰۵۰۰	۷	۱	۱	تامین نیاز صنوف خدماتی
۲۹۷۹۹۴	۱۷۷۴	۴	۴۷۰۹۶۸	۱۵۵۷۸	۳	۳	تامین نیاز مصرف کنندگان
۲۹۵۰۰۰	۵۶	۱	۳۴۰۰۰۰	۱۶	۱	۱	چند منظوره
۴۸۰۰۰۰	۵۰	۴	۲۱۳۴۸۳۰	۱۵۶۸	۱۳	۱۳	حمل و نقل
۱۲۱۷۰۵۰	۳۵۷۵	۳۳	۲۴۶۸۶۱۰۰	۵۷۶	۷۶	۷۶	خدمات
-	-	-	۱۰۵۶۹	۱۰۰	۱	۱	سهام عدالت
۱۴۷۰۰۰	۹۸	۱۴	۴۹۸۵۶۷۰	۱۹۰	۲۷	۲۷	صنعتی
۱۰۵۰۰	۷	۱	۳۲۹۰۰	۲۰	۴	۴	عمرانی
۱۰۵۰۰	۷	۱	۱۱۸۰۰	۶۳	۵	۵	فرش دستباف
۳۰۰۰۰۰۰۰	۵۰۰	۱	۳۳۰۵۰	۵۷۹	۳	۳	مسکن
-	-	-	-	-	-	-	معذنی
۱۸۱۵۰۰	۳۴	۴	۱۸۴۰۶۴۵۰	۵۶۸	۶۴	۶۴	کشاورزی
۵۰۲۰۲۵۹	۷۰۲۷	۶۷	۷۰۱۶۳۱۰۲	۱۹۷۳۵	۲۰۲	۲۰۲	مجموع

جدول ۱۵: مشخصات عمومی شرکتهای تعاونی زنان تحت پوشش اداره کل تعاون؛ کار و رفاه اجتماعی طی سال ۹۶-۱۳۹۵

شهرستان		تعداد		اعضا		سرمایه - هزار ریال
۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۶
بوشهر	۴۶	۴۶	۳۲۳	۳۲۳	۵۸۷۳۰۰	۵۸۷۳۰۰
تنگستان	۳۸	۴۰	۲۷۴	۳۳۶	۳۷۹۶۵۰	۳۶۵۱۰۰
جم	۱۵	۱۵	۱۰۵	۱۰۵	۲۵۱۵۰۰	۲۵۱۵۰۰
دشتستان	۵۱	۵۴	۶۸۳	۷۰۴	۴۲۲۴۴۹۹	۴۱۹۲۹۹۹
دشتی	۵۴	۵۵	۴۱۸	۴۲۵	۱۱۰۱۸۴۰	۱۰۹۱۳۴۰
دیر	۳۸	۳۹	۲۷۴	۲۸۱	۳۴۴۶۰۰	۳۳۴۱۰۰
دیلم	۱۶	۱۸	۱۱۲	۱۷۱	۳۷۴۱۰۰	۳۳۲۱۰۰
عسلویه	۱	۱	۷	۷	۱۰۵۰۰	۱۰۵۰۰
کنگان	۹	۹	۶۳	۶۳	۴۹۵۰۰۰	۴۹۵۰۰۰
گناوه	۲۸	۳۱	۲۳۶	۲۵۸	۶۳۲۴۶۰۰	۶۳۲۰۴۰۰
مجموع	۲۹۶	۳۰۸	۲۴۹۵	۲۶۷۳	۱۴۰۹۳۵۸۹	۱۳۹۸۰۳۳۹

مأخذ: اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بخش هشتم – محیط زیست

مقدمه

محیط‌زیست در یک تعریف کلی عبارتست از مجموعه شرایط بیرونی که در طول عمر یا زندگی یک موجود زنده، مانند انسان بر او اثر می‌گذارد. به این ترتیب نور خورشید، آب، هوا، اقلیم، گیاهان، جانوران و سایر موجودات بی‌جان و جاندار که بر روی سیاره زمین وجود دارند و با یکدیگر در ارتباط دوسویه هستند، محیط‌زیست انسان را تشکیل می‌دهند. البته از محیط‌زیست تعریف‌های گوناگونی وجود دارد که از آن‌ها چشم‌پوشی می‌نماییم. محیط‌زیست و منابع موجود در آن، در واقع محل زندگی و تأمین‌کننده اصلی‌ترین نیازهای انسان به شمار می‌آید. با وجود این، در سال‌های گذشته، با رشد فزاینده جمعیت و پیشرفت‌های تکنولوژی، روند بهره‌برداری از منابع موجود در زمین نیز بیشتر شده است و در یک کلام محیط‌زیست انسان دست‌خوش تخریب و آلودگی قرار گرفته است. هم‌اکنون ویران کردن جنگل‌ها، فرسایش خاک، پیشروی کویر و کاهش زمین‌های کشاورزی، تهی‌شدن دریاها از ذخایر آبی، بهره‌برداری بی‌رویه از منابع معدنی، انقراض گونه‌های گیاهی و جانوری، آلودگی هوا و آب و خاک از شناخته‌شده‌ترین جنبه‌های ویرانی و آلودگی سیاره زمین به شمار می‌رود.

در میان موجودات زنده، انسان بیشتر از موجودات دیگر، در محیط زیست خود دگرگونی ایجاد می‌کند و سبب شکل‌گیری انواع آلودگی‌ها می‌گردد. علت بسیاری از بلاهای طبیعی هم فعالیت‌های انسان در دگرگون کردن محیط‌زیست است. اینکه دامنه آلودگی هوا از مناطق صنعتی و فراز شهرها و کشورها فراتر رفته و لایه‌های زیستی زمین را هدف قرار داده است.

آلودگی آب به یک مشکل جهانی تبدیل شده و حجم ترکیبات سمی که به صورت فاضلاب در زمین تریق می‌شود، روزبه‌روز افزایش می‌یابد. نکته قابل توجه در این موارد اثراتی است که بر

روی سلامتی انسان‌ها می‌گذارد. هوا، آب، خاک و مانند آن‌ها مهم‌ترین منابع زیستی هستند که آلودگی هر یک از آن‌ها به طور مستقیم بر مجموعه زیست‌مندان روی کره زمین اثر می‌گذارد. هر سال چندین میلیون نفر در نتیجه آلودگی هوا در شهرهای بزرگ و مناطق صنعتی جان می‌بازند و یا به سبب بیماری‌های مزمن به نوع زندگی همراه با مرگ تدریجی تن می‌دهند.

حفاظت محیط‌زیست در قرن بیست و یکم به عنوان یکی از هشت هدف توسعه هزاره و یکی از سه پایه توسعه پایدار شناخته می‌شود. امروزه در جوامع مختلف بشری ضرورت نگهداری و حفاظت محیط‌زیست از آلودگی‌ها و آسیب‌های محیطی به امری ضروری تبدیل شده است. پیشرفت تمدن بشری و بدنبال آن توسعه فن‌آوری، صنعت و همچنین ازدیاد روزافزون جمعیت موجب شده تا آلودگی‌های موجود در هوا و زمین، زندگی ساکنان کره زمین را تهدید کند، بطوری که این مسأله باعث شده تا در هر کشور حفاظت از محیط‌زیست مورد توجه جدی دولتمردان قرار گیرد. توسعه پایدار در حقیقت برقرارکننده تعادل میان توسعه و محیط‌زیست بوده و محل تلاقی جامعه، اقتصاد و محیط‌زیست می‌باشد و به همین دلیل انواع آلودگی‌ها و آسیب‌های وارده بر محیط‌زیست می‌تواند موجب کند شدن روند توسعه پایدار گردد. ایجاد قوانین، وضع مالیات، آموزش شهروندان، انجام تحقیقات علمی و اقدامات بین‌المللی از جمله اهرم‌هایی هستند که می‌توانند در راستای کاهش مضرات ناشی از آلودگی‌ها و آسیب‌های زیست‌محیطی نقش‌آفرینی کنند.

سازمان حفاظت محیط‌زیست ایران مناطق با ارزش زیست‌محیطی ایران را جهت محافظت در قالب مناطق ۴ گانه تقسیم بندی کرده است، که شامل ۲۹ پارک ملی، ۳۷ اثر طبیعی ملی، ۴۴ پناهگاه حیات‌وحش و ۱۶۸ منطقه حفاظت شده می‌باشد. همچنین منطقه شکارممنوع برای ترمیم جمعیت جانوری اختصاص داده می‌شود، که می‌توان آنرا با توجه به سایر معیارها، به عنوان یکی از مناطق چهارگانه تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست منظور نمود. ایران دارای شرایط اقلیمی متنوعی است به طوری که از ۱۳ اقلیم شناخته‌شده در جهان ۱۱ نوع آن در ایران وجود دارد. در عین حال شاخص‌های پایداری محیط‌زیست ایران، در وضعیت نامناسبی قرار دارد.

استان بوشهر به دلیل وجود زیستگاه‌های متفاوت، گونه‌های متنوعی از حیات وحش را در خود جای داده است به طوری که تاکنون قریب به ۵۰ گونه از پستانداران، بیش از ۱۱۰ گونه از پرندگان، ده‌ها گونه از خزندگان خشک‌زی و آبی و صدها گونه ماهی در سطح استان و آب‌های ساحلی آن شناسایی شده است.

ناهمواری‌های استان را می‌توان در دو واحد متمرکز مرتفع کوهستانی و کم ارتفاع جلگه‌ای طبقه‌بندی نمود.

رشته کوه اصلی استان تحت عنوان گچ ترش از کوه‌های گیسکان، کوه سیاه، کوه خورموج و کوه بیرمی تشکیل می‌گردد و حداکثر ارتفاع از سطح دریا در کوه بیرمی به حدود ۱۹۵۰ متر می‌رسد. واحد جلگه‌ای بصورت نوار کم عرضی در امتداد ساحل خلیج فارس قرار گرفته و حاصل رسوب‌گذاری رودخانه‌های استان می‌باشد که بدنبال جلگه خوزستان از شمال غرب تا جنوب شرقی استان امتداد یافته است.

خاک‌های استان غالباً قلیایی و شور بوده و به صورت تکه تکه مشاهده می‌شوند. کیفیت خاک‌های استان عمدتاً به گونه‌ای است که گیاهان نمی‌توانند مواد لازم برای رشد خود را از خاک جذب نمایند. از نظر آب و هوا، بررسی‌های به عمل آمده نشان می‌دهد تفاوت دمای ماهانه استان در طول سال نسبتاً زیاد و بیش از ۲۵ درجه سانتی‌گراد می‌باشد و یخبندان در استان به ندرت اتفاق می‌افتد.

استان بوشهر بدلیل استقرار صنایع بسیار عظیم نفت و گاز و پتروشیمی، صنایع انرژی بر و سایر صنایع آلاینده در معرض خطرات آلودگی ناشی از اینگونه صنایع می‌باشد. یکی از این مناطق، منطقه ویژه اقتصادی - انرژی پارس می‌باشد که در جنوب شرقی استان بوشهر به منظور استفاده از میدان گازی پارس جنوبی و انجام طرح‌های نفت و پتروشیمی قرار گرفته که از جنوب به خلیج فارس و از شمال به ادامه سلسله جبال زاگرس محدود شده است. یگانه پارک ملی آبی نایبند در این منطقه قرار گرفته که لازم است این پارک ملی از آثار سوء زیست محیطی ناشی از فعالیت‌های ساخت و ساز در عسلویه مصون باقی بماند.

عملکرد شاخص‌های ارزیابی تحولات بخش

مناطق چهار گانه با ارزش زیست محیطی از تعاریف زیر برخوردار می‌باشند:

پارک‌های ملی: مناطق نسبتاً وسیع آبی یا خشکی هستند که شامل نمونه‌های از نواحی طبیعی عمده، چشم‌اندازهای طبیعی یا مناظر با اهمیت جهانی می‌باشند که نمونه‌ی برجسته‌ای از عوارض زمین‌شناسی، بوم‌شناسی و جغرافیایی هستند.

پارک ملی نایبند در ۳۲۰ کیلومتری جنوب شرقی بندر بوشهر و در شهرستان کنگان واقع شده است. این منطقه بدون تردید یکی از زیباترین مناطق ساحلی در طول سواحل خلیج فارس بشمار می‌رود. آثار بجا مانده از بندر تاریخی نایبند در دماغه نایبند، حاکی از پیشینه تاریخی طولانی منطقه است. بررسی آثار، نشان می‌دهد این بندر در عصر آل‌بویه یکی از بنادر مهم و از مراکز عمده صید و تجارت مروارید در خلیج فارس بوده است. پارک ملی نایبند با مساحت ۴۷۷۵۹ هکتار بصورت

دماغه مرتفعی در ساحل جنوبی خلیج ناپیند قرار گرفته، منطقه‌ای با ارزش گیاهی و جانوری است و دارای سواحل صخره‌ای و مرجانی زیبا می‌باشد. پوشش گیاهی این منطقه شامل کهور، کنار، انجیر معابد، استبرق، گون و گیاهان مرتعی از انواع گرامینه‌ها است. پستانداران این منطقه شامل جبیر، روباه، شغال و خرگوش و پرندگان آن شامل کبک، تیپه، هوبره، جیرفتی، قمری، کبوتر چاهی، انواع پرندگان شکاری، چکاوک، فلامینگو، پلیکان، انواع کاکایی و پرستوی دریایی و حواصیل خاکستری می‌باشد. پارک ملی دیر- نخیلو با مساحت ۲۰۴۳۴ هکتار در محدوده شهرستان دیر قرار دارد.

آثار طبیعی ملی: پدیده‌ها یا مجموعه‌های گیاهی و جانوری به نسبت کوچک، جالب، کم نظیر، استثنایی، غیر متعارف و غیر قابل جایگزین که دارای ارزش‌های حفاظتی، علمی و تاریخی یا طبیعی باشند، با هدف حفظ و حراست به عنوان اثر طبیعی ملی انتخاب می‌شوند. اثر طبیعی ملی کوه نمک جاشک با مساحت ۳۵۶۲ هکتار و اثر طبیعی ملی جزیره خارکو به مساحت ۳۷۲۰ هکتار در این استان قرار دارد.

مناطق حفاظت شده: اراضی که از نظر حفاظت دارای ارزش استراتژیک بوده و به منظور حراست، ترمیم و احیای حیات جانوری و گیاهی و جلوگیری از انهدام تدریجی آنها انتخاب می‌شوند. منطقه حفاظت شده مند منطقه‌ای جلگه‌ای و کویری است که با مساحت ۳۲۹۶۷ هکتار در شهرستان دیر واقع شده است. پوشش گیاهی این منطقه در سه بخش مجزا شامل اشک گز، گرامینه، درختان شورپسند، درمند دشتی، گون و گیاهان شورپسند است. پستانداران این منطقه شامل آهو، گرگ، گراز، روباه و شغال، کفتار و پرندگان آن شامل کوکر، قمری و پرندگان مهاجر شامل فلامینگو، درنا، هوبره، خروس کولی شکم سیاه و انواع بازهای شکاری می‌باشد. در آب‌های ساحلی غرب منطقه چهار جزیره با نام‌های خان، جبرین (تهمادون)، نخیلو و ام‌الکرم وجود دارد که از ارزش زیستگاهی فوق‌العاده‌ای برخوردارند، زیرا محل تخم‌گذاری و جوجه‌آوری کلونی‌های بزرگ پرستوهای دریایی، کاکایی بزرگ و کوچک، اگرت و سلیم شنی و محل تخم‌گذاری لاک‌پشتان دریایی در فصل تابستان می‌باشند. لاک‌پشت دریایی نوک عقابی، خزنده‌ای با بیش از ۱۵۰ میلیون سال سابقه پیدایش از نادرترین نوع لاک‌پشت‌های دنیا است که بیش از انواع دیگر لاک‌پشت‌ها، نسل آن در خطر انقراض است اما منطقه حفاظت شده مند محل تخم‌گذاری و تکثیر نسل این

لاک‌پشت است. منطقه حفاظت شده مند از دیر باز زیستگاه مهم آهو بوده که در دسته‌های کوچک و بزرگ، زیبایی طبیعت این منطقه را دو چندان کرده‌اند.

منطقه حفاظت شده حله با مساحت ۴۴۷۸۳ هکتار در شهرستان بوشهر واقع شده است. پوشش گیاهی این منطقه شامل گونه‌های غنی مرتعی در بخش‌های دور از ساحل و بوته‌های شور در اراضی شورزار در مجاورت دریا همچنین در بخش تالابی آن جنگل‌های گز و پده می‌باشد. پستانداران این منطقه شامل گراز، روباه، شغال، گرگ، خرگوش و پرندگان آن شامل دراج، کوکر و ده‌ها گونه پرنده مهاجر می‌باشد.

منطقه حفاظت شده بیرمی (خاییز) به وسعت ۲۲۰۰۰ هکتار واقع در شهرستان تنگستان را می‌توان یکی از مهمترین زیستگاه‌های جنوب غرب کشور بشمار آورد که دارای تنوع فراوان گیاهی و جانوری، بالاترین ارتفاعات استان، تنگه‌های متعدد و عمیق و چشمه‌سارهای فراوان می‌باشد. این عوامل در ایجاد یک اقلیم منحصر بفرد در این منطقه موثر بوده و در اکثر ماه‌های سال حضور زیاد پرندگان بومی و مهاجر چشم‌انداز زیبایی را به منطقه می‌دهد.

یکی از نکات بارز منطقه وجود آب و هوایی معتدل است. وجود ارتفاع متغیر این منطقه که از ۱۵۰ تا ۱۹۵۰ متر می‌باشد سبب بوجود آمدن آب و هوای متفاوت و منحصر به فرد و فون و فلور متفاوت گردیده است.

این منطقه از لحاظ تنوع حیات وحش یکی از مناطق غنی استان می‌باشد. تاکنون ۹۵ گونه پرنده، ۲۰ گونه پستاندار، ۱۹ گونه خزنده، ۴ گونه ماهی و ۴ گونه دوزیست در آنجا مشاهده و شناسایی گردیده است. این منطقه زیستگاه بزرگترین گربه‌سانان ایران، پلنگ ایرانی می‌باشد از دیگر گونه‌های شاخص پستاندار این منطقه کل و بز، قوچ و میش، گرگ، کفتار، سمور سنگی، گربه جنگلی و پرندگانی از قبیل کبک، تیهو، شهدخوار، انواع پرندگان شکاری، کمرکولی، دارکوب‌سوری، انواع سهره، قمری، سنگ چشم و غیره را می‌توان نام برد.

پناهگاه‌های حیات وحش

مناطق از انواع زیستگاه‌های نمونه می‌باشند که برای حمایت از جمعیت گونه‌های حیات وحش با اهمیت ملی انتخاب می‌گردند. کمترین وسعت پناهگاه‌های حیات وحش باید به حدی باشد که ضمن رفع نیاز گونه‌های جانوری، پیوستگی متقابل واحدهای آن‌ها را نیز تضمین کند. پناهگاه حیات وحش خارک به مساحت ۲۰۸۳ هکتار در شهرستان بوشهر واقع شده است. پوشش گیاهی منطقه شامل مراتعی با پوشش گیاهی و علوفه‌ای دارای ارزش غذایی ضعیف و

متوسط و گیاهان آبری از قبیل نی و جگن می‌باشد. پستانداران منطقه شامل آهو و موش و پرندگان آن شامل کلاغ هندی، کاکایی، قمری، کبوتر چاهی، تیپو، گنجشک، جغد، فلامینگو، غاز و انواع بازهای شکاری است.

منطقه شکار ممنوع

درزیستگاههایی باویژگیهای بارز که جمعیت جانوری آنها به دلیل شکاری رویه رو به کاهش است و از این روبه حمایت نیاز دارند، برای مدت محدود و به طور معمول ۳ تا ۵ سال، شکار ممنوع می‌شود. چنانچه جمعیت جانوری منطقه ای در این دوره ترمیم شود. می‌توان آن را با توجه به سایر معیارها به عنوان یکی از مناطق چهارگانه تحت مدیریت تعیین کرد. راهکار تعیین مناطق شکار ممنوع رامی‌توان پشتوانه ای برای حفاظت از ذخایر طبیعی کشور و نوعی آزمون برای بررسی قابلیت های مناطق، برای پیوستن به مجموعه مناطق حفاظت شده دانست.

در استان بوشهر سه منطقه شکار ممنوع شامل منطقه شکار ممنوع کوه مند به مساحت ۶۰۰۰۰ هکتار، منطقه شکار ممنوع شاهزاده ابراهیم به مساحت ۶۱۰۰۰ هکتار و منطقه شکار ممنوع کوه سیاه به مساحت ۵۰۰۰۰ هکتار وجود دارد.

لازم به ذکر است که وسعت مناطق تحت مدیریت محیط زیست استان در سال ۹۶ برابر با ۳۴۸۳۰۸ هکتار است که نسبت به سال گذشته ۲/۴ درصد افزایش یافته است. مناطق با ارزش زیست محیطی استان شامل منطقه حفاظت شده مند، پارک ملی نایبند، منطقه حفاظت شده حله و پارک ملی دیر، نخیلو، پناهگاه حیات وحش خارک، اثر طبیعی ملی کوه نمک و خارگو و مناطق شکار ممنوع کوه مند و شاهزاده ابراهیم و کوه سیاه می‌باشد. جداول شماره ۱ و ۲ مناطق حفاظت شده استان برحسب گونه‌های جانوری و گیاهی غالب و همچنین مناطق تحت پوشش حفاظت محیط زیست استان را نشان می‌دهند.

جدول ۱: مناطق حفاظت شده استان برحسب گونه‌های جانوری و گیاهی غالب در سال ۹۶

عنوان منطقه	مساحت (هکتار)	موقعیت جغرافیایی	گونه های غالب جانوری	گونه های غالب گیاهی
پارک ملی ردیایی نایبند	۴۷۷۵۹	۶۶۴۹۲۱/۳۰۲۵۳۰۱	جیبر-گرگ گربه وحشی- جیرفتی- بازهای شکاری	حرا-کنار- انجیر-معابد-صبر زرد-.....
پارک ملی ردیایی دیر نخیلو	۲۰۴۳۴	۵۵۵۴۳۸/۳۰۸۴۴۱۳	آهو-شغال-روباه- کبک-باقرقره- لاک پشت نوک عقابی	حرا-گیاهان شور پسند
اثر طبیعی ملی کوه نمک جاشک	۳۵۶۲	۵۶۷۵۲۲/۳۱۲۴۰۲۷	کل و بز-کفتار-کبک- تیپو - باقرقره	کلخنگ-بادام کوهی-گون
اثر طبیعی ملی جزیره خارکو	۳۷۲۰	۴۳۲۵۷۵/۳۲۳۶۸۷۰	آهو - انواع دلفین لاک پشت	انجیر معابد- گلابول-مریم گلی مصری
پناهگاه حیات وحش خارگ	۲۰۸۲	۵۳۵۷۸۰/۳۱۰۷۴۷۷	آهو- انواع دلفین- پرندگان آبی	کنار- کهپور-انجیر معابد-
منطقه حفاظت شده مند	۳۲۹۸۵	۵۳۵۷۸۰/۳۱۰۷۴۷۷	آهو- گربه وحشی-کفتار	حرا گیاهان شورپسند-کهپور
منطقه حفاظت شده حله	۳۲۹۶۷	۴۸۷۵۴۵/۳۲۳۳۴۴۳	گرگ-شغال-خرگوش- دراج-گربه جنگلی	نخل مرداب-نی
منطقه حفاظت شده خائیز	۲۲۰۰۰	۵۴۱۴۴۰/۳۱۸۰۸۸۴	کل و بز- قوچ و میش- پلنگ- گربه جنگلی- گراز	بادام کوهی- انجیر کوهی-کلخونگ - بنه
منطقه شکار ممنوع کوه مند	۶۰۰۰۰	۵۱۶۰/۳۱۵۴۳۵۹	کل و بز- قوچ و میش	گون - بادام کوهی
منطقه شکار ممنوع شاهزاده ابراهیم	۶۱۰۰۰	۵۳۷۶۱۸/۳۲۰۲۷۴۶	کل و بز - قوچ و میش - پلنگ	گون- بادام کوهی
منطقه شکار ممنوع کوه سیاه	۵۰۰۰۰	۵۶۹۸۱۹/۳۱۷۵۰۱۵	کل و بز- قوچ و میش- پلنگ	گون - بادام کوهی- انجیر- بنه

مأخذ: اداره کل محیط زیست استان بوشهر

جدول ۲: تعداد و مساحت مناطق تحت پوشش اداره کل محیط زیست استان بوشهر طی سال های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶

۱۳۹۶	۱۳۹۵	شرح	
۲	۲	تعداد	
۶۸۱۹۳	۶۷۱۲۱	مساحت(هکتار)	
۱	۱	تعداد	
۲۰۸۳	۲۰۸۳	مساحت(هکتار)	
۳	۳	تعداد	
۹۹۷۵۰	۹۹۷۶۸	مساحت(هکتار)	
۳	۳	تعداد	
۱۷۱۰۰۰	۱۷۱۰۰۰	مساحت(هکتار)	
۲	۲	تعداد	
۷۲۸۲	۵۵۰۶	مساحت(هکتار)	
۱۱	۱۱	تعداد	
۳۴۸۳۰۸	۳۳۹۹۷۲	مساحت(هکتار)	
۲۳۲۱۳۱۳	۲۳۲۱۳۱۳	مساحت استان(کیلومتر مربع)	
۱۵	۱۴/۷	نسبت مساحت مناطق تحت پوشش استان به کل مساحت استان(درصد)	

مأخذ: اداره کل محیط زیست استان بوشهر

بررسی شاخص های زیست محیطی استان

بررسی برخی از شاخص های محیطی بیانگر این مطلب است که نسبت مناطق تحت پوشش و مدیریت محیط زیست به کل وسعت استان در سال ۹۶ معادل ۱۴/۷ درصد بوده که نسبت به سال گذشته ۲/۴ درصد رشد یافته است. نسبت فاضلاب بازیافت شده به کل فاضلاب صنعتی با افزایش ۸ درصدی از ۶۰ درصد در سال ۹۵ به ۶۵ درصد در سال ۹۶ رسیده است. همچنین نسبت واحدهای

صنعتی با استانداردهای زیست محیطی به کل واحدهای صنعتی در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵، میزان ۲۰ درصد رشد نشان می‌دهد.

جدول ۳: شاخص‌های زیست محیطی استان طی سال‌های ۹۶ - ۱۳۹۵

شرح	واحد	۱۳۹۵	۱۳۹۶	درصد تغییرات
نسبت مناطق تحت پوشش مدیریت محیط زیست به وسعت کل استان	درصد	۱۴/۷	۱۵/۰۵	۲/۴
نسبت فاضلاب بازیافت شده به کل فاضلاب صنعتی	درصد	۶۰	۶۵	۸
نسبت واحدهای صنعتی با استانداردهای زیست محیطی به کل واحدهای صنعتی	درصد	۱۵	۱۸	۲۰

ماخذ: اداره کل محیط زیست استان بوشهر

محیط زیست طبیعی، محیط زیست انسانی و بخش حقوقی محیط زیست

وسعت مناطق تحت پوشش و مدیریت محیط زیست به استثنای مناطق شکار ممنوع در استان بوشهر برابر با ۱۷۷۳۰۸ هکتار می‌باشد. تعداد واحدهای صنعتی استان ۶۴۵ واحد است. در سال ۹۶ تعداد ۶۰۰ واحد صنعتی معادل ۹۳ درصد دارای استانداردهای زیست محیطی هستند. طی این سال از ۲۲۲ واحد صنعتی معادل ۳۴ درصد بازدید به عمل آمده است.

همچنین در سال ۹۶ بازدید از محل‌های دفن زباله ۴۱۵ مورد بوده است. در این سال استعلامات انجام شده برای صدور گواهی بهره‌برداری برابر با ۹۵ مورد می‌باشد.

جدول ۴: محیط زیست طبیعی، محیط زیست انسانی و بخش حقوقی محیط زیست طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

درصد	۱۳۹۶	۱۳۹۵	واحد اندازه‌گیری	شرح
۱/۶	۱۷۷۳۰۷	۱۷۴۴۷۷	هکتار	وسعت مناطق تحت پوشش و مدیریت محیط زیست
۰/۰	۶۴۵	۶۴۵	واحد	تعداد کل واحدهای صنعتی
-۹/۴	۲۲۲	۲۴۵	واحد	تعداد واحدهای صنعتی بازدید شده
۵/۸	۶۰۰	۵۶۷	واحد	تعداد واحدهای صنعتی با استانداردهای زیست محیطی
-۳۸/۸	۹۸	۱۶۰	مورد	اخطار صادره به واحدها
۹/۵	۴۱۵	۳۷۹	مورد	بازدید از محل دفن زباله
-۲/۱	۹۵	۹۷	مورد	استعلام برای صدور گواهی بهره برداری
۵۰/۳	۲۱۵	۱۴۳	نفر	تعداد متخلفین دستگیر شده
۱۲۳/۵	۵۸۱	۲۶۰	مورد	کشف و ضبط ادوات تخلف
۱۸۲/۸	۲۶۳	۹۳	پرونده	پیگیری پرونده متخلفین در دادگاه
۲۵/۰	۵	۴	مورد	نصب سیستم‌های مونیتورینگ آلاینده‌ها

ماخذ: اداره کل محیط زیست استان بوشهر

فصل دوم – امور زیربنایی

بخش ۱. انرژی

بخش ۲. حمل و نقل

بخش ۳. عمران شهری

بخش ۴. عمران روستایی

بخش ۵. مسکن

بخش ۶. ارتباطات و فناوری اطلاعات

بخش اول – انرژی

مقدمه

بی تردید یکی از زمینه‌های اصلی توسعه پایدار، انرژی می‌باشد. در واقع انرژی در حیات اقتصاد صنعتی جوامع، نقش زیربنائی را ایفا می‌کند، به این معنا که هرگاه انرژی به مقدار کافی و به موقع در دسترس باشد توسعه اقتصادی نیز میسر خواهد بود. در طی دهه‌های اخیر، کمیابی منابع انرژی با صرفه اقتصادی، حامل‌های انرژی متداول مانند نفت و گاز طبیعی را در بازارهای جهانی به یک کالای گران بها تبدیل کرده و زمینه بهره‌مندی کشورهای صاحب منابع از درآمدهای زیاد و سرشار حاصل از فروش حامل‌های انرژی را فراهم آورده است.

ایران کشوری غنی از منابع طبیعی و یک ابرقدرت در حوزه انرژی محسوب می‌شود. بر اساس اعلام سازمان اطلاعات انرژی آمریکا، ایران دارای چهارمین ذخایر اثبات شده نفت خام و دومین ذخایر گاز طبیعی جهان پس از روسیه است. از سوی دیگر وجود ذخایر عظیم سوخت فسیلی باعث شکل‌گیری تفکری نادرست در اذهان عمومی در جهت بهره‌برداری و استفاده بی‌رویه از منابع مختلف انرژی شده است، که این امر نه تنها باعث اتلاف هنگفت این سرمایه ملی شده، بلکه اثرات غیرقابل جبران زیست محیطی نیز به دنبال خواهد داشت. با این حال طی سال‌های اخیر تلاش‌های بسیاری به منظور استفاده بهینه از انرژی صورت گرفته است.

فرآورده‌های نفتی

مقدمه

از آنجا که هیچگونه فعالیتی در زندگی و در جهان هستی بدون استفاده از انرژی امکان پذیر نیست؛ بنابراین به سادگی می‌توان دریافت که پیشبرد اهداف اقتصادی جوامع بشری بدون وجود انرژی ناممکن است. نفت به عنوان یک منبع انرژی مطرح می‌باشد که انسان در قیاس با سایر انرژی‌ها خیلی سریع و در زمان کوتاه‌تری به استفاده از آن عادت کرده و در همه شئون زندگی به کارگرفته شده است. نفت همچنین به عنوان ماده‌ای با موارد استفاده همگانی و عمومی و داشتن فرآورده‌های متعدد و گوناگون، دارای اهمیت فراوانی می‌باشد.

از آنجا که نفت به عنوان یکی از منابع مهم تأمین نیازهای انرژی جهانی به شمار می‌رود، اقتصاد نفت خام نیز جنبه بین‌المللی پیدا کرده است، هر چند که اقتصاد فرآورده‌های نفتی به نیازهای داخلی جوامع و کشورها مربوط است، با این حال در زمینه اقتصاد فرآورده‌های نفتی نیز جنبه جهانی آن آشکار است. در واقع هدف همه جوامع بشری و به ویژه همه دولت‌ها دست یافتن به میزانی از رشد اقتصادی است که بتواند رفاه جامعه را تأمین کند. رسیدن به این هدف یا میزان رشد اقتصادی مورد نظر، نیازمند برخورداری و بهره‌وری از دو عامل سرمایه و انرژی است. از همین جا ارتباط میان رشد اقتصادی و انرژی آشکار می‌شود. به بیان دیگر، رفاه نیازمند رشد اقتصادی و رشد اقتصادی نیازمند برخورداری از انرژی است. تا هنگامی که منبع انرژی دیگری یافت نشود، نفت همچنان اثرهای دامنه‌داری بر اقتصاد جهان خواهد داشت. به طوری که تغییرات عمده در بهای نفت می‌تواند زمینه‌های رشد اقتصادی را فراهم آورد یا مطمئناً تورم‌زا شود و رکودهای اقتصادی را متوقف سازد. از سوی دیگر اهمیت نفت نه تنها به عنوان یک عامل تعیین کننده اقتصادی و صنعتی می‌باشد، که به عنوان یک عامل سیاسی و امنیتی نیز مطرح است. در واقع نفت عاملی اساسی برای رسیدن به هدف‌های اقتصادی، صنعتی، سیاسی و تأمین امنیت ملی محسوب می‌گردد.

زیرساخت‌ها

وضعیت زیرساخت‌های بخش فرآورده‌های نفتی طی سال‌های ۹۵ تا ۹۶ در جدول شماره ۱ نمایش داده شده است. همانگونه که مشاهده می‌گردد، شاخص‌هایی همانند تعداد و ظرفیت مخازن ذخیره‌سازی جایگاه‌های سوخت، تعداد جایگاه‌های دو منظوره و تعداد جایگاه عرضه CNG در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال ماقبل خود رشد داشته‌اند و شاخص‌های زیرساختی دیگر در این بخش

مانند تعداد جایگاه پمپ بنزین، تعداد شعب فروش نفت، تعداد مخازن انبارهای فرآورده‌های نفتی و ظرفیت مخازن انبارهای فرآورده‌های نفتی دارای روند کاهشی بوده‌اند.

جدول ۱: شاخص‌های زیرساختی مربوط به فرآورده‌های نفتی طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

عنوان زیر ساخت	واحد	سال ۹۵	سال ۹۶	درصد تغییر ۹۶ نسبت به سال ۹۵
تعداد مخازن ذخیره سازی جایگاه های سوخت	مخزن	۲۳۱	۲۳۴	۱/۳
ظرفیت مخازن ذخیره سازی جایگاه های سوخت	متر مکعب	۹۸۷۲	۱۰۰۹۴	۲/۲
تعداد جایگاه پمپ بنزین	جایگاه	۶۳	۶۲	-۱/۶
تعداد جایگاه عرضه CNG	جایگاه	۳۳	۳۵	۶/۱
تعداد جایگاه دو منظوره	جایگاه	۱۰	۱۰	۰/۰
تعداد پمپ	پمپ	۴۳۵	۴۶۴	۶/۷
تعداد شعب فروش نفت	شعبه	۱۳۳	۹۶	-۲۷/۸
تعداد مخازن انبارهای فرآورده‌های نفتی	مخزن	۳۱	۲۶	-۱۶/۱
ظرفیت مخازن انبارهای فرآورده‌های نفتی	متر مکعب	۳۱۹۰۰۰	۳۱۱۴۰۰	-۲/۴

مأخذ: شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه بوشهر

جدول ۲ : شاخص های زیرساختی مربوط به فرآورده های نفتی طی سال های ۹۶-۱۳۹۵

دبلم	گناوه	عسلویه	جم	کنگان	دیر	دشتی	تنگستان	دشتستان	بوشهر	سال	عنوان زیرساخت
۱۲	۲۲	۱۵	۱۲	۲۰	۲۰	۳۷	۱۵	۵۰	۳۸	۹۵	تعداد مخازن ذخیره سازی جایگاه های سوخت
۱۱	۳۳	۱۶	۱۳	۲۱	۲۰	۲۱	۱۴	۵۲	۴۳	۹۶	ظرفیت مخازن ذخیره سازی جایگاه های سوخت
۵۵۱	۱۰۱۸	۶۶۳	۵۵۰	۸۴۳	۹۰۲	۱۰۸۰	۷۰۷	۲۲۲۸	۱۳۲۰	۹۵	تعداد جایگاه پمپ بنزین
۵۲۱	۹۷۴	۷۲۱	۵۹۷	۹۰۳	۸۱۲	۸۵۸	۶۰۰	۲۲۷۳	۱۸۳۵	۹۶	تعداد جایگاه عرضه CNG
۳	۶	۴	۳	۴	۴	۸	۵	۱۵	۱۱	۹۵	تعداد جایگاه دو منظوره
۴	۵	۵	۳	۴	۴	۸	۲	۱۵	۱۲	۹۶	
۱	۲	۳	۳	۳	۳	۴	۲	۶	۶	۹۵	
۱	۲	۳	۳	۳	۴	۴	۲	۶	۷	۹۶	
۰	۰	۰	۲	۲	۱	۲	۰	۰	۳	۹۵	
۰	۰	۰	۲	۲	۱	۲	۰	۰	۳	۹۶	

ادامه جدول ۲: شاخص‌های زیرساختی مربوط به فرآورده‌های نفتی طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

عنوان زیرساخت	سال	پوشهر	دشتستان	تنگستان	دشتی	دیر	کنگان	جم	عسلویه	گناوه	دیلم
تعداد پمپ ^۱	۹۵	۷۳	۹۸	۲۹	۳۷	۳۵	۴۰	۳۴	۲۷	۴۵	۲۷
	۹۶	۱۰۰	۱۰۴	۳۳	۳۲	۳۵	۴۲	۳۳	۲۹	۴۱	۲۵
تعداد شعب فروش نفت	۹۵	۱۴	۲۲	۲۳	۲۶	۴	۱	۱	۰	۱۸	۱۴
	۹۶	۱۲	۲۸	۸	۲۴	۳	۰	۱	۰	۶	۱۴
تعداد مخازن انبارهای فرآورده‌های نفتی	۹۵	۳۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
	۹۶	۲۶	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
ظرفیت مخازن انبارهای فرآورده‌های نفتی	۹۵	۳۱۹۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
	۹۶	۳۱۱۴۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

مأخذ: شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه پوشهر

^۱ شامل پمپ‌های بنزین معمولی، بنزین سوپر، نفت سفید و نفت گاز می‌باشد.

جدول ۳: تعداد جایگاه‌های عرضه فرآورده‌های نفتی طی سال‌های ۹۶-۱۳۸۹

تعداد جایگاه‌های عرضه				سال
مجموع	دو منظوره	CNG	بنزین	
۷۵	۱۰	۱۱	۵۴	۱۳۸۹
۸۳	۱۰	۱۶	۵۷	۱۳۹۰
۹۵	۱۰	۲۳	۶۲	۱۳۹۱
۱۰۹	۱۰	۳۱	۶۸	۱۳۹۲
۱۱۱	۱۰	۳۱	۷۰	۱۳۹۳
۱۱۴	۱۰	۳۳	۷۱	۱۳۹۴
۱۰۶	۱۰	۳۳	۶۳	۱۳۹۵
۱۰۷	۱۰	۳۵	۶۲	۱۳۹۶
۴۲/۷	۰	۲۱۸/۲	۱۴/۸	نرخ رشد سال ۹۶ نسبت به سال ۸۹

مأخذ: شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه بوشهر

جدول ۴: شاخص‌های مربوط به بنزین به تفکیک شهرستان طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۳

تعداد جایگاه عرضه CNG (جایگاه)			مصرف بنزین (مترمکعب)			تعداد جایگاه پمپ بنزین (جایگاه)			شهرستان
درصد تغییر	سال ۹۶	سال ۹۵	درصد تغییر	سال ۹۶	سال ۹۵	درصد تغییر	سال ۹۶	سال ۹۵	
۱۶/۷	۷	۶	۱۰/۶	۱۷۶۴۵۳	۱۵۹۵۲۶	۹/۱	۱۲	۱۱	بوشهر
۰	۲	۲	۸/۴	۱۳۱۷۵	۱۲۱۵۳	-۶۰	۲	۵	تنگستان
۰	۳	۳	۴/۴	۲۹۸۹۱	۲۸۶۲۶	۰	۳	۳	جم
۰	۶	۶	-۰/۱۹	۱۰۲۷۸۰	۱۰۲۹۸۰	۰	۱۵	۱۵	دشتستان
۰	۴	۴	۸/۴	۳۵۱۸۰	۳۲۴۵۱	۰	۸	۸	دشتی
۲۳/۳	۴	۳	۴/۴	۲۹۷۲۳	۲۸۴۶۶	۰	۴	۴	دیر
۰	۱	۱	۲۰/۱	۲۹۲۲۰	۲۴۳۲۱	۳۳/۳	۴	۳	دیلم
۰	۳	۳	۲۳/۲	۳۹۸۰۷	۳۲۳۰۱	۲۵/۰	۵	۴	عسلویه
۰	۳	۳	۴/۴	۶۲۶۳۶	۵۹۹۸۶	۰	۴	۴	کنگان
۰	۲	۲	۲۰/۱	۶۰۸۲۲	۵۰۶۲۵	-۱۶/۷	۵	۶	گناوه
۶/۱	۳۵	۳۳	۹/۱	۵۷۹۶۸۷	۵۳۱۴۳۵	-۱/۶	۶۲	۶۳	جمع استان

مأخذ: شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه بوشهر

مصرف فرآورده‌های نفتی

با توجه به جدول ۵، مصرف بنزین در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال ۱۳۹۵ دارای رشدی معادل با ۹/۱ درصد می‌باشد و از سویی بیشترین کاهش مصرف مربوط به مصرف نفت سفید و معادل با ۲۲/۷ درصد می‌باشد، یکی از دلایل کاهش مصرف نفت سفید گسترش شبکه گازرسانی خانگی می‌باشد.

جدول ۵: شاخص‌های مصرفی مربوط به فرآورده‌های نفتی طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

نام فرآورده	سال ۹۵	سال ۹۶	درصد تغییر سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵
بنزین	۵۳۱۴۰۰	۵۷۹۶۸۷	۹/۱
نفت سفید	۱۶۸۹۰	۱۳۰۵۱	-۲۲/۷
نفت گاز	۶۳۵۰۶۶	۷۲۵۷۸۵	۱۴/۳
نفت کوره	۵۷۱۰	۶۳۲۲	۱۰/۷
گاز مایع	۶۲۹۲۵	۶۰۴۴۸	-۳/۹

مأخذ: شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه بوشهر

جدول ۶: شاخص‌های مصرفی مربوط به فرآورده‌های نفتی طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

سوخت هوایی	گاز مایع	نفت کوره	نفت گاز	نفت سفید	بنزین	سال	شهرستان
	تن	مترمکعب	مترمکعب	مترمکعب	مترمکعب		
۲۹۳۹۴	۶۲۹۲۵	۵۷۱۰	۶۳۵۰۶۶	۱۶۸۹۰	۵۳۱۴۰۰	۹۵	
۳۸۲۷۲	۶۰۴۴۸	۶۳۲۲	۷۲۵۷۸۵	۱۳۰۵۱	۵۷۹۶۸۷	۹۶	
۳۰/۲	-۳/۹	۱۰/۷	۱۴/۳	-۲۲/۷	۹/۱	درصد تغییرات	
۱۵۹۵۲۶	۱۹۷۰۷	۱۸۲	۱۸۲۶۵۸	۷۳۳	۱۵۹۵۲۶	۹۵	
۲۰۵۹۳	۱۸۹۳۲	۵۳۴۷	۲۸۰۸۱۱	۱۲۱۷	۱۷۶۴۵۳	۹۶	
-۸۷/۱	-۳/۹	۲۸۳۷/۹	۵۳/۷	۶۶	۱۰/۶	درصد تغییرات	
۱۲۱۵۳	۲۰۱۴	۱۱۶	۳۵۵۶	۵۵۶	۱۲۱۵۳	۹۵	
۰	۱۹۳۴	۶۵۶	۳۱۹۸	۸۸۹	۱۳۱۷۵	۹۶	
-	-۴	۴۶۵/۵	-۱۰/۱	۵۹/۹	۸/۴	درصد تغییرات	
۰	۲۲۶۰۳	۲۳۷۹	۶۸۳۹۷	۸۴۹۳	۱۰۳۹۸۰	۹۵	
۰	۲۱۷۱۳	۰	۷۹۷۹۷	۵۳۸۸	۱۰۲۷۸۰	۹۶	
-	-۳/۹۳	-	۱۶/۷	-۳۶/۶	-۰/۲	درصد تغییرات	

ادامه جدول ۶: شاخص‌های مصرفی مربوط به فرآورده‌های نفتی طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

شهرستان	سال	بنزین	نفت سفید	نفت گاز	نفت کوره	گاز مایع	سوخت هوایی
		مترمکعب	مترمکعب	مترمکعب	مترمکعب	تن	
	۹۵	۳۲۴۵۱	۱۵۰۳	۴۷۶۳	۳۴	۴۰۸۳	۰
	۹۶	۳۵۱۸۰	۳۴۹۳	۴۲۹۶۳	۱۹۱	۳۹۲۳	۰
	درصد تغییرات	۸/۴	۱۳۲/۴	۸۰۲/۱	۴۶۱/۸	-۳/۹	-
	۹۵	۲۸۴۶۶	۸۲۷	۲۲۴۸۲	۶	۱۶۸۰	۰
	۹۶	۲۹۷۲۳	۵۱۳	۲۷۲۹۳	۰	۱۶۱۴	۰
	درصد تغییرات	۴/۴	-۳۸	۲۱/۴	-	-۳/۹	-
	۹۵	۵۹۹۸۶	۲۲	۸۰۰۱۴	۱۷۸۴	۳۱۸۶	۰
	۹۶	۶۲۶۳۶	۱۳	۹۷۱۳۷	۱۲۷	۳۰۶۱	۰
	درصد تغییرات	۴/۴	-۴۰/۹	۲۱/۴	-۹۲/۹	-۳/۹	-
	۹۵	۲۸۶۲۶	۱۶۹	۲۱۳۳۸	۹	۱۳۲۱	۰
	۹۶	۲۹۸۹۱	۱۰۵	۲۵۵۵۹	۱	۱۲۶۹	۰
	درصد تغییرات	۴/۴	-۳۷/۹	۱۹/۸	-۸۸/۹	-۳/۹	-
	۹۵	۳۲۳۰۱	۰	۱۴۸۵۹۸	۱۱۸۹	۷۹۷	۱۴۴۹۴
	۹۶	۳۹۸۰۷	۰	۱۲۳۰۶۵	۰	۷۶۵	۱۷۶۷۹
	درصد تغییرات	۲۳/۲	-	-۱۷/۲	-۱۰۰	-۴	۲۲
	۹۵	۵۰۶۲۵	۳۴۳۷	۷۲۳۹۷	۱۱	۵۲۷۹	۰
	۹۶	۶۰۸۲۲	۱۸۶۱	۵۹۳۳۶	۰	۵۰۷۱	۰
	درصد تغییرات	۲۰/۱	-۴۵/۹	-۱۸	-	-۳/۹	-
	۹۵	۲۴۳۲۱	۱۱۵۰	۳۰۸۶۴	۰	۲۲۵۳	۰
	۹۶	۲۹۲۲۰	۶۲۳	۲۵۲۹۶	۰	۲۱۶۴	۰
	درصد تغییرات	۲۰/۱	-۴۵/۸	-۱۸	-	-۴	-

مأخذ: شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه بوشهر

با توجه به جدول ۶ شاخص‌های مصرف فرآورده‌های نفتی در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵ در تمامی موارد به غیر از نفت سفید و گاز مایع با افزایش مصرف همراه بوده‌اند، در این میان بیشترین کاهش مصرف مربوط به نفت سفید معادل با ۲۲/۷ درصد می‌باشد.

فروش فرآورده‌های نفتی

جدول ۷: مقایسه فروش فرآورده نفتی وبه تفکیک بخش مصرف طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵ در استان (متر مکعب)

شرح	بنزین معمولی و سوپر			نفت سفید			نفت گاز	
	سال ۹۵	سال ۹۶	درصد تغییر	سال ۹۵	سال ۹۶	درصد تغییر	سال ۹۵	سال ۹۶
حمل و نقل	۵۱۹۹۶۹	۵۷۰۸۸۲	۹/۸	۰	۰	۰	۲۶۰۷۸۵	۲۵۲۰۰۷
صنایع	۴۰۵	۵۴۶	۳۴/۸	۰	۴	-۱۰۰	۲۰۲۵۱۹	۲۵۶۰۰۶
کشاورزی	۲۰	۰	-	۰	۰	۰	۱۹۸۱۳	۱۹۱۳۷
نیروهای مسلح	۲۸۳۳	۲۹۲۵	۳/۲	۱۰	۲۲	-۵۴/۵	۱۰۵۴۵	۱۰۰۰۰
برق	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۲۴۰۸	۴۴۰۰۴
اصناف	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۲۴۹	۱۰۹۸
خانگی (حرارتی)	۰	۰	۰	۱۳۰۳۸	۱۶۸۷۰	-۲۲/۷	۳۶	۳۰
مصرف ادارات	۱۲۶	۱۲۰	-۴/۸	۰	۰	۰	۶۳۰۴	۳۶۴۰
سوخت شناور	۸۰۶۸	۵۳۳۰	-۳۳/۹	۰	۰	۰	۱۱۲۱۳۱	۱۳۱۸۳۱
متفرقه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
جمع	۵۳۱۴۲۱	۵۷۹۸۰۳	۹/۱	۱۳۰۴۸	۱۶۸۹۶	-۲۲/۸	۶۳۶۷۹۰	۷۱۷۷۴۳

ماخذ: شرکت ملی پخش فرآورده های نفت بوشهر

با توجه به تفاوت تعریف "میزان مصرف" با "میزان فروش"، اطلاعات مربوط به این دو شاخص نیز الزاماً با هم برابر نمی‌باشند. میزان خروجی از انبارهای ذخیره‌سازی فرآورده‌های نفتی به عنوان "میزان مصرف" محاسبه گردیده و اطلاعات مربوط به فروش فرآورده‌های مذکور در جایگاه‌های عرضه سوخت که توسط نواحی شهرستانی ارائه می‌شود، آمار "میزان فروش" را شامل می‌شود. تفاوت میزان مصرف با میزان فروش، از آنجا ناشی می‌شود که در زمان آمارگیری، موجودی مخازن جایگاه‌های عرضه سوخت جزو میزان فروش محاسبه نمی‌گردد. این میزان از فرآورده‌ها، در زمان ارسال به عنوان مقدار مصرف شده محاسبه گردیده است اما چون تا زمان آمارگیری هنوز فروش نرفته، در آمارهای ارائه شده نواحی به عنوان "میزان فروش" محاسبه نمی‌شود.

مطابق با جدول شماره ۷، بیشترین فروش سوخت در سال‌های ۹۵ و ۹۶ متعلق به بخش حمل و نقل، با اولویت بنزین می‌باشد. جزئیات تغییرات میزان فروش به تفکیک هر زیربخش و هر فرآورده نفتی در جدول شماره ۷ بدرستی مشهود است. روند افزایشی فروش بنزین برای حمل و نقل و افزایش فروش بنزین به صنایع، کاهش مصرف نفت سفید در تمامی بخش‌ها و کاهش مصرف نفت‌گاز در اغلب بخش‌های مصرفی (به غیر از سوخت شناورها و تامین برق) از عمده‌ترین نکات قابل تأمل در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵ می‌باشد.

جدول ۸: میزان فروش نفت کوره به تفکیک نوع مصرف طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

مجموع	سوخت کشتی	صنایع	نوع مصرف	
			واحد	مترمکعب
۰	۰	۵۷۰۹	۹۵	
۰	۰	۶۴۷۳	۹۶	
۰	۰	۱۳	درصد تغییرات	
۱۶۵۰	۰	۱۶۵۰	۹۵	
۱۹۷۷	۰	۱۹۷۷	۹۶	
۲۰	۰	۲۰	درصد تغییرات	
۰	۰	۰	۹۵	
۲۵	۰	۲۵	۹۶	
-	۰	-	درصد تغییرات	
۰	۰	۰	۹۵	
۰	۰	۰	۹۶	
۰	۰		درصد تغییرات	
۰	۰	۰	۹۵	
۰	۰	۰	۹۶	
۰	۰	۰	درصد تغییرات	
۱۷۷	۰	۱۷۷	۹۵	
۱۲۸	۰	۱۲۸	۹۶	
-۲۸	۰	-۲۸	درصد تغییرات	
۳۸۸۲	۰	۳۸۸۲	۹۵	
۴۳۴۳	۰	۴۳۴۳	۹۶	
۱۲	۰	۱۲	درصد تغییرات	

مأخذ: شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه بوشهر

جدول شماره ۸، فروش نفت کوره به تفکیک نوع مصرف (که محدود به صنایع و سوخت کشتی می‌باشد) و نواحی مصرفی، طی سال‌های ۹۶ و ۹۵ نشان می‌دهد. همانگونه که ملاحظه

می‌گردد، تنها مصرف نفت کوره مربوط به صنایع است و ناحیه بو شهر (شامل بو شهر، تنگستان و دشتی) دارای بیشترین تغییرات مصرفی در این بخش می‌باشند.

گاز

مقدمه

مقدار ذخایر اثبات شده گاز دنیا حدود ۱۴۰ تریلیون متر مکعب است که حدود ۳۰ درصد آن در منطقه خاورمیانه قرار دارد در حال حاضر گاز طبیعی نزدیک ۲۵ درصد انرژی جهان را تامین می‌کند. با توجه به مسائل زیست محیطی و کاهش ذخایر نفتی جهان سهم این سوخت در سبد مصرف انرژی در حال افزایش است، به نحوی که طبق گزارش انجمن جهانی انرژی حداقل تا سال ۲۰۲۰ گاز طبیعی بهترین گزینه به عنوان سوخت جایگزین نفت خواهد بود و تقاضای گاز در آسیا و اقیانوسیه در طول ۲۵ سال آینده، سه برابر خواهد شد. این مساله در کنار پتانسیل کشور در حوزه گاز طبیعی، ما را با این پرسش روبه رو می‌کند که راه استفاده در ست از منابع گازی کشور چیست و چگونه می‌توان در عمل گاز را به ابزاری جهت توسعه کشور مبدل ساخت؟ تجربه صد سال تولید و فروش نفت و مقایسه آن با عملکرد کشورهای موفق در این عرصه نظیر نروژ نشان‌دهنده این مساله است که برخورداری صرف از منابع اولیه ارزان عامل ترقی و توسعه نبوده و می‌توان گران قیمت‌ترین منابع معدنی جهان را در اختیار داشت و همچنان توسعه نیافته ماند، لذا توجه به صنایع تبدیلی و اتخاذ سیاست‌هایی در راستای جلوگیری از خام‌فروشی مواد معدنی با ارزش، ضروری می‌باشد.

گاز طبیعی طی فرایند GTL^2 در پالایشگاه می‌تواند به بیش از ۵۰ محصول با ارزش افزوده بالا از بنزین و گازوئیل مرغوب گرفته تا محصولات با ارزش پتروشیمیایی بالا تبدیل و به بازار بالقوه جهانی عرضه گردد و در نتیجه به ایجاد اشتغال و توسعه صنعتی و اقتصادی کشور منجر شود؛ با این وجود در کشور ما گاز عمدتاً به مصارفی همچون گرم کردن منازل و روشن کردن اجاق گاز خانه‌ها می‌رسد و یا در نیروگاه‌های با بازدهی پایین برق تولید می‌نمایند..

GLI فرایندی است که از طریق آن می‌توان گاز طبیعی را به فرآورده‌های با ارزشی از جمله گازوئیل، نفت سفید و بنزین تبدیل نمود این فناوری هر چند بیش از ۸۰ سال قدمت دارد ولی در مقیاس تجاری، هنوز در ابتدای راه توسعه خود قرار دارد. البته تبدیل گاز به بنزین دارای هزینه‌های

² Gas To Liquid

به نسبت بالاتری نسبت به گازوئیل است و به همین علت امروزه تمرکز بیشتر بر روی تولید گازوئیل از این طریق است که این نوع گازوئیل از مزایای بیشتری از نظر زیست محیطی در مقایسه با گازوئیل‌های دیگر برخوردار است. از دلایل عدم شکل‌گیری سریع این تکنولوژی در ایران می‌توان به کمبود منابع سرمایه‌گذاری، تقاضای بالای داخلی برای سوخت، تزریق گاز به مخازن نفتی، سیاست‌های زیست محیطی داخلی برای جایگزینی سوخت‌های نفت و گازوئیل با گاز اشاره کرد.

با توجه به نقش تعیین‌کننده گاز در تامین انرژی آینده جهان و همچنین موقعیت منطقه‌ای خاصی که ایران از آن برخوردار است نسبت به سایر کشورهای منطقه با منابع غنی گاز متمایز و دارای برتری می‌باشد. در واقع ایران با ۱۵ کشور مرز آبی و خاکی مشترک دارد و همچنین با داشتن قریب به ۷۰ میلیون جمعیت، از نیروی متخصص قوی‌تری نسبت به سایر کشورهای تولیدکننده نفت و گاز در منطقه برخوردار است. با در نظر گرفتن مزیت‌های انسانی و موقعیت جغرافیایی و همچنین حجم عظیم منابع گازی، ایران می‌تواند به سرعت به عنوان یکی از اصلی‌ترین تامین‌کنندگان گاز طبیعی در بازارهای جهانی ظاهر شود. با این وجود توجه بیشتر به صنعت GLI نسبت به صادرات گاز به صورت خام می‌تواند تحولی بزرگتر در عرصه اقتصاد ایران در آینده داشته باشد.

گاز طبیعی در استان بوشهر از پالایشگاه‌های فجر جم و پالایشگاه‌های پارس جنوبی که شامل فازهای ۱ الی ۱۰ می‌باشد و به صورت مجموعه‌ای از پالایشگاه‌های اول (فاز ۱)، دوم (فازهای ۲ و ۳)، سوم (فازهای ۴ و ۵)، چهارم (فاز ۶ و ۷ و ۸) و پنجم (فازهای ۹ و ۱۰) استحصال می‌گردد و از طریق خطوط دوم و سوم و ششم و هفتم و چهارم سراسری انتقال می‌یابد و در واقع برداشت گاز در این استان بیشتر از خط ششم و سراسری و در پاره‌ای موارد جهت مشترکین عمده در منطقه عسلویه از خط هفتم و چهارم برداشت صورت گرفته است و از نمونه ایستگاه‌های موجود روی خط انتقال تاسیسات تقویت فشار گاز جم و ریز را می‌توان نام برد.

گازرسانی

افزایش ضریب نفوذ گاز در راستای جایگزینی گاز با سوخت مایع مصرفی از جمله اهداف صنعت نفت به شمار می‌آید. تحقق این هدف نقش مهمی در راستای بهینه‌سازی مصرف در سطح کشور و حفاظت از محیط زیست ایفا می‌نماید. ضریب نفوذ گاز طی سال‌های پیشین در استان بوشهر رشد

قابل توجهی داشته است و این روند کماکان در حال پیگیری می‌باشد. جدول ۹ وضعیت شاخص‌های گازرسانی در بخش‌های مختلف شهری، روستایی و نیز سایر شاخص‌های مرتبط را منعکس می‌نماید.

مطابق با جدول شماره ۹ تعداد شهرهای گاز رسانی شده در سال ۹۶ با رشد ۵/۹ درصدی نسبت به سال قبل، به ۳۶ شهر افزایش یافته است. همچنین تعداد روستاهای گازرسانی شده استان طی دوره یکساله ۹۵ تا ۹۶ دارای رشدی معادل با ۲۳/۸ درصد بوده است. (لازم به توضیح است که شرکت گاز برای گازرسانی به روستاها، در این مرحله روستاهای بالاتر از ۲۰ خانوار را به عنوان روستاهای واجد شرایط گازرسانی، منظور نموده است.) از سوی دیگر شاخص تعداد خانوار شهری و روستایی برخوردار از گاز طبیعی در دوره مذکور به ترتیب دارای رشد معادل با ۳۶/۲ و ۴۶/۴ درصد بوده است.

جدول ۹: وضعیت شاخص‌های گازرسانی طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

عنوان شاخص	واحد	۹۵	۹۶	درصد تغییرات
تعداد شهرهای گازرسانی شده	شهر	۳۴	۳۶	۵/۹
تعداد روستاهای گازرسانی شده	روستا	۳۱۵	۳۹۰	۲۳/۸
تعداد خانوارهای شهری برخوردار از گاز طبیعی	خانوار	۱۷۲۳۲۴	۲۳۴۶۴۳	۳۶/۲
تعداد خانوارهای روستایی برخوردار از گاز طبیعی	خانوار	۵۳۷۲۲	۷۸۶۷۳	۴۶/۴

مأخذ: شرکت گاز استان بوشهر

شاخص‌های بخش گاز (انشعاب، مشترک، مصرف کننده و میزان مصرف)

تعداد انشعاب، تعداد مشترک و تعداد مصرف کننده سه شاخص اصلی برای بررسی عملکرد و وضعیت معیارهای بخش گاز می‌باشد. هر کدام از این شاخص‌ها مراحل مختلف زنجیره گازرسانی را منعکس می‌نماید. تعریف عملیاتی شاخص‌های مذکور به ترتیب عبارتند از:

✓ **انشعاب:** به تعداد علمک‌های نصب شده در سطح شهرها و روستاها، تعداد انشعاب گفته می‌شود.

✓ **مشترک:** به خانوارها و یا مصرف‌کننده‌هایی که انشعاب خود را وصل کرده‌اند، مشترک گفته می‌شود.

✓ **مصرف‌کننده:** به مشترکینی که حداقل یکبار قبض گاز دریافت کرده‌اند، مصرف‌کننده گفته می‌شود.

جدول شماره ۱۰ شاخص‌های مختلف گازرسانی را به تفکیک تعداد انشعاب، مشترک و مصرف‌کننده نشان می‌دهد. همانگونه که مشاهده می‌گردد، طی سال ۹۶ تعداد انشعاب دارای ۱۶/۳ درصد، تعداد مشترکین دارای ۱۶/۹ درصد و تعداد مصرف‌کننده نیز دارای ۱۸/۱ درصد رشد نسبت به سال ۹۵ می‌باشند.

جدول ۱۰: وضعیت شاخص‌های بخش گاز در سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

عنوان شاخص	واحد	۹۵	۹۶	درصد تغییرات
تعداد انشعاب گاز طبیعی	انشعاب	۱۶۱۳۶۰	۱۸۷۷۲۳	۱۶/۳
تعداد مشترکین گاز طبیعی	مشترک	۱۴۰۶۰۲	۱۶۴۴۰۶	۱۶/۹
تعداد مصرف‌کننده گاز طبیعی	مصرف‌کننده	۱۳۱۴۳۲	۱۵۵۲۶۲	۱۸/۱

مأخذ: شرکت گاز استان بوشهر

مصرف‌کنندگان گاز به تفکیک تعرفه

مصرف‌کنندگان گاز بسته به تعرفه مصرفی به سه دسته کلی خانگی، تجاری و صنعتی تقسیم می‌شوند. جدول شماره ۱۱ تعداد مصرف‌کنندگان را به تفکیک نوع مصرف، طی سال‌های ۹۵ الی ۹۶ نشان می‌دهد.

جدول ۱۱: تعداد مصرف کنندگان گاز طبیعی در استان به تفکیک تعرفه طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵ (مصرف کننده)

درصد تغییرات	۹۶		۹۵		نوع مصرف کننده
	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۲۵/۲	۹۸/۴	۱۶۱۷۶۶	۹۸/۳	۱۲۹۱۷۷	خانگی
۲۸/۱	۱/۳	۲۲۰۰	۱/۴	۱۸۶۲	تجاری
۱۱/۹	۰/۳	۴۴۰	۰/۳	۳۹۳	صنعتی
۲۵/۱	۱۰۰	۱۶۴۴۰۶	۱۰۰	۱۳۱۴۳۲	مجموع

مأخذ: شرکت گاز استان بوشهر

با توجه به جدول ۱۱ مصرف کنندگان بخش خانگی گاز طی دو سال اخیر دارای بیشترین شمار می‌باشند. مقایسه تغییرات بخش‌های مختلف نشان می‌دهد علی‌الرغم افزایش تعداد مصرف کننده در هر سه بخش خانگی، تجاری و صنعتی، بیشترین تغییرات (معادل با ۲۸۱/۱ در صد) مربوط به بخش تجاری می‌باشد و مجموع مصرف کنندگان اعم از خانگی، تجاری و صنعتی دارای ر شدی معادل با ۲۵/۱ درصد می‌باشند.

با توجه به جداول ۱۲ و ۱۳ طی سال‌های ۹۵ و ۹۶ بیشترین تعداد انشعاب مربوط به شهرستان دشتستان و بیشترین تعداد مصرف کننده مربوط به شهرستان بوشهر می‌باشد. به طور کلی، به دلیل کمبود تعداد مشترکین و همچنین شرایط اقلیمی و آب و هوایی در استان بوشهر میزان مصرف گاز خانگی و تجاری در استان بوشهر کم می‌باشد و بیشترین حجم مصرف مربوط به مشترکین عمده به خصوص نیروگاه‌های موجود در استان (شامل نیروگاه متمرکز بعثت و نیروگاه عسلویه و نیروگاه تشان و نیروگاه گازی بوشهر) می‌باشد که بیشتر در منطقه عسلویه قرار دارند و قابل ذکر است که نیروگاه‌های مذکور در تابستان و اوج گرما دارای پیک مصرف گاز می‌باشند.

جدول ۱۲: برخی شاخص‌های بخش گاز به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۵

تعداد خانوارهای روستایی برخوردار از گاز	تعداد خانوارهای شهری برخوردار از گاز	تعداد مشترکین گاز طبیعی	تعداد مصرف کننده				تعداد انشعاب گاز طبیعی	تعداد روستاهای گازرسانی شده	تعداد شهرهای گازرسانی شده	شهرستان
			جمع	صنعتی	تجاری	خانگی				
۳۶۳۱	۶۰۰۹۱	۳۹۶۱۰	۳۵۲۱۷	۱۰۵	۴۳۴	۳۴۶۷۸	۲۹۶۱۸	۲۰	۳	بوشهر
۸۵۲۰	۵۲۹۱	۶۲۰۷	۶۲۵۶	۳۹	۶۷	۶۱۵۰	۱۳۶۴۳	۴۸	۳	تنگستان
۷۷۹۰	۵۹۳۱	۱۸۳۶۱	۱۷۷۵۸	۱۱	۴۹۴	۱۷۲۵۳	۱۲۶۹۱	۵۷	۳	جم
۱۳۶۳۲	۳۷۲۲۱	۲۷۳۹۱	۲۳۹۶۰	۸۳	۱۳۹	۲۳۷۳۸	۴۰۴۷۱	۶۳	۷	دشتستان
۴۷۵۷	۱۲۸۳۲	۱۰۷۶۳	۱۰۰۲۸	۷	۱۵۸	۹۸۶۳	۱۶۵۹۶	۴۱	۴	دشتی
۲۳۷۱	۱۰۰۲	۹۹۴۸	۱۰۱۰۸	۴	۱۹۰	۹۹۱۴	۱۱۹۳۹	۱۷	۵	دیر
۱۴۳۶	۶۲۲۱	۳۳۵۵	۳۰۹۰	۲۰	۲۶	۳۰۴۴	۵۰۸۸	۱۵	۲	دیلیم
۵۳۹۵	۴۱۴۲	۵۳۳۷	۵۰۲۲	۵۸	۹۰	۴۸۷۴	۷۲۰۰	۲۱	۲	عسلویه
۱۹۱۸	۱۳۳۵۰	۱۱۵۲۲	۱۲۱۱۸	۲۷	۲۲۲	۱۱۸۶۹	۱۰۹۲۴	۹	۳	کنگان
۴۲۷۲	۱۷۱۷۳	۸۱۰۸	۷۸۷۵	۳۹	۴۲	۷۷۹۴	۱۳۱۹۰	۲۴	۲	گناوه
۵۳۷۲۲	۱۷۲۳۲۴	۱۴۰۶۰۲	۱۳۱۴۳۲	۳۹۳	۱۸۶۲	۱۲۹۱۷۷	۱۶۱۳۶۰	۳۱۵	۳۴	جمع

جدول ۱۳: برخی شاخص‌های بخش گاز به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۶

تعداد خانوارهای روستایی برخوردار از گاز	تعداد خانوارهای شهری برخوردار از گاز	تعداد مشترکین گاز طبیعی	تعداد مصرف کننده				تعداد انشعاب گاز طبیعی	تعداد روستاهای گازرسانی شده	تعداد شهرهای گازرسانی شده	شهرستان
			جمع	صنعتی	تجاری	خانگی				
۳۹۵۷	۷۵۸۸۰	۴۵۹۸۷	۴۳۵۴۹	۱۱۹	۵۲۰	۴۲۹۰۰	۳۲۹۰۸	۲۰	۳	بوشهر
۱۵۲۱۷	۶۵۷۸	۷۵۰۲	۷۵۱۵	۳۹	۱۰۰	۷۳۷۶	۲۰۲۹۵	۷۹	۳	تنگستان
۱۰۱۹۴	۱۱۲۰۲	۲۰۱۴۳	۱۹۵۵۶	۱۱	۵۰۵	۱۹۰۴۰	۱۳۳۸۹	۵۸	۳	جم
۲۰۶۲۸	۴۸۳۱۹	۳۲۹۷۴	۲۷۷۴۵	۸۴	۲۲۸	۲۷۴۳۳	۴۸۸۰۱	۸۵	۹	دشتستان
۷۰۵۲	۱۶۶۳۰	۱۲۱۴۵	۱۱۳۵۰	۸	۱۷۹	۱۱۱۶۳	۱۸۰۶۴	۵۴	۴	دشتی
۲۸۴۵	۱۳۱۹۹	۱۰۹۵۹	۱۱۰۱۸	۴	۲۰۷	۱۰۸۰۷	۱۲۲۲۰	۱۸	۵	دیر
۱۴۸۳	۸۱۰۸	۴۱۵۶	۳۸۹۱	۲۰	۳۲	۳۸۳۹	۵۶۵۹	۱۵	۲	دیلم
۸۵۱۶	۷۹۵۰	۶۴۱۵	۶۱۰۸	۶۵	۱۰۳	۵۹۴۰	۷۹۱۳	۲۱	۲	عسلویه
۲۸۳۳	۲۴۹۷۷	۱۲۶۷۸	۱۳۲۴۳	۳۲	۲۴۶	۱۲۹۶۵	۱۱۶۸۵	۱۰	۳	کنگان
۵۹۴۸	۲۱۸۰۰	۱۱۴۴۷	۱۱۲۸۷	۵۸	۷۰	۱۱۱۵۹	۱۶۷۸۹	۳۰	۲	گناوه
۷۸۶۷۳	۲۳۴۶۴۳	۱۶۴۴۰۶	۱۵۵۲۶۲	۴۴۰	۲۲۰۰	۱۵۲۶۲۲	۱۸۷۷۲۳	۳۹۰	۳۶	جمع

برق

مقدمه

الکتريسيته يا همان برق در تمام زندگي ما جريان دارد و مي توان گفت بدون برق زندگي سخت مي شود. اگر به اطرافمان نگاه كنيم و وسايلي كه با الكتريسيته كار مي كنند را بشماريم به اهميت آن پي مي برسيم. با افزايش درآمد سرانه و پيشرفت فناوري در چند دهه اخير، رشد مصرف انرژي به ويژه در بخش مسكوني كشور افزايش چشمگيري داشته است. انرژي برق بسيار انعطاف پذير بوده و تبديل آن به ديگر انواع انرژي به راحتی امكان پذير است. خدمات اين انرژي بدون جانشين عمومي مي باشد.

اولين، اصلي ترين و مهم ترين بخش صنعت برق توليد نيرو مي باشد، از سوئي هزينه بر بودن زياد واحدهاي توليدي و از سوي ديگر نقشي كه اين واحدها در تامين برق به عهده دارند ايجاد مي كند كه همواره احداث نيروگاههاي جديد و سرويس و نگهداري از واحدهاي قديمي با دقت و وسواس كافي و برنامه ريزي هر چه صحيح تر و روزآمدتر صورت گيرد.

بخش توزيع نيروي برق رابط بين صنعت برق و مشتركان است و نقشي چند سويه برعهده دارد: نخست خدمت رساني به مشتركان و تامين رضايت ايشان و فروش انرژي برق به عنوان يك كالاي اقتصادي، دوم ايفاي نقش فني براي نگهداري، راهبري و توسعه شبكه هاي توزيع و سوم حفظ ارتباط و هماهنگي با بخش هاي بالا دست صنعت برق به طوري كه موجبات ادامه فرايند توليد و عرضه برق حاصل گردد و راه توسعه اين صنعت هموار شود. به منظور کاهش درصد تلفات توان لازم است كه الكتريسيته را در ولتاژهاي بالا انتقال دهيم. هرچه كه ولتاژ بالاتر باشد جريان كمتر خواهد بود كه اين امر اندازه ي كابل مورد نياز و ميزان انرژي تلف شده را کاهش مي دهد.

با توجه به جدول ۱۴ بيشتريين تعداد مشتركين (معادل با ۷۴ درصد از كل مشتركين موجود) مربوط به بخش شهري مي باشند و عليرغم ثابت ماندن درصد انشعابات شهري به روستايي طي سال هاي ۹۵ تا ۹۶، اما تعداد مشتركين شهري و روستايي داراي افزايش بوده است. عمده مشتركين صنعت برق بر حسب تعرفه (حدود ۸۱ درصد از كل) در استان بوشهر مربوط به بخش خانگي مي باشند. از سويي ديگر طي سال هاي ۹۴ تا ۹۵ بيشتريين رشد مشترك در بخش عمومي رخ داده است.

از آنجا كه مصرف برق تابعي از تعداد مشتركين هر بخش مي باشد، بالطبع در بخش خانگي بيشتريين مصرف وجود داشته است، اما رشد مثبت در مصرف به لحاظ افزايش كارايي يا صرفه جويي

و رشد منفی به لحاظ کاهش کارایی یا مصرف بی‌رویه در صنعت برق حائز اهمیت می‌باشد که بیشترین رشد مثبت مصرف بر حسب تعرفه در بخش روشنایی معابر (معادل با ۱۰۰ درصد) دیده می‌شود؛ از سوی دیگر تنها رشد منفی مصرف بر حسب تعرفه مربوط به بخش تجاری (معادل با ۲/۹- درصد) می‌باشد. میزان مصرف سرانه نیز از دیگر شاخص‌های مهم بخش صنعت برق می‌باشد که در استان بوشهر سرانه مصرف برق در سال ۹۶ نسبت به سال قبل، ۷/۷ درصد کاهش داشته است.

جدول ۱۴: شاخص‌های انرژی برق در سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

درصد تغییرات	سال		شاخص
	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
مشترکین			
۵/۲	۳۳۲۳۷۶	۳۱۵۸۹۳	شهری
۳/۷	۱۱۵۱۶۰	۱۱۱۰۴۰	روستایی
۴/۸	۴۴۷۵۳۶	۴۲۶۹۳۳	جمع
۰	۷۴	۷۴	شهری
۰	۲۶	۲۶	روستایی
۰	۸۱	۸۱	خانگی
۱۷/۶	۴	۳/۴	عمومی
۱۰/۰	۱/۱	۱	کشاورزی
۷/۱	۰/۶	۰/۵۶	صنعتی
-۲/۹	۱۳	۱۳/۴	تجاری
۱۰۰	۰/۸	۰/۴	روشنایی

ادامه جدول ۱۴: شاخص‌های انرژی برق در سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

درصد تغییرات	سال		شاخص
	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
مصرف			
۱۳/۱	۴۶۰۴۹۵۳	۴۰۷۱۶۱۱	شهری
۱۲/۴	۱۵۰۴۶۴۴	۱۳۳۸۶۲۵	روستایی
۱۲/۹	۶۱۰۹۵۹۶	۵۴۱۰۲۳۶	جمع
۷/۷	۱۳۶۵۲	۱۲۶۷۲	سرانه مصرف برق (کیلو وات ساعت به مشترک)
۰	۷۵	۷۵	شهری
۰	۲۵	۲۵	روستایی
۰	۶۸	۶۸	خانگی
۰	۱۴	۱۴	عمومی
۰	۵	۵	کشاورزی
۰	۳	۳	صنعتی
۰	۸	۸	تجاری
۰	۲	۲	روشنایی
توزیع			
۷/۲	۱۴۷۹۶	۱۳۷۹۸	طول شبکه توزیع نیروی برق (کیلومتر)
۱۳/۶	۳۷۷۶	۳۳۲۵	ظرفیت شبکه توزیع نیروی برق (مگا ولت آمپر)
۷/۴۸	۶۸۵۴	۶۲۷۷	طول شبکه برق فشار ضعیف (کیلومتر)

مأخذ: شرکت توزیع نیروی برق

جدول ۱۵ برخی از شاخص‌های صنعت برق در استان بو شهر را نمایش می‌دهد. مطابق با جدول مذکور، میزان فروش برق طی سال‌های ۹۵ تا ۹۶ دارای رشدی معادل با ۱۲/۹ درصد می‌باشد. تعداد چاه‌های کشاورزی برق دار شده نیز طی سال ۹۵ تا ۹۶ دارای ۶/۱ درصد می‌باشد.

جدول ۱۵: شاخص‌های انرژی برق در سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

درصد تغییرات	سال		شاخص
	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
توزیع			
۲/۱	۱۵	۱۴/۷	سرانه شبکه فشار ضعیف (بر مشترک)
۵/۶	۷۹۴۱	۷۵۲۱	طول شبکه برق فشار متوسط (کیلومتر)
۲/۳	۱۸	۱۷/۶	سرانه شبکه برق فشار متوسط (متر بر مشترک)
۲/۶	۸	۷/۸	ظرفیت ترانس‌های توزیع (کاوا بر مشترک)
۱۲/۹	۶۱۰۹۵۹۶	۵۴۱۰۲۳۶	میزان فروش برق (مگا وات ساعت)
۰	۹۹	۹۹	درصد روستاهای برق دار
۰	۹۴	۹۴	درصد خانوارهای روستایی دارای برق
۰	۷۵۹۶۷	۷۵۹۶۷	تعداد خانوارهای دارای برق در روستاهای بالای ۲۰ خانوار
۰	۱۵۴۳	۱۵۴۳	تعداد خانوارهای دارای برق در روستاهای زیر ۲۰ خانوار
۶/۱	۴۲۳۹	۳۹۹۴	تعداد چاه‌های کشاورزی برق دار شده

مأخذ: شرکت توزیع نیروی برق

جدول ۱۶: موجودی مشترکین به تفکیک تعرفه در سال ۱۳۹۵

شهرستان	تعرفه	خانگی	عمومی	کشاورزی	صنعتی	تجاری	روشنایی	جمع
بوشهر	۹۴۰۲۱	۵۰۱۱	۲۰۱	۶۴۲	۱۷۴۷۱	۲۱۲	۱۱۷۵۵۸	
دشتستان	۷۵۶۸۸	۲۵۶۴	۱۹۴۴	۶۳۵	۱۱۲۱۸	۶۶۲	۹۲۷۱۱	
گناوه	۳۵۲۴۲	۱۳۱۱	۱۶۲	۱۶۲	۷۹۴۱	۱۲۲	۴۴۹۴۰	
تنگستان	۲۱۳۰۳	۸۶۸	۴۳۴	۱۳۴	۲۳۶۹	۶۶	۲۵۱۷۴	
دشتی	۲۷۰۹۵	۱۱۶۵	۷۱۲	۲۶۰	۳۲۵۸	۴۱	۳۲۵۳۱	
دیر	۱۹۰۰۵	۸۵۲	۵۸۵	۱۴۳	۲۳۳۳	۱۵۷	۲۳۰۷۵	
کنگان	۲۵۶۸۴	۹۰۳	۹۲	۱۹۲	۳۸۶۸	۹۰	۳۰۸۲۹	
عسلویه	۱۸۲۸۸	۶۳۲	۲۳	۸۱	۳۹۶۷	۱	۲۲۹۹۲	
جم	۱۸۰۳۷	۶۷۸	۲۰۹	۷۵	۲۴۶۷	۲۵۲	۲۱۷۱۸	
دیلیم	۱۲۲۴۴	۴۵۲	۵۱	۸۴	۲۵۰۸	۶۶	۱۵۴۰۵	
جمع کل	۳۴۶۶۰۷	۱۴۴۳۶	۴۴۱۳	۲۴۰۸	۵۷۴۰۰	۱۶۶۹	۴۲۶۹۳۳	

مأخذ: شرکت توزیع نیروی برق

جدول ۱۷: موجودی مشترکین به تفکیک تعرفه در سال ۱۳۹۶

تعرفه	خانگی	عمومی	کشاورزی	صنعتی	تجاری	روشنایی	جمع
شهرستان							
بو شهر	۹۷۹۵۹	۶۴۳۹	۲۱۹	۶۸۸	۱۸۳۱۹	۶۰۲	۱۲۳۶۲۴
دشتستان	۷۷۴۰۹	۴۲۳۱	۲۰۴۷	۶۶۱	۱۱۵۹۵	۱۴۸۳	۹۵۹۴۳
گناوه	۳۶۶۶۴	۱۸۱۳	۱۹۲	۱۷۴	۸۲۰۱	۳۸۳	۴۷۰۴۴
تنگستان	۲۱۸۶۴	۹۸۰	۴۸۱	۱۵۰	۲۶۴۷	۶۶	۲۶۱۲۲
دشتی	۲۷۶۸۲	۱۷۴۲	۷۶۳	۲۸۳	۳۴۴۱	۵۱۳	۳۳۹۱۱
دیر	۱۹۵۷۴	۱۲۲۸	۶۱۴	۱۵۲	۲۵۳۵	۲۳۷	۲۴۱۰۳
کنگان	۲۷۲۹۴	۱۰۸۵	۹۳	۲۱۶	۴۰۹۱	۹۱	۳۲۷۷۹
عسلویه	۱۹۷۷۶	۷۰۵	۲۸	۱۰۱	۴۰۷۵	۱	۲۴۶۸۵
جم	۱۹۵۰۲	۱۰۴۴	۲۲۰	۹۵	۲۶۵۶	۲۵۲	۲۳۵۱۷
دیلیم	۱۲۵۷۸	۵۲۱	۵۳	۸۸	۲۵۶۸	۷۲	۱۵۸۰۸
جمع کل	۳۶۰۳۰۲	۱۶۰۸۸	۴۷۱۰	۲۶۰۸	۶۰۱۲۸	۳۷۰۰	۴۴۷۵۳۶

مأخذ: شرکت توزیع نیروی برق

جدول ۱۸: موجودی مشترکین به تفکیک مدیریت در سال ۱۳۹۵

شهرستان	شهری	روستایی	کل
بوشهر	۱۰۶۳۵۸	۱۱۲۰۰	۱۱۷۵۵۸
دشتستان	۶۳۸۱۳	۲۸۸۹۸	۹۲۷۱۱
گناوه	۳۵۳۸۴	۹۵۵۶	۴۴۹۴۰
تنگستان	۹۷۸۱	۱۵۳۹۳	۲۵۱۷۴
دشتی	۲۱۸۱۵	۱۰۷۱۶	۳۲۵۳۱
دیر	۱۷۰۶۴	۶۰۱۱	۲۳۰۷۵
کنگان	۲۷۳۲۴	۳۵۰۵	۳۰۸۲۹
عسلویه	۱۳۰۰۰	۹۹۹۲	۲۲۹۹۲
جم	۸۶۸۵	۱۳۰۳۳	۲۱۷۱۸
دیلم	۱۲۶۶۹	۲۷۳۶	۱۵۴۰۵
جمع کل	۳۱۵۸۹۳	۱۱۱۰۴۰	۴۲۶۹۳۳

مأخذ: شرکت توزیع نیروی برق

جدول ۱۹: موجودی مشترکین به تفکیک مدیریت در سال ۱۳۹۶

شهرستان	شهری	روستایی	کل
بو شهر	۱۱۱۹۹۱	۱۱۶۳۳	۱۲۳۶۲۴
دشتستان	۶۶۲۱۷	۲۹۷۲۶	۹۵۹۴۳
گناوه	۳۷۰۱۲	۱۰۰۳۲	۴۷۰۴۴
تنگستان	۱۰۲۹۲	۱۵۸۳۰	۲۶۱۲۲
دشتی	۲۲۸۳۰	۱۱۰۸۱	۳۳۹۱۱
دیر	۱۷۹۹۸	۶۱۰۵	۲۴۱۰۳
کنگان	۲۹۰۴۱	۳۷۳۸	۳۲۷۷۹
عسلویه	۱۴۰۶۷	۱۰۶۱۸	۲۴۶۸۵
جم	۹۸۷۶	۱۳۶۴۱	۲۳۵۱۷
ديلم	۱۳۰۵۲	۲۷۵۶	۱۵۸۰۸
جمع کل	۳۳۲۳۷۶	۱۱۵۱۶۰	۴۴۷۵۳۶

مأخذ: شرکت توزیع نیروی برق

جدول ۲۰: میزان مصرف برق به تفکیک شهری و روستایی در سال‌های ۹۵ و ۹۶ به تفکیک شهرستان (مگاوات ساعت)

سال ۱۳۹۶			سال ۱۳۹۵			شهرستان/سال
جمع	روستایی	شهری	جمع	روستایی	شهری	
۱۷۸۹۲۶۱	۱۳۰۳۳۹	۱۶۵۸۹۲۲	۱۵۸۱۱۰۷	۱۱۲۳۶۹	۱۴۶۸۷۳۸	بوشهر
۱۲۷۹۳۱۶	۳۶۸۸۱۴	۹۱۰۵۰۲	۱۱۰۲۹۲۲	۳۱۸۰۲۷	۷۸۴۸۹۵	دشتستان
۵۳۱۱۵۹	۱۱۰۸۳۲	۴۲۰۳۲۷	۴۷۳۳۷۲	۹۲۷۳۲	۳۸۰۶۴۰	گناوه
۳۳۰۷۰۹	۱۸۹۷۵۲	۱۴۰۹۵۷	۲۹۱۶۳۴	۱۶۸۱۹۶	۱۲۳۴۳۹	تنگستان
۴۲۲۲۱۸	۱۳۱۱۴۴	۲۹۱۰۷۴	۳۹۲۷۷۲	۱۲۶۸۹۱	۲۶۵۸۸۰	دشتی
۳۴۰۰۲۰	۸۱۴۳۲	۲۵۱۵۸۸	۳۰۰۲۸۰	۸۰۱۰۴	۲۲۰۱۷۶	دیر
۴۸۱۳۳۸	۷۲۲۴۵	۴۰۹۰۹۳	۴۱۹۵۷۵	۶۳۰۴۲	۳۵۶۵۳۳	کنگان
۴۹۰۵۶۴	۲۴۳۱۹۲	۲۴۷۳۷۲	۴۵۹۲۰۴	۲۲۷۵۹۳	۲۳۱۶۱۱	عسلویه
۲۶۱۸۸۸	۱۴۲۹۸۷	۱۱۸۹۰۱	۲۲۳۶۵۳	۱۲۵۳۵۲	۹۸۳۰۱	جم
۱۸۳۱۲۳	۲۶۹۰۶	۱۵۶۲۱۷	۱۶۵۷۱۶	۲۴۳۱۸	۱۴۱۳۹۸	دیلم
۶۱۰۹۵۹۶	۱۵۰۴۶۴۳	۴۶۰۴۹۵۳	۵۴۱۰۲۳۶	۱۳۳۸۶۲۵	۴۰۷۱۶۱۱	استان

مأخذ: شرکت توزیع نیروی برق

جدول ۲۱: میزان و سهم مصرف مشترکین برق در سال ۱۳۹۵ (مگاوات ساعت) (درصد)

عنوان شهرستان	شرح	خانگی	عمومی	کشاورزی	صنعتی	تجاری	روشنایی	جمع
	میزان	۹۹۱۲۳۲	۳۶۸۰۲۱	۲۴۰۱۵	۴۵۰۳۳	۱۲۶۳۳۸	۱۹۴۶۹	۱۵۸۱۱۰۷
	سهم شهرستان در تعرفه	۲۷	۴۷	۹	۳۱	۳۰	۲۰	۲۹
	میزان	۷۹۳۹۰۹	۸۴۴۷۳	۱۰۵۲۹۵	۳۸۴۶۱	۵۴۵۲۶	۲۶۲۵۷	۱۱۰۲۹۲۲
	سهم شهرستان در تعرفه	۲۲	۱۱	۳۸	۲۷	۱۳	۲۶	۲۰
	میزان	۳۶۸۱۱۵	۴۴۹۲۹	۱۴۱۱۳	۳۵۲۱	۳۷۰۳۷	۴۹۵۸	۴۷۳۳۷۲
	سهم شهرستان در تعرفه	۱۰	۶	۵	۲	۹	۵	۹
	میزان	۲۲۷۵۰۵	۲۵۳۴۴	۱۸۰۸۶	۳۷۴۴	۱۱۲۳۶	۵۷۲۱	۲۹۱۶۳۴
	سهم شهرستان در تعرفه	۶	۳	۷	۳	۳	۶	۵
	میزان	۲۶۳۲۴۰	۳۹۷۷۸	۵۳۸۵۴	۱۳۹۹۸	۱۳۳۲۹	۸۶۷۲	۳۹۲۷۷۲
	سهم شهرستان در تعرفه	۷	۵	۲۰	۱۰	۳	۹	۷
	میزان	۲۱۲۰۵۹	۲۷۴۵۸	۳۵۹۷۲	۸۶۸۰	۱۱۶۴۸	۴۴۶۲	۳۰۰۲۸۰
	سهم شهرستان در تعرفه	۶	۳	۱۳	۶	۳	۴	۶
	میزان	۲۸۸۱۱۵	۷۳۲۶۱	۴۱۶۳	۱۰۲۵۸	۳۲۳۴۲	۱۰۷۳۶	۴۱۹۵۷۵
	سهم شهرستان در تعرفه	۸	۹	۲	۷	۸	۱۱	۸
	میزان	۲۵۶۲۱۴	۶۷۵۹۵	۱۴۱۰	۱۳۷۵۲	۱۱۳۲۹۴	۶۹۳۹	۴۵۹۲۰۴
	سهم شهرستان در تعرفه	۷	۹	۱	۱۰	۲۷	۷	۸
	میزان	۱۴۶۶۲۹	۴۱۹۹۹	۱۰۴۲۷	۵۵۸۸	۱۲۸۹۴	۶۱۱۶	۲۲۳۶۵۳
	سهم شهرستان در تعرفه	۴	۵	۴	۴	۳	۶	۴
	میزان	۱۲۸۵۴۶	۱۴۰۱۲	۶۳۵۰	۸۸۱	۱۰۰۸۴	۵۸۳۶	۱۶۵۷۱۶
	سهم شهرستان در تعرفه	۳	۲	۲	۱	۲	۶	۳
جمع کل	میزان	۳۶۸۳۹۶۳	۷۸۶۸۷۰	۲۷۳۶۸۵	۱۴۳۹۲۴	۴۲۲۶۲۶	۹۹۱۶۶	۵۴۱۰۲۳۶

مأخذ: شرکت توزیع نیروی برق

جدول ۲۲: میزان و سهم مصرف مشترکین برق در سال ۱۳۹۶ (مگاوات ساعت)

عنوان شهرستان	شرح	خانگی	عمومی	کشاورزی	صنعتی	تجاری	روشنایی	جمع
	میزان	۱۱۰۷۸۳۰	۴۱۵۷۵۷	۳۴۶۵۶	۶۰۷۰۶	۱۴۲۳۲۰	۲۷۹۹۳	۱۷۸۹۲۶۲
	سهم شهرستان در تعرفه (درصد)	۲۶	۵۰	۱۱	۳۵	۳۰	۲۵	۲۹
	میزان	۹۲۲۸۲۱	۸۳۲۷۸	۱۳۸۲۱۶	۴۶۱۳۶	۶۳۳۱۳	۲۵۵۵۲	۱۲۷۹۳۱۶
	سهم شهرستان در تعرفه (درصد)	۲۲	۱۰	۴۴	۲۷	۱۳	۲۳	۲۱
	میزان	۴۲۷۵۲۱	۳۷۵۲۷	۸۷۹۶	۴۶۷۲	۴۴۶۳۲	۸۰۱۱	۵۳۱۱۵۹
	سهم شهرستان در تعرفه (درصد)	۱۰	۴	۳	۳	۹	۷	۹
	میزان	۲۶۰۸۹۷	۲۴۱۲۴	۱۹۸۲۲	۴۴۲۷	۱۳۶۶۱	۷۷۷۹	۳۳۰۷۱۰
	سهم شهرستان در تعرفه (درصد)	۶	۳	۶	۳	۳	۷	۵
	میزان	۲۹۵۲۷۳	۳۳۱۲۴	۵۱۳۳۸	۱۷۹۶۳	۱۵۴۰۸	۹۱۱۳	۴۲۲۲۱۹
	سهم شهرستان در تعرفه (درصد)	۷	۴	۱۶	۱۰	۳	۸	۷
	میزان	۲۴۱۷۲۲	۳۰۶۸۵	۳۹۰۲۷	۸۹۰۰	۱۲۸۷۶	۶۸۰۹	۳۴۰۰۱۹
	سهم شهرستان در تعرفه (درصد)	۶	۴	۱۲	۵	۳	۶	۶
	میزان	۳۳۸۳۸۹	۸۲۴۱۰	۴۳۹۹	۱۰۴۴۶	۳۸۴۳۹	۷۲۵۶	۴۸۱۳۳۹
	سهم شهرستان در تعرفه (درصد)	۸	۱۰	۱	۶	۸	۶	۸
	میزان	۲۷۷۱۶۹	۷۰۳۱۸	۱۹۶۸	۱۱۵۶۱	۱۲۱۱۰۰	۸۴۴۹	۴۹۰۵۶۵
	سهم شهرستان در تعرفه (درصد)	۷	۸	۱	۷	۲۵	۷	۸
	میزان	۱۷۷۱۲۰	۴۴۸۰۶	۱۱۱۶۳	۶۴۲۶	۱۵۵۷۰	۶۸۰۱	۲۶۱۸۸۶
	سهم شهرستان در تعرفه (درصد)	۴	۵	۴	۴	۳	۶	۴
	میزان	۱۴۴۹۴۳	۱۲۴۳۳	۷۷۳۶	۹۰۹	۱۱۳۲۰	۵۷۸۲	۱۸۳۱۲۳
	سهم شهرستان در تعرفه (درصد)	۳	۱	۲	۱	۲	۵	۳
جمع کل	میزان	۴۱۹۳۶۸۵	۸۳۴۴۶۲	۳۱۷۱۲۱	۱۷۲۱۴۶	۴۷۸۶۳۹	۱۱۳۵۴۵	۶۱۰۹۵۹۸

جدول ۳۳: سایر شاخص های بخش برق به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۵

تعداد چاههای کشاورزی برقرار شده	طول شبکه توزیع نیروی برق (کیلومتر)	موجودی ظرفیت شبکه توزیع نیروی برق (مگا وات آمپر)	طول شبکه برق ضعیف فشار متوسط (کیلومتر)	طول شبکه برق فشار متوسط	سرانه شبکه فشار متوسط (متر بر مشترک)	سرانه ظرفیت ترانس های توزیع (کاوا بر مشترک)	شخص / شهرستان
۱۳۵	۲۱۷۰	۹۳۷	۱۳۰۰	۸۷۰	۷	۸	بوشهر
۱۷۴۸	۳۳۱۴	۷۲۸	۱۵۷۱	۱۷۴۳	۱۹	۸	دشتستان
۱۲۱	۱۰۶۲	۲۶۰	۵۲۱	۵۴۰	۱۲	۶	گناوه
۳۹۷	۱۴۹۳	۲۰۳	۸۰۴	۶۸۸	۲۷	۸	تنگستان
۶۷۷	۱۱۶۰	۲۲۸	۴۴۴	۱۳۱۵	۴۰	۷	دشتی
۵۵۱	۱۰۵۴	۲۰۹	۴۵۵	۵۹۸	۲۶	۹	دیر
۸۷	۸۰۵	۲۲۵	۳۴۷	۴۵۸	۱۵	۸	کنگان
۲۳	۷۹۴	۲۵۵	۲۹۲	۵۰۲	۲۲	۱۱	عسلویه
۲۰۶	۷۹۱	۱۵۴	۳۳۹	۴۵۲	۲۱	۷	جم
۴۹	۵۵۵	۱۰۵	۲۰۳	۲۵۲	۲۳	۷	ديلم
۳۹۹۴	۱۳۷۹۸	۳۳۲۵	۶۲۷۷	۷۵۲۱	۱۸	۸	استان

مأخذ: شرکت توزیع نیروی برق استان

ادامه جدول ۲۳: سایر شاخص های بخش برق به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۵

سرنانه مصرف برق (کیلووات ساعت به مشترک)	رتبه سرنانه مصرف برق	تعداد روستاهای دارای برق	تعداد خانوارهای روستایی دارای برق	تعداد خانوارهای روستایی بالای ۲۰ خانوار	تعداد خانوارهای روستایی دارای برق در ۲۰ خانوار	شاخص / شهرستان
۱۳۴۵۰	۳	۴۲	۱۰۲۰۷	۱۰۱۰۵	۱۰۲	بوشهر
۱۱۸۹۶	۶	۱۷۶	۱۹۳۴۴	۱۹۰۱۸	۳۲۶	دشتستان
۱۰۵۳۳	۹	۶۶	۵۱۹۰	۵۰۵۱	۱۳۹	گناوه
۱۱۵۸۵	۷	۱۲۴	۱۳۸۹۶	۱۳۶۶۱	۳۳۵	تنگستان
۱۲۰۷۴	۵	۱۳۱	۷۴۶۶	۷۲۱۲	۲۵۴	دشتی
۱۳۰۱۳	۴	۸۰	۳۷۸۹	۳۶۳۷	۱۵۲	دیبر
۱۳۶۱۰	۲	۱۸	۱۹۷۵	۱۹۴۶	۲۹	کنگان
۱۹۹۷۲	۱	۳۶	۶۲۱۹	۶۲۱۴	۵	عسلویه
۱۰۲۹۸	۱۰	۱۱۳	۷۸۰۲	۷۶۰۶	۱۹۶	جم
۱۰۷۵۷	۸	۴۱	۱۶۲۲	۱۵۱۷	۱۰۵	دیلم
۱۶۶۷۲	-	۸۲۷	۷۷۵۱۰	۷۵۹۶۷	۱۵۴۳	استان

مأخذ: شرکت توزیع نیروی برق استان

جدول ۲۴: سایر شاخص‌های بخش برق به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۶

تعداد چاههای کشاورزی برقرار شده	طول شبکه توزیع نیروی برق (کیلومتر)	طول شبکه توزیع نیروی برق (مگا ولت آمپر)	طول شبکه برق (کیلومتر)	طول شبکه برق فشار ضعیف (کیلومتر)	طول شبکه برق فشار متوسط	سرانه شبکه فشار متوسط (متر بر مشترک)	سرانه ظرفیت ترانس های توزیع (کاوا بر مشترک)	شاخص / شهرستان
۱۵۰	۳۳۰۴	۱۰۳۷	۱۳۹۳	۹۱۱	۷	۸	۸	بوشهر
۱۸۲۹	۳۶۵۰	۷۹۸	۱۶۴۲	۲۰۰۹	۲۱	۸	۸	دشتستان
۱۵۱	۱۳۴۰	۳۳۳	۶۰۴	۷۳۶	۱۶	۷	۷	گناوه
۴۴۲	۱۴۶۹	۲۴۳	۸۱۰	۶۵۹	۲۵	۹	۹	تنگستان
۷۱۸	۱۷۲۵	۳۰۶	۴۶۷	۱۲۵۹	۳۷	۹	۹	دشتی
۵۷۵	۱۱۱۰	۲۲۳	۴۶۷	۶۴۴	۳۷	۹	۹	دیور
۸۸	۸۲۸	۲۷۹	۳۷۱	۴۵۷	۱۴	۹	۹	کنگان
۲۸	۸۰۵	۲۵۹	۳۱۸	۴۸۷	۲۰	۱۰	۱۰	عسلویه
۲۱۷	۷۹۳	۱۸۶	۳۶۰	۴۳۳	۱۸	۸	۸	جم
۵۱	۵۵۸	۱۱۲	۲۰۹	۳۴۸	۲۲	۷	۷	دیلیم
۴۲۴۹	۱۴۵۸۳	۳۷۷۶	۶۶۴۱	۷۹۴۱	۱۸	۸	۸	استان

مأخذ: شرکت توزیع نیروی برق استان

ادامه جدول ۲۴: سایر شاخص های بخش برق به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۶

سرنانه مصرف برق (کیلووات ساعت به مشترک)	رتبه سرنانه مصرف برق	تعداد روستاهای دارای برق	تعداد خانوارهای دارای برق	تعداد خانوارهای روستایی بالای ۲۰ خانوار	تعداد خانوارهای روستایی دارای برق در ۲۰ خانوار	شاخص / شهرستان
۱۴۴۷۳	۳	۴۲	۱۰۲۰۷	۱۰۱۰۵	۱۰۲	بوشهر
۱۳۳۳۴	۵	۱۷۶	۱۹۳۴۴	۱۹۰۱۸	۳۲۶	دشتستان
۱۱۳۹۱	۹	۶۶	۵۱۹۰	۵۰۵۱	۱۳۹	گناوه
۱۱۶۶۰	۶	۱۳۴	۱۳۸۹۶	۱۳۶۶۱	۳۳۵	تنگستان
۱۲۴۵۱	۷	۱۳۱	۷۴۶۶	۷۲۱۲	۲۵۴	دشتی
۱۴۱۰۷	۴	۸۰	۳۷۸۹	۳۶۳۷	۱۵۲	دیلم
۱۴۶۸۴	۲	۱۸	۱۹۷۵	۱۹۴۶	۲۹	کنگان
۱۹۸۷۳	۱	۳۶	۶۲۱۹	۶۲۱۴	۵	عسلویه
۱۱۱۳۶	۱۰	۱۱۳	۷۸۰۲	۷۶۰۶	۱۹۶	جم
۱۱۵۸۴	۸	۴۱	۱۶۲۲	۱۵۱۷	۱۰۵	دیلم
۱۲۶۵۲	-	۸۲۷	۷۷۵۱۰	۷۵۶۷	۱۵۴۳	استان

مأخذ: شرکت توزیع نیروی برق استان

بخش دوم – حمل و نقل

مقدمه

حمل و نقل از جمله امور زیربنایی و فرابخشی است و به عنوان حلقه اتصال صنایع مختلف کشور همواره مورد توجه بوده است. علاوه بر این، همه فعالیت‌های جامعه به نوعی تحت تأثیر این بخش هستند زیرا از اجزای مهم چرخه تولید - مصرف در هر اقتصاد است و امکان بهره‌وری مناسب از صنایع و استعدادهای جامعه و پیشرفت بسیاری از طرح‌های اقتصادی را فراهم می‌کند.

امروزه نقش حمل و نقل در توسعه پایدار بسیار روشن و انکار ناپذیر است. سهم چشمگیر بخش حمل و نقل در تولید ناخالص داخلی کشورها حکایت از ارتباط تنگاتنگ کلیه زیر بخش‌های اقتصادی با بخش حمل و نقل دارد.

هر چند که حمل و نقل به عنوان تنها عامل توسعه به حساب نمی‌آید، و علل و عوامل بسیار دیگری هم هست که موجب رشد و توسعه اقتصادی می‌گردد، اما نباید فراموش کرد، که یکی از عناصر کلیدی در توسعه اقتصادی، حمل و نقل است. آثار اقتصادی حمل و نقل را می‌توان در رابطه با همه فعالیت‌های اقتصادی مثل صنایع کشاورزی، خدمات، توریسم و ... برشمرد. اگر نگاهی به کشورهای پیشرفته جهان بیندازیم مشاهده خواهیم کرد که آنها به موازات سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصادی، در امر حمل و نقل نیز سرمایه‌گذاری کرده‌اند و این بخش را هم‌زمان تقویت نموده‌اند تا بتوانند ارتباطات بین بخش‌های فعال مختلف که در جامعه فعالیت می‌کنند را به نحو احسن برقرار نمایند.

علاوه بر اهمیت اقتصادی و آثاری که یک سیستم حمل و نقل می‌تواند روی بهبود وضع اقتصادی بگذارد و موجبات بهبود وضع زندگی تک تک افراد را فراهم آورد، آثار اجتماعی - فرهنگی آن نیز مثل آثار آموزشی، بهداشتی، فرهنگی، سیاحتی و زیارتی را نباید از نظر دور داشت.

ارتباط عمیق حمل و نقل با زندگی روزمره از نقطه نظر دسترسی به خدمات و رفاه اجتماعی و نقش اساسی آن در ارتقاء سطح زندگی و رفاه اجتماعی، بیانگر نقش فرهنگی و اجتماعی است که حمل و نقل می‌تواند داشته باشد.

بنابراین جهت ارتقاء سطح زندگی و کیفیت زندگی اجتماعی، ضروری است که به توسعه حمل و نقل، به ویژه آنهایی که جنبه عام‌المنفعه بودن آن بیشتر است توجه خاص مبذول گردد و به این طریق به تقاضای جامعه برای دستیابی به آموزش و فرهنگ، فعالیت‌های اجتماعی و ورزشی و ... پاسخ مساعد داد. در ادامه مبحث حمل و نقل در قالب تفکیکی حمل و نقل جاده‌ای، دریایی و هوایی مورد اشاره قرار می‌گیرد.

حمل و نقل جاده‌ای

به مجموعه فعالیت‌های حمل و نقلی (کالا یا مسافر)، که از طریق جاده توسط ناوگان جاده‌ای صورت پذیرد حمل و نقل جاده‌ای می‌گویند.

اهمیت روزافزون حمل و نقل جاده‌ای در افزایش رفاه اجتماعی، ایجاد ارزش افزوده در بخش‌های مختلف کشاورزی، صنعت و ... منجر به اهمیت بالای آن در توسعه اقتصادی گردیده است به گونه‌ای که میزان سرمایه‌گذاری در آن طی سال‌های اخیر به شدت افزایش یافته است. نتیجه چنین سرمایه‌گذاری‌هایی نه تنها از بعد تقویت سایر بخش‌ها بلکه به لحاظ ایمن‌سازی محورها به شدت مورد توجه می‌باشد.

استان بوشهر ۳/۷ درصد بزرگراهها، ۲/۴ درصد راههای ترانزیتی ۱/۴ درصد راههای روستایی کشور را در سال ۱۳۹۶ به خود اختصاص داده است.

شهرستان دشتستان با ۱۳۸ کیلومتر و شهرستان جم با ۲۱ کیلومتر به ترتیب بیشترین و کمترین میزان راه اصلی را دارا می‌باشند.

میزان کالای حمل شده (درون و برون استانی) در استان بوشهر در سال ۱۳۹۶، ۱/۴ درصد میزان کالای حمل شده در کشور بوده است.

تعداد متوفیان ناشی از تصادفات رانندگی در سال ۱۳۹۶ در استان بوشهر ۱/۸ درصد این آمار در کشور بوده است. در حالیکه آمار متوفیان ناشی از حوادث رانندگی در سطح کشور ۱/۶ درصد افزایش یافته است این شاخص در استان بوشهر در سال ۹۶ نسبت به سال قبل ۱۳/۷ درصد کاهش داشته است .

جدول ۱: گزیده شاخص های بخش حمل و نقل در سال ۱۳۹۶

شاخص	۱۳۹۵	۱۳۹۶	درصد تغییرات
طول راههای تحت حوزه استحفاظی اداره کل راه و شهرسازی (بدون روستایی) - کیلومتر	۲۰۹۵	۲۰۹۵	۰
طول آزاد راهها و بزرگراه ها - کیلومتر	۶۳۹	۶۳۹	۰
طول راههای شریانی - کیلومتر	۱۰۴۲	۱۰۴۲	۰
طول راههای ترانزیتی - کیلومتر	۶۱۱	۶۱۱	۰
طول راهها روستایی - کیلومتر	۱۸۹۴	۱۸۲۸	-۳/۵
تعداد تونل های موجود	۱۲	۱۲	۰
تعداد پل ها با دهانه ۱۰ متر به بالا	۱۱۵	۱۲۲	۶/۱
تعداد راهدارخانه های موجود	۲۰	۲۰	۰
تعداد تجهیزات و ماشین آلات راهداری	۲۶۶	۱۹۴	۶
تعداد نقاط حادثه خیز رفع شده	۳	۵	۶۶/۷
تعداد پاسگاههای پلیس راه موجود	۵	۵	۰
تعداد مراکز معاینه فنی مکانیزه فعال	۲	۲	۰
تعداد مجتمع های خدماتی - رفاهی و تیر پارک فعال	۱۲	۱۳	۸/۳
تعداد دوربین نظارت تصویری	۱۵	۱۶	۶/۷
تعداد دوربین کنترل سرعت جاده ای	۴۶	۴۳	-۶/۵
کالای طی شده از مبدا استان (میلیون تن - کیلومتر)	۲۳۷۶	۴۶۴۳	۹۵/۴
میزان کالای حمل شده از مبدا استان - هزار تن	۵۶۳۸	۵۹۰۰	۴/۶
تعداد سفرهای باری کامیون از مبدا استان - هزار سفر	۳۹۹	۱۸۱	-۵۴/۶
میزان ترانزیت ورودی کالا از مرزهای استان - تن	۱۲۷۰	۲۱۷۳	۷۱/۱
تعداد شرکتها و موسسات باری داخلی	۱۲۹	۱۲۳	-۴/۷
تعداد شرکتها و موسسات مسافری داخلی	۳۰	۳۵	۱۶/۷
تعداد پایانه های عمومی مسافری فعال	۶	۶	۰
تعداد پایانه های باری و شهرکهای حمل و نقل فعال	۳	۳	۰

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای کشور - ۱۳۹۶

جدول ۲: برخی شاخص‌های حمل و نقل به تفکیک شهرستان طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۴

بزرگراه (کیلومتر)			راه فرعی (کیلومتر)			راه اصلی (کیلومتر)			شهرستان
سال ۹۶	سال ۹۵	سال ۹۴	سال ۹۶	سال ۹۵	سال ۹۴	سال ۹۶	سال ۹۵	سال ۹۴	
۸۴	۸۴	۸۴	۱۱	۱۱	۱۱	۷۱	۷۱	۷۱	بوشهر
۴۳	۴۳	۴۳	۱۵۴	۱۵۴	۱۵۴	۳۹	۳۹	۳۹	تنگستان
۲۵	۲۵	۲۵	۱۲۴	۱۲۴	۱۲۳	۲۱	۲۱	۲۱	جم
۱۱۳	۱۱۲	۱۱۲	۱۶۴	۱۶۴	۱۶۳	۱۳۸	۱۳۸	۱۳۸	دشتستان
۹۵	۹۵	۹۵	۸۶	۸۶	۸۶	۳۰	۳۰	۳۰	دشتی
۷۵	۷۵	۷۵	۲۹	۲۹	۲۹	۷۱	۷۱	۷۱	دیر
۱۳	۱۳	۱۳	۱۵۲	۱۵۲	۱۵۲	۵۹	۵۹	۵۹	دیلم
۷۳	۷۳	۷۳	۲۳	۲۳	۲۳	۳۴	۳۴	۳۴	کنگان
۴۸	۴۸	۴۸	۶۱	۶۱	۶۱	۸۵	۸۵	۸۵	گناوه
۷۱	۷۱	۷۱	۴۵	۴۵	۴۵	۶۰	۶۰	۶۰	عسلویه
۶۳۹	۶۳۸	۶۳۸	۸۴۹	۸۴۹	۸۴۷	۶۰۸	۶۰۸	۶۰۸	استان

ماخذ: اداره کل راه و شهرسازی استان

جدول ۳: برخی شاخص‌های حمل و نقل راه روستایی به تفکیک شهرستان طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۴

شهرستان									شهرستان	
سال	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۴
یوشهر	۳/۵	۳/۵	۱۱۲/۹	۱۱۲/۹	۱۱۲/۹	۱۱۲/۹	۱۱۲/۹	۱۱۲/۹	۱۱۲/۹	۱۱۶/۴
تنگستان	۵۳/۸	۵۵/۲	۵۴/۱	۱۶۳	۱۶۱/۲	۱۶۳	۱۵۹/۹	۱۵۹/۹	۲۱۶/۸	۲۱۴
چم	۶۰	۶۰	۱۳۶/۶	۱۳۶/۶	۱۳۶/۶	۱۳۶/۶	۱۳۶/۶	۱۳۶/۶	۱۹۶/۶	۱۹۶/۶
دشتستان	۲۳۹/۵	۲۳۲/۶	۱۴۷	۴۹۷/۴	۴۹۴/۳	۴۹۷/۴	۴۸۴/۷	۴۸۴/۷	۷۲۶/۹	۶۳۱/۷
دشتی	۲۳۵/۴	۲۳۵/۴	۲۳۵/۴	۳۷۴/۴	۳۷۴/۴	۳۷۴/۴	۳۷۴/۴	۳۷۴/۴	۶۰۹/۸	۶۰۹/۸
دیپ	۱۸/۱	۱۸/۱	۱۸/۱	۶۷/۶	۶۷/۶	۶۷/۶	۶۷/۶	۶۷/۶	۸۵/۷	۸۵/۶۹
دیلم	۱۹/۵	۱۹/۵	۱۹/۵	۸۷/۵	۸۷/۵	۸۷/۵	۸۷/۵	۸۷/۵	۱۰۷	۱۰۷
کنگان	۰	۰	۸/۸	۸/۸	۸/۸	۸/۸	۸/۸	۸/۸	۸/۸	۸/۸
عسلویه	۱۶	۱۶	۴۱/۴	۴۱/۴	۴۱/۴	۴۱/۴	۴۱/۴	۴۱/۴	۵۷/۴	۵۷/۴
گناوه	۸۷/۹	۸۷/۹	۸۷/۹	۱۳۲	۱۳۲/۱	۱۳۲	۱۳۲/۱	۱۳۲/۱	۲۲۰	۲۲۰
استان	۷۳۲	۷۳۸/۲	۶۴۱,۵	۱۶۰۴/۴	۱۶۱۶/۹	۱۶۰۵/۹	۳۳۴۴	۳۳۴۵/۱	۲۳۴۷/۴	۲۳۴۷/۴

ماخذ: اداره کل راه و شهرسازی استان

جدول ۴: میزان کالای حمل شده در سالهای ۹۶-۱۳۹۵ (هزار تن)

شرح	میزان کالای حمل شده		جمع
	میزان کالای حمل شده درون استانی	میزان کالای حمل شده برون استانی	
استان	۱۳۵۲	۴۲۸۶	۵۶۳۸
کشور	۱۰۴۸۷۰	۲۸۲۶۴۵	۳۸۷۵۱۵
سهام	۱/۳	۱/۵	۱/۵
استان	۱۴۰۳	۴۴۹۷	۵۹۰۰
کشور	۱۱۵۴۶۲	۳۱۲۸۸۵	۴۲۸۳۴۸
سهام	۱/۲	۱/۴	۱/۴

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور ۹۶-۱۳۹۵

جدول ۵: تعداد شرکت‌ها و موسسات فعال باری بر حسب وضعیت حقوقی تا پایان ۹۶

شرح	وضعیت حقوقی			جمع
	شرکت	موسسه	شعبه	
استان	۱۱۷	۰	۶	۱۲۳
کشور	۳۹۱۷	۲۴۸	۱۴۳	۴۳۰۸
سهام	۳	۰	۴/۲	۲/۹
شرح	وضعیت مالکیت			جمع
	خصوصی	تعاونی	دولتی	
استان	۱۲۲	۱	۰	۱۲۳
کشور	۴۰۷۸	۲۱۴	۱۶	۴۳۰۸
سهام	۳	۰/۵	۰	۲/۹

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور - ۱۳۹۶، اداره کل حمل و نقل و پایانه‌های

استان بوشهر

جدول ۶: تعداد شرکت‌ها و موسسات فعال مسافری بر حسب وضعیت حقوقی تا پایان ۹۶

جمع	وضعیت حقوقی			شرح
	شعبه	موسسه	شرکت	
۳۵	۵	۰	۳۰	استان
۲۲۱۶	۲۴۹	۲۲۰	۱۷۴۷	کشور
۱/۶	۲	۰	۱/۷	سهام
	وضعیت مالکیت			
	دولتی	تعاونی	خصوصی	
۳۵	۳	۳۲	۰	استان
۲۲۱۶	۱۹۰	۲۰۲۶	۰	کشور
۱/۶	۱/۶	۱/۶	۰	سهام

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور -۱۳۹۶، اداره کل حمل و نقل و پایانه‌های

استان بوشهر

جدول ۷: میزان سرویس‌دهی شبکه حمل و نقل جاده‌ای استان در سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

درصد تغییرات	۱۳۹۶	۱۳۹۵	سال
۰	۰/۳	۰/۳	نسبت موسسات مسافربری به ده هزار نفر جمعیت
-۳۶/۸	۱/۲	۱/۹	سرانه مسافر جابجا شده درون استانی
-۷/۷	۱/۲	۱/۳	سرانه بار جابجا شده درون استانی (نفر -تن)
۱۲/۱	۳۷	۳۳	تعداد موسسات مسافربری
۴/۷	۱۳۵	۱۲۹	تعداد موسسات باربری

ماخذ: اداره کل حمل و نقل و پایانه‌های استان بوشهر -محاسبات نگارنده

جدول ۸: میزان سرویس‌دهی شبکه حمل و نقل جاده‌ای استان در سال ۱۳۹۶

شهرستان	تعداد موبسبات مسافربری	تعداد موبسبات باربری	نسبت موبسبات مسافربری به ده هزار نفر جمعیت	تعداد مسافران جابجا شده درون استانی (نفر)	تعداد مسافران جابجا شده برون استانی (نفر)	سرانه مسافر جابجا شده درون استانی
بوشهر	۱۳	۶۸	۰/۴	۲۶۴۸۹۳	۴۶۷۲۷۵	۰/۹
دشتستان	۲	۲۳	۰/۰۸	۱۲۲۱۸۰	۸۴۸۷۲	۰/۵
تنگستان	۱	۱	۰/۱	۲۴۸۸۷	۲۴۹۴	۰/۳
دشتی	۴	۷	۰/۵	۳۹۷۰۴	۱۴۳۲۰	۰/۶
دیر	۱	۶	۰/۲	۷۹۲۲۸	۴۵۴۸۳	۱/۳
کنگان	۳	۶	۰/۳	۸۶۶۰۰	۳۹۷۱۶	۰/۸
جم	۲	۱	۰/۳	۲۹۶۹۳۱	۵۵۱۷۷۸	۴/۲
عسلویه	۴	۱۷	۰/۵	۳۵۱۸۳۰	۵۳۳۸۰۶	۴/۷
گناوه	۵	۴	۰/۵	۶۰۸۱۶	۹۳۴۵۷	۰/۶
دیلم	۲	۲	۰/۶	۶۵۴۱	۱۱۸۵۱	۰/۲
استان	۳۷	۱۳۵	۰/۳	۱۳۴۳۶۰۰	۱۸۴۵۰۵۲	۱/۱

ماخذ: اداره کل حمل و نقل و پایانه‌های استان بوشهر - محاسبات نگارنده

جدول ۹: مسافرین جابجا شده با وسایل حمل و نقل عمومی بر حسب درون و برون استانی در سال‌های ۹۶-۱۳۹۵ (هزارنفر)

جمع	برون استانی	درون استانی	شرح
۳۴۹۸	۱۲۴۷	۲۲۵۱	استان
۱۶۶۹۸۸	۷۶۴۶۳	۹۰۵۲۵	کشور
۲/۱	۱/۶	۲/۵	سهم
۳۱۸۹	۱۸۴۵	۱۳۴۴	استان
۱۵۳۹۷۵	۷۱۹۳۲	۸۲۰۴۳	کشور
۲/۱	۲/۶	۱/۶	سهم

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور ۹۶-۱۳۹۵

جدول ۱۰: تعداد سفر مسافری بر حسب درون و برون استانی در سال‌های ۹۶-۱۳۹۵ (هزارسفر)

جمع	برون استانی	درون استانی	شرح
۱۹۶	۷۳	۱۲۳	استان
۱۵۱۵۹	۵۶۵۹	۹۵۰۰	کشور
۱/۳	۱/۳	۱/۳	سهم
۱۸۲	۹۷	۸۵	استان
۱۵۰۷۵	۵۸۲۳	۹۲۵۲	کشور
۱/۲	۱/۷	۰/۹	سهم

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور ۹۶-۱۳۹۵

جدول ۱۱: تعداد راهدار خانه‌های فعال تا پایان ۱۳۹۶

شرح	شیرانی	غیر شیرانی	جمع
استان	۱۶	۴	۲۰
کشور	۴۳۳	۲۶۴	۶۹۷
سهم	۳/۷	۱/۵	۲/۹

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور ۱۳۹۵

جدول ۱۲: طول راه‌های شیرانی و ترانزیتی تحت حوزه استحفاظی اداره کل راه و شهرسازی تا پایان سال ۱۳۹۶
واحد: کیلومتر

شرح	راه شیرانی	راه ترانزیتی
استان	۱۰۴۲	۶۱۱
کشور	۳۴۶۳۳	۲۴۹۴۲
سهم	۳	۲/۴
استان	۱۰۴۲	۶۱۱
کشور	۳۴۶۳۳	۲۴۹۸۲
سهم	۳	۲/۴

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور ۹۶-۱۳۹۵

جدول ۱۳ : تعداد متوفیات ناشی از تصادفات رانندگی در سال‌های ۹۶-۱۳۹۵
واحد:نفر

شرح	درون شهری	برون شهری	روستایی	نامعلوم	جمع
استان	۹۰	۲۲۳	۱۸	۴	۳۳۵
کشور	۴۳۵۵	۱۰۴۲۷	۱۱۰۲	۴۸	۱۵۹۳۲
سهم	۲	۲/۱	۱/۶	۸/۳	۲/۱
استان	۷۴	۲۰۰	۱۴	۱	۲۸۹
کشور	۴۳۷۸	۱۰۷۴۹	۱۰۴۴	۳۰	۱۶۲۰۱
سهم	۱/۷	۱/۹	۱/۳	۳/۳	۱/۸

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور ۹۶-۱۳۹۵

جدول ۱۴ : تعداد مصدومین ناشی از تصادفات رانندگی (برون شهری و درون شهری)
در سال‌های ۹۶-۱۳۹۵ واحد:نفر

تعداد مصدومین	شرح
۴۹۰۱	استان
۳۳۳۰۶۶	کشور
۱/۵	سهم
۴۹۵۵	استان
۳۳۵۹۹۵	کشور
۱/۵	سهم

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور ۹۶-۱۳۹۵

جدول ۱۵: وضعیت اجرای طرح ایمن سازی مدارس حاشیه راههای استان در سال ۹۶-۱۳۹۵

۱۳۹۵

ایمن سازی فیزیکی	آموزش ایمنی		شرح	
	تعداد مدارس	تعداد دانش آموزان		
۷	۴۰۱۲	۲۰	استان	
۵۰۰	۲۶۲۷۵۲	۱۰۰۰	کشور	
۱/۵	۱/۵	۲	سهم	
۵	۳۰۰۹	۱۵	استان	
۵۰۰	۲۶۹۲۵۱	۱۰۰۰	کشور	
۱	۱/۱	۱/۵	سهم	

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور ۹۶-۱۳۹۵

حمل و نقل دریایی

به مجموعه فعالیت‌های حمل و نقلی (کالا یا مسافر) است که از طریق دریا توسط ناوگان دریایی صورت پذیرد، حمل و نقل دریایی می‌گویند.

حمل و نقل دریایی شاخه‌ای از حمل و نقل است که در توسعه تجارت خارجی نقش مهمی ایفا می‌کند. این شاخه از حمل و نقل به واسطه داشتن مزیت‌هایی از جمله هزینه پایین حمل کالا، پرداخت وجه در مقابل اسناد معتبر و سرعت عمل در حمل حجم بالایی از کالا، از مناسب‌ترین روش‌های حمل و نقل به شمار می‌آید. مزیت‌های جغرافیایی کشورمان ایران در حوزه دریایی بسیار زیاد می‌باشد. دارا بودن حدود ۳۰۰۰ کیلومتر خطوط ساحلی، دسترسی به دریا در شمال و جنوب کشور، دسترسی به آب‌های آزاد (اقیانوس هند)، قرارگیری کشور بر سر مسیر کریدورهای ترانزیتی شمالی- جنوبی و عملکرد ارتباط دهنده کشورهای آسیای میانه با آب‌های جنوب کشور از جمله مزیت‌های مهم جغرافیایی کشور در حوزه دریایی بشمار می‌رود.

پیشرفت‌های اخیر در صنعت کشتی‌سازی، کاربرد تجهیزات پیشرفته لجستیکی در بندر، بهره‌گیری از مزایایی چون حمل در حجم‌های بسیار بالا و گستره جغرافیایی عملکرد آن و همچنین

استفاده از کانتینرها برای سهولت حمل و نگهداری کالاها، کاربرد حمل و نقل دریایی را به شدت در عملیات حمل بین قاره‌ای و بین کشوری مورد توجه قرار داده است.

استان بوشهر با دارا بودن سواحل طولانی و همسایگی با کشورهای حوزه خلیج فارس از موقعیتی ممتاز جهت بهره‌برداری از این مزیت‌های بالقوه برخوردار می‌باشد که طی سال‌های اخیر با احداث اسکله‌های مختلف، لایروبی‌های متعدد و ایجاد سایر تاسیسات مورد نظر، قدم‌های مناسبی در عملیاتی نمودن اهداف مورد نظر برداشته شده است.

مقدار تخلیه و بارگیری کالا از بنادر استان در سال ۱۳۹۶، ۰/۲ درصد کاهش داشته است. شایان ذکر است این مقدار کاهش رشد مربوط به کالاهای نفتی می‌باشد و کالاهای غیرنفتی رشدی معادل ۵/۱ درصد داشته است. تعداد شناورهای زیر هزار تن وارد شده به بنادر استان در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵، افزایش ۳۵/۲ درصد افزایش و تعداد شناورهای ورودی بالای هزارتن وارد شده به بنادر استان ۳/۹- درصد کاهش داشته است.

جدول ۱۶: عملکرد بنادر استان در سالهای ۹۶-۱۳۹۵ واحد: هزار تن

درصد تغییرات	۱۳۹۶	۱۳۹۵	فعالیت
-۰/۲	۱۵۷۵۰۵	۱۵۷۸۴۷	تخلیه و بارگیری
۵/۱	۱۲۷۱۹	۱۲۰۹۹	تخلیه و بارگیری
۳۲/۹	۲۴۲۷	۱۸۲۶	تخلیه
۰/۲	۱۰۲۹۲	۱۰۲۷۳	بارگیری
۴۱/۲	۲۰۸۳	۱۴۷۵	واردات
-۲/۶	۹۰۹۸	۹۳۳۹	صادرات
-۴۶/۷	۱۶	۲۹	ترانزیت
۱۷/۶	۱۲۳۸	۱۰۵۲	کابوتاز
-۳۲/۳	۳۳	۴۹	ترانشیپ
۶۳/۶	۲۵۲	۱۵۴	سایر رویه ها
-۰/۷	۱۴۴۷۸۶	۱۴۵۷۴۹	تخلیه و بارگیری
-۳۳/۴	۲۲۶۷	۳۴۰۳	تخلیه
۰/۱	۱۴۲۵۱۹	۱۴۲۳۴۶	بارگیری
-۶۶/۷	۱۰	۳۰	واردات
-۰/۴	۱۲۲۰۳۸	۱۲۲۵۸۹	صادرات
-۴۲/۳	۴	۷	ترانزیت
-۱/۶	۲۲۷۳۴	۲۳۱۰۴	کابوتاز
۰/۰	۰	۰	ترانشیپ
-۱۰۰/۰	۰	۱۹	سایر رویه ها
۱۷/۸	۳۶۴۲۳۲	۳۰۹۱۵۲	کل
۱۶/۸	۲۰۵۱۶۳	۱۷۵۷۰۸	کانتینر پر
۱۹/۲	۱۵۹۰۶۹	۱۳۳۴۴۴	کانتینر خالی
۲۰/۷	۹۱۰۰	۷۵۴۰	کل
-۳/۵	۲۷۷۵	۲۸۷۶	بالای هزار تن
۳۵/۶	۶۳۲۵	۴۶۶۴	زیر هزار تن
۲۰/۹	۸۹۹۲	۷۴۳۸	کل
-۳/۹	۲۷۵۴	۲۸۶۷	بالای هزار تن
۳۶/۵	۶۲۳۸	۴۵۷۱	زیر هزار تن
۲/۱	۴۰۰۳۴۱	۳۹۲۱۲۸	کل
۱/۵	۲۰۰۱۱۹	۱۹۷۱۴۷	ورودی
۲/۷	۲۰۰۲۲۲	۱۹۴۹۸۱	خروجی

ماخذ: سامانه آمار و عملیات سازمان بنادر و کشتیرانی

** آمارو اطلاعات مربوط به بنادر بوشهر، خارک، عسلویه، گناوه و دیر میباشد.

جدول ۱۷: تخلیه و بارگیری بندر استان بوشهر در سالهای ۹۶-۱۳۹۵ واحد: هزار تن

شرح	کل				نفتی					
	کل	غیرنفتی	نفتی	کل	کل	غیرنفتی	نفتی	کل	غیرنفتی	نفتی
پوشه	۱۳۹۵	۲۵۶۸	۶۱۵	۱۶۷۵	۱۲۶۶	۴۰۹	۱۵۰۸	۱۳۰۲	۲۰۶	۱۳۹۵
	۱۳۹۶	۳۳۵۶	۵۴۱	۱۴۵۰	۱۰۰۹	۴۴۱	۱۴۴۷	۱۳۴۷	۱۰۰	۱۳۹۶
	درصد تغییرات	-۸/۹	-۸/۲	-۱۲	-۱۳	-۲۰	۷/۸	-۴	۳/۴	-۵/۵۱
خارج	۱۳۹۵	۲۹۸	۱۱۲۶۴۵	۱۰۹۹۰۵	۱۶۷	۷۸۳۸	۲۰۳۷	۱۳۱	۲۹۰۷	۱۳۹۵
	۱۳۹۶	۳۹۶	۱۱۴۳۳۵	۱۱۲۵۲۳	۲۷۱	۱۱۲۲۵۲	۲۲۰۷	۱۲۵	۲۰۸۳	۱۳۹۶
	درصد تغییرات	۱/۶	۳۲/۹	۲/۴	۲/۳	۶۲/۲	-۲۷	-۴/۶	-۲۸	
عسلویه	۱۳۹۵	۹۱۲۰	۳۳۴۸۱	۴۱۰۱۹	۸۲۰	۳۲۱۹۹	۵۹۰	۳۰۰	۲۹۰	۱۳۹۵
	۱۳۹۶	۹۷۸۷	۲۹۹۰۹	۳۸۸۴۲	۸۱۹۷	۲۹۸۲۵	۸۹۵	۸۱۱	۸۴	۱۳۹۶
	درصد تغییرات	-۴/۷	۶/۷	-۵/۶	۱/۱	-۷/۴	۵۱,۷	۱۷۰	-۷۱	
گتاه	۱۳۹۵	۱۱۳	۰	۲۰	۲۰	۰	۹۳	۰	۰	۱۳۹۵
	۱۳۹۶	۱۰۰	۰	۲۸	۲۸	۰	۷۲	۷۳	۰	۱۳۹۶
	درصد تغییرات	-۱۱/۵	-۱۱/۵	۴۰	۴۰	-۲۲/۶	-۲۲/۶	-۳۲/۶	۰	۰
ری	۱۳۹۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۹۵
	۱۳۹۶	۱۳۹	۰	۶۶	۶۶	۰	۷۳	۷۳	۰	۱۳۹۶
	درصد تغییرات	-۰	-۰	-۰	-۰	-۰	-۰	-۰	۰	۰

ماخذ: سامانه آمار و عملیات سازمان، بندر و کشتیرانی،

جدول ۱۸: تخلیه و بارگیری بنادر استان بوشهر در سالهای ۹۶-۱۳۹۵ واحد: هزارتن

شرح	صادرات	واردات	ترانزیت		کابوتاژ		ترانشیب		سایر رویه‌ها	
			تخلیه	بارگیری	تخلیه	بارگیری	تخلیه	بارگیری	تخلیه	بارگیری
۱۳۹۵	۱۵۵۶	۱۲۷۱	۲۹	۷	۲۰۲	-۲۵۸	۰	۰	۴	۱۱۱
۱۳۹۶	۱۲۴۵	۱۳۴۸	-۱/۱۸۲	۲۰	۹۸	۲۱	۰	۰	-۱/۵۰۶	۱۶۵
درصد تغییرات	-۲۰	۶/۱	-۹۹	۱۸۶	-۵۱	۶۹۰۰	۰	۰	-۸۷/۵	۴۸/۶
۱۳۹۵	۹۶۹۲۹	۰/۳۹۹	۰	۰	۳۰۳۸	۱۲۹۷۶	۰	۰	-۱/۰۳	۰/۱۰۳
۱۳۹۶	۹۷۶۴۷	۵۲	۰	۰	۲۲۰۸	۱۴۸۷۶	۰	۰	-۱/۰۹۹	-۱/۸
درصد تغییرات	۰/۷	۱۷۲۳۳	۰	۰	-۲۷	۱۴/۶	۰	۰	۶۵	۷۰۰
۱۳۹۵	۳۳۴۳۸	۲۰۱	۰	۰	۳۶۷	۷۵۶۳	۳	۳	۲۰	۱۵
۱۳۹۶	۳۲۱۶۷	۷۲۰	۰	۰	۱۷۴	۶۵۷۲	۰	۰	۱	۳
درصد تغییرات	-۳/۸	۲۵۸	۰	۰	-۵۳	-۱۳	۰	۰	-۹۵	-۸۰
۱۳۹۵	۶	۳۲	۰	۰	۱	۸	۴۳	۰	۱۷	۵
۱۳۹۶	۱۱	۲۳	۰	۰	۱۰	۱۳	۳۳	۰	۷	۵
درصد تغییرات	۸۳/۳	-۲۸	۰	۰	۹۰۰	۶۲/۵	-۲۳/۳	۰	-۵۸/۸	۰
۱۳۹۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	-۱/۳۹۲	۰
۱۳۹۶	۶۶	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۷۲	-۱/۰۸
درصد تغییرات	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۱۳۹۵	۱۳۱۹۲۹	۱۵۰۴	۲۹	۷	۳۶۰	۲۰۵۴	۴۶	۳	۴۱	۱۳۱
۱۳۹۶	۱۳۱۱۳۶	۲۰۹۲	-۱/۱۸۲	۲۰	۲۴۸۹	۲۱۴۸۲	۳۳	-۱/۰۶۶	۸۰	۱۷۳
درصد تغییرات	-۱/۶	۳۹	-۹۹	۱۸۶	-۳۱	۴/۵	-۲۸	-۹۸	۹۵	۳۲

ماخذ: سامانه آمار و عملیات سازمان بنادر و کشتیرانی

جدول ۱۹: آمار تخلیه و بارگیری به تفکیک نوع کالا طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

واحد: تن

نوع کالا	۱۳۹۵	۱۳۹۶	درصد تغییرات
مصالح ساختمانی	۳۶۷۱۳۳۲	۳۳۲۸۴۵۲	-۹/۳
مواد اولیه و ترکیبات شیمیایی	۳۰۱۴۹۹۴	۲۸۶۸۹۷۹	-۴/۸
محصولات کشاورزی، دامی و احشام	۳۴۷۷۲۵	۴۹۱۵۷۹	۴۱/۴
برنج	۱۶۹۸۴	۳۲۶۷۵	۹۲/۴
کود و سموم شیمیایی	۱۶۴۵۵۶۷	۱۷۵۶۰۵۰	۶/۷
کالاهای معدنی	۳۱۲۳۶۷	۳۹۱۶۴۰	۲۵/۴
چوب و تخته	۲۹۳۹۳	۱۱۲	-۹۹/۶
وسایل نقلیه	۲۳۹۸۳	۲۰۵۱۹	-۱۴/۴
مواد غذایی	۱۰۳۳۱	۱۰۰۱۰	-۳/۱
شکر	۵۷۴	۳۳	-۹۴/۳
فلزات	۱۸۳۲۶	۴۱۶۳	-۷۷/۳
لوازم خانگی و محصولات سبک	۲۶۳۹	۲۹۶۰	۱۲/۲
ماشین آلات	۳۹۶۱	۶۵۶۴	۶۵/۷
قطعات و لوازم یدکی	۶۵۶۰۵	۲۰۸۹	-۶۹/۸
مصنوعات فلزی	۵۶۱	۴۰۸	-۲۷/۳
ذرت	۳۶۵۴	۴۲۳۴	۱۵/۹
کاغذ و مقوا	۵۴	۳۷	-۳۱/۵
پارچه و الیاف و منسوجات	۹۰۴	۶۵۷	-۲۷/۳
ابزارآلات و دستگاه‌های سبک	۷۲۷	۲۳۳	-۶۸
روغن نباتی و حیوانی	۸۳	۴۷۹	۴۷۷/۱
گوشت و فرآورده های گوشتی	۲۲۵	۱۶۷	-۲۵/۸
چرم و مصنوعات چرمی	۱	۱۰	۹۰۰
خرده بار و متفرقه	۳۸۹۶۹۹	۱۳۱۲۳۳۲	۲۱۱/۲
کانتینر	۲۵۶۸۴۲۵	۲۶۷۵۴۰۱	۴/۲
جمع غیر نفتی	۱۳۱۲۸۱۱۴	۱۳۷۱۹۱۸۳	۴/۹
جمع نفتی	۱۴۵۷۱۹۱۳۲	۱۴۴۷۸۵۹۷۱	-۰/۶
جمع کل	۱۵۷۸۴۷۳۴۶	۱۵۷۵۰۵۱۵	-۰/۲

ماخذ: سامانه آمار و عملیات سازمان بنادر و کشتیرانی

جدول ۲۰: شناورهای ورودی به بنادر استان طی سالهای ۹۶-۱۳۹۵

بندر	فروند ورودی بالای هزار تن		تغییرات	
	۱۳۹۵	۱۳۹۶	فروند	درصد
بوشهر	۵۸۸	۵۴۳	-۴۵	-۷/۷
خارگ	۳۹۳	۹۶۹	۳۶	۳/۹
دیر	۰	۱۰	۱۰	۱۰۰
عسلویه	۱۱۹۷	۱۲۸۵	-۸۸	-۶/۸
گناوه	۵۵	۷۰	-۱۵	-۲۱/۴
جمع	۲۷۷۴	۲۸۷۶	-۱۰۲	-۳/۵

ماخذ: سامانه آمار و عملیات سازمان بنادر و کشتیرانی

جدول ۲۱: شناورهای ورودی به بنادر استان طی سالهای ۹۵-۱۳۹۴

بندر	فروند ورودی زیر هزار تن		تغییرات	
	۱۳۹۵	۱۳۹۶	فروند	درصد
بوشهر	۱۲۱۷	۲۲۴۹	۱۰۳۲	۸۴/۸
خارگ	۱۹۰۲	۲۲۰۶	۳۰۴	۱۶/۰
دیر	۴	۵۲۰	۵۱۶	۱۲۹۰۰
عسلویه	۴۲۳	۲۶۲	-۱۶۱	-۳۸/۱
گناوه	۱۱۱۸	۱۰۸۸	-۳۰	-۲/۷
جمع	۴۶۶۴	۶۳۲۵	۱۶۶۱	۳۵/۶

ماخذ: سامانه آمار و عملیات سازمان بنادر و کشتیرانی

جدول ۲۲: فعالیت مسافری بنادر استان در سالهای ۹۶-۱۳۹۵

جمع کل	گناوه	عسلویه	خارک	بوشهر	شرح	
۲۲۳۲	۶۷۳	۳۲	۱۲۱۰	۳۱۷	شناور(فروند)	
۱۹۹۷۰۸	۴۵۰۳۶	۱۴۵۵	۹۹۲۴۲	۵۳۹۷۵	مسافر(نفر)	
۲۲۰۹	۶۶۲	۳۰	۱۱۹۶	۳۲۱	شناور(فروند)	
۱۹۷۱۸۲	۴۳۲۳۲	۱۳۹۷	۹۵۱۸۳	۵۷۳۷۰	مسافر(نفر)	
۲۵۷۴	۶۹۵	۱۰	۱۴۱۵	۴۵۴	شناور(فروند)	
۲۰۶۲۴۷	۴۱۷۷۸	۱۳۵	۱۰۴۱۹۳	۵۳۱۴۱	مسافر(نفر)	
۲۵۷۵	۶۹۱	۱۲	۱۴۲۹	۴۴۳	شناور(فروند)	
۲۰۶۴۳۲	۴۳۱۴۰	۱۷۴	۱۰۶۷۷۷	۵۳۳۴۱	مسافر(نفر)	
۴۴۴۱	۱۳۳۵	۶۲	۲۴۰۶	۶۳۸	شناور(فروند)	
۳۹۶۸۹۰	۸۸۲۶۸	۲۸۵۲	۱۹۴۴۲۵	۱۱۱۳۴۵	مسافر(نفر)	
۵۱۴۹	۱۳۸۶	۲۲	۲۸۴۴	۸۹۷	شناور(فروند)	
۴۱۲۶۷۹	۹۴۹۱۸	۳۰۹	۲۱۰۹۷۰	۱۰۶۴۸۲	مسافر(نفر)	

ماخذ: سامانه آمار و عملیات سازمان بنادر و کشتیرانی

حمل و نقل هوایی

در عصری که زمان ارزش فراوان پیدا کرده، حمل و نقل هوایی جایگاه مهمی دارد. سرعت بخشی و ارتباطات بین قاره‌ای حمل و نقل هوایی، باعث گردیده است این نوع حمل و نقل نقش حیاتی در توسعه اقتصاد جهانی ایفا نماید.

در سال ۹۴ سهم ارزش افزوده استان از کشور در حمل و نقل هوایی ۳/۴ درصد بوده و رتبه ۱۲ را در کشور دارا می‌باشد.

اعزام و پذیرش مسافر و همچنین تعداد نشست و برخاست در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال ۱۳۹۵ افزایش داشته است.

سهم فرودگاه‌های بوشهر در نشست و برخاست هواپیما از کل کشور ۱ درصد می‌باشد.

جدول ۲۳: شاخص های فنی حمل و نقل هوایی فرودگاه بوشهر طی سال های ۹۶-۱۳۹۵

۱۳۹۶	۱۳۹۵	سال	
۴۱۶۲	۳۲۷۹	داخلی	
۲۱۵	۱۴۲	بین المللی	
۴۳۷۷	۳۴۲۱	کل	
۶۰۴۲۸۴	۴۹۴۵۴۹	داخلی	
۲۵۳۵۷	۱۷۶۳۷	بین المللی	
۶۲۹۶۴۱	۵۱۲۱۸۶	کل	
۵۶۱۱	۴۷۲۶	داخلی	
۳۰۸	۱۹۳	بین المللی	
۵۹۱۹	۴۹۱۹	کل	
۲۸	۲۴	نشست و برخاست	
۲۳	۵۲	اعزام و پذیرش مسافر	

ماخذ: اطلاعات آماری سامانه فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران

جدول ۲۴: شاخص های فنی حمل و نقل هوایی فرودگاه اختصاصی عسلویه طی سال های ۱۳۹۵-۹۶

سال	۱۳۹۵	۱۳۹۶
داخلی	۵۹۹۷	۶۴۷۷
	۱	۰
	۵۹۹۸	۶۴۷۷
بین المللی	۸۱۵۵۲۰	۸۵۷۴۲۴
	۰	۰
	۸۱۵۵۲۰	۸۵۷۴۲۴
کل	۵۳۰۸	۵۴۶۵
	۰	۰
	۵۳۰۸	۵۴۶۵
نشست و برخاست	۴	۸
	۳	۵
اعزام و پذیرش مسافر		

ماخذ: اطلاعات آماری سامانه فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران

جدول ۲۵: سهم فرودگاه بوشهر در برخی شاخص‌ها در جمع کل فرودگاه‌های کشور در سال ۱۳۹۵

سهم فرودگاه بوشهر از کشور	فرودگاه‌های کشور*	فرودگاه بوشهر	شاخص
۱	۴۵۵۶۱۸	۴۳۷۷	تعداد نشست و برخاست (فروند)
۱/۱	۵۶۸۰۲۲۰۵	۶۲۹۶۴۱	اعزام و پذیرش مسافر (نفر)
۱/۱	۵۵۲۴۳۴	۵۹۱۹	ارسال و پذیرش بار و پست (تن)

ماخذ: اطلاعات آماری سامانه فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران
* منظور فرودگاه‌های کشور به غیر از فرودگاه‌های اختصاصی می‌باشد.

جدول ۲۶: سهم فرودگاه عسلویه در برخی شاخص‌ها در جمع کل فرودگاه‌های اختصاصی کشور در سال ۱۳۹۶

سهم فرودگاه عسلویه از کشور	فرودگاه‌های کشور*	فرودگاه عسلویه	شاخص
۱۶/۱	۴۰۱۳۸	۶۴۷۷	تعداد نشست و برخاست (فروند)
۱۸	۴۷۶۰۰۴۱	۸۵۷۴۳۴	اعزام و پذیرش مسافر (نفر)
۱۱/۷	۴۶۷۵۷	۵۴۶۵	ارسال و پذیرش بار و پست (تن)

ماخذ: اطلاعات آماری سامانه فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران
* منظور فرودگاه‌های اختصاصی می‌باشد.

جدول ۲۷: عملکرد فرودگاه بوشهر در پروازهای مسافری حج تمتع در سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

درصد تغییرات نسبت به سال ۱۳۹۴	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	شاخص
۷	۱۶	۰	۱۵	تعداد نشست و برخاست (فروند)
-۱۴	۲۰۷۸	۰	۲۴۱۸	اعزام و پذیرش مسافر (نفر)
-۳۶	۵۷۳۰۰	۰	۸۹۹۱۲	ارسال و پذیرش بار و پست (تن)

ماخذ: اطلاعات آماری سامانه فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران

بخش سوم – عمران شهری

مقدمه

بخش عمران شهری دارای ابعاد گسترده ای از قبیل شهرسازی و خدمات رفاهی مانند آب ، گاز برق و تلفن می باشد. گستردگی فعالیت های این بخش موجب شده تا در برنامه های توسعه و اسناد بالا دستی به عمران شهری توجه بیشتری شود براساس سند چشم انداز توسعه در فصل عمران شهری باید به مواردی از قبیل توسعه پایدار شهری متناسب با مقتضیات محلی، فرهنگی ، تاریخی و اسلامی ، حفظ حقوق و تکریم شهروندان، تراکم جمعیت در پهنه سرزمین، هماهنگی و تناسب سیمای شهری با فرهنگ ایرانی – اسلامی و تجدید حیات شهری در بافت های فرسوده و پیرامونی، شهرسازی مشارکتی از طریق نهادهای نمودن نقش موثر مردم در امر برنامه ریزی توجه بیشتری صورت گیرد.

تهیه ی برنامه جامع مدیریت شهری به منظور دستیابی به ساختار مناسب و مدیریت هماهنگ و یکپارچه شهری در محدوده و حریم شهرها، با رویکرد تحقق توسعه پایدار شهرها، تمرکز مدیریت از طریق واگذاری وظایف و تصدی های دستگاه های دولتی به بخش های خصوصی و تعاونی و شهرداری ها، بازنگری و به روز رسانی قوانین و مقررات شهرداری ها و ارتقای جایگاه شهرداری ها و اتحادیه آنها و نیز تدوین نظام درآمدهای پایدار شهدای ها از دیگر سیاست های عمران شهری است.

آب شهری

آبرسانی به شهرهای استان تحت پوشش شرکت آب و فاضلاب استان قرار دارد. هدف شرکت ایجاد تاسیسات تقسیم و توزیع آب شهری و تاسیسات مرتبط با جمع آوری، انتقال و تصفیه فاضلاب،

همچنین بهره‌برداری از تاسیسات آب شهری و تاسیسات مربوط به فاضلاب در حوزه شهرهای استان بوشهر می‌باشد.

تعداد مشترکین آب شهری در سال ۹۶ نسبت به سال قبل خود ۳ درصد افزایش یافته است. از مجموع ۱۰۲۲۰۵ هزار متر مکعب آب تولیدی در استان، ۷۰۹۸۵ هزار متر مکعب فروخته (مصرف) شده به عبارت دیگر آب ورودی به شبکه به طور کامل مورد بهره‌برداری قرار نمی‌گیرد. متوسط بهره‌برداری از آب ورودی به شبکه در سال‌های ۹۵ و ۹۶ حدود ۷۰ درصد بوده و مابقی آب تولیدی در شبکه هدر رفت (پرت) می‌شود. این امر نشان از فرسودگی شبکه توزیع آب در سطح استان دارد. در سال‌های ۹۵ و ۹۶ بیشترین میزان مصرف آب در بخش خانگی بوده است. میزان مصرف بخش تجاری در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵، ۳۹ درصد رشد داشته است. در سال ۹۶ سرانه آب مصرفی استان ۱۶۰ لیتر در شبانه‌روز بوده است. با توجه به اینکه سرانه آب مصرفی استان از متوسط سرانه آب مصرفی کشور بیشتر می‌باشد بنابراین نیاز به اصلاح الگوی مصرف و بازنگری هستیم.

فاضلاب شهری

شبکه آب و فاضلاب شهرها یکی از تاسیسات مهم شهری محسوب می‌گردد. تعداد مشترکین فاضلاب شهری در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵، ۶ درصد افزایش یافته است. تعداد ۹ شهر از شهرهای استان دارای مطالعات فاضلاب شهری بوده که تنها ۳ شهر بوشهر، دیلم و گناوه دارای شبکه فاضلاب می‌باشد.

جدول ۱ : وضعیت آب آشامیدنی شهری استان بوشهر طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

شاخص	واحد	۱۳۹۵	۱۳۹۶	ضریب تغییرات
تعداد مشترکین آب آشامیدنی	مشترک	۲۶۱۸۸۵	۲۷۰۵۹۸	۳/۳
تعداد مشترکین فاضلاب شهری	مشترک	۵۱۶۸۵	۶۵۲۴۵	۲۶
میزان تولید آب آشامیدنی	متر مکعب	۹۵۹۳۰۰۰۰	۱۰۸۰۰۰۰۰۰	۱۲
خانگی تجاری صنعتی سایر جمع	متر مکعب	۳۹۶۰۶۸۱۹	۴۲۰۰۰۰۰۰	۶
	متر مکعب	۱۴۳۳۷۷۰	۲۰۰۰۰۰۰۰	۳۹
	متر مکعب	۴۱۹۵۲۵۵	۳۰۰۰۰۰۰۰	-۲۸
	متر مکعب	۲۵۴۸۴۴۹	۳۰۰۰۰۰۰۰	۱۷
	متر مکعب	۷۰۹۸۴۳۰۰	۷۷۰۰۰۰۰۰	۸
متوسط پرت آب	درصد	۳۶/۹۱	۳۰	-۱۹
طول خطوط انتقال آب	کیلومتر	۸۶۵	۸۶۵	۰
طول شبکه جمع آوری فاضلاب	کیلومتر	۵۱۰	۵۳۳	۴
تعداد مخازن موجود	مخزن	۶۰	۶۶	۱۰
ظرفیت مخازن موجود	متر مکعب	۲۷۱۳۵۰	۳۰۷۶۰۴	۱۳
سرانه آب مصرفی	لیتر در روز به ازای هر نفر	۱۵۱/۳	۱۶۰	۵/۷
توسعه شبکه توزیع آب	کیلومتر	۶	۱۰	۶۶
اصلاح شبکه توزیع آب	کیلومتر	۵۱	۲۸	-۴۶
جمع آوری شده تصفیه شده	متر مکعب	۴۴۷۴۶۰۰	۱۸۰۵۱۹۰۸	۴۰۳
	متر مکعب	۴۴۷۴۶۰۰	۱۸۰۵۱۹۰۸	۴۰۳

مأخذ : شرکت آب و فاضلاب شهری استان بوشهر

جدول ۲: ظرفیت تامین، طول شبکه توزیع و تولید و فروش آب در نقاط شهری در سال‌های ۱۳۹۴-۹۵

سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۴	شاخص	
۳۲۲۸	۳۲۳۴	استان	
۲۶۱۹۷۱	۲۶۸۱۳۸	کشور	
۱/۲	۱/۲	سهام	
۲۵	۲۳	رتبه	
۱۰۲۲۰۵	۱۰۲۰۰۰	استان	
۶۰۴۵۳۹۲	۶۰۰۹۰۰۰	کشور	
۱/۷	۱/۷	سهام	
۱۹	۲۲	رتبه	
۷۰۹۸۵	۷۱۰۰۰	استان	
۴۵۰۲۶۱۷	۴۴۴۵۰۰۰	کشور	
۱/۶	۱/۶	سهام	
۱۸	۲۴	رتبه	

ماخذ: سالنامه آماری کشور ۱۳۹۵-۱۳۹۴

جدول ۳: اعتبارات شرکت آب و فاضلاب شهری به تفکیک فصل و برنامه در سال‌های ۹۶-
۱۳۹۵ (میلیون ریال)

۱۳۹۶			۱۳۹۵			فصل / برنامه
عملکرد	تخصیص	مصوب	عملکرد	تخصیص	مصوب	
۳۵۸۹۶۸	۳۸۱۳۱۸	۵۵۷۹۵۸	۵۰۸۲۰	۵۰۸۲۰	۳۷۹۱۲۰	فصل منابع آب
۲۲۷۵۴۸	۲۴۶۰۹۸	۳۷۹۹۵۸	-	-	-	برنامه عرضه آب
۱۳۱۴۲۰	۱۳۵۲۲۰	۱۷۸۰۰۰	-	-	-	برنامه تامین آب
۴۸۱۹۸۸	۶۲۹۲۵۷	۷۳۸۵۰۸	۵۰۵۳۱۷	۵۰۵۳۱۷	۶۵۱۰۸۷	فصل آب و فاضلاب
۳۰۳۴۰۰	۳۰۴۸۵۰	۳۳۸۰۶۵	۳۳۷۱۲۰	۳۳۷۱۲۷	۳۵۷۱۲۷	برنامه توسعه تاسیسات فاضلاب و بازچرخانی آب
۱۷۸۵۸۸	۳۲۴۴۰۷	۴۰۰۴۴۳	۱۶۸۱۹۰	۱۶۸۱۹۰	۲۹۳۹۶۰	برنامه ارائه خدمات آب شهری و روستایی

ماخذ: اطلاعات موافقتنامه‌های عمرانی

جدول ۴: شاخص‌های شرکت آب و فاضلاب شهری به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۶

کنگان	دیر	دشتی	دشتستان	تنگستان	بوشهر	شماره / شهرستان
۲۳۷۹۶	۱۴۴۶۲	۱۸۱۸۸	۵۱۲۱۲	۷۵۷۸	۸۰۶۶۴	خانگی
۵۳	۳۱	۲۴	۳۷۲	۱۶	۳۴۷	صنعتی
۸۵۴	۱۰۳۹	۱۳۴۴	۴۶۸۹	۴۸۷	۷۴۸۱	سایر
۲۴۷۰۳	۱۵۵۳۲	۱۹۵۵۶	۵۶۲۷۳	۸۰۸۱	۸۱۴۹۲	جمع
۲۱۵۸	۴۲۶	۲۸۶	۱۳۲۸	۲۱۳	۲۸۸۲	تعداد انشعاب واگذار شده آب شهری (انشعاب)
.	۵۵۳۷۶	تعداد مشترکین فاضلاب شهری (مشترک)
.	۲۲۳۳	تعداد انشعاب واگذار شده فاضلاب شهری (انشعاب)
.	۲۰۹۳۱۳	جمعیت تحت پوشش فاضلاب شهری (نفر)
۸۱۳۰۵	۳۶۲۴۳	۵۵۵۸۸	۱۶۷۸۰۹	۲۳۴۲۷	۲۵۸۶۷۹	جمعیت تحت پوشش آبرسانی شهری (نفر)
۳۰	۳۳	۱۱۲	۲۲۳	۶/۵	۳۳۰	خط انتقال آب (کیلومتر)
.	۳۹	خط انتقال فاضلاب (کیلومتر)
.	۳۶۰۶۴	حجم فاضلاب (مترمکعب)
۸/۴۸	۴/۶۷	۵/۵۹	۲۲/۴۲	۱/۷۵	۳۳	میزان تولید آب آشامیدنی (میلیون مترمکعب)
۳۹۹۳۶۹	۲۵۴۶۸۴۷	۳۰۱۲۲۱۶	۹۵۱۵۵۴۷	۱۱۲۱۲۳۰	۱۳۳۲۶۹۲۷	خانگی
۴۸۱۷۱	۲۲۷۲۵۴	۵۴۳۷۹	۶۰۷۳۹۰	۲۵۶۶۹	۱۹۹۹۵۶۲	صنعتی
۱۲۰۴۸۱	۹۱۴۴۴	۱۶۴۴۲۲	۵۸۵۹۷۵	۳۷۴۹۹	۶۵۸۳۷۱	تجاری
۴۷۴۷۰۴	۷۸۲۹۸۸	۱۲۹۶۱۴	۱۲۷۶۰۸۵۴	۲۳۵۸۸۹	۱۰۷۸۵۱۰۴	سایر
۴۶۳۲۷۲۵	۳۶۴۸۵۳۳	۴۵۲۸۶۳۱	۲۳۴۶۹۷۶۶	۱۴۲۰۲۸۷	۲۵۷۶۹۹۶۴	جمع

ادامه جدول ۴: شاخص‌های شرکت آب و فاضلاب شهری به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۶

شاخص / شهرستان	گناوه	دیلم	جم	عسلویه	جمع
خانگی	۲۹۴۷۱	۹۸۰۷	۹۳۱۵	۶۴۸۷	۲۵۰۹۸۰
	۸۶	۳۴	۰	۸	۹۷۱
	۱۶۱۰	۶۳۱	۲۸۵	۲۲۷	۱۸۶۴۷
	۳۱۱۶۷	۱۰۴۷۲	۹۶۰۰	۶۷۲۲	۲۷۰۵۹۸
تعداد انشعاب واگذار شده آب شهری (انشعاب)	۷۶۹۶	۲۲۴	۲۰۱۰	۴۱۰	۱۷۶۳۳
تعداد مشترکین فاضلاب شهری (مشترک)	۱۰۵۲۴	۱۹۲۷	۰	۰	۶۷۸۲۷
تعداد انشعاب واگذار شده فاضلاب شهری (انشعاب)	۹۳۸	۲۴۴	۰	۰	۳۴۱۵
جمعیت تحت پوشش فاضلاب شهری (نفر)	۴۲۶۶۴	۹۰۹۲	۰	۰	۲۶۰۶۹۶
جمعیت تحت پوشش آبرسانی شهری (نفر)	۷۸۲۵۵	۲۸۴۶۱	۳۸۱۱۸	۳۳۳۹۴	۸۰۰۲۷۹
خط انتقال آب (کیلومتر)	۲۴	۷۰	۲۰	۱۵	۸۶۵
خط انتقال فاضلاب (کیلومتر)	۸	۵	۰	۰	۴۸
حجم فاضلاب (مترمکعب)	۷۴۵۰	۱۲۳۲	۰	۰	۴۴۷۴۶
میزان تولید آب آشامیدنی (میلیون مترمکعب)	۱۱/۱۶	۳/۰۱	۲/۸۵	۲/۹۹	۹۵/۹۳
خانگی	۴۷۹۱۵۹۰	۱۷۱۹۸۸۴	۱۵۱۳۱۴۳	۱۲۴۱۴۲۳	۴۱۷۷۹۱۷۶
	۲۲۱۰۴۵	۲۰۲۳۹	۰	۷۱۱۶	۳۲۱۰۸۲۵
	۱۸۸۱۳۶	۵۳۶۴۶	۳۳۰۸۳	۴۰۴۱۶	۱۹۷۳۴۷۳
	۲۲۵۹۰۴۵	۵۶۶۱۶۸	۲۷۸۲۱۳	۶۶۰۱۵۵	۳۰۱۰۰۷۳۴
	۷۴۵۹۸۱۶	۲۳۵۹۹۳۷	۱۸۲۴۴۳۹	۱۹۴۹۱۱۰	۷۷۰۶۴۲۰۸
تجاری	۱۸۸۱۳۶	۵۳۶۴۶	۳۳۰۸۳	۴۰۴۱۶	۱۹۷۳۴۷۳
سایر	۲۲۵۹۰۴۵	۵۶۶۱۶۸	۲۷۸۲۱۳	۶۶۰۱۵۵	۳۰۱۰۰۷۳۴
جمع	۷۴۵۹۸۱۶	۲۳۵۹۹۳۷	۱۸۲۴۴۳۹	۱۹۴۹۱۱۰	۷۷۰۶۴۲۰۸

ماخذ: شرکت آب و فاضلاب شهری استان بوشهر

جدول ۵: شاخص‌های شرکت آب و فاضلاب شهری در سال ۱۳۹۶

شاخص/شهرستان	بوشهر	تنگستان	دشتستان	دشتی	دیر	کنگان	گناوه	دیلم	جم	عسلویه	جمع
متوسط پرت آب (درصد)	۳۳/۲	۲۰/۰۱	۳۴/۰۸	۳۲/۹۹	۳۷/۵۷	۵۰/۱۷	۴۰/۰۷	۳۲/۰۳	۵۵/۲۸	۴۰/۵۹	۳۰
تعداد مخازن موجود	۱۰	۲	۱۴	۶	۸	۸	۷	۴	۳	۴	۶۶
حجم مخازن موجود (متر مکعب)	۱۰۲۰۵۰	۷۰۰۰	۵۰۸۰۰	۱۳۶۰۰	۲۱۰۰۰	۳۰۲۰۰	۳۷۰۰۰	۵۰۰۰	۶۰۰	۱۴۵۰۰	۲۸۱۷۵۰
طول شبکه جمع آوری فاضلاب شهری (کیلومتر)	۳۵۴	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۲	۶۰	۰	۰	۵۴۷
توسعه شبکه توزیع آب (کیلومتر)	۴/۵۵	۰/۵۷	۰/۶۵	۰/۵۵	۰	۱/۸۲	۰/۹۸	۰	۱/۲	۰	۱۰/۳۲
اصلاح شبکه توزیع آب (کیلومتر)	۱/۷۷	۳/۷	۱۰/۴۳	۱/۷۷	۰/۸۸	۰/۵	۳/۹۴	۰/۲۵	۱/۸	۰	۲۸/۰۴
سرانه مصرف (لیتر در روز به ازای هر نفر)	۱۶۸	۱۶۴	۱۷۱	۱۸۰	۲۸۴	۵۶	۱۹۴	۳۳۲	۱۲۱	۱۷۵	۱۶۰

ماخذ: شرکت آب و فاضلاب شهری استان بوشهر

بخش چهارم – عمران روستایی

مقدمه

فعالیت های عمران روستایی با هدف ایجاد زمینه توسعه و عمران روستاها و تامین عادلانه امکانات و هدایت فیزیکی جهت بهبود شرایط زیست محیطی نقاط روستایی و زمینه سازی نگهداشت جمعیت روستایی در سراسر کشور به انجام می‌رسد.

روستاها جدای از اینکه از نظر تولیدات مختلف و متعدد باغی، زراعی و دامی از اهمیت خاصی برخوردارند از نظر تولید صنایع دستی گوناگون نیز جایگاه خاصی دارند. در کنار این موضوع اگر به بحث گردشگری نیز نیم نگاهی داشته باشیم روستاها به واسطه داشتن جاذبه های متنوع تاریخی، فرهنگی و آب و هوای پاک و سالم، باغ ها و کشتزارها و حتی مزارع پرورش ماهی و میگو می توانند با برنامه ریزی و مدیریت صحیح، نه تنها جمعیت خود را نگه دارند بلکه جاذب جمعیت هم باشند.

توسعه روستایی یکی از دل نگرانی های جدی در کشورهای در حال توسعه است. گسترش بی رویه شهرها و رشد شتابان جمعیت به اصطلاح شهری، از یک سو و ناپایداری فعالیتهای کشاورزی، از دیگر سو، نه تنها فاصله موجود بین شهرها و روستاها را گسترش می دهد، بلکه منابع گوناگون (طبیعی و انسانی) یکی را به نفع دیگری مصادره می کند. آنچه به این فرایند دامن می زند، رویکرد متعارف تصدیگری و نگرش آمرانه و متمرکز از بالا به پایین است که بدون توجه به نقش اساسی مردم ذینفع و مشارکت آنان در تعیین سمت و سوی نیازها و برنامه‌های توسعه‌ای، تاکنون نتوانسته‌است به‌طور دلخواه به اهداف از پیش تعیین شده عمران و توسعه روستایی دست یابد.

وظایف بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در راستای توسعه روستاها به شرح ذیل می‌باشد:

- مطالعه و بررسی در زمینه تشخیص و تعیین نیازمندی‌های مسکن محرومان اعم از روستایی و شهری
 - تهیه طرح‌های هادی و اصلاح معابر در روستاها
 - نظارت بر پرداخت و مصرف وام‌های قرض الحسنه مسکن روستایی
- با توجه به قانون اساسنامه بنیاد مسکن انقلاب اسلامی مصوب سال ۱۳۶۶ مجلس شورای اسلامی و همچنین ماده ۱۱ قانون ساماندهی مصوب سال ۱۳۷۸ اجرای طرح هادی روستاهای بالای ۲۰ خانوار از وظایف بنیاد مسکن انقلاب اسلامی بر شمرده شده است.
- طرح هادی روستایی طرحی است که ضمن ساماندهی و اصلاح بافت موجود، میزان و گسترش آبی و نحوه استفاده از زمین برای عملکردهای مختلف از قبیل مسکونی، تولیدی، تجاری و کشاورزی و تاسیسات و تجهیزات و نیازمندی‌های عمومی روستایی را بر حسب مورد در قالب مصوبات طرح-های ساماندهی فضا و سکونتگاه‌های روستایی یا طرح‌های جامع ناحیه‌ای تعیین می نماید.
- اهداف طرح هادی:

- ایجاد زمینه توسعه و عمران روستاها با توجه به شرایط فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی
- تامین عادلانه امکانات از طریق ایجاد تسهیلات اجتماعی، تولیدی و رفاهی
- هدایت وضعیت فیزیکی روستاها
- ایجاد تسهیلات لازم به منظور بهبود مسکن روستاییان و خدمات محیط زیستی و عمومی

عملیات اجرایی طرح‌های هادی روستایی به شرح ذیل می باشد:

احداث و اصلاح شبکه معابر، احداث و اصلاح میادین، احداث و اصلاح پیاده‌روها، احداث فضای سبز، احداث و اصلاح پوشش انهار و کانال‌های آب داخل روستا، دیواره‌سازی، احداث و تکمیل سیل‌بند، آماده‌سازی اراضی پیش‌بینی شده جهت گسترش آبی روستا، احداث پل‌های مورد نیاز داخل روستا، احداث و تکمیل شبکه دفع فاضلاب بر این اساس سالانه از محل اعتبارات استانی و ملی، جهت تهیه و اجرای طرح هادی روستایی جهت نیل به اهداف مذکور اعتباراتی اختصاص داده می‌شود.

مطالعات طرح‌های هادی کلیه روستاهای بالای ۵۰ خانوار استان بوشهر تا پایان سال ۹۶ انجام شده است. همچنین در ۳۳ درصد روستاهای استان در سال ۹۵ و ۳۷ درصد روستاها در سال ۹۶ طرح هادی اجرا گردیده است. تغییر تعریف طرح هادی اجرا شده باعث کاهش شاخص نسبت

روستاهای دارای طرح هادی اجرا شده به کل روستاهای دارای طرح هادی شده است است^۳. شهرستان عسلویه در سال ۹۵ و ۹۶ رتبه اول را داراست. شهرستان دیلم دارای کمترین طرح هادی اجرا شده است.

جدول ۱: عملکرد شاخص‌های هدف کمی ساماندهی کالبدی روستاها به تفکیک شهرستان تا پایان سال ۱۳۹۵

شرح	نسبت روستاهای بالای ۵۰ خانوار دارای طرح هادی به کل روستاهای بالای ۵۰ خانوار	نسبت روستاهای دارای طرح هادی اجرا شده به کل روستاهای دارای طرح هادی	نسبت روستاهای بالای ۲۰ خانوار دارای طرح هادی به کل روستاهای بالای ۲۰ خانوار
بوشهر	۱۰۰	۶۲	۱۰۰
تنگستان	۱۰۰	۲۸	۱۰۰
دشتستان	۱۰۰	۲۹	۱۰۰
دشتی	۱۰۰	۳۰	۱۰۰
دیلم	۱۰۰	۱۷	۱۰۰
دیر	۱۰۰	۲۱	۱۰۰
کنگان	۱۰۰	۵۰	۱۰۰
گناوه	۱۰۰	۱۶	۱۰۰
عسلویه	۱۰۰	۸۰	۱۰۰
چشم	۱۰۰	۴۹	۱۰۰

مأخذ: اداره کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان بوشهر

^۳ - طرح هادی اجرا شده به طرحی گفته می‌شود که تمام معابر اصلی و معابر فرعی درجه یک اجرا شده باشد.

جدول ۲: عملکرد شاخص‌های هدف کمی ساماندهی کالبدی روستاها به تفکیک شهرستان تا پایان سال ۱۳۹۶

نسبت روستاهای بالای ۲۰ خانوار دارای طرح هادی به کل روستاهای بالای ۲۰ خانوار	نسبت روستاهای دارای طرح هادی اجرا شده به کل روستاهای دارای طرح هادی	نسبت روستاهای بالای ۵۰ خانوار دارای طرح هادی به کل روستاهای بالای ۵۰ خانوار	شرح
۱۰۰	۷۲	۱۰۰	بوشهر
۱۰۰	۳۰	۱۰۰	تنگستان
۱۰۰	۳۰	۱۰۰	دشتستان
۱۰۰	۳۳	۱۰۰	دشتی
۱۰۰	۱۷	۱۰۰	دیلم
۱۰۰	۲۶	۱۰۰	دیر
۱۰۰	۷۱	۱۰۰	کنگان
۱۰۰	۲۶	۱۰۰	گناوه
۱۰۰	۸۰	۱۰۰	عسلویه
۱۰۰	۵۳	۱۰۰	چم

جدول ۳: اعتبارات بنیاد مسکن انقلاب اسلامی به تفکیک فصل و برنامه در سال‌های ۹۶-
۱۳۹۵ (میلیون ریال)

سال ۹۶			سال ۱۳۹۵			فصل / برنامه
عملکرد	تخصیص	مصوب	عملکرد	تخصیص	مصوب	
۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	-	-	-	فصل دفاع
۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	-	-	-	برنامه کمک به پایگاه‌ها و حوزه‌های مقاومت
۰	۱۷۰۰	۱۷۰۰	-	-	-	فصل انرژی
۰	۱۷۰۰	۱۷۰۰	-	-	-	برنامه توسعه امور برق
۲۱۷۶	۱۷۴۷۶	۲۳۶۰۰	۳۷۸۹۲۹	۳۸۵۱۰	۳۹۹۵۴	فصل دین و مذهب
-	-	-	۱۲۵۰۰	۱۲۵۰۰	۱۲۵۰۰	برنامه حفظ و ارتقا فعالیت‌های فرهنگی- دینی مساجد
۲۱۷۶	۱۷۴۷۶	۲۳۶۰۰	۲۵۵۷۳	۲۶۰۱۰	۲۷۵۴۵	برنامه هدایت، اطلاع رسانی و تبلیغات دینی
۱۰۰۰	۶۸۰۰	۱۰۲۰۰	۱۳۳۵	۱۴۰۰	۴۰۰۰	فصل فرهنگ و هنر
۰	۲۵۰۰	۳۴۰۰	۱۳۳۵	۱۴۰۰	۱۶۰۰	برنامه حمایت از فعالیت های فرهنگی، هنری، دینی، استان‌ها
۱۰۰۰	۴۳۰۰	۶۸۰۰	-	-	۲۴۰۰	برنامه گسترش و بهسازی کتابخانه‌های عمومی
۰	۵۰۰	۲۵۰۰	۰	۰	۱۵۰۰	فصل حمایتی
۰	۵۰۰	۲۵۰۰	۰	۰	۱۵۰۰	برنامه ارائه خدمات اجتماعی، فرهنگی، ورزشی به اینترگران

ادامه جدول ۳: اعتبارات بنیاد مسکن انقلاب اسلامی به تفکیک فصل و برنامه در سال‌های ۹۶-
۱۳۹۵ (میلیون ریال)

سال ۹۶			سال ۱۳۹۵			فصل / برنامه
عملکرد	تخصیص	مصوب	عملکرد	تخصیص	مصوب	
۵۵۰۰	۶۵۰۰	۶۷۰۰	۵۱۴۷	۵۲۰۰	۷۵۰۰	فصل ورزش و تفریحات
۵۵۰۰	۶۵۰۰	۶۷۰۰	۵۱۴۷	۵۲۰۰	۷۵۰۰	برنامه گسترش ورزش همگانی
۳۳۸۰	۲۱۲۳۰	۳۳۴۶۳	۳۳۰۰	۳۳۰۰	۳۳۰۰	فصل حمل و نقل
۳۳۸۰	۲۱۲۳۰	۳۳۴۶۳	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۳۰۰۰	برنامه حمل و نقل جاده ای
.	.	.	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	برنامه توسعه و نگهداری راه های روستایی
۲۴۱۰۸۰	۴۲۴۱۱۸	۵۳۴۵۸۵	۲۳۲۵۸۲	۲۳۵۴۴۳	۴۱۳۹۷۴	فصل توسعه و خدمات شهری، روستایی و عشایری
۴۰۰	۹۰۰	۲۰۰۰	-	-	-	فصل گردشگری
۴۰۰	۹۰۰	۲۰۰۰	-	-	-	برنامه راهبردی توسعه گردشگری داخلی
۳۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	۱۴۴۰۷۹	۱۴۶۰۰۰	۱۴۶۰۰۰	برنامه ارائه خدمات شهری و روستایی
۲۱۱۰۸۰	۳۹۴۱۱۸	۵۰۴۵۸۵	۸۸۵۰۳	۸۹۴۴۳	۲۶۷۹۷۴	برنامه ساماندهی کالبدی شهری و روستایی

ماخذ: اطلاعات موافقتنامه‌های عمرانی

عشایر

ترکیب اجتماعی جمعیت ایران، متشکل از سه جامعه متمایز شهری، روستایی و عشایری است. حیات اجتماعی در این سرزمین از دیرباز متأثر از روابط متقابل و زندگی توأمان جوامع مذکور بوده و در این میان، جامعه عشایری همواره، نقشی بارز و تعیین کننده در سرنوشت سیاسی و زندگی اقتصادی کشور داشته است.

پهنه وسیعی از ایران، قلمروزیست و فعالیت این جامعه بوده که اکنون نیز کمابیش چنین است. گرچه امروزه عشایر نسبت محدودی از جمعیت کشورند، ولی به اقتضای شیوه زیست، قلمرو وسیعی از کشور، فضاهاى زیستی عشایری است.

در سال‌های ۹۳ تا ۹۶ جمعیت عشایری استان بوشهر تغییری نداشته است و در عدد ۳۰۰۰۰ نفر ثابت مانده است. از این تعداد ۳ درصد در کانون‌های توسعه اسکان یافته‌اند. جمعیت عشایری استان بوشهر دارای تولیدات دامی، کشاورزی و صنایع دستی است. به جز در بخش صنایع دستی در زمینه تولید سایر محصولات، عشایر استان در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵ شاهد افزایش تولیدات هستیم. در سال ۹۶ تعداد دام عشایر استان برابر با ۴۰۷۶۰۰ واحد دامی بوده است. میزان تولیدات دامی عشایر استان در سال مذکور معادل ۶۵۶۷ تن گوشت، ۱۳۶۰۰ تن شیر خام، و ۱۴۲ تن پشم بوده است.

جدول ۴: شاخص‌های مربوط به جمعیت عشایر استان بوشهر طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۳

شرح	واحد اندازه گیری	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	درصد تغییرات
جمعیت عشایری (خانوار)	خانوار	۵۲۰۰	۵۲۰۰	۵۲۰۰	۵۲۰۰	۰
جمعیت عشایری (نفر)	نفر	۳۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	۰
جمعیت عشایری اسکان یافته در کانون‌های توسعه	خانوار	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۰
جمعیت عشایری اسکان یافته در کانون‌های توسعه	نفر	۷۸۰	۷۸۰	۷۸۰	۷۸۰	۰
جمعیت عشایری اسکان یافته در کانون‌های توسعه به صورت خودجوشی	خانوار	۱۷۳۹	۱۷۳۹	۱۷۳۹	۱۷۳۹	۰
جمعیت عشایری اسکان یافته در کانون‌های توسعه به صورت خودجوش	نفر	۹۰۴۳	۹۰۴۳	۹۰۴۳	۹۰۴۳	۰
نسبت خانوارهای بهره مند از سوخت فسیلی	درصد	۱۹	۲۶	۱۳/۵	۳۵	۱۵۹
بازسازی و مرمت راه‌های عشایری استان	کیلومتر	۳۷۵	۴۸۵	۳۰۰	۴۰۰	۳۳
جمعیت عشایری تحت پوشش خدمات پشتیبانی	خانوار	۳۳۱۱	۳۳۱۱	۳۳۱۱	۳۳۱۱	۰
	خانوار	۲۵	۲۵	۲۵	۲۸	۱۲
	نفر	۱۲۵	۱۲۵	۱۲۵	۱۶۲	۳۰

مأخذ: اداره کل امور عشایر استان بوشهر

جدول ۵: میزان تولید محصولات عشایر استان بوشهر طی سال های ۹۶-۱۳۹۳

شرح	واحداندازه گیری	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	درصد تغییرات
گوشت	تن	۵۶۰۰	۶۰۰۰	۶۵۰۰	۶۵۶۷	۱/۰۳
پشم	تن	۱۳۵	۱۳۷	۱۴۰	۱۴۲	۱/۴
شیر	تن	۱۳۰۵۰	۱۳۳۵۰	۱۳۵۰۰	۱۳۶۰۰	۰/۷
محصولات زراعی	تن	۷۲۰۰	۷۳۰۰	۷۴۴۰	۷۵۴۰	۱/۳۴
محصولات باغی	تن	۵۹۵۰	۵۹۸۵	۶۰۰۰	۶۰۵۰	۰/۸۳
محصولات صنایع دستی	مترمربع	۲۷۰۰۰	۳۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	۰
تعداد دام	واحد دامی	۳۴۹۵۶۳	۳۶۷۶۰۰	۳۸۷۶۰۰	۴۰۷۶۰۰	۵/۱۶

مأخذ: اداره کل امور عشایر استان بوشهر

جدول ۶: پروژه‌های مهم و اقدامات انجام شده در سال ۱۳۹۶ (میلیون ریال)

عنوان پروژه	ملی		استانی و سایر		جمع کل	
	اعتبار	تخصیص	اعتبار	تخصیص	اعتبار	تخصیص
تامین آب کشاورزی و تجهیز اراضی	۱۹۹۰۰	۱۱۹۰۰	-	-	۱۹۹۰۰	۱۱۹۰۰
تامین برق کانون های خودجوش دشتستان			۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
احداث آب انبار	۱۰۶۳	۱۰۶۳	۴۰۰	۴۰۰	۱۴۶۳	۱۴۶۳

مأخذ: اداره کل امور عشایر استان بوشهر

جدول ۷: اعتبارات اداره کل امور عشایر به تفکیک فصل و برنامه در سال‌های ۹۶-۱۳۹۵ (میلیون ریال)

سال ۱۳۹۶			سال ۱۳۹۵			فصل / برنامه
عملکرد	تخصیص	مصوب	عملکرد	تخصیص	مصوب	
۱۹۷۵۵	۳۲۷۹۵	۴۵۶۸۰	۱۴۸۱۶	۱۴۸۱۶	۳۳۹۶۶	فصل توسعه خدمات شهری، روستایی و عشایری
۱۹۷۵۵	۳۲۷۹۵	۴۵۶۸۰	۱۴۸۱۶	۱۴۸۱۶	۳۳۹۶۶	برنامه ساماندهی عشایر

ماخذ: اطلاعات موافقتنامه‌های عمرانی

آب و فاضلاب روستایی

در استان بوشهر ۹۱/۶ درصد خانوارهای روستایی در سال ۱۳۹۶ دارای شبکه آب آشامیدنی می‌باشند. این آمار نشانگر وضعیت مطلوب استان نسبت به میانگین کشوری می‌باشد. سرانه آب مصرفی روستاهای استان در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال ۱۳۹۵، ۲۵ درصد کاهش داشته است. بنابراین لازم است برای تداوم بهره‌برداری از منابع آب، صرفه‌جویی در مصرف، در دستورکار مشترکان قرار گیرد. در پی خشکسالی‌هایی سال‌های اخیر و کم شدن و خشک شدن چشمه‌های تامین کننده آب مناطق روستایی، تعداد چشمه‌های تامین کننده آب از ۱۳ به ۱۰ دهنه کاهش پیدا کرده است.

جدول ۸: شاخص‌های آب آشامیدنی روستایی طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

شرح	واحد	سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	درصد تغییرات
روستاهای دارای شبکه آب آشامیدنی	روستا	۴۵۵	۴۵۵	
خانوار روستایی برخوردار از شبکه آب آشامیدنی	درصد	۹۲	۹۱/۶	-۰/۴۳
	خط انتقال	۱۸۷۱	۱۹۴۵	۳/۹۵
	شبکه توزیع	۳۳۶۴	۳۴۴۹	۲/۵۲
حجم مخازن آب آشامیدنی	مترمکعب	۷۱۵۰۵	۷۱۵۰۵	۰
پرت آب	درصد	۳۶	۳۶	۰
تاسیسات همجوار	مورد	۷۵	۷۵	۰
چشمه	دهنه	۱۰	۱۰	۰
چاه	حلقه	۵۸	۵۸	۰
سرنانه آب مصرفی	(لیتر در شبانه روز)	۲۳۱	۱۷۳	-۲۵
توسعه شبکه توزیع آب	کیلومتر	۲۰	۸۶	۳۳۰
اصلاح شبکه توزیع آب	کیلومتر	۱۷۴	۱۲۵	-۲۸

مأخذ: شرکت آب و فاضلاب روستایی استان بوشهر

جدول ۹: ظرفیت تامین، طول شبکه توزیع و تولید و فروش آب در نقاط روستایی در سال‌های ۹۵-۱۳۹۳

سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۴	سال ۱۳۹۳	شاخص	
۱۰۷۹	۹۶۳	۱۲۶۸	استان	
۸۱۰۵۴	۷۷۰۹۵	۷۸۴۷۹	کشور	
۱/۳	۱/۲	۱/۴	سه‌م	
۲۲	۲۵	۲۳	رتبه	
۳۲۰۱۷	۳۶۰۰۳	۳۲۴۱۹	استان	
۱۳۸۲۴۴۹	۱۳۹۰۹۷۶	۱۳۱۱۴۵۳	کشور	
۲/۳	۲/۶	۲/۳	سه‌م	
۱۸	۱۶	۱۸	رتبه	
۲۰۳۷۳	۲۳۹۱۲	۲۱۱۹۱	استان	
۶۵۲۹۲۹	۹۶۳۶۰۴	۹۶۴۲۰۵	کشور	
۳/۱	۲/۵	۲/۱	سه‌م	
۱۹	۱۸	۱۹	رتبه	
۶۰۶۹۹	۶۶۱۶۰	۵۹۳۵۳	استان	
۳۶۲۸۷۸۸	۳۳۳۲۹۵۱	۳۴۸۰۰۲۹	کشور	
	۲	۱/۷	سه‌م	
۲۵	۲۶	۲۶	رتبه	
۳۳۶۴	۳۳۴۲	۳۲۵۶	استان	
۱۷۲۹۸۰	۱۶۷۲۳۴	۱۶۲۷۸۱	کشور	
۱/۶	۲	۲	سه‌م	
۲۰	۱۸	۱۶	رتبه	

ماخذ: سالنامه آماری کشور ۱۳۹۵-۱۳۹۳

جدول ۱۰: اعتبارات شرکت آب و فاضلاب روستایی به تفکیک فصل و برنامه در سال‌های ۹۶-۱۳۹۵ (میلیون ریال)

سال ۱۳۹۶			سال ۱۳۹۵			فصل / برنامه
عملکرد	تخصیص	مصوب	عملکرد	تخصیص	مصوب	
۶۶۳۲۵۶/۵	۸۱۵۹۶۷	۱۰۰۸۷۴۱	۶۰۷۱۴۷	۶۰۷۱۴۷	۹۰۸۱۱۹	فصل آب و فاضلاب
۶۶۳۲۵۶/۵	۸۱۵۹۶۷	۱۰۰۸۷۴۱	۶۰۷۱۴۷	۶۰۷۱۴۷	۹۰۸۱۱۹	برنامه ارایه خدمات شهری و روستایی

ماخذ: اطلاعات موافقتنامه‌های عمرانی

جدول ۱۱: شاخص‌های آب آشامیدنی روستایی به تفکیک شهرستان در سال ۹۵

منابع تامین آب			حجم مخازن و پرت آب (متر مکعب/درصد)		طول شبکه و خطوط انتقال آب آشامیدنی (کیلومتر)		درصد خانوارهای بهره مند از آب آشامیدنی	تعداد روستاهای برخوردار (روستا)	شهرستان
تاسیسات همجوار	چشمه	چاه	درصد پرت آب	حجم مخازن	شبکه توزیع	خط انتقال			
۱۱	۰	۰	۳۶	۴۹۸۰	۲۶۰	۱۴۸	۹۹	۲۷	بوشهر
۱۰	۲	۱	۳۱	۱۳۰۵۰	۶۳۸	۴۰۵	۹۱	۸۶	تنگستان
۲۴	۴	۱۶	۴۹	۱۵۴۹۵	۸۰۷	۳۵۸	۸۴	۸۱	دشتستان
۱۳	۴	۱۶	۳۷	۶۹۵۵	۳۸۴	۲۷۲	۸۳	۵۹	دشتی
۶	۰	۵	۲۹	۲۰۷۰	۱۹۹	۱۴۸	۹۶	۳۷	دیر
۱	۰	۲	۳۱	۸۸۵	۱۳۶	۱۸۳	۹۹	۳۵	دیلم
۳	۰	۰	۳۷	۲۵۰۰	۹۱	۳۸	۹۸	۱۱	کنگان
۰	۰	۱۴	۳۷	۶۳۷۵	۴۲۱	۱۲۰	۹۵	۵۰	جم
۵	۰	۰	۳۸	۴۸۰۰	۱۶۸	۱۳۵	۹۹	۴۸	گناوه
۲	۰	۴	۵۵	۱۱۷۳۰	۲۶۰	۶۴	۹۹	۲۱	عسلویه
۷۵	۱۰	۵۸	۳۶	۶۸۸۴۰	۳۳۶۴	۱۸۷۱	۹۲	۴۵۵	استان

جدول ۱۲: شاخص‌های آب آشامیدنی روستایی به تفکیک شهرستان در سال ۹۶

منابع تامین آب			حجم مخازن و پرت آب (مترمکعب/درصد)		طول شبکه و خطوط انتقال آب آشامیدنی (کیلومتر)		درصد خانوارهای بهره‌مند از آب آشامیدنی	تعداد روستاهای برخوردار (روستا)	شهرستان
تاسیسات همجوار	چشمه	چاه	درصد پرت آب	حجم مخازن	شبکه توزیع	خط انتقال			
۱۱	۰	۰	۵۴	۴۹۸۰	۲۶۱	۱۴۸	۹۹/۲۶	۲۷	بوشهر
۱۰	۱	۱	۳۶	۲۰۳۰۰	۶۴۵	۴۱۶	۹۱/۳۱	۸۶	تنگستان
۲۴	۴	۱۵	۴۹	۱۴۶۶۵	۸۱۵	۳۹۴	۸۳/۸	۸۱	دشتستان
۱۳	۵	۱۵	۳۲	۱۱۸۰۵	۳۹۹	۲۷۴	۸۱	۵۹	دشتی
۶	۰	۷	۲۱	۲۵۰۷	۲۰۱	۱۴۹	۹۶	۳۷	دیر
۱	۰	۰	۰	۳۶۰	۱۳۹	۱۸۶	۹۹/۴	۳۵	دیلم
۳	۰	۰	۲۸	۲۵۰۰	۹۴	۴۱	۹۸	۱۱	کنگان
۰	۰	۱۸	۳۷	۵۵۰۰	۴۹۹	۱۳۱	۹۵	۵۰	جم
۵	۰	۰	۳۴	۴۷۲۵	۱۸۱	۴۱۴۰	۹۹	۴۸	گناوه
۲	۰	۲	۶۵	۴۱۰۰	۲۶۵	۶۶	۹۹	۲۱	عسلویه
۷۵	۱۰	۵۸	۳۶	۷۱۵۰۵	۳۴۴۹	۱۹۴۵	۹۱/۶	۴۵۵	استان

مأخذ: شرکت آب و فاضلاب روستایی استان بوشهر

بخش پنجم – مسکن

مقدمه

بخش مسکن از بخش‌های پیشرو در هر اقتصادی است که توجه به آن علاوه بر تأثیرات ژرف اجتماعی- فرهنگی، به لحاظ اقتصادی نیزحایز اهمیت بوده. همچون موتور رشد و توسعه عمل می‌نماید. این بخش با ایجاد رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال در بخش ساختمان و بخش‌های وابسته، از طریق تاثیر بر مخارج مصرفی و سرمایه‌گذاری، تغییرات در تولید ناخالص داخلی و نوسانات اقتصادی را به شدت تحت تاثیر قرارمی‌دهد. از این‌رو کشورها در شرایط بحران اقتصادی و جدی شدن معضل بیکاری از این بخش به عنوان موتور رشد ومولد اشتغال کمک می‌گیرند. درعین حال هرگونه بی‌ثباتی در اقتصاد کلان می‌تواند سیستم کارآی مسکن (و هر بخش اقتصادی دیگری) را غیرکارآمد ساخته و اهداف تعیین شده در بخش را دور از دسترس سازد، پس شرط اولیه در تمهید بخش مسکن کارآمد، ایجاد محیط باثبات اقتصادی است.

تامین حداقل مسکن، فرآیندی است که طی آن می‌توانیم به کم درآمدترین خانوارها قدرت تهیه مسکن و خدمات سکونتی مورد نیاز بدهیم. خرید مسکن از دغدغه‌های همیشگی افراد یک جامعه می‌باشد. قدرت خرید مسکن به عواملی همچون هزینه‌های ساخت و قیمت زمین (قسمت عرضه)، حجم نقدینگی، نرخ ارز، نرخ بهره و درآمد خانوارها (قسمت تقاضا) بستگی دارد. سیاست‌های مناسب دولت‌ها در بخش مسکن می‌تواند نقش موثری در دسترسی آسان توسط همه اقشار جامعه را به همراه داشته باشد.

مزیت نسبی بخش مسکن

مزیت نسبی بخش مسکن در سال‌های ۹۳ و ۹۴ برای استان بوشهر به ترتیب معادل $0/3$ و $0/4$ می‌باشد. از آنجا که این رقم برای بخش مسکن استان در سال‌های مذکور رقمی کمتر از یک را به خود اختصاص داده است، نشان‌دهنده این مطلب است که این بخش دارای مزیت نسبی نیست و تولید در این بخش دارای منفعت نسبی نیست، اما با مقایسه مزیت نسبی بخش مسکن در این دو سال، بخش مسکن در سال ۹۴ دارای مزیت بیشتری نسبت به سال ۹۳ می‌باشد. جهت سنجش ارزش افزوده بخش مسکن، عمدتاً از دو متغیر ارزش افزوده ساختمان‌های اجرا شده توسط بخش خصوصی و ارزش افزوده خدمات مستغلات استفاده می‌شود. نسبت مصرف واسطه به ستانده بیانگر میزان هزینه مصرف شده جهت تولید مسکن می‌باشد. این نسبت در استان بوشهر در سال‌های ۹۳ و ۹۴ به ترتیب معادل $60/3$ و $59/2$ درصد می‌باشد. این بدین معنی است که به ازاء هر ۱۰۰ واحد ارزش ریالی تولید شده در بخش مسکن در سال ۹۳ حدود $60/3$ درصد، در سال ۹۴ حدود $59/2$ درصد آن برای مصارف واسطه‌ای، هزینه و مابقی آن ارزش افزوده می‌باشد.

جدول ۱: شاخص‌های اقتصادی بخش مسکن در استان بوشهر طی سال‌های ۹۴-۱۳۹۳

۱۳۹۴	۱۳۹۳	شاخص
۹۳۵۱۲۳۷	۷۸۶۶۵۶۷	ارزش افزوده استان در بخش مسکن
۵۵۹۹۴۲۴۶۷	۵۴۱۴۶۳۱۶۰	ارزش افزوده کشور در بخش مسکن
۱/۷	۱/۵	سهم ارزش افزوده استان از کشور در بخش مسکن
۱۵	۲۰	رتبه استان در کشور
۱۳۵۸۱۵۷۲	۱۱۹۲۸۳۷۹	مصرف واسطه بخش مسکن
۲۲۹۳۲۸۰۹	۱۹۷۹۴۹۴۶	ستانده بخش مسکن
۵۹/۲	۶۰/۳	نسبت مصرف واسطه به ستانده
۰/۴	۰/۳	مزیت نسبی بخش مسکن

ماخذ: محاسبات نگارنده

تعداد پروانه‌های احداث ساختمانی در نقاط شهری کشور و استان بوشهر بر حسب مساحت زمین و زیربنا، تعداد طبقات، نوع استفاده ساختمانی

میزان صدور سالانه پروانه‌های ساختمانی نیز از جمله متغیرهایی است که می‌تواند نشان‌دهنده رکود یا رونق در بخش مسکن باشد به طوری که با افزایش صدور پروانه ساختمانی، سرمایه‌گذاری و به تبع آن ارزش‌افزوده بخش مسکن نیز با افزایش و رونق، و در صورت کاهش صدور پروانه ساختمانی، سرمایه‌گذاری و ارزش‌افزوده بخش مسکن با رکود مواجه می‌گردد.

تعداد پروانه‌های ساختمانی صادر شده استان در سال‌های ۹۴ و ۹۵ به ترتیب برابر با ۳۰۱۸ و ۳۳۸۲ پروانه می‌باشد. تعداد پروانه‌های صادر شده در سال ۹۵ نسبت به سال قبل ۱۲ درصد افزایش داشته است. در مجموع با توجه به افزایش صدور پروانه‌های ساختمانی در استان بوشهر در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل شاهد رونق بخش مسکن هستیم. بیشترین سهم پروانه‌های صادره مربوط به پروانه‌های مسکونی بوده است که سهم ۲/۹ و ۲/۶ درصدی را به ترتیب در سال‌های ۹۴ و ۹۵ در کشور داشته است.

جدول ۲: تعداد پروانه‌های احداث ساختمان در نقاط شهری کشور و استان بوشهر در سال ۹۶-۱۳۹۵

عنوان	۱۳۹۶		۱۳۹۵		۱۳۹۴		۱۳۹۳		۱۳۹۲		جمع
	تعداد	سه‌م	تعداد	سه‌م	تعداد	سه‌م	تعداد	سه‌م	تعداد	سه‌م	
مسکونی (پرونده)	۲۸۹۹	۸۵/۷	۲۳۷۵	۸۵	۹۹۴۹۶	۸۴	۱۰۳۳۲۸	۸۵	۲/۹	۲۸۹۹	۳۳۸۲
مسکونی و کارگاه توام (پرونده)	۲۷۸	۸/۲	۲۱۲	۷/۵	۹۲۰۷	۷/۸	۸۹۷۴	۷/۲	۳	۲۷۸	۲۷۸
بازرگانی (پرونده)	۱۶۶	۴/۹	۱۸۹	۶/۷	۷۸۷۴	۶/۷	۷۸۳۴	۶/۳	۲/۱	۱۶۶	۱۶۶
صنعتی، آموزشی و بهداشتی (پرونده)	۳۲	۱	۱۶	۰/۵	۱۵۴۸	۱/۳	۱۶۳۴	۱/۳	۲	۳۲	۳۲
سایر (پرونده)	۷	۰/۲	۸	۰/۳	۲۵۴	۰/۲	۳۱۱	۰/۲	۲/۷	۷	۷
جمع	۳۳۸۲	۱۰۰	۲۸۰۰	۱۰۰	۱۱۸۳۹۰	۱۰۰	۱۳۲۰۸۱	۱۰۰	۲/۸	۳۳۸۲	۳۳۸۲

ماخذ: سالنامه آمار بوشهر و کشور

جدول ۳: تعداد پروانه‌های احداث ساختمان در نقاط شهری کشور و استان بوشهر بر حسب تعداد طبقات نقاط شهری در سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

عنوان	سال‌های ۹۶-۱۳۹۵						جمع
	تعداد	سهام	تعداد	سهام	تعداد	سهام	
یک طبقه	۱۶۴۷	۴۸/۷	۱۳۴۹	۴۴/۶	۳۶۶۰۳	۳۰/۹	۱۶۴۷
دو طبقه	۸۷۵	۲۵/۹	۷۴۶	۲۶/۶	۳۱۴۲۰	۲۶/۵	۸۷۵
سه طبقه	۳۴۰	۱۰	۳۳۵	۱۲	۱۶۹۹۲	۱۴/۴	۳۴۰
چهار طبقه	۳۱۳	۹/۳	۳۷۵	۹/۸	۱۰۷۸۳	۹/۱	۳۱۳
پنج طبقه و بیشتر	۲۰۷	۶/۱	۱۹۵	۷	۲۲۵۹۲	۱۹/۱	۲۰۷
جمع	۳۳۸۲	۱۰۰	۲۸۰۰	۱۰۰	۱۱۸۴۹۰	۱۰۰	۳۳۸۲

مآخذ: سالنامه آمار بوشهر و کشور

جدول ۴: پروانه‌های احداث ساختمان بر حسب نوع اسکلت و مصالح عمده ساختمان در نقاط شهری استان و کشور در سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

سهم استان از کشور		کشور				استان بوشهر				شرح
		۱۳۹۶		۱۳۹۵		۱۳۹۶		۱۳۹۵		
		درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۰/۱	۰/۱	۱۹	۲۳۴۷۷	۲۱	۲۴۸۹۴	۰/۸	۱۹	۱	۳۳	اسکلت فلزی
۲/۱	۳	۶۳	۷۶۲۸۷	۶۰/۵	۷۱۶۱۱	۵۸	۱۶۴۰	۳۶/۶	۲۱۵۱	بتن آرمه
۲/۱	۲/۸	۱۶/۸	۲۰۶۹۹	۱۷/۱	۲۰۲۱۰	۱۶	۴۳۷	۱۷	۵۷۷	آجر و آهن
۵/۴	۰/۷	۰/۱	۷۴	۰/۱	۱۴۶	۰/۲	۴	۰/۰۲	۱	آجر و چوب
۴۵/۱	۴۶/۶	۱/۱	۱۵۵۰	۱/۳	۱۵۲۷	۲۵	۷۰۰	۱۸/۴	۶۲۰	بلوک سیمانی
۰	۰	۰	۱	۰	۲	۰	۰	۰	۰	سایر
۲/۳	۲/۸۵	۱۰۰	۱۲۲۰۸۱	۱۰۰	۱۱۸۳۹۰	۱۰۰	۲۸۰۰	۱۰۰	۳۳۸۲	جمع

ماخذ: مرکز آمار ایران

جدول ۵: تعداد واحد مسکونی تعیین شده در پرونده‌های احداث ساختمان بر حسب مورد استفاده ساختمان در سال‌های ۱۳۹۵-۹۶

عنوان	۱۳۹۵		۱۳۹۶		۱۳۹۷		۱۳۹۸		۱۳۹۹		جمع
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
مسکونی	۶۴۹۰	۸۵	۵۰۴۷	۸۵	۲۸۸۸۵۳	۸۷/۵	۲۸۵۶۲۹	۸۸	۲/۲	۶۴۹۰	۱۰۰
مسکونی و کارگاه توأم	۱۱۱۱	۱۴/۶	۸۹۲	۱۵	۳۹۷۵۲	۱۲	۳۶۲۹۵	۱۲	۲/۸	۱۱۱۱	۱۰۰
بازرگانی	۱۶	۰/۲	۱۲	۰/۲	۱۰۲۶	۰/۴	۷۹۲	۰/۲	۱/۵	۱۶	۱۰۰
صنعتی، آموزشی و بهداشتی	۱۲	۰/۱۲	۱۰	۰/۱۶	۱۶۴	۰/۰۷	۱۵۹	۰/۰۴	۷	۱۲	۱۰۰
سایر	۶	۰/۰۸	۲	۰/۰۸	۷۳	۰/۰۳	۸۷	۰/۰۲	۸	۶	۱۰۰
جمع	۷۶۲۵	۱۰۰	۵۹۶۳	۱۰۰	۳۲۹۸۶۷	۱۰۰	۳۲۲۹۶۲	۱۰۰	۲/۳	۷۶۲۵	۱۰۰

ماخذ: مرکز آمار ایران

جدول ۶: پروانه های ساختمانی صادر شده بنا بر حسب نوع استفاده در نقاط شهری به تفکیک شهرستان سال ۹۵-۱۳۹۲ (پرونده)

عنوان	مسکونی				مسکونی و کارگاه تمام				بازرگانی			
	سال	بوشهر	تنگستان	جم	سال	بوشهر	تنگستان	جم	سال	بوشهر	تنگستان	جم
جمع	۲۸۰۵	۲۸۹۹	۲۳۷۵	۲۸۶	۲۲۰	۲۷۸	۲۱۲	۱۳۶	۱۶۰	۱۶۶	۱۸۹	۱۶۹
گناوه	۳۹۳	۲۵۸	۲۱۰	۹	۱۱	۱۰	۲	۱۵	۱۰	۱۰	۳	۳
کنگان	۳۰۷	۴۷۳	۴۵۵	۲۴	۷	۱۸	۱۵	۱۴	۱۰	۱۰	۹	۹
عسلویه	۱۷۵	۲۸۳	۱۴۹	۲۵	۲۹	۳۹	۸	۱	۵	۵	۵	۵
دیر	۲۸۰	۴۰۳	۳۰۹	۵۴	۲۸	۴۷	۳۰	۱۴	۲۵	۲۵	۲۸	۲۸
دیلم	۶۶	۳۵	۵۱	۲	۶	۷	۳	۴	۸	۸	۵	۵
دشتستان	۹۸۸	۶۳۱	۳۸۶	۲۷	۲۵	۶۴	۸	۳۷	۳۸	۳۸	۳۳	۳۳
دشتی	۱۵۹	۱۴۱	۱۶۶	۷	۵	۷	۴	۳۳	۴	۴	۱۰	۱۰
جم	۱۱۷	۱۶۹	۱۵۱	۱۲	۱۲	۶	۳۲	۱۰	۹	۹	۱۶	۱۶
تنگستان	۵۲	۱۳۹	۸۱	۸	۶	۱۰	۱۰	۲	۲۰	۲۰	۱۷	۱۷
بوشهر	۲۶۸	۳۴۷	۲۸۱	۱۱۸	۹۱	۱۰۴	۹۷	۱۶	۳۶	۳۶	۵۶	۵۶
سال	۱۳۹۳	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۶

ادامه جدول ۶: پروانه های ساختمانی صادر شده برای احداث بنا بر حسب نوع استفاده در نقاط شهری به تفکیک شهرستان سال
۹۵-۱۳۹۲ (پرونده)

جمع	گناوه	کنگان	عسلویه	دیر	دیلم	دشتی	دشتستان	جم	تنگستان	بوشهر	سال	عنوان	سایر و اظهار نشده			
													۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶
۶۶	۳	۲	۳	۴	۱	۲	۱۶	-	-	۱۸	۱۳۹۳					
۱۴	۳	۰	۰	۲	۰	۰	۳	۰	۱	۴	۱۳۹۴					
۳۹	۴	۱	۰	۳	۱۹	۱	۶	۰	۱	۴	۱۳۹۵					
۲۴	۲	۳	۰	۲	۲	۳	۲	۱	۰	۸	۱۳۹۶					
۳۳۷۵	۴۲۰	۳۴۷	۲۰۴	۳۵۱	۷۳	۱۹۱	۱۰۶۸	۱۳۹	۶۲	۵۲۰	۱۳۹۳					
۳۰۱۸	۳۰۲	۴۰۰	۲۶۶	۳۴۰	۶۷	۲۶۹	۶۰۶	۱۶۵	۱۳۳	۴۷۰	۱۳۹۴					
۳۳۸۲	۲۸۲	۵۰۲	۳۲۷	۴۷۸	۴۳	۱۷۳	۶۶۶	۱۸۴	۱۸۰	۴۹۱	۱۳۹۵					
۲۸۰۰	۲۱۷	۴۸۲	۱۶۲	۳۶۹	۶۱	۱۸۳	۴۲۹	۲۰۰	۱۰۸	۴۴۲	۱۳۹۶					

مأخذ: مرکز آمار ایران

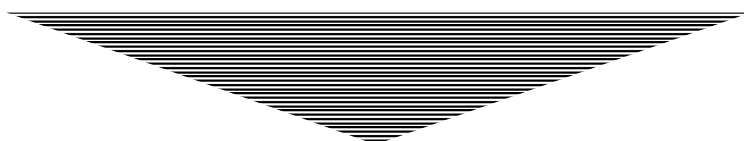

جدول ۷: پروانه‌های ساختمانی صادر شده برای احداث بنا بر حسب تعداد طبقات در نقاط شهری به تفکیک شهرستان در سال‌های ۹۶-۱۳۹۳

عنوان	سال	بوشهر	تنگستان	جم	دشتستان	دستی	دیپ	دیلیم	دیپ	عسلویه	کنگان	گناوه	جمع
یک طبقه	۱۳۹۳	۸۶	۴۴	۴۹	۷۰۸	۵۶	۳۲۸	۴۶	۳۲۸	۲۹	۱۶۴	۱۹۴	۱۶۷۳
	۱۳۹۴	۸۶	۱۰۷	۷۸	۳۹۵	۱۹۸	۲۵۳	۴۳	۲۵۳	۳۷	۲۰۱	۱۱۶	۱۵۱۴
	۱۳۹۵	۱۰۰	۱۴۲	۶۱	۴۰۵	۱۳۵	۳۳	۳۵۳	۴۹	۴۹	۳۴۹	۱۲۰	۱۶۴۷
دو طبقه	۱۳۹۳	۸۱	۸۷	۶۱	۳۴۵	۱۳۶	۳۳۱	۳۲	۳۳۱	۲۲	۲۰۹	۴۵	۸۷۸
	۱۳۹۴	۸۰	۱۵	۴۴	۳۱۲	۳۳	۸۷	۳۴	۸۷	۸۷	۱۴۹	۱۴۱	۷۳۸
	۱۳۹۵	۲۶	۲۳	۲۲	۱۵۵	۶۴	۶۰	۳۳	۶۰	۱۰۴	۱۴۰	۱۲۱	۷۳۸
سه طبقه	۱۳۹۳	۶۸	۲۶	۲۶	۲۰۱	۳۵	۳۴	۹۸	۳۴	۱۰۳	۱۷۰	۱۰۴	۸۷۵
	۱۳۹۴	۱۷۷	۱۸	۳۸	۱۶۸	۴۰	۱۰۲	۲۵	۱۰۲	۵۲	۱۴۷	۷۹	۸۷۵
	۱۳۹۵	۴۵۰	۳	۴۶	۸۹	۵	۳۶	۰	۳۶	۴۸	۵۴	۸۵	۸۲۴
جمع	۱۳۹۳	۳۵۸	۳	۶۵	۵۶	۷	۳۷	۱	۳۷	۱۲۵	۵۹	۶۵	۷۶۶
	۱۳۹۴	۳۱۳	۲	۹۷	۹۰	۳	۲	۳۷	۲	۱۷۵	۸۳	۵۸	۱۱۱۱
	۱۳۹۵	۲۸۵	۳	۱۰۱	۶۱	۷	۲۶	۵	۲۶	۸۸	۱۲۶	۹۳	۱۱۱۱
جمع	۱۳۹۳	۶۱۶	۶۲	۱۴۹	۱۰۷۲	۸۴	۳۵۱	۱۳	۳۵۱	۲۰۴	۳۴۷	۴۲۰	۳۳۳۵
	۱۳۹۴	۴۷۰	۱۳۳	۱۶۵	۶۰۶	۲۶۹	۶۷	۳۴۰	۶۷	۲۶۶	۴۰۰	۳۰۲	۳۰۱۸
	۱۳۹۵	۴۹۱	۱۸۰	۱۸۴	۶۹۶	۱۱۳	۶۹	۴۷۸	۶۹	۳۲۷	۵۰۲	۲۸۲	۳۳۸۲
جمع	۱۳۹۶	۴۴۳	۱۰۸	۲۰۰	۵۷۴	۱۸۳	۳۶۹	۶۲	۳۶۹	۱۶۲	۴۸۲	۲۱۷	۲۸۰۰

ماخذ: مرکز آمار ایران

بخش ششم – ارتباطات و فناوری اطلاعات

مقدمه

فناوری اطلاعات و ارتباطات (information communication technologies) به اختصار (ICT) عبارتی کلی در برگیرنده تمام فناوری‌های پیشرفته، نحوه ارتباط و انتقال داده‌ها در سامانه‌های ارتباطی است.

دنیای ارتباطات و تولید اطلاعات به سرعت در حال تغییر بوده و ما امروزه شاهد همگرایی آنان بیش از گذشته با یکدیگر بوده، به گونه‌ای که داده‌ها و اطلاعات به سرعت و در زمانی غیرقابل تصور به اقصی نقاط جهان منتقل و در دسترس استفاده کنندگان قرار می‌گیرد.

ICT یا فناوری اطلاعات و ارتباطات بدون شک تحولات گسترده‌ای را در تمامی عرصه‌های اجتماعی و اقتصادی بشریت به دنبال داشته و تاثیر آن بر جوامع بشری به گونه‌ای است که جهان امروز به سرعت در حال تبدیل شدن به یک جامعه اطلاعاتی است. جامعه‌ای که در آن دانایی و میزان دسترسی و استفاده مفید از دانش، دارای نقشی محوری و تعیین کننده است. گستره کاربرد و تاثیرات آن در ابعاد مختلف زندگی امروزی و آینده جوامع بشری به یکی از مهمترین مباحث روز جهان مبدل شده و توجه بسیاری از کشورهای جهان را به خود معطوف کرده است.

با گسترش روزافزون ارتباطات در کشورها و تدوین استراتژی‌های لازم به منظور توسعه فن‌آوری اطلاعات، ما نیز ناگزیر هستیم همگام با پیشرفت‌های روز از مزایای آن در جهت توسعه همه جانبه در کشورمان بهره‌مند گردیم. این بخش شامل اطلاعات وضعیت پست و مخابرات در استان و بررسی شاخص‌های مربوط به هر بخش می‌باشد.

پست

شرکت پست جمهوری اسلامی ایران با هدف دستیابی عموم مردم به خدمات پستی در عرصه ارتباطات، تنظیم و اعمال سیاست‌ها و راهبردهای کلان در زمینه برنامه‌ریزی، تاسیس، تجهیز و توسعه واحدهای پستی و گسترش خدمات پستی به سراسر کشور، در راستای انطباق با روزآمدترین پیشرفت‌های فناوری ارتباطات، تحت نظارت و وابسته به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تاسیس گردیده است. اداره کل پست استان بوشهر نیز در همین راستا و مطابق با سیاست‌های شرکت پست جمهوری اسلامی ایران عهده‌دار فعالیت‌های چشم‌گیری در شبکه پستی استان می‌باشد.

سرانه ترافیک نوعی شاخص توسعه یافتگی جوامع بشری محسوب می‌شود زیرا علاوه بر کاهش آلودگی محیط زیست، هزینه‌های غیر ضروری را نیز کاهش می‌دهد. سرانه مرسولات پستی در ایران (یعنی متوسط مراجعه هر نفر در طول یکسال به شرکت ملی پست) حدود ۷ است. این در حالیست که متوسط این عدد در دنیا ۴۴ مرسوله و در کشورهای پیشرفته اعم از کشورهای اروپایی ۳۰۰ مرسوله است. در حالیکه در استان بوشهر این رقم به میزان ۵/۷ بوده که به میانگین کشوری نزدیک و از میانگین جهانی بسیار فاصله داریم.

دلیل پایین بودن سرانه مرسولات در ایران و استان بوشهر نه کمبود تجهیزات و امکانات است و نه ضعف و خلاء های قانونی؛ بلکه دلیل اصلی آن عدم استفاده صحیح مردم از قابلیت‌ها و ظرفیت‌های شبکه پستی کشور و همچنین ضعف نظارتی دستگاه های ناظر در رعایت قوانین و مقررات موجود، بویژه در بحث خودپستی گری بخش های دولتی است. ایران نسبت به میانگین جهانی از سرانه ترافیک پایینی برخوردار است چرا که در کشورهای توسعه یافته انحصار تمامی خدمات در اختیار پست می‌باشد. با توجه به فاصله سرانه مرسولات پستی با میانگین جهانی انتظار می‌رود که شرکت پست زیرساخت‌های لازم را فراهم و خدمات متنوع ارائه نماید و در این زمینه فرهنگ‌سازی نماید.

آمار و ارقام نشان می‌دهد که سرانه ترافیک به ازای هر نفر جمعیت در استان در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۲، دارای رشدی معادل ۶/۸ درصد بوده است. در مقایسه شاخص های شهرستانی، از نظر سرانه مرسولات پستی که یکی از شاخص های کلیدی و مهم در راستای توسعه یافتگی شهرستان‌هاست و استفاده از خدمات پستی به عنوان یکی از ارکان توسعه حمل و نقل، می‌تواند تاثیر مستقیم و کارآمدی بر شاخص‌های کلان اقتصادی استان داشته باشد، شهرستان بوشهر با ۵ بیشترین سرانه و سایر شهرستان‌های در سطح بسیار پایینی از این سطح قرار گرفته‌اند.

بطور کلی مقادیر شاخص ها در سال ۱۳۹۶ در مقایسه با سال قبل در برخی از شاخص ها تفاوت چشمگیری داشته که نیاز به توجه بیشتر و ایجاد زیرساخت های لازم جهت بهبود عملکرد را می طلبد.

جدول ۱: مقایسه عملکرد شاخص های پستی استان طی سال های ۱۳۹۶-۱۳۹۲

درصد تغییرات	عملکرد					واحد متعارف	شرح
	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲		
۸/۲۶	۴۷۲۹	۴۰۷۴	۳۵۷۱	۳۶۵۴	۳۴۴۳	نفر	پوشش جمعیتی هر واحد پستی
۹/۵۴	۳۷۶۵	۳۵۶۰	۲۷۸۵	۲۶۴۵	۲۶۱۵	نفر	پوشش جمعیتی هر صندوق پستی
۹/۷۵	۱۱۲	۸۴	۷۴	۸۱	۷۷/۲	کیلومتر مربع	پوشش مساحتی هر واحد پستی
۱۱	۸۹	۷۴	۵۷	۵۸/۶۵	۵۸/۶۵	کیلومتر مربع	پوشش مساحتی هر صندوق پستی
۱۹/۲	۵/۷۱	۵/۶۸	۳	۳/۰۷	۲/۸۳	مرسوله	تعداد مرسوله صادره به ازاء هر نفر
۵/۱۳	۱/۶	۱/۶	۱/۷	۱/۸	۱/۳۱	مرسوله	تعداد مرسوله وارده به ازاء هر نفر
۱۶	۳۴۴۸۴	۲۹۶۶۱	۲۸۷۰۰	۲۵۷۰۰	۱۹۱۰۰	مرسوله	تعداد مرسوله به ازاء هر واحد پستی
۱۶/۲	۵۵۰۸۴	۵۰۰۵۳	۴۱۰۰۰	۳۹۱۰۰	۳۰۲۰۰	مرسوله	تعداد مرسوله به ازای کارمند
۱۰/۳	۸۴۸۳	۸۰۰۹	۶۹۷۰	۷۳۴۲	۵۷۳۳	هزار مرسوله	حجم ترافیک
۶/۸	۷/۲۹	۷/۲۸	۶/۳۴	۷	۵/۶	مرسوله	سرانه ترافیک به ازای هر نفر جمعیت
۱۵/۹۳	۳۴/۵	۲۹/۷	۲۸/۷	۲۵/۷	۱۹/۱	هزار مرسوله	سرانه ترافیک به ازای هر واحد پستی
۱۶/۲	۵۵/۱	۵۰	۴۱	۳۹/۱	۳۰/۲	هزار مرسوله	سرانه ترافیک به ازای هر کارمند

مأخذ: اداره کل پست استان

جدول ۲: شاخص‌ها و اطلاعات مربوط به فعالیت‌های پستی در استان در سال ۱۳۹۶

درآمد حاصل از مرسولات پستی (میلیون ریال)	تعداد مرسولات صادره (هزار مرسوله)				غیر دولتی		دولتی					تعداد صندوق‌های پستی روستاهای بالای ۲۰ خانوار	شهرستان
	برون استانی غیر همجوار	برون استانی همجوار	بین شهری	شهری	دفتر پست و مخابرات روستایی (ICT)	دفتر پیشخوان دولت	دفتر مشترک پست و مخابرات	نمایندگی پستی	دفتر پست روستایی	دفتر پست شهری	اداره کل و اداره		
۴۸۱۳۷	۱۵۹	۳۶	۵۴	۲۷۶	۹	۱۲	۰	۹	۲	۲	۲	۸	بوشهر
۱۱۴۵۴	۳۵	۷	۱۸	۳۴	۱۹	۳	۰	۰	۰	۱	۱	۵۴	دشتستان
۲۹۹۷	۹	۱	۵	۹	۱۶	۱	۰	۰	۰	۱	۱	۱۸	تنگستان
۳۱۷۲	۱۲	۳	۶	۱۲	۳۷	۱۷	۰	۰	۰	۰	۱	۲۳	دشتی
۴۰۴۷	۱۳	۳	۵	۵	۲۳	۵	۰	۰	۰	۱	۱	۱۶	دیر
۵۷۲۲	۲۳	۷	۷	۹	۸	۷	۰	۰	۰	۰	۱	۳	کنگان
۷۱۱۲	۳۲	۹	۱۰	۵	۴	۴	۰	۰	۰	۰	۱	۱۲	عسلویه
۴۳۹۲	۱۳	۴	۶	۹	۱۲	۲	۰	۰	۰	۰	۱	۱۸	جم
۹۴۶۵	۲۳	۹	۱۰	۱۳	۳	۴	۰	۰	۰	۰	۱	۲۲	گناوه
۳۸۴۵	۱۵	۳	۴	۴	۱۵	۳	۰	۰	۰	۱	۱	۳	دیلم
۱۰۰۹۴۳	۳۳۴	۸۲	۱۲۵	۳۷۶	۱۴۶	۵۸	۰	۰	۰	۶	۱۱	۱۷۷	جمع

مأخذ: اداره کل پست استان

ادامه جدول ۲: شاخص‌ها و اطلاعات مربوط به فعالیت‌های پستی در استان در سال ۱۳۹۶

سرنانه مرسولات پستی	ترافیک مرسولات پستی	تعداد کل مرسولات پستی صادر شده به خارج از کشور	تعداد کل مرسولات پستی وارد شده از میادین خارج از کشور	تعداد کل مرسولات پستی صادر شده از میادین داخل کشور	تعداد کل مرسولات پستی وارد شده از میادین داخل کشور	تعداد صندوق‌های پستی روستایی	تعداد صندوق‌های پستی شهری	تعداد دفاتر ICT روستایی بهره برداری شده	عنوان شاخص یا نمادگر
مرسوله به جمعیت	هزار مرسوله	مرسوله	مرسوله	هزار مرسوله	هزار مرسوله	صندوق	صندوق	دفتر	واحد
۵/۷۰	۶۶۳۸	۱۹۸	۹۸۴	۱۳۵۵	۱۸۴۰	۱۷۷	۱۳۲	۱۴۶	استان
۱۹/۶	۵۸۵۶	۱۷۳	۶۸۱	۷۱۱	۹۹۳	۸	۵۴	۹	بوشهر
۰/۶۴	۱۶۱	۰	۷	۳۳	۵۳	۱۸	۲	۱۹	تنگستان
۰/۵۴	۴۱	۰	۱۱۱	۵۲	۸۱	۱۸	۲	۱۶	جم
۰/۷۴	۶۴	۵	۱۱	۱۵۳	۲۱۹	۵۴	۳۸	۳۷	دشتستان
۰/۹۰	۵۴	۲	۴	۴۷	۷۲	۲۳	۸	۲۳	دشتی
۰/۷۳	۷۹	۳	۲۸	۴۰	۵۷	۱۶	۸	۸	دیر
۱/۵۹	۱۱۸	۴	۵	۴۴	۳۵	۳	۸	۴	دیلم
۱/۱۳	۷۹	۵	۵۸	۷۲	۹۸	۱۲	۱	۳	کنگان
۱/۰۷	۱۰۹	۳	۲۵	۱۰۳	۱۱۷	۳	۶	۱۵	گناوه
۲/۱۶	۷۵	۳	۵۴	۹۸	۱۱۷	۲۲	۱۰	۱۲	عسلویه

مخابرات

یکی از بحث‌های مهم بخش‌های اقتصادی هر کشور بحث چگونگی ورود به بازارهای جهانی و فعالیت فرامرزی است. در بخش مخابرات با توجه به گسترده شدن سطح ارائه خدمات، بهره‌برداران جهانی در کنار سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای فعال خواهند شد و به ارائه خدمات جدیدی خواهند پرداخت. هدف شرکت مخابرات ایجاد ارتباط مناسب مورد نیاز عموم با ارائه خدمات متنوع ICT و تاکید بر ارزش آفرینی حداکثری برای ذینفعان می‌باشد.

ایجاد یک زیرساخت قوی برای ارتباطات و فناوری اطلاعات در کشور، مستلزم شناخت دقیق وضعیت کل کشور و همچنین شناخت وضعیت استان‌ها به طور مجزا، از منظر توسعه ارتباطات و فناوری اطلاعات (ICT) می‌باشد. در این زمینه، اندازه‌گیری شاخص توسعه ارتباطات و فناوری اطلاعات (IDI)، ارزیابی و تحلیل عملکرد بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات هر استان در کشور نقش مهمی در برنامه‌ریزی‌های راهبردی، تصمیم‌گیری‌ها و بررسی میزان رشد و توسعه استان‌ها در زمینه ارتباطات و فناوری اطلاعات دارند.

اندازه‌گیری شاخص IDI برای استان برای تدوین سیاست‌ها و استراتژی‌ها با توجه به رشد روزافزون فناوری اطلاعات و ارتباطات و فراهم آوردن امکان دسترسی اقشار مختلف جامعه به این فناوری و یکپارچگی و همگونی جامعه، حیاتی است. همچنین این شاخص نقش بسیار مهمی را در اندازه‌گیری و ارزیابی تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر توسعه اجتماعی و اقتصادی ایفا می‌کند. آمار و ارقام نشان می‌دهد که ضریب نفوذ تلفن همراه در استان در سال ۱۳۹۶ در مقایسه با سال ۱۳۹۵ دارای رشد ۱۱ درصدی است و نسبت به سال ۱۳۹۲ رشد ۵/۷ درصدی داشته است این در حالی است که ضریب نفوذ تلفن ثابت در سال ۱۳۹۶ معادل ۲۸/۳ درصد می‌باشد که این امر بیانگر گرایش مردم به سوی تکنولوژی‌های جدیدتر، آسان و در دسترس می‌باشد. همچنین سهم استان در کشور برای شاخص تلفن همراه ۱/۵ در سال ۹۲ و ۱/۴۵ در سال ۱۳۹۴ می‌باشد.

در سال ۱۳۹۵ سهم استان از تعداد تلفن‌های همراه مشغول به کار در کشور ۱/۳ و رتبه استان ۲۰ می‌باشد. بیشترین تعداد کاربران اینترنت بعد از استان تهران به ترتیب متعلق به استان‌های اصفهان، خراسان رضوی، فارس و خوزستان می‌باشد.

مقدار شاخص IDI استان بوشهر طی سال‌های ۹۲ تا پایان سال ۹۵ تغییرات خوبی داشته است و از مقدار ۴/۰۵ در سال ۹۲ به مقدار ۶/۰۶ تا پایان سال ۹۵ رشد پیدا کرده است. مقدار زیر شاخص دسترسی از ۵/۵۲ در سال ۹۲ به ۸/۳۴ تا پایان سال ۹۵ افزایش یافته است. در واقع دسترسی افراد و خانوارها در استان روند مثبتی داشته است. در زیر شاخص استفاده نیز از مقدار

۱/۴۸ در سال ۹۲ به ۳/۸۱ تا پایان سال ۹۵ افزایش دیده می شود. این رشد ۱۳۶ درصدی نیز به توسعه کاربردهای فناوری اطلاعات و میزان استفاده بیشتر در کشور بر می گردد.

جدول ۳: وضعیت شاخص‌های بخش ارتباطات (مخابرات) طی سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲

درصد تغییرات	عملکرد استان					واحد اندازه گیری	شرح
	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲		
۳	۳۰۰۸۳۲	۲۹۹۲۴۲	۲۹۵۹۳۹	۲۸۲۵۸۸	۲۶۷۲۵۶	شماره	شهری
-۰/۵۲	۸۵۳۵۳	۸۵۶۰۳	۸۶۸۹۶	۸۸۸۹۶	۸۳۵۸۶	شماره	روستایی
۲/۴۳	۳۸۶۱۸۵	۳۸۴۸۴۵	۳۸۲۸۳۵	۳۷۲۴۸۴	۳۵۰۸۴۲	شماره	جمع
۲/۳۶	۲۵۰۹۹۵	۲۴۹۳۲۴	۲۴۳۰۷۸	۲۳۴۸۴۷	۲۲۸۶۰۸	شماره	شهری
-۰/۲۳	۶۶۵۵۳	۶۶۲۴۸	۶۷۴۹۶	۶۸۰۶۱	۶۷۱۷۲	شماره	روستایی
۱/۸	۳۱۷۵۴۸	۳۱۵۵۷۲	۳۱۰۵۸۳	۳۰۲۹۰۸	۲۹۵۷۸۰	شماره	جمع
-	۳۵۰۰۰	۳۵۰۰۰	۳۵۰۰۰	۳۵۰۰۰	۳۵۰۰۰	شماره	شماره تلفن منصوبه (اعتباری)
۱۱/۵	۶۹۴۱	۶۹۴۱	۶۲۵۱	۶۲۹۸	۴۴۸۹	شماره	شهری
۵/۱۳	۱۲۳۰۰	۱۲۲۴۶	۱۲۵۹۳	۱۱۰۷۰	۱۰۰۶۹	شماره	روستایی
۷/۱۶	۱۹۲۴۱	۱۹۱۸۷	۱۸۸۴۴	۱۷۳۶۸	۱۴۵۸۸	شماره	جمع
۷/۲۴	۱۱۷۷۲۶۴	۱۰۶۲۳۶۰	۹۷۸۶۱۴	۹۹۹۸۰۸	۸۹۰۰۳۴	شماره	تلفن همراه مشغول به کار
-۰/۶	۲۱۲	۲۱۲	۲۰۹	۲۱۰	۲۱۷	مرکز	تعداد مرکز تلفن خودکار
۳/۶	۲۱۳۰۹	۱۹۷۳۳	۲۰۴۲۵	۱۷۹۸۳	۱۸۵۰۷	کانال	تعداد کانال‌های بین شهری
۳۳/۳۴	۹۴۳۴۰۲	-	۲۹۹۵۵۲	۲۹۰۹۴۲	۲۹۸۴۱۲	کانال	تعداد کانال ماکروویو
-	۲۱۷	۲۱۷	۲۱۷	۲۱۷	...	کانال	تعداد کانال‌های بین المللی

ادامه جدول ۳: وضعیت شاخص‌های بخش ارتباطات (مخابرات) طی سال‌های ۱۳۹۶-

۱۳۹۲

درصد تغییرات	عملکرد استان					واحد اندازه گیری	شرح
	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲		
-۰/۵	۳۱۷	۳۱۸	۳۱۸	۳۱۴	۳۱۱	ایستگاه	ایستگاه مایکروویو
۳/۳۴	۶۴۰۰	۵۸۲۶	۵۸۲۶	۵۷۰۱	۵۶۱۱	کیلومتر	طول خطوط مایکروویو
-	۶	۶	۶	۶	۶	سرویس	تعداد سرویس‌های ویژه
-۰/۰۲	۲۸/۳	۲۸/۸	۲۸/۲۸	۲۸/۲۸	۲۸/۲۶	درصد	ضریب نفوذ تلفن ثابت
-۰/۴۶	۲۹/۸۲	۳۰/۶۵	۳۰/۲	۳۰/۳۱	۳۰/۳۸	درصد	شهری
-۰/۹	۲۴/۱۰	۲۴/۱۱	۲۳/۴	۲۴/۲۳	۲۳/۲۵	درصد	روستایی
۵/۷۶	۱۰۱/۴۰	۹۱/۳۱	۸۳/۸۲	۸۸/۲۹	۸۱/۰۴	درصد	ضریب نفوذ تلفن همراه
-۰/۵۴	۵۵۲	۵۶۵	۵۶۸	۵۶۸	۵۶۴	روستا	تعداد روستاهای دارای ارتباط تلفنی
-۰/۰۷	۸۵/۷۴	۸۳/۳۱	۸۳	۸۵	۸۵/۵	درصد	شهری
-۰/۷۴	۷۸	۷۷/۳۸	۷۷	۸۹/۷	۸۰/۳۶	درصد	روستایی
-۸/۹۴	۳۳	۳۵	۳۶	۴۱	۴۸	دستگاه	شهری
-۱۶/۱۶	۹۸۱	۱۱۸۲	۱۱۵۴	۱۵۴۶	۱۹۸۶	دستگاه	راه دور

ادامه جدول ۳: وضعیت شاخص‌های بخش ارتباطات (مخابرات) طی سال‌های ۱۳۹۶-

۱۳۹۲

درصد تغییرات	عملکرد استان					واحد اندازه گیری	شرح
	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲		
۲	۸۳۷۶۱	۷۷۴۷۲	۷۷۴۷۱	۷۷۴۳۱	۷۷۴۲۰	خانوار	خانوارهای روستایی دارای ارتباط تلفنی
-۰/۶	۲۱۲	۲۱۲	۲۰۹	۲۱۰	۲۱۷	مرکز	مراکز دیجیتال
-۱/۱	۴۶۸	۵۹۰	۷۹۶	۶۶۵	۴۸۹	سایت	سایت تلفن همراه BTS
۲۶/۶۵	۲۱۱	۲۰۳	۱۸۳	۱۶۲	۸۲	سایت	سایت دیتا
۲۶/۶۸	۸۹۹۶۶	۷۶۰۸۰	۷۱۱۳۶	۷۶۱۰۶	۳۴۹۳۰	پورت	پورت منصوبه دیتا
-۱۰/۹	۲۲	-	-	-	۳۴/۹	درصد	ضریب نفوذ کاربران اینترنت
-۱/۸۶	۱۵۴	۱۵۴	۱۵۴	۱۵۸	۱۶۶	مرکز	مراکز روستایی ارتباطات
۰/۶۹	۳۷	۳۷	۳۶	۳۶	۳۶	شهر	شهرهای مجهز به تلفن ثابت
۳/۷	۳۷	۳۷	۳۶	۳۶	۳۲	شهر	شهرهای مجهز به دیتا
۵/۵۲	۳۱	۲۷	۲۴	۲۷	۲۵	مشترک	تعداد ISP
۶/۷۸	۲۱۸۳	۲۰۰۶	۲۱۹۹	۱۸۴۰	۱۶۷۹	مشترک	تعداد VPN
-۳/۵	۱۱۷	۱۶۸	۱۷۲	۱۶۲	۱۳۵	دستگاه	GSM
-۱۸/۴	۹۵	۱۴۲	۱۴۲	۱۴۷	۲۱۴	دفتر	تعداد دفاتر ICT

ماخذ: شرکت مخابرات استان بوشهر

جدول ۴: وضعیت شاخص‌های بخش ارتباطات (مخابرات) طی سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲ و مقایسه آن با کشور

۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	شاخص	
۱۱۷۷۲۶۴	۱۰۶۲۳۶۰	۱۳۹۰۲۶۱	۹۹۹۸۰۸	۸۹۰۰۳۴	استان	
-	۸۲۸۱۳۴۴۷	۷۵۹۱۴۵۰۶	۷۰۹۲۰۱۸۳	۶۳۸۳۱۵۶۸	کشور	
-	۱/۳	۱/۸	۱/۴	۱/۴	سهم استان از کشور	
-	۲۰	۱۴	۲۳	۲۰	رتبه	
۳۲۰۷۵۵	۳۱۳۱۵۰	۲۹۳۱۳۳	۲۴۴۶۵۵	۲۵۹۷۴۰	استان	
-	-	۲۳۹۷۷۱۰۹	-	۲۲۲۶۲۸۱۱	کشور	
-	-	۱/۲	-	۱/۱۶	سهم استان از کشور	
-	-	۱۸۶۸۰۴	-	۱۴۲۵۷۰	استان	
-	-	۱۳۹۳۸۹۴۳	-	۱۰۴۶۸۴۰۷	کشور	
-	-	۱/۳۴	-	۰/۱	سهم استان از کشور	
-	۲۳۷۱۷۰	۱۸۶۶۹۰	۲۱۷۶۵۵	۱۱۰۴۲۰	استان	
-	-	۱۳۴۷۹۸۱۵	-	۸۶۲۵۰۶۷	کشور	
-	-	۱/۳۸	-	-	سهم استان از کشور	
۱۱۲۴۰۴۹	۶۶۹۵۸	۵۲۵۸۰۳	۳۸۹۳۷۲	۳۳۷۸۴۴	استان (تعداد)	
-	-	۳۲۸۱۱۲۸۴	-	۲۱۱۳۴۳۹۹	کشور (تعداد)	
-	-	۱/۶	-	۱/۶	سهم استان از کشور (درصد)	
-	-	۲۰	-	۱۹	رتبه	

ماخذ: سالنامه آماری کشور-۱۳۹۴- شرکت مخابرات استان بوشهر

جدول ۵: وضعیت شاخص‌های بخش ارتباطات (مخابرات) طی سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲ و مقایسه آن با کشور

					شاخص	
۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲		
۱۱۸۵۵۱۱	۱۱۵۴۵۶۸	۸۱۹۱۵۰	-	۷۰۰۷۷۱	استان	
-	-	۵۶۳۷۵۹۳۴	-	۴۷۴۳۰۶۴۹	کشور	
-	-	۱/۴۵	-	۱/۵	سهم استان از کشور	
-	-	۲۴	-	۲۳	رتبه	
-	-	۴۶۹۷۵۹	-	۳۷۷۴۲۲	استان	
-	-	۲۹۷۸۲۶۲۸	-	۲۴۲۲۱۱۷۷	کشور	
-	-	۱/۵۷	-	۱/۶	سهم استان از کشور	
-	-	۲۲	-	۲۳	رتبه	
-	۱۱۴۴۴۷	۱۲۴۳۱۴	۹۷۳۴۳	۶۳۳۸۲	استان	
-	۹۴۰۸۰۲۳	۸۸۲۵۱۰۵	۷۵۷۴۰۴۲	-	کشور	
-	۱/۲	۱/۴	۱/۵	-	سهم استان از کشور	
-	۱۸	۱۸	۱۸	-	رتبه	
-	۴۴۳۶۸۹	۳۲۹۳۳۰	۶۴۶۵۰	-	استان	
-	۲۸۹۰۹۹۴۳	۱۸۶۸۱۶۰۱	۷۰۸۱۹۱۸	-	کشور	
-	۱/۵۳	۱/۷۶	۰/۹	-	سهم استان از کشور (درصد)	
-	-۲۰	۱۷	۲۳	-	رتبه	

ماخذ: سالنامه آماری کشور- ۱۳۹۵- شرکت مخابرات استان بوشهر

*تعداد مشترکان نسل سوم اینترنت شامل کاربران همراه اول، رایتل و ایرانسل می‌باشد.

جدول ۶: شاخص‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات (مخابرات) به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۶

ضریب نفوذ تلفن ثابت	تلفن همگانی مشغول به کار		تعداد پورت دسترسی دایر شده	تعداد روستاهای دارای ارتباط تلفنی	مشغول به کار	تلفن منصوبه	شهرستان
	راه دور	شهری					
۲۸/۳	۹۸۱	۳۳	۷۱۲۲۰	۵۵۲	۳۳۶۷۸۹	۴۲۱۱۸۵	استان
۳۱/۷۶	۳۶۱	۷	۱۴۶۰۴	۰	۹۵۲۶۱	۱۴۶۲۷۰	بوشهر
۲۸/۲۲	۳۴	۰	۶۰۵۸	۵	۲۱۷۴۸	۲۳۴۹۰	تنگستان
۲۳/۰۱	۵۵	۰	۲۳۰۰	۲۰	۱۶۱۹۴	۲۰۵۷۲	جم
۲۸/۴۳	۲۰۲	۷	۱۸۱۸۴	۲۰	۷۱۹۹۸	۸۵۵۳۳	دشتستان
۲۵/۴۶	۸۶	۲	۳۴۸۰	۱۲	۲۲۰۷۴	۲۶۳۳۱	دشتی
۲۷/۵۹	۵۶	۵	۵۳۸۶	۱۱	۱۶۸۰۳	۱۷۲۳۳	دیر
۳۵/۷۱	۴۷	۷	۴۱۱۶	۴	۱۲۴۹۱	۱۴۹۱۴	دیلم
۲۷/۶۶	۳۲	۲	۲۵۷۶	۲	۲۰۵۵۰	۲۰۷۴۶	عسلویه
۲۵/۳۴	۵۲	۳	۶۳۷۳	۳	۲۷۴۳۸	۳۱۷۲۴	کنگان
۳۱/۳۱	۵۶	۰	۸۱۴۳	۰	۳۲۲۳۲	۳۴۳۷۲	گناوه

ماخذ: شرکت مخابرات استان بوشهر

جدول ۷: طبقه بندی استان های کشور براساس شاخص IDI

سال	شاخص	استان
	استانهای بالاتر از مقدار میانگین شاخص IDI (۱۵)	تهران، مازندران، سمنان، یزد، قم، اصفهان، بوئسهر ، مرکزی، فارس، آذربایجان شرقی، هرمزگان، قزوین، گیلان، البرز، ایلام.
	استانهای پایین تر از مقدار میانگین شاخص IDI (۱۶)	خوزستان، زنجان، خراسان رضوی، همدان، کهگیلویه و بویراحمد، اردبیل، خراسان جنوبی، گلستان، آذربایجان غربی، لرستان، چهارمحال و بختیاری، کرمانشاه، کرمان، کردستان، خراسان شمالی، سیستان و بلوچستان.
	استانهای بالاتر از مقدار میانگین شاخص IDI (۱۴)	تهران، سمنان، مازندران، یزد، اصفهان، قم، البرز، بوئسهر ، فارس، آذربایجان شرقی، مرکزی، خوزستان، گیلان، قزوین.
	استانهای پایین تر از مقدار میانگین شاخص IDI (۱۷)	خراسان رضوی، ایلام، هرمزگان، اردبیل، کهگیلویه و بویراحمد، زنجان، خراسان جنوبی، گلستان، آذربایجان غربی، چهارمحال و بختیاری، کردستان، همدان، لرستان، کرمان، کرمانشاه، خراسان شمالی، سیستان و بلوچستان.
	استانهای بالاتر از مقدار میانگین شاخص IDI (۱۳ استان)	تهران، سمنان، مازندران، قم، البرز، یزد، اصفهان، بوئسهر ، فارس، گیلان، خوزستان، مرکزی، هرمزگان.
	استانهای پایین تر از مقدار میانگین شاخص IDI (۱۸ استان)	آذربایجان شرقی، قزوین، ایلام، خراسان رضوی، کهگیلویه و بویراحمد، اردبیل، گلستان، کرمان، زنجان، کردستان، همدان، کرمانشاه، خراسان جنوبی، چهارمحال بختیاری، لرستان، آذربایجان غربی، خراسان شمالی، سیستان و بلوچستان.
	استانهای بالاتر از مقدار میانگین شاخص IDI (۱۴)	تهران، سمنان، قم، مازندران، البرز، یزد، فارس، اصفهان، بوئسهر ، گیلان، خوزستان، مرکزی، آذربایجان شرقی، هرمزگان.
	استانهای پایین تر از مقدار میانگین شاخص IDI (۱۷)	کهگیلویه و بویراحمد، قزوین، ایلام، خراسان رضوی، گلستان، زنجان، همدان، کرمانشاه، چهارمحال و بختیاری، اردبیل، کردستان، لرستان، کرمان، خراسان جنوبی، آذربایجان غربی، خراسان شمالی، سیستان و بلوچستان.

ماخذ: وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی - دفتر بررسی های فنی

جدول ۸: مقدار شاخص **IDI** استان بوشهر و سایر استان های کشور از سال ۱۳۸۹ تا پایان سال ۱۳۹۵ (از ۱۰ امتیاز)

استان	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
تهران	۴/۰۵	۴/۲۸	۴/۵۷	۵/۰۳	۶/۵۳	۷/۳۹	۷/۲۴
سمنان	۳/۷۸	۴/۱۴	۴/۳۹	۴/۵۷	۵/۸۱	۶/۸۷	۶/۵۳
قم	۳/۲۷	۳/۵۶	۳/۷۶	۴/۱۸	۵/۰۲	۶/۴۳	۶/۵۰
مازندران	۳/۶۴	۳/۷۶	۴/۰۱	۴/۵۹	۵/۷۶	۶/۶۷	۶/۴۵
البرز	-	۳/۰۸	۳/۲۵	۳/۸۵	۴/۸۹	۶/۴۵	۶/۴۳
یزد	۳/۵۱	۳/۸۴	۴/۰۸	۴/۴۵	۵/۶۲	۶/۵۵	۶/۳۰
فارس	۳/۳۲	۳/۳۹	۳/۵۶	۴	۴/۷۳	۶/۰۵	۶/۲۶
اصفهان	۳/۶۳	۳/۸۵	۴/۰۶	۴/۱۷	۵/۲۸	۶/۲۴	۶/۲۴
بوشهر	۳/۱۴	۳/۳۹	۳/۶	۴/۰۵	۴/۸۶	۶/۲۶	۶/۰۶
گیلان	۳/۲۱	۳/۳۵	۳/۵۴	۳/۸۶	۴/۴۴	۵/۸۵	۵/۹۶
خوزستان	۲/۹۲	۳/۰۱	۳/۱۸	۳/۷۱	۴/۵۰	۵/۶۱	۵/۷۹
مرکزی	۳/۲۳	۳/۴۷	۳/۶۷	۴/۰۱	۴/۵۴	۵/۵۷	۵/۷۶
آذربایجان شرقی	۳/۱۹	۳/۳۲	۳/۵۴	۳/۹۱	۴/۶۲	۵/۴۲	۵/۶۶
هرمزگان	۲/۷۶	۲/۹۸	۳/۲۲	۳/۹	۴/۱۹	۵/۶۶	۵/۶۱
کهگیلویه و بویراحمد	۲/۷۶	۲/۹۲	۳/۱۱	۳/۴۲	۳/۶۵	۵/۳۶	۵/۵۹
قزوین	۳/۱۸	۳/۳۹	۳/۶۱	۳/۸۷	۴/۴۲	۵/۴۱	۵/۵۶
ایلام	۲/۹۷	۳/۲۳	۳/۴	۳/۸۳	۴/۲۳	۵/۳۱	۵/۴۷
خراسان رضوی	۳/۱	۳/۱۷	۳/۳۷	۳/۶۵	۴/۳۱	۵/۲۱	۵/۳۵

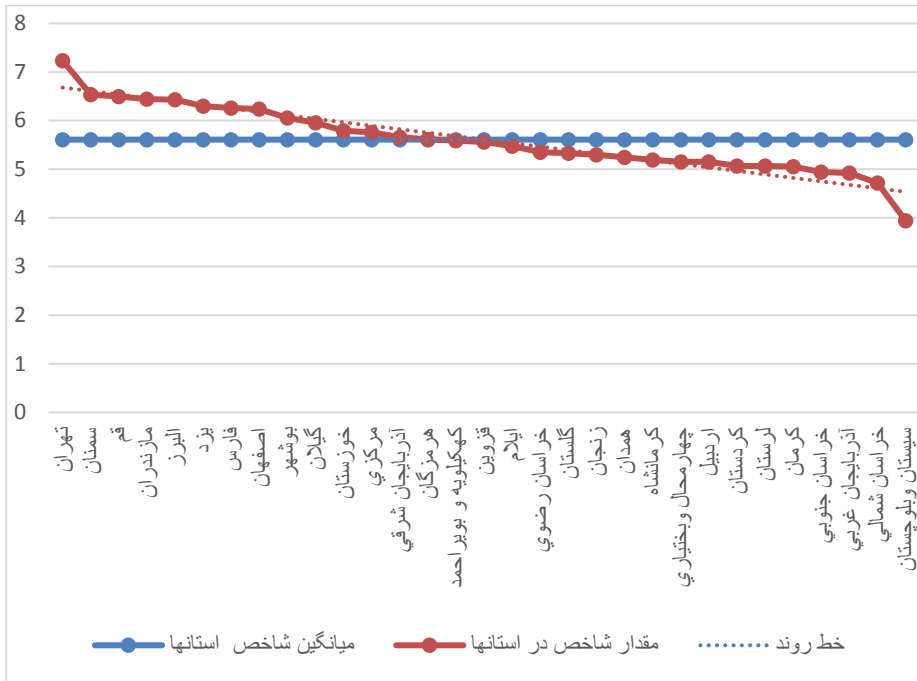

ادامه جدول ۸: مقدار شاخص **IDI** استان بوشهر و سایر استان های کشور از سال ۱۳۸۹ تا پایان سال ۱۳۹۵ (از ۱۰ امتیاز)

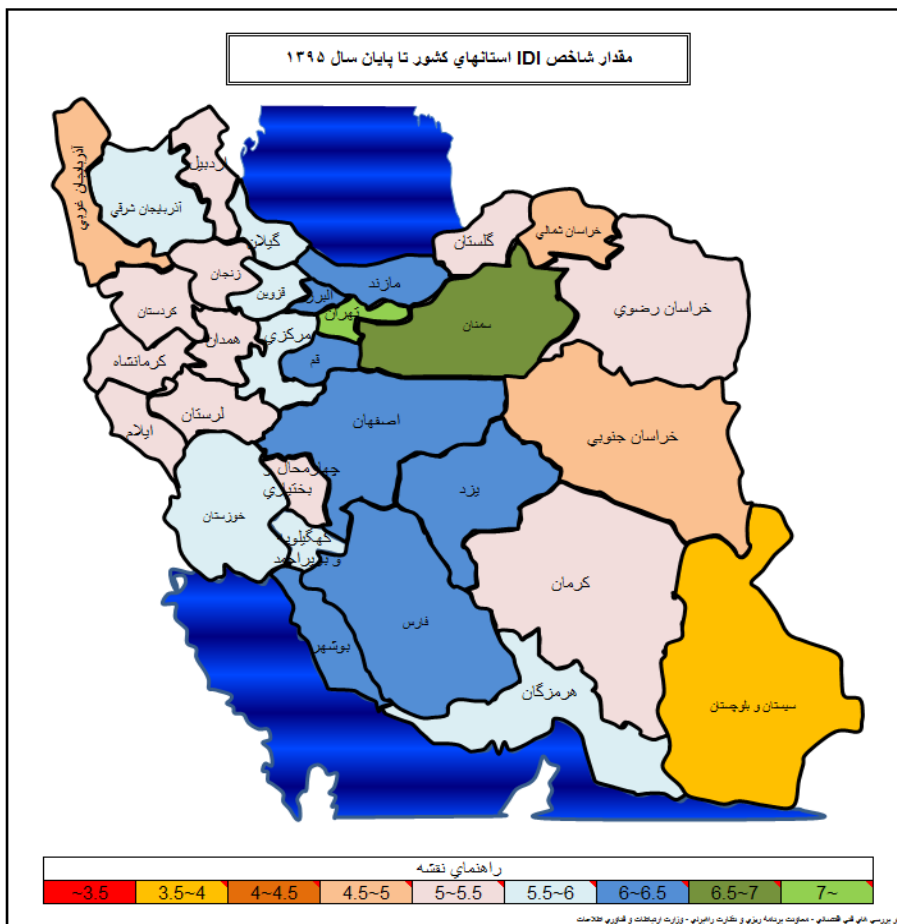
استان	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
گلستان	۲/۹	۳/۰۵	۳/۲	۳/۵	۳/۹۳	۵/۲۴	۵/۳۳
زنجان	۳	۳/۲۱	۳/۳۸	۳/۶۶	۳/۹۸	۵/۱۰	۵/۳۰
همدان	۳/۰۳	۳/۱	۳/۲۳	۳/۶۲	۳/۷۵	۵/۰۱	۵/۲۵
کرمانشاه	۲/۷۶	۲/۹۶	۳/۱۵	۳/۶۱	۳/۹۷	۵/۰۶	۵/۱۹
چهارمحال و بختیاری	۲/۸۵	۳/۰۱	۳/۱۵	۳/۴۴	۳/۹۱	۴/۸۸	۵/۱۶
اردبیل	۲/۹۳	۳/۰۸	۳/۲۵	۳/۵۷	۴/۰۶	۵/۲۵	۵/۱۵
کردستان	۲/۷۶	۲/۹۲	۳/۰۹	۳/۳۵	۳/۸۷	۵/۰۴	۵/۰۷
لرستان	۲/۸۳	۲/۹۱	۳/۰۳	۳/۴۶	۳/۶۶	۴/۹۵	۵/۰۷
کرمان	۲/۷۶	۲/۸۴	۳/۰۱	۳/۳۷	۳/۶۵	۵/۱۹	۵/۰۵
خراسان جنوبی	۲/۹۱	۳/۱	۳/۳۲	۳/۵۵	۳/۹۴	۴/۹۶	۴/۹۵
آذربایجان غربی	۲/۷۲	۲/۸۷	۳/۰۸	۳/۴۸	۳/۹۱	۴/۸۱	۴/۹۲
خراسان شمالی	۲/۶۱	۲/۷۷	۲/۹۱	۳/۱۹	۳/۴۶	۴/۴۲	۴/۷۲
سیستان و بلوچستان	۲/۱۲	۲/۲۲	۲/۴	۲/۶۴	۲/۵۸	۳/۸۷	۳/۹۴
میانگین شاخص	۳/۱۰	۳/۳۰	۳/۵۰	۳/۸۰	۴/۳۹	۵/۵۵	۵/۶۱

ماخذ: وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی - دفتر بررسی های فنی

اقتصادی

شکل شماره ۱- مقایسه مقادیر شاخص **IDI** استان بوشهر با میانگین کل کشور تا پایان سال ۱۳۹۵

نقشه شماره ۱: وضعیت شاخص IDI استانهای کشور تا پایان سال ۱۳۹۵

جدول ۹: مقادیر زیرشاخص دسترسی شاخص IDI استان بوشهر در کشور از سال ۱۳۸۹ تا پایان سال ۱۳۹۵

استان	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
تهران	۵/۴۶	۵/۹۳	۶/۲۴	۶/۵۲	۷/۲۱	۱۰/۴۷	۱۰/۰۱
البرز	-	۳/۵۸	۳/۵۸	۴/۶۹	۶/۲۸	۹/۴۴	۹/۰۶
مازندران	۴/۹۹	۴/۹۳	۵/۱۲	۶	۶/۳۶	۹/۵۰	۹/۰۵
قم	۴/۲۸	۴/۸۲	۴/۹۹	۵/۴۹	۵/۶۶	۹/۲۴	۹/۰۲
فارس	۴/۳۳	۴/۳۱	۴/۵۳	۵/۱۳	۵/۳۵	۸/۶۶	۸/۷۸
سمنان	۴/۶۱	۵/۲۶	۵/۴	۵/۶۶	۵/۹۷	۹/۶۰	۸/۷۶
یزد	۴/۵	۵/۰۵	۵/۲۶	۵/۷۹	۶/۲۸	۹/۳۳	۸/۵۴
اصفهان	۴/۹۱	۵/۲۳	۵/۳۵	۵/۴۹	۵/۷۵	۸/۹۸	۸/۳۹
گیلان	۴/۲۸	۴/۳۵	۴/۵۴	۵/۱۲	۵/۲۰	۸/۶۲	۸/۳۷
بوشهر	۳/۸۲	۴/۳۶	۴/۵۹	۵/۲۲	۵/۵۲	۸/۹۵	۸/۳۴
آذربایجان شرقی	۴/۲۶	۴/۳	۴/۵	۵/۰۴	۵/۱۱	۷/۹۴	۸/۰۹
خوزستان	۳/۷۵	۳/۸	۳/۹۹	۴/۸۶	۵/۲۰	۸/۱۰	۸/۰۲
هرمزگان	۳/۴۷	۳/۸۶	۴/۲۸	۵/۳۳	۵/۲۷	۸/۴۸	۷/۹۶
مرکزی	۴/۰۸	۴/۴۶	۴/۶۹	۵/۲۳	۵/۱۴	۸/۱۳	۷/۹۵
قزوین	۳/۸۶	۴/۱۹	۴/۴۳	۴/۸۱	۴/۸۵	۷/۷۱	۷/۶۳
ایلام	۳/۴۱	۳/۹۳	۴/۱۴	۴/۸۸	۴/۹۴	۷/۶۶	۷/۶۱
کهگیلویه و بویر احمد	۳/۱۵	۳/۵۳	۳/۷۹	۴/۵۸	۴/۳۲	۷/۵۸	۷/۵۹
خراسان رضوی	۴/۱۵	۴/۱۴	۴/۳۵	۴/۷۴	۴/۷۳	۷/۴۹	۷/۵۳

ادامه جدول ۹: مقادیر زیرشاخص دسترسی شاخص **IDI** استان بوشهر در کشور از سال ۱۳۸۹ تا پایان سال ۱۳۹۵

استان	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
گلستان	۳/۸۴	۳/۹۴	۴/۱	۴/۶۵	۴/۴۶	۷/۷۲	۷/۴۶
همدان	۳/۹	۳/۹۵	۴/۱	۴/۶۹	۴/۵۱	۷/۴۱	۷/۳۴
کردستان	۳/۶۴	۳/۸۵	۴/۰۵	۴/۴۶	۴۰۲۷	۷/۶۲	۷/۲۷
زنجان	۳/۶۸	۴/۰۴	۴/۳۵	۴/۶۳	۴۰۳۱	۷/۲۹	۷/۱۹
کرمانشاه	۳/۵۱	۳/۷۳	۳/۹	۴/۴۷	۴/۵۵	۷/۳۱	۷/۰۳
آذربایجان غربی	۳/۶۴	۳/۷۹	۴/۰۷	۴/۷	۴/۳۷	۷/۲۴	۷/۰۱
لرستان	۳/۶۱	۳/۶۲	۳/۷	۴/۵۵	۴/۳۸	۷/۱۶	۶/۹۵
اردبیل	۳/۷۶	۳/۹۹	۴/۱۲	۴/۵۹	۴/۳۸	۷/۶۹	۶/۸۹
چهارمحال و بختیاری	۳/۵۷	۳/۸	۳/۸۸	۴/۳۸	۴/۳۴	۶/۸۷	۶/۸۴
کرمان	۳/۵۷	۳/۵۳	۳/۷۴	۴/۳۷	۴/۲۱	۷/۳۴	۶/۸۰
خراسان جنوبی	۳/۵۷	۳/۹۴	۴/۱۴	۴/۵۱	۴/۰۳	۷/۱۱	۶/۷۸
خراسان شمالی	۳/۲۸	۳/۵	۳/۵۸	۴/۱۸	۳۰۸۵	۶/۳۶	۶/۴۳
سیستان و بلوچستان	۲/۷۷	۲/۸۹	۳/۲۱	۳/۶	۲/۹۷	۵/۹۱	۵/۷۲
میانگین شاخص	۳/۹۲	۴/۱۴	۴/۳۴	۴/۹۱	۵/۳۱	۸/۰۳	۷/۷۶

جدول ۱۰: مقادیر زیرشاخص استفاده شاخص IDI استان بوشهر در کشور از سال ۱۳۸۹ تا پایان سال ۱۳۹۵

استان	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
تهران	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۲/۳۴	۵/۴۲	۴/۶۹	۴/۸۷
قم	-/۷۲	-/۸۲	-/۸۲	۱/۶۲	۳/۵۷	۳/۸۱	۴/۲۳
سمنان	-/۷۵	-/۹۲	-/۹۲	۱/۵۱	۴/۳۱	۳/۷۶	۴/۱۱
اصفهان	-/۶۹	-/۸۵	-/۸۵	۱/۳۴	۳-۰	۳/۳۴	۳/۹۹
البرز	-	-/۶۹	-/۶۹	۱/۴۴	۲/۴۲	۳/۴۸	۳/۹۵
یزد	-/۶۸	-/۸۸	-/۸۸	۱/۵۹	۴/۰۳	۳/۶۷	۳/۹۱
مازندران	-/۴۷	-/۷۴	-/۷۴	۱/۷	۴/۲۴	۳/۹۲	۳/۸۹
بوشهر	۰/۶	۰/۷۵	۰/۷۵	۱/۴۸	۳/۲۱	۳/۵۶	۳/۸۱
فارس	-/۶۳	-/۷۴	-/۷۴	۱/۴۱	۳/۰۱	۳/۳۵	۳/۷۹
خوزستان	-/۴۵	-/۵۴	-/۵۴	۱/۱۸	۲/۸۱	۳/۰۳	۳/۵۲
گیلان	-/۴۱	-/۶۱	-/۶۱	۱/۰۴	۲/۴۱	۲/۸۸	۳/۴۱
کهگیلویه و بویراحمد	-/۳۷	-/۴۶	-/۴۶	-/۸۹	۱/۳۸	۲/۷۳	۳/۳۶
هرمزگان	-/۴۱	-/۵۴	-/۵۴	۱/۳۳	۲/۱۰	۲/۷۶	۳/۲۷
مرکزی	-/۵۳	-/۶۶	-/۶۶	۱/۱۸	۲/۶۰	۲/۶۲	۳/۲۷
چهارمحال و بختیاری	-/۴	-/۴۹	-/۴۹	-/۸۹	۲/۱۲	۲/۳۷	۳/۰۹
زنجان	-/۵۵	-/۶۴	-/۶۴	۱/۱۱	۲/۱۷	۲/۵۰	۳/۰۹
قزوین	-/۵۲	-/۶۴	-/۶۴	۱/۱۶	۲/۴۸	۲/۵۲	۳/۰۹
آذربایجان شرقی	-/۴۸	-/۶۸	-/۶۸	۱/۳۱	۳/۰۳	۲/۶۸	۳/۰۹

ادامه جدول ۱۰: مقادیر زیرشاخص استفاده شاخص IDI استان بوشهر در کشور از سال ۱۳۸۹ تا پایان سال ۱۳۹۵

استان	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
اردبیل	۰/۴۷	۰/۵۳	۰/۵۳	۰/۵۳	۱/۰۶	۲/۵	۳/۰۸
گلستان	۰/۴	۰/۵۷	۰/۵۷	۰/۹۲	۲/۲۰	۲/۶۲	۳/۰۲
ایلام	۰/۵۹	۰/۶۲	۰/۶۲	۱/۱۲	۲/۰۶	۲/۴۵	۳/۰۰
کرمانشاه	۰/۴۷	۰/۵۱	۰/۵۱	۱	۲/۲۲	۲/۴۷	۳/۰۰
خراسان رضوی	۰/۵۱	۰/۶۲	۰/۶۲	۱/۱۵	۲/۸۲	۲/۶۸	۲/۹۴
کرمان	۰/۳۳	۰/۴۹	۰/۴۹	۰/۹۲	۱/۷۸	۲/۶۴	۲/۸۹
لرستان	۰/۳۱	۰/۴۶	۰/۴۶	۰/۸۶	۱/۵۳	۲/۳۷	۲/۷۸
همدان	۰/۵	۰/۵۴	۰/۵۴	۱/۰۸	۱/۷۵	۲/۲۷	۲/۷۷
کردستان	۰/۳۷	۰/۴۶	۰/۴۶	۰/۸۵	۲/۳۵	۲/۳۲	۲/۶۹
خراسان جنوبی	۰/۵۴	۰/۵۶	۰/۵۶	۱/۰۶	۲/۵	۲/۲۱	۲/۶۸
آذربایجان غربی	۰/۳۱	۰/۴۶	۰/۴۶	۰/۹۸	۲/۳۸	۲/۱۷	۲/۶۰
خراسان شمالی	۰/۳۹	۰/۴۸	۰/۴۸	۰/۷۷	۱/۷۹	۱/۹۹	۲/۵۱
سیستان و بلوچستان	۰/۲۲	۰/۴۵	۰/۴۵	۰/۵۳	۱/۰۱	۱/۵۸	۱/۸۹
میانگین شاخص	۰/۵	۰/۶۳	۰/۸۳	۱/۱۸	۳/۱۱	۲/۸۴	۳/۲۸

فصل سوم – امور تولیدی

بخش ۱. منابع آب

بخش ۲. کشاورزی و منابع طبیعی

بخش ۳. صنعت و معدن

بخش اول – منابع آب

مقدمه

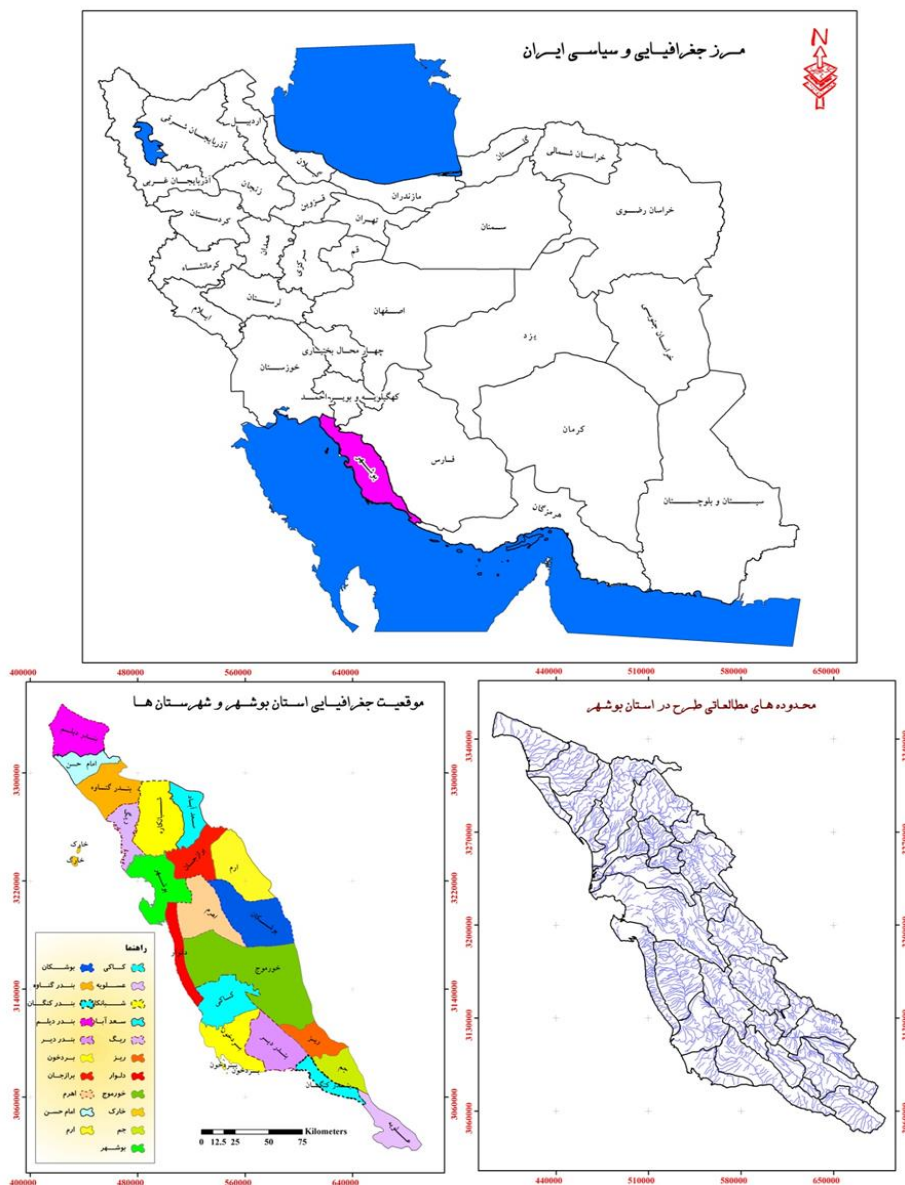
آب از دیرباز به عنوان یکی از مهمترین و حیاتی ترین عوامل رشد و توسعه اقتصادی و اجتماعی جوامع مطرح بوده است. نقش بی‌بدیل این منبع در تامین نیاز بخش‌های مختلف مصرف‌کننده (شرب، کشاورزی، صنعت و محیط زیست) در کنار محدودیت روز افزون آن به لحاظ کمی و کیفی سبب شده است تا مقوله برنامه‌ریزی در بهره‌برداری از منابع آب از جایگاه ویژه‌ای در برنامه‌های توسعه جوامع برخوردار شود. با توجه به قرار گرفتن ایران در نواحی خشک و نیمه خشک مقدار بارندگی و حجم آب‌های ایران به اندازه کافی نیست و ریزش‌های جوی در همه جا به یک اندازه فرو نمی‌ریزد. مشکل آب در کشورها، علاوه بر کمبود ریزش‌های جوی، بالا بودن میزان تبخیر است که طی فرآیند بخار شده و از دسترس خارج می‌شود. کشور ایران با اینکه ۱/۱ درصد از مساحت خشکی‌های جهان را به خود اختصاص داده فقط ۰/۳۴ درصد از آب‌های موجود در خشکی‌های جهان را در اختیار دارد. ثبت متوسط بارندگی ۲۵۰ میلی‌متر در سال به عنوان میانگین کشوری در مقایسه با متوسط جهانی (۸۰۰ میلی‌متر در سال) خود به تنهایی گواه محدودیت منابع آب در کشور ماست.

منابع آب قابل تجدید کشور با توجه به وضعیت بارندگی و پوشش گیاهی و برخی عوامل دیگر به طور متوسط حدود ۱۳۰ میلیارد متر مکعب در سال و حجم قابل استحصال با احتساب حجم آب‌های برگشتی حدود ۱۲۶ میلیارد متر مکعب برآورد می‌شود. از کل آب‌های تجدید شونده حدود ۱۰۵ میلیارد متر مکعب را جریان‌های سطحی و ۲۵ میلیارد متر مکعب را جریان‌های نفوذی به منابع زیرزمینی تشکیل می‌دهند. تقاضا برای آب به علت رشد بالای جمعیت، گسترش کشاورزی و توسعه صنعت در حال افزایش است در حالی که متوسط حجم کل منابع آب کشور رقم ثابتی است.

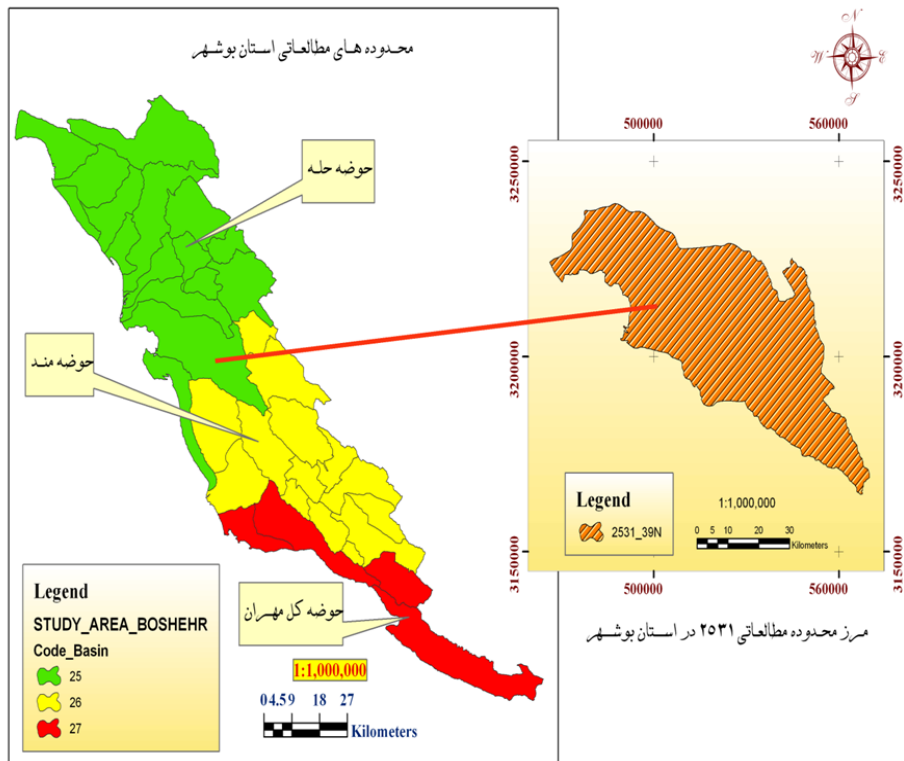

میزان مصرف آب در بخش‌های مختلف حدود ۹۳/۳ میلیارد مترمکعب برآورد شده است که حدود ۸۳/۳ میلیارد متر مکعب (۸۹/۳ درصد) به بخش کشاورزی و ۶ میلیارد متر مکعب (۶ درصد) به بخش شرب و مابقی به بخش صنایع اختصاص دارد.

استان بوشهر با وسعتی معادل ۲۳۰۷۲ کیلومتر مربع (۱/۴ درصد مساحت کشور) در جنوب ایران قرار گرفته و از شمال به استان‌های خوزستان و کهگیلویه و بویر احمد، از شمال شرق به استان فارس، از شمال غرب به خلیج فارس و قسمتی از استان خوزستان، از شرق به استان فارس، از جنوب به خلیج فارس و جنوب شرق به استان هرمزگان و از جنوب غرب و غرب به خلیج فارس محدود می‌شود. استان بوشهر شامل حوضه‌های آبریز حله، مند و کل مهران بوده که رودخانه‌های دائمی همچون مند، باهوش، دالکی، شاپور و حله در این حوضه‌ها قرار می‌گیرند. با توجه به اقلیم گرم و خشک این استان، میانگین بارش سالانه در سطح استان ۲۳۵ میلیمتر می‌باشد که این موضوع سبب گوناگونی وضعیت زیست‌محیطی و ساختار آب و هوایی منطقه شده است. شکل‌های ۱ و ۲ به ترتیب موقعیت استان بوشهر در کشور و همچنین سطح بندی استان و شبکه هیدروگرافی، و حوضه‌های آبریز درجه ۲ استان در ۳ حوضه اصلی حله، مند و کل مهران را نشان داده شده است.

شکل ۱- موقعیت استان بوشهر در کشور و محدوده‌های مطالعاتی تمام در استان بوشهر

شکل ۲- موقعیت حوضه های آبریز درجه ۲ کشور در استان بوشهر

منابع آب استان

حجم پتانسیل آب های سطحی و زیرزمینی استان در سال ۹۶ در حدود ۷۹۴/۴۱ میلیون متر مکعب می باشد که از این مقدار ۶۹/۶۵ درصد آن (حدود ۵۵۳/۳ میلیون متر مکعب) آب سطحی و ۳۰/۳۵ درصد آن (حدود ۲۴۱/۱۱ میلیون متر مکعب) آب زیرزمینی است که در مقایسه با سال ۹۵ حجم پتانسیل منابع آب استان به شدت کاهش یافته و به میزان ۷۵/۸۷- درصد کاهش داشته است، این امر بیانگر کاهش شدید نزولات آسمانی و جریانات سیلابی در سطح استان می باشد. این در حالی است که در سال ۹۶ حجم بهره برداری از منابع آب استان ۸۱۷/۵۵ میلیون متر مکعب از پتانسیل منابع آب استان بهره برداری شده است.

آب سطحی

با توجه به خشکسالی و کاهش شدید نزولات جوی در سطح استان در مقایسه با سال‌های قبل، پتانسیل منابع آب سطحی استان معادل ۵۵۳,۳ میلیون مترمکعب بوده در حالیکه در سال ۹۵ این حجم در حدود ۲۶۷۰,۵ میلیون متر مکعب بوده است که این امر بیانگر کاهش ۸۰ درصدی حجم آب‌های سطحی نسبت به سال ۹۵ است.

آورد سالانه رودخانه‌های استان در سال ۱۳۹۶ به میزان ۱۰۴۹ میلیون مترمکعب و تخصیص ۸۲۷/۸ بوده است که در مقایسه با سال ۱۳۹۵ بیانگر کاهش ۵۵/۸ درصدی در منابع آب سطحی استان می‌باشد. با توجه به کاهش شدید نزولات جوی و خشکسالی‌های اخیر و مشکلات و تنش‌های اجتماعی لازم به نظر می‌رسد که باید به فکر منابع آب جدید از طریق شیرین‌سازی آب دریا و افزایش بهره‌وری در بخش‌های مختلف شرب، صنعت و کشاورزی باشیم. مهم‌ترین رودخانه‌های استان شامل شاهپور، دالکی، حله، باهوش، باغان، دشت پلنگ و مند می‌باشد که میزان آورد سالانه رودخانه‌ها و میزان تخصیص هر یک از آنها به شرح جدول زیر می‌باشد.

جدول ۱: آورد سالانه‌ی رودخانه‌های استان به تفکیک رودخانه‌ها در سال‌های ۹۶-۱۳۹۳

نام رودخانه	نام ایستگاه	۱۳۹۳				۱۳۹۴				۱۳۹۵				۱۳۹۶			
		۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶
کل استان	-	۱۳۰۶/۹۶	۷۱۶/۷۴	۳۳۷۵/۸۹	۱۰۴۹	۱۲۶۵/۴	۱۲۶۲/۴	۱۲۵۴/۴۲	۸۳۷/۸۲	۲۰/۹	۱۸/۹	۵۳/۹	۵۳/۹	۲۱/۸	۲۱/۸	۲۱/۸	۲۱/۸
باغان	باغان	۲۹/۹۵۹	۱۶/۹	۳۳/۶	۳۰/۰۰۷	۲۰/۹	۱۸/۹	۱۶/۱۲	۱۷/۸۲	۵۳/۹	۵۳/۹	۵۳/۹	۵۳/۹	۲۱/۸	۲۱/۸	۲۱/۸	۲۱/۸
دشت بینگ	گدار	۲۹/۳۲۸	۳۳/۲۲	۷۷/۹	-	۵۳/۹	۵۳/۹	۵۳/۹	۵۳/۹	۵۳/۹	۵۳/۹	۵۳/۹	۲۱/۸	۲۱/۸	۲۱/۸	۲۱/۸	۲۱/۸
مند	قنطره	۴۴/۱۵۰۴	۱۸۹/۹	۱۱۶۴/۸	۵۶۷/۲	۲۲/۸	۲۱/۸	۲۱/۸	۲۱/۸	۲۲/۸	۲۱/۸	۲۱/۸	۲۱/۸	۲۱/۸	۲۱/۸	۲۱/۸	۲۱/۸
دالکی	سرفنات	۲۲۳/۹۰۶	۱۴۸/۳۶	۴۲۱/۷	۱۶۶/۱۳	۴۳۴/۵	۴۳۴/۵	۴۳۴/۵	۴۳۴/۵	۴۳۴/۵	۴۳۴/۵	۴۳۴/۵	۴۳۴/۵	۴۳۴/۵	۴۳۴/۵	۴۳۴/۵	۴۳۴/۵
حله	کلل	۳۴۹/۱۳۴	۱۵/۱۵	۴۴۹/۹	۱۳۲/۳۷	۱۷۵/۷	۱۷۵/۷	۱۷۵/۷	۱۷۵/۷	۱۷۵/۷	۱۷۵/۷	۱۷۵/۷	۱۷۵/۷	۱۷۵/۷	۱۷۵/۷	۱۷۵/۷	۱۷۵/۷
اهوش	اهرم	۲۰/۴۹۸	۷/۱۵	۶۰/۲	۱۹/۳۶	۱۷/۱	۱۷/۱	۱۷/۱	۱۷/۱	۱۷/۱	۱۷/۱	۱۷/۱	۱۷/۱	۱۷/۱	۱۷/۱	۱۷/۱	۱۷/۱
چهارروستایی	چهارروستایی	۴۰/۹۹۷	۱۶/۱	۷/۱	۵/۰۶	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
دره گپ	چاه بردی	۳۴/۶۹۰	۱۲/۹۵	۵/۴	۳/۳۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
شاپور	رئیسعلی دلواری	۳۳۶/۹۵	۱۵۰/۱۶۶	۱۶۵/۳۹	۱۲۵/۹۴	۵۴/۰۵	۵۴/۰۵	۵۴/۰۵	۵۴/۰۵	۵۴/۰۵	۵۴/۰۵	۵۴/۰۵	۵۴/۰۵	۵۴/۰۵	۵۴/۰۵	۵۴/۰۵	۵۴/۰۵

مأخذ: شرکت آب منطقه‌ای استان بوشهر

جدول ۲: وضعیت کلی منابع آب استان در سال‌های ۹۶ - ۱۳۹۲

شرح	واحد اندازه‌گیری	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	نرخ تغییرات
حجم کل نزولات جوی	میلیون مترمکعب	۶۹۹۳	۳۹۶۵	۳۵۲۷	۶۹۱۲	۲۴۷۹	-۶۴/۱۳
حجم کل منابع آب تجدید شونده	میلیون مترمکعب	۲۵۱۵	۱۴۶۴	۱۱۲۸	۱۱۰۶	۷۹۴	-۲۸/۱۷
حجم آب‌های سطحی	میلیون مترمکعب	۱۵۳۹	۹۰۳	۷۹۳	۲۶۷۰/۵	۵۵۳	-۷۹/۲۸
حجم کل استحصال آب های سطحی	میلیون مترمکعب	۳۷۶	۳۱۸	۳۴۶/۶۵	۳۰۸/۷	۳۰۶	-۱/۰۴
حجم نفوذ مستقیم نزولات به سفره های آب زیرزمینی	میلیون مترمکعب	۹۵۸	۵۴۳	۳۱۷	۶۲۲	۲۲۳	-۶۴/۱۳
حجم استحصال آب‌های زیرزمینی	میلیون مترمکعب	۵۱۲/۳۱۶	۵۱۳/۷۱۷	۵۱۶	۵۱۲/۰۴	۵۱۲/۰۵	۰/۰۰۲
حجم آب خروجی بدون استفاده مستقیم از قنات‌ها و چشمه‌ها	میلیون مترمکعب	۴۶۰/۸۷۴	۴۶۱/۱۹۴	۴۶۵	۴۶۰	۴۶۲	۰/۴۴
حجم آب مصرفی زیرزمینی	میلیون مترمکعب	۵۱۲/۳۱۶	۵۱۳/۷۱۷	۵۱۶	۵۱۲/۰۴	۵۱۲/۰۵	۰/۰۰۲
حجم کل استحصال آب های سطحی و زیرزمینی	میلیون مترمکعب	۸۸۸/۳۱۶	۸۳۱/۷۱۷	۸۶۲/۶۵	۸۲۰/۲۷	۸۱۸	-۰/۳۳
حجم آب مصرفی در بخش شرب و صنعت	میلیون مترمکعب	۱۳۵/۷	۳۴/۴۱	۲۳	۱۲۸/۹	۱۸۲	۴۰/۹۶
حجم آب مصرفی در بخش کشاورزی	میلیون مترمکعب	۸۵۸	۸۶۴	۸۳۹/۴۵	۷۹۷/۰۴	۷۹۲	-/۷۰
میزان مصرف آب زیرزمینی در بخش کشاورزی	میلیون مترمکعب	۴۸۲	۴۹۷	۴۹۳	۴۸۹/۰۴	۴۸۶	-۰/۶۱
میزان مصرف آب سطحی در کشاورزی	میلیون مترمکعب	۳۷۶	۳۶۷	۳۴۶/۴۵	۳۰۸	۳۰۶	-۰/۸۱

مأخذ: شرکت آب منطقه‌ای استان بوشهر

از حدود ۲۴۷۹ میلیون مترمکعب حجم متوسط ریزش‌های جوی سالانه در سال ۹۶، حدود ۱۰۴۹ میلیون مترمکعب به صورت رواناب در رودخانه‌ها و مسیل‌های عمده استان جریان می‌یابد که مجموع جریان‌های سطحی استان به ۵۵۳ میلیون مترمکعب در سال می‌رسد که بخشی از آن

به مصرف رسیده و قسمت اعظم آن از طریق رودخانه‌ها به خلیج فارس تخلیه می‌شود. به طور کلی در سال ۹۶ حجم منابع آب تجدید شونده استان ۷۹۴ میلیون مترمکعب بوده که نسبت به سال ۹۵ دارای کاهش ۲۸ درصدی بوده است.

در استان بوشهر در سال‌های قبل از برنامه اول، اراضی با روش‌های سنتی بهره برداری می‌شد که عمدتاً با ایجاد بند و آبگیر بر روی رودخانه‌ها و سوار نمودن آب به شبکه‌های منشعب صورت گرفته است و همه ساله با جاری شدن سیلاب این تاسیسات آبی تخریب شده و این روند موجبات افت محصولات کشاورزی را فراهم ساخته است. به تدریج در طول برنامه‌های اول، دوم، سوم، چهارم و پنجم توسعه با ایجاد تاسیسات آبی از جمله سد رئیسعلی دلواری و لایروبی آب بندان‌ها و احداث ایستگاه‌های پمپاژ، بندهای انحرافی و شبکه‌های آبیاری، بهره‌برداری از آب‌های سطحی بهبود یافته است. با این حال بدلیل شرایط خاص اقلیمی استان که بارش‌ها با شدت زیاد و مدت کم اتفاق می‌افتد سیلاب‌های زیادی در سطح استان رخ داده و هر ساله خسارت‌های زیادی را در بخش‌های مختلف بجا می‌گذارد.

در سال ۹۶، حجم آب بهره‌برداری شده از منابع آب سطحی و زیر زمینی به ترتیب ۳۴۸/۵ و ۴۷۸ میلیون متر مکعب بوده است و در مجموع حجم کل استحصال آب‌های سطحی و زیرزمینی استان در سال ۹۶، به میزان ۸۱۸ میلیون مترمکعب رسیده که بدلیل کاهش بارش‌های جوی در این سال بیشتر از منابع آب زیرزمینی مورد بهره برداری قرار گرفته‌اند.

حجم آب خروجی بدون استفاده مستقیم از قنات‌ها و چشمه‌ها در سال ۹۶ برابر با ۴۶۲ میلیون مترمکعب بوده که در مقایسه با سال ۹۵ بیشتر استحصال داشته است که بیانگر افزایش برداشت از چاه‌ها و منابع آب زیرزمینی است. حجم آب تنظیمی از طریق سدها و تاسیسات موجود در استان در سال ۹۶ معادل ۳۲۴۰۹ میلیون متر مکعب می‌باشد که نسبت به سال گذشته تقریباً برابر می‌باشد.

منابع آب زیرزمینی

منابع آب زیرزمینی استان بوشهر شامل چاه‌های عمیق و نیمه عمیق، چشمه و قناتی است که در ۱۷ محدوده مطالعاتی واقع در سطح استان پراکنده هستند. مهمترین این محدوده‌های مطالعاتی عبارتند از: دالکی - شبانکاره، اهرم، خورموج، باغان، چاهگاه، دشت پلنگ، بوشکان، دهرود- تنگ ارم، دیر- کنگان، جم و ریز می‌باشند. که در جداول شماره ۳ و ۴ به ترتیب تعداد و حجم تخلیه منابع آب زمینی به تفکیک نوع منبع و در هر یک از شهرستان‌های استان ارائه شده است.

حجم کل پتانسیل منابع آب زیرزمینی استان در سال ۹۶، ۲۴۱ میلیون مترمکعب برآورد شده که حجم بهره‌برداری از آن ۴۷۸ میلیون مترمکعب بوده است که از این مقدار حدود ۴۶۲ میلیون مترمکعب آن از طریق چاه‌های عمیق و نیمه عمیق و ۵۰ میلیون مترمکعب آن از طریق چشمه‌ها و قنوات تخلیه شده است. از طرفی بدلیل خطر شوری سفره‌های تحت تاثیر آب‌های زیر زمینی، تهاجم آب‌های شور به سمت آب‌های شیرین و جایگزینی سفره‌های شور با سفره‌های شیرین و عدم وجود پتانسیل آب زیرزمینی در بخش وسیعی از استان و همچنین هزینه‌های گزاف، امکان توسعه منابع آب زیرزمینی به مقدار زیاد وجود ندارد. لذا می‌بایست در بهره‌برداری از این نعمت گرانبها فرهنگ‌سازی شده و از روش‌های نوین کشت و الگوی مصرف استفاده شود. از مجموع ۵۱۲ میلیون مترمکعب تخلیه سالانه منابع آب زیرزمینی استان در سال ۹۶، حدود ۴۸۶ میلیون مترمکعب در سال برای کشاورزی، ۱۶ میلیون مترمکعب برای مصارف شرب و ۱۰ میلیون مترمکعب برای مصارف صنعتی مورد استفاده قرار می‌گیرد و این درحالیست که در سال ۹۵، از مجموع ۵۱۲ میلیون مترمکعب در حدود ۴۸۹ میلیون مترمکعب در سال برای کشاورزی، ۱۲ متر مکعب برای مصارف شرب و ۱۱ متر مکعب برای مصارف صنعتی مورد استفاده قرار می‌گیرد. درصد تغییرات تخلیه آب زیرزمینی در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵ بجز بخش شرب که دارای رشد ۳۳ درصدی داشته در سایر بخش‌ها روندی کاهشی بوده که این امر بیانگر بهره‌برداری کمتر آب‌های زیرزمینی در سال ۹۶ نسبت به سال‌های قبل می‌باشیم. در خصوص تولید منابع آب جدید از طریق شیرین‌سازی آب دریا به روش نمک زدایی به میزان ۴۹/۷ میلیون مترمکعب آب استحصال شده که ۷ میلیون مترمکعب در بخش شرب و ۴۲/۷ میلیون در بخش صنعت مصرف شده است. در روش بدون نمک زدایی به میزان ۷۵۷۰ میلیون مترمکعب استحصال شده که ۷۳۴۷ میلیون مترمکعب در بخش صنعت و ۲۲۳ میلیون مترمکعب در بخش شیلات به منظور سایت‌های پرورش میگو و پرورش آبزیان مصرف شده است.

جدول ۳: تعداد و حجم تخلیه منابع آب زیرزمینی استان بوشهر در سال ۹۶-۱۳۹۲

نوع منبع	تعداد					حجم تخلیه (میلیون مترمکعب)				
	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶
چاه عمیق	۱۳۵۲	۱۳۸۸	۱۴۰۵	۱۴۰۵	۲۰۱۰	۱۱۰/۴۱	۱۱۸	۱۱۷	۱۱۷	۱۱۴
چاه نیمه عمیق	۱۱۸۰۰	۱۲۲۱۴	۱۸۸۰۸	۱۱۸۰۸	۱۲۸۶۲	۳۵۰/۴۶۴	۳۳۵	۳۵۳	۳۵۳	۳۴۸
قنات	۴۹	۴۹	۴۸	۴۸	۴۹	۱۱/۰۵	۱۲/۷۲۲	۱۱	۱۲	۱۱/۰۴
چشمه	۱۸۰	۱۸۰	۱۸۰	۱۸۰	۱۸۰	۴۰/۳۸۸	۳۹/۸۰۱	۴۰	۴۰	۳۹
جمع کل	۱۴۷۷۳	۱۵۲۲۴	۲۱۸۳۵	۱۴۸۳۶	۱۶۴۹۷	۱۹۰۴/۳	۱۸۹۸/۵	۱۹۱۵	۱۹۱۷	۱۹۰۸/۰۴

مأخذ: شرکت آب منطقه‌ای استان بوشهر

جدول ۴: منابع آب‌های زیرزمینی و مقدار تخلیه سالانه آن در سال آبی ۹۶-۱۳۹۵

شهرستان	چاه عمیق		چاه نیمه عمیق		قنات		چشمه	
	تعداد	تخلیه (MCM)	تعداد	تخلیه (MCM)	تعداد	تخلیه (MCM)	تعداد	تخلیه (MCM)
کل استان	۲۰۱۰	۱۱۴	۱۲۸۶۲	۳۴۸	۴۹	۱۱/۰۴	۱۸۰	۳۹
بوشهر	۲۷	۰	۲۹۴	۳	۳	۰/۰۴	۰	۰
تنگستان	۵۶	۱۱	۱۷۸۳	۳۳	۰	۰	۲۸	۱۱
جم	۸۹	۱۲	۱۴۶۷	۲۷	۱۶	۲	۱۲	۰/۷
دشتستان	۱۲۰۵	۴۷	۴۴۵۸	۱۵۹	۱۴	۰/۰۴	۸۶	۱۶/۱
دشتی	۳۵۳	۲۰	۱۵۴۳	۶۷	۱۱	۶/۱	۳۲	۶
دیر	۱۹۴	۱۸	۱۰۶۷	۳۹	۵	۲/۵	۱۱	۳
دیلیم	۱	۰	۸۶	۰	۰	۰	۲	۰/۵
کنگان	۶۶	۱	۳۳۹	۲	۰	۰	۹	۰
گناوه	۱	۰	۱۳۵۸	۱۰	۰	۰	۰	۰
عسلویه	۱۸	۵	۴۶۷	۸	۰	۰	۰	۱/۷

تحلیل بهره‌برداری از منابع آب موجود

از مجموع ۵۵۳/۳ میلیون مترمکعب پتانسیل آب‌های سطحی استان در سال ۹۶، ۳۴۸/۵ میلیون مترمکعب (۶۳ درصد) بهره‌برداری و باقیمانده ۲۰۴/۷۴ میلیون متر مکعب (۳۷ درصد) بدون استفاده از دسترسی خارج می‌شود که در سال ۹۲ معادل ۷۵ درصد بوده است. در سال ۹۶ حجم پتانسیل منابع آب‌های سطحی و زیرزمینی معادل ۷۹۴/۴ میلیون مترمکعب بوده که از این مقدار تنها ۸۱۷/۵ میلیون متر مکعب بهره‌برداری شده است. در مجموع بدلیل شرایط خشکسالی و کمبود بارش‌های جوی در این سال حجم بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی استان بیش از حد بوده که این امر باعث افت شدید سفره‌های زیرزمینی گردیده و دشت‌های استان را در معرض پدیده فرونشست قرار داده است.

جدول ۵: برخی شاخص‌های منابع آب‌های سطحی استان طی سال‌های ۹۶ - ۱۳۹۳
(میلیون مترمکعب)

مناطق	سال	کل استان
	۱۳۹۳	۹۰۳
	۱۳۹۴	۷۹۳
	۱۳۹۵	۲۶۷۰/۵
	۱۳۹۶	۵۵۳/۳
	۱۳۹۳	۳۱۸
	۱۳۹۴	۳۴۶/۶۵
	۱۳۹۵	۳۰۸/۲۳
	۱۳۹۶	۳۴۸/۵۶
	۱۳۹۳	۰/۳۵
	۱۳۹۴	۰/۴۴
	۱۳۹۵	۰/۱۱
	۱۳۹۶	۰/۶۳

مأخذ: شرکت آب منطقه‌ای استان بوشهر

جدول ۶: برخی شاخص‌های منابع آب‌های زیرزمینی استان طی سال‌های ۹۶ - ۱۳۹۳
(میلیون مترمکعب)

مناطق	سال	کل استان
	۱۳۹۳	۵۶۱
	۱۳۹۴	۳۳۵
	۱۳۹۵	۶۲۲
	۱۳۹۶	۲۴۱/۱۱
	۱۳۹۳	۵۱۳/۷۱۷
	۱۳۹۴	۵۱۶
	۱۳۹۵	۵۱۲/۰۴
	۱۳۹۶	۴۷۸/۱۳
	۱۳۹۳	۰/۹۱
	۱۳۹۴	۱/۶
	۱۳۹۵	۰/۸۲
	۱۳۹۶	۱/۹۸

مأخذ: شرکت آب منطقه‌ای استان بوشهر

جدول ۷: پتانسیل منابع آب استان به همراه حجم و ضریب بهره‌برداری طی سال های ۹۶-۱۳۹۳
(میلیون متر مکعب)

مناطق	سال	کل استان
	۱۳۹۳	۱۴۶۴
	۱۳۹۴	۱۱۲۸
	۱۳۹۵	۳۲۹۲
	۱۳۹۶	۷۹۴/۴۱
	۱۳۹۳	۸۳۱/۷۱۷
	۱۳۹۴	۸۶۲/۶۵
	۱۳۹۵	۸۲۰/۲۴
	۱۳۹۶	۸۱۷/۵۵
	۱۳۹۳	۰/۵۷
	۱۳۹۴	۰/۷۷
	۱۳۹۵	۰/۲۵
	۱۳۹۶	۱/۰۳

مأخذ: شرکت آب منطقه‌ای استان بوشهر

طرح‌های توسعه منابع آب سطحی

به منظور مهار و توسعه بهره‌برداری از منابع آب سطحی استان، هم اکنون بیش از ۶ طرح سد مخزنی در حال بهره‌برداری، اجرا و مطالعه می‌باشد که اطلاعات هر یک از منابع به تفکیک حوزه آبریز آنها در جدول شماره ۸ ارائه شده است. همانگونه که در جدول زیر مشخص است، حجم آب قابل تنظیم رودخانه‌های استان با استفاده از طرح‌های در حال بهره‌برداری ۵۱۰/۴ میلیون مترمکعب بوده که پس از بهره‌برداری از طرح‌های در حال اجراء به حدود ۱۰۲۱ میلیون مترمکعب و پس از بهره‌برداری از طرح‌های در حال مطالعه به حدود ۱۱۳۸ میلیون مترمکعب در سال خواهد رسید. در جدول زیر وضعیت کلی طرح‌های توسعه منابع آب استان بوشهر ارائه شده است.

جدول ۸: طرح‌های توسعه منابع آب استان بوشهر

تخصیص آب صنعت	تخصیص آب شرب	تخصیص آب زیست محیطی	تخصیص آب کشاورزی (میلیون مترمکعب)	وسعت اراضی کشاورزی (هکتار)	نام اراضی	حجم آب تنظیمی	نام سد	نام رودخانه	حوزه آبریز
			۶۰	۸۷۰۰	شبکه شبانکاره				
			۷۳	۵۵۰۰	حاشیه رودخانه حله				
			۲۳۰	۱۰۰۰۰	شبکه آپخش				
			۲۵۴/۱	۸۵۰۰	شبکه دالکی				
			۳۹	۷۵۰	شبکه وحدتیه				
			۲۸	۲۰۰۰	شبکه دهقائید				
			۲۴/۵	۱۷۵۰	حق آبه دالکی				
۰	۰	۲/۷	۵/۳	۵۴۱		۸	باهوش	باهوش	
۰	۰	۱/۲	۲/۷	۲۱۲		۳/۹	شیرین	شیرین	
			۶۱/۵	۱۲۰۰	شبکه کلل و زیارت				
			۲۹/۱	۳۰۰۰	ایستگاه پمپاژ جهاد				
۰	۵۰	۲۵۶/۳	۸۰۷/۲	۴۲۱۵۳	مجموع حوضه آبریز حله و رودخانه های کوچک				
۳۳/۴	۱/۸	۹/۶	۹/۴	۱۳۴۰	شبکه دشت پلنگ	۴۷/۶	دشت پلنگ	دشت پلنگ	
۶	۲/۰۲	۳/۲۳	۶/۵۲	۵۰۰	شبکه باغان	۱۶/۱۲	باغان	باغان	
۰	۰	۰	۲۱/۸	۲۶۰۰	حق آبه مند			مند	
۳۹/۴	۳/۸۲	۱۲/۸۳	۳۷/۷۲	۴۴۴۰	مجموع حوضه آبریز مند ، کاریان و خنج				

مأخذ: شرکت آب منطقه‌ای استان بوشهر

ظرفیت ذخیره‌سازی آب استان

میزان حجم بهره‌برداری از منابع آب سطحی استان در سال ۹۶ معادل ۳۴۸/۵ میلیون مترمکعب بوده که از طریق سدها، بندهای انحرافی، شبکه‌های آبیاری و زهکشی، سدهای خاکی کوچک، ایستگاه‌های پمپاژ احداثی و استخرهای ذخیره آب تامین گردیده است.

طرح‌ها و تأسیسات در مدار بهره برداری

سد مخزنی رئیسعلی دلواری با ۵۱۰ میلیون مترمکعب آب تنظیمی بر رودخانه شاپور، ایستگاه پمپاژ کلل و زیارت با ۸۱/۵ میلیون متر مکعب آب تنظیمی بر رودخانه حله و سایر ایستگاه‌های پمپاژ حاشیه رود حله شامل حق آبه بران سنتی با موتور پمپ‌های دستی و ۳ ایستگاه پمپاژ سازمان جهاد کشاورزی از طرح‌ها و تأسیسات قابل بهره‌برداری استان می‌باشند.

طرح‌های سد و شبکه در دست اجرا

سد دشت پلنگ با ۴۶/۷ میلیون متر مکعب آب تنظیمی، سد باغان با ۱۶/۱۲ میلیون متر مکعب آب تنظیمی، سد دالکی با ۴۳۵ میلیون متر مکعب آب تنظیمی و تکمیل شبکه‌های آبیاری و زهکشی رئیسعلی دلواری، زیارت و کلل و اهرم، شبکه چم تنگ و محمدی و کره بند از طرح‌های در دست اجرای استان می‌باشند.

طرح‌های سد و شبکه در دست مطالعه

سد مخزنی دالکی با ۴۳۵ میلیون مترمکعب آب قابل تنظیم، سد مخزنی باهوش با ۸ میلیون مترمکعب بر روی رودخانه باهوش، شبکه‌های آبیاری و زهکشی سد باغان، شبکه آبیاری و زهکشی سد دشت پلنگ و شبکه آبیاری و زهکشی سد دالکی از طرح‌های در دست اجرای استان می‌باشند.

جدول ۹: حجم آب مهارشده از طریق تاسیسات آبی موجود استان طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۲ (میلیون مترمکعب)

درصد تغییرات	حجم آب تنظیم شده					تاسیسات
	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	
-۲۰/۱۴	۱۳۲	۱۶۵/۲۹	۱۹۷/۰۲	۱۹۸/۲۳	۲۲۳/۸	سد مخزنی (سد رئیسعلی دلواری)
۱۲/۷۴	۲۶۷	۲۳۶/۸۲	۲۸۰/۱۵	۲۷۸/۵	۳۱۵	بند‌های انحرافی
۰	۳۱۸۵۰	۳۱۸۵۰	۳۱۸۵۰	۳۱۸۵۰	۲۹۸۵۰	شبکه های آبیاری و زهکشی (هکتار)
۰/۵۴	۳۸/۸	۳۸/۵۹	۳۰/۴	۲۵/۷۸	۱۷/۳	ایستگاه های پمپاژ
۳۴/۶	۷	۵/۲	۰	۰	۰	آبشیرین کن ها
۷	۱۰۷	۱۰۰	۱۰۲	۹۵	۱۰۵	خطوط آبرسانی (خط کوثر و کازرون)
-۵/۲	۷/۵	۷/۹۱	۵/۳	۲/۸	۱۲/۸۵	طرح های تغذیه مصنوعی
۰/۰۲	۳۲۴۰/۹۳	۳۲۴۰۳/۸۱	۳۲۴۶۴/۸۷	۳۲۴۵۰/۳۱	۳۰۵۲۳/۹۵	جمع کل

مأخذ: شرکت آب منطقه‌ای استان بوشهر

ضرورت توسعه منابع آب

وسعت اراضی زیر کشت استان در حال حاضر ۳۲۷۹۰۰ هکتار می باشد که از این مقدار حدود ۲۱۹۹۰۰ هکتار دیم می باشد. بر اساس آمار و اطلاعات سال ۹۶، پتانسیل آب سطحی استان ۵۵۳/۳ میلیون مترمکعب است که از این مقدار ۳۴۸/۵ میلیون مترمکعب مورد بهره‌برداری قرار می‌گردد. با توجه به محدودیت توسعه منابع آب زیر زمینی و خطر شوری این منابع و از لحاظ عوامل زیست محیطی امکان توسعه منابع آب استان حدود ۲/۲ میلیارد مترمکعب است که با توجه به وسعت اراضی استان در صورت توسعه و بهره‌برداری کامل از حجم آب، بخش قابل توجهی از نیازهای آب استان مرتفع خواهد شد، لذا تامین و توسعه منابع آب استان نقش حیاتی در توسعه و اقتصاد منطقه دارد.

مصارف آب استان

مصرف آب استان در سال ۹۶ از منابع آب‌های سطحی، زیر زمینی، آب دریا و انتقال آب بین حوزه‌ای و بین استانی در بخش‌های کشاورزی، شیلات، شرب، صنعت و معدن ۹۳۶/۵ میلیون مترمکعب بوده است. در حالیکه این میزان در سال ۹۵، ۹۲۰ میلیون مترمکعب است. در جدول شماره ۱۰ میزان مصارف در بخش‌های مختلف و به تفکیک منابع تامین ارائه شده است.

مصارف آب شرب

در سال ۹۶، ۱۲۱ میلیون مترمکعب از منابع آب برای شرب به مصرف رسیده که ۱۶ میلیون مترمکعب نیز از منابع آب زیر زمینی، ۷ میلیون مترمکعب از طریق شیرین‌سازی آب دریا و ۹۸ میلیون مترمکعب از انتقال آب بین حوزه‌ای و بین استانی تامین گردیده است. با توجه به سنوات گذشته می‌توان چنین نتیجه‌گیری نمود که بیشترین میزان مصرف آب در بخش شرب مربوط به انتقال آب بین حوزه‌ای و بین استانی است که از استان‌های همجوار تامین گردیده و در طی سال‌های اخیر نیز بدلیل کاهش بارش‌های جوی و خشکسالی‌ها تنش‌های سیاسی مابین استان‌ها در بحث آب جدی‌تر شده است.

مصارف صنعت و معدن

مجموع آب مصرف شده در بخش صنعت و معدن معادل ۷۴۰۷/۷ میلیون مترمکعب است که ۱۰ میلیون مترمکعب آن از آب‌های زیرزمینی، ۷۳۸۹/۷ میلیون مترمکعب از طریق آب دریا به روش نمک زدایی و بدون نمک‌زدایی و ۸ میلیون مترمکعب نیز از انتقال آب بین حوزه‌ای و بین استانی تامین می‌شود.

مصارف کشاورزی و محیط زیست

در سال ۹۶، حدود ۷۹۱/۵ میلیون متر مکعب از منابع آب سطحی و زیرزمینی جهت مصارف کشاورزی استفاده شده است که ۴۸۶ میلیون مترمکعب آن از آب‌های زیر زمینی و ۳۰۵/۵ میلیون مترمکعب از منابع آب‌های سطحی تامین شده است.

مصارف شیلات

در سال ۹۶، حدود ۲۲۳/۱۲ میلیون متر مکعب از منابع آب دریا به روش بدون نمک زدایی جهت سایت‌های پرورش میگو استفاده شده است و از سایر منابع در این بخش استفاده خاصی صورت نگرفته است.

جدول ۱۰: میزان مصارف آب استان به تفکیک بخش‌های مصرف طی سال‌های ۹۵-۱۳۹۲ (میلیون مترمکعب)

جمع	شیلات	کشاورزی و محیط زیست	صنعت و معدن	آب شرب	بخش‌های مصرف	
۳۷۶/۷	۰	۳۷۶	۰/۴	۰/۳	۱۳۹۲	
۳۶۷/۷	۰	۳۶۷	۰/۴	۰/۳	۱۳۹۳	
۳۴۶/۶۵	۰	۳۴۶/۶۵	۰/۲	۰	۱۳۹۴	
۳۰۸/۲۳	۰	۳۰۸	۰/۲۳	۰	۱۳۹۵	
۳۰۵/۵	۰	۳۰۵/۵	۰	۰	۱۳۹۶	
-۰/۸	-	-۰/۸	-	-	درصد تغییرات	
۵۱۲	۰	۴۸۲	۱۱	۱۹	۱۳۹۲	
۵۱۳	۰	۴۹۷	۶	۱۰	۱۳۹۳	
۵۱۶	۰	۴۹۳	۱۱	۱۲	۱۳۹۴	
۵۱۲/۰۴	۰	۴۸۹/۰۴	۱۱	۱۲	۱۳۹۵	
۵۱۲/۰۴	۰	۴۸۶/۰۴	۱۰	۱۶	۱۳۹۶	
۰	-	-۰/۶۱	-۹/۰۹	۳۳/۳	درصد تغییرات	
۴۹/۷	۰	۰	۴۲/۷	۷		نمک زدایی
۷۵۷۰/۱۲	۲۲۳/۱۲	۰	۷۳۴۷	۰		بدون نمک زدایی
۱۰۵	۰	۰	۱۱	۹۴	۱۳۹۲	
۹۵	۰	۰	۱۱	۸۴	۱۳۹۳	
۱۰۲	۰	۰	۱۱	۹۱	۱۳۹۴	
۱۰۰	۰	۰	۵	۹۵	۱۳۹۵	
۱۰۶	۰	۰	۸	۹۸	۱۳۹۶	
۶	-	-	۶۰/۷	۳/۱۵	درصد تغییرات	

مأخذ: شرکت آب منطقه‌ای استان بوشهر

بخش دوم – کشاورزی و منابع طبیعی

مقدمه

کشاورزی در ایران بزرگترین بخش اقتصادی پس از بخش خدمات است که حدود ۲۰ درصد تولید ناخالص ملی و سهم عمده‌ای از صادرات غیر نفتی را به خود اختصاص می‌دهد. همچنین محل اشتغال بخش وسیعی از جمعیت کشور است. رسالت این بخش از دیرباز تأمین امنیت غذایی می‌باشد علاوه بر آن تجربه کشورهای صنعتی نشان می‌دهد که کشاورزی نقش اساسی در توسعه ملی این کشورها داشته است. توسعه کشاورزی عمدتاً باعث ارتباط این بخش با سایر بخش‌های اقتصادی می‌شود و کارکردهای آن می‌تواند ایجاد مازاد اقتصادی برای توسعه زیربخش‌ها، تأمین ارز خارجی، تأمین مواد خام مورد نیاز صنایع، کمک به تکمیل حلقه‌های تولیدی از طریق پیوندهای پسین و پیشین و رونق بازرگانی فعالیت‌های کشاورزی، افزایش رفاه روستائیان، اشتغال‌زایی و ... باشد.

توسعه کشاورزی نیازمند مؤلفه‌های گوناگونی از جمله رشد فن‌آوری، نهادسازی، بازاریابی، سرمایه‌گذاری و ... و برنامه‌ریزی برای پیوند بین آنها می‌باشد.

از جمله راهبردهای توسعه کشاورزی، دگرگونی ساختاری در شیوه‌های تولید سنتی و کشاورزی مبتنی بر بازار در چارچوب توسعه پایدار می‌باشد.

در استان بوشهر نیز با وجود استعدادهای مناسبی که برای تولید در زیربخش‌های مختلف کشاورزی از جمله آبی‌پروری، نخیلات، گوجه‌فرنگی و گیاهان دارویی وجود دارد، بروز پدیده خشک‌سالی و محدودیت منابع آبی طی سالیان اخیر بر فعالیت‌های این بخش تأثیر فراوان داشته است اما علیرغم این موضوع حرکت به سمت افزایش بهره‌وری و تولید دانش‌بنیان با تکیه بر

بکارگیری فناوری‌های نوین سبب شده است که تا حدودی اثرات این پدیده بر بخش کشاورزی را پوشش دهد.

در سال ۹۴ نسبت ارزش افزوده بخش کشاورزی، شامل کشاورزی، شکار، جنگل‌داری و ماهیگیری به نسبت کل ارزش افزوده سایر بخش‌های استان ۳/۴ درصد بوده و نسبت ارزش افزوده بخش ماهیگیری از کل ارزش افزوده بخش کشاورزی ۳۰/۳ درصد است.

اراضی کشاورزی ۱۳/۵ درصد، جنگل ۹/۸ درصد، مراتع ۴۹/۵ درصد از مساحت استان را دارا می‌باشند. اطلاعات این بخش شامل بخش زراعت، باغبانی، دامداری، شیلات و منابع طبیعی است.

زراعت و باغبانی

زراعت

محصولات زراعی استان شامل غلات، سبزیجات، محصولات صنعتی، محصولات علوفه‌ای، حبوبات، محصولات جالیزی و دانه‌های روغنی می‌باشد. سطح اراضی زراعی استان ۲۷۵۰۴۷ هکتار می‌باشد که از این مقدار ۱۳۶۷۸۹ هکتار سطح زیرکشت و ۱۳۸۲۵۸ هکتار آیش می‌باشد. از مجموع اراضی زیرکشت زراعی حدود ۸۸۴۸۰ هکتار آن را اراضی دیم و ۴۸۳۰۹ هکتار آن را اراضی آبی تشکیل می‌دهد. غلات یکی از مهمترین محصولات زراعی استان می‌باشد که تقریباً در تمامی شهرستان‌های استان به غیر از جم، عسلویه و کنگان که سهم بسیار ناچیزی را به خود اختصاص داده‌اند کشت می‌شود. محصول گندم از نظر سطح زیرکشت با ۱۵۵۰۰ هکتار سطح زیرکشت آبی و ۷۸۵۰۰ هکتار سطح زیرکشت دیم بالاترین سطح زیرکشت محصولات سالانه را در استان دارد. گوجه فرنگی یکی از محصولات مهمی است که در سال‌های اخیر توسط بسیاری از کشاورزان استان کشت می‌شود. حدود ۱۲۵۰۰ هکتار از اراضی زراعی استان در سال ۹۶ به کشت این محصول اختصاص یافته است که همگی آن به صورت آبی می‌باشد. میزان عملکرد این محصول در این سال بالغ بر ۵۵۰۰۰ کیلوگرم در هر هکتار بوده است. شهرستان‌های دیر و دشتی بالاترین سطح زیرکشت این محصول را دارند.

شهرستان دشتستان به دلیل داشتن موقعیت جغرافیایی و جوی مناسب از لحاظ کشت محصولات زراعی نسبت به سایر شهرستان‌ها در رده اول قرار دارد. حدود ۲۹ درصد از سطح زیرکشت محصولات زراعی استان در این شهرستان قرار دارد. شهرستان‌های دیر و دشتی به لحاظ

سطح زیر کشت زراعی آبی و شهرستان دیلم و گناوه از نظر سطح زیر کشت زراعی دیم در رده‌های بعدی قرار دارند.

میزان تولید محصولات زراعی استان در سال ۹۶-۹۵ بالغ ۱۰۴۴۹۵۳ تن می‌باشد که از این مقدار بالغ بر ۱۰۴۲۵۹۳ تن به محصولات زراعی آبی و ۲۳۶۰ تن به محصولات زراعی دیم اختصاص دارد.

همانگونه که مشاهده می‌شود با وجود این که حدود ۶۵ درصد از مجموع سطوح زیر کشت محصولات زراعی استان در این سال به صورت دیم کشت شده است ولی به دلیل وجود خشکسالی‌های متعدد و کاهش میزان بارندگی در سال‌های اخیر، میزان تولید محصولات دیم بسیار ناچیز است. میزان عملکرد در هکتار محصولات آبی بالغ بر ۲۱۵۸۲ کیلوگرم و محصولات دیم حدود ۲۷ کیلوگرم در هکتار است و از بسیاری از اراضی دیم محصولی برداشت نمی‌شود. عمده‌ترین سطح زیر کشت محصولات سالانه دیم استان مربوط به گندم و جو می‌باشد. استان بوشهر از لحاظ تولید گوجه‌فرنگی خارج از فصل رتبه اول را دارد. میزان تولید گوجه‌فرنگی ۶۸۷۵۰۰ تن در سال ۹۶ بوده است.

به غیر از گندم و جو و گوجه‌فرنگی سایر محصولات زراعی نیز در استان کشت می‌شود که با توجه به اهمیت منابع آبی بهینه کردن الگوی کشت با هدف کاهش تقاضای آب ضروری است.

جدول ۱: آمار سطح زیر کشت و تولید محصولات سالانه استان بوشهر در سال زراعی ۹۵-۹۶

عملکرد در هکتار (کیلوگرم)		تولید (تن)			سطح زیر کشت (هکتار)			نام محصول	
		جمع	دیم	آبی	جمع	دیم	آبی		
۰	۲۵۸۱	۴۰۰۰		۴۰۰۰	۹۴۰۰	۷۸۵۰۰	۱۵۵۰۰	گندم	
۲۳۶	۲۳۰۸	۸۱۳۰/۵	۲۳۶۰	۵۷۷۰/۵	۱۲۴۸۰	۹۹۸۰	۲۵۰۰	جو	
								ذرت دانه ای	
								سیب زمینی	
	۳۵۰۰۰	۱۸۳۷۵		۱۸۳۷۵	۵۲۵		۵۲۵	پیاز	
	۵۵۰۰۰	۶۸۷۵۰۰		۶۸۷۵۰۰	۱۲۵۰۰		۱۲۵۰۰	گوجه فرنگی	
	۳۴۷۰۰	۳۴۷۰۰		۳۴۷۰۰	۱۰۰۰		۱۰۰۰	بادمجان	
	۱۵۵۷۷	۸۵۴۰۷		۸۵۴۰۷	۵۴۸۳		۵۴۸۳	سایر سبزیجات	
	۲۰۰۰	۶۶۰۰		۶۶۰۰	۳۳۰۰		۳۳۰۰	تنباکو	محصولات صنعتی
	۱۸۳۹۵	۱۳۷۹۶		۱۳۷۹۶	۷۵۰		۷۵۰	یونجه	
								خصیل	
								ذرت علوفه ای	
	۱۸۳۳۰	۹۱۶		۹۱۶	۵۰		۵۰	سایر علوفه - جات	
	۱۸۳۳	۷۸/۸		۷۸/۸	۴۳		۴۳	لوبیا ، عدس ، نخود	حبوبات

ادامه جدول ۱: آمار سطح زیر کشت و تولید محصولات سالانه استان بوشهر در سال زراعی

۹۵-۹۶

عملکرد در هکتار (کیلوگرم)	تولید (تن)			سطح زیر کشت (هکتار)			نام محصول	
	آبی	جمع	دیم	آبی	جمع	دیم		
	۳۰۰۰۰	۴۵۰۰۰		۴۵۰۰۰	۱۵۰۰		۱۵۰۰	هندوانه
	۲۵۰۰۰	۲۷۵۰۰		۲۷۵۰۰	۱۱۰۰		۱۱۰۰	خریزه
	۲۰۰۰۰	۱۰۰۰۰		۱۰۰۰۰	۵۰۰		۵۰۰	خیار
	۳۵۱۰۰	۳۵۱۰۰		۳۵۱۰۰	۱۰۰۰		۱۰۰۰	کدو
	۲۹۴۹۹	۳۰۰۳۰		۳۰۰۳۰	۱۰۱۸		۱۰۱۸	طالبی
								سایر جالیز
	۱۲۰۰	۱۸۰۰		۱۸۰۰	۱۵۰۰		۱۵۰۰	کنجد
	۵۰۰	۲۰		۲۰	۴۰		۴۰	کلزا
								سایر محصولات
۲۷	۲۱۵۸۲	۱۰۴۴۹۵۳	۲۳۶۰	۱۰۴۲۵۹۳	۱۳۶۷۸۹	۸۸۴۸۰	۴۸۳۰۹	جمع محصولات
					جمع	دیم	آبی	
					۱۳۸۲۵۸	۱۳۴۶۴۸	۱۳۶۱۰	

مأخذ: سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر

جدول ۲: آمار سطح زیر کشت و تولید محصولات سالانه استان بوشهر به تفکیک شهرستان در سال زراعی ۹۶-۱۳۹۵

شهرستان	سطح زیر کشت (هکتار)			تولید (تن)		عملکرد در هکتار (کیلوگرم)	
	آبی	دیم	جمع	آبی	دیم	آبی	دیم
بوشهر	۲۴۳۶	۶۶۵۰	۹۰۸۶	۵۳۶۰	۲۷۰	۲۲۰۰	۴۱
تنگستان	۴۱۸۹	۵۳۳۰	۹۵۱۹	۱۶۶۵۷	۶۹	۳۹۷۶	۱۳
جم	۵۱۴	۶۸۰	۱۱۹۴	۱۱۵۳۹	۱۷	۲۲۴۴۹	۲۵
دشتستان	۱۸۷۳۸	۲۰۹۰۰	۳۹۶۳۸	۳۱۳۴۰۰	۷۵۴	۱۶۶۷۲	۳۶
دشتی	۱۱۷۱۰	۱۰۹۰۰	۲۲۶۱۰	۲۹۶۳۲۵	۴۰۶	۲۵۳۰۵	۳۷
دیر	۷۴۰۹	۶۸۷۰	۱۴۲۷۹	۳۲۰۴۹۹	۲۷۴	۴۳۲۵۸	۴۰
دیلیم	۵۰	۱۸۵۰۰	۱۸۵۵۰	۷۷۵	۳۰۰	۱۵۵۰۰	۱۶
عسلویه	۵۸۸	۵۰۰	۱۰۸۸	۲۹۱۲۵	۰	۴۹۵۳۲	۰
کنگان	۹۰۸	۸۵۰	۱۷۵۸	۴۶۰۲۵	۱۰	۵۰۶۸۸	۱۲
گناوه	۱۷۶۷	۱۷۳۰۰	۱۹۰۶۷	۳۸۸۸	۲۶۰	۲۲۰۰	۱۵
استان	۴۸۳۰۹	۸۸۴۸۰	۱۳۶۷۸۹	۱۰۴۲۵۹۳	۲۳۶۰	۲۱۵۸۲	۲۷

مأخذ: سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر

جدول ۳: سطح زیر کشت و تولید غلات در استان بوشهر به تفکیک شهرستان در سال زراعی ۹۶-۱۳۹۵

شهرستان	سطح زیر کشت (هکتار)		تولید (تن)		عملکرد در هکتار (کیلوگرم)		
	آبی	جمع	آبی	جمع	آبی	دیم	
بوشهر	۲۳۶۰	۶۶۵۰	۳۶۲۴	۹۰۱۰	۲۷۰	۱۵۳۶	۴۱
تنگستان	۸۱۰	۵۳۳۰	۲۴۹۵	۶۱۴۰	۶۹	۳۰۸۰	۱۳
جم	۱۵۰	۶۸۰	۶۰۰	۸۳۰	۱۷	۴۰۰۰	۲۵
دشتستان	۸۲۴۰	۲۰۹۰۰	۲۱۲۱۶	۲۹۱۴۰	۷۵۴	۲۵۷۵	۳۶
دشتی	۳۵۹۰	۱۰۹۰۰	۱۱۵۷۶	۱۴۴۹۰	۴۰۶	۳۲۲۵	۳۷
دیر	۱۱۵۰	۶۸۷۰	۳۴۳۰	۸۰۲۰	۲۷۴	۲۹۸۳	۴۰
دیلیم	۰	۱۸۵۰۰	۰	۱۸۵۰۰	۳۰۰	۰	۱۶
عسلویه	۰	۵۰۰	۰	۵۰۰	۰	۰	۰
کنگان	۰	۸۵۰	۰	۸۵۰	۱۰	۰	۱۲
گناوه	۱۷۰۰	۱۷۳۰۰	۲۸۳۰	۱۹۰۰۰	۲۶۰	۱۶۶۵	۱۵
استان	۱۸۰۰۰	۸۸۴۸۰	۴۵۷۷۱	۱۰۶۴۸۰	۲۳۶۰	۲۵۴۳	۲۷

مأخذ: سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر

جدول ۴: سطح زیر کشت و تولید گندم در استان بوشهر به تفکیک شهرستان در سال زراعی ۹۶-۱۳۹۵

شهرستان	سطح زیر کشت (هکتار)			تولید (تن)			عملکرد در هکتار (کیلوگرم)		خرید تضمینی (تن)
	آبی	دیم	جمع	آبی	دیم	جمع	آبی	دیم	
بوشهر	۲۳۰۰	۵۳۰۰	۷۶۰۰	۳۵۱۰	۰	۳۵۱۰	۱۵۲۶	۰	۲۴۶۶
تنگستان	۷۰۰	۵۰۰۰	۵۷۰۰	۲۲۸۰	۰	۲۲۸۰	۳۲۵۷	۰	۱۶۰۲
جم	۱۵۰	۶۰۰	۷۵۰	۶۰۰	۰	۶۰۰	۴۰۰۰	۰	۴۲۱
دشتستان	۷۰۰۰	۱۸۳۰۰	۲۵۳۰۰	۱۸۲۴۰	۰	۱۸۲۴۰	۲۶۰۶	۰	۱۲۸۱۴
دشتی	۲۸۰۰	۹۵۰۰	۱۲۳۰۰	۹۶۸۰	۰	۹۶۸۰	۳۴۵۷	۰	۶۸۰۰
دیر	۱۰۵۰	۵۵۰۰	۶۵۵۰	۳۲۴۰	۰	۳۲۴۰	۳۰۸۶	۰	۲۲۷۶
دیلیم	۰	۱۷۰۰۰	۱۷۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
عسلویه	۰	۵۰۰	۵۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
کنگان	۰	۸۰۰	۸۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
گناوه	۱۵۰۰	۱۶۰۰۰	۱۷۵۰۰	۲۴۵۰	۰	۲۴۵۰	۱۶۳۳	۰	۱۷۲۱
استان	۱۵۵۰۰	۷۸۵۰۰	۹۴۰۰۰	۴۰۰۰۰	۰	۴۰۰۰۰	۲۵۸۱	۰	۲۸۱۰۰

مأخذ: سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر

جدول ۵: سطح زیر کشت و تولید گوجه فرنگی در استان بوشهر به تفکیک شهرستان در سال -
زراعی ۹۶-۱۳۹۵

شهرستان	سطح زیر کشت (هکتار)			تولید (تن)			عملکرد در هکتار (کیلوگرم)
	آبی	دیم	جمع	آبی	دیم	جمع	
بوشهر	۰	-	۰	۰	-	۰	-
تنگستان	۰	-	۰	۰	-	۰	-
جم	۱۵۰	-	۱۵۰	۱۲۵۰	-	۱۲۵۰	۵۵۰۰۰
دشتستان	۱۹۰۰	-	۱۹۰۰	۱۰۴۵۰۰	-	۱۰۴۵۰۰	۵۵۰۰۰
دشتی	۳۷۵۰	-	۳۷۵۰	۲۰۶۲۵۰	-	۲۰۶۲۵۰	۵۵۰۰۰
دیر	۵۴۰۰	-	۵۴۰۰	۲۹۷۰۰۰	-	۲۹۷۰۰۰	۵۵۰۰۰
دیلم	۰	-	۰	۰	-	۰	-
عسلویه	۵۰۰	-	۵۰۰	۲۷۵۰۰	-	۲۷۵۰۰	۵۵۰۰۰
کنگان	۸۰۰	-	۸۰۰	۴۴۰۰۰	-	۴۴۰۰۰	۵۵۰۰۰
گناوه	۰	-	۰	۰	-	۰	-
استان	۱۲۵۰۰	-	۱۲۵۰۰	۶۸۷۵۰۰	-	۶۸۷۵۰۰	۵۵۰۰۰

مأخذ: سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر

محصولات باغی

محصولات باغی استان شامل انواع میوه‌های گرمسیری، نیمه گرمسیری، میوه‌های سردسیری، محصولات گلخانه‌ای، گیاهان دارویی، آپارتمانی و درختچه‌های زینتی می‌باشد. مجموع سطوح زیر کشت باغات استان در سال ۹۶، ۳۸۵۵۵ هکتار می‌باشد که از این مقدار ۳۴۲۰۲ هکتار آن را درختان بارور و ۴۳۵۳ هکتار آن را نهال تشکیل می‌دهد. ۸/۴ درصد از باغات استان دیم و ۹۱/۶ درصد آبی می‌باشد. مجموع سطح زیر کشت باغات آبی در این سال برابر با ۳۵۳۳۷ هکتار و سطح زیر کشت باغات دیم برابر با ۳۲۱۸ هکتار می‌باشد. ۶۹/۴ درصد از باغات استان در شهرستان دشتستان قرار دارد. شهرستان جم با ۹ درصد و تنگستان با ۷/۳ درصد از این لحاظ در رده‌های بعدی قرار دارند به لحاظ موقعیت اقلیمی و وضعیت

جغرافیایی و نوع محصولات باغی استان که اکثراً شامل نخیلات می باشد تقریباً حدود ۲۱/۶ درصد از باغات استان در شهرستان‌های بندری قرار دارند.

خرما از مهمترین محصولات باغی استان می باشد. سطح زیر کشت نخیلات استان ۳۳۵۴۹ هکتار است که در حدود ۱۳/۸ درصد از نخیلات کشور است. بالغ بر ۸۷ درصد از باغات استان را نخیلات تشکیل می دهد.

حدود ۲۵۵۳۹ هکتار از نخیلات استان معادل ۷۶ درصد در شهرستان دشتستان قرار دارد و از این لحاظ در رده اول است. شهرستان تنگستان از لحاظ باغات خرما در رده دوم قرار دارد و حدود ۷/۸ درصد از نخیلات استان در این شهرستان واقع شده است. سطح زیر کشت نخیلات شهرستان‌های دشتی، جم و گناوه نیز به ترتیب ۱۷۱۷ و ۱۲۵۱ و ۱۲۱۴ هکتار می باشد و از این لحاظ در رده‌های بعدی قرار دارند.

از دیگر محصولات باغی استان انواع مرکبات شامل پرتقال، نارنگی، لیمو ترش، لیمو شیرین، نارنج و ... می باشد که بالغ بر ۷۸ درصد آن لیمو ترش است که ۳۴۴۱ هکتار از باغات استان به کشت این محصول اختصاص یافته است. مقدار کل سطح زیر کشت مرکبات ۴۳۷۹ هکتار می باشد. حدود ۴۹/۴ درصد از مرکبات استان در شهرستان جم و ۲۴/۷ درصد آن در شهرستان دشتستان قرار دارد. شهرستان‌های بندری استان به دلیل عدم شرایط مناسب اقلیمی مجموعاً حدود ۲۵/۹ درصد از سطح زیر کشت مرکبات را به خود اختصاص داده اند. انواع میوه های گرمسیری و نیمه گرم سیری مانند زیتون، موز، انبه، کنار و ... و میوه های سرد سیری مانند سیب، زردآلو، بادام و ... نیز در استان کشت می شود که در مجموع حدود ۵۵۱ هکتار از اراضی استان به کشت این محصولات اختصاص یافته است. همچنین با کاهش منابع آبی کشت گلخانه‌ای روبه توسعه است. سطح گلخانه‌های استان در سال ۹۶ برابر با ۱۲۴ هکتار می باشد که نسبت به سال ۹۵ در حدود ۱۴ درصد رشد داشته است.

میزان تولید محصولات باغی استان در سال ۹۶، ۲۲۸۲۵۶ تن و میزان تولیدات گلخانه‌ای ۳۸۲۰۰ تن می باشد. میزان تولید خرما در این سال، ۱۶۰۳۶۷ تن می باشد. شهرستان دشتستان طی این سال با ۷۷ درصد تولید خرما در استان در مقام اول قرار دارد و حدود ۱۳۳۸۵۵ تن خرما از باغات این شهرستان برداشت شده است. میزان تولید خرما باغات شهرستان تنگستان ۱۳۲۷۶ تن می باشد که در مقام دوم و شهرستان جم با تولید ۸۰۶۸ تن در مقام سوم قرار دارد و حدود ۱۳,۳ درصد از خرما استان از باغات دو شهرستان اخیر برداشت می شود.

مجموع می‌توان گفت بالغ بر ۹۰ درصد از تولیدات خرماي استان از شهرستان دشتستان، جم و تنگستان برداشت می‌شود.

متوسط عملکرد نخیلات آبی استان در سال ۹۶، ۵۵۳۶ کیلوگرم در هر هکتار می‌باشد. شهرستان های جم و عسلویه به ترتیب با ۷۱۴۶ و ۳۲۳۱ کیلوگرم برداشت بیشترین و کمترین متوسط عملکرد در هکتار را به خود اختصاص داده‌اند. در مجموع باید گفت با توجه به سازگاری نخیلات با اقلیم استان، در صورت رفع مشکل کم‌آبی اختصاص سطح زیر کشت بیشتر به ارقام پربازده و صادراتی نخیلات دارای صرفه اقتصادی می‌باشد و منافع بیشتری را برای مردم منطقه به بار خواهد آورد.

متوسط عملکرد نخیلات دیم در استان در سال زراعی ۹۶، ۳۱۳۴ کیلوگرم در هر هکتار می‌باشد. شهرستان های تنگستان و دشتی به ترتیب با دارا بودن متوسط ۳۶۶۱ و ۳۴۰۲ کیلوگرم در هکتار از این لحاظ نسبت به میانگین استان بالاتر می‌باشند و شهرستان تنگستان از این لحاظ در مقام اول قرار دارد.

استان بوشهر به لحاظ صنایع بسته‌بندی و فرآوری خرما در کشور دارای رتبه نخست می‌باشد. در سال ۹۶ مقدار ۷۵۰۱۰ تن تقریباً بالغ بر ۴۶ درصد از تولیدات خرماي استان در صنایع تبدیلی و تکمیلی مورد بسته‌بندی و فرآوری قرار گرفت که ظرفیت این صنایع نسبت به سال ۹۵ با ۷۴۴۱۰ تن به میزان ۰/۸ درصد افزایش یافته است. میزان تولید مرکبات در سال ۹۶ به تبع افزایش سطح زیر کشت مرکبات در این سال افزایش و به ۶۵۱۶۹ تن رسیده است. با توجه به اینکه حدود نیمی از مرکبات استان در شهرستان جم قرار دارد حدود ۵۳ درصد تولیدات مرکبات استان از این شهرستان بدست می‌آید. شهرستان دشتستان نیز دارای ۲۸ درصد از تولیدات مرکبات استان بوده و از این لحاظ در رده بعدی قرار دارد.

محدودیت منابع در بخش کشاورزی اهمیت انتخاب فناوری‌های مناسب جهت استفاده کامل و بهینه از منابع کمیاب و گران را نشان می‌دهد. یکی از راهبردها برای تامین امنیت غذایی توسعه مکانیزاسیون می‌باشد.

خط اعتباری توسعه مکانیزاسیون وزارت جهاد کشاورزی به منظور ارتقای کمی و کیفی مکانیزاسیون در فرآیند تولید محصولات کشاورزی کشور، از مهرماه سال ۱۳۹۲ راه‌اندازی شد. با راه‌اندازی این خط اعتباری و تزریق سرمایه به این بخش، مکانیزاسیون کشاورزی شتاب بیشتری گرفته است بطوریکه در این استان ضریب مکانیزاسیون از ۰/۷۸ در سال ۹۲ به ۱/۲۳ در سال ۹۶ رسیده است و ۵۸ درصد رشد داشته است. در سال ۹۶ ضریب مکانیزاسیون زراعی استان ۱/۳۸ و

ضریب مکانیزاسیون باغی ۰/۵۸ است، پایین بودن ضریب مکانیزاسیون باغی نسبت به زراعی را می‌توان ناشی از عواملی چون کوچک بودن مساحت باغات و عدم رعایت فاصله بین درختان دانست.

جدول ۶: آمار سطح و تولید محصولات باغی استان بوشهر سال زراعی ۹۶

سطح زیر کشت باغات با احتساب درختان پراکنده (هکتار)						نام محصول	
بارور			نهال				
جمع	دیم	آبی	جمع	دیم	آبی		
۳۰۲۴۷	۲۹۵۲	۲۷۲۹۵	۳۳۰۲	۹۶	۳۲۰۶	خرما	
۷۱		۷۱	۵		۵	زیتون	
۳۶۳/۳		۳۶۳/۳	۹۰		۹۰	پرتقال	
۱۷۴		۱۷۴	۵۶		۵۶	نارنگی	
۲۷۲۵		۲۷۲۵	۷۱۶		۷۱۶	لیموترش	
۶۰/۳		۶۰/۳	۹/۹		۹/۹	لیموشیرین	
۱۳۷/۹		۱۳۷/۹	۳۶		۳۶	نارنج	
۸		۸	۲		۲	سایر	
۳۴۶۹		۳۴۶۹	۹۱۰		۹۱۰	جمع	
۱۹/۱		۱۹/۱	۳		۳	انار	
۵۹/۱		۵۹/۱	۱۸		۱۸	انجیر	
						کیوی	
						سایر	
۱		۱	۰/۳		۰/۳	موز	
			۰/۱		۰/۱	انبه	
۲۷۹/۲	۱۱۸	۱۶۱/۲	۹۵/۷	۵۲	۴۳/۳	کنار	
						سایر	
۶		۶				سیب	
۱		۱	۱		۱	شفتالو	
۰/۵		۰/۵	۰/۵		۰/۵	زردآلو	
۷		۷	۱		۱	بادام	
۲۹		۲۹	۱۰		۱۰	انگور	
۱۴		۱۴	۷		۷	انواع توت درختی	
۳۴۲۰۲	۳۰۷۰	۳۱۱۳۲	۴۳۵۳	۱۴۸	۴۲۰۵	جمع باغات	
۴۲		۴۲	۶		۶	گیاهان دارویی	
۶۰		۶۰				گلایول	
۹	۵	۴				نرگس سلطنتی	
۰/۴		۰/۴				آفتابگردان زیتنی	
۶/۸		۶/۸				گیاهان آپارتمانی	
۱۲/۱		۱۲/۱				درختچه‌های زینتی	
۱۶۶		۱۶۶	۶		۶	جمع گیاهان دارویی و گلخانه	

ادامه جدول ۶: آمار سطح و تولید محصولات باغی استان بوشهر سال زراعی ۹۶

نام محصول		تولید (تن)			عملکرد در هکتار (کیلوگرم)	
		آبی	دیم	جمع	آبی	دیم
خرما	خرما	۱۵۱۱۱۶	۹۲۵۱	۱۶۰۳۶۷	۵۵۳۶	۳۱۳۴
	زیتون	۶۹		۶۹	۹۷۷	
	پرتقال	۵۸۰۰		۵۸۰۰	۱۵۹۶۵	
	نارنگی	۲۲۵۰		۲۲۵۰	۱۲۹۱۷	
	لیموترش	۵۵۰۰۰		۵۵۰۰۰	۲۰۱۸۳	
	لیموشیرین	۸۷۸		۸۷۸	۱۴۵۶۱	
	نارنج	۱۱۳۹		۱۱۳۹	۸۲۶۰	
	سایر	۱۰۲		۱۰۲	۱۲۷۵۰	
	جمع	۶۵۱۶۹		۶۵۱۶۹	۱۸۷۸۸	
	انار	۲۳۶		۲۳۶	۱۲۳۵۶	
انجیر	۲۰۰		۲۰۰	۳۳۸۴		
کیوی						
سایر						
موز	۲/۳		۲/۳	۲۳۰۰		
انبه						
کنار	۱۵۲۹	۳۷۱	۱۹۰۰	۹۴۸۵	۳۱۴۴	
سایر						
سیب	۳۴		۳۴	۵۶۶۷		
شفتالو	۱۰		۱۰	۱۰۰۰۰		
زردآلو	۵		۵	۱۰۰۰۰		
بادام	۸/۴		۸/۴	۱۲۰۰		
انگور	۲۲۴/۵		۲۲۴/۵	۷۷۴۱		
انواع توت درختی	۳۰/۴		۳۰/۴	۲۱۷۱		
جمع باغات	۲۱۸۶۳۴	۹۶۲۲	۲۲۸۲۵۶	۷۰۲۳	۳۱۲۵	
گیاهان دارویی	۶۸۶		۶۸۶	۱۶۵۳۰		
گلابیول	۵۲۵۰		۵۲۵۰	۸۷۵۰۰		
نرگس سلطنتی	۴۸۹		۴۸۹	۱۲۲۲۵۰		
آفتابگردان زینتی	۱۹		۱۹	۴۷۵۰۰		
گیاهان آپارتمانی	۴۰۱		۴۰۱	۵۸۹۷۱		
درختچه‌های زینتی	۵۷۵		۵۷۵	۴۷۴۷۹		
جمع گیاهان دارویی و گلخانه	۳۸۸۸۵/۶		۳۸۸۸۵/۶	۲۳۴۲۵۰/۶		

مأخذ: سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر

- واحد تولید گل‌های شاخه بریده و درختچه‌های زینتی هزار شاخه و عملکرد درهکتار شاخه می‌باشد.

- واحد تولید گیاهان آپارتمانی هزار گلدان و عملکرد در هکتار گلدان می‌باشد.

جدول ۷: آمار سطح و تولید محصولات باغی استان بوشهر به تفکیک شهرستان در سال ۹۶

سطح زیر کشت باغات با احتساب درختان پراکنده (هکتار)									شهرستان
جمع نهال و بارور			بارور			نهال			
جمع	دیم	آبی	جمع	دیم	آبی	جمع	دیم	آبی	
۵۳۴	۴۷	۴۸۸	۴۰۵	۲۹	۳۷۶	۱۲۹/۳	۱۸	۱۱۱	بوشهر
۲۸۲۰	۵۶۱	۲۲۵۹	۲۴۴۶	۵۶۰	۱۸۸۶	۳۷۴	۱	۳۷۳	تنگستان
۳۵۰۶	۶۱	۳۴۴۵	۲۹۳۵	۶۱	۲۸۷۴	۵۷۱		۵۷۱	جم
۲۶۷۳۲	۳۰۰	۲۶۴۳۲	۲۴۱۱۹	۳۰۰	۲۳۸۱۹	۲۶۱۳		۲۶۱۳	دشتستان
۲۲۲۸	۱۱۳۲	۱۰۹۶	۲۰۵۸	۱۱۱۷	۹۴۱	۱۷۰	۱۵	۱۵۵	دشتی
۶۱۳	۲۵۷	۳۵۶	۵۷۴	۲۴۱	۳۳۳	۴۰	۱۶	۲۴	دیر
۲۷۲	۱۳۴	۱۳۸	۱۶۵	۱۱۲	۵۳	۱۰۷	۲۲	۸۵	دیلم
۱۴۶	۷۷	۶۹	۱۰۱	۷۵	۲۶	۴۵	۲	۴۳	عسلویه
۲۰۴	۸۵	۱۱۹	۱۶۴	۸۰	۸۴	۴۰	۵	۳۵	کنگان
۱۴۹۹	۵۶۵	۹۳۴	۱۲۳۵	۴۹۵	۷۴۰	۲۶۴	۷۰	۱۹۴	گناوه
۳۸۵۵۴	۳۲۱۸	۳۵۳۳۷	۳۴۲۰۲	۳۰۷۰	۳۱۱۳۲	۴۳۵۳	۱۴۸	۴۲۰۵	جمع

ادامه جدول ۷: آمار سطح و تولید محصولات باغی استان بوشهر به تفکیک شهرستان در سال ۹۶

عملکرد در هکتار (کیلوگرم)		تولید (تن)			شهرستان
		جمع	دیم	آبی	
دیم	آبی				
۲۵۵۲	۴۸۹۵	۱۹۱۵	۷۳	۱۸۴۲	بوشهر
۳۶۶۱	۶۸۷۲	۱۵۰۰۹	۲۰۵۰	۱۲۹۵۹	تنگستان
۱۰۶۶	۱۵۰۶۴	۴۳۳۵۸	۶۵	۴۳۲۹۳	جم
۲۸۳۳	۵۹۵۶	۱۴۲۷۱۰	۸۵۰	۱۴۱۸۶۰	دشتستان
۳۴۰۲	۱۰۷۶۸	۱۳۹۳۴	۳۸۰۰	۱۰۱۳۴	دشتی
۳۰۱۷	۹۰۱۱	۳۷۲۳	۷۲۷	۲۹۹۶	دیر
۲۵۷۰	۶۸۵۵	۶۵۲	۲۸۸	۳۶۴	دیلم
۱۶۰۰	۳۲۳۱	۲۰۴	۱۲۰	۸۴	عسلویه
۲۰۵۰	۸۴۲۹	۸۷۲	۱۶۴	۷۰۸	کنگان
۳۰۰۰	۵۹۳۶	۵۸۷۹	۱۴۸۵	۴۳۹۴	گناوه
۳۱۳۵	۷۰۲۳	۲۲۸۲۵۶	۹۶۲۲	۲۱۸۶۳۴	جمع

مأخذ: سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر

جدول ۸: آمار سطح و تولید نخیلات استان بوشهر به تفکیک شهرستان در سال ۹۶

سطح زیر کشت باغات با احتساب درختان پراکنده (هکتار)									شهرستان
جمع نهال و بارور			بارور			نهال			
جمع	دیم	آبی	جمع	دیم	آبی	جمع	دیم	آبی	
۴۷۷	۴۷	۴۳۰	۳۵۹	۲۹	۳۳۰	۱۱۸	۱۸	۱۰۰	بوشهر
۲۶۴۱	۵۶۱	۲۰۸۰	۲۳۰۰	۵۶۰	۱۷۴۰	۳۴۱	۱	۳۴۰	تنگستان
۱۲۵۱	۶۱	۱۱۹۰	۱۱۸۱	۶۱	۱۱۲۰	۷۰	۰	۷۰	جم
۲۵۵۳۹	۳۰۰	۲۵۲۳۹	۲۳۱۰۴	۳۰۰	۲۲۸۰۴	۲۴۳۵	۰	۲۴۳۵	دشتستان
۱۷۱۷	۱۱۳۲	۵۸۵	۱۶۷۲	۱۱۱۷	۵۵۵	۴۵	۱۵	۳۰	دشتی
۳۵۰	۲۳۸	۱۱۲	۳۳۱	۲۲۸	۱۰۳	۱۹	۱۰	۹	دیر
۱۲۳	۷۲	۵۱	۸۱	۷۲	۹	۴۲	۰	۴۲	دیلیم
۱۴۶	۷۷	۶۹	۱۰۱	۷۵	۲۶	۴۵	۲	۴۳	عسلویه
۹۱	۶۰	۳۱	۸۴	۶۰	۲۴	۷	۰	۷	کنگان
۱۲۱۴	۵۰۰	۷۱۴	۱۰۳۴	۴۵۰	۵۸۴	۱۸۰	۵۰	۱۳۰	گناوه
۳۳۵۴۹	۳۰۴۸	۳۰۵۰۱	۳۰۲۴۷	۲۹۵۲	۲۷۲۹۵	۳۳۰۲	۹۶	۳۲۰۶	استان

ادامه جدول ۸: آمار سطح و تولید نخیلات استان بوشهر به تفکیک شهرستان در سال ۹۶

شهرستان	تولید (تن)			عملکرد در هکتار (کیلوگرم)	
	آبی	دیم	جمع	آبی	دیم
بوشهر	۱۳۶۶	۷۳	۱۴۳۹	۴۱۳۹	۲۵۵۲
تنگستان	۱۱۲۲۶	۲۰۵۰	۱۳۲۷۶	۶۴۵۲	۳۶۶۱
جم	۸۰۰۳	۶۵	۸۰۶۸	۷۱۴۶	۱۰۶۶
دشتستان	۱۲۳۰۰۵	۸۵۰	۱۲۳۸۵۵	۵۳۹۴	۲۸۳۳
دشتی	۳۲۹۹	۳۸۰۰	۷۰۹۹	۵۹۴۴	۳۴۰۲
دیر	۸۰۵	۶۹۱	۱۴۹۶	۷۸۱۶	۳۰۳۱
دیلم	۳۸	۱۰۸	۱۴۶	۴۲۲۲	۱۵۰۰
عسلویه	۸۴	۱۲۰	۲۰۴	۳۲۳۱	۱۶۰۰
کنگان	۹۵	۱۴۴	۲۳۹	۳۹۵۸	۲۴۰۰
گناوه	۳۱۹۵	۱۳۵۰	۴۵۴۵	۵۴۷۱	۳۰۰۰
استان	۱۵۱۱۱۶	۹۲۵۱	۱۶۰۳۶۷	۵۵۳۶	۳۱۳۴

مأخذ: سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر

جدول ۹: آمار سطح و تولید مرکبات استان بوشهر به تفکیک شهرستان در سال ۹۶

سطح زیر کشت باغات با احتساب درختان پراکنده (هکتار)									شهرستان
جمع نهال و بارور			بارور			نهال			
جمع	دیم	آبی	جمع	دیم	آبی	جمع	دیم	آبی	
۴۶	۰	۴۶	۳۷	۰	۳۷	۹	۰	۹	بوشهر
۱۳۲	۰	۱۳۲	۱۰۴	۰	۱۰۴	۲۹	۰	۲۹	تنگستان
۲۱۶۴	۰	۲۱۶۴	۱۶۶۳	۰	۱۶۶۳	۵۰۱	۰	۵۰۱	جم
۱۰۸۱	۰	۱۰۸۱	۹۳۸	۰	۹۳۸	۱۴۳	۰	۱۴۳	دشتستان
۴۵۷	۰	۴۵۷	۳۴۲	۰	۳۴۲	۱۱۵	۰	۱۱۵	دشتی
۲۴۰	۰	۲۴۰	۲۲۶	۰	۲۲۶	۱۴	۰	۱۴	دیر
۳۵	۰	۳۵	۷	۰	۷	۲۸	۰	۲۸	دیلم
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	عسلویه
۷۵	۰	۷۵	۵۰	۰	۵۰	۲۵	۰	۲۵	کنگان
۱۴۹	۰	۱۴۹	۱۰۳	۰	۱۰۳	۴۶	۰	۴۶	گناوه
۴۳۷۹	۰	۴۳۷۹	۳۴۷۰	۰	۳۴۷۰	۹۱۰	۰	۹۱۰	استان

ادامه جدول ۹: آمار سطح و تولید مرکبات استان بوشهر به تفکیک شهرستان در سال ۹۶

شهرستان	تولید (تن)		عملکرد در هکتار (کیلوگرم)	
	آبی	دیم	جمع	آبی
بوشهر	۴۲۶	.	۴۲۶	۱۱۵۱۴
تنگستان	۱۵۲۴	.	۱۵۲۴	۱۴۶۸۲
جم	۳۴۸۰۹	.	۳۴۸۰۹	۲۰۹۳۱
دشتستان	۱۸۱۹۲	.	۱۸۱۹۲	۱۹۴۰۱
دشتی	۶۳۵۹	.	۶۳۵۹	۱۸۶۱۶
دیر	۲۱۸۰	.	۲۱۸۰	۹۶۴۶
دیلم	۵۸	.	۵۸	۸۲۸۶
عسلویه
کنگان	۵۷۳	.	۵۷۳	۱۱۴۶۰
گناوه	۱۰۴۸	.	۱۰۴۸	۱۰۲۱۴
استان	۶۵۱۶۹	.	۶۵۱۶۹	۱۸۷۸۸

مأخذ: سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر

جدول ۱۰: ضریب مکانیزاسیون کشاورزی استان طی سالهای ۹۵ و ۹۶ واحد: اسب بخار بر هکتار

شرح	ضریب مکانیزاسیون زراعی	ضریب مکانیزاسیون باغی	ضریب مکانیزاسیون کل
۱۳۹۵	۱/۲۳	۰/۵۳	۱/۱
۱۳۹۶	۱/۳۸	۰/۵۸	۱/۲۳
درصد تغییرات	۱۲/۲	۹/۴	۱۱/۸

دام ، طیور و زنبور عسل

دام‌های موجود در استان شامل انواع گوسفند و بره، بز و بزغاله، گاو و گوساله، شتر و انواع تک سمیان می‌باشد. تعداد دام‌ها به غیر از تک سمیان در سال ۹۶ به تعداد ۱۰۵۴۹۸۵ رأس می‌باشد. که نسبت به سال قبل با ۱۱۷۳۳۲۹ رأس ۱۰ درصد کاهش یافته است. جمعیت واحد دامی استان در سال ۹۶ به غیر از تک سمیان بالغ بر ۱۱۴۳۰۲۹ واحد دامی شامل ۳۹۸۲۰۱ واحد دامی گوسفند و بره، ۴۵۶۵۷۲ واحد دامی بز و بزغاله، ۲۶۹۵۱۱ واحد دامی گاو و گوساله و ۱۸۷۴۴ واحد دامی شتر می‌باشد. جمعیت دامی تک سمیان در این سال برابر با ۶۷۹۹۰ واحد دامی می‌باشد. جمعیت واحد دامی استان به غیر از تک سمیان در سال ۹۶ نسبت به سال قبل ۸/۵ درصد کاهش یافته است.

علیرغم کاهش چشمگیر تعداد دام طی سالیان اخیر، در سال جاری بدلیل تزریق سرمایه به بخش کشاورزی از طریق پرداخت و تامین سرمایه در گردش واحدهای صنعتی با کاهش کمتری در تعداد دام‌ها و تمایل به پرورش دام‌های سنگین مواجه بوده ایم. گاوداری‌های صنعتی و نیمه صنعتی استان در سال ۹۶ به تعداد ۲۰۳ واحد شامل ۱۹۰ واحد پرواربندی گاو و گوساله به ظرفیت ۲۶۸۹۵ رأس و ۱۳ واحد گاوداری شیری به ظرفیت ۵۵۰ رأس می‌باشد.

ظرفیت پرواربندی گوسفند و بره نیز ۱۸۹۵۰ رأس طی سال ۹۶ بوده است. تعداد مرغداری‌های صنعتی ۲۲۶ واحد و ظرفیت ۶۵۰۰۲۰۰ قطعه در سال ۹۶ می‌باشد که تغییر چندانی نسبت به سال ۹۵ نداشته است.

میزان تولیدات دام و طیور در سال ۹۶ به ترتیب شامل ۳۹۶۱۰ تن شیر، ۸۰۱۱ تن گوشت قرمز، ۳۵۲۲۶ تن گوشت مرغ، ۱۱۲۳ تن تخم مرغ، ۵۰۴ تن عسل، ۱۸۲ تن مو، ۴۷۸ تن پشم، ۶/۹ تن کرک و ۳۰۲۰۰۳ جلد پوست می‌باشد. میزان تولیدات دام و طیور در سال ۹۵ به ترتیب شامل ۳۸۳۰۵ تن شیر، ۸۰۱۴ تن گوشت قرمز، ۳۴۲۰۱ تن گوشت مرغ، ۹۰۰ تن تخم مرغ، ۳۹۱ تن عسل، ۱۹۰ تن مو، ۵۹۵ تن پشم، ۶ تن کرک و ۳۳۶۱۳۵ جلد پوست می‌باشد. میزان تولید برخی از فرآورده‌های عمده دامی مانند شیر و گوشت در سال ۹۶ نسبت به سال قبل به ترتیب ۳/۴ و ۰/۰۴- درصد و تولید گوشت مرغ ۳+ درصد تغییر یافته است. بخش دام به دلیل وابستگی به مراتع و علوفه یکی از بخش‌هایی است که در معرض بیشترین آسیب‌پذیری ناشی از خشکسالی قرار دارد و نوسانات جوی به طور مستقیم و غیرمستقیم بر تولید و بهره‌وری آن تأثیر می‌گذارد، این

امر در کاهش روند تولید گوشت و شیر طی سال‌های اخیر به خوبی مشهود است. اما در سال ۹۶ با تزریق سرمایه به این بخش از طریق پرداخت تسهیلات مختلف بخش کشاورزی، زمینه رشد مجدد تولیدات فراهم شده است.

حدود ۴۷/۶ درصد از فرآورده‌های دامی استان به تنهایی توسط شهرستان دشتستان تولید می‌شود و مابقی شهرستان‌های استان رویهم حدود نیمی دیگر از فرآورده‌های دامی را تولید می‌کنند.

در حدود ۵ درصد از جمعیت گوسفند و بره و ۶۱/۵ درصد از جمعیت گاو و گوساله استان در واحدهای صنعتی و نیمه صنعتی نگهداری می‌شوند.

جدول ۱۱: تعداد انواع دام استان بوشهر در سال ۱۳۹۶

گاو و گوساله (راس)				بز و بزغاله (راس)	گوسفند و بره (راس)	شهرستان
جمع	اصیل	دورگ	بومی			
۶۱۵۸	۳۶	۳۹۸۴	۲۱۳۸	۸۶۶۰	۱۹۴۸۴	بوشهر
۱۶۳۴	۴۰	۱۰۴۳	۵۵۱	۳۱۷۸۹	۲۱۰۱۹	تنگستان
۱۰۶۹	۰	۴۳۹	۶۳۰	۶۴۸۲۱	۲۱۸۶	جم
۲۴۵۵۵	۹۸۲	۱۳۹۴۱	۹۶۳۲	۲۸۸۳۱۵	۲۴۴۷۱۱	دشتستان
۲۶۵۶	۴۰	۱۳۴۶	۱۲۷۰	۱۰۴۹۷۳	۴۶۱۷۵	دشتی
۱۴۵۸	۱۰	۶۹۴	۷۵۴	۵۵۴۷۶	۶۷۳۱	دیر
۱۹۵۱	۱۷	۶۳۹	۱۲۹۵	۱۴۹۰۰	۲۵۳۹۹	دیلم
۱۱۰۶	۰	۳۳۹	۷۶۷	۸۲۱۹	۶۶۸	عسلویه
۱۱۰۷	۰	۳۴۰	۷۶۷	۱۹۱۳۷	۳۸۵۹	کنگان
۲۹۱۹	۵۵	۱۶۷۸	۱۱۸۶	۱۲۴۷۳	۲۷۹۶۹	گناوه
۴۴۶۱۳	۱۱۸۰	۲۴۴۴۳	۱۸۹۹۰	۶۰۸۷۶۳	۳۹۸۲۰۱	استان

ادامه جدول ۱۱: تعداد انواع دام استان بوشهر در سال ۱۳۹۶

شهرستان	شتر (نفر)	جمع	تک سمیان (راس)
بوشهر	۵۹۲	۳۴۸۹۴	۲۱۵۰
تنگستان	۰	۵۴۴۴۲	۰
جم	۰	۶۸۰۷۶	۱۲۷۵
دشتستان	۵۵۷	۵۵۸۱۳۸	۹۸۳۰
دشتی	۱۰۳۶	۱۵۴۸۴۰	۱۵
دیر	۱۱۹۱	۶۴۸۵۶	۶۰۰
دیلم	۰	۴۲۲۵۰	۱۱۶۵
عسلویه	۰	۹۹۹۳	۲۰۹۵
کنگان	۰	۲۴۱۰۳	۱۱۳۵
گناوه	۳۲	۴۳۳۹۳	۱۱۶۰
استان	۳۴۰۸	۱۰۵۴۹۸۵	۱۹۴۲۵

جدول ۱۲: تعداد انواع دام استان بوشهر در سال ۱۳۹۵

گاو و گوساله (راس)				بز و بزغاله (راس)	گوسفند و بره (راس)	شهرستان
جمع	اصیل	دورگ	بومی			
۶۱۸۸	۳۵	۳۹۰۲	۲۲۵۱	۸۹۴۴	۲۴۲۸۲	بوشهر
۱۶۳۹	۳۸	۱۰۲۱	۵۸۰	۳۲۸۳۳	۲۶۱۹۵	تنگستان
۱۰۹۳	۰	۴۳۰	۶۶۳	۶۶۹۵۱	۲۷۲۴	جم
۲۴۷۴۱	۹۴۹	۱۳۶۵۴	۱۰۱۳۸	۲۹۷۷۸۶	۳۰۴۹۶۶	دشتستان
۲۶۹۳	۳۸	۱۳۱۸	۱۳۳۷	۱۰۸۴۲۱	۵۷۵۴۴	دشتی
۱۴۸۳	۱۰	۶۸۰	۷۹۳	۵۷۳۹۸	۸۳۸۸	دیر
۲۰۰۵	۱۶	۶۲۶	۱۳۶۳	۱۵۳۹۰	۳۱۶۵۳	دیلم
۱۱۴۰	۰	۳۳۲	۸۰۸	۱۹۷۶۶	۴۸۱۰	عسلویه
۲۹۴۷	۵۴	۱۶۴۴	۱۲۴۹	۱۲۸۸۳	۳۴۸۵۶	کنگان
۱۱۴۰	۰	۳۳۲	۸۰۸	۸۴۸۹	۸۳۲	گناوه
۴۵۰۶۹	۱۱۴۰	۲۳۹۳۹	۱۹۹۹۰	۶۲۸۷۶۱	۴۹۶۲۵۰	استان

ادامه جدول ۱۲: تعداد انواع دام استان بوشهر در سال ۱۳۹۵

شهرستان	شتر (نفر)	جمع	تک سمیان (راس)
بوشهر	۵۶۵	۳۹۹۷۹	۲۱۵۰
تنگستان	۰	۶۰۶۶۷	۰
جم	۰	۷۰۷۶۸	۱۲۷۵
دشتستان	۵۳۱	۶۲۸۰۲۴	۹۸۳۰
دشتی	۹۸۸	۱۶۹۶۴۶	۱۵
دیر	۱۱۳۵	۶۸۳۰۴	۶۰۰
دیلم	۰	۴۹۰۴۸	۱۱۶۵
عسلویه	۰	۲۵۷۱۶	۲۰۹۵
کنگان	۳۰	۵۰۷۱۶	۱۱۳۵
گناوه	۰	۱۰۴۶۱	۱۱۶۰
استان	۳۲۴۹	۱۱۷۳۳۲۹	۱۹۴۲۵

ماخذ: سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر

جدول ۱۳: جمعیت واحد دامی استان بوشهر در سال ۱۳۹۶ (واحد دامی)

شهرستان	گوسفند و بره	بز و بزغاله	گاو و گوساله		
			بومی	دورگ	اصیل
بوشهر	۱۹۴۸۴	۶۴۹۵	۸۵۵۲	۲۹۷۲۱	۳۴۲
تنگستان	۲۱۰۱۹	۲۳۸۴۲	۲۲۰۴	۷۷۸۱	۳۸۰
جم	۲۱۸۶	۴۸۶۱۶	۲۵۲۰	۳۲۷۵	۰
دشتستان	۲۴۴۷۱۱	۲۱۶۲۳۶	۳۸۵۲۸	۱۰۴۰۰۰	۹۳۲۹
دشتی	۴۶۱۷۵	۷۸۷۳۰	۵۰۸۰	۱۰۰۴۱	۳۸۰
دیر	۶۷۳۱	۴۱۶۰۷	۳۰۱۶	۵۱۷۷	۹۱
دیلم	۲۵۳۹۹	۱۱۱۷۵	۵۱۸۰	۴۷۶۷	۱۶۲
عسلویه	۶۶۸	۶۱۶۴	۳۰۶۸	۲۵۲۹	۰
کنگان	۳۸۵۹	۱۴۳۵۳	۳۰۶۸	۲۵۳۶	۰
گناوه	۲۷۹۶۹	۹۳۵۵	۴۷۴۴	۱۲۵۱۸	۵۲۳
استان	۳۹۸۲۰۱	۴۵۶۵۷۳	۷۵۹۶۰	۱۸۲۳۴۵	۱۱۲۰۷

ادامه جدول ۱۳: جمعیت واحد دامی استان بوشهر در سال ۱۳۹۶ (واحد دامی)

شهرستان	شتر	جمع	تک سمیان	جمع
بوشهر	۳۲۵۶	۶۷۸۵۰	۷۵۲۵	۷۵۳۷۵
تنگستان	۰	۵۵۲۲۶	۰	۵۵۲۲۶
جم	۰	۵۶۵۹۷	۴۴۶۳	۶۱۰۵۹
دشتستان	۳۰۶۴	۶۱۵۸۶۸	۳۴۴۰۵	۶۵۰۲۷۳
دشتی	۵۶۹۸	۱۴۶۱۰۴	۵۳	۱۴۶۱۵۶
دیر	۶۵۵۱	۶۳۱۷۳	۲۱۰۰	۶۵۲۷۳
دیلم	۰	۴۶۶۸۲	۴۰۷۸	۵۰۷۶۰
عسلویه	۰	۱۲۴۲۹	۷۳۳۳	۱۹۷۶۲
کنگان	۰	۲۳۸۱۶	۳۹۷۳	۲۷۷۸۹
گناوه	۱۷۶	۵۵۲۸۴	۴۰۶۰	۵۹۳۴۴
استان	۱۸۷۴۵	۱۱۴۳۰۲۹	۶۷۹۹۰	۱۲۱۱۰۱۷

جدول ۱۴: جمعیت واحد دامی استان بوشهر در سال ۱۳۹۵ (واحددامی)

شهرستان	گوسفند و بره	بز و بزغاله	گاو و گوساله		
			بومی	دورگ	اصیل
بوشهر	۲۴۲۸۲	۶۷۰۸	۹۰۰۴	۲۹۱۰۹	۳۳۳
تنگستان	۲۶۱۹۵	۲۴۶۲۵	۲۳۲۰	۷۶۱۷	۳۶۱
جم	۲۷۲۴	۵۰۲۱۳	۲۶۵۲	۳۲۰۸	۰
دشتستان	۳۰۴۹۶۶	۲۲۳۳۴۰	۴۰۵۵۲	۱۰۱۸۵۹	۹۰۱۶
دشتی	۵۷۵۴۴	۸۱۳۱۶	۵۳۴۸	۹۸۳۲	۳۶۱
دیر	۸۳۸۸	۴۲۹۷۴	۳۱۷۲	۵۰۷۳	۹۵
دیلم	۳۱۶۵۳	۱۱۵۴۳	۵۴۵۲	۴۶۷۰	۱۵۲
عسلویه	۴۸۱۰	۱۴۸۲۵	۳۲۳۲	۲۴۷۷	۰
کنگان	۳۴۸۵۶	۹۶۶۲	۴۹۹۶	۱۲۲۶۴	۵۱۳
گناوه	۸۳۲	۶۳۶۷	۳۲۳۲	۲۴۷۷	۰
استان	۴۹۶۲۵۰	۴۷۱۵۷۱	۷۹۹۶۰	۱۷۸۵۸۵	۱۰۸۳۰

ادامه جدول ۱۴: جمعیت واحد دامی استان بوشهر در سال ۱۳۹۵ (واحددامی)

شهرستان	شتر	جمع	تک سمیان	جمع
بوشهر	۳۱۰۸	۷۲۵۴۳	۷۵۲۵	۸۰۰۶۸
تنگستان	۰	۶۱۱۱۷	۰	۶۱۱۱۷
جم	۰	۵۸۷۹۷	۴۴۶۳	۶۳۲۶۰
دشتستان	۲۹۲۱	۶۸۲۶۵۲	۳۴۴۰۵	۷۱۷۰۵۷
دشتی	۵۴۳۴	۱۵۹۸۳۵	۵۳	۱۵۹۸۸۸
دیر	۶۲۴۳	۶۵۹۴۴	۲۱۰۰	۶۸۰۴۴
دیلم	۰	۵۳۴۶۹	۴۰۷۸	۵۷۵۴۷
عسلویه	۰	۲۵۳۴۳	۷۳۳۳	۳۲۶۷۶
کنگان	۱۶۵	۶۲۴۵۶	۳۹۷۳	۶۶۴۲۹
گناوه	۰	۱۲۹۰۷	۴۰۶۰	۱۶۹۶۷
استان	۱۷۸۷۰	۱۲۵۵۰۶۵	۶۷۹۸۸	۱۳۳۳۰۵۳

ماخذ: سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر

جدول ۱۵: تعداد واحدهای صنعتی و نیمه صنعتی دام و طیور به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۶

پروار بندی گوسفند		گاوداری شیری		پروار بندی گوساله		شهرستان
ظرفیت (راس)	تعداد	ظرفیت (راس)	تعداد	ظرفیت (راس)	تعداد	
۲۵۵۰	۷	۰	۰	۲۲۵۰	۱۴	بوشهر
۱۵۵۰	۵	۸۰	۴	۱۰۵۰	۸	تنگستان
۰	۰	۰	۰	۰	۰	جم
۶۵۰۰	۱۸	۴۴۰	۸	۱۶۳۹۵	۱۰۴	دشتستان
۴۸۵۰	۱۶	۳۰	۱	۱۶۰۰	۱۵	دشتی
۸۰۰	۳	۰	۰	۸۰۰	۷	دیر
۳۰۰	۱	۰	۰	۲۳۰۰	۲۳	دیلم
۰	۰	۰	۰	۰	۰	عسلویه
۰	۰	۰	۰	۰	۰	کنگان
۲۴۰۰	۸	۰	۰	۲۵۰۰	۱۹	گناوه
۱۸۹۵۰	۵۸	۵۵۰	۱۳	۲۶۸۹۵	۱۹۰	استان

ادامه جدول ۱۵: تعداد واحدهای صنعتی و نیمه صنعتی دام و طیور به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۶

مرغ تخمگذار		مرغداری های گوشتی		شهرستان
ظرفیت (قطعه)	تعداد	ظرفیت (قطعه)	تعداد	
۰	۰	۱۰۷۹۰۰۰	۳۴	بوشهر
۰	۰	۵۰۲۰۰۰	۱۸	تنگستان
۰	۰	۶۰۰۰۰	۲	جم
۴۰۰۰۰	۱	۲۵۵۷۳۰۰	۱۰۲	دشتستان
۰	۰	۶۸۴۰۰۰	۲۳	دشتی
۰	۰	۶۰۰۰۰	۳	دیر
۰	۰	۲۱۲۰۰۰	۷	دیلم
۰	۰	۰	۰	عسلویه
۰	۰	۵۶۰۰۰	۲	کنگان
۰	۰	۱۲۸۹۹۰۰	۳۵	گناوه
۴۰۰۰۰	۱	۶۵۰۰۲۰۰	۲۲۶	استان

ماخذ: سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر

جدول ۱۶: وضعیت تولیدات دام و طیور استان بوشهر به تفکیک شهرستان در سال ۹۶

شهرستان	شیر (تن)	گوشت قرمز(تن)	گوشت مرغ (تن)	تخم مرغ (تن)	عسل (تن)
بوشهر	۴۰۹۱	۵۱۹	۵۲۰۶	۸۶	۱۳
تنگستان	۱۷۱۹	۳۸۰	۲۱۳۰	۱۱۷	۵۷
جم	۱۶۱۲	۳۹۸	۶۲	۶۶	۸۶
دشتستان	۲۲۱۰۸	۴۳۰۶	۱۲۵۴۹	۶۳۲	۲۵۶
دشتی	۳۵۰۷	۹۸۳	۳۲۹۳	۶۳	۶۵
دیر	۱۷۳۹	۴۳۳	۱۲۵	۳۲	۱۴
دیلم	۱۲۷۱	۳۲۵	۱۴۲۵	۱۴	۰
عسلویه	۶۱۰	۱۰۰	۳۸	۴۰	۰
کنگان	۸۱۱	۱۷۵	۶۵	۲۹	۱۱
گناوه	۲۱۴۲	۳۹۲	۱۰۳۳۳	۴۴	۲
استان	۳۹۶۱۰	۸۰۱۱	۳۵۲۲۶	۱۱۲۳	۵۰۴

ادامه جدول ۱۶: وضعیت تولیدات دام و طیور استان بوشهر به تفکیک شهرستان در سال

۹۶

شهرستان	جمع (تن)	مو (تن)	پشم (تن)	کرک (تن)	پوست (جلد)
بوشهر	۹۹۱۵	۳	۲۳	۱/۲	۹۷۵۲
تنگستان	۴۴۰۳	۱۰	۲۵	۰	۱۵۶۴۵
جم	۲۲۲۴	۱۹	۳	۰	۱۹۵۸۸
دشتستان	۳۹۸۵۱	۸۶	۲۹۴	۱/۱	۱۶۰۱۰۳
دشتی	۷۹۱۱	۳۱	۵۵	۲/۱	۴۴۲۴۷
دیر	۲۳۴۳	۱۷	۸	۲/۴	۱۸۳۱۰
دیلم	۳۰۳۵	۴	۳۰	۰	۱۲۱۳۹
عسلویه	۷۸۸	۲	۱	۰	۲۸۶۲
کنگان	۱۰۹۱	۶	۵	۰	۶۹۲۶
گناوه	۱۲۹۱۳	۴	۳۴	۰/۱	۱۲۴۳۱
استان	۸۴۴۷۴	۱۸۲	۴۷۸	۶/۹	۳۰۲۰۰۳

جدول ۱۷: وضعیت تولیدات دام و طیور استان بوشهر به تفکیک شهرستان در سال ۹۵

شهرستان	شیر (تن)	گوشت قرمز (تن)	گوشت مرغ (تن)	تخم مرغ (تن)	عسل (تن)
بوشهر	۳۸۸۶	۵۰۲	۴۴۳۴	۹۰	۱۱
تنگستان	۱۶۶۶	۳۸۲	۲۰۲۷	۱۲۳	۵۷
جم	۱۵۵۲	۳۸۷	۶۲	۶۹	۷۲
دشتستان	۲۱۳۸۹	۴۳۲۹	۱۲۶۰۷	۳۸۴	۲۰۰
دشتی	۳۴۳۰	۹۸۹	۳۳۵۷	۶۷	۳۲
دیر	۱۶۷۷	۴۲۳	۷۹	۳۴	۱۲
دیلم	۱۲۵۷	۳۳۶	۱۳۹۷	۱۵	۱
عسلویه	۵۸۷	۹۷	۳۸	۴۲	۰
کنگان	۷۸۵	۱۷۲	۹۹	۳۰	۵
گناوه	۲۰۷۶	۳۹۷	۱۰۱۰۱	۴۶	۲
استان	۳۸۳۰۵	۸۰۱۴	۳۴۲۰۱	۹۰۰	۳۹۲

ادامه جدول ۱۷: وضعیت تولیدات دام و طیور استان بوشهر به تفکیک شهرستان در سال

۹۵

شهرستان	جمع (تن)	مو (تن)	پشم (تن)	کرک (تن)	پوست (جلد)
بوشهر	۸۹۲۲	۳	۲۹	۱	۱۱۲۲۵
تنگستان	۴۲۵۵	۱۰	۳۱	۰	۱۷۴۳۹
جم	۲۱۴۳	۲۰	۳	۰	۲۰۳۶۳
دشتستان	۳۸۹۰۹	۸۹	۳۶۶	۱	۱۸۰۲۴۱
دشتی	۷۸۱۷۴	۳۳	۶۹	۲	۴۸۵۲۵
دیر	۲۲۲۵	۱۷	۱۰	۲	۱۹۳۱۹
دیلم	۳۰۰۵	۵	۳۸	۰	۱۴۰۹۶
عسلویه	۷۶۴	۳	۱	۰	۲۹۹۶
کنگان	۱۰۹۱	۶	۶	۰	۷۳۹۰
گناوه	۱۲۶۲۲	۴	۴۲	۰	۱۴۵۴۱
استان	۸۱۸۱۰	۱۹۰	۵۹۵	۶	۳۳۶۱۳۵

ماخذ: سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر

صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی

علیرغم تلاش‌های گسترده برای افزایش تولید محصولات کشاورزی حجم بسیاری از این محصولات بصورت ضایعات از چرخه مصرف خارج می‌شود. این ضایعات علاوه بر هدر رفت منابع ارزش شمنندی نظیر آب، مانع رسیدن به خودکفایی نیز می‌شود. لذا از مزایای عمده صنایع تبدیلی و تکمیلی می‌توان به افزایش بهره‌وری، ایجاد ارزش افزوده، افزایش صادرات محصولات غیر نفتی و ایجاد اشتغال اشاره نمود. در استان بوشهر در بخش‌های مختلف زراعی، باغی، دامی و شیلاتی در سال ۹۶، مجموعاً تعداد ۱۶۸ واحد صنایع تبدیلی و تکمیلی با اشتغال ۴۸۱۷ نفر فعال می‌باشد که نسبت به سال قبل ۵ درصد از نظر تعداد واحد و ۲/۵ درصد از نظر شاغلین رشد یافته است.

جدول ۱۸: تعداد و ظرفیت واحدهای صنایع تبدیلی و تکمیلی استان طی سالهای ۹۶-۱۳۹۵

درصد تغییرات	۱۳۹۶	۱۳۹۵	شرح	
			تعداد	اشتغال (نفر)
۷/۵	۴۳	۴۰	تعداد	
۱۰/۵	۶۲۱	۵۶۲	اشتغال (نفر)	
۴/۴	۷۱	۶۸	تعداد	
۰/۶	۲۷۱۷	۲۷۰۲	اشتغال (نفر)	
۶/۳	۱۷	۱۶	تعداد	
۶/۴	۴۱۶	۳۹۱	اشتغال (نفر)	
۲/۸	۳۷	۳۶	تعداد	
۱/۹	۱۰۶۳	۱۰۴۳	اشتغال (نفر)	
۵	۱۶۸	۱۶۰	تعداد	
۲/۵	۴۸۱۷	۴۶۹۸	اشتغال (نفر)	

صنایع بسته‌بندی و فرآوری خرما از جمله عمده‌ترین صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی است. در سال ۹۶، تعداد این صنایع ۶۵ واحد با ظرفیت ۷۵۰۱۰ تن بوده است که نسبت به سال گذشته به دلیل تغییر کاربری حدود ۳ درصد از نظر تعداد و ۱/۳ درصد از نظر ظرفیت کاهش یافته است. ظرفیت این صنایع بالغ بر ۴۶ درصد خرمای تولیدی استان می‌باشد.

جدول ۱۹: تعداد و ظرفیت واحدهای صنایع تبدیلی و تکمیلی خرمای استان طی سالهای ۹۶-۱۳۹۵

شرح	صنایع بسته بندی خرما		فرآوری خرما		جمع	
	تعداد	ظرفیت (تن)	تعداد	ظرفیت (تن)	تعداد	ظرفیت (تن)
۱۳۹۵	۵۶	۶۶۹۶۰	۱۱	۹۰۵۰	۶۷	۷۶۰۱۰
۱۳۹۶	۵۷	۶۷۵۶۰	۸	۷۴۵۰	۶۵	۷۵۰۱۰
درصد تغییرات	۱/۸	۰/۹	-۲۷/۳	-۱۷/۷	-۳	-۱/۳

مأخذ: سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر

آبزیان

تعداد بنادر صیادی استان در سال ۹۶ برابر با ۱۶ بندر و تعداد مراکز تخلیه صید ۳۷ مرکز با ظرفیت ۲۰۰ هزار تن می‌باشد. عملیات صید انواع آبزیان در این سال توسط ۱۱۷۰ نفر صیاد، با ۲۰۷۳ فروند شناور صیادی شامل ۱۴۸۵ فروند قایق، ۵۶۷ فروند لنج و ۲۱ فروند کشتی صورت گرفته است. مجموع صید انواع آبزیان در آب‌های ساحلی استان در سال ۹۶ بالغ بر ۶۴۷۶۷ تن بوده است که از این مقدار ۶۲۸۴۲ تن ماهی شامل ۲۸۳۸۷ تن صید سطح‌زی درشت، ۲۱۲۲ تن صید سطح‌زی ریز و ۳۲۳۳۳ تن صید انواع کفزیان می‌باشد. همچنین در این سال ۱۹۲۵ تن میگو توسط صیادان استان صید شده است. میزان صید ماهی نسبت به سال ۹۵ افزایش و از ۵۸۹۶۸ تن در سال ۹۵ به ۶۲۸۴۲ تن در سال ۹۶ رسیده و ۶/۶ درصد افزایش یافته است. میزان صید میگو از ۱۴۲۴ تن در سال ۹۵ به ۱۹۲۵ تن در سال ۹۶ رسیده و ۳۵ درصد افزایش یافته است.

با توجه به ظرفیت بالای بنادر استان جهت تولید میگوی پرورشی از جمله وجود ۱۰ سایت پرورش میگو، ۱۰ کارگاه فعال جهت تکثیر میگو و توان بالای تولید لارو میگو این صنعت می‌تواند به عنوان یکی از قابلیت‌های توسعه استان محسوب شود. میزان تولید میگوی پرورشی در سال ۹۶ به میزان ۱۳۴۳۴ تن می‌باشد که نسبت به سال ۹۵ در حدود ۲۵/۵ درصد افزایش یافته است اما نسبت به تولید آن در سال ۹۳ به میزان ۱۴۵۰۰ تن، هنوز پیامدهای ناشی از شیوع بیماری لکه سفید و اثرات آن بر کاهش تولید جبران نشده است.

در حال حاضر، با توجه به وجود محدودیت‌های فراوان در بهره‌برداری از منابع آبی، توجه به توسعه پرورش ماهی در قفس و جایگزینی آن با فعالیت‌های صیادی در سطح کشور آغاز گردیده است. در این استان نوار ساحلی طولانی و وجود شرایط زیست محیطی و امکانات مناسب اکولوژیکی سبب شده تا سرمایه‌گذاران به سمت این فعالیت گرایش یابند. طی سال ۹۵ فعالیت پرورش ماهی در قفس در دریاچه سد رئیسعلی دلواری در شهرستان دشتستان آغاز و پس از آن در سال ۹۶ در شهرستان‌های تنگستان و دیر نیز واحدهای پرورش ماهی در قفس در دریا شروع به کار نموده است و در این سال ۱۵۱۳ تن تولید داشته است.

مصرف سرانه آبزیان در سال ۹۶ به میزان ۲۰ کیلوگرم می‌باشد که نسبت به سال قبل در حدود ۳ درصد رشد داشته است.

جدول ۲۰: آمار صید و تولید انواع آبزیان به تفکیک بنادر صیادی طی سالهای ۹۵ و

واحد: تن

شهرستان	صید ماهی		صید انواع کفزیان		صید سطح زی درشت	
	۹۵	۹۶	۹۵	۹۶	۹۵	۹۶
بوشهر	۲۴۲۱۳	۲۰۴۴۶	۱۴۹۸۹	۱۳۸۸۶	۵۱۲۹	۱۰۰۴۱
تنگستان	۵۱۹۷	۶۵۳۹	۲۹۸۵	۲۳۷۱	۳۴۹۶	۲۸۲۵
دشتی	۵۴۲	۸۹۰	۵۷۵	۳۹۱	۳۱۰	۱۵۱
دیر	۴۶۲۷	۸۷۸۲	۴۵۷۷	۲۶۹۱	۴۰۴۴	۱۹۲۴
دیلم	۲۲۷۷	۲۶۷۵	۲۲۵۸	۲۰۹۲	۳۳۵	۱۸۱
عسلویه	۴۱۸۶	۲۸۷۰	۹۹۳	۱۷۶۴	۱۸۴۱	۲۲۸۴
کنگان	۱۶۳۰۹	۱۸۳۶۴	۴۰۷۶	۲۹۰۱	۱۲۸۴۹	۱۲۶۸۲
گناوه	۱۶۱۷	۲۲۷۵	۱۸۷۹	۱۰۹۴	۳۸۳	۵۲۲
دشتستان	۰	۰	۰	۰	۰	۰
استان	۵۸۹۶۸	۶۲۸۴۲	۳۲۳۳۳	۲۷۱۸۹	۲۸۳۸۷	۳۰۶۱۱

ادامه جدول ۲۰: آمار صید و تولید انواع آبزیان به تفکیک بنادر صیادی طی سالهای ۹۵ و ۹۶
واحد: تن

پرورش ماهی		تولید میگو		صید میگو		صید سطح زی ریز		شهرستان
		پرورشی	پرورشی	۹۵	۹۶	۹۵	۹۶	
۹۵	۹۶	۹۵	۹۶	۹۵	۹۶	۹۵	۹۶	
.	.	۲۲۸۴	۳۴۱۲	۷۷۴	۸۱۶	۲۸۶	۳۲۸	بوشهر
.	۱۰۶۲	۱۱۲۰	۱۰۸۵	۱۹۴	۲۹۷	۱	۵۸	تنگستان
.	.	۱۶۶۳	۱۹۴۷	۷	۴۴	.	۵	دشتی
.	۱۱	۴۲۶	۶۲۳	۲۴۲	۳۹۸	۱۲	۱۶۱	دیر
.	.	۱۷۴۴	۲۰۳۳	۱۴۵	۲۷۶	۴	۸۲	دیلم
.	۱۳۸	۳۶	عسلویه
.	.	.	.	۳۶	۵۳	۷۲۶	۱۴۳۹	کنگان
.	.	۳۴۶۳	۴۳۳۴	۲۶	۴۰	۱	۱۳	گناوه
.	۴۴۰	دشتستان
.	۱۵۱۳	۱۰۷۰۰	۱۳۴۳۴	۱۴۲۴	۱۹۲۵	۱۱۶۹	۲۱۲۲	استان

مأخذ: اداره کل شیلات استان بوشهر
*آمار صید شهرستان عسلویه با کنگان لحاظ شده است.

جدول ۲۱: آمار برخی شاخص های شیلات طی سال های ۹۵ و ۹۶

عنوان	واحد اندازه گیری	۹۶	۹۵	درصد تغییرات
تعداد صیاد	نفر	۱۱۱۷۰	۱۱۶۴۰	-۴
میزان صید	تن	۶۴۷۶۷	۶۰۳۹۳	۷/۲
مرکز تخلیه صید	مرکز	۳۷	۳۷	۰
بنادر صیادی	بندر	۱۶	۱۶	۰
ظرفیت تخلیه صید	تن	۲۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۰
مصرف سرانه آبزیان	کیلوگرم	۲۰	۱۹/۵	۳
تعداد مراکز تکثیر میگو (فعال)	کارگاه	۱۱	۱۰	۱۰
تعداد سایت های پرورشی فعال	سایت	۱۰	۱۰	۰
مساحت سایت های پرورش میگو	هکتار	۴۴۱۲	۳۸۶۲/۴	۱۴
تعداد مزارع پرورش میگو فعال	مزرعه	۲۷۶	۲۳۰	۲۰
تعداد شاغلین در بخش آبزی پروری	نفر	۲۱۰۰	۱۷۸۰	۱۸
صادرات آبزیان	میلیون دلار	۱۱۵	۹۱	۲۶

مأخذ: اداره کل شیلات استان بوشهر

منابع طبیعی

منابع طبیعی شامل جنگل، مرتع و بیابان می باشد. وسعت منابع طبیعی استان بوشهر در سال ۹۶ شامل ۲۲۷۲۱۵ هکتار جنگل، ۱۱۴۷۲۴۴ هکتار مرتع و ۳۳۱۶۸۲ هکتار بیابان می باشد که ۹۵ درصد از این اراضی دولتی توسط اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری اخذ سند گردیده است. اکثر مراتع استان را مراتع فقیر و متوسط تشکیل می دهند. وسعت مراتع فقیر و متوسط در این سال به ترتیب ۹۵۳۱۶۸ و ۱۷۶۸۷۴ هکتار می باشد. تنها ۱۷۲۰۲ هکتار از مراتع استان را مراتع خوب تشکیل می دهد و حدود ۷۲ درصد این مراتع در شهرستان دشتستان واقع شده است. غالب مراتع استان در شهرستان های دشتستان و دشتی قرار دارد. از مراتع استان سالانه حدود ۵۹۰۷۶۲ واحد

دامی عشایر و حدود ۵۴۹۲۶۰ واحد دامی روستایی برای مدت ۴ ماهه در قالب ۸۴۷ عرف دامداری تعلیف می‌نمایند. علوفه خشک قابل برداشت تولیدی از سطح مراتع، جنگل‌های طبیعی و اراضی بیابانی استان در حدود ۱۵۱۵۹۵ تن در سال می‌باشد.

مساحت جنگل‌های استان در سال ۹۶ بالغ بر ۲۲۷۱۴۵ هکتار می‌باشد که ۹/۸ درصد از مساحت استان و ۱/۵۸٪ از مساحت جنگل‌های کشور است. از این سطح ۲۱۱۳۹۹ هکتار آن را جنگل‌های طبیعی (حفاظتی) و ۱۵۸۱۶ هکتار آن را جنگل‌های دست کاشت و پارک جنگلی تشکیل می‌دهند. یکی از عرصه‌های منابع طبیعی استان بوشهر بیابان و اراضی بیابانی است. مساحت اراضی بیابانی ۳۳۱۶۸۲ هکتار یعنی ۱۴ درصد از مساحت استان را شامل می‌شود. این اراضی شامل پهنه‌های ما سه‌ای به مساحت ۲۳۰۹/۷۷ هکتار، اراضی شور ۸۹۰۲۱/۲۹ هکتار و اراضی بدون پوشش به مساحت ۲۴۰۳۵۱/۰۹ هکتار است.

شهرستان دشتی از نظر وسعت اراضی بیابانی در رده اول قرار دارد و ۳۷ درصد اراضی بیابانی در این شهرستان می‌باشد، شهرستان‌های دیر و تنگستان به ترتیب با ۱۸ و ۱۷ درصد از اراضی بیابانی در رده‌های دوم و سوم قرار دارند.

همچنین ۱۶ کانون بحرانی فرسایش بادی به مساحت ۴۵۴۶۴۱ هکتار شناسایی شده است. استان بوشهر بر اساس تقسیم‌بندی سیستم کدینگ سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور دارای ۲۷۶ حوزه آبخیز با مساحت ۲۵۵۹۵۲۳ هکتار می‌باشد.

از کل مساحت حوزه‌های آبخیز استان ۵۵۸۴۶۶ هکتار معادل ۲۲ درصد را حوزه‌های آبخیز مرزی و ساحلی و ۲۰۰۱۰۵۷ هکتار معادل ۷۸ درصد را حوزه‌های آبخیز داخلی شامل می‌شوند. مساحت حوزه آبخیز سدها ۴۸۶۷۰۹ هکتار معادل ۱۹ درصد مساحت حوزه‌های آبخیز استان می‌باشد که شامل حوزه سد رئیسعلی دلواری ۳۷۸۰۳ هکتار، حوزه سد سنا ۳۱۸۳۰ هکتار، حوزه سد اهرم ۵۸۳۹۳ هکتار، حوزه سد دالکی ۸۳۲۸۹ هکتار، حوزه سد دشت پلنگ ۱۸۳۸۳۲ هکتار و حوزه سد باغان ۹۱۵۶۲ هکتار است.

مساحت حوزه‌های آبخیز بالادست شهرها ۴۸۸۵۸۴ هکتار معادل ۱۹ درصد از مساحت حوزه‌های آبخیز استان می‌باشد که شامل حوزه شهری دیلم ۱۷۳۷۸ هکتار، حوزه شهری امام حسن ۶۸۸۸ هکتار، حوزه شهری گناوه ۲۷۰۴۰ هکتار، حوزه شهری بندر ریگ ۹۳۸۶ هکتار، حوزه شهری شبانکاره ۸۹۱۰ هکتار، حوزه شهری سعداباد ۲۰۰۸۲ هکتار، حوزه شهری وحدتیه ۸۶۲۵ هکتار، حوزه شهری دالکی ۲۲۱۸۰ هکتار، حوزه شهری برازجان ۲۸۳۷۷ هکتار، حوزه شهری تنگ ارم ۵۶۸۳ هکتار، حوزه شهری کلمه ۲۴۸۶۲ هکتار، حوزه شهری بوشکان ۲۰۷۲۰ هکتار، حوزه شهری

آباد ۸۹۷۲ هکتار، حوزه شهری اهرم ۴۵۹۳۳ هکتار، حوزه شهری بوشهر ۲۵۰۶۱ هکتار، حوزه شهری دلوار ۱۲۲۲۵ هکتار، حوزه شهری خورموج ۱۱۵۷۹ هکتار، حوزه شهری بادوله و کاکلی ۲۸۵۲۰ هکتار، حوزه شهری سنه ۱۱۶۸۴ هکتار، حوزه شهری آبدان ۱۸۰۳۷ هکتار، حوزه شهری بردخون ۲۶۲۱۱ هکتار، حوزه شهری دیر و بردستان ۱۹۰۴۹ هکتار، حوزه شهری کنگان و بنک ۱۶۷۴۰ هکتار، حوزه شهری جم و ریز ۵۱۲۱۳ هکتار، حوزه شهری سیراف ۷۲۷۵ هکتار و حوزه شهری عسلویه و نخل تقی ۸۹۵۲ هکتار است.

حوزه‌های مرزی شامل حوزه‌های مرزی شهرستان‌های گناوه، دیلم، بوشهر، تنگستان، دشتی، کنگان، عسلویه و دیر می‌باشد.

در راستای حفظ و احیاء ذخایر و منابع استان طی سالیان متمادی اقدامات مهمی از جمله کپه‌کاری، تولید نهال جنگلی، مراقبت و آبیاری، احداث، توسعه، نگهداری و تجهیز پارک‌های جنگلی، اجرای عملیات آبخیزداری، اجرای عملیات جنگل‌داری، احداث بند خاکی و ... صورت گرفته است.

جدول ۲۲: مساحت جنگل‌ها، مراتع و بیابان‌های استان بوشهر در سال ۹۶ (هکتار)

بیابان	مراتع			مساحت جنگل
	فقیر	متوسط	خوب	
۳۳۱۶۸۲	۹۵۳۱۶۸/۳۶	۱۷۶۸۷۴/۳۴	۱۷۲۰۲	۲۲۷۲۱۵

مأخذ: اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان بوشهر

جدول ۲۳: سطح مراتع، جنگل‌ها و بیابان‌های استان به تفکیک شهرستان طی سال ۹۶
واحد: (هکتار)

مراتع				شهرستان
جمع	درجه سه	درجه دو	درجه یک	
۲۲۱۹۰	۱۳۱۰۱	۹۰۸۹	۰	بوشهر
۱۲۰۶۸۱/۷	۹۷۷۷۷/۸	۲۱۴۶۶/۹	۱۴۳۷	تنگستان
۲۸۵۰۶۴/۸	۲۰۲۵۸۳/۱	۷۰۱۶۸/۹	۱۲۳۱۲/۸	دشتستان
۲۷۴۹۶۳/۴	۲۳۲۳۵۴/۵	۴۲۶۰۸/۹	۰	دشتی
۱۴۰۸۵۹	۱۲۸۲۰۲/۶	۱۲۶۵۶/۴	۰	دیر
۵۴۴۲۸/۷۶	۵۰۹۰۳/۷۶	۷۳	۳۴۵۲	دیلم
۵۴۳۵۴	۵۰۶۸۳	۳۶۷۱	۰	کنگان
۱۴۲۲۴۶/۱۴	۱۲۸۵۶۶/۶	۱۳۶۷۹/۵۴	۰	گناوه
۵۲۴۵۶/۷	۴۸۹۹۶	۳۴۶۰/۷	۰	جم
۰	۰	۰	۰	عسلویه
۱۱۴۷۲۴۴/۵	۹۵۳۱۶۸/۳۶	۱۷۶۸۷۴	۱۷۲۰۲	استان

ادامه جدول ۲۳: سطح مراتع، جنگل‌ها و بیابان‌های استان به تفکیک شهرستان طی سال ۹۶ واحد: (هکتار)

شهرستان	جنگل			جمع
	دست کاشت	حفاظتی	جمع	
بوشهر	۸۵۷/۴	۱۴۲۱۴/۰۸۶۶	۱۵۰۷۱/۴۸۶۶	۵۵۳۳۴/۴۸۶۶
تنگستان	۱۵۱۴	۱۳۱۷۱/۰۹۳۲	۱۴۶۸۵/۰۹۳۲	۱۹۱۸۷۹/۷۹۳۲
دشتستان	۵۴۴۱	۸۸۲۵۷/۶۶۰۴	۹۳۶۹۸/۶۶۰۴	۳۹۵۶۶۳/۴۶۰۴
دشتی	۳۷۳۱	۳۹۸۸۰/۴	۴۳۶۱۱/۴	۴۴۲۰۷۴/۸
دیر	۸۰۰	۵۰۷۴/۵۶	۵۸۷۴/۵۶	۲۰۷۰۳۳/۵۶
دیلم	۱۴۰	۱۰۷/۷۹۵۳	۲۴۷/۷۹۵۳	۷۱۳۷۶/۵۵۵۳
کنگان	۵۴۰	۱۲۳۴۹/۴۶	۱۲۸۸۹/۴۶	۹۸۲۷۵/۴۶
گناوه	۲۵۲۰	۰	۲۵۲۰	۱۵۳۴۳۰/۱۴
جم	۲۵۳	۳۸۰۱۲/۷۱۴۵	۳۸۲۶۵/۷۱۴۵	۹۰۷۲۲/۴۱۴۵
عسلویه	۲۰	۳۳۱/۲	۳۵۱/۲	۳۵۱/۲
استان	۱۵۸۱۶/۴	۲۱۱۳۹۸/۹۷	۲۲۷۲۱۵/۳۷	۱۷۰۶۱۴۲

مأخذ: اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان بوشهر

مهمترین قابلیت‌ها و پتانسیل‌های بخش کشاورزی

- سابقه دیرینه در امر تجارت با برخورداری از تاسیسات بندری و مبادلات فرهنگی در طول ۹۰۰ کیلومتر سواحل خلیج فارس و امکان استقرار در محور ارتباطی شمال - جنوب
- وجود منابع غنی دریایی و ظرفیت‌های قابل توجه صیادی و آبی‌پروری (بویژه میگو)
- وجود منابع آب سطحی قابل مهار
- برخورداری از شرایط اقلیمی مناسب برای کشت خارج از فصل صیفی‌جات و کشت انواع محصولات گرمسیری بویژه خرما با قابلیت صادرات

- برخورداری از نوار ساحلی مناسب و اکوسیستم‌های مستعد، بویژه جنگل‌های حرا
- برای توسعه فعالیت‌های گردشگری دریایی در فصول مساعد سال
- داشتن تعداد قابل ملاحظه‌ای نیروی فارغ‌التحصیل کشاورزی از رشته‌های مختلف کشاورزی
- امکان پژوهش و تحقیقات بیشتر با استقرار بخشی از مرکز تحقیقات منابع طبیعی و کشاورزی در استان
- دسترسی به بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی بخصوص کشورهای حوزه خلیج فارس

اهم چالش‌ها و تنگناهای بخش

- بروز خشکسالی‌های متوالی و بحران آب
- عدم تناسب شبکه‌های زیربنایی بخش (کانال‌های آبیاری و زهکشی، سایر زیرساخت‌های مورد نیاز) با قابلیت‌های بخش کشاورزی استان
- ریسک بالاتر سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های بخش کشاورزی نسبت به سایر بخش‌های اقتصادی
- عدم تناسب میزان سرمایه‌گذاری با قابلیت‌های بخش
- کمبود سرمایه و پایین بودن سهم سرمایه‌گذاری بخش کشاورزی از کل سرمایه‌گذاری‌ها نسبت به تولید ناخالص داخلی
- کمبود نقدینگی کشاورزان و حجم انبوه بدهی‌های معوقه آنها ناشی از خشکسالی
- نابسامانی و عدم تعادل در بازار محصولات کشاورزی
- تهدیدهای زیرساختی (تغییر کاربری اراضی، فرسایش و تخریب منابع پایه و منابع طبیعی، عدم توسعه نظام‌های آبیاری، کمبود شبکه‌های اصلی آبیاری متناسب با تامین منابع آب)
- عدم تعادل بین توسعه بخش‌های صنعت (نفت و گاز) و کشاورزی
- پایین بودن بهره‌وری عوامل تولید (زمین، آب و ...) در بخش کشاورزی

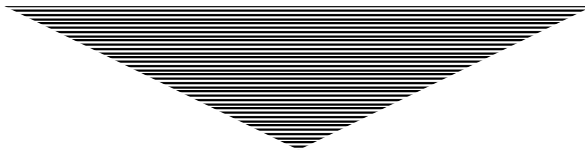
اقدامات اساسی بخش کشاورزی در سال ۹۶

- خرید ۱۴۰۰۰ تن بذر گندم جهت کشت سال زراعی ۹۸-۹۷ توسط شرکت های تولید کننده بذر
- پرداخت تسهیلات بانکی به میزان ۱۸۰۳ میلیارد ریال شامل ۶۰۴ میلیارد ریال سرمایه در گردش و ۱۱۹۹ میلیارد ریال سرمایه ثابت همچنین علاوه بر مبلغ فوق، ۷۰۲ میلیارد ریال از محل حمایت از ایجاد و توسعه اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری پرداخت شده است.
- صادرات ۱۲۵۵۴۲ تن محصولات کشاورزی به ارزش ۲۳۳ میلیون دلار و ۲۱۹۴۲ تن محصولات شیلاتی به ارزش ۱۱۴ میلیون دلار به کشورهای همسایه نظیر عراق، افغانستان، روسیه، ویتنام، تایلند و سریلانکا
- توسعه ۷۹ هکتار سطح زیر کشت محصولات گلخانه ای
- بهره برداری از طرح پایلوت ۱۷۰ هکتاری اصلاح شیوه آبیاری نخیلات منطقه آپبخش
- شروع عملیات اجرایی اصلاح شیوه آبیاری نخیلات در سطح ۲۴۰۰ هکتار در منطقه سعدآباد
- انجام مطالعات ۱۸۸۰۰ هکتار از ارضی و باغات شهرستان دشتستان به منظور اصلاح شیوه آبیاری با پیشرفت ۸۰ درصد
- تولید ۱۵۱۳ تن ماهی پرورشی در قفس .
- تولید ۱۳۴۳۴ تن میگوی پرورشی .
- بهسازی بنادر صیادی جفره، خورخان و خارگ
- صدور ۳۲ مجوز پرورش ماهی در قفس
- نظارت و کنترل بهداشتی بر فرآورده های دام و شیلات به میزان ۷۳۲۰ تن .
- انجام کارهای تحقیقاتی و پژوهشی به تعداد ۳۹۴ مورد .
- اجرای عملیات آبخیزداری در سطح ۲۳۱ هزار هکتار .
- اجرای طرح کاداستر در سطح ۲۶۵ هزار هکتار به منظور صیانت از اراضی ملی
- کلنگ زنی اولین واحد مرغ مادر و اولین واحد جوجه کشی در استان
- آغاز ساخت واحد ۳۰۰۰ رأسی پروراندی گوساله با سرمایه گذاری ۲۱۰ میلیارد ریال

- به بهره برداری رسیدن کارخانه خوراک طیور با سرمایه گذاری ۲۵میلیارد ریال
- اجرای آبیاری تحت فشار در سطح ۳۵۶۴ هکتار

بخش سوم – صنعت و معدن

مقدمه

بخش صنعت و معدن با دارا بودن بیشترین سهم اقتصادی کشور، دارای تعامل گسترده‌ای با سایر بخش‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی جامعه ایران است و می‌تواند یکی از موثرترین پیشران‌های اقتصادی کشور باشد. بخش صنعت و معدن نه تنها می‌تواند سهم بالایی در ساماندهی معیشت جامعه داشته باشد، بلکه می‌تواند اقتدار و کارآمدی کشور را برای دستیابی به امنیت، عدالت، رفاه، آزادی، استقلال و عزت ملی تقویت نماید. ارتباط گسترده این بخش با بخش‌های مختلف مانند حوزه پولی و بانکی، بورس، تولید، توزیع، اشتغال، واردات، صادرات، ارتباط بین مصرف‌کننده و تولیدکننده و بسیاری بخش‌های دیگر و میزان اثر گذاری و اثر پذیری از این بخش‌ها نشانگر اهمیت بالای شناخت بخش صنعت و معدن است.

پتانسیل‌های طبیعی استان مانند دارا بودن ۹۳۶ کیلومتر مرز آبی با خلیج فارس، ذخایر عظیم نفت و گاز، ذخایر قابل توجه مواد معدنی همچون سنگ آهک، سنگ گچ و سنگ لاشه، وجود شش میلیون اصله نخل خرما با تولید سالانه بیش از ۱۳۰ هزار تن خرما، اراضی مستعد پرورش میگو به همراه استقرار منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس در شهرستان عسلویه با انجام سرمایه‌گذاری ده‌ها میلیارد دلاری در زمینه ایجاد پالایشگاه‌های گاز و واحدهای پتروشیمی، این انتظار را بوجود آورده که بخش صنعت و معدن صاحب نقش محوری در اقتصاد استان گردیده و جایگاه این بخش در سطح ملی ارتقا یابد.

میزان ذخایر قطعی معادن استان در سال ۹۶ حدود سه میلیارد تن برآورد شده است. مهمترین اندیس‌های شناسایی شده در استان شامل سنگ لاشه، سنگ گچ، سنگ آهک، مخلوط کوهی،

سنگ نمک، مارن و آلوین می‌باشد. موقعیت مناسب ساحلی و نزدیکی منابع معدنی به ساحل از جمله پتانسیل‌های مناسب برای صدور مواد معدنی خام و فرآوری شده استان می‌باشد.

بخش صنعت

جایگاه صنعت استان در سطح ملی

متوسط سرمایه‌گذاری هر طرح صنعتی در پایان سال ۱۳۹۶ در استان ۵۵۱/۶ میلیارد ریال و سرانه سرمایه‌گذاری اشتغال هر نفر در این طرح‌ها ۱۳/۹ میلیارد ریال بوده در حالی که این ارقام برای کل کشور به ترتیب ۱۱۱/۷ و ۳/۷ میلیارد ریال می‌باشد. بالا بودن هزینه اجرای طرح‌های صنعتی در استان نسبت به کل کشور از یک طرف به دلیل اجرای طرح‌های پتروشیمی که جزء طرح‌های سرمایه‌بر می‌باشند و از طرف دیگر به دلیل بالا بودن هزینه‌های ساخت و ساز و زیرساخت‌ها در استان با توجه به شرایط اقلیمی نسبت به سایر مناطق است.

در مجموع تا پایان سال ۱۳۹۶ تعداد ۶۸۷ فقره جواز تأسیس صنعتی معتبر با پیش‌بینی سرمایه‌گذاری ۳۷۸۹۳۲/۸ میلیارد ریال و اشتغال ۲۷۳۰۲ نفر در استان بوشهر وجود داشته که به ترتیب ۱/۴، ۷/۱ و ۱/۹ درصد تعداد، سرمایه‌گذاری و اشتغال پیش‌بینی‌شده جوازهای تأسیس صنعتی معتبر کل کشور را شامل می‌گردند.

متوسط سرمایه‌گذاری هر واحد صنعتی در پایان سال ۱۳۹۶ در استان ۱۵۰/۸ و متوسط سرمایه‌گذاری برای هر واحد شغلی در این واحدها ۳/۹ میلیارد ریال بوده در حالیکه این ارقام برای کل کشور به ترتیب ۲۸/۶ و ۰/۹۷ میلیارد ریال می‌باشد. دلایلی که در مورد بالا بودن هزینه اجرای طرح‌های صنعتی در استان نسبت به کل کشور ذکر شد در مورد واحدهای تولیدی نیز مصادق دارد.

در مجموع تا پایان سال ۱۳۹۶ تعداد ۶۴۸ فقره پروانه بهره‌برداری با سرمایه‌گذاری ۹۷۶۹۵ میلیارد ریال و اشتغال ۲۵۳۵۹ نفر در استان بوشهر وجود داشته که به ترتیب ۰/۸، ۴ و ۱ درصد تعداد، سرمایه‌گذاری و اشتغال پروانه‌های بهره‌برداری کل کشور را شامل می‌گردند.

جدول ۱: مقایسه جواز تاسیس صادره در استان با کشور در سال ۹۶

شرح	تعداد	سرمایه گذاری (میلیارد ریال)	اشتغال
کشور	۲۰۷۶۷	۱۷۶۹۸۳۶	۴۷۶۳۴۰
استان	۳۰۲	۱۲۶۵۲۹	۹۱۰۷
نسبت (درصد)	۱/۴۵	۷/۱۵	۱/۹

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و محاسبات نگارنده

جدول ۲: مقایسه پروانه بهره برداری صادره در استان با کشور در سال ۹۶

شرح	تعداد	سرمایه گذاری (میلیارد ریال)	اشتغال
کشور	۵۸۴۷	۲۹۱۵۳۳	۱۰۳۲۴۹
استان	۴۴	۴۴۹۲	۴۹۵
نسبت (درصد)	۰/۷۵	۱/۵	۰/۴۸

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و محاسبات نگارنده

جدول ۳: مقایسه مجوزهای صنعتی صادره استان بوشهر با کل کشور در سالهای ۹۶-

۱۳۹۵

سال	شرح	جواز تاسیس			
		تعداد	سرمایه گذاری	اشتغال	متوسط سرمایه گذاری هر طرح
	واحد	میلیارد ریال	نفر	میلیارد ریال	میلیارد ریال
استان	۲۴۳	۱۲۰۵۶۸	۶۲۰۰	۴۹۶/۱۶	۱۹/۴۵
کشور	۱۶۸۹۴	۱۳۶۶۵۵۳	۳۸۶۵۵۴	۸۰/۸۹	۳/۵۴
استان	۳۰۲	۱۲۶۵۲۹	۹۱۰۷	۴۱۸/۹۷	۱۳/۸۹
کشور	۲۰۷۶۷	۱۷۶۹۸۳۶	۴۷۶۳۴۰	۸۵/۲۲	۳/۷۲

ادامه جدول ۳: مقایسه مجوزهای صنعتی صادره استان بوشهر با کل کشور در سالهای ۹۶-۱۳۹۵

پروانه بهره برداری					شرح	سال
سرانه سرمایه گذاری اشتغال	متوسط سرمایه گذاری هر واحد	اشتغال	سرمایه گذاری	تعداد		
میلیارد ریال	میلیارد ریال	نفر	میلیارد ریال	فقره	واحد	
۹/۶۳	۱۲۶/۹۳	۵۹۳	۵۷۱۲	۴۵	استان	
۳/۲۳	۵۱/۴۹	۹۰۶۵۴	۲۹۳۱۰۸	۵۶۹۲	کشور	
۹/۰۷	۱۰۲/۰۹	۴۹۵	۴۴۹۲	۴۴	استان	
۲/۸۲	۴۹/۸۶	۱۰۳۲۴۹	۲۹۱۵۳۳	۵۸۴۷	کشور	

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و محاسبات نگارنده

جدول ۴: مقایسه مجوزهای صنعتی صادره استان بوشهر با کل کشور (تجمعی) تا پایان سالهای ۹۶-۱۳۹۵

جواز تأسیس					شرح	سال
سرانه سرمایه گذاری اشتغال	متوسط سرمایه گذاری هر واحد	اشتغال	سرمایه گذاری	تعداد		
میلیارد ریال	میلیارد ریال	نفر	میلیارد ریال	فقره	واحد	
۱۴/۵	۵۲۹/۲	۳۷۳۰۰	۵۴۲۳۸۲/۱	۱۰۲۵	استان	
۳/۵	۱۰۸/۶	۱۹۰۳۵۱۶	۶۶۰۲۳۱۶/۱	۶۰۷۷۹	کشور	
۱۳/۹	۵۵۱/۶	۲۷۳۰۲	۳۷۸۹۳۲/۸	۶۸۷	استان	
۳/۷	۱۱۱/۷	۱۴۵۳۹۵۴	۵۳۶۱۲۷۸	۴۸۰۱۲	کشور	

ادامه جدول ۴: مقایسه مجوزهای صنعتی صادره استان بوشهر با کل کشور (تجمعی) تا پایان سالهای ۹۶-۱۳۹۵

پروانه بهره برداری					شرح	سال
سرانه سرمایه گذاری اشتغال	متوسط سرمایه گذاری هر واحد	اشتغال	سرمایه گذاری	تعداد		
میلیارد ریال	میلیارد ریال	نفر	میلیارد ریال	فقره	واحد	
۴/۲	۱۸۰/۱	۲۶۷۱۴	۱۱۳۲۷۳/۵	۶۲۹	استان	
۰/۸۶	۲۴/۷	۲۳۰۰۷۶۱	۱۹۷۴۶۶۷	۷۹۸۱۶	کشور	
۳/۹	۱۵۰/۸	۲۵۳۵۹	۹۷۶۹۵	۶۴۸	استان	
۰/۹۷	۲۸/۶	۲۵۰۲۰۰۸	۲۴۱۵۳۴۲	۸۴۴۷۱	کشور	

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و محاسبات نگارنده

جواز تاسیس

در سال ۹۶ تعداد ۳۰۲ فقره جواز تاسیس با پیش بینی سرمایه گذاری ۱۲۶۵۲۹ میلیارد ریال و پیش بینی اشتغال ۹۱۰۷ نفر صادر گردیده که در مقایسه با سال قبل از نظر تعداد، سرمایه گذاری و اشتغال به ترتیب ۲۴/۳، ۴/۹ و ۴۶/۹ درصد افزایش داشته است. علت افزایش چشمگیر شاخص های سرمایه گذاری و اشتغال استان صدور جواز تاسیس شرکت های متقاضی سرمایه گذار در منطقه ویژه اقتصادی شمال استان می باشد.

جدول ۵: مقایسه جواز تاسیس صادره طی سالهای ۹۶-۱۳۹۵ در استان بوشهر

عنوان	تعداد (فقره)	سرمایه (میلیارد ریال)	اشتغال (نفر)
جواز تاسیس صادره در سال ۹۶	۳۰۲	۱۲۶۵۲۹	۹۱۰۷
جواز تاسیس صادره در سال ۹۵	۲۴۳	۱۲۰۵۶۸	۶۲۰۰

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

جدول ۶: مقایسه وضعیت موجود جواز تاسیس تا پایان سالهای ۹۶ - ۱۳۹۵ در استان بوشهر

عنوان	تعداد (فقره)	سرمایه (میلیارد ریال)	اشتغال (نفر)
وضعیت موجود جواز تاسیس تا پایان اسفند ماه ۹۶	۶۸۷	۳۷۸۹۳۲/۸	۲۷۳۰۲
وضعیت موجود جواز تاسیس تا پایان اسفند ماه ۹۵	۱۰۲۵	۵۴۳۳۸۲/۱	۳۷۳۰۰
درصد تغییرات	- ۳۳	- ۳۰/۱	- ۲۶/۸

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و محاسبات نگارنده

توزیع شهرستانی جوازهای تاسیس صادره

آمار جواز تاسیس‌های صنعتی صادره حاکی از این موضوع است که در سال ۱۳۹۶، تعداد ۳۰۲ فقره جواز تاسیس با سرمایه‌گذاری ۱۲۶۵۲۸۷۸۶ میلیون ریال و پیش‌بینی اشتغال ۹۱۰۷ نفر صادر گردیده است. حدود ۸۱ درصد از تعداد، همچنین ۶۱/۴ درصد از میزان سرمایه‌گذاری و ۸۰/۴ درصد از مجموع اشتغال پیش‌بینی شده جوازهای تاسیس صادره استان طی سال مذکور به شهرستان‌های بوشهر، تنگستان، کنگان، گناوه، دشتستان و دیر اختصاص داشته است. آمار وضعیت موجود جواز تاسیس‌های صنعتی صادره تا پایان سال ۱۳۹۶ نشانگر این موضوع است که تعداد ۶۸۷ فقره جواز تاسیس معتبر با سرمایه‌گذاری ۳۷۸۹۳۳ میلیون ریال و اشتغال ۲۷۳۰۲ نفر در استان وجود داشته است. که ۸۲/۲ درصد تعداد، ۳۳/۸ درصد پیش‌بینی سرمایه‌گذاری و ۶۹/۸ درصد اشتغال پیش‌بینی شده این جوازهای تاسیس نیز به شهرستان‌های فوق‌الذکر اختصاص دارد.

توزیع صنعتی جوازهای تاسیس صادره

بررسی آمار جوازهای تاسیس صنعتی صادره استان تا پایان سال ۹۶ نشانگر این موضوع است که، ۲۲ درصد از تعداد جوازهای تاسیس صادره استان، ۹۳/۶ درصد پیش‌بینی سرمایه‌گذاری و ۴۶/۷ درصد از اشتغال پیش‌بینی شده این جوازها به صنایع شیمیایی (کک و فرآورده‌های حاصل از نفت، ساخت مواد و محصولات شیمیایی، محصولات از لاستیک و پلاستیک) اختصاص دارد. در

مجموع ۶۵/۱ درصد از تعداد، ۹۶/۷ درصد سرمایه گذاری و ۶۹/۴ درصد از اشتغال پیش‌بینی شده جوازهای تاسیس صادره استان به صنایع شیمیایی، کانی غیرفلزی، غذایی، ساخت ماشین آلات و تجهیزات و محصولات فلزی فابریکی و مابقی به سایر صنایع اختصاص داشته است.

وضعیت پیشرفت فیزیکی جوازهای تاسیس صادره

بررسی وضعیت پیشرفت فیزیکی جوازهای تاسیس صنعتی صادره استان تا پایان سال ۹۶ بیانگر این است که، ۴۷/۷ درصد از جوازهای تاسیس صادره استان دارای پیشرفت فیزیکی صفر بوده، ۳۰/۹ درصد دارای پیشرفت فیزیکی یک تا ۲۰ درصد، ۶/۳ درصد دارای پیشرفت فیزیکی ۲۱ تا ۴۰ درصد، ۴/۹ درصد دارای پیشرفت فیزیکی ۴۱ تا ۶۰ درصد، ۷/۱ درصد دارای پیشرفت فیزیکی ۶۱ تا ۸۰ درصد و ۳/۱ درصد دارای پیشرفت فیزیکی بالاتر از ۸۱ درصد می‌باشند.

جدول ۷: وضعیت جوازهای تاسیس صنعتی صادره استان به تفکیک شهرستان در سالهای ۹۵، ۹۶

۱۳۹۶			۱۳۹۵			شهرستان
اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد (فقره)	اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد (فقره)	
۲۱۷۶	۴۹۶۱۲۲۵	۷۶	۱۴۵۹	۱۸۷۰۵۱۴	۷۶	بوشهر
۹۸۵	۱۹۸۰۱۷۴	۳۹	۵۰۰	۸۷۴۴۵۶	۲۴	تنگستان
۲۰۷	۲۳۸۷۹۱	۱۴	۸۳	۱۱۶۲۷۹	۸	جم
۵۹۸	۸۵۷۳۷۲	۴۰	۵۸۳	۲۸۷۱۳۹۷	۲۶	دشتستان
۳۲۶	۱۳۰۷۱۷۲	۲۱	۱۸۱	۴۹۷۳۷۹	۱۲	دشتی
۲۴۲۶	۶۸۲۶۱۷۳۷	۲۶	۷۲۵	۱۷۶۶۳۴۷۶	۲۱	دیر
۹۶۵	۴۶۸۶۰۵۶۶	۷	۱۵۷۱	۹۳۵۷۷۸۱۳	۱۱	دیلم
۶۹۰	۱۱۵۴۶۱۲	۳۶	۴۹۰	۵۶۲۶۰۳	۳۵	کنگان
۴۵۰	۴۶۸۴۸۵	۲۷	۳۷۷	۶۹۸۸۵۵	۱۹	گناوه
۲۸۴	۴۳۸۶۵۲	۱۶	۲۳۱	۱۸۴۵۱۸۳	۱۱	عسلویه
۹۱۰۷	۱۲۶۵۲۸۷۸۶	۳۰۲	۶۲۰۰	۱۲۰۵۶۷۹۵۵	۲۴۳	کل استان

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

جدول ۸: وضعیت جوازهای تاسیس صنعتی استان به تفکیک شهرستان (تجمعی) تا پایان سالهای ۹۵ و ۹۶

۱۳۹۶			۱۳۹۵			شهرستان
اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیارد ریال)	تعداد (فقره)	اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیارد ریال)	تعداد (فقره)	
۵۹۱۸	۴۱۵۷۹	۱۹۳	۹۴۵۵	۵۳۹۵۸	۳۱۴	بوشهر
۴۰۵۸	۶۸۵۱	۶۵	۴۳۴۲	۶۷۵۶	۸۲	تنگستان
۳۱۲	۳۲۸	۲۲	۳۶۳	۳۱۹	۲۴	جم
۱۵۹۱	۱۹۲۳	۱۰۲	۲۸۲۱	۴۵۱۷	۱۵۰	دشتستان
۶۰۱	۱۵۶۵	۳۷	۱۳۶۸	۱۷۲۶	۶۵	دشتی
۵۰۵۰	۷۴۴۰۶	۵۴	۴۲۶۹	۶۴۷۴۴	۷۲	دیر
۲۹۷۲	۱۳۱۸۸۳	۲۴	۲۹۱۱	۱۳۱۴۰۳	۴۰	دیلم
۱۴۵۹	۱۹۹۸	۹۷	۲۰۱۹	۶۰۸۰	۱۳۲	کنگان
۹۹۰	۱۲۹۶	۵۴	۱۹۶۶	۴۵۰۱۱	۸۱	گناوه
۴۳۵۱	۱۱۷۱۰۴	۳۹	۷۷۸۶	۲۲۷۸۶۷	۶۵	عسلویه
۲۷۳۰۲	۳۷۸۹۳۳	۶۸۷	۳۷۳۰۰	۵۴۲۳۸۲	۱۰۲۵	کل استان

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

جدول ۹: وضعیت جوازهای تاسیس صنعتی صادره استان به تفکیک صنعت در سالهای ۹۵ و ۹۶

۱۳۹۶			۱۳۹۵			گروه صنعت
اشتغال	سرمایه	تعداد	اشتغال	سرمایه	تعداد	
(نفر)	(میلیون ریال)	(فقره)	(نفر)	(میلیون ریال)	(فقره)	
۵۸	۱۰۳۱۱۲	۶	۱۴۶	۲۷۴۳۳۰	۱۶	استخراج سایر معادن
۷۷۷	۶۵۲۰۰۰	۲۹	۳۶۰	۴۵۱۲۳۲	۱۹	محصولات غذایی و آشامیدنیها
۵۹۵	۲۰۰۴۹۲	۹	۱۳۷	۵۱۹۲۰	۷	ساخت منسوجات
		۰	۱۲	۱۱۰۳۶	۱	دباغی - چرم = کیف - چمدان - کفش
۱۹	۱۷۳۳۳	۲	۱۸	۴۹۵۱۹	۱	چوب و محصولات چوبی بجز مبیل
۳۱۸	۱۵۴۵۰۸۷	۱۵	۵۷	۳۱۶۴۸۸	۳	ساخت کاغذ و محصولات کاغذی
۱۸۲۰	۶۷۶۹۲۰۰۰	۲	۷۵۰	۵۰۴۶۴۹۳۷	۴	کک و فراورده های حاصل از نفت
۱۰۷۵	۴۸۹۵۹۱۹۴	۱۱	۱۶۴۰	۶۴۶۷۲۵۶۲	۱۶	ساخت مواد و محصولات شیمیائی
۵۵۸	۶۲۳۹۸۸	۴۵	۲۹۸	۴۵۵۹۵۹	۲۴	محصولات از لاستیک و پلاستیک
۹۹۷	۲۶۸۴۲۸۵	۶۱	۹۱۵	۱۰۸۹۷۱۶	۶۴	سایر محصولات کانی غیر فلزی
۱۲۹	۷۸۶۷۴	۴	۱۳	۲۷۸۶۱	۱	ساخت فلزات اساسی
۴۸۸	۸۰۶۴۱۸	۲۳	۱۴۵	۲۳۰۶۱۲	۱۰	محصولات فلزی فابریکی

ادامه جدول ۹: وضعیت جوازهای تاسیس صنعتی صادره استان به تفکیک صنعت در سالهای ۹۵ و ۹۶

۱۳۹۶			۱۳۹۵			گروه صنعت
اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد (فقره)	اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد (فقره)	
۲۵۵	۳۳۴۷۹۰	۱۳	۲۴۹	۳۲۸۱۱۱	۱۲	ساخت ماشین آلات و تجهیزات
۱۰۸	۸۸۲۷۴	۶	۲۳۴	۱۹۱۲۲۲	۱۲	ماشین آلات و دستگاههای برقی
۸۶	۲۵۲۱۴	۲	۴۹	۲۴۰۳۸	۲	رادیو تلویزیون وسایل ارتباط
۱۴	۱۱۰۵۰	۱	۰	۰	۰	ابزار پزشکی-اپتیکی- دقیق-ساعت
۲۱	۱۱۳۴۵	۲	۲۹	۲۸۸۳۷	۲	وسایل نقلیه موتوری
۵۸۷	۱۵۴۶۳۲۵	۱۳	۶۸۴	۱۳۳۴۲۶۱	۱۷	سایر تجهیزات حمل و نقل
۲۴۵	۲۳۰۰۰۱	۱۳	۱۴۵	۱۳۴۱۰۶	۱۲	مبلمان سایر مصنوعات
۲۲۰	۳۳۶۹۹۵	۱۳	۲۰۴	۳۱۵۰۸۲	۱۳	بازیافت
۷۳۷	۵۸۲۲۰۹	۳۲	۱۱۵	۱۱۵۴۲۶	۷	سایر فعالیتهای خدمات مهندسی
۰	۰	۰	۰	۰	۰	فعالیت های پشتیبانی و کمکی حمل و نقل فعالیت های آژانس های مسافرتی
۹۱۰۷	۱۲۶۵۲۸۷۸۶	۳۰۲	۶۲۰۰	۱۲۰۵۶۷۹۵۵	۲۴۳	کل استان

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

جدول ۱۰: وضعیت جوازهای تاسیس صنعتی استان به تفکیک صنعت (تجمعی) تا پایان سالهای ۹۵ و ۹۶

۱۳۹۶			۱۳۹۵			گروه صنعت
اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد (فقره)	اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد (فقره)	
۲۳۰	۳۲۹۷۶۷	۲۳	۴۲۰	۶۵۱۰۸۰	۳۶	استخراج سایر معادن
۲۰۵۲	۴۷۷۴۵۹۰	۶۷	۳۶۶۷	۵۸۳۸۱۴۰	۱۲۰	محصولات غذایی و آشامیدنیها
۴۲۵	۱۱۱۶۹۵۸	۱۳	۴۴۹	۱۱۱۹۶۱۱	۱۵	ساخت منسوجات
۵۲۱	۱۶۶۵۹۲	۵	۳۰۷	۹۹۳۹۵	۱۲	پوشاک و عمل آوردن پوست خز
۲۰	۲۱۰۰۰	۱	۵۲	۴۴۰۳۶	۳	دباغی - چرم - کیف - چمدان - کفش
۶۴	۵۲۱۶۴	۷	۳۱۵	۲۶۱۹۳۴	۲۱	چوب و محصولات چوبی بجز مبل
۵۳۴	۱۷۶۶۵۸۰	۲۵	۴۸۵	۶۳۵۳۷۸	۲۴	ساخت کاغذ و محصولات کاغذی
		۰	۱۲	۳۹۰۰	۱	انتشار و چاپ و تکثیر
۶۶۱۴	۲۷۳۱۵۲۷۰۳	۱۹	۴۷۸۹	۲۰۸۶۳۷۷۶۹	۲۶	کک و فراورده های حاصل از نفت
۵۰۰۱	۸۰۳۴۴۰۶۷	۴۳	۱۰۰۳۳	۳۰۵۰۶۶۰۳۹	۷۷	ساخت مواد و محصولات شیمیائی
۱۱۲۸	۱۳۴۲۶۷۷	۸۹	۱۲۷۱	۱۳۰۸۲۶۴	۹۹	محصولات از لاستیک و پلاستیک
۲۵۵۹	۴۵۲۲۶۷۵	۱۵۵	۴۶۴۰	۴۷۲۹۹۷۷	۲۸۳	سایر محصولات کانی غیر فلزی
۲۶۳	۱۰۶۴۷۴	۷	۲۳۴	۹۶۹۱۱	۸	ساخت فلزات اساسی

ادامه جدول ۱۰: وضعیت جوازهای تاسیس صنعتی استان به تفکیک صنعت (تجمعی) تا پایان سالهای ۹۵ و ۹۶

۱۳۹۶			۱۳۹۵			گروه صنعت
اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد (فقره)	اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد (فقره)	
۷۶۵	۱۰۱۵۵۴۴	۴۴	۱۳۹۸	۸۷۲۹۳۰	۵۷	محصولات فلزی فابریکی
۸۹۵	۱۴۰۳۳۴۶	۳۰	۱۱۴۵	۱۶۰۹۴۱۳	۴۰	ساخت ماشین آلات و تجهیزات
		۰	۳۰	۱۲۷۵۳	۲	ماشین آلات دفتری و حسابداری
۳۱۰	۵۲۷۰۴۶	۱۹	۸۲۳	۹۰۲۷۰۷	۴۵	ماشین آلات و دستگاههای برقی
۱۰۶	۴۱۴۲۶	۳	۹۹	۵۷۹۲۸	۴	رادیو تلویزیون و وسایل ارتباط
۳۰	۲۷۵۵۰	۲	۱۴۵	۴۹۱۱۴۵	۴	ابزار پزشکی - اپتیکی - دقیق - ساعت
۱۸۱۳	۲۱۶۱۶۲۳	۸	۱۸۵۷	۲۲۰۳۶۹۸	۱۲	وسایل نقلیه موتوری
۲۱۶۴	۴۳۳۴۸۹۸	۳۵	۳۹۱۱	۶۳۳۶۷۹۴	۶۲	سایر تجهیزات حمل و نقل
۴۱۶	۴۴۴۹۱۸	۲۵	۲۵۳	۲۲۸۶۲۰	۲۰	مبلمان سایر مصنوعات
۴۳۵	۵۳۹۲۹۸	۱۹	۶۰۸	۸۳۳۱۰۱	۲۷	باز یافت
۲۵	۷۷۷۲۵	۱	۰	۰	۰	فعالیت های پشتیبانی و کمکی حمل و نقل؛
۹۳۲	۷۷۳۱۷۹	۴۷	۳۳۷	۳۲۰۶۹۸	۲۵	سایر فعالیت های خدمات مهندسی
۰	۰	۰	۱۰	۱۰۲۰۵	۱	کامپیوتر و فعالیت های مربوطه
۰	۰	۰	۱۰	۹۷۴۸	۱	فاضلاب، دفع زباله، بهداشت محیط
۲۷۳۰۲	۳۷۸۹۳۲۸۰۰	۶۸۷	۳۷۳۰۰	۵۴۲۳۸۲۰۷۴	۱۰۲۵	کل استان

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

جدول ۱۱: وضعیت پیشرفت فیزیکی طرحهای صنعتی تا پایان سال ۹۶

پیشرفت فیزیکی	تعداد	سرمایه (میلیارد ریال)	اشتغال
صفر درصد	۳۲۸	۱۲۷۳۲۱	۹۶۶۹
۱-۲۰ درصد	۲۱۲	۱۴۴۴۳۰	۹۵۷۸
۲۱-۴۰ درصد	۴۳	۲۴۲۹۷	۳۹۴۹
۴۱-۶۰ درصد	۳۴	۴۸۰۸۷	۱۸۲۷
۶۱-۸۰ درصد	۴۹	۳۳۰۷۷	۱۶۶۱
۸۱ به بالا	۲۱	۱۷۲۱	۶۱۸
کل	۶۸۷	۳۷۸۹۳۳	۲۷۳۰۲

صدور پروانه بهره‌برداری

در سال ۱۳۹۶ در مجموع ۴۴ فقره پروانه بهره‌برداری با سرمایه‌گذاری بالغ بر ۴۴۹۲ میلیارد ریال و اشتغال ۴۹۵ نفر صادر گردیده که در مقایسه با سال قبل از نظر تعداد، سرمایه و اشتغال به ترتیب ۲/۳، ۲۱/۴ و ۱۶/۵ درصد کاهش یافته است. همچنین در خصوص وضعیت موجود پروانه بهره‌برداری تا پایان سال ۹۶، تعداد ۶۴۸ فقره پروانه بهره‌برداری با سرمایه‌گذاری ۹۷۶۹۵ میلیارد ریال و اشتغال ۲۵۳۵۹ نفر وجود داشته که در مقایسه با سال قبل از نظر تعداد ۳ درصد افزایش و از نظر سرمایه و اشتغال به ترتیب ۱۳/۸ و ۵/۱ درصد کاهش یافته است.

جدول ۱۲: مقایسه وضعیت پروانه بهره‌برداری صادره طی سالهای ۹۶-۱۳۹۵ در استان بوشهر

عنوان	تعداد (فقره)	سرمایه (میلیارد ریال)	اشتغال (نفر)
پروانه بهره‌برداری صادره در سال ۹۶	۴۴	۴۴۹۲	۴۹۵
پروانه بهره‌برداری صادره در سال ۹۵	۴۵	۵۷۱۲	۵۹۳
درصد تغییرات	-۲/۳	-۲۱/۴	-۱۶/۵

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

جدول ۱۳: مقایسه وضعیت موجود پروانه بهره برداری تا پایان سالهای ۹۶-۱۳۹۵ در استان بوشهر

عنوان	تعداد (فقره)	سرمایه (میلیون ریال)	اشتغال (نفر)
وضعیت موجود پروانه بهره برداری تا پایان اسفند ماه ۹۶	۶۴۸	۹۷۶۹۵	۲۵۳۵۹
وضعیت موجود پروانه بهره برداری تا پایان اسفند ماه ۹۵	۶۲۹	۱۱۳۲۷۴	۲۶۷۱۴
درصد تغییرات	+۳	-۱۳/۸	-۵/۱

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

توزیع شهرستانی پروانه‌های بهره‌برداری صادره

آمار موجود پروانه‌های بهره‌برداری صادره حاکی از این موضوع است که تا پایان سال ۱۳۹۶، ۷۱/۸ درصد از تعداد واحدهای صنعتی در حال بهره‌برداری استان، ۹۳/۴ درصد سرمایه‌گذاری انجام شده و ۹۰/۲ درصد از اشتغال صنعتی ایجاد شده این واحدها به چهار شهرستان بوشهر، دشتستان، کنگان و عسلویه اختصاص دارد، به عبارتی این چهار شهرستان به عنوان قطب‌های صنعتی استان شناخته می‌گردند. قریب به اتفاق واحدهای بزرگ صنعتی استان که شامل واحدهای تولیدی با اشتغال بالای ۵۰ نفر می‌باشند در این چهار شهرستان قرار گرفته‌اند و در حقیقت بوشهر، دشتستان، کنگان و عسلویه خاستگاه اصلی صنعت استان می‌باشند.

ایجاد منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس با حجم سرمایه‌گذاری ده‌ها میلیارد دلاری در جنوب استان بوشهر، ساختار توزیع فضایی مراکز صنعتی استان را به شدت تحت تأثیر قرار داده و استمرار فعالیت‌های این منطقه موجب سوق دادن سرمایه‌گذاری‌های صنعتی به سمت شهرستان‌های جنوبی استان شامل کنگان، عسلویه، دیر، دشتی و تنگستان گردیده است.

توزیع صنعتی پروانه‌های بهره‌برداری صادره

بررسی آمار پروانه‌های بهره‌برداری صادره استان تا پایان سال ۹۶ نشانگر این موضوع است که، ۱۶/۸ درصد از تعداد، ۸۸/۱ درصد سرمایه‌گذاری انجام شده و ۴۵/۱ درصد از اشتغال اسمی این پروانه‌ها به صنایع شیمیایی (کک و فرآورده‌های حاصل از نفت، ساخت مواد و محصولات

شیمیایی، محصولات ازلا ستیک ویلا ستیک) اختصاص دارد. در مجموع ۶۶/۵ درصد از تعداد، ۹۷/۲ درصد سرمایه‌گذاری و حدود ۶۶/۸ درصد از اشتغال پروانه‌های بهره‌برداری صادره استان به صنایع شیمیایی، کانی غیرفلزی و غذایی و مابقی به سایر صنایع اختصاص داشته است.

جدول ۱۴: وضعیت پروانه‌های بهره‌برداری صادره استان به تفکیک شهرستان در سال‌های ۹۵ و ۹۶

۱۳۹۶			۱۳۹۵			شهرستان
اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیاردریال)	تعداد (فقره)	اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیاردریال)	تعداد (فقره)	
۱۵۰	۲۰۴	۱۶	۱۵۷	۴۹۲	۱۹	بوشهر
۰	۰	۰	۳۷	۵۱	۲	تنگستان
۷	۱۴	۱	۷	۵	۱	جم
۷۷	۱۸۷	۱۱	۷۵	۸۰	۱۰	دشتستان
۱۸۵	۳۸۶۲	۴	۵۴	۱۶۳	۴	دشتی
۸	۱۰	۲	۱۵	۱۰	۱	دیر
۰	۰	۰	۳	۱۰	۱	دیلم
۳۶	۳۱	۵	۲۵	۳۷	۳	کنگان
۷	۵	۲	۳۵	۳۹	۲	گناوه
۲۵	۱۷۹	۳	۱۸۵	۴۸۲۴	۲	عسلویه
۴۹۵	۴۴۹۲	۴۴	۵۹۳	۵۷۱۲	۴۵	کل استان

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

جدول ۱۵: وضعیت پروانه های بهره برداری استان به تفکیک شهرستان (تجمعی) تا پایان سالهای ۹۵ و ۹۶

۱۳۹۶			۱۳۹۵			شهرستان
اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیارد ریال)	تعداد (فقره)	اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیارد ریال)	تعداد (فقره)	
۹۷۰۹	۵۷۱۴	۲۳۵	۹۶۸۳	۵۵۵۹	۲۳۳	بوشهر
۴۹۵	۲۶۷	۳۸	۴۹۵	۲۶۷	۳۷	تنگستان
۱۵۵	۱۱۷	۱۵	۱۴۸	۱۰۲	۱۴	جم
۳۰۸۳	۱۷۴۶	۱۵۲	۲۹۹۸	۱۵۵۶	۱۴۳	دشتستان
۸۳۹	۴۳۷۷	۴۸	۶۳۰	۴۹۵	۴۴	دشتی
۳۸۹	۱۲۸	۳۰	۳۸۱	۱۱۷	۲۸	دیر
۲۳۳	۱۳۰۵	۱۴	۲۵۳	۱۳۱۳	۱۵	دیلم
۱۲۵۳	۴۴۵۲	۵۰	۲۲۰۲	۱۲۴۸۱	۴۸	کنگان
۳۷۶	۲۰۹	۳۸	۳۸۴	۲۰۵	۳۸	گناوه
۸۸۲۷	۷۹۳۸۰	۲۸	۹۵۴۰	۹۱۱۷۹	۲۹	عسلویه
۲۵۳۵۹	۹۷۶۹۵	۶۴۸	۲۶۷۱۴	۱۱۳۲۷۴	۶۲۹	کل استان

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

جدول ۱۶: وضعیت پروانه های بهره برداری صادره استان به تفکیک صنعت در سالهای ۹۵ و ۹۶

۱۳۹۶			۱۳۹۵			گروه صنعت
اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد (فقره)	اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد (فقره)	
۱۹	۵۸۹۲۱	۳	۳۹	۹۲۱۲۹	۵	استخراج سایر معادن
۳۲	۱۴۸۴۵۱	۳	۳۲	۳۳۵۶۰	۴	محصولات غذایی و آشامیدنیها
	۰	۰	۲۷	۸۴۰۰	۱	ساخت منسوجات
۰	۰	۱	۰	۰	۰	ساخت کاغذو محصولات کاغذی
۶	۹۰۰۰	۱	۱۹	۲۸۷۱۰	۲	چوب و محصولات چوبی بجز مبل
۰	۰	۰	۰	۰	۰	انتشار چاپ و تکثیر رسانه های ضبط شده
۰	۰	۰	۰	۰	۱	کک و فراورده های حاصل از نفت
۲۳	۱۱۰۲۴۴	۴	۲۳۱	۵۱۵۷۱۷۸	۵	ساخت مواد و محصولات شیمیائی
۴۴	۱۱۴۱۰۰	۶	۱۹	۱۵۶۱۰	۴	محصولات از لاستیک و پلاستیک
۲۲۷	۳۸۷۰۳۹۹	۱۰	۱۰۰	۲۷۲۴۳۹	۹	سایر محصولات کانی غیر فلزی
۰	۰	۰	۰	۰	۰	ساخت فلزات اساسی

ادامه جدول ۱۶: وضعیت پروانه های بهره برداری صادره استان به تفکیک صنعت در سالهای ۹۵ و ۹۶

۱۳۹۶			۱۳۹۵			گروه صنعت
اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد (فقره)	اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد (فقره)	
۲۲	۴۴۴۱۹	۴	۷	۲۵۰۴۶	۱	محصولات فلزی فابریکی
۱۲	۶۹۴۰	۲	۱۶	۱۶۹۷۲	۱	ماشین آلات وتجهیزات
۶۵	۱۹۶۳۰	۳	۱۶	۱۹۷۰۰	۲	ماشین آلات ودستگاههای برقی
۰	۰	۰	۷	۲۶۰	۱	رادیو تلویزیون و وسایل ارتباط
۰	۰	۰	۰	۰	۰	ابزار پزشکی اپتیکی - دقیق - ساعت
۰	۰	۰	۰	۰	۰	وسایل نقلیه موتوری
۱۳	۱۲۴۹۴	۲	۲۵	۲۱۵۰۰	۱	سایر تجهیزات حمل ونقل
۱۳	۱۰۰۰۰	۱	۰	۰	۰	مبلمان سایر مصنوعات
		۰	۰	۴۳۲۰	۱	بازیافت
۱۹	۱۷۸۱۲	۴	۵۵	۱۵۸۰۰	۷	سایر فعالیت های خدمات مهندسی
۴۹۵	۴۴۹۳۴۱۰	۴۴	۵۹۳	۵۷۱۱۶۲۴	۴۵	کل استان

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

جدول ۱۷: وضعیت پروانه های بهره برداری استان به تفکیک صنعت (تجمعی) تا پایان سالهای ۹۵ و ۹۶

۱۳۹۶			۱۳۹۵			گروه صنعت
اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد (فقره)	اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد (فقره)	
۱۹۹	۲۶۸۲۱۶	۱۸	۱۲۶	۲۰۶۵۳۷	۱۲	استخراج سایر معادن
۲۴۶۱	۱۱۲۰۴۸۱	۱۲۶	۲۴۰۹	۹۵۲۴۴۸/۵	۱۲۳	محصولات غذایی و آشامیدنیها
۶	۱۵۳۰	۱	۶	۱۵۳۰	۱	محصولات از توتون و تنباکو
۴۶۸	۱۴۴۰۵۰	۶	۴۶۸	۱۴۴۰۵۰	۶	ساخت منسوجات
۶۶	۱۸۱۴	۶	۷۵	۱۸۵۶	۷	پوشاک و عمل آوردن پوست خز
۱۸۷	۴۱۸۹۷	۴	۱۸۷	۴۱۸۹۷	۴	دباغی - چرم - کیف - چمدان - کفش
۴۲۶	۳۳۶۴۲۸	۲۲	۴۲۰	۳۲۷۴۲۸	۲۱	چوب و محصولات چوبی بجز مبل
۳۷۰	۲۵۳۲۶۱	۲۳	۳۴۷	۸۹۹۱۸	۲۲	ساخت کاغذ و محصولات کاغذی
۲۲	۱۴۰۴	۲	۴۵	۱۶۴۷۴۷	۳	انتشار و چاپ و تکثیر
۵۰۳۴	۴۷۹۵۴۳۷۸	۱۸	۶۲۳۵	۶۱۳۴۹۵۷۶	۲۱	کک و فرآورده های حاصل از نفت
۵۳۷۶	۳۷۴۵۲۶۴۱	۳۳	۵۸۸۳	۴۳۹۸۶۳۸۵	۳۳	ساخت مواد و محصولات شیمیائی
۱۰۲۹	۶۹۵۶۶۹	۵۸	۱۰۷۵	۶۲۶۹۴۸	۶۳	محصولات از لاستیک و پلاستیک
۳۰۴۸	۷۷۲۲۲۶۴/۹	۱۹۶	۲۸۶۳	۳۸۵۱۹۲۳/۹	۱۸۸	سایر محصولات کانی غیر فلزی

ادامه جدول ۱۷: وضعیت پروانه های بهره برداری استان به تفکیک صنعت (تجمعی) تا پایان سال های ۹۵ و ۹۶

۱۳۹۶			۱۳۹۵			گروه صنعت
اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد (فقره)	اشتغال (نفر)	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد (فقره)	
۷۷	۳۴۵۸۶	۷	۷۷	۳۴۵۸۶	۷	ساخت فلزات اساسی
۸۰۶	۳۴۲۲۳۲	۳۴	۷۸۴	۲۹۷۸۱۳	۳۱	محصولات فلزی فابریکی
۱۷۹	۴۲۱۵۳	۱۵	۱۷۷	۳۵۸۰۲	۱۵	ساخت ماشین آلات و تجهیزات
۲۴	۴۲۲	۱	۴۰	۴۵۳	۲	ماشین آلات دفتری و حسابداری
۴۵۸	۲۶۰۸۵۲	۲۰	۳۹۳	۱۷۱۲۲۲	۱۷	ماشین آلات و دستگاههای برقی
۴۰	۲۲۱۶	۵	۴۰	۲۲۱۶	۵	رادیو تلویزیون وسایل ارتباط
۸	۶۳	۱	۸	۶۳	۱	ابزار پزشکی - اپتیکی - دقیق - ساعت
۱۴	۳۴۱۰	۲	۱۴	۳۴۱۰	۲	وسایل نقلیه موتوری
۴۶۸۴	۶۴۰۵۵۷	۲۸	۴۶۹۷	۶۳۶۵۰۴	۲۸	سایر تجهیزات حمل و نقل
۶۰	۲۳۶۴۶	۶	۴۷	۱۳۶۴۶	۵	مبلمان سایر مصنوعات
۳۰	۲۲۲۹۰	۲	۳۰	۲۲۲۹۰	۲	بازیافت
.	فعالتهای پشتیبانی و کمکی حمل و نقل فعالتهای آژانسهای مسافرتی
۲۸۷	۳۲۸۰۵۱	۱۴	۲۶۸	۳۱۰۲۴۰	۱۰	سایر فعالتهای خدمات مهندسی
۲۵۳۵۹	۹۷۶۹۴۵۱۲	۶۴۸	۲۶۷۱۴	۱۱۳۲۷۳۴۸۹/۴	۶۲۹	کل استان

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

شهرک‌ها و نواحی صنعتی

تا پایان سال ۱۳۹۶ تعداد یازده شهرک، هفت ناحیه صنعتی و یک منطقه ویژه مصوب در استان وجود داشته است. در مجموع ۳۷۱/۰۶ هکتار زمین صنعتی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی به متقاضیان واگذار شده و تا تاریخ مذکور تعداد ۳۴۹ واحد تولیدی در آنها به بهره‌برداری رسیده‌اند. یازده شهرک صنعتی استان شامل شهرک‌های صنعتی بوشهر ۲۰۱ و صنعتی دریایی در شهرستان بوشهر، شهرک صنعتی برازجان در شهرستان دشتستان، شهرک صنعتی بندرریگ در شهرستان گناوه، شهرک صنعتی دیلم در شهرستان دیلم، شهرک‌های صنعتی اهرم و دلوار در شهرستان تنگستان، شهرک صنعتی خورموج در شهرستان دشتی، شهرک صنعتی دیر در شهرستان دیر و شهرک صنعتی کنگان در شهرستان کنگان می‌باشد. مساحت کل شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان ۱۷۵۹ هکتار است. تعداد کل قطعات این شهرک‌ها و نواحی ۳۰۴۴ قطعه بوده که ۸۴۴ قطعه از آنها واگذار گردیده است. قدیمی‌ترین شهرک صنعتی استان، شهرک صنعتی بوشهر ۱ می‌باشد که عملیات اجرایی آن از قبل از انقلاب اسلامی آغاز شده و در سال ۱۳۷۰ به بهره‌برداری رسیده و در حال حاضر ظرفیت آن تکمیل گردیده است.

هفت ناحیه صنعتی استان شامل ناحیه صنعتی چغادک در شهرستان بوشهر، ناحیه صنعتی گزبلند در شهرستان دشتستان، ناحیه صنعتی بنه‌گز در شهرستان تنگستان، ناحیه صنعتی بویرات در شهرستان دیلم، ناحیه صنعتی بنک در شهرستان کنگان، ناحیه صنعتی لمبدان در شهرستان دیر و ناحیه صنعتی دشتی در شهرستان دشتی می‌باشند.

منطقه ویژه اقتصادی شمال استان بوشهر با رویکرد تخصصی نفت، گاز و پتروشیمی به مساحت ۳۹۰۰ هکتار و مساحت زمین صنعتی ۲۰۸۹ هکتار در فاصله ۱۵ کیلومتری جنوب شهر دیلم واقع شده است.

جدول ۱۸: وضعیت شهرک ها و نواحی صنعتی استان بوشهر در پایان سال ۱۳۹۵

شهرک/ناحیه صنعتی							شرح
بوشهر ۱	بوشهر ۲	بrazجان	بندرریگ	دیلیم	دلوار	دیر	
۵	۴۰۱	۶۷	۷۸	۲۶۰	۹۷	۲۱۹	مساحت کل (هکتار)
۳	۳۰۳	۴۳/۵	۵۳/۳	۴۲	۵۸/۵	۳۷/۵	مساحت زمین صنعتی (هکتار)
۳۴	۵۴۰	۳۱۷	۱۹۵	۷۲	۱۰۹	۴۳۵	تعداد قطعات
۳۳	۲۵۵	۱۶۱	۷۷	۱۲	۸	۸	تعداد قطعات واگذار شده
۳	۱۱۸/۲	۳۲/۳	۲۰/۶	۵/۲	۳/۶	۲/۵	مساحت زمینهای واگذار شده (هکتار)
۵	۴۰۱	۶۷	۷۸	۶۰	۸۰	۵۰	مساحت زمینهای آماده سازی شده (هکتار)
۳۱	۱۲۶	۶۷	۲۲	۳	۱	۱	تعداد واحدهای به بهره برداری رسیده
۳۷۲	۱۸۷۶/۵	۶۱۳/۷	۳۱۹/۳	۱۲/۸	۵	۲/۱	سرمایه گذاری انجام شده (میلیارد ریال)
۳۰۰	۵۰۰۰	۱۵۰۰	۱۰۰۰	۰	۰	۰	اعتبارات عمرانی استانی سال ۹۵ (میلیون ریال)
۳۰۰	۱۶۳۹۳۵	۴۸۳۰۰	۳۵۴۱۰	۱۹۲۲۰	۲۰۳۸۰	۲۷۴۴۴	سرمایه گذاری انجام شده از محل اعتبارات عمرانی استانی (میلیون ریال)

ادامه ۱۸: وضعیت شهرک ها و نواحی صنعتی استان بوشهر در پایان سال ۱۳۹۵

شهرک/ناحیه صنعتی							شرح
لمبدان	دشتی	بنه گز	چغادک	کنگان	اهرم	خورموج	
۱۱	۱۳	۳۱	۶	۲۲۰	۱۵۰	۱۰۲	مساحت کل (هکتار)
۹	۱۰/۴	۲۱/۷	۴/۱۵	۷۰/۳	۳۷/۵	۳۷/۵	مساحت زمین صنعتی (هکتار)
۲۹	۳۸	۵۳	۱۱	۴۳۸	۳۰۷	۲۲۳	تعداد قطعات
۲۴	۱۸	۱۵	۹	۴۹	۶	۸	تعداد قطعات واگذار شده
۶/۳	۴	۲/۷	۰/۱	۱۸/۱	۲/۷	۲/۲	مساحت زمینهای واگذار شده (هکتار)
۱۱	۱۳	۳۱	۶	۹۹	۵۰	۵۰	مساحت زمینهای آماده سازی شده (هکتار)
۱۰	۶	۱۰	۱۰	۳	۰	۱	تعداد واحدهای به بهره برداری رسیده
۳۴/۱	۲۳/۹	۴۳/۲	۴۱/۱	۳۴/۲	۰	۴/۱	سرمایه گذاری انجام شده (میلیارد ریال)
۰	۰	۰	۰	۱۰۰۰	۰	۰	اعتبارات عمرانی استانی سال ۹۵ (میلیون ریال)
۱۹۶۰	۲۲۴۰	۲۸۵۰	-	۳۸۷۵۰	۱۹۸۰۰	۲۷۰۷۵	سرمایه گذاری انجام شده از محل اعتبارات عمرانی استانی (میلیون ریال)

ادامه ۱۸: وضعیت شهرک ها و نواحی صنعتی استان بوشهر در پایان سال ۱۳۹۵

کل	شهرک/ناحیه صنعتی					شرح
	منطقه ویژه شمال استان	صنعتی دریایی	بویرات	گزیلند	بنک	
۵۶۵۹	۳۹۰۰	۳۰	۲۱	۲۶	۲۰	مساحت کل (هکتار)
۳۳۱۲/۶۳	۲۰۸۹	۱۶	۱۷/۸	۱۹/۴	۱۶/۳	مساحت زمین صنعتی (هکتار)
۲۹۷۹	۱۰	۲۰	۴۲	۴۶	۶۰	تعداد قطعات
۷۶۷	۷	۹	۴	۱۳	۵۱	تعداد قطعات واگذار شده
۲۴۲/۴	-	۳/۷	۰/۸	۳/۳	۱۳/۱	مساحت زمینهای واگذار شده (هکتار)
۱۰۹۸	-	۳۰	۲۱	۲۶	۲۰	مساحت زمینهای آماده سازی شده (هکتار)
۳۲۸	-	۰	۲	۱۱	۲۴	تعداد واحدهای به بهره برداری رسیده
۳۵۰۴	-	۰	۱۳/۴	۲۷/۸	۸۱/۵	سرمایه گذاری انجام شده (میلیارد ریال)
۹۸۰۰	۱۰۰۰	۰	۰	۰	۰	اعتبارات عمرانی استانی سال ۹۵ (میلیون ریال)
۴۷۳۰۱۶	۴۷۵۰۰	۱۰۳۰۰	۱۲۷۰	۲۸۰۰	۳۴۸۲	سرمایه گذاری انجام شده از محل اعتبارات عمرانی استانی (میلیون ریال)

جدول ۱۹: وضعیت شهرک ها و نواحی صنعتی استان بوشهر در پایان سال ۱۳۹۶

شهرک/ناحیه صنعتی							شرح
دیر	دلوار	دیلیم	بندرریگ	برازجان	بوشهر ۲	بوشهر ۱	
۲۱۹	۹۷	۲۶۰	۷۸	۶۷	۴۰۱	۵	مساحت کل (هکتار)
۳۷/۵	۵۸/۵	۴۲	۵۳/۳۳	۴۳/۵	۳۰۳	۳	مساحت زمین صنعتی (هکتار)
۴۴۲	۱۱۸	۷۵	۲۰۶	۳۲۲	۵۵۵	۳۶	تعداد قطعات
۱۲	۱۲	۲۱	۸۳	۱۵۰	۲۷۶	۳۶	تعداد قطعات واگذار شده
۳/۹۶	۵/۰۹	۶/۸۵	۲۳/۱۱	۳۲/۴۲	۱۲۲/۸۶	۳	مساحت زمینهای واگذار شده (هکتار)
۵۰	۸۰	۶۰	۷۸	۶۷	۴۰۱	۵	مساحت زمینهای آماده سازی شده (هکتار)
۱	۱	۳	۲۳	۷۳	۱۳۸	۳۱	تعداد واحدهای به بهره برداری رسیده
۲/۱	۵	۱۴/۱	۳۳۴	۶۵۷/۱	۲۱۴۸/۴	۳۷۱/۷	سرمایه گذاری انجام شده (میلیارد ریال)
۰	۰	۰	۲۰۰۰	۱۵۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰	اعتبارات عمرانی استانی سال ۹۵ (میلیون ریال)
۰	۰	۰	۱۰۰۰	۱۵۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰	سرمایه گذاری انجام شده از محل اعتبارات عمرانی استانی (میلیون ریال)

ادامه جدول ۱۹: وضعیت شهرک ها و نواحی صنعتی استان بوشهر در پایان سال ۱۳۹۶

شهرک/ناحیه صنعتی							شرح
لمبدان	دشتی	بنه گز	چغادک	کنگان	اهرم	خورموج	
۱۱	۱۵	۳۱	۶	۲۲۰	۱۵۰	۱۰۲	مساحت کل (هکتار)
۹	۱۰/۴۲	۲۱/۷۲	۴/۲۲	۷۰/۲۸	۳۷/۵	۳۷/۵	مساحت زمین صنعتی (هکتار)
۲۹	۳۷	۵۳	۱۲	۴۴۴	۳۱۲	۲۲۹	تعداد قطعات
۲۶	۱۹	۱۹	۱۲	۶۰	۱۱	۲۰	تعداد قطعات واگذار شده
۶/۹۵	۴/۵۲	۵/۴۶	۲/۴۲	۲۱/۳۶	۲/۶	۲/۵۷	مساحت زمینهای واگذار شده (هکتار)
۱۱	۱۵	۳۱	۶	۹۹	۵۰	۵۰	مساحت زمینهای آماده سازی شده (هکتار)
۹	۶	۱۱	۹	۴	۰	۱	تعداد واحدهای به بهره برداری رسیده
۳۲/۵	۲۴	۴۷/۱	۲۵	۳۳/۳	۰	۴/۱	سرمایه گذاری انجام شده (میلیارد ریال)
۰	۰	۰	۰	۲۰۰۰	۰	۰	اعتبارات عمرانی استانی سال ۹۵ (میلیون ریال)
۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰۰	۰	سرمایه گذاری انجام شده از محل اعتبارات عمرانی استانی (میلیون ریال)

ادامه جدول ۱۹: وضعیت شهرک ها و نواحی صنعتی استان بوشهر در پایان سال ۱۳۹۶

کل	شهرک/ناحیه صنعتی					شرح
	منطقه ویژه شمال استان	صنعتی دریایی	بويرات	گزیلند	بنک	
۵۶۵۹	۳۹۰۰	۳۰	۲۱	۲۶	۲۰	مساحت کل (هکتار)
۱۳۶۱/۰۲	۵۶۰	۱۶	۱۷/۸	۱۹/۴۲	۱۶/۳۳	مساحت زمین صنعتی (هکتار)
۳۱۵۳	۱۰۹	۲۶	۴۲	۴۶	۶۰	تعداد قطعات
۸۵۱	۷	۱۱	۴	۲۰	۵۲	تعداد قطعات واگذار شده
۳۷۱/۰۶	۱۰۰/۲	۵/۷۷	۰/۸۲	۶/۶۶	۱۳/۴۴	مساحت زمینهای واگذار شده (هکتار)
۱۹۰۰	۸۰۰	۳۰	۲۱	۲۶	۲۰	مساحت زمینهای آماده سازی شده (هکتار)
۳۴۹	۰	۱	۲	۱۰	۲۶	تعداد واحدهای به بهره برداری رسیده
۳۸۶۱/۴	۰	۵/۷	۱۳/۳	۵۱	۱۰۳	سرمایه گذاری انجام شده (میلیارد ریال)
۱۲۸۰۰	۲۰۰۰	۰	۰	۰	۰	اعتبارات عمرانی استانی سال ۹۵ (میلیون ریال)
۹۸۰۰	۱۰۰۰	۰	۰	۰	۰	سرمایه گذاری انجام شده از محل اعتبارات عمرانی استانی (میلیون ریال)

بخش معدن

امور اکتشاف

طی سال ۹۶ تعداد ۴ فقره پروانه اکتشاف صادر گردیده است. در نتیجه انجام عملیات اکتشافی و تایید آن، تعداد یک فقره گواهی کشف با تخمین ۱/۱ میلیون تن ذخیره مواد معدنی در محدوده مطالعاتی به وسعت ۱۹۱ کیلومتر مربع صادر شده است.

صدور مجوز بهره برداری

طی سال ۹۶ تعداد ۱۱ فقره پروانه بهره برداری با مجموع میزان استخراج سالیانه ۵۰۶۰۰۰ تن و با هدف ایجاد اشتغال ۴۴ نفر با سرمایه گذاری ۲۱۸۰۳ میلیون ریال صادر گردیده است. این ارقام در مقایسه با سال قبل از لحاظ تعداد پروانه صادره، اشتغال، سرمایه گذاری و ظرفیت استخراج سالیانه به ترتیب ۲۲/۲، ۴۶/۷، ۵۳۶/۸ و ۲۲/۷ افزایش داشته است.

وضعیت موجود معادن

تا پایان سال ۹۶ تعداد معادن دارای مجوز بهره برداری در استان ۲۳۴ معدن بوده که از این تعداد ۱۲۸ فقره فعال و ۱۰۶ فقره غیرفعال می باشد و در مقایسه با سال گذشته ۳ درصد افزایش داشته است. اشتغال موجود در معادن استان تا پایان سال ۹۶، بالغ بر ۱۱۲۲ نفر و میزان سرمایه گذاری موجود در معادن معادل ۴۵۲/۴ میلیارد ریال بوده که در مقایسه با سال گذشته از لحاظ اشتغال و سرمایه گذاری به ترتیب ۳/۲ و ۲۸/۲ درصد افزایش نشان می دهد.

توزیع فضایی مراکز مهم تولید مواد معدنی

آمارهای موجود حاکی از این است که در پایان سال ۱۳۹۶ مجموع ذخایر مواد معدنی استان بالغ بر ۳۰۰۹۹۶۸ هزار تن بوده که شهرستان دیر با ۷۱۱۷۹۸ هزار تن ذخیره مواد معدنی ۲۳/۷ درصد از مجموع میزان ذخایر قطعی مواد معدنی استان را به خود اختصاص داده است. بعد از شهرستان دیر، شهرستان دشتستان با ۶۸۲۳۳۳ هزار تن حدود ۲۲/۷ درصد این ذخایر را به خود اختصاص داده و شهرستان های دشتی، کنگان و تنگستان نیز به ترتیب با ۵۶۶۰۳۹ هزار تن، ۴۳۵۸۷۰ هزار تن و ۳۴۹۸۰۸ هزار تن حدود ۱۸/۸، ۱۴/۵ و ۱۱/۶ درصد ذخایر مواد معدنی استان را در خود جای داده اند. به عبارت دیگر حدود ۹۱/۳ درصد از ذخایر قطعی مواد معدنی استان به پنج شهرستان دشتستان، دیر، دشتی، کنگان و تنگستان اختصاص داشته و حدود ۸/۷ درصد باقیمانده ذخایر نیز به چهار شهرستان عسلویه، جم، دیلم و گناوه اختصاص دارد.

در بخش معادن در حال بهره برداری استان تا پایان سال ۱۳۹۶ نیز شهرستان دشتستان ۲۷/۸ درصد تعداد و ۲۵/۳ درصد اشتغال این معادن را به خود اختصاص داده است. شهرستان دشتی نیز ۲۴/۴ درصد تعداد و ۲۰/۵ درصد اشتغال معادن در حال بهره برداری استان را شامل گردیده است. شهرستان دیر ۲۱/۴ درصد تعداد معادن و ۲۰/۵ درصد اشتغال این معادن را به خود اختصاص داده است.

توزیع معادن به لحاظ نوع ماده معدنی

عمده معادن استان یعنی حدود ۹۶ درصد به سه ماده معدنی سنگ لاشه، سنگ گچ و واریزه کوهی اختصاص داشته و حدود ۴ درصد آن به چهار ماده دیگر شامل سنگ آهک، مارن، آلویوم و سنگ نمک تعلق دارد.

واریزه کوهی: ۱۱۵ معدن (۴۹/۲ درصد) از معادن استان به این ماده معدنی اختصاص دارد. این معادن ۵۳/۲ درصد استخراج واقعی، ۳۱ درصد سرمایه گذاری، ۴۱/۲ درصد اشتغال، ۵۱/۵ درصد میزان استخراج اسمی و ۲۳/۶ درصد ذخیره قطعی کل معادن استان را تشکیل می‌دهند.

سنگ لاشه: ۸۹ معدن (۳۸ درصد) از معادن استان به این ماده معدنی اختصاص دارد. این معادن ۷/۵ درصد استخراج واقعی، ۵۲/۵ درصد سرمایه گذاری، ۳۷/۶ درصد اشتغال، ۲۵/۴ درصد میزان استخراج اسمی و ۵۱/۹ درصد ذخیره قطعی کل معادن استان را شامل می‌شوند.

سنگ گچ: ۲۰ معدن (۸/۵ درصد) از معادن استان به این ماده معدنی اختصاص دارد. این معادن ۶/۲ درصد استخراج واقعی، ۴/۲ درصد سرمایه گذاری، ۵/۹ درصد اشتغال، ۳/۹ درصد میزان استخراج اسمی و ۳/۷ درصد ذخیره قطعی کل معادن استان را تشکیل می‌دهند.

سنگ آهک: ۳ معدن (۱/۴ درصد) از معادن استان به این ماده معدنی اختصاص دارد. این معادن ۱۶/۴ درصد استخراج واقعی، ۶/۱ درصد سرمایه گذاری، ۹/۲ درصد اشتغال، ۶/۴ درصد میزان استخراج اسمی و ۷/۵ درصد ذخیره قطعی کل معادن استان را شامل می‌شوند.

مارن: ۳ معدن (۱/۳ درصد) از معادن استان به این ماده معدنی اختصاص دارد. این معادن ۲/۷ درصد استخراج واقعی، ۵/۵ درصد سرمایه گذاری، ۴/۵ درصد اشتغال، ۶/۴ درصد میزان استخراج اسمی و ۷ درصد ذخیره قطعی کل معادن استان را تشکیل می‌دهند.

آلویوم: ۳ معدن (۱/۳ درصد) از معادن استان به این ماده معدنی اختصاص دارد. این معادن ۱۴ درصد استخراج واقعی، ۰/۳ درصد سرمایه گذاری، ۱/۱ درصد اشتغال، ۶/۳ درصد میزان استخراج اسمی و ۴/۳ درصد ذخیره قطعی کل معادن استان را شامل می‌شوند.

سنگ نمک: ۱ معدن (۰/۴ درصد) از معادن استان به این ماده معدنی اختصاص دارد. این معادن ۰/۰ درصد استخراج واقعی، ۰/۷ درصد سرمایه گذاری، ۰/۶ درصد اشتغال، ۰/۰۷ درصد میزان استخراج اسمی و ۲/۱ درصد ذخیره قطعی کل معادن استان را تشکیل می‌دهند.

جدول ۲۰: عملکرد بخش امور معادن و اکتشافات معدنی طی سالهای ۹۶-۱۳۹۵

۱۳۹۶	۱۳۹۵	عنوان شاخص	
۴	۴	تعداد (فقره)	پروانه اکتشاف صادره
۱	۳	تعداد (فقره)	
۱/۱	۳	میزان ذخیره مکشوفه (میلیون تن)	
۳۵۹	۶۱۴	هزینه عملیات (میلیون ریال)	
۱۹۱/۰	۵/۲۴۷	مساحت محدوده (کیلومتر مربع)	
۱۱	۹	تعداد (فقره)	
۴۴	۳۰	اشتغال	مشخصات پروانه
۵۰۶	۴۱۲/۵	میزان ظرفیت اسمی استخراج سالانه (هزار تن)	
۲۱۸۰۳	۳۴۲۴	سرمایه گذاری (میلیون ریال)	
۹۴/۶۱	۵۵/۷	میزان ذخیره (میلیون تن)	
۴	۱	تعداد (فقره)	اجازه برداشت صادره
۴/۱۴۴۰۸	۲۰۵۸۹	میزان وصول حقوق دولتی وصول شده (میلیون ریال)	

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

جدول ۲۱: مشخصات معادن استان بوشهر به تفکیک شهرستان تا پایان اسفندماه ۹۶

ذخیره قطعی	سرمایه گذاری	اشتغال	تعداد	شهرستان
(هزار تن)	(میلیون ریال)	(نفر)	(فقره)	
۰	۰	۰	۰	بوشهر
۳۴۹۸۰۸	۵۹۴۴۸	۸۵	۲۰	تنگستان
۵۶۶۰۳۹	۷۵۳۷۹	۲۳۰	۵۷	دشتی
۶۸۲۳۳۳	۹۸۷۱۳	۲۸۴	۶۵	دشتستان
۷۱۱۷۹۸	۱۱۹۳۰۶	۲۳۰	۵۰	دیر
۴۳۵۸۷۰	۶۷۰۵۲	۱۷۴	۱۶	کنگان
۵۹۷۵	۲۳۳۴	۱۲	۳	گناوه
۲۱۵۹۷	۵۴۳۸	۲۲	۶	دیلم
۴۲۶۸۵	۷۷۱۳	۱۹	۶	جم
۱۹۳۸۶۲	۱۷۰۴۰	۶۶	۱۱	عسلویه
۳۰۰۹۹۶۸	۴۵۲۴۲۳	۱۱۲۲	۲۳۴	جمع کل

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

جدول ۲۲: وضعیت موجود معادن (دارای بهره بردار) به تفکیک نوع ماده معدنی تا پایان سال ۹۶

ذخیره قطعی (هزار تن)	استخراج اسمی (تن)	تعداد پرسنل (نفر)	سرمایه ثابت (میلیون ریال)	استخراج واقعی (تن)	تعداد	نام ماده معدنی
۱۵۶۲۳۹۲	۴۰۱۶۰۰۰	۴۲۲	۲۳۷۵۳۹	۶۸۸۰۷۰	۸۹	سنگ لاشه
۱۱۲۱۹۹	۶۱۷۰۰۰	۶۶	۱۸۷۸۳	۵۶۶۲۶۸	۲۰	سنگ گچ
۲۲۴۹۰۰	۱۰۱۰۰۰۰	۱۰۳	۲۷۴۳۱	۱۴۹۸۸۰۰	۳	سنگ آهک
۷۰۹۵۲۲	۸۱۴۳۰۰۰	۴۶۲	۱۴۰۱۸۶	۴۸۶۷۲۶۰	۱۱۵	واریزه کوهی
۶۲۲۰۸	۱۰۰۰۰	۶	۲۵۵۱	۰	۱	سنگ نمک
۲۰۹۸۲۴	۱۰۲۰۰۰۰	۵۱	۲۴۶۳۷	۲۵۱۱۲۹	۴	مارن
۱۲۷۹۲۳	۱۰۰۰۰۰۰	۱۲	۱۲۹۶	۱۲۸۱۳۴۷	۳	آلومینوم
۳۰۰۹۹۶۸	۱۵۸۱۶۰۰۰	۱۱۲۲	۴۵۲۴۲۳	۹۱۵۲۸۷۴	۲۳۴	جمع کل

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

فصل چهارم – امور فرهنگی، آموزشی و اجتماعی

بخش ۱. بهداشت و درمان

بخش ۲. تربیت بدنی

بخش ۳. آموزش و پرورش

بخش ۴. آموزش فنی و حرفه‌ای

بخش ۵. آموزش عالی

بخش ۶. فرهنگ و هنر

بخش ۷. میراث فرهنگی و گردشگری

بخش ۸. رفاه و تأمین اجتماعی

بخش ۹. رفاه و توزیع منابع و امکانات

بخش اول – بهداشت و درمان

مقدمه

برای تصمیم‌گیری فردی و کلان در سطح کشور، بهداشت و درمان یکی از پایه‌های اساسی محسوب می‌گردد. شاخص‌های بهداشتی و درمانی در سطح بین‌المللی نیز جزء شاخص‌های توسعه یافتگی و یا عدم توسعه یافتگی کشورها قرار گرفته و از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. بنابراین به منظور بهینه‌سازی تصمیم‌های فردی و اجتماعی توسط افراد سالم و نیز ارتقاء جایگاه کشور در سطح بین‌المللی از نظر امکانات بهداشتی و درمانی، توجه به امر بهداشت و درمان ناگزیر می‌نماید. بررسی معیارها و شاخص‌های کمی بخش بهداشت و درمان در هر استان و تعیین میزان بهره‌مندی آنان، موقعیت و جایگاه آن را نسبت به سایر مناطق و یا در سطح ملی مشخص می‌سازد. تحلیل و ارزیابی خدمات بهداشتی و درمانی و دسترسی به روند فعالیت‌ها در طول مدت اجرای برنامه‌های توسعه، می‌تواند زمینه اصلاح روند موجود و بهبود تحقق اهداف برنامه را فراهم سازد. در این خصوص بررسی وضعیت استان از لحاظ برخورداری از امکانات بهداشتی و درمانی و توزیع پراکندگی این امکانات در سطح استان ضروری است. بدین منظور در این قسمت برخی شاخص‌های بهداشتی و درمانی مورد توجه قرار می‌گیرد.

با توجه به اهمیت بهداشت در جامعه می‌توان یکی از شاخص‌های اصلی توسعه در بخش اجتماعی را تغییرات مثبت در وضعیت سلامت و بهداشت جامعه بر شمرده که تخصیص هر چه بیشتر سهمی از درآمد خانوار به امر سلامت به جای صرف هزینه‌های گزاف درمان یکی از نتایج توسعه در این بخش می‌باشد. حساسیت این موضوع در استان بوشهر با توجه به صرف هزینه درمان نسبتاً بالا نسبت به سایر استان‌های کشور از اهمیت بیشتری برخوردار است.

خدمات بهداشت و درمان استان بوشهر در سال ۹۶ عمده‌تاً از طریق ۱۸ بیمارستان و مؤسسه درمانی ارائه می‌شود که تعداد ۱۰ بیمارستان از این بیمارستان‌ها وابسته به دانشگاه علوم پزشکی بوشهر می‌باشند. سازمان تامین اجتماعی توسط ۳، وزارت نفت ۲ و نیروهای مسلح نیز ۳ موسسه درمانی فعال به افراد تحت پوشش خود خدمات رسانی می‌نمایند. در خصوص تعداد موسسات درمانی مستقر در پایگاه‌های هوایی و دریایی استان بدلیل عدم خدمات رسانی آنها به عموم مردم استان، آمار و اطلاعات دقیقی در دسترس نمی‌باشد. بر اساس آخرین اطلاعات موجود تعداد تخت‌های پایگاه‌های نظامی استان ۱۴۲ تخت اعلام گردیده است. استان بوشهر در زمینه برخورداری از بیمارستان‌ها و درمانگاه‌های خصوصی با کمبود شدید مواجه بوده و این موضوع یکی از دلایل مراجعه بیماران به استان‌های همجوار جهت دسترسی به خدمات بهداشتی برتر می‌باشد.

گرچه همانگونه که اشاره گردید در سال‌های اخیر اعتبارات مناسبی در مقایسه با گذشته به حوزه بهداشت و درمان استان اختصاص یافته است ولی متأسفانه مشکلات فراروی استان در این حوزه وسیع بوده و فاصله بسیاری تا از بین رفتن چالش‌های اساسی و برطرف نمودن نیازها و کمبودهای مردم وجود دارد. کیفیت پایین خدمات حتی در بیمارستان‌های جدیدالتاسیس، کمبود شدید پزشک متخصص و فوق تخصص در استان، نبود امکانات و تجهیزات پزشکی پیشرفته و بعضاً رایج و معمولی در سایر استان‌ها، نبود مراکز درمانی تخصصی و بعضاً بی‌اعتمادی مردم به سیستم درمانی بدلیل عدم پاسخگویی آن در برخی مواقع همچنان بیماران دردمند استان را به تحمل ریسک و هزینه سفر و استفاده از خدمات استان‌های همجوار مانند استان فارس ناچار می‌سازد.

مهمترین نکته در این سال‌ها و پس از آغاز به کار دولت یازدهم توجه ویژه ریاست محترم جمهور به بخش بهداشت و درمان می‌باشد. بطوریکه با اجرای برنامه‌ها و طرح‌های مختلف رضایت شهروندان افزایش یافته و طرح تحول سلامت یکی از مهمترین موفقیت‌های دولت قلمداد می‌گردد. شروع طرح از تاریخ ۱۵ اردیبهشت ۹۳ بوده و این طرح به خوبی در استان اجرایی شده است.

جدول ۱: عملکرد طرح تحول نظام سلامت در استان بوشهر تا پایان سال ۹۶-۹۵

توضیحات	سال ۹۶	سال ۹۵	وضعیت در ابتدای دولت تدبیر و امید	شاخص
	۲۲۳	۲۲۴	۱۵۸	تعداد پزشک متخصص بیمارستان‌های تابع دانشگاه (نفر)
	۱۲۶	۱۰۴	۳۹	تعداد پزشک متخصص طرحی و متعهد به خدمت (نفر)
	۷۲	۶۹	۲	تعداد پزشک متخصص مقیم (نفر)
	۷۲	۱۰	۱	تعداد رشته مقیمی (رشته)
با توجه به افزایش حضور پزشکان، درمانگاه‌های غیر فعال و نیمه فعال، فعال شدند.	۱۱	۹	۲	تعداد درمانگاه‌های فعال بیمارستانی
با توجه به تغییرات صورت گرفته در تعرفه‌ها و ضریب محرومیت و همچنین استقبال پزشکان و حمایت از ماندگاری آنها در مناطق محروم این آمارافزایش یافته است.	۱۰۰۳۴۰۸	۱۰۷۸۸۱۱	۶۰۰ هزار	تعداد ویزیت درمانگاهی (نفر)
کاهش نسبت سزارین به زایمان‌های طبیعی	۴۷	۴۷	۵۴	درصد سزارین به کل زایمانها
علت کاهش در سال ۹۶: حذف پرداخت‌های عملکردی از دو بیمارستان شهید گنجی برازجان و شهدای خلیج فارس بوشهر طبق دستورالعمل وزارتخانه	۱۷۵	۲۶۶	-	ماندگاری پزشکان
اجازه جذب نیرو از بسته هتلینگ بیمارستان‌ها	۸۰۵	۷۲۸	۶۱۱	تعداد نیروی انسانی (پرستار)
تاخیر در مطالبات بیمه ای	پرداخت باعماه تاخیر	پرداخت با ۳ ماه تاخیر	بین ۱۰ ماه تا بیش از یکسال تاخیر در پرداخت	کارانه و اضافه کار پزشک و غیر پزشک مستقل در بیمارستان

مأخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی استان بوشهر

بررسی شاخص‌های کلیدی و اصلی حوزه بهداشت و درمان

تعداد تخت ثابت (تعداد تخت‌های بیمارستانی که به هنگام تصویب طرح آن توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای بیمارستان در نظر گرفته می‌شود) در سال ۹۶ معادل ۱۷۶۵ تخت (در سال قبل از آن ۱۷۵۹) و تعداد تخت‌های فعال بیمارستانی استان (تعداد تخت بیماران بستری قابل دسترس در یک بیمارستان چه خالی و چه پر در هر روز مورد نظر) در سال ۹۶ معادل ۱۴۴۹ تخت در دو بخش دانشگاهی و غیر دانشگاهی می‌باشد. علت غیر فعال بودن برخی تخت‌های بیمارستان‌های استان - به خصوص شهرستان‌های محروم‌تر - عدم وجود پزشک متخصص و تجهیزات مورد نیاز است.

با توجه به آمار سال ۹۶ به ازاء هر ۶۶۰۹۷ نفر، یک بیمارستان در استان بوشهر وجود دارد و به همین ترتیب به ازاء هر ۸۲۱ نفر یک تخت فعال بیمارستانی وجود دارد. همانگونه که مشاهده می‌گردد، تعداد تخت فعال بیمارستانی در همین سال نسبت به سال قبل از آن افزایش داشته و با توجه به رشد جمعیت و شاخص تعداد تخت به ازای هر ده هزار نفر جمعیت در استان از ۱۲ به ۱۲/۲ بهبود یافته است.

توجه به سلامت و درمان مردم از مهم‌ترین اقدامات دولت تدبیر و امید بوده و طرح‌های مهمی توسط دولت در سطح کشور اجرایی و عملیاتی شده که موجبات رضایت‌مندی مردم را فراهم ساخته است. بیشترین تلاش در استان بوشهر بر روی توسعه زیرساخت‌های درمانی متمرکز شده و در تأمین نیروهای متخصص، ایجاد فضا، افزایش امکانات و تجهیزات درمانی نیز اقدامات مؤثری صورت گرفته است. به خصوص در خصوص افزایش تعداد تخت‌های ویژه که با صرف هزینه بسیار بیشتر امکانپذیر است اقدامات مناسبی صورت گرفته است.

بعلاوه مشکل عمده دیگر در این خصوص، توزیع نامناسب تخت‌های بیمارستانی در سطح استان می‌باشد. بخشی از مهمترین تلاشها، استقرار متخصصان بیشتر در نقاط محروم و دسترسی بیشتر به خدمات موثر بوده، هرچند تا رسیدن به نقطه رضایت بخش فاصله بسیار است. در همین سال به ازاء هر ۶۶۰۹۷ نفر یک بیمارستان در سطح کشور فعالیت داشته است.

تعداد مراکز بهداشتی و درمانی استان بوشهر در سال ۹۶ برابر با ۱۳۹ مرکز می‌باشد که تعداد ۲۳ مرکز دولتی و ۱۱۶ مرکز غیردولتی می‌باشند، بعبارتی ۱۶/۵ درصد از کل مراکز بهداشتی و درمانی بصورت دولتی و بقیه غیر دولتی اداره می‌گردند.

جدول ۲: تعداد مؤسسات درمانی فعال و تخت‌های فعال موجود در آنها بر حسب وضعیت حقوقی طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۲

تخت فعال	موسسه	واحد‌های مربوط به تخت		واحد‌های مربوط به وزارت نفت		مؤسسات درمانی وابسته به سازمان تأمین اجتماعی		وابسته به دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی استان		شرح
		تخت فعال	موسسه	تخت فعال	موسسه	تخت فعال	موسسه	تخت فعال	موسسه	
۰	۰	*	*	۷۹	۲	۱۶۴	۲	۸۰۴	۹	۱۳۹۲
۰	۰	*	*	۷۳	۲	۱۹۶	۳	۸۲۸	۹	۱۳۹۳
۰	۰	*	*	۷۴	۲	۲۳۸	۳	۸۶۶	۹	۱۳۹۴
۰	۰	۱۰۰	۲	۹۰	۲	۲۴۳	۳	۹۲۵	۹	۱۳۹۵
۰	۰	۱۴۲	۳	۷۳	۲	۲۶۰	۳	۹۷۴	۱۰	۱۳۹۶

* آمار موجود نمی باشد

مأخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی استان بوشهر

جدول ۳: شاخص‌های کلیدی بهداشت و درمان استان بوشهر طی سال‌های ۹۶ - ۱۳۹۲

تعداد خانه بهداشت فعال به ازای هر هزار نفر جمعیت روستایی (باب)	تعداد خانه‌های بهداشت	تعداد پزشک به ازای هر ۱۰ هزار نفر جمعیت (نفر)			درصد اشغال تخت بیمارستانی (درصد)	تعداد تخت فعال بیمارستانی به ازای هر ده هزار نفر	تعداد تخت فعال بیمارستانی (تخت)	تعداد تخت ثابت بیمارستانی (تخت)	سال
		دندان پزشک	متخصص	پزشک عمومی					
۰/۸	۲۲۵	۲	۳/۵	۴/۳	۵۵	۱۰/۲	۱۰۴۷	۱۴۲۹	۱۳۹۲
۰/۸	۲۲۵	۲	۳/۵	۴	۵۸	۱۰/۴	۱۰۹۷	۱۴۶۱	۱۳۹۳
۰/۸	۲۲۳	۲/۴	۳/۹	۴/۵	۶۳	۱۱	۱۱۷۸	۱۴۷۱	۱۳۹۴
۰/۸	۲۲۳	۲/۶	۳/۹	۴/۸	۶۵	۱۲/۴	۱۳۵۸	۱۷۵۹	۱۳۹۵
۰/۸	۲۲۳	۲/۹۵	۴/۷۲	۴/۷	۶۲	۱۳/۱۴	۱۴۴۹	۱۷۶۵	۱۳۹۶

مأخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی استان بوشهر

جدول ۴: شاخص های بیمارستانهای وابسته به دانشگاه به تفکیک شهرستان طی سالهای ۱۳۹۵-۹۶

نسبت پذیرش بیمار برای هر تخت	نسبت فوت در هزار نفر		درصد اشغال تخت		نام بیمارستان	شهرستان	
	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۶			
۷/۶	۷/۹	۱۵	۱۵	۶۲	۶۵	کل استان	
۶	۶/۴	۲۶	۲۳	۶۶	۷۴	شهدای خلیج فارس	
۷/۱	۷/۱	۱۳	۱۱	۷۶	۷۶	تخصصی قلب	
۲/۲	۲/۴	۱	۵	۲۹	۲۳	امام حسین	تنگستان
۷/۸	۷/۴	۱۵	۱۷	۶۵	۷۳	شهید گنجی	دشتستان
۷/۴	۷/۸	۱۶	۲۰	۴۹	۵۵	زینبیه	دشتی
۶/۸	۷	۱۰	۷	۵۰	۴۲	بقیه ا... الاعظم	دیلم
۷/۹	۹/۱	۸	۷	۵۳	۵۹	امام خمینی	کنگان
۱۴/۵	۱۴/۷	۴	۸	۷۸	۷۸	امیرالمومنین	
۰/۸	۱	۲۳۵	۲۱۳	۱۷	۲۴	سوانح و سوختگی	

ماخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان

جدول ۵: تعداد تخت فعال بیمارستانی به ازای هر ده هزار نفر در استان به تفکیک شهرستان‌ها طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

شهرستان	۱۳۹۵				۱۳۹۶			
	جمعیت	تعداد بیمارستان	تعداد تخت فعال موجود	نسبت تخت موجود به مصوب	جمعیت	تعداد بیمارستان	تعداد تخت فعال موجود	نسبت تخت موجود به مصوب
بوشهر	۳۱۳۹۹۷	۷	۵۸۴	۱۸/۶	۳۱۵۷۸۲	۷	۶۸۱	۲۱/۶
تنگستان	۷۳۵۴۱	۱	۲۷	۳/۷	۷۴۶۸۴	۱	۳۱	۴/۲
دشتستان	۲۶۲۴۸۲	۲	۲۶۸	۱۰/۲	۲۳۴۸۶۰	۲	۲۶۴	۱۱/۲
دشتی	۸۳۲۲۴	۱	۶۲	۷/۵	۸۱۰۲۸	۱	۶۵	۸
دیر	۵۶۹۳۴	۰	۰	۰	۵۸۵۷۵	۱	۱۴	۲/۴
کنگان	۶۱۹۱۹	۱	۱۳۰	۲۱	۷۷۵۲۸	۱	۱۳۵	۱۷/۴
گناوه	۱۰۶۵۹۱	۲	۱۴۱	۱۳/۳	۱۰۵۴۰۱	۲	۱۳۶	۱۲/۹
دیلم	۳۳۳۵۸	۱	۲۸	۱۱/۴	۳۴۶۸۶	۱	۴۶	۱۳/۳
جم	۶۰۴۴۸	۱	۶۸	۱۱/۳	۶۷۳۷۰	۱	۴۵	۶/۷
عسلویه	۴۵۷۹۱	۱	۴۰	۸/۸	۵۳۰۹۱	۱	۳۲	۶
جمع	۱۰۹۸۲۸۵	۱۷	۱۳۵۸	۱۲/۴	۱۱۰۳۰۰۵	۱۸	۱۴۴۹	۱۳/۱

ماخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان بوشهر

* جمعیت کل استان و شهرستان‌ها، بر اساس سرشماری معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی استان، ملاک محاسبه شاخص‌های این فصل قرار گرفته است. بیمارستان‌های پایگاه‌های نظامی در آمار فوق در نظر گرفته نشده‌اند.

جدول ۶: جمعیت استان بر اساس سرشماری علوم پزشکی و خدمات درمانی طی سال‌های ۱۳۹۵-۹۶

سال ۱۳۹۶			سال ۱۳۹۵			جمعیت
کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری	
۱۱۰۳۰۰۵	۲۸۴۹۹۵	۸۱۸۰۱۰	۱۰۹۸۲۸۵	۲۷۶۶۹۱	۸۲۱۵۹۴	با احتساب پایگاه‌ها و شهرک‌های جم
۱۰۳۸۷۳۸	۲۸۴۹۹۵	۷۵۳۷۴۳	۱۰۳۵۸۰۴	۲۷۶۶۹۱	۷۵۹۱۱۳	بدون احتساب پایگاه‌ها و شهرک‌های جم

ماخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان بوشهر

جدول ۷: تعداد پزشک به ازای هر ده هزار نفر جمعیت در استان به تفکیک شهرستان‌ها طی سال‌های ۱۳۹۵-۹۶

سال ۱۳۹۵							شهرستان
تعداد پزشک به ازای هر ده هزار نفر	تعداد داروسازان	سهم پزشکان متخصص از کل (درصد)	تعداد پزشک متخصص و فوق تخصص	تعداد پزشک عمومی	تعداد کل پزشکان	جمعیت	
۱۹	۴۸	۳۳	۲۰۰	۲۱۱	۵۹۸	۳۱۳۹۹۷	بوشهر
۶	۲	۱۵	۶	۲۳	۴۱	۷۳۵۴۱	تنگستان
۸	۱۹	۳۳	۶۷	۸۹	۲۰۳	۲۶۲۴۸۲	دشتستان
۷	۴	۳۰	۱۷	۲۵	۵۶	۸۳۲۲۴	دشتی
۶	۶	۰	۰	۱۷	۳۲	۵۶۹۳۴	دیر
۱۷	۱۸	۳۶	۳۹	۲۹	۱۰۸	۶۱۹۱۹	کنگان
۸	۱۲	۳۳	۲۹	۳۴	۸۹	۱۰۶۵۹۱	گناوه
۱۸	۶	۲۱	۱۳	۳۰	۶۱	۳۳۳۵۸	دیلم
۲۰	۷	۳۴	۴۱	۴۳	۱۲۰	۶۰۴۴۸	جم
۱۱	۱	۳۳	۱۷	۲۶	۵۱	۴۵۷۹۱	عسلویه
۱۲/۴	۱۲۳	۳۲	۴۲۹	۵۲۷	۱۳۵۹	۱۰۹۸۲۸۵	جمع

ادامه جدول ۷: تعداد پزشکی به ازای هر ده هزار نفر جمعیت در استان به تفکیک شهرستان‌ها طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

سال ۱۳۹۶							شهرستان
تعداد پزشک به ازای هر ده هزار نفر	تعداد داروسازان	سهم پزشکان متخصص از کل (درصد)	تعداد پزشک متخصص و فوق تخصص	تعداد پزشک عمومی	تعداد کل پزشکان	جمعین	
۲۰	۴۴	۳۹	۲۴۲	۱۸۰	۶۱۸	۳۱۵۷۸۲	بوشهر
۵	۱	۱۰	۴	۲۵	۳۹	۷۴۶۸۴	تنگستان
۱۰	۱۸	۳۵	۸۳	۹۲	۲۳۵	۲۳۴۸۶۰	دشتستان
۷	۴	۳۶	۲۱	۲۳	۵۸	۸۱۰۲۸	دشتی
۷	۳	۱۰	۴	۱۹	۴۱	۵۸۵۷۵	دیر
۱۶	۱۶	۳۶	۴۶	۳۸	۱۲۷	۷۷۵۲۸	کنگان
۱۰	۱۱	۳۷	۳۹	۳۶	۱۰۶	۱۰۵۴۰۱	گناوه
۲۱	۶	۲۱	۱۵	۳۸	۷۳	۳۴۶۸۶	دیلم
۱۷	۹	۳۷	۴۳	۳۵	۱۱۷	۶۷۳۷۰	جم
۱۳	۱	۳۶	۲۴	۳۲	۶۷	۵۳۰۹۱	عسلویه
۱۳/۴	۱۱۳	۳۵	۵۲۱	۵۱۸	۱۴۸۱	۱۱۰۳۰۰۵	جمع

ماخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان بوشهر

از مجموع ۱۳۹ مرکز بهداشتی و درمانی، تعداد ۱۰۹ مرکز به صورت روزانه و ۳۰ مرکز به صورت شبانه روزی مشغول به فعالیت می‌باشند که متأسفانه تعداد مراکز خدمات شبانه روزی در استان نسبتاً اندک بوده و توانای پاسخگویی به نیازهای شهروندان را ندارند. از مجموع این مراکز تنها ۸ درصد به صورت خصوصی مشغول به فعالیت می‌باشند، کمبود واحدهای درمانی بخش خصوصی یکی دیگر از علل مراجعه بیماران به استان‌های همجوار می‌باشد.

جدول ۸: مراکز بهداشتی و درمانی استان بر حسب نحوه اداره، زمان کار و وضعیت حقوقی (شامل درمانگاه و مرکز بهداشتی درمانی) طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۲

سال	نحوه اداره*		زمان کار		وضعیت حقوقی	
	مستقل	غیر مستقل	روزانه	شبانه روزی	وابسته به دانشگاه	خصوصی
۱۳۹۲	۱۰۴	۲۱	۹۶	۲۹	۹۲	۱۳
۱۳۹۳	۹۳	۳۸	۱۰۲	۲۹	۹۲	۱۷
۱۳۹۴	۱۰۴	۳۴	۱۰۸	۳۰	۹۵	۱۹
۱۳۹۵	۱۰۹	۳۲	۱۰۹	۳۲	۹۹	۱۴
۱۳۹۶	۱۱۶	۲۳	۱۰۹	۳۰	۱۰۰	۱۱

مأخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی استان بوشهر

* واحد مستقل واحدی است که دارای تشکیلات و محل فعالیت مستقل باشد و واحد غیر مستقل به واحدی گفته می‌شود که در داخل واحد دیگری قرار داشته و از امکانات اداری، مالی و پرسنلی واحد مذکور استفاده نماید.

خانه‌های بهداشت در هر استان، سطح اول ارائه خدمات بهداشتی محسوب می‌شوند که خدمات تعریف شده‌ای را به جمعیت تحت پوشش خود ارائه می‌دهند و بطور متوسط هر خانه بهداشت جهت تامین خدمات بهداشتی ۱۵۰۰-۱۰۰۰ نفر جمعیت روستایی احداث می‌گردد. تعداد خانه‌های بهداشت در سال ۹۶ برابر با ۲۲۳ باب بوده است، هر خانه بهداشت استان در سال ۹۶ به حدود ۱۴۶۷ نفر جمعیت روستایی خدمات بهداشتی ارائه می‌نماید.

در سال ۹۶ تعداد خانه بهداشت فعال به ازای هر هزار نفر جمعیت برابر با ۰/۸ می‌باشد که نسبت به سال قبل از آن تغییری نیافته است.

شاخص اشغال تخت بیمارستانی میزان بهره‌برداری از منابع را نشان می‌دهد. در صد اشغال تخت اگر بین ۸۴ تا ۸۵ درصد باشد (۱۵ یا ۱۶ درصد بقیه برای فوریت‌های پزشکی در نظر گرفته می‌شود) می‌توان گفت میزان بهره‌برداری از منابع بیمارستان، مطلوب بوده است. این شاخص از تقسیم مجموع تعداد تخت‌هایی که در طی یک دوره زمانی معین در اشغال بیماران بوده است بر تعداد تخت‌های قابل استفاده در هر بخش ضربدر تعداد روزهای یک دوره معین زمانی محاسبه می‌گردد. در سال ۹۶ این شاخص در بیمارستان‌های استان ۶۲ درصد بوده است که روند کاهشی را طی نموده است. بیمارستان امیرالمومنین گناوه با ۷۸ درصد، بیشترین درصد اشغال و بیمارستان

امام هادی دیر با ۱۰ درصد، کمترین درصد اشغال روزانه تخت را در میان سایر بیمارستان‌ها دارا می‌باشند.

پزشکان، مهمترین عامل در مدیریت تخصیص منابع بخش سلامت محسوب می‌شوند و نقش اساسی را در میزان اثربخشی و کارایی خدمات بهداشتی و درمانی برعهده دارند. بررسی وضعیت شاخص‌های برخورداری جمعیت از پزشک عمومی، متخصص و دندانپزشک مهمترین روش تعیین میزان برخورداری جمعیت از درمان مناسب می‌باشد.

تعداد کل پزشکان استان در سال ۹۶ بالغ بر ۱۴۸۱ پزشک می‌باشد که نسبت به سال قبل با ۱۳۵۹ پزشک، رشد ۹ درصدی داشته است. با این حال مقایسه شاخص نسبت پزشک به هزار نفر جمعیت در استان و کشور نشان دهنده پایین تر بودن میزان شاخص استانی بوده به گونه ای که شاخص کشور ۱/۸ و استان ۱/۱۷ می‌باشد.

تعداد پزشک عمومی استان به ازای هر ۱۰ هزار نفر جمعیت در سال ۹۶، برابر با ۴/۷ نفر است. تعداد کل پزشکان متخصص و فوق تخصص استان در سال ۹۶ برابر با ۵۲۱ نفر بوده که نسبت به سال گذشته ۲۱/۴ درصد افزایش یافته است. شایان ذکر است از مجموع پزشکان عمومی، متخصص و دندانپزشک در مرکز استان، ۳۹ درصد در مرکز استان مشغول به فعالیت هستند که به دلیل وضع اجتماعی و فرهنگی و وجود انگیزه‌های مناسب تر جذب مرکز استان گردیده‌اند در حالیکه سایر شهرستان‌ها به خصوص در ارتباط با نیاز به پزشکان متخصص، با کمبود بیشتری مواجه هستند. گرچه بنظر میرسد در سالهای اخیر اقدامات موثری در خصوص بهبود شرایط در شهرستانهای محرومتر برداشته شده، ولی همچنان عدم توازن معناداری مشاهده می‌گردد بگونه ای که متاسفانه در شهرستان‌های تنگستان و دیر تنها ۴ متخصص حضور دارد. تعداد پزشک متخصص استان به ازای هر ۱۰ هزار نفر جمعیت در سال ۹۶ برابر با ۴/۷ متخصص بوده است. تعداد دندانپزشک به ازای هر ۱۰ هزار نفر جمعیت در سال ۹۶ برابر با ۲/۹۵ دندانپزشک بوده که نسبت به سال قبل از آن بهبود یافته است.

با توجه به اهمیت وجود کادر متخصص در عرصه بهداشت و سلامت تلاش بیشتر دانشگاه علوم پزشکی استان جهت افزایش جذب این نیروها و افزایش سرانه پزشک متخصص و فوق تخصص و دندانپزشک در استان طی سال‌های آتی ضروری می‌باشد.

سایر شاخص‌های حوزه بهداشت و درمان

شاخص مرگ و میر کودکان زیر پنج سال، نشان‌دهنده تاثیر عوامل محیطی، سوء تغذیه و کمبود ارائه خدمات بهداشتی است. مرگ کودکان زیر پنج سال، عبارت است از مرگ خروجی زنده حاملگی در فاصله تولد تا کامل شدن ۵۹ ماه و ۲۹ روزگی. با شناخت این شاخص، اطلاع از بیماری‌های موثر در مرگ و میر کودکان افزایش یافته و در نتیجه امکان بیشتری جهت برنامه‌ریزی صحیح بهداشتی و مصون‌سازی فراهم می‌آید. نرخ مرگ و میر کودکان زیر پنج سال در هزار تولد زنده در سال ۹۶ برابر با ۱۴/۵۶ درصد می‌باشد که نسبت به سال قبل ۳/۱ درصد افزایش داشته است. میزان این شاخص در کشور معادل ۱۵/۶ در هزار تولد زنده می‌باشد.

شاخص مرگ کودکان زیر ۵ سال در قالب دو شاخص مرگ نوزادی (زیر یک‌ماه) و مرگ کودکان یک ماه تا ۵ سال بررسی می‌شود که در بررسی شاخص‌ها و مطالعات انجام شده شایع‌ترین علت مرگ نوزادان، نارسی و ناهنجاری‌های مادرزادی است که متأثر از کیفیت خدمات بارداری و ارائه خدمات مناسب و به موقع بیمارستانی برای نوزادان نارس است. در مرگ‌های یک ماه تا ۵ سال نیز بیشترین علت را حوادث و ناهنجاری‌ها تشکیل می‌دهند که در این زمینه، هماهنگی‌های بین بخشی عظیمی را می‌طلبد. البته در بهبود این شاخص به خصوص در زمینه افزایش کیفیت مراقبت‌های بارداری با توجه به اجرای برنامه ادغام یافته سلامت مادران، اجرای برنامه کودک سالم و مراقبت از کودک بیمار در راستای تشخیص و درمان به موقع بیماری‌هایی مانند عفونت‌های تنفسی و اسهال اقدامات زیادی در استان انجام شده است.

میزان مرگ و میر کودکان زیر یک‌سال در سال ۹۶ برابر ۱۱/۹۵ نفر در صد هزار تولد زنده بوده که نسبت به سال قبل ۰/۲۵ درصد افزایش داشته است.

این شاخص، بیشتر نشانگر سطح بهداشت زنان باردار و چگونگی رشد جنین طی دوره بارداری است و جهت ارائه برنامه‌های بهداشتی مناسب، مفید واقع می‌گردد. بررسی‌ها نشان می‌دهد بیشتر مرگ و میر نوزادان، ناشی از وجود شرایط نامساعد محیطی، تغذیه و عدم مراقبت‌های بهداشتی است. تغذیه مناسب و رعایت نکاتی که بیماری‌های شایع نظیر اسهال و عفونت‌های تنفسی را کاهش می‌دهد و پایش رشد کودکان به ارتقای سطح سلامت آنان در این دوران کمک می‌کند.

میزان مرگ و میر مادران باردار به علل عوارض حاملگی در سال ۹۶ برابر با ۲۲/۸۹ نفر در هر یکصد هزار تولد زنده می‌باشد که نسبت به سال قبل افزایش یافته است. مرگ و میر مادری، عبارت است از مرگ یک زن هنگام حاملگی، زایمان یا در فاصله ۴۲ روز بعد از خاتمه حاملگی بدون در نظر گرفتن طول مدت و محل حاملگی و بدون توجه به اینکه علت مرگ، حاملگی یا

درمان‌های مربوط به حاملگی باشد. میزان این شاخص در کشور معادل ۱۸/۹ در هزار تولد زنده گزارش شده است.

شاخص مرگ مادران متأثر از عوامل متعددی از جمله کیفیت خدمات بارداری، کیفیت خدمات زایمانی و پس از زایمان می‌باشد. همچنین بیش از ۹۹ درصد مرگ‌ها در بیمارستان اتفاق افتاده است که تمام موارد فوق به طور کامل در کمیته دانشگاهی کاهش مرگ مادران ذکر شده و توجه به خدمات بیمارستانی و نقش آنها در مرگ مادران، توجه بیشتر بخش خصوصی (متخصصین زنان) به امر مراقبت مادران و توجه به کیفیت خدمات، بهبود کیفیت خدمات خارج بیمارستانی در مراکز بهداشتی درمانی پیشنهاد می‌شود.

در این زمینه فعالیت‌های گسترده جهت آگاهی دادن به مادران و فعال نمودن مشاوره‌های درون منزل و ارتقای سطح آگاهی همسران مادران باردار، راه‌اندازی تسهیلات زایمانی و آموزش ماماها محلی، همچنین افزایش راندمان و کیفیت ارائه خدمات زایشگاهی و حساس سازی پرسنل پزشکی و خانواده‌ها در مواجهه با علائم خطر در استان راه گشا خواهد بود. مهمترین دلایل مرگ و میر مادران در استان بوشهر عبارتند از: لوپوس، آمبولی و خونریزی مغزی. بیماری لوپوس یکی از انواع بیماری خود ایمنی است و زمانی رخ می‌دهد که سیستم ایمنی بدن بیمار شروع به حمله بافت‌ها و اندام‌های بدن خود فرد می‌کند. این حملات باعث التهاب، ورم و آسیب دیدن نقاط مختلف بدن همچون مفاصل، پوست، کلیه‌ها، خون، قلب و ریه می‌شود.

تعداد افراد مبتلا به ایدز در پایان سال ۹۶ برابر با ۵۱۸ نفر می‌باشد و ۲۳ مورد جدید به شمار مبتلایان به ویروس HIV در این سال افزوده گردیده است. بطور کلی تعداد مبتلایان به ویروس ایدز در استان نسبت به سال گذشته ۴/۶ درصد افزایش یافته است.

شنا سایی موارد جدید ابتلا در بیماری ایدز مانند دیگر بیماری‌های واگیر نیست و مواردی که شناسایی می‌شود به احتمال بسیار زیاد چندین سال قبل دچار بیماری بوده و علائم نشان نداده‌اند. با توجه به برنامه‌های کنترل بیماری در سطح استان و وجود مرکز مشاوره پس از شناسایی هر فرد مبتلا، خانواده و اطرافیان تحت آموزش و مراقبت قرار می‌گیرند و در این زمینه هدف اصلی از مجموعه اقدامات بیان شده عدم انتقال بیماری به اطرافیان فرد به ویژه خانواده درجه یک می‌باشد که از بروز مورد جدید جلوگیری شود.

تعداد آزمایشگاه‌های استان در سال ۹۶ برابر با ۸۳ آزمایشگاه می‌باشد که در مقایسه با سال قبل ۵ درصد افزایش داشته است. از مجموع آزمایشگاه‌های استان ۱۶ آزمایشگاه به صورت شبانه‌روزی مشغول به فعالیت می‌باشند. در سال ۹۶، حدود ۷۸ درصد آزمایشگاه‌های استان دولتی

بوده و در مجموع هر واحد آزمایشگاهی، جمعیتی معادل ۱۴۳۰۰ نفر را در کل استان تحت پوشش قرار می‌دهد.

تعداد مراکز توانبخشی و فیزیوتراپی استان در سال ۹۶ برابر با ۷۷ مرکز می‌باشد. نسبت جمعیت استان به یک واحد توانبخشی و فیزیوتراپی ۱۵۴۵۱ نفر است، یعنی تقریباً به ازای هر ۱۵ هزار نفر یک واحد توانبخشی و فیزیوتراپی موجود است. در استان ۳ واحد توانبخشی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی، ۶۳ واحد خصوصی و ۱۱ واحد مربوط به سایر سازمان‌ها، ادارات و شرکت‌ها می‌باشد.

تعداد مراکز پرتونگاری و رادیولوژی استان در سال ۹۶ برابر با ۴۳ مرکز می‌باشد که در مقایسه با سال قبل ۲ مرکز از اینگونه از مراکز خدماتی و درمانی کاهش یافته است. به طور کلی هر مرکز پرتونگاری جمعیتی معادل ۲۷۶۶۰ نفر را در کل استان تحت پوشش قرار می‌دهد.

تعداد داروخانه‌های استان در سال ۹۶ برابر با ۱۱۸ داروخانه می‌باشد. تنها ۱۸ درصد به صورت شبانه‌روزی مشغول فعالیت می‌باشند. به ازای هر ۱۰۰۸۲ نفر جمعیت یک داروخانه در استان وجود دارد.

در سال‌های اخیر اغلب داروخانه‌های مراکز بهداشتی - درمانی به بخش خصوصی واگذار گردیده به طوری که در پایان سال ۹۶ تعداد ۹۳ داروخانه‌های سطح استان بصورت خصوصی اداره می‌گردند. همچنین تعداد پزشکان دارو ساز استان در این سال برابر ۱۱۷ نفر بوده که نسبت به سال قبل ۴/۸ کاهش یافته است.

تعداد ۱۵ پایگاه اورژانس ثابت شهری و ۸ مرکز اورژانس در مرکز استان مشغول به فعالیت است. میانگین کشوری در رسیدگی به مصدومین در شهرها ۸ دقیقه و در شهرهای استان ۵ دقیقه است.

اواخر سال ۹۳ بر اساس موافقت نامه وزارت بهداشت با نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی یک فروند بالگرد برای امداد هوایی در اختیار دانشگاه علوم پزشکی بو شهر قرار گرفت و این اورژانس فعالیت خود را آغاز کرد به گونه ای که در حال حاضر هر ماه بطور میانگین ۴ ماموریت به خصوص بیمارانی از جزیره خارگ و خدمات رسانی جاده ای را با موفقیت انجام داده و در کاهش زمان رساندن مصدومین به مراکز خدمات پزشکی نقش بسزایی ایفا نموده است. با راه اندازی اورژانس هوایی در این استان، بو شهر هفدهمین استان برخوردار از این مزیت برای خدمات رسانی به بیماران در کشور به شمار می‌رود. حادثه خیز بودن استان لزوم تقویت امکانات پزشکی مشابه را ضروری مینماید. کاهش مرگ و میر و انتقال سریع مصدومان از محل حادثه به

نزدیکترین مراکز درمانی از جمله اهداف راه اندازی اورژانس هوایی بوشهر میباشند. این بالگرد که هم اکنون در فرودگاه منطقه دوم نیروی دریایی ارتش مستقر است و بنا به تشخیص ستاد هدایت اورژانس، پرواز انجام می‌دهد در شرایط خاص و بحرانی قابلیت حمل سه بیمار را دارد. مسافت تحت پوشش این بالگرد ۱۵۰ کیلومتر از شمال به دیلم و از جنوب به کنگان است. محدودیت شعاع پروازی برای اورژانس هوایی بوشهر باعث شده در دو شهرستان جم و عسلویه در جنوب استان امکان خدمات دهی به بیماران نباشد و در صورت نیاز باید بیماران از طریق زمینی به شهرستان کنگان منتقل و پس از آن از طریق هوایی به مرکز استان اعزام شوند.

تعداد کل پایگاه اورژانس بین راهی استان بوشهر در سال ۹۶ برابر با ۳۵ پایگاه می‌باشد. تعداد کل آمبولانس‌های استان در سال ۹۶ برابر با ۱۵۷ دستگاه می‌باشد که از این تعداد ۱۵۴ دستگاه دولتی (۷۹ دستگاه در مراکز اورژانس و ۷۵ دستگاه در بیمارستان‌ها و سایر موسسات درمانی) و ۳ دستگاه خصوصی موجود می‌باشد.

جدول ۹: تعداد آزمایشگاه‌ها و داروخانه‌های استان برحسب نحوه اداره و زمان کار طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۲

سال	نحوه اداره		زمان کار	
	مستقل	غیر مستقل	روزانه	شبانه روزی
آزمایشگاه				
۱۳۹۲	۱۵	۵۹	۶۵	۹
۱۳۹۳	۱۷	۶۲	۶۹	۱۰
۱۳۹۴	۱۸	۶۱	۶۷	۱۲
۱۳۹۵	۱۶	۶۳	۶۴	۱۵
۱۳۹۶	۱۸	۶۵	۶۷	۱۶
داروخانه				
۱۳۹۲	۷۷	۱۴	۸۰	۱۱
۱۳۹۳	۸۳	۱۰	۸۱	۱۲
۱۳۹۴	۸۲	۱۱	۸۱	۱۲
۱۳۹۵	۸۶	۲۷	۱۰۰	۱۳
۱۳۹۶	۹۳	۲۵	۹۶	۲۲

ماخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان

جدول ۱۰: تعداد آزمایشگاه‌ها و داروخانه‌های استان برحسب وضعیت حقوقی طی سال‌های ۹۶ - ۱۳۹۲

سال	جمع	وابسته به دانشگاه علوم پزشکی	خصوصی	سایر
آزمایشگاه				
۱۳۹۲	۷۴	۵۰	۱۴	۱۰
۱۳۹۳	۷۹	۵۴	۱۵	۱۰
۱۳۹۴	۷۹	۵۲	۱۶	۱۱
۱۳۹۵	۷۹	۵۰	۱۷	۱۲
۱۳۹۶	۸۳	۵۳	۱۸	۱۲
داروخانه				
۱۳۹۲	۹۱	۲	۷۷	۱۲
۱۳۹۳	۹۳	۲	۸۱	۱۰
۱۳۹۴	۹۳	۲	۸۰	۱۱
۱۳۹۵	۱۱۳	۱۱	۸۶	۱۶
۱۳۹۶	۱۱۸	۱۰	۹۲	۱۶

مأخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی استان بوشهر

جدول ۱۱: تعداد مراکز پرتونگاری و توانبخشی استان برحسب وضعیت حقوقی طی سال‌های ۹۶ - ۱۳۹۲

سال	جمع	وابسته به دانشگاه علوم پزشکی	خصوصی	سایر
مرکز پرتونگاری و رادیولوژی				
۱۳۹۲	۴۷	۱۴	۲۳	۱۰
۱۳۹۳	۴۴	۱۴	۲۰	۱۰
۱۳۹۴	۴۶	۱۴	۲۱	۱۱
۱۳۹۵	۴۵	۱۶	۱۹	۱۰
۱۳۹۶	۴۳	۱۵	۱۸	۱۰
توانبخشی و فیزیوتراپی				
۱۳۹۲	۶۴	۴	۵۰	۱۰
۱۳۹۳	۷۰	۳	۵۷	۱۰
۱۳۹۴	۷۱	۳	۵۷	۱۱
۱۳۹۵	۷۸	۳	۶۴	۱۱
۱۳۹۶	۷۷	۳	۶۳	۱۱

مأخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی استان بوشهر

جدول ۱۲: تعداد آزمایشگاه‌ها، داروخانه‌ها و مراکز پرتونگاری و توانبخشی استان در سال ۹۶ به تفکیک شهرستان‌ها

شهرستان	آزمایشگاه		داروخانه		مرکز پرتونگاری		مرکز توانبخشی	
	دولتی	خصوصی	دولتی	خصوصی	دولتی	خصوصی	دولتی	خصوصی
کل استان	۵۳	۳۰	۱۰	۱۰۸	۱۵	۲۸	۳	۷۴
بوشهر	۷	۱۱	۳	۳۸	۳	۱۳	۰	۲۸
تنگستان	۵	۰	۱	۲	۱	۰	۰	۱
دشتستان	۱۲	۵	۱	۲۲	۲	۷	۱	۱۷
دشتی	۶	۱	۱	۵	۱	۰	۱	۳
دیر	۴	۰	۱	۶	۱	۰	۰	۱
دیلم	۳	۱	۰	۵	۲	۰	۰	۲
کنگان	۵	۵	۱	۸	۱	۳	۰	۶
گناوه	۶	۳	۲	۱۰	۴	۲	۱	۱۰
جم	۲	۲	۰	۵	۰	۲	۰	۶
عسلویه	۳	۲	۰	۷	۰	۱	۰	۰

مأخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان

جدول ۱۳: تعداد آمبولانس‌های دولتی و غیر دولتی استان در سال‌های ۹۶ - ۱۳۹۲

سال	اورزانس ۱۱۵	دولتی	غیر دولتی	جمع	میانگین زمانی شروع پاسخگویی تا رسیدن بر بالین بیمار(دقیقه)	
					شهر	جاده
۱۳۹۲	۶۶	۵۵	۲	۱۲۳	۵	۸/۶
۱۳۹۳	۷۰	۵۷	۲	۱۲۹	۶/۵	۸
۱۳۹۴	۷۵	۶۱	۲	۱۳۸	۵	۶
۱۳۹۵	۸۹	۷۸	۱	۱۶۹	۴	۷
۱۳۹۶	۷۹	۷۵	۳	۱۵۷	۵	۸

مأخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی استان بوشهر

جدول ۱۴: تعداد مراکز اورژانس ۱۱۵ استان در سال ۱۳۹۶

نسبت تعداد پایگاههای اورژانس موجود به مصوب	تعداد پایگاههای موجود					تعداد پایگاههای مصوب	شهرستان
	جمع	پایگاه هوایی	پایگاه ثابت راهی	پایگاه ثابت شهری	مرکز اورژانس		
۷۷	۵۱	۱	۳۵	۱۵	۸	۶۶	کل استان
۷۳	۱۱	۱	۶	۴	۱	۱۵	بوشهر
۱۰۰	۵	۰	۴	۱	۱	۵	تنگستان
۷۷	۱۰	۰	۸	۲	۱	۱۳	دشتستان
۷۱	۵	۰	۴	۱	۱	۷	دشتی
۱۰۰	۵	۰	۴	۱	۱	۵	دیر
۷۵	۳	۰	۲	۱	۰	۴	دیلم
۷۵	۳	۰	۱	۲	۱	۴	کنگان
۶۰	۳	۰	۲	۱	۱	۵	گناوه
۷۵	۳	۰	۲	۱	۱	۴	جم
۷۵	۳	۰	۲	۱	۰	۴	عسلویه

ماخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان

جدول ۱۵ : حوادث ویژه و مهم اتفاق افتاده در استان بوشهر طی سالهای ۹۶-۱۳۹۵

۱۳۹۶				۱۳۹۵				نوع حادثه
تعداد آمبولانس اعزام شده	تعداد فوتیها	تعداد مصدومین	تعداد کل	تعداد آمبولانس اعزام شده	تعداد فوتیها	تعداد مصدومین	تعداد کل	
۴۱	۲	۲۳۵	۴۶	۱۴۱	۲۰	۳۲۱	۱۳۱	حوادث ترافیکی
۶	۱	۱۴	۵	۱۳	۴	۴۰	۱۲	مسمومیت
۰	۰	۰	۵	۳	۰	۰	۶	زلزله
۲۶	۰	۳۲	۲۳	۶	۰	۹	۳	انفجار
۷	۲	۶	۸	۳۰	۷	۳۰	۲۶	تیراندازی
۱۰	۱	۱۴	۸	۱۵	۷	۱۵	۱۵	غرق شدگی
۷	۷	۰	۷	۱۱	۸	۴	۱۱	خودکشی
۹۷	۱۳	۳۰۱	۱۰۲	۲۱۹	۴۶	۴۱۹	۲۰۴	جمع کل

ماخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان

جدول ۱۶: برخی از شاخص‌های بخش بهداشت و درمان استان طی سال‌های ۹۶ - ۱۳۹۲

عملکرد					واحد متعارف	عنوان شاخص
۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲		
۱/۶۹	۱/۷۲	۱/۷۳	۱/۷۱	۱/۶۷	درصد	رشد طبیعی جمعیت
۲۰/۸۶	۲۰/۹۶	۲۱/۰۳	۲۰/۷۶	۲۰/۶۴	ده هزار نفر	میزان تولد خام
۷/۶۴	۶/۵	۶/۴	۴/۲	۴/۲	درصد	نسبت سالخوردگی جمعیت
۷/۵	۷/۲	۷/۵	۷/۵	۷/۲	آزمایشگاه	آزمایشگاه به ازاء صد هزار نفر جمعیت
۱۰/۷	۱۰/۳	۸/۷	۸/۸	۸/۹	داروخانه	داروخانه به ازاء صد هزار نفر جمعیت
۳/۹	۴/۱	۴/۳	۴/۲	۴/۶	پرتونگاری	مراکز پرتونگاری و رادیولوژی به ازاء صد هزار نفر جمعیت
۷	۷/۱	۶/۶	۶/۶	۶/۲	توانبخشی	مراکز توانبخشی و فیزیوتراپی به ازاء صد هزار نفر جمعیت
۷۸	۷۵	۸۶	۸۷	۸۵	درصد	نسبت داروخانه‌های بخش خصوصی به کل
۲۲	۲۲	۲۰	۱۹	۱۹	درصد	نسبت آزمایشگاه‌های بخش خصوصی به کل
۴۲	۴۲	۴۶	۴۵	۴۹	درصد	نسبت مراکز پرتونگاری و رادیولوژی بخش خصوصی به کل
۸۲	۸۲	۸۰	۸۱	۷۸	درصد	نسبت مراکز توانبخشی و فیزیوتراپی بخش خصوصی به کل
۴	۴	۲	۲	۲	مرکز	تعداد مراکز MRI
۹	۹	۷	۷	۷	مرکز	تعداد مراکز سی تی اسکن
۱	۱	۱	۱	۱	دستگاه	آنژیوگرافی
۳۲۶۸	۳۰۴۰	۳۱۷۱	۲۲۷۲	۲۷۵۵	تعداد	تعداد آنژیوگرافی
۱/۳۲	۱/۲۷	۰/۹۸	۰/۹۶	۰/۹	ده هزار نفر	نسبت تخت ویژه-PICU-NICU به جمعیت ICU-CCU
۰/۰۲	۰/۰۳	۰/۰۲	۰/۰۲	۰/۰۲	هزار نفر	نسبت تخت سوختگی به هزار نفر جمعیت
۰/۰۵	۰/۰۵	۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۰۵	هزار نفر	نسبت تخت روانی به هزار نفر جمعیت

ادامه جدول ۱۶: برخی از شاخص‌های بخش بهداشت و درمان استان طی سال‌های ۹۶ -

۱۳۹۲

عملکرد					واحد متعارف	عنوان شاخص
۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲		
۱۰۰	۹۹	۹۶	۷۳	۷۲	تخت	تعداد تخت‌های دیالیز استان
۲/۵	۲/۵	۲/۶	۲/۵	۲/۴	روز	متوسط اقامت بیمارستانی
۷/۶	۷/۹	۷/۵	۷	۶/۹	نفر	نسبت پذیرش بیمار برای هر تخت در بیمارستانهای وابسته
۱/۲	۱/۲	۱/۱۴	۱/۰۶	۰/۹۵	هزار نفر	نسبت فوت شده در هزار نفر جمعیت در بیمارستانهای وابسته
۲۸	۲۷	۲۶	۳۰	۲۵	باب	تعداد درمانگاه و مراکز ترک اعتیاد
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	درصد دسترسی به مراقبت‌های اولیه بهداشتی از طریق شبکه‌های دولتی بهداشتی در مناطق روستایی
۱۰۰	۱۰۰	۹۶	۹۶	۹۶	درصد	نسبت مراکز بهداشتی درمانی روستایی دایر به کل طرح شبکه
۹۶/۶	۸۶/۷	۹۶	۹۶	۹۶	درصد	نسبت مراکز بهداشتی درمانی روستایی ملکی به کل طرح شبکه
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	نسبت خانه‌های بهداشتی دایر به کل طرح شبکه
۹۵/۵	۹۹/۶	۹۵	۹۵	۹۵	درصد	نسبت خانه‌های بهداشتی ملکی به کل طرح شبکه
۹۹/۸۲	۹۹/۸۳	۹۹/۸	۹۹/۴	۹۹/۲۸	درصد	میزان دسترسی جمعیت روستایی به آب آشامیدنی سالم
۹۷/۳	۹۷/۲	۹۴/۸	۹۳/۹	۹۲/۴۸	درصد	میزان دفع بهداشتی زباله در روستاها
۹۷/۸	۹۶/۷	۹۵/۱	۹۴/۹	۹۲/۴	درصد	خانوار روستایی برخوردار از توالی بهداشتی
۸۴/۸	۸۳/۱	۸۰/۲	۷۹/۶	۷۶	درصد	مراکز تهیه و توزیع و فروش مواد خوراکی و بهداشتی دارای معیار بهداشتی شهری
۸۲/۹	۸۱/۷۵	۷۹/۵	۷۷/۷	۷۴/۴	درصد	اماکن عمومی دارای معیار بهداشتی شهری

ادامه جدول ۱۶: برخی از شاخص‌های بخش بهداشت و درمان استان طی سال‌های ۹۶-
۱۳۹۲

عملکرد					واحد متعارف	عنوان شاخص
۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲		
۹۷/۷	۸۶/۳	۸۶	۷۵/۹	۸۲/۳	درصد	واحدهای بهداشتی درمانی شهری با شرایط مطلوب از نظر بهداشت محیط
.	.	۰/۱۳	۲/۹	۰/۰۶	درصد	درصد نمونه‌های ناسالم محصولات خوراکی و مکمل‌های غذایی در سطح واردات
۹۹	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	میزان پوشش واکسیناسیون
۹۹	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	پوشش واکسیناسیون هیپاتیت ب نوبت کودکان زیر یکسال
۱۰۰	۱۰۰	۹۸	۸۸	۱۰۰	درصد	درصد دانش آموزان ۱۸-۶ ساله تحت پوشش خدمات بهداشتی
۲/۶۴	۲/۵۷	۲/۷	۲/۷	۲/۷۶	دارو	میانگین اقلام دارویی در نسخ
۱۶/۹	۱۶/۳۵	۱۷/۰۱	۱۶/۸۴	۱۷/۲۲	درصد	درصد نسخه‌های حاوی داروی تزریقی
.	۳۷/۲	۵۴/۶	۴۹/۶	۶۴/۴	درصد	نسبت استفاده از روش‌های مطمئن جلوگیری از بارداری
.	۳۷/۲	۵۴/۶	۴۹/۶	۶۴/۴	درصد	پوشش تنظیم خانواده
۲۲/۸۹	۲۲/۸۴	۱۸/۶	۱۹/۲	۲۰/۶	درصد	میزان مرگ و میر مادران باردار به علل عوارض حاملگی
۹۹/۹۸	۹۹/۹۹	۹۹/۹۶	۹۹/۹۸	۹۹/۹۴	درصد	میزان زایمان ایمن توسط افراد دوره دیده
۴۷	۴۷	۴۳	۴۸	۵۳	درصد	درصد عمل سزارین به کل زایمانها در بیمارستانهای وابسته
۱۱/۹۵	۱۱/۹۲	۱۲/۴۶	۱۱/۵۶	۱۲/۶۶	در صد هزار تولد زنده	میزان مرگ و میر کودکان زیر یکسال
۱۴/۵۶	۱۴/۱۱	۱۵/۴۹	۱۳/۳۹	۱۴/۹۷	در صد هزار تولد زنده	میزان مرگ و میر کودکان زیر پنج سال

ادامه جدول ۱۶: برخی از شاخص‌های بخش بهداشت و درمان استان طی سال‌های ۹۶-۹۶

۱۳۹۲

عملکرد					واحد متعارف	عنوان شاخص
۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲		
۶/۰۱	۵/۵۲	۶/۱	۶/۳	۵/۸	درصد	درصد متولدین با وزن کمتر از ۲۵۰۰ گرم
۱۳۷	۱۲۸	۱۳۶	۹۲	۸۲	نفر	تعداد نوزادان مبتلا به کم کاری تیروئید (مادرزادی)
۵۱۸	۴۹۵	۴۷۵	۴۴۸	۴۱۹	نفر	تعداد مبتلایان به ایدز
۲۳	۲۰	۲۷	۲۹	۳۵	نفر	موارد جدید ابتلا به ایدز
۱۱	۱۱	۸	۱۲	۷	نفر	تعداد موارد فوت ایدز
۰	۳۶	۳۵	۳۸/۹	۲۸/۸	مورد در صدهزار نفر جمعیت	بروز کل سرطان‌ها
۱۲/۶۴	۱۲/۶۵	۱۰/۶	۱۲	۱۱/۷	درصد	درصد فوت سرطان و تومورها به کل فوت شدگان
۱/۵۴	۱/۹۵	۲/۹	۶	۳/۵	درصد	درصد فوت کهولت سن به کل فوت شدگان
۴۱/۷۷	۴۲/۸۴	۴۰/۹	۴۱/۸	۴۲/۱	درصد	درصد فوت بیماریهای قلبی - عروقی به کل فوت شدگان
۵/۳	۵/۶	۷/۳	۵/۷	۸/۳	درصد	میزان بروز سل درصدهزارنفر

جدول ۱۷: بیماریهای رایج بین مردم استان بوشهر در سالهای ۹۶-۱۳۹۵

میزان شیوع		واحد اندازه گیری	بیماریهای رایج
۱۳۹۶	۱۳۹۵		
۴۳	۲۰	شیوع (هزار)	فشارخون
۲۹	۱۶	شیوع (هزار)	دیابت
۱۰	۳۶	بروز(صدهزار)	سرطان

۱. بدلیل عدم وجود سامانه ثبت سرطان در بیمارستان شهدای خلیج فارس بوشهر امکان اعلام آمار در سال ۹۶ وجود ندارد

جدول ۱۸: مهمترین علل مرگ در استان بوشهر در سال ۱۳۹۵

۱۳۹۵		رتبه علت	علت مرگ
درصد	تعداد		
۴۲/۸۴	۱۷۱۰	۱	بیماری‌های قلبی و عروقی
۱۲/۶۵	۵۰۵	۲	سرطان و تومورها
۷/۸۷	۳۱۴	۳	حوادث مربوط به حمل و نقل
۷/۵۴	۳۰۱	۴	بیماری‌های غدد، تغذیه و متابولیک
۴/۴۱	۱۷۶	۵	بیماری‌های دستگاه تنفسی
۳/۸۳	۱۵۳	۶	بیماری‌های حول تولد
۲/۷۳	۱۰۹	۷	بیماری‌های دستگاه گوارش
۲/۵۱	۱۰۰	۸	حوادث غیر عمد
۲/۳۸	۹۵	۹	بیماری‌های دستگاه ادراری - تناسلی
۱/۸۳	۷۳	۱۰	بیماری‌های سیستم عصبی
۱/۶۳	۶۵	۱۱	ناهنجاری‌های مادرزادی و کروموزومی
۱/۳۳	۵۳	۱۲	بیماری‌های عفونی و انگلی
۱/۱۰	۴۴	۱۳	خشونت بوسیله دیگران
۷/۳۶	۲۹۴		سایر موارد
۱۰۰	۳۹۹۲		جمع کل

جدول ۱۹: مهمترین علل مرگ در استان بوشهر در سال ۱۳۹۶

۱۳۹۶		علت مرگ	رتبه علت
درصد	تعداد		
۴۲	۱۷۳۱	بیماری‌های قلبی و عروقی	۱
۱۳	۵۲۴	سرطان و تومورها	۲
۸	۳۳۶	بیماری‌های غدد، تغذیه و متابولیک	۳
۷	۲۹۳	حوادث مربوط به حمل و نقل	۴
۵	۲۱۳	بیماری‌های دستگاه تنفسی	۵
۴	۱۵۶	بیماری‌های حول تولد	۶
۳	۱۳۱	بیماری‌های دستگاه گوارش	۷
۳	۱۲۴	حوادث غیر عمد	۸
۲	۹۵	بیماری‌های دستگاه ادراری - تناسلی	۹
۲	۷۹	بیماری‌های سیستم عصبی	۱۰
۲	۶۹	ناهنجاری‌های مادرزادی و کروموزومی	۱۱
۲	۶۴	خودکشی	۱۲
۱	۶۰	بیماری‌های عفونی و انگلی	۱۳
۶	۲۷۰	سایر موارد	
۱۰۰	۴۱۴۵	جمع کل	

مأخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان بوشهر

جدول ۲۰: وضعیت مشارکت بخش خصوصی در سال ۱۳۹۵ در بخش سلامت استان بوشهر

تعداد	نوع واگذاری			نام واحدهای واگذار شده یا مجوز داده شده به بخش خصوصی
	مدیریتی	مجوز داده شده	خرید خدمت خدمت	
۳۶		*		داروخانه شهری
۲۹		*		داروخانه مراکز روستایی
۱۳				پایگاه سلامت
۱۷۰			*	خدمات نیروی انسانی مراقب سلامت
۳۰			*	خدمات نیروی انسانی بهداشت محیط و حرفه ای
۲۰			*	خدمات نیروی انسانی کارشناس روان
۲۰			*	خدمات نیروی انسانی کارشناس تغذیه
۱۲			*	خدمات نیروی انسانی متصدی پذیرش
۳۱			*	خدمات نیروی انسانی نگهبان خدمتگزار
۱	*			تسهیلات زایمانی
۲	*			MMT,DIC
۱	*			شنوایی سنجی
۱	*			فیزیوتراپی
۱	*			درمانگاه
۱	*			کلینیک آسم و آلرژی
۱	*			دیالیز

جدول ۲۱: وضعیت مشارکت بخش خصوصی در سال ۱۳۹۶ در بخش سلامت استان
بوشهر

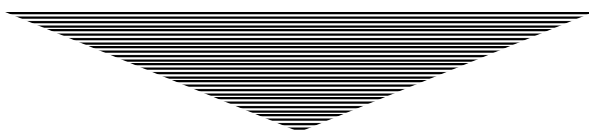
تعداد	نوع واگذاری			نام واحدهای واگذار شده یا مجوز داده شده به بخش خصوصی
	مدیریتی	مجوز داده شده	خرید خدمت خدمت	
۳۶	*			داروخانه شهری
۲۹	*			داروخانه مراکز روستایی
۱۳				پایگاه سلامت
۱۷۰			*	خدمات نیروی انسانی مراقب سلامت
۳۰			*	خدمات نیروی انسانی بهداشت محیط و حرفه ای
۲۰			*	خدمات نیروی انسانی کارشناس روان
۲۰			*	خدمات نیروی انسانی کارشناس تغذیه
۱۲			*	خدمات نیروی انسانی متصدی پذیرش
۳۱			*	خدمات نیروی انسانی نگهبان خدمتگذار
۱	*			تسهیلات زایمانی
۱۲	*			خدمات دهان و دندان
۲	*			MMT, DIC
۱	*			شنوایی سنجی
۱	*			فیزیوتراپی
۱	*			درمانگاه
۱	*			کلینیک آسم و آلرژی
۱	*			دیالیز

جدول ۲۲: شاخص های بخش تحقیقات و پژوهش دانشگاه علوم پزشکی استان بوشهر طی سالهای ۹۶-۱۳۹۵

تعداد طرحهای مصوب		مراکز تحقیقاتی
۹۶	۹۵	
۱۰	۱۸	مرکز تحقیقات زیست فناوری دریایی
۱	۲	مرکز تحقیقات پزشکی هسته ای
۵	۳	مرکز تحقیقات طب عفونی و گرمسیری
شاخص (درصد)		
۹۶	۹۵	
۱/۷	۰/۴	نسبت اعتبار پژوهشی به کل بودجه دانشگاه
۰/۶۶	۰/۶۳	رشد اعتبار پژوهشی نسبت به سال گذشته
۳۵/۳	۰/۵۴	نسبت بودجه های طرح های تحقیقاتی به کل بودجه پژوهشی

بخش دوم - تربیت بدنی

مقدمه

ورزش و حرکات منظم بدنی علاوه بر سلامت جسم، برای سلامت روحی و روانی و اجتماعی فرد فواید زیادی دارد و در سازگاری فرد در جامعه و شخصیت فرد، همچنین در درمان بیماری‌هایی نظیر افسردگی و نیز بر حافظه تأثیر می‌گذارد. ورزش برای جوانان تکیه گاهی امن به حساب می‌آید تا در پناه آن به نهایت رشد و کمال مطلوب انسانی دست یابند.

توجه به ورزش و تلاش بر توسعه آن در میان همه اقشار جامعه، به دلیل آثار سودمندی است که لازم و حیاتی می‌باشد. فعالیت‌های بدنی باعث افزایش بنیه و قدرت افراد شده و در مواقع سختی و اضطراب توان آن‌ها را برای تحمل چنین وضعیت‌هایی افزایش می‌دهد.

تربیت بدنی با توجه به پرورش نیروی جسمانی و تقویت روحیه سالم نقش مهمی در تندرستی و شادابی اقشار مختلف جامعه بر عهده داشته و به عنوان عاملی مهم در تقویت ارزش‌های اجتماعی و رفتارهای مطلوب افراد مطرح می‌باشد. گستره فعالیت‌های تربیت بدنی ضمن آنکه نمایانگر سطح سلامتی و پویایی و نشاط جامعه است، در عین حال زمینه اعتلای ارزش‌های فرهنگی و سرافرازی و وفاق ملی را نیز فراهم می‌سازد و بدین ترتیب آثار فعالیت بخش تربیت بدنی، نمود چندگانه فرهنگی، اجتماعی و ... می‌یابد. اهمیت ورزش از یک سو و وجود ویژگی جوانی جمعیت کشور و استان، همچنین علاقه‌مندی نوجوانان به فعالیت‌های ورزشی از سوی دیگر، توجه بیش از پیش به تامین و تجهیز امکانات ورزشی و مهم‌تر از آن اتخاذ تدابیری برای استفاده بهینه از آنها را اجتناب ناپذیر می‌نماید.

در این فصل با استفاده از شاخص‌های مهم بخش تربیت بدنی در سال‌های ۹۵ و ۹۶، گزارشی از وضعیت موجود شاخص‌های این بخش، ورزشکاران، فضاها و امکانات ورزشی ارائه گردیده است.

تعداد ورزشکاران تحت پوشش نهادهای ورزش همگانی و ورزش قهرمانی

ورزشکار همگانی به فردی گفته می‌شود که ورزش را با هدف تامین تندرستی و ارتقاء سطح سلامت و نشاط انجام می‌دهد و معطوف به کسب نتیجه و مدال نمی‌باشد. تعداد ورزشکاران تحت پوشش نهادهای ورزش همگانی استان در سال ۹۶ بالغ بر ۹۰۱۶۸ نفر می‌باشد که از این تعداد حدود ۵۷ درصد مرد و ۴۳ درصد زن بوده است و نسبت به سال قبل که ۸۲۵۷۰ نفر بوده در مجموع ۹/۲ افزایش نشان می‌دهد. در سال ۹۶، ۲۵/۷ درصد جمعیت تحت پوشش ورزش همگانی استان به شهرستان بوشهر، ۱۹/۱ درصد به شهرستان دشتستان و ۱۳/۹ درصد به شهرستان دیلم اختصاص داشته و پس از آن شهرستان‌های گناوه، تنگستان، کنگان، عسلویه، دیر و دشتی قرار گرفته‌اند.

ورزش قهرمانی، ورزش‌های رقابتی و سازمان یافته‌ای است که با توجه به قوانین و مقررات خاص، برای ارتقاء رکوردهای ورزشی و کسب رتبه یا مدال انجام می‌شود. در سال ۹۶ تعداد ورزشکاران تحت پوشش نهادهای ورزش قهرمانی استان ۱۵۰۸۴ نفر گزارش شده که از این تعداد ۷۶/۴ درصد مرد و ۲۳/۶ درصد زن بوده‌اند. تعداد این ورزشکاران در مجموع نسبت به سال قبل (۱۴۶۵۰ نفر) ۳ درصد افزایش داشته است. در سال ۹۶ شهرستان بوشهر بیشترین ورزشکار تحت پوشش نهادهای ورزش قهرمانی را در استان داشته و شهرستان دشتی کمترین سهم را به خود اختصاص داده است.

تعداد کارشناسان و مربیان ورزشی

با کمک این شاخص می‌توان به تصویر روشنی از ساز و کارهای اجرایی و نیروی انسانی فعال در بخش تربیت بدنی استان دست یافت. تعداد کارشناسان ورزشی استان در سال ۹۶ برابر با ۲۴۷ نفر می‌باشد که نسبت به سال گذشته (۲۲۸ نفر) حدود ۸/۳ درصد افزایش داشته است. شهرستان بوشهر با ۶۲ نفر بیشترین و شهرستان عسلویه با ۱۳ نفر کمترین کارشناس ورزشی را در این سال در میان شهرستان‌های استان دارا بوده‌اند.

تعداد مربیان ورزشی استان در سال ۹۶ برابر با ۲۷۹۶ نفر بوده که نسبت به سال قبل ۸/۸ درصد افزایش یافته است. شهرستان بوشهر با ۷۸۰ نفر (۲۷/۹ درصد) دارای بیشترین و شهرستان دیر با ۱۰۲ نفر (۳/۶ درصد) دارای کمترین تعداد مربی در میان شهرستان‌های استان می‌باشند.

تعداد داوران استان بوشهر در سال ۹۶ برابر با ۱۷۸۶ نفر بوده که نسبت به سال قبل ۵/۷ درصد افزایش یافته است. شهرستان بوشهر با ۵۹۰ نفر (۳۳ درصد) دارای بیشترین و شهرستان عسلویه با ۶۸ نفر (۳/۸ درصد) دارای کمترین تعداد داور در استان می‌باشند.

مکان‌های ورزشی

مکان ورزشی به هر نوع فضایی محصور، اعم از روباز یا سر پوشیده اطلاق می‌گردد که در آن یک یا چند فعالیت ورزشی انجام می‌شود و از یک برنامه‌ریزی تشکیلاتی برخوردار و تحت نظارت سازمان تربیت بدنی باشد. تا پایان سال ۹۶ تعداد ۸۵۰ سالن ورزشی خصوصی و ۱۰۳ سالن ورزشی دولتی در استان در حال فعالیت بوده‌اند که نسبت به سال قبل به ترتیب ۷/۶ و ۲ درصد رشد نشان می‌دهد. مجموع مساحت سالن‌های ورزشی استان ۲۴۲۴۵۴ مترمربع بوده که نشانگر ۵/۶ درصد افزایش نسبت به سال ۹۵ می‌باشد. همچنین تا پایان سال ۹۶ تعداد ۹۰ مکان ورزشی روباز با مساحت ۶۵۵۴۰۰ مترمربع در استان موجود بوده که در مقایسه با سال قبل از نظر تعداد و مساحت به ترتیب ۷/۱ و ۱/۹ درصد افزایش یافته است. بیشترین تعداد مکان‌های ورزشی استان (رو باز و سرپوشیده) در شهرستان بوشهر و کمترین آنها در شهرستان جم قرار گرفته است. مجموع استخر سرپوشیده استان، ۵ استخر با مساحت ۸۵۱۹ مترمربع می‌باشد که از این لحاظ کمبود جدی احساس می‌گردد و می‌بایست افزایش تعداد استخرهای سرپوشیده به صورت جدی در دستور کار مدیریت استان قرار گیرد. تا پایان سال ۹۶ تعداد ۳۰ زمین ورزشی روستایی با مساحت ۲۲۳۵۰۰ مترمربع در استان موجود بوده که شهرستان دشتی با ۶ زمین بیشترین سهم را دارا بوده است.

ظرفیت مکان ورزشی، به تعداد ورزشکارانی گفته می‌شود که در یک واحد زمانی مشخص امکان فعالیت ورزشی در یک مکان را داشته باشند. کل ظرفیت مکان‌های ورزشی استان در سال ۹۶ برابر با ۹۷۵۰ نفر در روز می‌باشد که در مقایسه با سال قبل ۳/۷ درصد رشد داشته است. بالاترین ظرفیت مکان‌های ورزشی با ۳۹۰۰ نفر- روز مربوط به شهرستان بوشهر و کمترین ظرفیت با ۴۴۰ نفر- روز مربوط به شهرستان کنگان می‌باشد. ظرفیت مکان‌های ورزشی خاص بانوان نیز برابر ۴۰۳۰ نفر- روز می‌باشد که نسبت به سال قبل حدود ۴/۴ درصد افزایش داشته است.

با توجه به آنچه گفته شد در ارتباط با راهبرد «گسترش ورزش‌های پرورشی، همگانی، تفریحی، قهرمانی و حرفه‌ای در استان» در مجموع می‌توان نشانه‌های بهبود را در گستره راهبرد مذکور

مشاهده نمود ولی با توجه به گسترش جمعیت استان و نیز حیاتی بودن نقش ورزش در ارتقاء سطح سلامت و نشاط اجتماعی، همچنان باید به اشاعه فرهنگ ورزش همگانی و فراهم سازی ساز و کار اجرایی آن بیشتر مبادرت ورزید. در این زمینه احداث فضاهای ورزشی در شهرستان‌های محروم و توزیع مناسب‌تر امکانات و اعتبارات به گونه‌ای که نابرابری‌های موجود تقلیل یابد، توجه به ورزش کارکنان دولت از طریق فراهم نمودن تاسیسات و امکانات لازم، توجه بیشتر به احداث مکان‌های ورزشی اختصاصی بانوان، همچنین اهتمام ویژه به منظور علمی کردن ورزش مفید خواهد بود.

مقایسه شاخص‌های بخش تربیت بدنی به نسبت جمعیت شهرستان‌ها

در این بخش به منظور این که تصویر روشن‌تری از وضعیت شاخص‌های بخش تربیت بدنی در سطح شهرستان‌ها در اختیار داشته باشیم، مقایسه این شاخص‌ها به نسبت جمعیت شهرستان‌ها ارائه می‌گردد.

فضای ورزشی روباز : سرانه فضای ورزشی روباز به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت در کل استان در سال ۹۶ بالغ بر ۵۶۳۳ مترمربع محاسبه گردیده است. سرانه فضای ورزشی روباز شش شهرستان تنگستان، دشتستان، دشتی، دیر، دیلم و عسلویه بالاتر از میانگین و سرانه چهار شهرستان بوشهر، جم، کنگان و گناوه پائین‌تر از میانگین قرار گرفته است. شهرستان دیلم با ۱۱۴۷۶ مترمربع دارای بیشترین سرانه و شهرستان کنگان با ۲۹۷۳ مترمربع دارای کمترین سرانه فضای ورزشی روباز به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت بوده‌اند.

فضای ورزشی سرپوشیده : سرانه فضای ورزشی سرپوشیده به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت در کل استان در سال ۹۶ بالغ بر ۲۰۸۴ مترمربع محاسبه شده است. سرانه مساحت سالن‌های ورزشی دولتی شش شهرستان بوشهر، تنگستان، جم، دشتی، دیلم و عسلویه بالاتر از میانگین و سرانه چهار شهرستان دشتستان، دیر، کنگان و گناوه پائین‌تر از میانگین قرار گرفته است. شهرستان دیلم با ۳۹۶۲ مترمربع دارای بیشترین سرانه و شهرستان کنگان با ۸۳۱ مترمربع دارای کمترین سرانه مساحت سالن‌های ورزشی دولتی به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت بوده‌اند.

مساحت سالن‌های ورزشی دولتی : سرانه مساحت سالن‌های ورزشی دولتی به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت در کل استان در سال ۹۶ بالغ بر ۹۲۶ مترمربع محاسبه شده است. سرانه مساحت سالن‌های ورزشی دولتی چهار شهرستان بوشهر، جم، دیلم و عسلویه بالاتر از میانگین و سرانه شش شهرستان

تنگستان، دشتستان، دشتی، دیر، کنگان و گناوه پائین تر از میانگین قرار گرفته است. شهرستان دیلم با ۲۰۲۴ مترمربع دارای بیشترین سرانه و شهرستان کنگان با ۲۳۸ مترمربع دارای کمترین سرانه مساحت سالن‌های ورزشی دولتی به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت بوده‌اند.

مساحت سالن‌های ورزشی خصوصی: سرانه مساحت سالن‌های ورزشی خصوصی به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت در کل استان در سال ۹۶ بالغ بر ۱۱۵۸ مترمربع محاسبه شده است. سرانه مساحت سالن‌های ورزشی خصوصی پنج شهرستان بوشهر، تنگستان، دشتی، دیر و دیلم بالاتر از میانگین و سرانه پنج شهرستان جم، دشتستان، کنگان، گناوه و عسلویه پائین تر از میانگین قرار گرفته است. شهرستان دیلم با ۱۹۳۸ مترمربع دارای بیشترین سرانه و شهرستان کنگان با ۵۹۴ مترمربع دارای کمترین سرانه مساحت سالن‌های ورزشی خصوصی به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت بوده‌اند.

افراد تحت پوشش نهادهای ورزش همگانی: نسبت افراد تحت پوشش نهادهای ورزش همگانی به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت در کل استان در سال ۹۶ بالغ بر ۷۷۵ نفر محاسبه شده است. نسبت افراد تحت پوشش نهادهای ورزش همگانی پنج شهرستان بوشهر، تنگستان، دیر، دیلم و گناوه بالاتر از میانگین و نسبت پنج شهرستان جم، دشتستان، دشتی، کنگان و عسلویه پائین تر از میانگین قرار گرفته است. شهرستان دیلم با ۳۵۹۸ نفر دارای بیشترین نسبت و شهرستان کنگان با ۴۷۸ نفر دارای کمترین نسبت افراد تحت پوشش نهادهای ورزش همگانی به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت بوده‌اند.

افراد تحت پوشش نهادهای ورزش قهرمانی: نسبت افراد تحت پوشش نهادهای ورزش قهرمانی به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت در کل استان در سال ۹۶ بالغ بر ۱۳۰ نفر محاسبه شده است. نسبت افراد تحت پوشش نهادهای ورزش قهرمانی شش شهرستان بوشهر، تنگستان، جم، دیر، دیلم و گناوه بالاتر از میانگین و نسبت چهار شهرستان دشتستان، دشتی، کنگان و عسلویه پائین تر از میانگین قرار گرفته است. شهرستان دیلم با ۳۶۳ نفر دارای بیشترین نسبت و شهرستان دشتی با ۸۲ نفر دارای کمترین نسبت افراد تحت پوشش نهادهای ورزش قهرمانی به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت بوده‌اند.

اطلاعات ارائه شده نشانگر این موضوع است که شهرستان دیلم در اکثر شاخص‌ها به شکل معناداری از میانگین استانی بالاتر قرار گرفته که یکی از دلایل آن جمعیت پائین این شهرستان نسبت به سایر شهرستان‌ها می‌باشد. شهرستان بوشهر نیز با دارا بودن بیشترین جمعیت در بین شهرستان‌های

استان در اکثر شاخص‌ها از میانگین استانی بالاتر است. شهرستان‌های دشتستان و کنگان نیز در اکثر شاخص‌ها از میانگین استانی پایین‌تر می‌باشند.

جدول ۱: شاخص‌های کلیدی تربیت بدنی استان طی سالهای ۹۶-۱۳۹۵

عنوان	واحد	۱۳۹۵	۱۳۹۶	درصد تغییرات
سالنهای ورزشی دولتی	سالن	۱۰۱	۱۰۳	+ ۲
سالنهای ورزشی خصوصی	سالن	۷۹۰	۸۵۰	+ ۷/۶
کل سالنهای ورزشی دولتی و خصوصی	سالن	۸۹۱	۹۵۳	+ ۷
مساحت سالنهای ورزشی دولتی	متر مربع	۱۰۶۳۰۴	۱۰۷۷۶۴	+ ۱/۴
مساحت سالنهای ورزشی خصوصی	متر مربع	۱۲۳۲۴۰	۱۳۴۶۹۰	+ ۹/۳
مجموع مساحت سالنهای ورزشی دولتی و خصوصی	متر مربع	۲۲۹۵۴۴	۲۴۲۴۵۴	+ ۵/۶
تعداد مکانهای ورزشی روباز	مکان	۸۸	۹۰	+ ۲/۳
مساحت مکانهای ورزشی روباز	متر مربع	۶۴۳۲۰۰	۶۵۵۴۰۰	+ ۱/۹
تعداد استخر سرپوشیده	استخر	۵	۵	۰
مساحت استخر سرپوشیده	متر مربع	۸۵۱۹	۸۵۱۹	۰
تعداد زمینهای ورزشی روستایی	زمین	۲۹	۳۰	+ ۳/۵
مساحت زمینهای ورزشی روستایی	متر مربع	۲۱۲۴۰۰	۲۲۳۵۰۰	+ ۵/۲
ظرفیت مکانهای ورزشی استان	روز - نفر	۹۴۰۰	۹۶۰۰	+ ۲/۱
ظرفیت مکانهای ورزشی خاص بانوان	روز - نفر	۳۸۶۰	۳۹۱۰	+ ۱/۳
تعداد ورزشکاران مرد تحت پوشش نهادهای ورزشی قهرمانی	نفر	۱۱۲۰۰	۱۱۲۷۰	+ ۰/۶
تعداد ورزشکاران زن تحت پوشش نهادهای ورزشی قهرمانی	نفر	۳۴۵۰	۳۴۹۰	+ ۱/۲
مجموع ورزشکاران مرد و زن تحت پوشش نهادهای ورزشی قهرمانی	نفر	۱۴۶۵۰	۱۴۷۶۰	+ ۰/۸
تعداد مربیان ورزشی	نفر	۲۵۷۰	۲۶۴۰	+ ۲/۷
تعداد داوران ورزشی	نفر	۱۶۹۰	۱۷۳۰	+ ۲/۴
تعداد ناچی غریق	نفر	۶۴۰	۶۸۰	+ ۶/۳
تعداد مردان تحت پوشش نهادهای ورزشی همگانی	نفر	۴۷۱۵۰	۵۰۳۵۰	+ ۶/۸
تعداد زنان تحت پوشش نهادهای ورزشی همگانی	نفر	۳۵۴۲۰	۳۸۲۰۰	+ ۷/۸
مجموع تعداد مردان و زنان تحت پوشش نهادهای ورزشی همگانی	نفر	۸۲۵۷۰	۸۸۵۵۰	+ ۷/۲

ماخذ: اداره کل ورزش و جوانان استان

جدول ۲: مقایسه شاخص‌های بخش تربیت بدنی به نسبت جمعیت شهرستان‌ها در سال

۱۳۹۶

نسبت ورزشکاران تحت پوشش نهادهای ورزش قهرمانی به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت	نسبت افراد تحت پوشش نهادهای ورزش همگانی به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت	سرانه مساحت سالنهای ورزشی خصوصی به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت	سرانه مساحت سالنهای ورزشی دولتی به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت	سرانه فضای ورزشی سرپوشیده به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت	سرانه فضای ورزشی روباز به ازاء ۱۰ هزار نفر جمعیت	جمعیت سال ۱۳۹۵	محل
نفر	نفر	مترمربع	مترمربع	مترمربع	مترمربع	نفر	واحد
۱۳۰	۷۷۵	۱۱۵۸	۹۲۶	۲۰۸۴	۵۶۳۳	۱۱۶۳۴۰۰	کل استان
۱۳۴	۷۷۵	۱۱۹۲	۱۴۲۳	۲۶۱۵	۴۵۴۹	۲۹۸۵۹۴	بوشهر
۱۴۳	۸۶۰	۱۸۳۴	۶۲۷	۲۴۶۱	۷۰۱۳	۷۶۷۰۶	تنگستان
۱۳۴	۵۵۱	۱۰۲۶	۱۲۸۵	۲۳۱۱	۴۱۴۰	۷۰۰۵۱	جم
۱۰۲	۶۸۴	۱۰۷۷	۴۸۰	۱۵۵۷	۵۶۴۵	۲۵۲۰۴۷	دشتستان
۸۲	۴۵۶	۱۳۶۵	۷۵۰	۲۱۱۵	۸۱۲۴	۸۶۳۱۹	دشتی
۱۳۰	۷۸۹	۱۴۱۲	۵۲۷	۱۹۳۹	۹۲۵۹	۶۰۶۱۲	دیر
۳۶۳	۳۵۹۸	۱۹۳۸	۲۰۲۴	۳۹۶۲	۱۱۴۷۶	۳۴۸۲۸	دیلم
۸۹	۴۷۸	۵۹۴	۲۳۸	۸۳۱	۲۹۷۳	۱۰۷۸۰۱	کنگان
۱۹۲	۷۸۹	۱۰۷۴	۸۳۹	۱۹۱۳	۴۹۱۸	۱۰۲۴۸۴	گناوه
۱۰۹	۶۵۳	۸۳۹	۱۵۵۴	۲۳۹۳	۶۱۹۸	۷۳۹۵۸	عسلویه

ماخذ: اداره کل ورزش و جوانان استان و محاسبات نگارنده

جدول ۳: عملکرد شاخص‌های تربیت بدنی در سال ۱۳۹۵ به تفکیک شهرستان

ورزشکاران تحت پوشش نهادهای ورزش قهرمانی			افراد تحت پوشش نهادهای ورزش همگانی			عنوان
جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	
نفر	نفر	نفر	نفر	نفر	نفر	واحد متعارف
۳۸۸۹	۱۲۹۰	۲۵۹۹	۲۱۲۲۰	۹۰۷۰	۱۲۱۵۰	بوشهر
۱۰۶۱	۲۴۵	۸۱۶	۶۰۳۰	۳۰۵۰	۲۹۸۰	تنگستان
۹۱۰	۲۳۰	۶۸۰	۳۵۳۰	۱۵۸۰	۱۹۵۰	جم
۲۴۹۰	۴۸۰	۲۰۱۰	۱۵۷۷۰	۷۱۰۰	۸۶۷۰	دشتستان
۶۹۰	۱۴۰	۵۵۰	۳۶۰۰	۱۵۵۰	۲۰۵۰	دشتی
۷۶۰	۱۲۰	۶۴۰	۴۳۹۰	۱۸۴۰	۲۵۵۰	دیر
۱۲۳۰	۲۹۵	۹۳۵	۱۱۴۸۰	۴۲۵۰	۷۲۳۰	دیلم
۹۲۸	۱۹۰	۷۳۸	۴۷۱۰	۲۲۳۰	۲۴۸۰	کنگان
۱۹۰۷	۳۰۰	۱۶۰۷	۷۴۲۰	۲۶۹۰	۴۷۳۰	گناوه
۷۸۵	۱۶۰	۶۲۵	۴۴۲۰	۲۰۶۰	۲۳۶۰	عسلویه
۱۴۶۵۰	۳۴۵۰	۱۱۲۰۰	۸۲۵۷۰	۳۵۴۲۰	۴۷۱۵۰	کل استان

ادامه جدول ۳: عملکرد شاخص‌های تربیت بدنی در سال ۱۳۹۵ به تفکیک شهرستان

مساحت سالنهای ورزشی خصوصی	سالنهای ورزشی خصوصی	مساحت سالنهای ورزشی دولتی	سالنهای ورزشی دولتی	نیروی انسانی فنی				عنوان
				داور	ناجی غریبی	مربی	کارشناس	
متر مربع	سالن	متر مربع	سالن	نفر	نفر	نفر	نفر	واحد متعارف
۳۲۶۳۰	۲۱۷	۴۱۶۰۰	۳۰	۵۵۸	۱۲۸	۷۱۹	۵۸	بوشهر
۱۳۵۰۰	۸۶	۴۸۰۶	۶	۱۰۶	۳۰	۱۷۸	۱۶	تنگستان
۶۴۰۰	۳۷	۹۰۰۰	۱۰	۱۴۳	۴۶	۱۸۰	۲۰	جم
۲۵۲۰۰	۱۶۰	۱۲۱۰۰	۱۷	۲۲۵	۹۷	۵۴۲	۳۲	دشتستان
۱۱۱۰۰	۶۲	۶۴۷۰	۵	۱۱۵	۷۳	۱۹۳	۱۶	دشتی
۷۹۵۰	۴۷	۳۱۹۲	۴	۱۲۴	۴۴	۹۴	۱۹	دیر
۶۱۰۰	۳۶	۷۰۴۸	۱۰	۱۰۹	۵۵	۲۰۸	۱۷	دیلیم
۵۳۰۰	۴۲	۲۵۶۰	۵	۱۴۱	۸۲	۱۲۸	۲۵	کنگان
۹۸۶۰	۶۱	۸۵۹۴	۶	۱۰۴	۴۷	۲۱۸	۱۳	گناوه
۵۲۰۰	۴۲	۱۰۹۳۴	۸	۶۵	۳۸	۱۱۰	۱۲	عسلویه
۱۲۳۲۴۰	۷۹۰	۱۰۶۳۰۴	۱۰۱	۱۶۹۰	۶۴۰	۲۵۷۰	۲۲۸	کل استان

ادامه جدول ۳: عملکرد شاخص‌های تربیت بدنی در سال ۱۳۹۵ به تفکیک شهرستان

عنوان	احداث سالن ورزشی	تعداد مکانهای ورزشی روباز	مساحت مکانهای ورزشی روباز	تعداد استخر سرپوشیده	مساحت استخر سرپوشیده
واحد متعارف	متر مربع	مکان	متر مربع	استخر	متر مربع
بوشهر	۰	۲۷	۱۳۵۸۲۱	۱	۳۴۰۰
تنگستان	۰	۷	۵۳۸۰۰	۰	۰
جم	۰	۲	۲۹۰۰۰	۰	۰
دشتستان	۲۴۱۴	۱۵	۱۴۲۲۷۱	۱	۱۳۴۴
دشتی	۱۲۰۰	۹	۷۰۱۲۴	۱	۱۱۰۰
دیر	۰	۶	۵۶۱۲۰	۰	۰
دیلم	۰	۷	۳۷۹۶۸	۰	۰
کنگان	۴۰۸۰	۵	۳۲۰۵۳	۱	۱۱۰۰
گناوه	۰	۳	۴۰۲۰۱	۱	۱۵۷۵
عسلویه	۰	۷	۴۵۸۴۲	۰	۰
کل استان	۷۶۹۴	۸۸	۶۴۳۲۰۰	۵	۸۵۱۹

ادامه جدول ۳: عملکرد شاخص‌های تربیت بدنی در سال ۱۳۹۵ به تفکیک شهرستان

عنوان	تعداد زمینهای ورزشی روستایی	مساحت زمینهای ورزشی روستایی	ظرفیت مکانهای ورزشی استان	ظرفیت مکانهای ورزشی خاص بانوان
واحد متعارف	زمین	متر مربع	نفر - روز	نفر - روز
بوشهر	۳	۲۷۱۸۶	۳۸۱۰	۱۳۶۰
تنگستان	۳	۳۲۲۴۰	۷۷۰	۳۴۵
جم	۲	۲۰۰۹۰	۱۴۳۰	۳۶۵
دشتستان	۳	۲۵۰۹۶	۶۲۰	۳۷۰
دشتی	۶	۳۱۸۴۰	۴۸۰	۲۳۵
دیر	۲	۲۰۰۹۰	۵۶۰	۲۶۵
دیلیم	۲	۱۱۶۰۰	۴۳۰	۱۶۵
کنگان	۳	۳۰۱۵۰	۴۲۰	۲۰۵
گناوه	۲	۲۲۰۰	۴۶۰	۳۶۰
عسلویه	۳	۱۱۹۰۸	۴۲۰	۱۹۰
کل استان	۲۹	۲۱۲۴۰۰	۹۴۰۰	۳۸۶۰

ماخذ: اداره کل ورزش و جوانان استان

جدول ۴: عملکرد شاخص‌های تربیت بدنی در سال ۱۳۹۶ به تفکیک شهرستان

ورزشکاران تحت پوشش نهادهای ورزش قهرمانی			افراد تحت پوشش نهادهای ورزش همگانی			عنوان
جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	
نفر	نفر	نفر	نفر	نفر	نفر	واحد متعارف
۴۰۰۰	۱۳۳۰	۲۶۷۰	۲۳۱۴۰	۹۹۰۰	۱۳۳۴۰	بوشهر
۱۰۹۴	۲۵۴	۸۴۰	۶۵۹۸	۳۳۵۰	۳۲۴۸	تنگستان
۹۴۰	۲۴۰	۷۰۰	۳۸۶۰	۱۷۳۰	۲۱۳۰	جم
۲۵۶۵	۴۹۵	۲۰۷۰	۱۷۲۵۰	۷۸۰۰	۹۴۵۰	دشتستان
۷۰۵	۱۴۵	۵۶۰	۳۹۴۰	۱۷۰۰	۲۲۴۰	دشتی
۷۹۰	۱۳۰	۶۶۰	۴۷۸۰	۲۰۰۰	۲۷۸۰	دیر
۱۲۶۵	۳۰۰	۹۶۵	۱۲۵۳۰	۴۶۵۰	۷۸۸۰	دیلم
۹۵۵	۱۹۵	۷۶۰	۵۱۵۰	۲۴۵۰	۲۷۰۰	کنگان
۱۹۶۵	۳۱۰	۱۶۵۵	۸۰۹۰	۲۹۳۰	۵۱۶۰	گناوه
۸۰۵	۱۶۵	۶۴۰	۴۸۳۰	۲۲۵۰	۲۵۸۰	عسلویه
۱۵۰۸۴	۳۵۶۴	۱۱۵۲۰	۹۰۱۶۸	۳۸۷۶۰	۵۱۴۰۸	کل استان

ادامه جدول ۴: عملکرد شاخص های تربیت بدنی در سال ۱۳۹۵ به تفکیک شهرستان

مساحت سالنهای ورزشی خصوصی	سالنهای ورزشی خصوصی	مساحت سالنهای ورزشی دولتی	سالنهای ورزشی دولتی	نیروی انسانی فنی				عنوان
				داور	ناجی غریق	مرمی	کارشناس	
متر مربع	سالن	متر مربع	سالن	نفر	نفر	نفر	نفر	واحد متعارف
۳۵۵۸۰	۲۳۱	۴۲۵۰۰	۳۱	۵۹۰	۱۳۵	۷۸۰	۶۲	بوشهر
۱۴۰۷۰	۸۹	۴۸۰۶	۶	۱۱۲	۳۱	۱۹۵	۱۷	تنگستان
۷۱۹۰	۴۲	۹۰۰۰	۱۰	۱۵۲	۴۸	۱۹۶	۲۲	جم
۲۷۱۴۰	۱۷۱	۱۲۱۰۰	۱۷	۲۳۸	۱۰۵	۵۹۰	۳۵	دشتستان
۱۱۷۸۵	۶۶	۶۴۷۰	۵	۱۲۱	۷۷	۲۱۰	۱۷	دشتی
۸۵۶۰	۵۰	۳۱۹۲	۴	۱۳۰	۴۶	۱۰۲	۲۱	دیر
۶۷۵۰	۳۹	۷۰۴۸	۱۰	۱۱۵	۵۸	۲۲۶	۱۸	دیلیم
۶۴۰۰	۴۸	۲۵۶۰	۵	۱۵۰	۸۶	۱۴۰	۲۷	کنگان
۱۱۰۱۰	۶۷	۸۵۹۴	۶	۱۱۰	۴۹	۲۳۷	۱۵	گناوه
۶۲۰۵	۴۷	۱۱۴۹۴	۹	۶۸	۴۰	۱۲۰	۱۳	عسلویه
۱۳۴۶۹۰	۸۵۰	۱۰۷۷۶۴	۱۰۳	۱۷۸۶	۶۷۵	۲۷۹۶	۲۴۷	کل استان

ادامه جدول ۴ : عملکرد شاخص های تربیت بدنی در سال ۱۳۹۶ به تفکیک شهرستان

عنوان	احداث سالن ورزشی	تعداد مکانهای ورزشی روباز	مساحت مکانهای ورزشی روباز	تعداد استخر سرپوشیده	مساحت استخر سرپوشیده
واحد متعارف	متر مربع	مکان	متر مربع	استخر	متر مربع
بوشهر	۱۳۳۵	۲۷	۱۳۵۸۲۱	۱	۳۴۰۰
تنگستان	۰	۷	۵۳۸۰۰	۰	۰
جم	۱۲۰۰	۲	۲۹۰۰۰	۰	۰
دشتستان	۰	۱۵	۱۴۲۲۷۱	۱	۱۳۴۴
دشتی	۰	۹	۷۰۱۲۴	۱	۱۱۰۰
دیر	۰	۶	۵۶۱۲۰	۰	۰
دیلم	۰	۸	۳۹۹۶۸	۰	۰
کنگان	۰	۵	۳۲۰۵۳	۱	۱۱۰۰
گناوه	۰	۴	۵۰۴۰۱	۱	۱۵۷۵
عسلویه	۰	۷	۴۵۸۴۲	۰	۰
کل استان	۲۵۳۵	۹۰	۶۵۵۴۰۰	۵	۸۵۱۹

ادامه جدول ۴: عملکرد شاخص‌های تربیت بدنی در سال ۱۳۹۶ به تفکیک شهرستان

عنوان	تعداد زمینهای ورزشی روستایی	مساحت زمینهای ورزشی روستایی	ظرفیت مکانهای ورزشی استان	ظرفیت مکانهای ورزشی خاص بانوان
واحد متعارف	زمین	متر مربع	نفر - روز	نفر - روز
بوشهر	۳	۲۷۱۸۶	۳۹۰۰	۱۴۰۰
تنگستان	۴	۴۳۳۴۰	۷۹۰	۳۶۰
جم	۲	۲۰۰۹۰	۱۴۷۰	۳۸۰
دشتستان	۳	۲۵۰۹۶	۶۵۰	۳۹۰
دشتی	۶	۳۱۸۴۰	۵۱۰	۲۵۰
دیر	۲	۲۰۰۹۰	۵۹۰	۲۸۰
دیلم	۲	۱۱۶۰۰	۴۵۰	۱۸۰
کنگان	۳	۳۰۱۵۰	۴۴۰	۲۲۰
گناوه	۲	۲۲۰۰	۵۰۰	۳۷۰
عسلویه	۳	۱۱۹۰۸	۴۵۰	۲۰۰
کل استان	۳۰	۲۲۳۵۰۰	۹۷۵۰	۴۰۳۰

ماخذ: اداره کل ورزش و جوانان استان

بخش سوم - آموزش و پرورش

مقدمه

آموزش و پرورش به عمل یا فرآیندی اطلاق می‌شود که از طریق آن دانش، مهارت، شایستگی و کیفیت‌های مطلوب رفتار یا منش به فرد آموخته می‌شود. اینکه آموزش برای فرد و جامعه امری ضروری و مفید است بر کسی پوشیده نیست. دین مبین اسلام بیش از ادیان دیگر به اهمیت آموزش توجه داشته و گویی رسالت اساسی دین اسلام، آموزش و تزکیه نفس انسان بوده است. اگر به تاریخچه آموزش و پرورش و ایجاد مدارس دولتی نگاهی بیندازیم مشخص می‌گردد که بعد از مدرسه دارالفنون در کشور این عمل رونق گرفت. استان بوشهر نیز از این قضیه مستثنی نبود که در سال ۱۳۱۹ قمری برابر با ۱۲۸۰ شمسی ساختمان اولین مدرسه دولتی به نام مدرسه سعادت ایجاد گردید هرچند که ابتدا این مدرسه به صورت مکتب خانه اداره می‌گردیده است و در سال ۱۳۱۷ شیخ محمد خان سعادت از تهران برای مدیریت این مدرسه فرستاده شد و آن را به شکل جدید سازماندهی نمود. در پی ساخت این مدرسه بود که در سال ۱۳۲۷ دومین مدرسه دولتی نوبنیاد فولادی توسط فرزند برومند خالو حسین دشتی به شیوهی امروزی در روستای بردخون، ایجاد گردید.

در نظام جمهوری اسلامی ایران نیز به اهمیت آموزش و پرورش فراوان پرداخته شده است. چنان که حضرت امام خمینی در ابتدای شکل‌گیری نظام، معلمی و آموزش را شغل انبیا دانسته‌اند. آموزش و پرورش علاوه بر آنکه فرصتی فراهم می‌آورد تا افراد توانائی‌ها و استعدادهای خویش را پرورش دهند، دارای آثار و فوائد اجتماعی و اقتصادی نیز می‌باشد. چرا که با ارتقاء سطح تحصیلات مردم جامعه، سطح بهداشت و تغذیه بالاتر، هزینه‌های درمان و سو بسید دارو به طور

نسبی کمتر خواهد شد. حضور در صحنه‌های مختلف اجتماعی افزایش یافته و میزان اعتبار و جرم کاهش می‌یابد.

توجه به نقش آموزش و پرورش در بیشتر برنامه‌های مختلف به خصوص از حیث تامین نیروی انسانی مناسب و مورد نیاز جامعه از جمله دلایل ایجاد تغییرات متعدد در ساختار نظام‌های آموزشی کشورهای مختلف است. در این راستا در ابتدای سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱ نظام آموزشی جدید (۳-۳-۶) جایگزین نظام قدیم آموزشی گردیده است تا براساس نظام جدید دانش‌آموزان برای کسب آداب و مهارت‌های زندگی و اجتماعی آماده شوند. براساس طرح تحول بنیادین آموزش و پرورش، مقاطع تحصیلی شامل ۶ کلاس ابتدایی، ۳ کلاس متوسطه اول (متوسطه اول قدیم) و ۳ کلاس متوسطه دوم می‌باشند. در ادامه به بررسی شاخص‌های مهم آموزش و پرورش در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ و مقایسه آن با سال قبل پرداخته شده است.

تصویر عملکرد شاخص‌های ارزیابی تحولات بخش

تعداد دانش‌آموزان

تعداد کل دانش‌آموزان استان در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ با رشد ۴ درصدی نسبت به سال قبل برابر با ۲۲۱۱۶۵ نفر می‌باشد. در سال مذکور سهم دانش‌آموزان دختر برابر ۴۸/۵ درصد و سهم دانش‌آموزان پسر ۵۱/۵ درصد، سهم دانش‌آموزان غیر دولتی برابر ۱۷/۱ درصد و سهم دانش‌آموزان مناطق روستایی ۲۳/۴ درصد و سهم دانش‌آموزان مناطق شهری ۷۶/۶ درصد می‌باشد که نسبت به سال گذشته افزایش داشته است.

دوره آمادگی

تعداد کل دانش‌آموزان دوره آمادگی استان در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر ۱۶۴۲۱ نفر بوده که معادل ۷/۴ درصد جمعیت دانش‌آموزی استان می‌باشد. در سال مذکور سهم دانش‌آموزان دختر در این مقطع برابر ۴۸/۵ درصد و سهم دانش‌آموزان مناطق روستایی برابر ۲۱/۳ درصد بوده است. طی سال‌های قبل با تشکیل پایه ششم و با توجه به کمبود فضا در مدارس ابتدایی، دوره آمادگی از مدارس دولتی حذف گردید.

دوره ابتدایی

تعداد کل دانش‌آموزان دوره ابتدایی استان در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر ۱۲۰۶۹۴ نفر بوده که معادل ۵۴/۶ درصد جمعیت دانش‌آموزی استان می‌باشد. در سال مذکور سهم دانش‌آموزان دختر برابر ۴۸/۴ درصد، سهم دانش‌آموزان غیر دولتی برابر ۱۱/۱ درصد و سهم دانش‌آموزان مناطق روستایی برابر ۲۷/۸ درصد بوده است.

دوره متوسطه اول

تعداد کل دانش‌آموزان دوره متوسطه اول استان در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر ۴۵۹۱۱ نفر بوده که ۲۰/۸ درصد جمعیت دانش‌آموزی استان می‌باشد. در سال مذکور سهم دانش‌آموزان دختر برابر ۴۸/۴ درصد، سهم دانش‌آموزان غیردولتی برابر ۹/۳ درصد و سهم دانش‌آموزان مناطق روستایی برابر ۲۱/۹ درصد بوده است.

دوره متوسطه دوم و فنی و کار دانش

تعداد کل دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم استان در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر ۳۰۱۶۹ نفر بوده که معادل ۱۳/۶ درصد جمعیت دانش‌آموزی استان می‌باشد. در سال مذکور سهم دانش‌آموزان دختر برابر ۵۰/۸ درصد، سهم دانش‌آموزان غیردولتی برابر ۷/۸ درصد و سهم دانش‌آموزان مناطق روستایی برابر ۹/۶ درصد بوده است. تعداد دانش‌آموزان دوره فنی و کار دانش در سال تحصیلی مذکور برابر با ۹۳۷۰ نفر بوده که معادل ۴/۲ درصد جمعیت دانش‌آموزی استان می‌باشد.

جدول ۱: تعداد دانش آموزان استان به تفکیک مقاطع شهری - روستایی دولتی - غیر دولتی و جنس در سال ۹۷-۱۳۹۶

شرح	آمادگی	ابتدایی	متوسطه اول	متوسطه دوم	فنی و کاردانش	جمع		
پسر	۰	۳۸۰۴۳	۱۵۵۹۲	۷۲۴۳	۵۰۹۰	۶۵۹۶۸		
	۰	۳۷۱۷۵	۱۶۰۴۹	۹۶۶۶	۲۹۲۲	۶۵۸۱۲		
	۰	۷۵۲۱۸	۳۱۶۴۱	۱۶۹۰۹	۸۰۱۲	۱۳۱۷۸۰		
دختر	۶۶۲۷	۷۳۱۳	۲۸۳۰	۸۵۶	۴۹۲	۱۸۱۱۸		
	۶۳۰۱	۴۶۵۸	۱۳۸۴	۹۱۷	۹۰	۱۳۳۵۰		
	۱۲۹۲۷	۱۱۹۷۱	۴۲۱۴	۱۷۷۳	۵۸۲	۳۱۴۶۷		
پسر	۰	۱۶۱۶۰	۵۲۱۸	۶۶۷	۴۹۱	۲۲۵۳۶		
	۰	۱۵۹۱۵	۴۷۷۲	۱۴۵۰	۲۸۱	۲۲۴۱۸		
	۰	۳۲۰۷۵	۹۹۹۰	۲۱۱۷	۷۷۲	۴۴۹۵۴		
دختر	۱۸۲۹	۷۴۰	۳۵	۰	۴	۲۶۰۸		
	۱۶۶۵	۶۹۰	۳۱	۰	۰	۲۳۸۶		
	۳۴۹۴	۱۴۳۰	۶۶	۰	۴	۴۹۹۴		
پسر	۰	۵۴۲۰۳	۲۰۸۱۰	۷۹۱۰	۵۵۸۱	۸۸۵۰۴		
	۰	۵۳۰۹۰	۲۰۸۲۱	۱۱۱۱۶	۳۲۰۳	۸۸۲۳۰		
	۰	۱۰۷۲۹۳	۴۱۶۳۱	۱۹۰۲۶	۸۷۸۴	۱۷۶۷۳۴		
دختر	۸۴۵۶	۸۰۵۳	۲۸۶۵	۸۵۶	۴۹۶	۲۰۷۲۶		
	۷۹۶۶	۵۳۴۸	۱۴۱۵	۹۱۷	۹۰	۱۵۷۳۶		
	۱۶۴۲۱	۱۳۴۰۱	۴۲۸۰	۱۷۷۳	۵۸۶	۳۶۴۶۱		
پسر	۸۴۵۶	۶۲۲۵۶	۲۳۶۷۵	۸۷۶۶	۶۰۷۷	۱۰۹۲۳۰		
	۷۹۶۶	۵۸۴۳۸	۲۲۲۳۶	۱۲۰۳۳	۳۲۹۳	۱۰۳۹۶۶		
	۱۶۴۲۱	۱۲۰۶۹۴	۴۵۹۱۱	۲۰۷۹۹	۹۳۷۰	۲۱۳۱۹۵		

مأخذ: اداره کل آموزش و پرورش استان

تعداد کادر آموزشی (رسمی و پیمانی و قراردادی)

کادر آموزشی شامل کلیه کارمندان معلم، مدیر معلم و معلم ورزش می‌باشد که در مقاطع ابتدایی، متوسطه اول، متوسطه دوم و استثنایی مشغول به فعالیت می‌باشند.

در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ تعداد کادر آموزشی رسمی استان برابر ۱۱۲۹۱ نفر بوده که از این تعداد ۶۵۱۷ نفر مرد و ۴۷۷۸ نفر زن می‌باشند. در سال مذکور تعداد کادر آموزشی ابتدایی استان برابر ۵۲۹۷ نفر بوده که نسبت به سال قبل ۲۲/۰۱ درصد کاهش داشته است. همچنین تعداد کادر آموزشی متوسطه اول استان برابر ۲۸۲۰ نفر بوده که ۲۳/۸ درصد نسبت به سال قبل کاهش داشته است. بعلاوه تعداد کادر آموزشی متوسطه دوم استان برابر ۳۱۷۸ نفر بوده که ۲۰/۸ درصد نسبت به سال قبل کاهش داشته است.

جدول ۲: تعداد کادر آموزشی استان به تفکیک مقاطع تحصیلی، نوع قرارداد و جنسیت در

سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

شرح	ابتدایی	متوسطه اول	متوسطه دوم	استثنایی	جمع		
						زن	مرد
زن	۲۸۸۱	۱۳۲۶	۱۲۹۶	۱۷۱	۵۶۷۴		
مرد	۱۵۲۵	۱۲۹۰	۱۳۲۵	۸۷	۴۲۲۷		
جمع	۴۴۰۶	۲۶۱۶	۲۶۲۱	۲۵۸	۹۹۰۱		
زن	۶۳۸	۱۰۰	۸۳	۱۳	۸۳۴		
مرد	۲۴۵	۱۰۲	۱۹۱	۱۲	۵۵۰		
جمع	۸۸۳	۲۰۲	۲۷۴	۲۵	۱۳۸۴		
زن	۷	۲	۰	۰	۹		
مرد	۱	۰	۰	۰	۱		
جمع	۸	۲	۰	۰	۱۰		
زن	۳۵۲۶	۱۴۲۸	۱۳۷۹	۱۸۴	۶۵۱۷		
مرد	۱۷۷۱	۱۳۹۲	۱۵۱۶	۹۹	۴۷۷۸		
جمع	۵۲۹۷	۲۸۲۰	۲۸۹۵	۲۸۳	۱۱۲۹۵		

ماخذ: اداره کل آموزش و پرورش استان

تعداد آموزشگاه و کلاس

در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ تعداد ۱۷۴۱ آموزشگاه دولتی در دوره‌های ابتدایی، متوسطه اول، متوسطه عمومی در استان دایر بوده (۸/۷ درصد افزایش نسبت به سال تحصیلی قبل) که به ترتیب شامل ۹۳۱ آموزشگاه ابتدایی، ۴۱۵ آموزشگاه متوسطه اول، ۳۴۸ آموزشگاه متوسطه دوم و ۴۷ آموزشگاه دوره استثنایی می‌باشد.

در این سال شهرستان دشتستان با ۴۴۱ آموزشگاه دارای بیشترین تعداد آموزشگاه بوده و شهرستان دیلم با ۶۴ آموزشگاه کمترین تعداد آموزشگاه را در سطح استان داشته است.

جدول ۳: تعداد آموزشگاه به تفکیک شهرستان طی سال‌های ۹۷-۱۳۹۶

جمع کل	مقطع تحصیلی				شهرستان
	استثنائی	متوسطه دوم	متوسطه اول	ابتدایی	
۳۴۱	۱۱	۷۷	۸۲	۱۷۱	بوشهر
۱۷۳	۳	۳۲	۴۴	۹۴	تنگستان
۱۱۴	۱	۱۹	۲۸	۶۶	چم
۴۴۱	۱۵	۸۱	۱۰۸	۲۳۷	دشتستان
۱۷۳	۵	۳۱	۳۸	۹۹	دشتی
۱۰۱	۱	۲۳	۲۱	۵۶	دیر
۶۴	۲	۱۰	۱۴	۳۸	دیلم
۷۶	۱	۱۷	۱۸	۴۰	عسلویه
۹۳	۱	۲۴	۲۰	۴۸	کنگان
۱۶۴	۷	۳۳	۴۲	۸۲	گناوه
۱۷۴۱	۴۷	۳۴۸	۴۱۵	۹۳۱	جمع

ماخذ: اداره کل آموزش و پرورش استان

جدول ۴: تعداد دانش‌آموزان دوره متوسطه استان در رشته‌های نظری، فنی و حرفه‌ای،
کاردانش به تفکیک دولتی - غیردولتی و جنس در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ و ۹۶-۱۳۹۷
(بدون بزرگسال)

جمع		کار و دانش		فنی و حرفه‌ای		نظری		پایه اول		شرح
								۹۶-۱۳۹۵		
۱۹۵۵۵	۱۸۹۱۰	۳۳۹۸	۳۳۶۱	۲۲۸۳	۲۰۲۵	۷۹۱۰	۷۸۱۵	۶۰۶۴	۵۷۰۹	پسر
۲۰۳۷۱	۱۹۵۵۲	۱۸۰۸	۱۷۱۵	۱۳۹۵	۱۳۸۲	۱۱۱۱۶	۱۰۷۹۳	۶۰۵۲	۵۶۶۲	دختر
۳۹۹۲۶	۳۸۴۶۲	۵۱۰۶	۵۰۷۶	۳۶۷۸	۳۴۰۷	۱۹۰۲۶	۱۸۶۰۸	۱۲۱۱۶	۱۱۳۷۱	کل
۱۹۲۳	۱۸۸۱	۴۷۰	۴۷۴	۲۶	۲۷	۸۵۶	۸۶۸	۵۷۱	۵۱۲	پسر
۱۳۴۱	۱۱۴۸	۳۶	۴۰	۵۴	۲۲	۹۱۷	۷۸۴	۳۳۴	۳۰۲	دختر
۳۲۶۴	۳۰۲۹	۵۰۶	۵۱۴	۸۰	۴۹	۱۷۷۳	۱۶۵۲	۹۰۵	۸۱۴	کل
۲۱۴۷۸	۲۰۷۹۱	۳۷۶۸	۳۸۳۵	۲۳۰۹	۲۰۵۲	۸۷۶۶	۸۶۸۳	۶۶۳۵	۶۲۲۱	پسر
۲۱۷۱۲	۲۰۷۰۰	۱۸۴۴	۱۷۵۵	۱۴۴۹	۱۴۰۴	۱۲۰۳۳	۱۱۵۷۷	۶۳۸۶	۵۹۶۴	دختر
۴۳۱۹۰	۴۱۴۹۱	۵۶۱۲	۵۵۹۰	۳۷۵۸	۳۴۵۶	۲۰۷۹۹	۲۰۲۶۰	۱۳۰۲۱	۱۲۱۸۵	کل

جدول ۵: تعداد کلاس‌های هوشمندسازی شده طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۶ به تفکیک هر شهرستان

شهرستان	تعداد کل کلاس‌ها	کلاس‌های هوشمندسازی شده	درصد کلاس‌های هوشمند نسبت به کل کلاس‌ها در هر شهرستان
بوشهر	۱۶۸۹	۰	۰
دشتستان	۱۸۱۱	۰	۰
دشتی	۶۶۱	۸	۱/۲
گناوه	۶۴۷	۱۳	۲
دیلم	۲۴۸	۸	۳/۲۲
تنگستان	۶۶۲	۲۵	۳/۷۷
کنگان	۵۳۰	۲۴	۴/۵
دیر	۴۷۷	۲۰	۴/۱
جم	۴۶۴	۰	۰
عسلویه	۳۷۳	۰	۰
جمع	۷۵۶۲	۹۸	۱/۳

مأخذ: اداره کل آموزش و پرورش استان

جدول ۶: تعداد آموزشگاه، کلاس، دانش آموز دختر و پسر استان به تفکیک دوره و مدارس در

سال ۹۷-۱۳۹۶

شرح	مدارس ایثارگران	مدارس شاهد	مدارس نمونه دولتی	مدارس شبانه روزی	مراکز آموزشی استعدادهای درخشان	مدارس استثنائی	کل
آموزشگاه	۰	۰	۰	۰	۰	۲۳	۲۳
کلاس	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳	۱۳
دانش آموز دختر	۰	۰	۰	۰	۰	۶۸	۶۸
دانش آموز دختر و پسر	۰	۰	۰	۰	۰	۱۹۰	۱۹۰
آموزشگاه	۰	۱۷	۰	۰	۰	۲۷	۴۴
کلاس	۰	۱۷۶	۰	۰	۰	۴۸	۲۲۴
دانش آموز دختر	۰	۲۳۶۸	۰	۰	۰	۲۶۲	۲۶۳۰
دانش آموز دختر و پسر	۰	۴۹۱۱	۰	۰	۰	۶۹۸	۵۶۰۹
آموزشگاه	۴	۵	۱۵	۱۴	۱۰	۱۶	۶۴
کلاس	۴	۵۰	۸۴	۷۳	۴۲	۲۳	۲۷۶
دانش آموز دختر	۱۴	۷۵۲	۱۰۵۹	۱۰۲۷	۴۲۲	۶۴	۳۳۳۸
دانش آموز دختر و پسر	۱۴	۱۴۶۸	۲۴۰۹	۱۹۱۲	۸۳۶	۱۶۷	۶۸۰۶
آموزشگاه	۱۸	۵	۲۱	۲۱	۱۰	۷	۸۲
کلاس	۳۶	۴۷	۱۶۰	۱۲۳	۷۰	۱۰	۴۴۶
دانش آموز دختر	۸	۵۳۹	۱۴۴۵	۱۱۶۲	۶۲۷	۲۵	۳۸۰۶
دانش آموز دختر و پسر	۲۷۴	۱۱۳۰	۳۱۸۵	۲۵۳۵	۱۳۲۵	۶۰	۸۵۰۹
آموزشگاه	۲۲	۲۷	۳۶	۳۵	۲۰	۷۳	۲۱۳
کلاس	۴۰	۲۷۳	۲۴۴	۱۹۶	۱۱۲	۹۴	۹۵۹
دانش آموز دختر	۲۲	۳۶۵۹	۲۵۰۴	۲۱۸۹	۱۰۴۹	۴۱۹	۹۸۴۲
دانش آموز دختر و پسر	۲۸۸	۷۵۰۹	۵۵۹۴	۴۴۴۷	۲۱۶۱	۱۱۱۵	۲۱۱۱۴

جدول ۷: تعداد کلاس‌های دایر استان به تفکیک مقاطع، شهری - روستایی، دولتی - غیردولتی در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ (بدون بزرگسال)

جمع	متوسطه عمومی	متوسطه اول	ابتدایی	شرح	
				دولتی	غیر دولتی
۱۳۹۶-۹۷	۱۳۹۶-۹۷	۱۳۹۶-۹۷	۱۳۹۶-۹۷		
۵۲۶۶	۱۲۹۲	۱۱۵۰	۲۸۲۴	دولتی	
۱۳۰۸	۲۴۹	۲۳۵	۸۲۴	غیر دولتی	
۶۵۷۴	۱۵۴۱	۱۳۸۵	۳۶۴۸	کل	
۲۴۶۷	۱۹۹	۵۶۵	۱۷۰۳	دولتی	
۱۰۷	۲	۶	۹۹	غیر دولتی	
۲۵۷۴	۲۰۱	۵۷۱	۱۸۰۲	کل	
۷۷۳۳	۱۴۹۱	۱۷۱۵	۴۵۲۷	دولتی	
۱۴۱۵	۲۵۱	۲۴۱	۹۲۳	غیر دولتی	
۹۱۴۸	۱۷۴۲	۱۹۵۶	۵۴۵۰	کل	

بخش چهارم - آموزش فنی و حرفه‌ای

مقدمه

امروزه تربیت نیروی انسانی ماهر و متخصص و کارآمد از عوامل کلیدی و انکارناپذیر در توسعه اقتصادی و اجتماعی هر کشور محسوب می‌گردد و هر نوع سرمایه‌گذاری کلان در بخش‌های مختلف اقتصادی نیازمند به برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری در بخش نیروی انسانی و توسعه منابع انسانی می‌باشد. آموزش‌های فنی و حرفه‌ای می‌تواند فرد را برای احراز شغل، حرفه و کسب‌وکار پایدار متناسب با فناوری روز و علوم وابسته به همراه مهارت‌های ویژه مشاغل آماده نماید.

نظام آموزش مهارت و فناوری شامل آموزش‌هایی است که باهدف ارتقاء، انتقال دانش کار و فناوری، به هنگام کردن مهارت‌های شغلی، افزایش مستمر و فزاینده بهره‌وری در تمامی سطوح تحصیلی مهارت و فناوری که به‌صورت آموزش‌های رسمی و آموزش‌های تکمیلی بین سطوح طراحی و اجرا می‌شود با استفاده از فناوری‌های آموزشی روز و ظرفیت‌های آموزشی محیط کار، افراد را بر اساس استانداردها و صلاحیت‌های شغلی و با تأکید بر اخلاق حرفه‌ای برای احراز شغل، حرفه و کسب‌وکار تا سطح مطلوب تربیت می‌کند.

اهداف نظام آموزش مهارت و فناوری شامل: تربیت و افزایش کارایی و اثربخشی نیروی انسانی موردنیاز در بخش‌های مختلف صنعت، کشاورزی، خدمات و فرهنگ و هنر بر اساس استانداردهای شغلی و نیاز بازار کار داخلی و نیز تقاضای بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی می‌باشد.

منظور از آموزش فنی و حرفه‌ای، آموزش‌های عملی و علمی کاربردی است که به‌منظور کسب و یا ارتقاء سطح مهارت و تخصص افراد برای توانایی در احراز شغل ارائه می‌گردد. آموزش‌های مذکور شامل، آموزش‌های رسمی و غیررسمی می‌باشد. آموزش‌های رسمی در دوره متوسطه و کاردانی در رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش ارائه می‌گردد و افراد پس از گذراندن دوره متوسطه مدرک دیپلم و پس از گذراندن دوره کاردانی در آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای مدرک فوق‌دیپلم

دریافت می‌نمایند. آموزش‌های غیررسمی طی دوره‌های آموزش کوتاه‌مدت توسط مراکز آموزشی وابسته به سازمان فنی و حرفه‌ای ارائه می‌گردد و افراد پس از گذراندن دوره، گواهینامه مهارت دوره را دریافت می‌نمایند.

عملکرد شاخص‌های ارزیابی تحولات بخش

آموزش‌های رسمی

متوسطه فنی و حرفه‌ای و کاردانش

آموزش‌های رسمی فنی و حرفه‌ای استان، توسط اداره کل آموزش و پرورش استان انجام می‌پذیرد. این آموزش‌ها عمدتاً در دبیرستان‌های کار و دانش و هنرستان‌های دولتی و غیرانتفاعی در مقطع آموزشی متوسطه ارائه می‌شود. در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ تعداد ۹۳۷۰ هنرجو (۳۲۹۳ دختر و ۶۰۷۷ پسر) در هنرستان‌های استان تحصیل می‌کردند که معادل ۴/۴ درصد جمعیت دانش‌آموزی استان می‌باشد. از این تعداد ۹۱/۷ درصد در شهرها و تنها ۸/۳ درصد در روستاها مشغول تحصیل می‌باشند. قابل ذکر است تعداد هنرجویان شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کار و دانش آموزش و پرورش استان در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ نسبت به سال قبل روند نزولی و کاهش ۶/۱ درصدی داشته است.

تعداد ۸۷۸۴ نفر (معادل ۹۳/۷ درصد) هنرجویان فنی و حرفه‌ای و کار و دانش استان در مدارس دولتی و ۵۸۶ هنرجو (معادل ۶/۳ درصد) در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ در مدارس غیر دولتی استان مشغول تحصیل بوده‌اند.

دانشکده‌های فنی و حرفه‌ای

با توجه به اینکه تاکنون در استان بالاترین مدرک اعطایی به دانشجویان بخش آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت آموزی، مدرک کاردانی می‌باشد این دانشجویان در دو دانشکده پسرانه امام خامنه‌ای و دخترانه الزهرا در استان مشغول به تحصیل می‌باشند که آمار این دانشکده‌ها به قرار ذیل می‌باشد.

دانشکده فنی و حرفه‌ای پسرانه امام خامنه‌ای

آموزشکده فنی و حرفه‌ای پسرانه امام خامنه‌ای در سال ۱۳۸۹ تبدیل به دانشکده امام خامنه‌ای گردید. این دانشکده در ۷ رشته آموزشی در مقطع کاردانی از بین دانش‌آموزان پسر فنی و حرفه‌ای و کار و دانش در رشته‌های حسابداری، برق صنعتی، الکترونیک عمومی، ساختمان، مکانیک خودرو، صنایع شیمیایی و نرم‌افزار کامپیوتر دانشجو پذیرش می‌نماید. در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ تعداد ۱۲۲۷ نفر در این آموزشکده مشغول به تحصیل بوده‌اند که نسبت به سال گذشته که ۱۰۲۵ نفر بوده ۱۹/۷ درصد افزایش داشته است.

دانشکده فنی و حرفه‌ای دخترانه الزهرا

آموزشکده فنی و حرفه‌ای دخترانه الزهرا در سال ۱۳۸۹ تبدیل به دانشکده الزهرا گردید. این دانشکده در ۷ رشته آموزشی در مقطع کاردانی از بین دانش‌آموزان دختر فنی و حرفه‌ای و کار و دانش در رشته‌های معماری، حسابداری، نرم‌افزار کامپیوتر، صنایع شیمیایی، گرافیک، طراحی دوخت و مربی کودک دانشجو می‌پذیرد. در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ تعداد ۱۱۴۸ نفر در این آموزشکده مشغول به تحصیل بوده‌اند که نسبت به سال گذشته که ۷۱۶ نفر بوده ۶۰/۳ درصد افزایش داشته است.

آموزش‌های غیر رسمی

ارائه آموزش‌های غیررسمی فنی و حرفه‌ای استان، در بخش دولتی توسط اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان انجام می‌پذیرد. این آموزش‌ها عمدتاً در مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای ثابت، مراکز سیار آموزشی و مراکز جوار کارخانجات ارائه می‌شود. آموزش‌های فنی و حرفه‌ای بخش غیردولتی توسط آموزشگاه‌های آزاد فنی و حرفه‌ای با نظارت و مجوز اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان انجام می‌پذیرد.

مراکز آموزشی غیر رسمی شامل مراکز ثابت، آموزشگاه‌های آزاد، سیار و زندان، آموزش در صنایع، پادگان‌ها و صنعت ساختمان می‌شود. تعداد کل آموزش دیدگان این مراکز در سال ۱۳۹۶ برابر با ۴۳۰۶۷ نفر می‌باشد که در مقایسه با سال قبل ۲۰ درصد کاهش داشته است. در سال مذکور سهم آموزش دیدگان در مراکز ثابت ۲۷/۱ درصد، آموزشگاه‌های آزاد ۳۰/۲ درصد، سیار و زندان ۱۴/۵ درصد، آموزش در صنایع ۸/۷ درصد، آموزش در پادگان‌ها ۱۲/۷ درصد و سایر آموزش‌ها ۶/۸ درصد

می‌باشد. اطلاعات مذکور نشان می‌دهد که آموزشگاه‌های آزاد و مراکز ثابت سهم قابل توجه‌ای در آموزش تعداد آموزش دیدگان دارند.

آموزش در مراکز ثابت

در مراکز ثابت معمولاً آموزش‌های تخصصی و پایه‌ای ارائه می‌گردد. هر یک از این مراکز دارای چند کارگاه آموزشی بوده و کارگاه‌ها عمدتاً دارای تجهیزات و ماشین‌آلات ویژه می‌باشند. در سال ۱۳۹۶ در استان ۱۵ مرکز ثابت فعال بوده و این مراکز دارای ۸۹ کارگاه آموزشی و ۹۶ نفر کادر آموزشی بوده‌اند که نسبت به سال قبل به ترتیب ۹/۹ و ۱۷ درصد رشد داشته است. تعداد آموزش دیدگان این مراکز در سال مذکور برابر ۱۱۶۹۱ نفر بوده است که نسبت به سال ۱۳۹۵ سیر نزولی ۴۳ درصدی داشته است. علت تغییرات عمده درصدی در مراکز ثابت و کاهش چشمگیر آموزش دیدگان طی سالهای ۹۵ و ۹۶ این است که حجم عملیات ابلاغی در حوزه‌های متفاوت هر سال عوض می‌گردد و در کل سازمان فنی و حرفه‌ای سیاست افزایش تعهدات در روستاها و نیز پادگان‌ها و زندان‌ها را جایگزین تعهدات در مراکز ثابت و شهرها نموده است.

آموزش توسط واحدهای سیار و زندان

واحدهای سیار به منظور جبران کمبود مراکز ثابت در نقاط دور دست و فاقد مراکز آموزشی طراحی شده است. هر یک از واحدهای مذکور از ترکیب یک یا چند مربی در رشته‌های متنوع آموزشی با تجهیزات لازم از مراکز ثابت تشکیل و به نقاطی که داوطلب کارآموزی به اندازه کافی باشد اعزام می‌شوند و پس از آموزش به مراکز خود باز می‌گردند. تعداد آموزش دیدگان توسط واحدهای سیار و زندان در سال ۱۳۹۶ برابر ۶۲۵۲ نفر می‌باشد که نسبت به سال قبل که برابر با ۱۷۶۹ بوده است ۲۵۳ درصد افزایش یافته است. دلیل این افزایش همانطور که قبلاً ذکر شد بالا رفتن تعهد سازمان فنی و حرفه‌ای در این حوزه بوده است.

آموزش در پادگان‌ها

به منظور احراز شرایط اشتغال جوانان بعد از خدمت سربازی، طرح آموزش فنی و حرفه‌ای سربازان در پادگان‌ها انجام می‌گردد و پس از پایان دوره و انجام آزمون، گواهینامه مهارت اعطا می‌گردد.

تعداد آموزش دیدگان پادگان‌ها در سال ۱۳۹۶ برابر ۵۴۵۲ نفر می‌باشد که نسبت به سال قبل ۵۵۰ درصد افزایش داشته است. افزایش این حوزه بدلیل درخواست نیروهای مسلح و بالا رفتن تعهد سازمان به این حوزه بوده است زیرا افزایش این آموزش‌ها می‌تواند در اشتغال جوانان در پایان خدمت سربازی کمک قابل توجهی نماید و می‌بایست مسئولین پادگان‌های نظامی و همچنین مسئولین اداره کل فنی و حرفه‌ای استان به این آموزش‌ها توجهی ویژه داشته باشند تا این افراد بعد از دوران خدمت سربازی بتوانند با ایجاد اشتغال سهمی در کاهش نرخ بیکاری جامعه ایفا نمایند.

آموزش در صنایع

آموزش در صنایع به صورت جوار کارخانه، ضمن کار و تعلیمات سرپرستی انجام می‌گیرد. در سال ۱۳۹۶ تعداد آموزش دیدگان در صنایع استان ۳۷۳۷ نفر بوده که نسبت به سال قبل ۱۱۸ درصد افزایش یافته است.

آموزشگاه‌های آزاد

آموزشگاه‌های آزاد توسط بخش خصوصی تأسیس و اداره می‌شوند. یکی از سیاست‌های دولت در سال‌های اخیر تقویت بخش خصوصی و جلب مشارکت این بخش بوده است. آموزشگاه‌های آزاد تحت نظارت سازمان فنی و حرفه‌ای بوده و منطبق با استانداردهای آموزشی آن فعالیت می‌نمایند. در پایان دوره‌های آموزشی نیز این آموزشگاه‌ها، کارآموزان خود را برای شرکت در آزمون به سازمان فنی و حرفه‌ای معرفی می‌نمایند. کارآموزان می‌توانند پس از موفقیت در آزمون دوره، گواهینامه مهارت دوره دریافت نمایند.

تعداد آموزش دیدگان آموزشگاه‌های آزاد در سال ۱۳۹۶ برابر با ۱۲۹۹۱ نفر می‌باشد که این رقم نسبت به سال قبل ۰/۴۲ کاهش داشته است. از عوامل الی کاهش در میزان آموزش‌های بخش غیردولتی استان، می‌توان به شرایط نابسامان اقتصادی جامعه و نوسان شدید ارز و تورم منتج از تحریم‌های یک جانبه کشور اشاره نمود که باعث شده نزدیک به ۵۰ درصد بنگاه‌های اقتصادی استان تعطیل گردد که به تبع آن تقاضای بازار نیز برای جذب نیروی کار جدید کاهش یابد و به دنبال آن میزان آموزش‌های فنی و حرفه‌ای نیز کم شده است.

جدول ۱: شاخصهای آموزش فنی و حرفه ای استان بوشهر سال به تفکیک شهرستان و مقایسه با کشور ۱۳۹۶

عنوان شاخص یا نماینگر	مراکز ثابت فنی و حرفه ای	تعداد کارگاه های آموزشی	مراکز ثابت فنی و حرفه ای	تعداد رشته های آموزشی	تعداد مربیان رسمی و پیمانی مراکز ثابت فنی و	تعداد آموزش دیدگان	تعداد مراکز فنی و حرفه ای خصوصی	تعداد آموزش دیدگان و حرفه ای خصوصی
واحد	مرکز	کارگاه	مرکز	رشته	مربی	نفر	مرکز	نفر
کشور	۵۸۶	۳۵۳۰	۶۴	۶۴	۴۰۹۹	۸۵۶۷۲	۱۳۲۹۰	۶۸۲۱۷۹
استان	۱۵	۸۹	۳۹	۳۹	۷۷	۱۱۶۹۱	۱۲۹	۱۲۹۹۱
بوشهر	۵	۳۱	۳۰	۳۰	۲۷	۴۰۳۰	۵۹	۷۱۷۰
تنگستان	۱	۴	۶	۶	۱	۳۰۸	۶	۲۱۷
چم	۱	۳	۸	۸	۲	۳۶۲	۳	۱۵۲
دشتستان	۲	۱۳	۲۴	۲۴	۱۵	۲۰۶۴	۳۳	۳۵۰۲
دشتی	۱	۱۰	۱۲	۱۲	۴	۸۳۰	۱۰	۵۶۳
دیر	۱	۳	۱۱	۱۱	۱	۳۴۲	۱	۱۰
دیلم	۱	۵	۱۳	۱۳	۷	۶۱۰	۲	۳۹
کنگان	۱	۱۰	۱۲	۱۲	۷	۱۳۹۸	۷	۷۰۲
گناوه	۲	۱۰	۱۹	۱۹	۱۳	۱۷۴۷	۸	۶۳۶
عسلویه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

*در ستون مربوط به کل استان رشته های تکراری از سرجمع شهرستانها کسر گردیده است.

مأخذ: اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان بوشهر

جدول ۲: تعداد آموزش دیدگان مراکز ثابت اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان بوشهر به تفکیک شهرستان طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۲

سال	آموزش دیدگان			صنعت		خدمات		کشاورزی		فرهنگ و هنر	
	جمع	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن
۱۳۹۲	۱۲۲۰۲	۸۹۵۰	۳۲۵۳	۵۳۵۵	۳۶۸	۳۰۶۲	۱۸۹۶	۴۱۰	۳۶۰	۱۲۳	۶۲۹
۱۳۹۳	۱۴۵۲۷	۸۸۵۸	۵۶۶۹	۵۵۴۳	۱۰۵۲	۳۹۰۰	۳۰۴۶	۳۵۳	۸۹۴	۶۲	۶۷۷
۱۳۹۴	۱۹۴۴۴	۱۲۲۶۶	۷۱۷۸	۷۷۵۹	۹۲۲	۳۸۵۶	۳۷۸۲	۵۴۵	۹۶۲	۱۰۶	۱۵۱۲
۱۳۹۵	۲۰۵۳۰	۱۳۰۱۸	۷۵۱۲	۷۹۷۶	۱۱۲۶	۴۳۱۱	۳۶۸۴	۵۳۶	۹۷۲	۱۹۵	۱۷۳۰
۱۳۹۶	۳۰۰۷۶	۲۱۴۳۳	۸۶۴۳	۱۱۸۳۹	۸۱۰	۸۴۲۱	۴۷۹۴	۹۷۹	۹۲۰	۱۹۴	۲۱۱۹
بوشهر	۱۰۸۱۰	۹۱۳۲	۱۶۷۸	۵۷۹۱	۱۶۵	۳۹۵۵	۷۹۶	۳۸۶	۳۲۱	۰	۳۹۶
تنگستان	۸۵۴	۷۷۰	۸۴	۳۲۰	۰	۳۵۹	۴۹	۹۱	۰	۰	۳۵
جم	۷۳۱	۳۰۰	۴۳۱	۱۲۶	۲۱	۱۵۹	۳۹۷	۱۵	۰	۰	۱۳
دشتستان	۶۱۲۳	۴۱۴۳	۱۹۸۰	۲۳۰۱	۳۵۱	۱۴۳۹	۷۶۸	۲۴۷	۳۲۱	۱۵۶	۵۴۰
دشتی	۲۵۱۱	۱۸۴۸	۶۶۳	۶۵۳	۲۲	۱۰۷۳	۵۳۲	۸۴	۶۰	۳۸	۴۹
دیر	۱۳۳۵	۶۱۴	۷۲۱	۲۱۴	۱۸	۳۷۵	۵۶۹	۲۵	۰	۰	۱۳۴
دیلم	۱۲۲۹	۷۲۴	۵۰۵	۳۳۶	۳۳	۳۲۳	۱۳۸	۶۵	۱۵۴	۰	۱۸۰
عسلویه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
کنگان	۲۵۶۳	۲۱۶۲	۴۰۱	۱۲۰۷	۲۳	۹۲۳	۲۶۰	۳۲	۰	۰	۱۱۸
گناوه	۳۹۲۰	۱۷۴۰	۲۱۸۰	۸۹۱	۱۷۷	۸۱۵	۱۲۸۵	۳۴	۶۴	۰	۶۵۴

مأخذ: اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان بوشهر

جدول ۳: تعداد آموزش دیدگان مراکز ثابت اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان بوشهر طی سالهای ۹۶-۱۳۹۳

مراکز ثابت			مربیان			سال و شهرستان
زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	
۳	۱۲	۱۵	۴	۳۳	۳۷	۱۳۹۳
۳	۱۲	۱۵	۴	۳۳	۳۷	۱۳۹۴
۳	۱۲	۱۵	۳۰	۵۲	۸۲	۱۳۹۵
۳	۱۲	۱۵	۳۶	۶۰	۹۶	۱۳۹۶
۱	۴	۵	۱۰	۲۱	۳۱	بوشهر
۰	۱	۱	۰	۳	۳	تنگستان
۰	۱	۱	۲	۲	۴	جم
۱	۱	۲	۶	۱۰	۱۶	دشتستان
۰	۱	۱	۲	۴	۶	دشتی
۰	۱	۱	۲	۱	۳	دیر
۰	۱	۱	۵	۵	۱۰	دیلم
۰	۰	۰	۰	۰	۰	عسلویه
۰	۱	۱	۰	۸	۸	کنگان
۱	۱	۲	۹	۶	۱۵	گناوه

مأخذ: اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان بوشهر

جدول ۴: تعداد کارآموزان آموزش های فنی و حرفه ای در سالهای ۹۶-۱۳۹۵

سال	تعداد حرفه	تعداد دوره های برگزار شده (دوره)	تعداد آموزش گیرندگان (نفر)	تعداد قبول شدگان (نفر)
۱۳۹۵	۴۴۰	۲۸۶۵	۳۰۶۳۵	۲۵۷۴۱
۱۳۹۶	۵۲۶	۲۲۰۱	۳۰۰۷۶	۱۵۹۲۱

مأخذ: اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان

جدول ۵: تعداد آموزش دیدگان سازمان فنی و حرفه‌ای در سال ۱۳۹۶

شرح	مراکز ثابت	سیار و زندان	پادگان	آموزش در صنایع	صنعت ساختمان*	آموزشگاه های آزاد	سایر	جمع
بوشهر	۴۰۳۰	۱۱۲۵	۲۸۵۱	۲۰۲۷	۰	۷۱۷۰	۷۷۷	۱۷۸۹۰
تنگستان	۳۰۸	۳۱۶	۷۰	۴۱	۰	۲۱۷	۱۱۹	۱۰۷۱
دشتستان	۲۰۶۴	۱۹۹۵	۶۹۷	۴۶۱	۰	۳۵۰۲	۹۰۶	۹۶۲۵
دشتی	۸۴۰	۹۱۹	۳۶۳	۲۱۲	۰	۵۶۳	۱۸۷	۳۰۷۴
دیر	۳۴۲	۴۳۷	۲۴۵	۹۳	۰	۱۰	۲۱۸	۱۳۴۵
دیلم	۶۱۰	۳۱۱	۱۶۵	۴۴	۰	۳۹	۹۹	۱۲۶۸
کنگان	۱۳۹۸	۲۵۳	۳۹۱	۴۱۰	۰	۷۰۲	۱۱۱	۳۲۶۵
گناوه	۱۷۴۷	۸۲۴	۴۸۳	۳۹۸	۰	۶۳۶	۴۶۸	۴۵۵۶
جم	۳۶۲	۷۲	۱۸۷	۵۱	۰	۱۵۲	۵۹	۸۸۳
جمع	۱۱۶۹۱	۶۲۵۲	۵۴۵۲	۳۷۳۷	۰	۱۲۹۹۱	۲۹۴۴	۴۳۰۶۷

ماخذ: مراکز فنی و حرفه‌ای استان

*دلیل صفر شدن رشته صنعت ساختمان این است که تا سال ۱۳۹۵ مرکز ۲ اداره کل فنی و حرفه‌ای استان، بعنوان مرکز تخصصی ساختمان بوده است اما از این تاریخ بعد این رشته در مراکز دیگر پخش گردیده است.

جدول ۶: تعداد دوره‌های سازمان فنی و حرفه‌ای در سال ۱۳۹۶

شرح	بوشهر	تنگستان	دشتستان	دشتی	دیر	دیلم	کنگان	گناوه	جم	جمع
مراکز ثابت	۲۸۴	۲۵	۱۴۷	۶۱	۲۴	۴۶	۸۳	۱۱۷	۲۷	۸۱۴
سیار و زندان	۷۴	۲۳	۱۲۹	۵۲	۲۷	۳۱	۱۳	۵۰	۴	۴۰۳
پادگان	۱۲۵	۶	۴۳	۲۳	۱۴	۹	۲۴	۲۳	۹	۲۷۶
آموزش در صنایع	۱۷۸	۷	۱۱۶	۶۵	۵۹	۳۲	۳۶	۷۹	۱۴	۵۸۶
صنعت ساختمان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
آموزشگاه های آزاد	۱۰۵۱	۶۲	۵۶۵	۹۲	۲	۷	۷۱	۶۰	۱۱	۱۹۲۱
سایر	۴۳	۶	۳۶	۵	۵	۲	۴	۱۹	۲	۱۲۲
جمع	۱۷۵۵	۱۲۹	۱۰۶۳	۲۹۸	۱۳۱	۱۲۷	۲۳۱	۳۴۸	۶۷	۴۱۲۲

ماخذ: مراکز فنی و حرفه‌ای استان

جدول ۷: تعداد دانشجویان دانشکده فنی به تفکیک جنسیت در سال های تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵

۱۳۹۵

نام دانشکده	زن		مرد	
	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۶
دانشکده امام خمنه‌ای	-	-	۱۰۲۵	۱۲۲۷
دانشکده الزهرا	۷۱۶	۱۱۴۸	-	-

ماخذ: دانشکده‌های فنی و حرفه‌ای استان

جدول ۸: تعداد آموزشگاه‌های آزاد و رشته‌های آموزشی در سالهای ۹۶-۱۳۹۵

سال	تعداد آموزشگاه‌های آزاد	تعداد رشته‌های آموزشی
۱۳۹۵	۱۲۰	۳۲
۱۳۹۶	۱۲۹	۲۴

ماخذ: مرکز فنی و حرفه‌ای استان

جدول ۹: اطلاعات مربوط به مراکز ثابت فنی و حرفه‌ای استان در سال ۱۳۹۶

شرح	تعداد کارگاه‌های آموزشی	تعداد رشته‌های آموزشی	تعداد کادر آموزشی	تعداد کارآموزان	
				مرد	زن
مرکز ۱	۳	۵	۳	۲۴۰	۴۰
مرکز ۲	۵	۷	۵	۴۴۶	۲۱
مرکز ۳	۱۴	۱۰	۱۳	۱۴۵۶	۰
مرکز ۴	۷	۱۶	۶	۱۰۲	۷۲۱
مرکز ۵	۷	۱۰	۱۰	۱۱۸۱	۱۳
مرکز ۶	۶	۱۳	۶	۷۲۷	۲۳۵
مرکز ۷	۱۰	۱۲	۸	۱۳۰۵	۹۳
مرکز دیلم	۵	۱۳	۱۰	۳۴۴	۲۶۶
مرکز دشتی	۱۰	۱۲	۶	۵۷۵	۲۵۵
مرکز ۱۰	۴	۶	۳	۳۰۸	۰
مرکز خواهران دشتستان	۶	۱۶	۶	۲۴	۸۴۶
مرکز خواهران گناوه	۴	۱۰	۹	۱۳	۷۷۲
مرکز دیر	۳	۱۱	۳	۱۴۵	۱۹۷
مرکز جم	۳	۸	۴	۱۹۳	۱۶۹
مرکز فناوری اطلاعات	۲	۷	۴	۸۸۸	۱۱۶
جمع	۸۹	۱۵۶	۹۶	۷۹۴۷	۳۷۴۴

ماخذ: مرکز فنی و حرفه‌ای استان

بخش پنجم – آموزش عالی

مقدمه

علم و تکنولوژی بخشی از میراث گرانبهای هر جامعه می باشد. علم دیروز پاسخگوی نیاز امروز نبوده و علم امروز نیز تکافوی نیاز فردا نخواهد بود. از این رو آموزش یکی از مهمترین ارکان هر نظام اجتماعی بوده و نیاز به ارتقاء کمی و کیفی دارد. آموزش و بهسازی منابع انسانی یکی از راهکارهای اساسی و تاثیرگذار در امر توسعه جامعه است و آموزش عالی باید به عنوان عامل حیاتی پیشرفت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور مورد توجه قرار گیرد. دانشگاهها و مراکز آموزش عالی در راستای تربیت نیروی انسانی ماهر و کارآمد مورد نیاز جامعه و گسترش و ارتقای دانش و پژوهش، نقش اساسی دارند. لازم به ذکر است که با وجود تلاشها، اگر یک نظام سیاست گذاری و برنامه ریزی منظم و مدون در بخش آموزش عالی وجود نداشته باشد هدف نهایی که همان توسعه و پیشرفت جامعه است، آن طور که باید و شاید محقق نخواهد گردید. پس باید بر اساس نیازهای روز جامعه و در نظر گرفتن ظرفیتها، توانمندیها و قابلیتها، نیروی انسانی ماهر در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی تربیت شوند.

در استان بوشهر تعداد ۸ موسسه آموزش عالی که عبارتند از دانشگاه خلیج فارس، دانشگاه علوم پزشکی، دانشگاه پیام نور، دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه جامع علمی کاربردی، دانشکده فنی و حرفه ای، آموزش کشتیرانی و ۲ موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی فعالیت می کنند. دانشگاههای پیام نور، آزاد اسلامی، علمی کاربردی دارای مراکز و واحدهای متعددی در اکثر شهرستانهای استان می باشند. تعداد مراکز آموزش عالی موجود در استان ۴۹ مرکز می باشد که در این قسمت به معرفی اجمالی تعدادی از این مراکز آموزشی می پردازیم.

معرفی دانشگاه‌های استان

دانشگاه خلیج فارس

دانشگاه خلیج فارس به عنوان دانشگاه مادر در استان شناخته می‌شود و دارای ۵ دانشکده علوم انسانی، علوم پایه، فنی و مهندسی، کشاورزی، هنر و معماری می‌باشد. این دانشگاه در حال حاضر در ۶۷ رشته در مقاطع کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا فعالیت نموده و دانشجوی جذب می‌نماید.

این دانشگاه در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ در رشته‌های تاریخ، مدیریت صنعتی، مدیریت بازرگانی، روانشناسی عمومی، اقتصاد و ادبیات عرب در دانشکده ادبیات، در دانشکده هنر و معماری رشته‌های مهندسی معماری و شهرسازی، در دانشکده فنی هم مهندسی نرم افزار و صنایع و در رشته‌های مهندسی شیمی، مکانیک، عمران، برق، مخازن و مهندسی نفت در دانشکده مهندسی و در رشته‌های ریاضی آنالیز، ریاضی کاربردی، شیمی معدنی، شیمی آلی، شیمی تجزیه، فیزیک هسته‌ای، فیزیک جامد، زیست شناسی، زیست فناوری دریا، فیزیک اتمی، آمار اقتصادی اجتماعی و شیمی فیزیک در دانشکده علوم پایه و در رشته‌های علوم باغبانی و تکثیر و پرورش آبزیان در دانشکده کشاورزی در مقطع کارشناسی ارشد دانشجوی جذب می‌کند. همچنین این دانشگاه در رشته شیمی فیزیک، شیمی آلی و مهندسی شیمی، آمار، تاریخ، ریاضی محض و کاربردی و شیمی معدنی در مقطع دکتری دانشجوی پذیرش می‌کند.

تعداد دانشجویان پذیرفته شده این دانشگاه در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر با ۲۱۸۲ نفر بوده که شامل ۱۰۵۴ نفر مرد و ۱۱۲۸ نفر زن می‌باشد. این دانشگاه در این سال در مقطع کاردانی دانشجویی نداشته است. سهم دانشجویان کارشناسی بیش از سایر مقاطع می‌باشد.

تعداد دانشجویان در حال تحصیل این دانشگاه در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر با ۶۸۰۹ نفر بوده که حدود ۵۵ درصد آن را زنان تشکیل می‌دهند. از این تعداد ۵۱۰۱ نفر در مقطع کارشناسی و ۱۷۰۸ نفر در مقطع کارشناسی ارشد و دکترا مشغول به تحصیل هستند. تعداد دانشجویان فارغ التحصیل دانشگاه در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر با ۲۶۳ نفر بوده که ۴۳/۳ درصد آن به زنان اختصاص داشته و از این تعداد ۱۹۶ نفر در مقطع کارشناسی، ۶۴ نفر در مقطع کارشناسی ارشد و سه نفر در مقطع دکتری فارغ التحصیل گردیده‌اند.

در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ دانشکده هنر و معماری به صورت رسمی در بافت قدیم بوشهر و به شکل معماری خاص قدیم بوشهری افتتاح گردید.

دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در حال حاضر دارای ۴ دانشکده پزشکی، پرستاری و مامایی، بهداشت و پیراپزشکی می‌باشد که در ۲۱ رشته تحصیلی در مقاطع کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترای عمومی به فعالیت اشتغال داشته و همچنین در رشته‌های پرستاری، کتابداری، میکروبیولوژی و آموزش بهداشت در مقطع کارشناسی ارشد دانشجوی پذیرش می‌نماید. تعداد دانشجویان پذیرفته شده این دانشگاه در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر با ۵۲۲ نفر بوده که شامل ۲۰۷ نفر مرد و ۳۱۵ نفر زن می‌باشد. تعداد فارغ التحصیلان در سال تحصیلی مذکور برابر با ۴۸۲ نفر، شامل ۱۴۵ نفر مرد و ۳۳۷ نفر زن می‌باشد.

دانشگاه پیام نور

دانشگاه پیام نور استان دارای ۳ مرکز آموزشی و ۸ واحد آموزشی در شهرستان‌های مختلف می‌باشد. شهرهای بوشهر و برازجان دارای مرکز آموزشی، بندر عسلویه دارای مرکز بین‌المللی آموزشی و شهرهای گناوه، کنگان، اهرم، خورموج، جم، دیلم، دیر و شبانکاره دارای واحد دانشگاهی می‌باشند. این دانشگاه در ۷۳ رشته دانشگاهی در مقاطع کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد فعالیت می‌نماید.

کل دانشجویان پذیرفته شده در این دانشگاه، مراکز و واحدهای تابعه در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر با ۲۱۵۱ نفر شامل ۱۳۳۶ نفر زن و ۸۱۵ نفر مرد می‌باشد. تعداد دانشجویان در حال تحصیل این دانشگاه و مراکز نیز برابر با ۷۹۷۶ نفر می‌باشد که ۱۶ درصد کل دانشجویان استان را تشکیل می‌دهند و همچنین تعداد ۵۳۲۸ نفر (معادل ۶۷ درصد) دانشجویان این دانشگاه زن می‌باشند. تعداد دانشجویان فارغ التحصیل این دانشگاه در این سال ۱۵۸۳ نفر بوده که ۱۰۵۰ نفر آن زن می‌باشند.

دانشگاه آزاد اسلامی

دانشگاه آزاد اسلامی استان بوشهر از سه مرکز آموزشی و ۶ واحد مستقل آموزشی تشکیل شده است. مراکز دلوار، دیر و کنگان مراکز هستند که زیر نظر دانشگاه آزاد اسلامی بوشهر فعالیت می‌نمایند. در شهرهای بوشهر، دشتستان، خارگ، گناوه، خورموج و دیلم واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی در حال فعالیت می‌باشند. این دانشگاه در شهر بوشهر از ۴ دانشکده علوم انسانی، فنی

و مهندسی، مدیریت و اقتصاد و تحصیلات تکمیلی تشکیل شده و در شهرستان‌های مختلف با توجه به بزرگی و کوچکی دانشگاه بین ۱ تا ۲ دانشکده وجود دارد. دانشگاه آزاد اسلامی در استان در یک رشته در مقطع دکتری، ۳۰ رشته در مقطع کارشناسی ارشد و بیش از ۴۵ رشته در مقطع کاردانی و کارشناسی دانشجو پذیرش می‌نماید.

تعداد دانشجویان پذیرفته شده این دانشگاه و واحدهای تابعه در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر با ۴۰۲۹ نفر بوده که ۱۱۰۵ نفر آن زن ۲۹۲۴ نفر مرد می‌باشند. تعداد دانشجویان در حال تحصیل در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر با ۱۷۳۷۷ نفر بوده که ۳۵ درصد از کل دانشجویان مراکز آموزش عالی استان را تشکیل می‌دهد و ۴۸۹۹ نفر آنها (۲۹ درصد) زن می‌باشند. از کل دانشجویان در حال تحصیل دانشگاه‌های آزاد اسلامی ۴۴۷۶ نفر (۲۵/۸ درصد) در مقطع کاردانی، ۸۹۲۷ نفر (۵۱/۴ درصد) در مقطع کارشناسی و ۳۶۹۲ نفر (۲۱/۲ درصد) در مقطع کارشناسی ارشد و ۷۳۸ نفر (۱/۶ درصد) در مقطع دکترا مشغول به تحصیل می‌باشند. تعداد دانشجویان فارغ التحصیل در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر با ۳۶۵۷ نفر بوده که ۱۲۹۱ نفر (۲۰/۱ درصد) آن زن می‌باشند و ۸۴۷ نفر در مقطع کاردانی، ۲۰۹۶ نفر در مقطع کارشناسی، ۷۱۰ نفر در مقطع کارشناسی ارشد و ۴ نفر در مقطع دکترا فارغ التحصیل شده‌اند.

دانشگاه جامع علمی کاربردی

دانشگاه جامع علمی کاربردی در استان از ۱۸ واحد آموزش عالی دولتی و خصوصی تشکیل شده که در مقاطع کاردانی و کارشناسی دانشجو جذب می‌نماید. دفتر مرکزی این دانشگاه در استان نقش ناظر را بر روی مراکز خود دارد. این دانشگاه در شهرستان‌های بوشهر، دشتستان، کنگان، خورموج و گناوه و دیلم دارای واحد آموزشی می‌باشد که عمدتاً در مقطع کاردانی دانشجو پذیرش می‌کنند و در بوشهر مراکز جهاد کشاورزی، فرهنگ و هنر و استانداری در مقطع کارشناسی ناپیوسته نیز دانشجو می‌پذیرند.

کل دانشجویان پذیرفته شده در این دانشگاه در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ تعداد ۵۶۰۷ نفر بوده که ۸۹۹ نفر آن زن می‌باشند. تعداد دانشجویان در حال تحصیل این سال تحصیلی برابر با ۱۰۶۰۸ نفر است که ۱۸۳۳ نفر آن زن می‌باشد. از کل دانشجویان در حال تحصیل، ۵۷۹۲ نفر در مقطع کاردانی و ۳۹۵۷ نفر در مقطع کارشناسی ناپیوسته مشغول به تحصیل می‌باشند. کلیه اعضاء مدرسین این دانشگاه به صورت حق التدریس با این دانشگاه همکاری می‌نمایند.

دانشکده فنی و حرفه‌ای

دانشکده‌های فنی و حرفه‌ای زیر نظر دانشگاه فنی حرفه‌ای فعالیت می‌کنند و شامل دانشکده فنی و حرفه‌ای پسرانه امام خامنه‌ای و دخترانه الزهراء می‌باشد. هر دوی این دانشکده‌ها در ۷ رشته در مقطع کاردانی دانشجو پذیرش می‌کنند.

کل دانشجویان پذیرفته شده دانشکده‌های پسرانه و دخترانه در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر با ۹۱۱ نفر بوده که ۴۷۹ نفر آن زن می‌باشد. تعداد دانشجویان در حال تحصیل این سال تحصیلی برابر با ۲۳۷۵ نفر بوده که ۱۱۴۸ نفر آن زن می‌باشد. تعداد دانشجویان فارغ التحصیل این دانشکده‌ها در این سال برابر با ۴۸۱ نفر می‌باشد که ۱۸۹ نفر (۳۹/۳ درصد) آن زن می‌باشد.

موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی

در سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸ دو مرکز آموزش عالی غیرانتفاعی در استان بوشهر افتتاح گردید که در مقطع کاردانی و کارشناسی پیوسته و ناپیوسته و کارشناسی ارشد دانشجو جذب می‌نماید. این دو موسسه در ۱۱ رشته در مقطع کاردانی، ۱۰ رشته در کارشناسی ناپیوسته، یک رشته در مقطع کارشناسی پیوسته و یک رشته در کارشناسی ارشد دانشجو می‌پذیرند. تعداد دانشجویان پذیرفته شده در این موسسات در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر با ۹۵۵ نفر شامل ۵۱۷ نفر مرد و ۴۳۸ نفر زن می‌باشد. تعداد دانشجویان در حال تحصیل این موسسات در سال تحصیلی مذکور ۲۱۷۶ نفر شامل ۹۸۳ نفر زن و تعداد فارغ التحصیلان این موسسات ۱۱۰۴ نفر شامل ۳۵۸ نفر زن می‌باشد.

نمای کلی از آموزش عالی در استان

تعداد دانشجویان جدید

تعداد دانشجویان پذیرفته شده استان در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر با ۱۶۵۴۱ نفر بوده که ۵۸۴۰ نفر آن زن می‌باشند. از این دانشجویان ۵۳۵۷ نفر در مقطع کاردانی، ۸۷۹۴ نفر در مقطع کارشناسی و مابقی در مقطع کارشناسی ارشد و دکترا مشغول به تحصیل شده‌اند. بیشترین دانشجویان پذیرفته شده در گروه علوم انسانی و فنی و مهندسی می‌باشد.

دانشجویان در حال تحصیل

تعداد دانشجویان در حال تحصیل استان در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر با ۵۰۱۳۷ نفر بوده که ۳۰۵۸۴ نفر (۶۱ درصد) در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی دولتی و ۱۹۵۵۳ نفر (۳۹ درصد) در دانشگاه‌های آزاد و موسسات غیر دولتی مشغول به تحصیل می‌باشند. از کل دانشجویان در حال تحصیل ۱۹۷۰۹ نفر (۳۹/۳ درصد) زن می‌باشند.

دانشجویان فارغ‌التحصیل

تعداد دانشجویان فارغ‌التحصیل استان در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر با ۱۱۸۶۵ نفر بوده که ۷۱۰۴ نفر (۶۰ درصد) در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی دولتی و ۴۷۶۱ نفر (۴۰ درصد) از دانشگاه‌های غیر دولتی فارغ‌التحصیل شده‌اند. از کل دانشجویان فارغ‌التحصیل در این سال ۳۵۶۲ نفر (۳۰ درصد) زن بوده است.

شاخص‌های مهم بخش

نسبت دانشجویان زن به کل دانشجویان

نسبت دانشجویان پذیرفته شده زن به کل دانشجویان پذیرفته شده در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی استان در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر با ۳۵/۳ درصد بوده است. مقدار این شاخص در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی دولتی در سال مذکور برابر با ۷۳/۶ درصد و در دانشگاه‌های آزاد برابر با ۲۶/۴ درصد می‌باشد.

نسبت دانشجویان در حال تحصیل زن به کل دانشجویان در حال تحصیل در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی استان در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر با ۳۹/۳ درصد می‌باشد. مقدار این شاخص در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی دولتی در سال مذکور به ترتیب برابر با ۷۰/۲ درصد و در دانشگاه‌های آزاد برابر با ۲۹/۸ درصد می‌باشد.

نسبت دانشجویان دانشگاه آزاد به کل دانشجویان

نسبت دانشجویان پذیرفته شده دانشگاه آزاد به کل دانشجویان پذیرفته شده در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی استان در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ برابر با ۳۰/۱ درصد می‌باشد.

نسبت دانشجویان در حال تحصیل در دانشگاه آزاد به کل دانشجویان در حال تحصیل در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی استان در این سال تحصیلی برابر ۳۹ درصد بوده است.

جدول ۱: تعداد ثبت‌نام شدگان موسسات آموزش عالی استان بوشهر به تفکیک گروه تحصیلی، دوره تحصیلی و جنسیت در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

گروه تحصیلی	علوم پزشکی	علوم انسانی	علوم پایه	فنی و مهندسی	کشاورزی و دامپزشکی	هنر	جمع کل
جمع	۲۹	۲۱۳۴	۰	۲۸۱۱	۲۵	۳۵۸	۵۳۵۷
مرد	۲۹	۱۴۰۶	۰	۲۵۲۳	۲۴	۵۴	۴۰۳۶
زن	۰	۷۲۸	۰	۲۸۸	۱	۳۰۴	۱۳۲۱
جمع	۲۸۵	۴۸۱۸	۴۸۱	۲۸۱۵	۱۶۴	۲۳۱	۸۷۹۴
مرد	۱۰۰	۲۳۸۰	۱۳۶	۲۴۶۰	۶۹	۶۰	۵۲۰۵
زن	۱۸۵	۲۴۳۸	۳۴۵	۳۵۵	۹۵	۱۷۱	۳۵۸۹
جمع	۴۷	۹۹۶	۲۱۴	۷۹۶	۸۳	۲۸	۲۱۶۴
مرد	۱۶	۵۵۲	۶۷	۶۵۱	۳۹	۱۷	۱۳۴۲
زن	۳۱	۴۴۴	۱۴۷	۱۴۵	۴۴	۱۱	۸۲۲
جمع	۱۲۴	۰	۰	۰	۰	۰	۱۲۴
مرد	۵۸	۰	۰	۰	۰	۰	۵۸
زن	۶۶	۰	۰	۰	۰	۰	۶۶
جمع	۹	۴۷	۱۵	۲۵	۴	۲	۱۰۲
مرد	۰	۲۷	۸	۲۱	۲	۲	۶۰
زن	۹	۲۰	۷	۴	۲	۰	۴۲
جمع	۴۹۴	۷۹۹۵	۷۱۰	۶۴۴۷	۲۷۶	۶۱۹	۱۶۵۴۱
مرد	۲۰۳	۴۳۶۵	۲۱۱	۵۶۵۵	۱۳۴	۱۳۳	۱۰۷۰۱
زن	۲۹۱	۳۶۳۰	۴۹۹	۷۹۲	۱۴۲	۴۸۶	۵۸۴۰

جدول ۲: تعداد ثبت نام شدگان موسسات آموزش عالی استان بوشهر به تفکیک نوع وابستگی (زیرنظام)، دوره تحصیلی و جنسیت در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

نوع وابستگی (زیرنظام)	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	دانشگاه پیام نور	دانشگاه جامع علمی کاربردی	دانشگاه فنی و حرفه‌ای	دانشگاه فرهنگیان	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	دانشگاه آزاد اسلامی	موسسات آموزش عالی غیر دولتی - غیر انتفاعی	جمع کل
جمع	۰	۰	۳۰۶۸	۷۷۲	۰	۲۹	۱۳۳۶	۱۵۲	۵۳۵۷
مرد	۰	۰	۲۵۶۲	۳۴۹	۰	۲۹	۹۸۰	۱۱۶	۴۰۳۶
زن	۰	۰	۵۰۶	۴۲۳	۰	۰	۳۵۶	۳۶	۱۳۲۱
جمع	۱۴۷۵	۱۹۰۴	۲۵۳۹	۱۳۹	۱۸۴	۳۰۵	۱۸۳۳	۴۱۵	۸۱۹۴
مرد	۶۹۰	۶۶۸	۲۱۴۶	۸۳	۴۴	۱۰۱	۱۳۲۸	۱۴۵	۵۲۰۵
زن	۷۸۵	۱۲۳۶	۳۹۳	۵۶	۱۴۰	۲۰۴	۵۰۵	۲۷۰	۳۵۸۹
جمع	۶۷۵	۲۴۴	۰	۰	۰	۵۵	۸۰۲	۳۸۸	۲۱۶۴
مرد	۳۴۴	۱۴۵	۰	۰	۰	۱۹	۵۷۸	۲۵۶	۱۳۴۲
زن	۳۳۱	۹۹	۰	۰	۰	۳۶	۲۲۴	۱۳۲	۸۲۲
جمع	۰	۰	۰	۰	۰	۱۲۴	۰	۰	۱۲۴
مرد	۰	۰	۰	۰	۰	۵۸	۰	۰	۵۸
زن	۰	۰	۰	۰	۰	۶۶	۰	۰	۶۶
جمع	۳۲	۳	۰	۰	۰	۹	۵۸	۰	۱۰۲
مرد	۲۰	۲	۰	۰	۰	۰	۳۸	۰	۶۰
زن	۱۲	۱	۰	۰	۰	۹	۲۰	۰	۴۲
جمع	۲۱۸۲	۲۱۵۱	۵۶۰۷	۹۱۱	۱۸۴	۵۲۲	۴۰۲۹	۹۵۵	۱۶۵۴۱
مرد	۱۰۵۴	۸۱۵	۴۷۰۸	۴۳۲	۴۴	۲۰۷	۲۹۲۴	۵۱۷	۱۰۷۰۱
زن	۱۱۲۸	۱۳۳۶	۸۹۹	۴۷۹	۱۴۰	۳۱۵	۱۱۰۵	۴۳۸	۵۸۴۰

جدول ۳: تعداد ثبت نام شدگان موسسات آموزش عالی استان بوشهر به تفکیک شهر یا شهرستان، دوره تحصیلی و جنسیت در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

کارشناسی ارشد			کارشناسی			کاردانی			شهر یا شهرستان
زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	
۶	۳۴	۴۰	۵۷	۱۲۷	۱۸۴	۱۵	۷۶	۹۱	اهرم
۲۵	۲۵	۵۰	۲۵۲	۱۱۴	۳۶۶	۴۶	۵۶	۱۰۳	برازجان
۱۴	۹۳	۱۰۷	۲۶	۱۰۲	۱۲۸	۴۴	۱۰۸	۱۵۲	بندر دیلم
۲	۳۶	۳۸	۱۶۷	۱۵۰۰	۱۶۶۷	۱۶۸	۱۴۹۶	۱۶۶۴	بندر کنگان
۲	۴	۶	۱۹۲	۱۹۵۵	۳۸۷	۹۶	۲۲۴	۳۲۰	بندر گناوه
۷۱۷	۹۰۱	۱۶۱۸	۲۳۱۶	۲۲۰۲	۴۵۱۸	۸۱۵	۱۵۲۷	۲۳۴۲	بوشهر
۰	۰	۰	۱۶۷	۱۳۸	۳۰۵	۲۹	۶۱	۹۰	جم
۷	۴۴	۵۱	۱۰	۱۵۸	۱۶۸	۶	۲۶	۳۲	خارک
۰	۳۶	۳۶	۱۰۳	۱۲۲	۲۲۵	۱۵	۸۸	۱۰۳	خورموج
۳	۷۳	۷۶	۸۲	۱۹۳	۲۷۵	۴۰	۱۳۳	۱۷۳	دشتستان
۰	۰	۰	۲۴	۶۸	۹۲	۲۷	۱۲۸	۱۵۵	دشتی
۰	۰	۰	۵	۵۳	۵۸	۷	۵۳	۶۰	دلوار
۰	۰	۰	۹۳	۱۱۷	۲۱۰	۱۲	۶۰	۷۲	دیر
۰	۰	۰	۵	۱۶	۲۱	۰	۰	۰	شبانکاره
۴۶	۹۶	۱۴۲	۹۰	۱۰۰	۱۹۰	۰	۰	۰	عسلویه
۸۲۲	۱۳۴۲	۲۱۶۴	۳۵۸۹	۵۲۰۵	۸۷۹۴	۱۳۲۱	۴۰۳۶	۵۳۵۷	جمع کل

ادامه جدول ۳: تعداد ثبت نام شدگان موسسات آموزش عالی استان بوشهر به تفکیک شهر یا شهرستان، دوره تحصیلی و جنسیت در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

شهر یا شهرستان	دکتری عمومی (حرفه‌ای)			دکتری تخصصی (phd)			کل		
	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن
اهرم	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۱۵	۲۳۷	۷۸
برازجان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۵۱۹	۱۹۵	۳۲۴
بندر دیلم	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۸۷	۳۰۳	۸۴
بندر کنگان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۳۶۹	۳۰۳۲	۳۳۷
بندر گناوه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۷۱۳	۴۲۳	۲۹۰
بوشهر	۱۲۴	۵۸	۶۶	۱۰۰	۵۸	۴۲	۸۷۰۲	۴۷۴۶	۳۹۵۶
جم	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۹۵	۱۹۹	۱۹۶
خارک	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۵۱	۲۲۸	۲۳
خورموج	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۶۴	۲۴۶	۱۱۸
دشتستان	۰	۰	۰	۲	۲	۰	۵۲۶	۴۰۱	۱۲۵
دشتی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۴۷	۱۹۶	۵۱
دلوار	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۱۸	۱۰۶	۱۲
دیر	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۸۲	۱۷۷	۱۰۵
شبانکاره	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۱	۱۶	۵
عسلویه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۳۲	۱۹۶	۱۳۶
جمع کل	۱۲۴	۵۸	۶۶	۱۰۲	۶۰	۴۲	۱۶۵۴۱	۱۰۷۰۱	۵۸۴۰

جدول ۴: تعداد دانشجویان موسسات آموزش عالی استان بوشهر به تفکیک گروه تحصیلی،

دوره تحصیلی و جنسیت در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

گروه تحصیلی	علوم پزشکی	علوم انسانی	علوم پایه	فنی و مهندسی	کشاورزی و دامپزشکی	هنر	جمع کل
جمع	۹۴	۴۹۹۸	۰	۶۷۵۰	۷۶	۸۷۲	۱۲۷۹۰
مرد	۹۴	۳۲۹۱	۰	۶۰۳۲	۷۲	۱۷۲	۹۶۶۱
زن	۰	۱۷۰۷	۰	۷۱۸	۴	۷۰۰	۳۱۲۹
جمع	۱۱۴۴	۱۵۰۳۰	۱۳۲۶	۹۹۴۱	۶۸۲	۸۸۳	۲۹۰۰۶
مرد	۳۲۷	۶۴۵۲	۳۲۷	۸۳۲۸	۲۰۴	۲۴۶	۱۵۸۸۴
زن	۸۱۷	۸۵۷۸	۹۹۹	۱۶۱۳	۴۷۸	۶۳۷	۱۳۱۲۲
جمع	۱۴۶	۳۴۹۸	۵۰۵	۲۶۳۱	۲۲۶	۱۶۱	۷۱۶۷
مرد	۳۷	۱۸۵۶	۱۴۰	۲۱۰۹	۸۸	۶۷	۴۲۹۷
زن	۱۰۹	۱۶۴۲	۳۶۵	۵۲۲	۱۳۸	۹۴	۲۸۷۰
جمع	۷۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۷۰۰
مرد	۳۰۶	۰	۰	۰	۰	۰	۳۰۶
زن	۳۹۴	۰	۰	۰	۰	۰	۳۹۴
جمع	۳۷	۱۹۲	۶۹	۱۲۹	۱۹	۲۸	۴۷۴
مرد	۱۱	۱۱۳	۲۸	۱۰۸	۱۰	۱۰	۲۸۰
زن	۲۶	۷۹	۴۱	۲۱	۹	۱۸	۱۹۴
جمع	۲۱۲۱	۲۳۷۱۸	۱۹۰۰	۱۹۴۵۱	۱۰۰۳	۱۹۴۴	۸۰۱۳۷
مرد	۷۷۵	۱۱۷۱۲	۴۹۵	۱۶۵۷۷	۳۷۴	۴۹۵	۳۰۴۲۸
زن	۱۳۴۶	۱۲۰۰۶	۱۴۰۵	۲۸۷۴	۶۲۹	۱۴۴۹	۱۹۷۰۹

جدول ۵: تعداد دانشجویان مؤسسات آموزش عالی استان بوشهر به تفکیک نوع وابستگی (زیرنظام)، دوره تحصیلی و جنسیت در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

جمع کل	مؤسسات آموزش عالی غیردولتی-غیرانتفاعی	دانشگاه آزاد اسلامی	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	دانشگاه فرهنگیان	دانشگاه فنی و حرفه‌ای	دانشگاه جامع علمی کاربردی	دانشگاه پیام نور	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	نوع وابستگی (زیرنظام)	
									مرد	زن
۱۲۷۹۰	۴۵۹	۴۴۷۶	۹۴	۰	۱۹۶۹	۵۷۹۲	۰	۰	جمع	
۹۶۶۱	۳۳۷	۳۴۳۳	۹۴	۰	۹۷۹	۴۸۱۸	۰	۰	مرد	
۳۱۲۹	۱۲۲	۱۰۴۳	۰	۰	۹۹۰	۹۷۴	۰	۰	زن	
۲۹۰۰۶	۹۹۱	۸۹۲۷	۱۲۶۹	۵۴۹	۴۰۶	۴۸۱۶	۶۹۴۷	۵۱۰۱	جمع	
۱۵۸۸۴	۴۳۳	۶۳۴۴	۳۵۰	۲۲۳	۲۴۸	۳۹۵۷	۲۰۸۸	۲۲۴۱	مرد	
۱۳۱۲۲	۵۵۸	۲۵۸۳	۹۱۹	۳۲۶	۱۵۸	۸۵۹	۴۸۵۹	۲۸۶۰	زن	
۷۱۶۷	۷۲۶	۳۶۹۲	۱۶۷	۰	۰	۰	۱۰۱۱	۱۵۷۱	جمع	
۴۲۹۷	۴۲۳	۲۵۱۹	۴۱	۰	۰	۰	۵۵۵	۷۵۹	مرد	
۲۸۷۰	۳۰۳	۱۱۷۳	۱۲۶	۰	۰	۰	۴۵۶	۸۱۲	زن	
۷۰۰	۰	۰	۷۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	جمع	
۳۰۶	۰	۰	۳۰۶	۰	۰	۰	۰	۰	مرد	
۳۹۴	۰	۰	۳۹۴	۰	۰	۰	۰	۰	زن	
۴۷۴	۰	۲۸۲	۳۷	۰	۰	۰	۱۸	۱۳۷	جمع	
۲۸۰	۰	۱۸۲	۱۱	۰	۰	۰	۵	۸۲	مرد	
۱۹۴	۰	۱۰۰	۲۶	۰	۰	۰	۱۳	۵۵	زن	
۵۰۱۲۷	۲۱۷۶	۱۷۳۷۷	۲۲۶۷	۵۴۹	۲۳۷۵	۱۰۶۰۸	۷۹۷۶	۶۸۰۹	جمع	
۳۰۴۲۸	۱۱۹۳	۱۲۴۷۸	۸۰۲	۲۲۳	۱۲۲۷	۸۱۷۵	۲۶۴۸	۳۰۸۲	مرد	
۱۹۷۰۹	۹۸۳	۴۸۹۹	۱۴۶۵	۳۲۶	۱۱۴۸	۱۸۳۳	۵۳۲۸	۳۷۲۷	زن	

جدول ۶: تعداد دانشجویان موسسات آموزش عالی استان بوشهر به تفکیک شهر یا شهرستان، دوره تحصیلی و جنسیت در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

کارشناسی ارشد			کارشناسی			کاردانی			شهر یا شهرستان
زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	
۱۸	۱۱۱	۱۲۹	۱۸۸	۵۰۲	۶۹۰	۳۴	۲۸۷	۳۲۱	اهرم
۷۵	۷۱	۱۴۶	۹۹۸	۳۸۱	۱۳۷۹	۱۱۳	۱۳۷	۲۵۰	برازجان
۷۹	۲۹۵	۳۷۴	۱۰۹	۳۳۶	۴۴۵	۱۰۸	۳۰۹	۴۱۷	بندر دیلم
۱۰	۱۲۳	۱۳۳	۴۸۹	۲۹۶۸	۳۴۵۷	۳۴۰	۲۸۰۸	۳۱۴۸	بندر کنگان
۳	۱۱	۱۴	۶۶۱	۵۷۳	۱۲۳۴	۲۳۵	۶۲۹	۸۶۴	بندر گناوه
۲۳۷۲	۲۷۱۰	۵۰۸۲	۸۳۵۱	۷۰۶۰	۱۵۴۱۱	۱۹۰۴	۳۷۲۱	۵۶۲۵	بوشهر
۰	۰	۰	۵۹۹	۵۷۲	۱۱۷۱	۶۱	۱۸۵	۲۴۶	جم
۶۱	۲۸۰	۳۴۱	۴۳	۶۶۱	۷۰۴	۱۵	۶۴	۷۹	خارک
۲	۷۷	۷۹	۴۸۲	۴۶۹	۹۵۱	۵۱	۳۰۵	۳۵۶	خورموج
۱۲	۲۴۳	۲۵۵	۴۲۷	۱۱۵۱	۱۵۷۸	۱۳۹	۴۲۱	۵۶۰	دشتستان
۰	۰	۰	۶۴	۲۱۱	۲۷۵	۴۷	۲۸۵	۳۳۲	دشتی
۰	۰	۰	۴۸	۲۶۵	۳۱۳	۳۹	۲۷۲	۳۱۱	دلوار
۰	۰	۰	۲۷۹	۳۸۳	۶۶۲	۴۳	۲۳۸	۲۸۱	دیر
۰	۰	۰	۶۶	۷۶	۱۴۲	۰	۰	۰	شبانکاره
۲۳۸	۳۷۶	۶۱۴	۳۱۸	۲۷۶	۵۹۴	۰	۰	۰	عسلویه
۲۸۷۰	۴۲۹۷	۷۱۶۷	۱۳۱۲۲	۱۵۸۸۴	۲۹۰۰۶	۳۱۲۹	۹۶۶۱	۱۲۷۹۰	جمع کل

ادامه جدول ۶: تعداد دانشجویان موسسات آموزش عالی استان بوشهر به تفکیک شهر یا شهرستان، دوره تحصیلی و جنسیت در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

شهر یا شهرستان	دکتري عمومي (حرفه‌ای)			دکتري تخصصی (phd)			کل		
	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن
اهرم	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۱۴۰	۹۰۰	۲۴۰
برازجان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۷۷۵	۵۸۹	۱۱۸۶
بندر دیلم	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۲۳۶	۹۴۰	۲۹۶
بندر کنگان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶۷۳۸	۵۸۹۹	۸۳۹
بندر گناوه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۱۱۲	۱۲۱۳	۸۹۹
بوشهر	۷۰۰	۳۰۶	۳۹۴	۴۶۵	۲۷۱	۱۹۴	۲۷۲۸۳	۱۴۰۶۸	۱۳۲۱۵
جم	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۴۱۷	۷۵۷	۶۶۰
خارک	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۱۲۴	۱۰۰۵	۱۱۹
خورموج	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۶	۸۵۱	۵۳۵
دشتستان	۰	۰	۰	۹	۹	۰	۲۴۰۲	۱۸۲۴	۵۷۸
دشتی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶۰۷	۴۹۶	۱۱۱
دلوار	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶۲۴	۵۳۷	۸۷
دیر	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۹۴۳	۶۲۱	۳۲۲
شبانکاره	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۴۲	۷۶	۶۶
عسلویه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۲۰۸	۶۵۲	۵۵۶
جمع کل	۷۰۰	۳۰۶	۳۹۴	۴۷۴	۲۸۰	۱۹۴	۵۰۱۳۷	۳۰۴۲۸	۱۹۷۰۹

جدول ۷: تعداد دانش آموختگان موسسات آموزش عالی استان بوشهر به تفکیک گروه تحصیلی، دوره تحصیلی و جنسیت در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵

گروه تحصیلی	علوم پزشکی	علوم انسانی	علوم پایه	فنی و مهندسی	کشاورزی و دامپزشکی	هنر	جمع کل
جمع	۲۸	۱۳۳۴	۲	۲۰۴۳	۵۹	۱۹۶	۳۶۶۲
مرد	۲۸	۹۴۶	۱	۱۸۹۱	۳۸	۵۸	۲۹۶۲
زن	۰	۳۸۸	۱	۱۵۲	۲۱	۱۳۸	۷۰۰
جمع	۳۰۷	۳۶۱۳	۱۵۷	۲۵۹۳	۲۰۸	۱۲۲	۷۰۰۰
مرد	۷۳	۲۱۱۳	۴۹	۲۱۸۴	۹۰	۵۲	۴۵۶۱
زن	۲۳۴	۱۵۰۰	۱۰۸	۴۰۹	۱۱۸	۷۰	۲۴۳۹
جمع	۲۶	۵۸۸	۲۵	۴۲۳	۳۲	۲۶	۱۱۲۰
مرد	۳	۳۴۴	۹	۳۶۶	۱۲	۱۴	۷۴۸
زن	۲۳	۲۴۴	۱۶	۵۷	۲۰	۱۲	۳۷۲
جمع	۶۸	۰	۰	۰	۰	۰	۶۸
مرد	۲۵	۰	۰	۰	۰	۰	۲۵
زن	۴۳	۰	۰	۰	۰	۰	۴۳
جمع	۸	۴	۲	۱	۰	۰	۱۵
مرد	۴	۲	۱	۰	۰	۰	۷
زن	۴	۲	۱	۱	۰	۰	۸
جمع	۴۳۷	۵۵۳۹	۱۸۶	۵۰۶۰	۲۹۹	۳۴۴	۱۱۸۶۵
مرد	۱۳۳	۳۴۰۵	۶۰	۴۴۴۱	۱۴۰	۱۲۴	۸۳۰۳
زن	۳۰۴	۲۱۳۴	۱۲۶	۶۱۹	۱۵۹	۲۲۰	۳۵۶۲

جدول ۸: تعداد دانش آموختگان مؤسسات آموزش عالی استان بوشهر به تفکیک نوع وابستگی (زیرنظام)، دوره تحصیلی و جنسیت در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵

جمع کل	مؤسسات آموزش عالی غیردولتی-غیرانتفاعی	دانشگاه آزاد اسلامی	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	دانشگاه فرهنگیان	دانشگاه فنی و حرفه‌ای	دانشگاه جامع علمی کاربردی	دانشگاه پیام نور	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	نوع وابستگی (زیرنظام)	
									مرد	زن
۳۶۶۲	۵۲۴	۸۴۷	۲۸	۰	۴۴۹	۱۷۷۳	۴۱	۰	جمع	
۲۹۶۲	۳۸۶	۷۲۹	۲۸	۰	۲۶۱	۱۵۳۶	۲۲	۰	مرد	
۷۰۰	۱۳۸	۱۱۸	۰	۰	۱۸۸	۲۳۷	۱۹	۰	زن	
۷۰۰۰	۵۲۴	۲۰۹۶	۳۴۷	۵۵۵	۳۲	۱۹۶۷	۱۲۸۳	۱۹۶	جمع	
۴۵۶۱	۳۲۴	۱۶۷۰	۸۴	۳۳۷	۳۱	۱۶۴۶	۳۵۰	۱۱۹	مرد	
۲۴۳۹	۲۰۰	۴۲۶	۲۶۳	۲۱۸	۱	۳۲۱	۹۳۳	۷۷	زن	
۱۱۲۰	۵۶	۷۱۰	۳۱	۰	۰	۰	۲۵۹	۶۴	جمع	
۷۴۸	۳۶	۵۱۸	۴	۰	۰	۰	۱۶۱	۲۹	مرد	
۳۷۲	۲۰	۱۹۲	۲۷	۰	۰	۰	۹۸	۳۵	زن	
۶۸	۰	۰	۶۸	۰	۰	۰	۰	۰	جمع	
۲۵	۰	۰	۲۵	۰	۰	۰	۰	۰	مرد	
۴۳	۰	۰	۴۳	۰	۰	۰	۰	۰	زن	
۱۵	۰	۴	۸	۰	۰	۰	۰	۳	جمع	
۷	۰	۲	۴	۰	۰	۰	۰	۱	مرد	
۸	۰	۲	۴	۰	۰	۰	۰	۲	زن	
۱۱۸۶۵	۱۱۰۴	۳۶۵۷	۴۸۲	۵۵۵	۴۸۱	۳۷۴۰	۱۵۸۳	۲۶۳	جمع	
۸۳۰۳	۷۴۶	۲۹۱۹	۱۴۵	۳۳۷	۲۹۲	۳۱۸۲	۵۳۳	۱۴۹	مرد	
۳۵۶۲	۳۵۸	۷۳۸	۳۳۷	۲۱۸	۱۸۹	۵۵۸	۱۰۵۰	۱۱۴	زن	

جدول ۹: تعداد دانش آموختگان موسسات آموزش عالی استان بوشهر به تفکیک شهر یا شهرستان، دوره تحصیلی و جنسیت در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵

کارشناسی ارشد			کارشناسی			کاردانی			شهر یا شهرستان
زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	
۰	۴۳	۴۳	۴۶	۲۴۷	۲۹۳	۸	۱۰۶	۱۱۴	اهرم
۲	۰	۲	۱۷۱	۱۱۱	۲۸۲	۴۸	۴۵	۹۳	برازجان
۰	۱	۱	۵۸	۱۱۹	۱۷۷	۱۲	۶۰	۷۲	بندر دیلم
۰	۰	۰	۱۰۵	۸۶۹	۹۷۴	۳۷	۹۵۸	۹۹۵	بندر کنگان
۰	۰	۰	۱۲۸	۱۵۰	۲۷۸	۳۴	۱۵۳	۱۸۷	بندر گناوه
۳۰۵	۴۷۶	۷۸۱	۱۵۴۹	۲۲۶۳	۳۸۱۲	۵۲۷	۱۳۷۹	۱۹۰۶	بوشهر
۰	۰	۰	۶۴	۲۹	۹۳	۲	۰	۲	جم
۰	۲۸	۲۸	۸	۷۳	۸۱	۱	۸	۹	خارک
۰	۳	۳	۹۳	۱۲۳	۲۱۶	۶	۸۴	۹۰	خورموج
۰	۷۴	۷۴	۷۳	۳۵۲	۴۲۵	۱۱	۹۷	۱۰۸	دشتستان
۰	۰	۰	۲	۱۴	۱۶	۲	۱۲	۱۴	دشتی
۰	۰	۰	۲۳	۱۰۰	۱۲۳	۱۱	۴۸	۵۹	دلوار
۰	۰	۰	۱۳	۱۸	۳۱	۰	۰	۰	دیر
۰	۰	۰	۲۳	۱۵	۳۸	۰	۱	۱	شبانکاره
۶۵	۱۲۳	۱۸۸	۸۳	۷۸	۱۶۱	۱	۱۱	۱۲	عسلویه
۳۷۲	۷۴۸	۱۱۲۰	۲۴۳۹	۴۵۶۱	۷۰۰۰	۷۰۰	۲۹۶۲	۳۶۶۲	جمع کل

ادامه جدول ۹: تعداد دانش آموختگان موسسات آموزش عالی استان بوشهر به تفکیک شهر یا شهرستان، دوره تحصیلی و جنسیت در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵

شهر یا شهرستان	دکتری عمومی (حرفه‌ای)			دکتری تخصصی (phd)			کل		
	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن
اهرم	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴۵۰	۳۹۶	۵۴
برازجان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۷۷	۱۵۶	۲۲۱
بندر دیلم	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۵۰	۱۸۰	۷۰
بندر کنگان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۹۶۹	۱۸۲۷	۱۴۲
بندر گناوه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴۶۵	۳۰۳	۱۶۲
بوشهر	۶۸	۲۵	۴۳	۱۵	۷	۸	۶۵۸۲	۴۱۵۰	۲۴۳۲
جم	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۹۵	۲۹	۶۶
خارک	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۱۸	۱۰۹	۹
خورموج	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۰۹	۲۱۰	۹۹
دشتستان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶۰۷	۵۲۳	۸۴
دشتی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۰	۲۶	۴
دلوار	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۸۲	۱۴۸	۳۴
دیر	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۱	۱۸	۱۳
شبانکاره	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۹	۱۶	۲۳
عسلویه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۶۱	۲۱۲	۱۴۹
جمع کل	۶۸	۲۵	۴۳	۱۵	۷	۸	۱۱۸۶۵	۸۳۰۳	۳۵۶۲

بخش ششم - فرهنگ و هنر

آینده پژوهان بر این اعتقاد دارند که آینده صحنه رقابت‌های فرهنگی است و فرهنگ‌های برتر می‌توانند غالب این میدان باشند لذا مهم‌ترین رکن هویت‌بخش در هر جامعه‌ای پیشینه و غنای فرهنگی آن است. فرهنگ و هنر یکی از اجزای اصلی هر جامعه و کشوری است که داشتن آن به نوعی اصالت آن جامعه را نشان می‌دهد. فرهنگ و هنر پایه و اساس توسعه زیربنایی هر جامعه است و رفتارهای اقتصادی، سیاسی و فرهنگی هر جامعه نقش مؤثری بر توسعه آن جامعه دارد و این رفتارها ناشی از نگرش‌ها باورها و ارزش‌های فرهنگی آن جامعه است، بنابراین توسعه فرهنگی اثر تعیین‌کننده‌ای بر فرآیند توسعه دارد.

به عبارتی این تعامل میان فرهنگ و عناصر دیگر از قبیل اقتصاد، سیاست و ... که در فرآیند توسعه یافتگی نقش دارد. بطور خلاصه می‌توان گفت که فرهنگ هم علت و هم معلول توسعه می‌باشد و برای ارائه خط‌مشی مناسب برای توسعه باید به التزام متقابل توسعه و فرهنگ توجه نمود. از عواملی که می‌تواند نقش فرهنگ را بر توسعه بسط داد می‌توان به آموزش، یافته‌ها و دستاوردهای علمی، وسایل ارتباط جمعی از قبیل رسانه‌ها و مطبوعات با مؤسسات و ادارات فرهنگی و ... اشاره نمود.

مفهوم توسعه فرهنگی در اواخر قرن هفدهم از طرف یونسکو(سازمان فرهنگی جهان) در مباحث توسعه گنجانیده شد. توسعه فرهنگی نسبت به توسعه اجتماعی، سیاسی، اقتصادی از گسترده‌گی و پویایی بیشتری برخوردار است. پایین‌بودن سطح سواد در جوامع، از دلایل اصلی توسعه نیافتگی محسوب می‌شود؛ از سوی دیگر، رشد فکری- فرهنگی جوامع، از جمله شاخصه‌های بنیادین توسعه یافتگی است. جامعه‌شناسان معتقد هستند که اگر فرهنگ یک جامعه به پویایی و پختگی لازم و شایسته نرسیده باشد، پیشرفت، انکشاف و توسعه اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و ... آن جامعه میسر نخواهد بود.

بنابراین مهمترین چالش‌هایی که فراروی توسعه فرهنگی در جوامع بشری قرار دارد عبارت است از شکاف‌ها و تعارضات قومی- مذهبی، پایین بودن سطح سواد و بعضاً ارزش‌ها و هنجارهای ضد توسعه فرهنگی را می‌توان برشمرد. عوامل گوناگون در بازدارنده‌گی توسعه فرهنگی در یک جامعه نقش دارد. قسمتی که بیشتر اشاره شد، ضدوبندها گروهی، قومی، منطقه‌ای سبب تقسیم و تجزیه جمعیت و شکل‌گیری گروه بندی‌ها و قومیت‌های خاص می‌گردد و این گروه‌بندی‌ها ممکن است تشکل‌های قومی- مذهبی باشد و یا یک تشکل سیاسی. در بررسی شکاف‌های اجتماعی؛ باید به تنوعات جغرافیایی و تنوعات تاریخی ملت‌ها توجه داشت، زیرا نوع و شمار و نحوه صورت‌بندی شکاف‌های اجتماعی بر حسب عوامل گوناگون از جامعه به جامعه دیگر و از زمانی به زمانی دیگر در درون یک کشور نیز متفاوت است.

در زمینه نقش فرهنگ در موجودیت جامعه باید گفت: حوزه نفوذ فرهنگ به همه ابعاد زندگی بشر کشیده شده است و همه ویژگی‌های غیرفیزیکی و متمایزکننده انسان‌ها از یکدیگر و نیز همه ویژگی‌های متفرقه جوامع در فرهنگ آن‌ها نهفته است. بدون شک بالاترین و والاترین عنصری که در موجودیت هر جامعه دخالت اساسی دارد، فرهنگ آن جامعه است. اساساً فرهنگ هر جامعه هویت و موجودیت آن جامعه را تشکیل می‌دهد. و به صورت کل فرهنگ است که ویژگی‌های مشترک به وجود آورنده یک ملت یا یک ملت را شکل می‌دهد و بدون وجود یک فرهنگ واحد، شهروندان یک کشور را نباید یک ملت نامید. لذا می‌توان گفت پایه اساسی و محوری شکل‌گیری یک ملت فرهنگ است. چنان چه می‌بینیم همه ابعاد علوم، فنون، ادبیات، هنر، اخلاق، ارزش‌ها، باورها، اعتقادات و ... جوامع را در حیطه فرهنگ جای می‌دهند. بدیهی است ویژگی‌های متفرقه جوامع نیز همین‌هاست. کل تمدن بشری از این مجموعه ساخته شده است. هر جامعه نیز مرهون این ابعاد زندگی اجتماعی خود است. زیرا همه پیشرفت‌های یک جامعه در پیشرفت علوم و اعتقادات و ارزش‌های آن منعکس می‌شود و بشر بدون ابعاد فرهنگی، حیات بشری بدوی و عقب‌مانده خواهد بود که در جوامع امروزی تصور وجود آن نیز مشکل است. می‌توان گفت: «فرهنگ مبدأ همه خوشبختی‌ها و بدبختی‌های ملت است.» زیرا تمام خوشبختی‌ها و بدبختی‌های جوامع، بستگی به بهره‌مندی از پیشرفت علوم و فنون و عملکرد اعتقادات، اخلاق، ارزش‌ها، هنر و ... در زمینه‌های مختلف اجتماعی دارد. با عملکرد صحیح این ابعاد فرهنگ و نیز بهره‌مندی از نتایج پیشرفت علوم و فنون، جوامع می‌توانند به خوشبختی برسند. می‌توان گفت همه امور جوامع بستگی تام به فرهنگ آنها دارد. لذا «اگر مشکلات فرهنگی و آموزشی به صورتی که مصالح کشور اقتضا می‌کند حل شود،

دیگر مسایل به آسانی حل می‌گردد.» همچنان نه تنها فرهنگ، سازنده خوشبختی ملت‌هاست بلکه انحطاط ملت‌ها نیز در گرو فرهنگ جامعه است. زیرا پایه‌های اعتقادی، اخلاقی، علمی و هنری جوامع که موجب خوشبختی ملت‌ها هستند با انحراف فرهنگ، مضمحل می‌شود و انسان‌ها به انحطاط کشیده می‌شوند. «اگر فرهنگ ناصالح شد، جوانانیکه تربیت می‌شوند به این تربیتهای فرهنگ ناصالح، اینها در آتیه، فساد ایجاد می‌کنند ... وقتی فرهنگ فاسد شد، جوانانیکه زیربنای تأسیس همه چیز هستند، از دست ما می‌روند و ناسالم بار می‌آیند.» فرهنگ نه تنها انسان‌ها را به انحطاط می‌کشد بلکه می‌تواند موجب انحطاط و پوچی و در نهایت اضمحلال جوامع شود. علمای توسعه فرهنگ، بیش از هر زمان دیگری به این باور رسیده‌اند که تا فرهنگ یک جامعه‌ای موافق با توسعه نباشد، پیشرفت و توسعه آن جامعه میسر نخواهد بود. زیرا انسان‌ها به عنوان عاملان محوری توسعه باید برای عمل خود تمایل داشته باشند.

تصویر عملکرد و شاخص‌های ارزیابی تحولات بخش

تعداد کتابخانه‌های عمومی استان در سال ۱۳۹۶ برابر با ۶۳ باب می‌باشد که نسبت به سال قبل تغییر اندکی داشته است. در همین سال تعداد کتب موجود کتابخانه‌های عمومی برابر با ۸۴۸۴۸۷ جلد بوده که نسبت به سال قبل ۱/۷ درصد افزایش یافته است. تعداد اعضای کتابخانه‌های عمومی برابر با ۳۵۶۵۴ نفر می‌باشد که نسبت به سال قبل حدود ۱/۳ درصد افزایش داشته است. همچنین تعداد مراجعین سالانه به کتابخانه‌های عمومی برابر با ۳۵۰۴۳۴ نفر می‌باشد. تعداد چاپخانه‌های استان در سال ۱۳۹۶ برابر با ۱۰۸ چاپخانه می‌باشد که روند تغییرات نسبت به سال‌های قبل بیانگر رشد حدود ۱۱ درصدی در این مورد است. تعداد عناوین مطبوعات و روزنامه‌های محلی در این سال برابر با ۴۳ مورد بوده که روند تغییرات نسبت به سال‌های قبل رشد حدود ۱ درصدی داشته است. همچنین شمارگان مطبوعات و روزنامه‌های محلی منتشره برابر با ۸۹۷۰۰۰۰ نسخه می‌باشد که نسبت به سال‌های قبل افزایش ناچیزی داشته است.

تعداد موسسه‌های فرهنگی و هنری در سال ۹۶ برابر با ۹۴ موسسه بوده است که نسبت به سال ۹۴ رشدی حدود ۱۰ دارد. گنجایش سالن‌های سینما در سال ۹۶ برابر با ۳۳۶۵ صندلی بوده که نسبت به سال ۹۴ افزایش ۲۱ درصدی داشته است. تعداد سینما و سالن‌ها در سال ۹۶ نسبت به سال قبل بدون تغییر و به ترتیب برابر با ۱۰ و ۱۷ سالن می‌باشد. تعداد کتابخانه‌های موجود (ثابت، پستی، سیار) کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان در سال ۹۶ و بدون تغییر نسبت به

سال ۹۵ معادل ۲۳ واحد بوده است. تعداد کتب موجود در کتابخانه‌های این مراکز برابر ۱۵۲۵۴۶ جلد بوده است که نسبت به سال قبل معادل ۶ درصد افزایش داشته است. تعداد اعضاء کودک و نوجوان برابر با ۲۲۲۳۴ نفر بوده که نسبت به سال قبل معادل ۲۸/۹ درصد افزایش داشته است.

میزان تولید برنامه‌های تلویزیونی مرکز بوشهر در سال ۹۶ معادل ۱۵۳۴ ساعت بوده که نسبت به سال قبل به میزان ۱۲ درصد کاهش یافته است، میزان تولید برنامه‌های رادیویی مرکز بوشهر در سال ۹۶، ۴۵۴۹ ساعت بوده که نسبت به سال ۹۵ در حدود ۱۷ درصد افزایش داشته که بیشتر در بخش عام تولید داشته است. تعداد اماکن مذهبی استان در سال ۱۳۹۶، ۲۶۲۵ مورد می‌باشد که از این تعداد ۱۴۳۵ باب مسجد، ۸۳۵ باب تکیه و حسینیه، ۳۰۸ باب قدمگاه، ۳۸ باب مهدیه، زینبیه و فاطمیه و ۹ باب دارالقرآن است. میزان دریافت حق‌التولیه در سال ۱۳۹۶ معادل ۸۷۱۰ میلیون ریال بود است. میزان درآمد موقوفات متصرفی و غیر متصرفی از ۲۷۰۰۰ میلیون ریال در سال ۹۴ به ۳۲۲۳۰ میلیون ریال در سال ۹۶ رسیده و ۹ درصد رشد داشته است، همچنین درآمد بقاع متبرکه در استان طی این سال‌ها از ۷۵۰۰ میلیون ریال به ۹۲۶۴ میلیون ریال رسیده و ۱۱ درصد افزایش نشان می‌دهد.

جدول ۱: کتابخانه، کتاب، اعضا و مراجعان به کتابخانه‌ها در سال ۱۳۹۶

سال	تعداد کتابخانه‌های عمومی	کتاب‌های موجود (جلد)	تعداد اعضا (نفر)	موارد مراجعه
۱۳۹۶	۶۳	۸۴۸۴۸۷	۳۵۶۵۴	۳۵۰۴۳۴
بوشهر و بخش ویژه خارک	۱۷	۱۱۲۱۷۵	۶۵۷۹	۶۲۳۰۵
تنگستان	۱۰	۱۰۵۹۰۳	۳۶۷۰	۴۱۹۷۲
جم	۵	۶۳۱۱۳	۲۱۱۸	۳۳۵۶۶
دشتستان	۱۵	۲۰۶۰۱۷	۷۱۷۳	۹۲۷۸۴
دشتی	۷	۸۰۷۳۶	۳۳۵۲	۲۵۳۳۵
دیر	۴	۷۷۵۹۰	۳۹۷۹	۲۷۶۹۶
دیلم	۴	۴۷۷۸۴	۱۴۸۰	۱۳۳۷۱
کنگان	۴	۴۹۶۵۱	۲۲۳۸	۲۳۷۶۰
گناوه	۶	۸۶۶۹۹	۴۰۲۷	۲۶۱۲۹
عسلویه	۳	۱۸۸۱۹	۱۰۳۸	۳۵۱۶

مأخذ: اداره کل کتابخانه‌های استان بوشهر

جدول ۲: امکانات فرهنگی و هنری طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۴

تغییرات	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	واحد	شرح
۵/۴	۱۰	۱۰	۹	تعداد	تعداد سینماهای استان (فعال)
۲۱	۳۳۶۵	۳۳۶۵	۲۲۹۸	صندلی	گنجایش سالن‌های سینما
۰	۱۷	۱۷	۱۷	تعداد	تعداد سالن نمایش وابسته به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی
-۹/۵	۳۷۲۰	۴۵۴۰	۴۵۴۰	صندلی	گنجایش سالن نمایش وابسته به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی
۲/۲۵	۲۵۲	۲۵۱	۲۴۱	کانون	تعداد کانون‌های تبلیغاتی
۹/۷۸	۹۴	۹۴	۷۸	تعداد	تعداد موسسه‌های فرهنگی و هنری
۰	۱	۱	۱	هنرستان	تعداد هنرستان‌های هنری
۲۵/۳۶	۸۸	۷۷	۵۶	آموزشگاه	تعداد آموزشگاه‌های آزاد هنری
۱۰/۷۸	۱۰۸	۱۰۸	۸۸	چاپخانه	تعداد چاپخانه‌ها (چاپ سیلک، چاپ دیجیتال و ...)
۷/۵	۵۲	۵۰	۴۵	باب	تعداد موسسه‌های انتشاراتی
۲/۷۵	۳۹۸	۳۹۵	۳۷۷	کانون	تعداد کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد (ارشاد)
۱/۱۸	۴۳	۵۰	۴۲	تعداد عنوان	تعداد عناوین مطبوعات و روزنامه‌های محلی
۰/۴	۸۹۷۰۰۰۰	۸۹۰۰۰۰۰	۸۹۰۰۰۰۰	تیراژ	شمارگان مطبوعات و روزنامه‌های محلی منتشره

مأخذ: اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان بوشهر

جدول ۳: آمار کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان در سال ۱۳۹۶

تعداد مراجعه	تعداد اعضا (نفر)	کتاب‌های موجود (جلد)	تعداد کتابخانه‌های موجود (ثابت، پستی، سیار)	تعداد کانون	شرح سال
۲۸۸۷۵۹	۲۲۲۳۴	۱۵۲۵۴۶	۲۳	۱	۱۳۹۶
۲۳۸۵۴	۳۱۹۳	۱۱۰۰۸	۴	۱	بوشهر
۹۶۵۴	۱۷۴۳	۱۲۹۳۶	۲	-	تنگستان
۱۱۸۴۲	۱۱۸۷	۱۰۴۹۴	۱	-	چم
۸۲۷۰۷	۵۴۳۹	۳۶۴۵۰	۵	-	دشتستان
۱۶۸۵۶	۲۵۷۲	۱۶۵۴۶	۲	-	دشتی
۳۰۴۲۵	۱۶۸۸	۱۶۰۱۷	۲	-	دیر
۲۰۵۳۲	۱۶۷۰	۹۳۴۳	۱	-	دیلم
۳۱۵۸۶	۱۵۳۸	۱۲۵۲۲	۲	-	کنگان
۳۰۰۱۹	۲۴۴۱	۱۸۸۵۹	۲	-	گناوه
۳۱۲۸۴	۷۶۳	۸۳۷۱	۲	-	عسلویه

مأخذ: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان بوشهر

جدول ۴: میزان تولید برنامه‌های تلویزیونی مرکز بوشهر به تفکیک مخاطب (ساعت)

سال	جمع	کودک و خردسال	جوان	نوجوان	بزرگسال	عام	فرهیبختگان
۱۳۹۴	۱۳۴۴	۱۵۶	۱۰۳	۱۰۹	۸۷	۸۷۹	-
۱۳۹۵	۱۳۶۹	۲۴۵	۱۳۳	۶۴	۲۹۳	۶۳۴	-
۱۳۹۶	۱۵۳۴	۱۹۸	۲۵۹	۱۵۴	۱۹۰	۶۴۲	۹۱

مأخذ: صدا و سیمای مرکز بوشهر - ۱۳۹۶

جدول ۵: میزان تولید برنامه‌های رادیویی، مرکز بوشهر به تفکیک مخاطب (ساعت)

سال	جمع	کودک و خردسال	نوجوان	جوان	بزرگسال	عام	فرهیختگان
۱۳۹۴	۳۶۲۹	-	۲۹	۳۵۰	۳۰۵	۲۸۴۹	۸۵
۱۳۹۵	۳۸۹۰	-	۱۶	۳۳۴	۲۴۹	۳۲۳۳	۵۸
۱۳۹۶	۴۵۴۹	۸	۲۶	۳۶۶	۲۵۰	۳۸۳۹	۶۰

مأخذ: صدا و سیما مرکز بوشهر - ۱۳۹۶

جدول ۶: فعالیت‌ها و انواع هزینه‌های انجام شده اداره کل اوقاف و امور خیریه از محل اعتبارات موقوفات متصرفی طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۴ (میلیون ریال)

شرح فعالیت و هزینه	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶
حق التولیه	۲۱۶۰	۲۹۰۲	۸۷۱
هزینه‌های ثبتی - محاکماتی	۸۰۰	۸۸۶	۱۱۰۰
ترویج قرآن	۶۰۸	۷۸۰	۴۴۰۰
توسعه علم و دانش (کمک به دانش‌آموزان)	۱۸۵۰	۲۱۰۰	۹۸۰
کمک به احداث و تعمیر مساجد و حقوق ائمه جمعه و خادمین	۲۵۰۰	۳۷۰۰	۹۰۰
نشر معارف	۱۴۰۰	۱۷۰۰	۷۸۰۰
کمک به مستضعفین	۹۰۰	۱۱۰۰	۸۰۰
مراسمات مذهبی	۲۷۸۰	۲۹۰۰	۷۰۰۰
کمک به ایتمام	۲۹۸۰	۳۱۰۰	۷۰۰
مدارس علوم دینی و کمک به طلاب	۱۸۰۰	۱۹۰۰	۵۰۰
سایر کمک‌ها	۵۴۶۳	۵۴۲۴	۱۱۱۱۷
جمع	۲۳۲۴۱	۲۶۴۹۲	۲۶۱۶۸

مأخذ: اداره کل اوقاف و امور خیریه استان بوشهر

جدول ۷: میزان درآمدهای موقوفات و بقاع متبرکه استان در سالهای ۹۶-۱۳۹۴ (میلیون ریال)

شرح	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	درصد تغییرات
درآمد موقوفات متصرفی و غیرمتصرفی	۲۷۰۰۰	۲۸۳۱۵	۳۲۲۳۰	۹/۲۶
درآمد بقاع متبرکه استان	۷۵۰۰	۹۸۶۹	۹۲۶۴	۱۱/۱۴

مأخذ: اداره کل اوقاف و امور خیریه استان بوشهر

جدول ۸: تعداد اماکن مذهبی استان بوشهر در سال ۱۳۹۶

شهرستان	مسجد	تکیه و حسینیه	قدمگاه	مهدیه، زینبیه، فاطمیه
بوشهر	۱۸۱	۷۶	۸۱	۵
تنگستان	۱۱۰	۶۵	۲۰	۳
جم	۱۴۴	۸۸	۹	۰
دشتستان	۳۰۱	۱۹۵	۹۸	۱۸
دشتی	۱۹۱	۱۱۰	۶۱	۵
دیر	۱۱۷	۱۴۱	۲۹	۳
دیلم	۸۵	۲۲	۲۵	۰
عسلویه	۸۵	۲۰	۱	۰
کنگان	۱۲۱	۷۰	۱۹	۰
گناوه	۱۰۰	۴۸	۳۷	۴
جمع	۱۴۳۵	۸۳۵	۳۸۰	۳۸

مأخذ: اداره کل اوقاف و امور خیریه استان بوشهر

بخش هفتم – میراث فرهنگی و گردشگری

مقدمه

طبق تعریف سازمان جهانی جهانگردی، جهانگرد (توریست یا گردشگر) به فردی گفته می‌شود که به منظور تفریح، استراحت، ورزش، دیدار اقوام و دوستان، ماموریت، شرکت در سمینار یا کنفرانس، معالجه، مطالعه و تحقیق و یا فعالیت‌های مذهبی به شهری غیر از محیط زندگی خود برای مدت بیشتر از ۲۴ ساعت و کمتر از یک سال سفر می‌کند.

صنعت گردشگری را پررونق‌ترین و پاکترین تجارت و صادرات نامرئی می‌دانند، به طوری که امروزه بعد از صنعت نفت و خودرو پردرآمدترین صنعت دنیا می‌باشد. صنعت گردشگری یکی از بزرگترین و پربازده‌ترین فعالیت‌های اقتصادی در دنیا است که بالاترین میزان ارزش افزوده را ایجاد می‌کند و بطور مستقیم و غیر مستقیم، سایر فعالیت‌های اقتصادی و فرهنگی را تحت تاثیر قرار می‌دهد. گردشگری یکی از منابع عمده درآمدزایی و ایجاد اشتغال در جهان به شمار می‌آید به طوریکه بسیاری از آن به عنوان صنعت اول دنیا یاد می‌کنند. گرچه گردشگری به تنهایی نمی‌تواند منجر به توسعه کشور شود ولی با ورود گردشگر به تدریج نیاز به تغییر و ایجاد امکانات برای اقامت، جابجایی و سایر فعالیت‌های مربوطه، توسعه را نیز در پی خواهد داشت و در دراز مدت باعث افزایش امکانات و تاسیسات خواهد شد.

اقتصاد آینده جهان بیش از هر زمان دیگری بر روی صنعت گردشگری استوار خواهد بود و همین نکته است که تصمیم سازان بسیاری از کشورها به آن آگاهی یافته و از هم اکنون خود را برای کسب سهم بیشتری از این بازار پررونق مهیا کرده‌اند.

اگر منافع گردشگری در سطح جوامع و مناطق یک کشور به درستی توزیع شود، می‌تواند سطح زندگی مردم را بهبود بخشد. به همین دلیل توسعه گردشگری، به ویژه در کشورهای کمتر

توسعه یافته، عامل مؤثری در مقابله با فقر است و موجب افزایش درآمد قشرهای مختلف، کاهش بیکاری و رونق اقتصادی و در نتیجه بهبود کیفیت زندگی مردم و افزایش رفاه اجتماعی می‌شود. امروزه پدیده توریسم و اکوتوریسم به دلیل داشتن منافع اقتصادی بسیار بالا و ارز آور بودن آن، بعنوان یک صنعت مدرن جهانی معرفی شده و به همین منظور بسیاری از کشورهای جهان هر ساله سرمایه‌گذاری‌های هنگفتی را در این صنعت می‌نمایند. اگرچه برای جذب توریسم نیاز به سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی هنگفتی می‌باشد ولی اکوتوریسم که به‌منظور بازدید از مناظر طبیعی و محیط‌های بکر طبیعت صورت می‌گیرد، با حداقل امکانات و تجهیزات قابل انجام می‌باشد. استان بوشهر به دلیل دارا بودن سواحل زیبا و کم نظیر و همچنین داشتن مناطق حفاظت شده‌ای نظیر منطقه حفاظت شده مند، پارک ملی نایبند، منطقه حفاظت شده حله و مناطق حفاظت شده جزیره خارک و خارکو و پارک ملی نخیلو و همچنین با توجه به قدمت تاریخی خود که ۳۰۸ اثر تاریخی در آن به ثبت رسیده است، پتانسیل خوبی را جهت جذب توریسم و اکو توریسم دارا می‌باشد.

عملکرد شاخص های ارزیابی تحولات بخش

از نظر ترکیب جاذبه‌های گرد شگری در سطح استان، ۴۶ مورد طبیعی، ۸۰ مورد فرهنگی - تاریخی و ۲ مورد نیز انسان ساخت می‌باشد که در این میان بیشترین سهم را جاذبه‌های فرهنگی - تاریخی که معادل ۶۲/۵ درصد است به خود اختصاص می‌دهد. همچنین از نظر پراکنش جاذبه‌ها در سطح شهرستان‌ها، شهرستان‌های دشتستان و بوشهر به ترتیب با ۲۲/۶ و ۱۴/۸ درصد بیشترین سهم و شهرستان‌های دیلم و کنگان با ۵/۴ درصد کمترین سهم را به خود اختصاص داده‌اند که انتظار می‌رود با مطالعه و ایجاد زیرساخت‌ها و جاذبه‌های گردشگری وضعیت این دو شهرستان در طی سال‌های برنامه ششم توسعه از این حیث بهبود یابد.

تعداد گردشگران ورودی به استان در سال ۱۳۹۶ برابر با ۷,۸۴۸,۱۹۰ نفر می‌باشد که روند تغییرات بیانگر رشدی معادل ۵۲/۳ درصد است. رشد چشمگیر ورود گردشگر به استان در سال‌های اخیر علاوه بر اینکه تاثیر مثبت و خوبی بر روی اقتصاد استان داشته در زمینه اشتغال و تثبیت معیشت بومیان بسیار موثر بوده است. از جمله دلایل ورود گردشگر به استان را می‌توان وجود آب و هوای مناسب و طبیعت زیبا در فصل سرد سال، برخورداری از سواحل زیبای خلیج فارس به دلیل سرمایه‌گذاری‌ها و انجام فعالیت‌های متعدد عمرانی صورت گرفته در سواحل، ابنیه‌های تاریخی، وجود بازارهای اجناس خارجی، مهمان‌نوازی مردم استان، پارک‌های جنگلی و

پارک‌های بین راهی برشمرد. با توجه به اینکه اکثریت گردشگران در ایام عید نوروز به استان سفر می‌کنند، لذا می‌باید است کلیه نیازمندی‌های گردشگران خصوصاً اسکان آنها با برنامه‌ریزی‌های دقیق سازماندهی شده، فراهم گردد.

تعداد کل بازدیدکنندگان از موزه‌ها و بناهای تاریخی استان در سال ۱۳۹۶ برابر ۲۰۶۵۶۷ نفر می‌باشد که در مقایسه با سال ۱۳۹۵ به میزان ۱۲ درصد رشد داشته است. در بین بناهای تاریخی، بنای تاریخی دژ برازجان با ۶۷۵۹ نفر بیشترین و چهل خانه سعدآباد با ۹۸۹ نفر کمترین بازدید کننده را داشته‌اند که انتظار می‌رود با احداث جاده دسترسی و اطلاع رسانی مطلوب بازدید کننده های بیشتری را به خود اختصاص دهند و از بین موزه‌ها، موزه رئیسعلی دلواری با ۱۴۷۸۵۶ نفر و با افزایش نرخ رشد ۵/۱۲ درصد نسبت به سال قبل، بیشترین تعداد بازدیدکننده را داشته است.

با توجه به تعداد زیاد گردشگر ورودی به استان و استقبال کم این گردشگران از موزه‌ها و بناهای تاریخی، بهتر است به منظور جذب گردشگران جهت بازدید از موزه‌ها و ابنیه تاریخی تمهیداتی توسط دستگاه‌های ذیربط اندیشیده شود و با توجه به قدمت استان بوشهر نسبت به پر بار کردن موزه‌ها از آثار تاریخی استان اقدام و تبلیغات لازم جهت معرفی این اماکن صورت پذیرد. در سال ۹۶، تعداد آثار و ابنیه تاریخی ثبت شده در مراکز و کانون‌ها و قطب‌های گردشگری برابر با ۱۰۶ ابنیه می‌باشد.

تعداد جاذبه‌های طبیعی، تاریخی و فرهنگی شناسایی شده در سطح استان در سال ۹۶، به ترتیب ۱۲، ۲۴ و ۳۰ مورد بوده است.

از نظر میزان سرمایه‌گذاری های ملی و استانی انجام شده (شامل اعتبارات ملی و تسهیلات پرداختی) در تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی در سال ۹۶، بالغ بر ۱۵۰۰۰۰ میلیون ریال سرمایه‌گذاری استانی بوده و از محل منابع ملی در این سال سرمایه‌گذاری صورت نگرفته است. ظرفیت تاسیسات اقامتی (هتل و هتل آپارتمان‌ها) در سال ۹۶ برابر با ۲۰۶۰ تخت بوده که نسبت به سال قبل دارای رشد ۲۱ درصدی است. البته ظرفیت تاسیسات اقامتی جابگویی تعداد گردشگران ورودی در ایام عید نوروز نبوده و لازم است اماکن بیشتری به منظور استقرار گردشگران تدارک دیده شود. از نظر تسهیلات و خدمات گردشگری در سطح شهرستان‌های استان در سال ۹۶، شهرستان بوشهر دارای بیشترین تعداد تخت (۲۷۰ مورد)، تعداد دفتر خدمات مسافرتی، تورگردانی و تورگردانان (۱۷ مورد) و رستوران و تالار پذیرایی با ۷ مورد می‌باشد و شهرستان‌های تنگستان، جم و دیر از این نظر بسیار ضعیف بوده و هیچ امکانات و تسهیلاتی

زیرساختی در این شهرستان‌ها سرمایه‌گذاری نگردیده و لازم است جهت توسعه صنعت گردشگری و توریسم، تسهیلات و خدمات اولیه فراهم گردد.

از نظر دهکده‌های گردشگری در سطح استان در سال ۹۶ تعداد ۴ دهکده در شهرستان‌های بوشهر، گناوه، تنگستان و کنگان پیشنهاد گردیده که در مساحتی بالغ بر ۷۴۷ هکتار در حال مطالعه، اجرا و تکمیل می‌باشند.

از نظر مناطق نمونه گردشگری در سال ۹۶، تعداد ۱۲ منطقه به عنوان مناطق نمونه گردشگری در سطح استان معرفی گردیده است که فقط ۵ مورد از این مناطق دارای طرح جامع گردشگری و سرمایه‌گذار می‌باشند. همچنین از نظر روستاهای هدف گردشگری در سال ۹۶ تعداد ۹ روستا به عنوان روستاهای هدف شناسایی شده که بیشتر آنها در شهرستان دشتستان واقع شده‌اند.

جدول ۱: ترکیب جاذبه‌های گردشگری استان بوشهر

گونه جاذبه	تعداد	درصد
کل	۱۲۸	۱۰۰
طبیعی	۴۶	۳۵/۹
فرهنگی - تاریخی	۸۰	۶۲/۵
انسان ساخت	۲	۱/۶

مأخذ: اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان بوشهر

جدول ۲: توزیع جاذبه‌های گردشگری استان به تفکیک شهرستان ها در سال ۱۳۹۶

انسان ساخت		فرهنگی - تاریخی		طبیعی		کل		شهرستان گونه
۱۰۰	۲	۱۰۰	۸۰	۱۰۰	۴۶	۱۰۰	۱۲۸	کل
۰	۰	۱۵	۱۲	۱۵/۲	۷	۱۴/۸	۱۹	بوشهر
۵۰	۱	۷/۵	۶	۱۵/۲	۷	۱۱	۱۴	تنگستان
۰	۰	۸/۷۵	۷	۶/۵	۳	۷/۸	۱۰	جم
۵۰	۱	۲۲/۵	۱۸	۲۱/۷	۱۰	۲۲/۶	۲۹	دشتستان
۰	۰	۱۵	۱۲	۶/۵	۳	۱۱/۷	۱۵	دشتی
۰	۰	۶/۲۵	۵	۸/۷	۴	۷	۹	دیر
۰	۰	۵	۴	۶/۵	۳	۵/۴	۷	دیلم
۰	۰	۳/۷۵	۳	۱۰/۸	۵	۶/۲۵	۸	عسلویه
۰	۰	۷/۵	۶	۲/۴	۱	۵/۴	۷	کنگان
۰	۰	۸/۷۵	۷	۶/۵	۳	۸/۰۵	۱۰	گناوه

مأخذ: اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان بوشهر

جدول ۳: شاخص‌های ایرانگردی و جهانگردی در استان طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۲

شرح	واحد اندازه‌گیری	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴
تعداد گردشگران ورودی به استان	نفر	۱۴۵۸۳۳۴	۵۲۱۳۵۴۶	۶۲۱۲۵۴۶
تعداد آثار و ابنیه تاریخی ثبت شده مراکز کانون‌ها و قطب جهانگردی	عدد	۱۰۶	۱۰۶	۱۰۶
تعداد موزه‌های استان	عدد	۳	۴	۳
تعداد جاذبه‌های طبیعی شناسایی شده	عدد	۱	۱	۸
تعداد جاذبه‌های تاریخی شناسایی شده	عدد	۰	۱	۱۶
تعداد اماکن فرهنگی شناسایی شده	عدد	۰	۱	۵
تعداد بناها و آثار تاریخی مرمت شده	مورد	۲۲	۳۰	۳۹
برگزاری نمایشگاه صنایع دستی	مورد	۰	۱	۲
تعداد رشته‌های صنایع دستی رایج استان	مورد	۹	۹	۹
آموزش صنایع دستی	نفر	۱۰۱۷	۳۵۰	۷۲۶
صدور پروانه تولید	فقره	۳	۰	۲
صدور کارت شناسایی صنعتگران	فقره	۱۹۹	۵۴	۸۴
ایجاد اشتغال از محل مجوزهای صنایع دستی	نفر	۱۰۱۶	۵۶	۱۶۰
معرفی به بانک جهت دریافت وام به صنعتگران	نفر	۲۴	۵۵	۱۶۰
صنعتگران تحت پوشش	نفر	۰	۰	۰
ظرفیت تاسیسات اقامتی (تخت)	تخت	۲۲۴۵	۲۳۰۵	۱۹۸۵
درصد اشغال تخت‌های تاسیسات اقامتی	درصد	۵۷	۵۸	۶۲
میزان سرمایه‌گذاری ملی در تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی (میلیون ریال)	میلیون ریال	۶۲۰۰	۱۱۰۵۰	۴۹۱۸
میزان سرمایه‌گذاری استانی در تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی (میلیون ریال)	میلیون ریال	۱۱۶۴	۸۲۳۱	-

مأخذ: اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان بوشهر

ادامه جدول ۳: شاخص‌های ایرانگردی و جهانگردی در استان طی سال‌های ۹۶ - ۱۳۹۲

شرح	واحد اندازه‌گیری	۱۳۹۵	۱۳۹۶	نرخ تغییرات
تعداد گردشگران ورودی به استان	نفر	۷۷۲۵۹۷۶	۷۸۴۸۱۹۰	۵۲/۳
تعداد آثار و ابنیه تاریخی ثبت شده مراکز کانون ها و قطب جهانگردی	عدد	۱۰۶	۱۰۶	۰
تعداد موزه های استان	عدد	۳	۷	۲۳/۶
تعداد جاذبه های طبیعی شناسایی شده	عدد	۱۰	۱۲	۸۶/۱۲
تعداد جاذبه های تاریخی شناسایی شده	عدد	۱۷	۲۴	-
تعداد اماکن فرهنگی شناسایی شده	عدد	۸	۳۰	-
تعداد بناها و آثار تاریخی مرمت شده	مورد	۴۳	۴۵	۱۹/۶
برگزاری نمایشگاه صنایع دستی	مورد	۱۸	۲۸	-
تعداد رشته های صنایع دستی رایج استان	مورد	۹	۱۰	۲/۶۷
آموزش صنایع دستی	نفر	۷۴۷	۶۵۳	-۱۰/۵
صدور پروانه تولید	فقره	۲۰۷	۱۱۹	۱۵۰/۹۶
صدور کارت شناسایی صنعتگران	فقره	۱۹۷	۱۶۴	-۴/۷۲
ایجاد اشتغال از محل مجوزهای صنایع دستی	نفر	۱۹۰	۳۵۰	-۲۳/۴
معرفی به بانک جهت دریافت وام به صنعتگران	نفر	۰	۳۰۹	۸۹/۴
صنعتگران تحت پوشش	نفر	۰	-	-
ظرفیت تاسیسات اقامتی (تخت)	تخت	۱۶۹۶	۲۰۶۰	-۲/۱۳
درصد اشغال تخت های تاسیسات اقامتی	درصد	۶۷	۷۲	۶
میزان سرمایه گذاری ملی در تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی (میلیون ریال)	میلیون ریال	۲۵۰۰۰۰	-	-
میزان سرمایه گذاری استانی در تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی (میلیون ریال)	میلیون ریال	۱۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	۲۳۷

جدول ۴: تعداد بازدیدکنندگان از موزه‌ها و بناهای تاریخی - فرهنگی استان در سال‌های ۱۳۹۳-۹۶

تعداد بازدیدکنندگان سال ۱۳۹۶	تعداد بازدیدکنندگان سال ۱۳۹۵	تعداد بازدیدکنندگان سال ۱۳۹۴	تعداد بازدیدکنندگان سال ۱۳۹۳	محل	بنا
۲۰۶۵۶۷	۱۸۴۴۵۲	۱۷۶۳۸۱	۱۴۷۶۰۱	-	کل استان
بناهای تاریخی					
۶۷۵۹	۶۳۰۵	۵۷۸۳	۵۲۸۱	برازجان	دژ برازجان (کاروانسرای مشیر)
۲۹۸۵	۲۴۶۹	۲۳۵۷	۲۱۵۳	برازجان	کاخ چرخاب
۱۹۵۶	۱۲۸۸	۱۱۲۳	۱۰۵۲	برازجان	کاخ بردک سیاه
۴۰۲۳	۳۳۰۲	۲۸۵۹	۲۵۲۴	دشتستان - پشت پر	گور دختر
۳۵۶۲	۲۷۵۶	۲۴۳۸	۲۵۲۴	دشتستان - پشت پر	کوشک اردشیر
۱۰۵۰	۹۰۰	۷۰۸	۲۰۲	دالکی	پل مشیر
۹۸۹	۶۰۲	۵۳۷	۴۲۹	سعدآباد	چهل خانه
۳۳۶۵	۲۴۶۷	۲۳۷۵	۲۱۷۴	سیراف	سیراف
۴۰۰۱	۳۲۵۱	۳۱۳۵	۲۹۸۴	بوشهر	عارف دهدشتی
موزه‌ها					
۳۰۰۲۱	۲۰۴۵۸	۱۸۳۰۶	۵۳۶۸	بوشهر	مردم شناسی
۱۴۷۸۵۶	۱۴۰۶۵۴	۱۳۶۷۶۰	۱۲۲۹۱۰	دلوار	رئیسعلی دلواری

مأخذ: اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان بوشهر

جدول ۵: تاسیسات اقامتی (هتل و هتل آپارتمان ها) استان در سالهای ۹۶-۱۳۹۲

تعداد	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	نرخ تغییرات
تعداد هتل و هتل آپارتمان	۱۴	۱۵	۱۵	۱۷	۱۸	۶/۵
تعداد اتاق	۸۰۷	۸۳۷	۷۶۳	۸۵۹	۸۸۹	۲/۴۵
تعداد تخت	۲۲۴۵	۲۳۰۵	۱۹۸۵	۲۰۰۰	۲۰۶۰	-۲/۱۳
درصد	۵۷	۵۸	۶۲	۶۷	۶۸	۴/۵

مأخذ: اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان بوشهر

جدول ۶: تسهیلات و خدمات گردشگری موجود در سطح استان در سال ۱۳۹۶

رستوران و تالار پذیرایی	شرکت ها و دفاتر خدمات مسافرتی و زیارتی	دفتر خدمات مسافرتی و تورگردانی و تورگردانان	مهمانپذیرها			شهرستان
			تعداد تخت	تعداد اتاق	تعداد مهمانپذیر	
۷	*	۱۷	۲۷۰	۱۱۰	۶	بوشهر
۱	*	-	-	-	-	تنگستان
-	*	۳	-	-	-	جم
۶	*	۲	۹۲	۲۲	۱	دشتستان
۱	*	-	۱۲	۴	۱	دشتی
-	*	-	-	-	-	دیر
۳	*	۲	۷۴	۲۷	۳	دیلم
-	*	۱	۷۴	۳۷	۲	عسلویه
-	*	۳	۵۹	۱۵	۱	کنگان
۳	*	۳	۱۰۵	۳۹	۲	گناوه
۲۱	*	۳۲	۶۸۶	۲۵۴	۱۶	جمع کل

مأخذ: اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان بوشهر

جدول ۷: دهکده‌های گردشگری استان در سال ۱۳۹۶

عنوان	موقعیت	شهرستان	مساحت (هکتار)	نوع اراضی			میزان سرمایه گذاری (میلیون ریال)
				منابع طبیعی	راه شهرسازی	سایر	
دل آرام	شهرستان تنگستان - بخش دلوار - حد فاصل روستای محمد عامری تا بندر رستمی	تنگستان	۵۰۰	*		دارد	۲۲۰۰
گناوه	شهرستان گناوه - حد فاصل روستای مال خلیفه تا روستای چاهک	گناوه	۱۵۰	*		دارد	۱۵۰۰
بوشهر	بوشهر - کمربندی امیرالمومنین	بوشهر	۸۵	*		دارد	-
کنگان	شهرستان عسلویه	عسلویه	۱۲	*		دارد	-

مأخذ: اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان بوشهر

جدول ۸: مناطق نمونه گردشگری استان در سال ۱۳۹۶

نام سرمایه گذار	شرح منابع مصوب	نوع اراضی			تعیین نوع اراضی	شهرستان	سطح منطقه			نام منطقه
		سبز	راه و شهرسازی	منازح طبیعی			بین المللی	محلی	استانی	
شهرداری دلووار	دارد		✓		بایر	تنگستان		✓		دلووار
شرکت فلامینگو	دارد			✓	بایر	گناوه	✓			جزیره میرمهنا
شهرداری دیلم	دارد			✓	جنگل	دیلم			✓	حماد دیلم
سازمان مناطق گردشگری	دارد		✓		بایر	بوشهر			✓	جزیره عباسک
سازمان همیاری شهرداری	دارد		✓		بایر	بوشهر	✓			لیان
ندارد	-		✓		کوهستانی	جم			✓	چگاسه
ندارد	-			✓	بایر	گناوه			✓	جفیر
ندارد	-			✓	بایر	دشتستان			✓	صدر ئیسعلی دلواری
ندارد	-			✓	جنگل	جم			✓	گلوبردکان
ندارد	-			✓	بایر	دشتی			✓	مند
ندارد	-			✓	جنگل	دشتستان			✓	سرقات
ندارد	-			✓	جنگل	تنگستان			✓	خائیز

مأخذ: اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان بوشهر

جدول ۹: روستاهای هدف گردشگری استان در سال ۱۳۹۶

شهرستان	بخش	نوع واحد گردشگری	نام سرمایه گذار	آدرس دقیق پروژه	نوع اراضی
دشتستان	سعدآباد	بوم گردی	فاقد سرمایه گذار	راه روستایی سعدآباد- آپبخش	منابع طبیعی
دشتستان	ارم	بوم گردی	فاقد سرمایه گذار	جاده رودفاریاب- تنگ ارم	منابع طبیعی
دشتستان	سعدآباد	بوم گردی	فاقد سرمایه گذار	جاده برازجان- آپبخش	منابع طبیعی
گناوه	ریگ	بوم گردی	فاقد سرمایه گذار	جاده بوشهر- گناوه - جاده ساحلی	منابع طبیعی
دیلم	بندر امام حسن	بوم گردی	فاقد سرمایه گذار	جاده گناوه- دیلم - جاده ساحلی	منابع طبیعی
عسلویه	مرکزی	بوم گردی	فاقد سرمایه گذار	جاده عسلویه- بندرعباس	منابع طبیعی
تنگستان	مرکزی	بوم گردی	فاقد سرمایه گذار	روستای گشی	منابع طبیعی
دشتی	مرکزی	بوم گردی	فاقد سرمایه گذار	جاده روستایی احشام قائدها	منابع طبیعی
بوشهر	مرکزی	بوم گردی	فاقد سرمایه گذار	جاده بوشهر- گناوه- سه راه احمدی- دوبره	منابع طبیعی

مأخذ: اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان بوشهر

بخش هشتم - رفاه و تأمین اجتماعی

مقدمه

یکی از بحث‌های کلیدی و اساسی که از دیرباز تاکنون ذهن برنامه‌ریزان، اقتصاددانان، سیاستمداران و سایر متولیان امور عمومی را به خود معطوف داشته است، ایجاد رفاه عمومی و امنیت اجتماعی است. سازمان ملل متحد واژه رفاه اجتماعی را این گونه تعریف کرده است:

«رفاه اجتماعی دامنه وسیعی از فعالیت‌ها و برنامه‌هایی را که تحت نظارت و با کمک دولت برای بهزیستی افراد و جامعه انجام می‌شود، در بر می‌گیرد».

از جنبه نهادی، رفاه اجتماعی را می‌توان نتیجه فعالیت‌های تعدادی از نهادهای اجتماعی که برای دستیابی فرد و گروه به سطح قابل قبولی از زندگی، تندرستی و فرصت‌هایی که اجازه می‌دهد آنان تمامی استعدادهای خود را پرورش دهند و مسایل خود را در سازگاری با جامعه حل نمایند، دانست. بدیهی است بدون تأمین اجتماعی، تحقق عدالت اجتماعی و ارتقاء سطح کمی و کیفی منابع نیروی انسانی ممکن نیست و بدون عدالت اجتماعی، توسعه اقتصادی یعنی تولید و اشتغال بیشتر میسر نخواهد بود. بخش تأمین اجتماعی مجموعه‌ای متشکل از تدابیر، روش‌ها و اقدامات بیمه‌ای است که هدف آن حمایت از نیروی انسانی شاغل در دوران اشتغال و بازنشستگی و حمایت از بازماندگان شاغلان و بازنشستگان فوت شده می‌باشد. مهمترین خدمات ارائه شده به بیمه‌شدگان در این نظام، ارائه بیمه خدمات درمانی و بیمه‌های اجتماعی در قالب پرداخت انواع مستمری بازنشستگی، از کارافتادگی، بازماندگی، بیکاری، غرامت نقص عضو و کمک بارداری است. دستگاه‌های متعددی مسئول امور بیمه‌ای در هر استان می‌باشند که مهمترین آنها که نقش

اساسی در هدایت و اجرای فعالیتهای بیمه‌ای در استان را برعهده دارند، اداره کل تامین اجتماعی و سازمان بیمه خدمات درمانی می‌باشند. بهزیستی نیز از ارکان مهم دفاع از معلولان و از کارافتادگان و تامین زندگی شرافتمندانه آنان بوده است و امروزه از بزرگترین سازمان‌های مدافع طبقات دردمند و گرفتار در مقابل آسیب‌های جسمانی و رفتاری است. بخش بهزیستی متشکل از مجموعه‌ای هدفمند از اندیشه‌ها، تدابیر، خدمات و فعالیتهای غیربیمه‌ای به منظور حمایت و مراقبت از خانواده‌ها و افرادی است که به دلایل مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و یا جسمی و روانی فاقد توانایی لازم برای اداره زندگی شخصی، خانوادگی و اجتماعی خود هستند. عمده‌ترین سازمان‌های متولی ارائه خدمات بهزیستی در سطح استان عبارتند از: سازمان بهزیستی، کمیته امداد امام خمینی (ره)، بنیاد شهید و امور ایثارگران و جمعیت هلال احمر. در این بخش، فعالیت‌ها و اقدامات این نهادها، افراد تحت پوشش مستقیم آنها و نوع برنامه‌های حمایتی که برای رفع نیاز این اقشار انجام می‌گردد، مورد بررسی قرار می‌گیرد.

سازمان تامین اجتماعی

تأمین اجتماعی همواره در سرلوحه کار دولت‌ها قرار داشته است و از آنجا که کالایی عمومی است ناگزیر این دولت‌ها هستند که سامان دهنده آن محسوب می‌گردند و بر آنهاست که این وظیفه مهم و بنیادی را با مشارکت مردم به انجام رسانند. سازمان تامین اجتماعی به عنوان یک سازمان بیمه‌ای و حمایتی، در ایجاد و برقراری عدالت اجتماعی، توزیع مجدد درآمدها، ارتقاء سلامت عمومی و همچنین جبران درآمد از دست رفته افراد شاغل به علل مختلف از قبیل سالمندی، از کارافتادگی، بیماری، حوادث و غیره نقش بسیار حساسی را ایفا می‌کند. امور حمایتی سازمان تامین اجتماعی در دو قسمت قابل بررسی است: امور بیمه‌شدگان و امور مستمری بگیران.

بیمه شدگان

تعداد بیمه شدگان اصلی سازمان تامین اجتماعی در سال ۹۶ برابر با ۳۳۲۴۴۷ نفر می‌باشد که در مقایسه با سال گذشته ۱/۹ درصد کاهش یافته است و ۲۸/۶ درصد جمعیت استان را پوشش می‌دهد. تعداد کل بیمه شدگان تامین اجتماعی با افراد تحت تکفل تحت پوشش تامین اجتماعی در سال ۹۶ به ۸۹۹۲۵۸ نفر رسیده، که در مجموع ۷۷/۳ درصد از جمعیت استان را تحت پوشش

قرار می‌دهد. که نسبت به سال ۹۵ (با ۸۸۸۰۹۹ نفر جمعیت تحت پوشش) ۰/۶ درصد افزایش یافته است. بالا بودن امار افراد تحت تکفل بیمه شده‌گان تأمین اجتماعی به این دلیل می‌باشد که تعداد زیادی از افراد شاغل در پروژه‌های پارس جنوبی و خارگ در سایر استان‌ها سکونت دارند و افراد تحت تکفل این افراد در سایر استان‌ها سکونت دارند که جزء سرشماری استان محسوب نمی‌شوند. بیمه شدگان اصلی تأمین اجتماعی شامل بیمه شدگان اجباری (دولتی و غیر دولتی)، اختیاری، مشاغل و حرف آزاد، بیمه بیکاری و بیمه رانندگان می‌باشد.

بیمه شدگان اجباری

بیمه شده‌ای که به دستور کارفرما یا نماینده او در محلی به نام کارگاه کار می‌کند و مزد یا حقوق دریافت می‌دارد، بیمه شده اجباری می‌گویند. ۸۶ درصد از کل بیمه شدگان اصلی استان بیمه شدگان اجباری می‌باشند. تعداد بیمه شدگان اجباری استان بوشهر در سال ۹۶ برابر با ۲۸۶۰۳۸ نفر می‌باشد. که در مقایسه با سال گذشته ۱/۳- درصد کاهش یافته است. بیمه شدگان اجباری شامل بیمه شدگان دولتی و بیمه شدگان غیردولتی می‌باشد.

بیمه اختیاری

بیمه اختیاری شامل افرادی می‌شود که در زمان گذشته حداقل به مدت یک سال به عنوان بیمه شده برای آنان حق بیمه پرداخت شده باشد و درحال حاضر نیز کارکن مستقل به شمار آیند و برای آنان مجدد بیمه پرداخت شود. تعداد این نوع بیمه شدگان در سال ۹۶ برابر با ۴۶۹۷ نفر می‌باشد که ۱/۴ درصد از کل بیمه شدگان این سال را شامل می‌شود. تعداد بیمه شدگان اختیاری در این سال نسبت به سال ۹۵ معادل ۱۹/۱ درصد افزایش یافته است.

بیمه مشاغل آزاد

این بیمه شامل آن دسته از صاحبان حرفه و مشاغل آزاد است که برای انجام حرفه و شغل مورد نظر، با داشتن کارگر (به صورت کارفرما) یا خود به تنهایی (خویش فرما) به استناد مجوز اشتغال صادره از سوی مراجع ذیصلاح و یا به تشخیص هیئت مدیره ی سازمان تأمین اجتماعی به کار اشتغال داشته باشند و مشمول مقررات حمایتی خاص نیز قرار نگیرند. تعداد افراد بیمه شده مشاغل آزاد در سال ۹۶ معادل ۷۲۷۲ نفر بوده که حدود ۲/۲ درصد از کل بیمه شدگان این سال

را به خود اختصاص داده است. تعداد بیمه شدگان مشاغل و حرف آزاد در سال ۹۶ نسبت به سال قبل از آن به میزان ۱۶/۹ درصد کاهش یافته است.

بیمه بیکاری

این بیمه شامل افرادی می شود که طبق قانون و مقررات تامین اجتماعی بیمه بوده، ولی برخلاف میل و اراده خود در حال حاضر بیکار شده اند. سازمان تامین اجتماعی موظف است به این افراد تا زمان مشخصی مقرری ایام بیکاری پرداخت نماید. تعداد افرادی که در سال ۹۶ از تامین اجتماعی مقرری ایام بیکاری دریافت نموده اند، ۲۴۴۱ نفر بوده که معادل ۰/۷ درصد از کل بیمه شدگان در این سال را شامل می گردد. تعداد افراد تحت پوشش بیمه بیکاری در سال ۹۶ نسبت به سال قبل از آن معادل ۴/۱ درصد افزایش یافته است. با توجه به برنامه های و سیع دولت جهت فقرزدایی، پوشش کامل بیمه بیکاری و اجرای طرح های حمایتی در این خصوص، مفید خواهد بود. یکی از علل عدم پوشش کامل این نوع بیمه، قوانین اداری دست و پا گیر و شرایط سخت اختصاص این بیمه به بیکاران می باشد که تعداد زیادی از آنها را از پیگیری دریافت آن منصرف می سازد.

بیمه رانندگان

پوشش بیمه ای کلیه طبقات و اقشار مختلف از جمله کامیون داران، رانندگان و... از جمله اهداف دولت در زمینه تامین اجتماعی می باشد. تعداد افراد راننده بیمه شده تامین اجتماعی در سال ۹۶ برابر با ۷۰۷۴ نفر می باشد که معادل ۲/۲ درصد از کل افراد بیمه شده تامین اجتماعی در سال مورد نظر را شامل می شود. این رقم بیانگر افزایش ۱/۲ درصدی این نوع بیمه نسبت به سال ۹۵ می باشد.

نسبت پشتیبانی: این شاخص از تقسیم تعداد بیمه شدگان به تعداد مستمری بگیران بدست می آید و بیانگر آن است که به ازای هر مستمری بگیر چند بیمه شده وجود دارد. طی دهه اخیر به دلیل تحولات جمعیتی، افزایش امید به زندگی، سالمند شدن جمعیت زیر پوشش، بالا بودن نرخ حوادث و سوانح و بیماری های شغلی و عوامل مشابه، تعداد بازنشستگان و مستمری بگیران تامین اجتماعی به نحو چشمگیری افزایش یافته است. علاوه بر این، اجرای قوانین بازنشستگی پیش از موعد و افزایش دامنه شمول این قوانین در سال های اخیر منجر به تشدید روند رشد تعداد مستمری بگیران این صندوق شده است.

این تغییرات موجب شده که نسبت پشتیبانی صندوق (نسبت بیمه‌شدگان اصلی به مستمری‌بگیران) از حدود ۱۵/۱ به عدد ۵/۳ در سال ۱۳۹۶ برسد. مفهوم این شاخص این است که در سال ۱۳۹۰ به ازای هر یک م مستمری‌بگیر حدود ۱۵ نفر حق بیمه می‌پرداختند و در سال ۱۳۹۶ این تعداد به حدود ۵ نفر رسیده است.

نسبت پوشش بیمه‌های اجتماعی سازمان تأمین اجتماعی در سال ۱۳۹۶، ۸۰/۹ درصد بوده است و نسبت به سال قبل ۱/۵ درصد افزایش داشته است.

*** شهرستان عسلویه بالاترین میزان افراد بیمه شده و شهرستان دیر پایین ترین میزان افراد بیمه شده را به خود اختصاص داده‌اند. شهرستان عسلویه به دلیل داشتن نیروی کار زیاد و مهاجر جهت فعالیت در صنایع نفت و گاز رتبه اول را در این خصوص دارا می‌باشد. پس از شهرستان عسلویه، شهرستان بوشهر بالاترین رقم بیمه‌شدگان را به خود اختصاص داده است.

جدول ۱: برخی شاخصهای استان و مقایسه آن با کشور در سالهای ۹۶-۱۳۹۵

شاخص / سال	۱۳۹۵	۱۳۹۶	درصد تغییرات
نسبت پشتیبانی در بیمه‌های تأمین اجتماعی	۶/۲	۵/۳	-۱۴/۵
پوشش بیمه‌های اجتماعی (درصد)	۷۹/۸	۸۰/۹	۱/۵
نسبت وابستگی	۰/۱	۰/۲	۱۰۰

ماخذ: گزارش توصیفی - تحلیلی شاخص‌های کلیدی جمعیتی - بیمه‌ای سازمان تأمین اجتماعی کشور
 ماخذ: محاسبات نگارنده

جدول ۲: تعداد بیمه‌شدگان اصلی تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵ (نفر)

شرح	اجباری	اختیاری	مشاغل آزاد	بیکاری	رانندگان	قراردادهای خاص	جمع
۱۳۹۵	۲۸۹۸۶۶	۳۹۴۳	۸۷۴۶	۲۳۴۴	۶۹۵۷	۲۶۸۶۵	۳۳۸۷۲۱
۱۳۹۶	۲۸۶۰۳۸	۴۶۹۷	۷۲۷۲	۲۴۴۱	۷۰۷۴	۲۴۹۲۵	۳۳۲۴۴۷
درصد تغییرات سال ۹۶ نسبت به ۹۵	-۱/۳	۱۹/۱	-۱۶/۹	۴/۱	۱/۷	-۷/۲	-۱/۹

مأخذ: سازمان تأمین اجتماعی استان بوشهر

جدول ۳: تعداد بیمه‌شدگان اصلی تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی به تفکیک شهرستان و نوع بیمه‌شده طی سال ۱۳۹۶ (نفر)

شرح	اجباری	اختیاری	مشاغل آزاد	بیکاری	رانندگان	قراردادهای خاص	جمع
بوشهر	۶۹۵۷۴	۱۸۴۳	۲۲۳۱	۱۰۲۶	۱۶۷۹	۷۸۴۴	۸۴۱۹۷
تنگستان	۸۱۹۱	۱۲۴	۴۵۱	۹۰	۵۷۹	۲۲۵۴	۱۱۶۸۹
جم	۱۲۰۳۸	۸۷	۲۸۶	۷۷	۹۲	۴۳۶	۱۳۰۱۶
دشتستان	۱۵۰۲۵	۸۰۱	۲۴۲۲	۵۷۳	۲۲۵۲	۷۴۰۸	۲۸۴۸۱
دشتی	۵۷۶۶	۱۶۲	۶۸۱	۹۲	۴۲۹	۱۹۰۶	۹۰۳۶
دیر	۷۶۶۰	۶۷	۲۸۱	۹۵	۳۴۸	۴۹۰	۸۹۴۱
دیلم	۸۵۰۳	۳۱۱	۱۲۷	۲۸	۳۳۴	۴۵۷	۹۷۶۰
عسلویه	۹۴۹۳۷	۱۳۹	۷۳	۸۱	۴۸	۴۸	۹۵۳۲۶
کنگان	۵۱۷۳۹	۲۷۶	۳۴۴	۲۱۴	۲۰۳	۵۳۵	۵۳۳۱۱
گناوه	۱۲۶۰۵	۸۸۷	۳۷۶	۱۶۵	۱۱۱۰	۳۵۴۷	۱۸۶۹۰
جمع	۲۸۶۰۳۸	۴۶۹۷	۷۲۷۲	۲۴۴۱	۷۰۷۴	۲۴۹۲۵	۳۳۲۴۴۷

مأخذ: سازمان تأمین اجتماعی استان بوشهر

جدول ۴: آمار بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی استان بوشهر طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

شرح	۱۳۹۵	۱۳۹۶	درصد رشد سال ۹۶ نسبت به ۹۵
تعداد بیمه‌شدگان اصلی تأمین اجتماعی	۳۳۸۷۲۱	۳۳۲۴۴۷	-۱/۹
تعداد کل بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی با افراد تحت تکفل تحت پوشش تأمین اجتماعی	۸۹۳۵۶۲	۸۹۹۲۵۸	-۰/۶
تعداد کارگاه‌های تحت پوشش تأمین اجتماعی	۱۸۵۹۶	۱۹۱۹۲	۳/۲
مستمری بگیران تحت پوشش تأمین اجتماعی	۵۸۳۷۳	۶۲۸۳۰	۷/۶
تعداد بیمه‌شدگان بیمه بیکاری تأمین اجتماعی	۲۳۴۴	۲۴۴۱	۴/۱

مأخذ: سازمان تأمین اجتماعی استان بوشهر

اداره کل بیمه سلامت

سلامت یکی از نیازهای جوامع بشری است و امروزه پیشرفت علوم و فن‌آوری‌های نوین اثرات متفاوتی بر ابعاد زندگی فردی، اجتماعی و اقتصادی افراد گذاشته است و در حوزه سلامت نیز به دلیل گذر اپیدمیولوژیک بیماری‌ها و تغییر الگوی بیماری‌ها، افزایش میان‌سن جمعیت و تغییر سبک زندگی از یک سو و فناوری‌های نوین پزشکی و روند تدابیر تشخیص درمانی از سوی دیگر موجب افزایش چشمگیر هزینه‌های سلامت در جامعه شده است.

با تشکیل سازمان بیمه سلامت، یکی از بزرگترین اصلاحات نظام رفاه اجتماعی کشور به عهده آن نهاده شده و زمینه تحقق اهداف بلندی چون عدالت محوری، ارتقاء سطح کیفیت در ارائه خدمات سلامت، کاهش پرداخت از جیب بیمه‌شدگان، رفع همپوشانی بیمه‌ای و بسط و گسترش برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع در سراسر کشور فراهم گردید. از این رو بر اساس ابلاغ اساسنامه تشکیل سازمان در تاریخ ۹۱/۵/۲۲ و بر اساس ماده ۳۸ قانون برنامه پنجم توسعه، با تجمیع سازمان‌های بیمه‌گر کشور، سازمان بیمه سلامت ایران در تاریخ اول مهر ماه سال ۹۱

تشکیل شد تا به این ترتیب خدمات پایه سلامت به طور یکسان به تمامی مردم در قالب یک سازمان ارائه شود.

بر اساس آمار ارائه شده از طرف اداره کل بیمه سلامت استان، ۴۲/۱ درصد از جمعیت استان تحت پوشش بیمه سلامت می‌باشد. جمعیت بیمه شدگان بیمه سلامت در سال ۹۶، ۴۹۰۲۲۹ (اصلی و تبعی) نفر می‌باشد که نسبت به سال قبل، ۲/۱ درصد افزایش داشته است.

جدول ۵: جمعیت تحت پوشش بیمه سلامت به تفکیک اصلی و تبعی طی سال‌های ۹۵-

۱۳۹۴

درصد تغییرات	۱۳۹۶	۱۳۹۵	شاخص‌های هدف
۰/۷	۱۴۲۱۶۶	۱۴۱۱۸۹	جمعیت بیمه‌شدگان اصلی
۲/۷	۳۴۸۰۶۳	۳۳۸۹۹۳	جمعیت بیمه‌شدگان تبعی
۲/۱	۴۹۰۲۲۹	۴۸۰۱۸۲	تعداد کل بیمه خدمات درمانی با افراد تحت تکفل تحت پوشش بیمه خدمات درمانی

مأخذ: اداره کل بیمه سلامت استان بوشهر

سهم صندوق‌های بیمه‌ای در سال ۹۶ شامل ۱۵/۵ درصد کارکنان دولت، ۶۹/۲ درصد روستائیان، ۱۱/۵ درصد بیمه سلامت همگانی، ۳/۸ درصد سایر اقشار می‌باشد. از مجموع بیمه‌شدگان تحت پوشش بیمه سلامت در سال ۹۶ شهرستان دشتستان با ۲۸ درصد بیشترین سهم را در بین سایر شهرستان‌ها دارد که عمدتاً مربوط به بیمه شدگان روستایی است ولی بیمه کارکنان دولت تحت پوشش در شهرستان بوشهر با ۴۱/۸ درصد دارای بیشترین سهم در استان است.

جدول ۶: جمعیت تحت پوشش بیمه سلامت استان به تفکیک صندوق‌های بیمه‌ای طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

شرح	سال	۱۳۹۵	۱۳۹۶	درصد تغییرات
کارکنان دولت		۷۷۹۹۳	۷۶۱۹۱	-۲/۳
روستاییان		۳۴۰۵۵۰	۳۳۹۲۵۵	-۰/۴
خویش‌فرمایان (مشاغل آزاد)		۰	۰	-
سایر اقشار		۱۹۸۰۶	۱۷۶۹۴	-۱۰/۷
بیمه سلامت همگانی		۴۱۸۳۳	۵۶۲۰۱	۳۴/۳
بیمه ایرانیان		۰	۸۸۸	-
جمع		۴۸۰۱۸۲	۴۹۰۲۲۹	۲/۱

مأخذ: اداره کل بیمه سلامت استان بوشهر

جدول ۷: آمار بیمه‌شدگان تحت پوشش بیمه سلامت به تفکیک شهرستان در سال ۹۶

شهرستان	کارکنان دولت	روستاییان	سایر اقشار	سلامت همگانی	بیمه ایرانیان	جمع	سهم شهرستان
بوشهر	۳۳۴۸۷	۲۸۲۹۲	۵۶۳۳	۱۲۳۰۷	۲۸۷	۸۰۰۰۶	۱۶
تنگستان	۲۹۴۷	۴۱۳۷۲	۷۶۹	۰	۲۳۱	۴۵۳۱۹	۹
جم	۲۰۹۶	۲۴۱۲۶	۴۱۳	۰	۶	۲۶۶۴۱	۵
دشتستان	۱۷۵۶۰	۹۸۴۰۴	۴۱۲۸	۱۶۱۹۳	۱۳	۱۳۶۲۹۸	۲۸
دشتی	۵۶۵۱	۳۸۱۷۵۷	۱۷۸۷	۶۳۲۹	۲۳	۵۲۵۴۷	۱۱
دیر	۳۰۰۹	۳۳۰۵۰	۱۴۷۶	۰	۵۸	۳۷۵۹۳	۸
دیلم	۱۸۵۲	۱۸۰۸۹	۵۱۵	۰	۶	۲۰۴۶۲	۴
عسلویه				۰		۰	۰
کنگان	۳۹۵۴	۳۸۲۹۴	۱۳۲۹	۷۷۱۹	۲۰۴	۵۱۵۰۰	۱۱
گناوه	۵۶۳۵	۱۸۸۷۱	۱۶۴۴	۱۳۶۵۳	۶۰	۳۹۸۶۳	۸
جمع	۷۶۱۹۱	۳۳۹۲۵۵	۱۷۶۹۴	۵۶۲۰۱	۸۸۸	۴۹۰۲۲۹	۱۰۰

مأخذ: اداره کل بیمه سلامت استان بوشهر

نکته: آمار شهرستان عسلویه و کنگان یکجا لحاظ شده است.

تعداد موسسات طرف قرارداد بیمه سلامت در استان در سال ۹۶ برابر با ۵۲۸ موسسه می باشد که ۹۵ درصد از کل موسسات درمانی استان را شامل می گردد.

جدول ۸: تعداد موسسات طرف قرارداد بیمه سلامت در استان و نسبت آن به کل موسسات درمانی در طی سالهای ۹۶-۱۳۹۵

شرح سال	۱۳۹۵	۱۳۹۶
تعداد موسسات طرف قرارداد	۴۲۲	۵۲۸
نسبت به کل موسسات (درصد)	٪۹۲	٪۹۵

مأخذ: اداره کل بیمه سلامت استان بوشهر

میانگین مبلغ هزینه شده برای هر بار مراجعه یک بیمه شده تحت پوشش به مراکز درمانی در سال ۹۶، معادل ۵۴۹۵۳۱ ریال می باشد که نسبت به سال گذشته ۶/۳ درصد افزایش یافته است.

جدول ۹: میانگین هزینه هر بار مراجعه بیمه شدگان تحت پوشش بیمه سلامت به مراکز درمانی استان طی سالهای ۹۶-۱۳۹۵ (ریال)

شاخص های هدف	۱۳۹۵	۱۳۹۶
میانگین هزینه هر بار مراجعه به مراکز درمانی (ریال)	۵۱۷۱۳۹	۵۴۹۵۳۱
درصد رشد نسبت به سال قبل	۱۵٪/۵	۶/۳

مأخذ: اداره کل بیمه سلامت استان بوشهر

جدول ۱۰: مقایسه هزینه‌های درمان به تفکیک صندوق در سال‌های ۹۶-۱۳۹۵ در استان بوشهر

۱۳۹۶		۱۳۹۵		صندوق
سزانه هزینه (ریال)	هزینه (میلیون ریال)	سزانه هزینه (ریال)	هزینه (میلیون ریال)	
۲۷۸،۶۴۹	۲۵۴،۷۶۷	۲۷۵،۸۷۹	۲۵۸،۱۹۹	کارمندان دولت
۳۳۰،۸۵۱	۷۰،۲۴۹	۳۱۰،۶۶۸	۷۳،۸۳۷	سایر اقشار
۲۳۳،۷۶۴	۹۵۱،۶۶۶	۲۲۶،۹۷۵	۹۲۷،۵۵۵	روستاییان
۲۸۵،۱۳۰	۱۹۱،۹۱۲	۳۹۴،۰۹۷	۱۹۷،۸۳۵	بیمه سلامت همگانی/ایرانیان
۹،۷۸۹،۳۴۹	۹۵،۰۳۵	۱۰۳،۷۱۱،۸۴۵	۹۱،۰۵۹	بیماران خاص
	۱،۵۶۳،۶۲۹	-	۱،۵۴۸،۴۸۵	جمع

مأخذ: اداره کل بیمه سلامت استان بوشهر

کمیته امداد امام خمینی (ره)

این نهاد حمایتی در سال ۱۳۵۷ به منظور رسیدگی به حل مشکلات محرومین جامعه تاسیس شد. عمده خدمات حمایتی این نهاد عبارتند از: طرح شهید رجایی، طرح مددجویی (دایمی و موردی)، خدمات درمانی (دایمی و موردی)، خدمات فرهنگی، وام خودکفایی، وام قرض الحسنه، کمک هزینه ازدواج و تهیه جهیزیه و خدمات عمرانی.

در سال ۹۶ کمیته امداد استان از ۱۰۰ درصد روستاهای دارای سکنه را تحت پوشش قرار داده است. ۸/۶ درصد خانوارهای استان تحت پوشش طرح عادی یا مددجویی کمیته امداد قرار گرفته‌اند. این طرح، طرحی است که بر اساس آن افراد بنا به عللی از قبیل فقدان سرپرست، از کار افتادگی و معلولیت سرپرست، بر حسب نوع نیازمندی تحت پوشش کمک‌های دایمی یا موردی قرار می‌گیرند. در مجموع ۴/۴ درصد از جمعیت استان تحت پوشش کمیته امداد می‌باشند. در سال ۹۶ میزان مستمری پرداختی به مددجویان عادی ۳۲ درصد نسبت به سال قبل کاهش یافته است.

کل درآمدهای اختصاصی جمع‌آوری شده کمیته امداد در سال ۹۶ معادل ۴۷۶۲۲۰ میلیون ریال بوده است که نسبت به سال قبل ۵۹ درصد افزایش یافته است.

جدول ۱۱: برخی شاخص‌های کمیته امداد استان بوشهر طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

شرح	۱۳۹۵	۱۳۹۶	درصد رشد سال نسبت به ۹۵
تعداد واحدهای امداد	۳۲	۲۹	-۹
تعداد روستاهای تحت پوشش کمیته امداد	۵۸۷	۶۲۹	۷/۲
تعداد خانوار تحت پوشش عادی (مددجویی)	۲۹۸۰۳	۲۷۵۴۳	-۸
تعداد نفرات تحت پوشش عادی (مددجویی)	۶۴۵۹۷	۵۱۴۶۶	-۲۰
تعداد کل خانوار تحت پوشش	۲۹۸۰۳	۲۷۵۴۳	-۸
تعداد کل نفرات تحت پوشش	۶۴۵۹۷	۵۱۴۶۶	-۲۰
نسبت جمعیت تحت پوشش به جمعیت استان	۵/۵	۴	-۲۷/۳
میزان مستمری پرداختی به مددجویان عادی (میلیون ریال)	۳۲۸۸۹۵	۲۲۳۷۳۰	-۳۲
تعداد نوعروس جهیزیه داده شده	۳۷۳۶	۱۸۹۰	-۴۹
مبلغ جهازیه پرداختی (میلیون ریال)	۶۵۸۰۶	۴۷۰۷۴	-۲۸
تعداد ایتم معرفتی شده به حامیان	۲۵۵۸	۲۵۲۳	-۱
تعداد صندوق‌های صدقات	۸۲۷۸۶	۸۴۹۳۱	۳
مبلغ جمع آوری شده از صندوق‌های صدقات (میلیون ریال)	۳۰۴۸۲	۳۷۵۷۹	۲۳
تعداد افراد دریافت کننده وام قرض الحسنه	۲۸۵۲	۳۴۶۴	۲۱
مبلغ وام قرض الحسنه (میلیون ریال)	۷۱۰۱۸	۱۲۵۹۶۷	۷۷
تعداد وام بنگاه‌های زود بازده	۱۴۹۴	۰	-۱۰۰
جمع کل درآمدها (میلیون ریال)	۲۹۸۹۰۸	۴۷۶۲۲۰	۵۹

مأخذ: کمیته امداد امام خمینی استان بوشهر

اداره کل بنیاد شهید و امور ایثارگران

فلسفه وجودی بنیاد شهید و امور ایثارگران ارائه خدمات مطلوب به جامعه هدف (شامل شهدا، جانبازان، آزادگان و خانواده‌های آنان) و جلب رضایت آنان بر اساس مبانی ارزشی اسلامی و توسعه و گسترش تعامل با آحاد جامعه به منظور ترویج فرهنگ جهاد، ایثار و شهادت می‌باشد. بنیاد شهید و امور ایثارگران در راستای مأموریت و اهداف خود متنوع‌ترین خدمات در زمینه و حوزه‌های فرهنگی، اجتماعی، رفاهی، اقتصادی، بهداشتی، درمانی، آموزشی، حقوقی و مشاوره‌ای را به افراد تحت پوشش ارائه می‌دهد.

از جمله خدمات دیگری که توسط این سازمان به جامعه هدف ارائه می‌شود خدمات درمانی و توانبخشی، انجام فعالیت‌های فرهنگی و ورزشی و پرداخت وام مسکن و اشتغال می‌باشد. مطابق آمار ارائه شده توسط سازمان بنیاد شهید و امور ایثارگران استان، در سال ۹۶ تعداد مستمری‌بگیران خانواده شهدا و جانبازان در این سال مجموعاً ۱۲۷۷ خانواده می‌باشد که نسبت به سال قبل ۶۰ درصد کاهش یافته است.

جدول ۱۲: عملکرد فعالیت‌های بنیاد شهید و امور ایثارگران استان بوشهر طی سال‌های ۱۳۹۵-۹۶

شرح	واحد	۱۳۹۵	۱۳۹۶	درصد تغییرات
تعداد مستمری‌بگیران خانواده شهیدا و جانبازان	خانوار	۳۲۲۷	۱۲۷۷	-۶۰/۴
میزان پرداخت مستمری	میلیون ریال	۴۳۶۷۴۰	۲۳۶۵۱۶۴	۴۴۱/۵
تعداد دانشجویان و دانش‌آموزان تحت پوشش	نفر	۲۷۱۷	۲۳۹۶	-۱۱/۸
میزان پرداخت وام مسکن	میلیون ریال	۲۱۷۹۵		-۱۰۰/۰
تعداد افراد بهره‌مند شده از تمهیدات اشتغال	نفر	۹۱	۱۵۹	۷۴/۷
میزان پرداخت وام اشتغال	میلیون ریال	۸۷۰۰	۲۰/۱۰۰	-۹۹/۸
تعداد افراد بهره‌مند از خدمات فرهنگی و ورزشی	نفر	۷۲۱	۵۷۰	-۲۰/۹
میزان پرداخت هزینه‌های تامین سلامت ایثارگران	میلیون ریال	۷۶۷۷	۴۳۶۳	-۴۳/۲
تعداد افراد بهره‌مند از خدمات مشاوره و مددکاری	نفر	۲۹۸۰	۳۹۹۷	۳۴/۱
تعداد برگزاری نمایشگاه‌ها، همایش‌ها و یادواره‌ها	مورد	۸۹۲	۹۴۸	۶/۳
جمع‌آوری و حفظ آثار ایثارگران	مورد	۲۸۲	۱۵۹	-۴۳/۶
تعداد برنامه‌های تولیدی رادیویی و تلویزیونی	مورد	۲۰۲۳	۴۷۵۰	۱۳۴/۸
کل تعداد گلزار شهیدا	گلزار	۲۱۱	۲۱۱	۰/۰
تعداد گلزار ساماندهی شده	گلزار	-	۷	-
کل تعداد مزار شهیدا	مزار	۱۹۷۴	۱۹۷۴	۰/۰
تعداد مزارهای بهسازی و مرمت شده	مزار	-	۱۲۵	-

مأخذ: اداره کل بنیاد شهید و امور ایثارگران استان بوشهر

جدول ۱۳: آمار جانبازان، خانواده شهدا و مستمری بگیران تحت پوشش بنیاد شهید و مبلغ پرداختی طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵ به تفکیک شهرستان

حقوق و مستمری پرداختی (میلیون ریال)	تعداد خانواده‌های حقوق و مستمری بگیر شهیدا	تعداد جانبازان (نفر)			سال-شهرستان
		جمع	۲۵ درصد به بالا	تا ۲۵ درصد	
	۱۷۲۷	۶۲۴۳	۲۳۵۰	۳۸۹۳	۱۳۹۵
۴۰۸۰۹۶	۱۶۳۹	۷۸۶۰	۲۶۲۴	۵۲۳۶	۱۳۹۶
۹۹۴۸۰	۳۸۹	۲۵۰۳	۸۸۸	۱۶۱۵	بوشهر
۲۳۶۸۸	۱۱۹	۴۱۵	۱۳۷	۲۷۸	تنگستان
۲۷۳۱۲	۷۰	۲۰۶	۵۴	۱۵۲	جم
۱۳۲۹۱۲	۴۹۱	۲۱۳۰	۷۴۰	۱۳۹۰	دشتستان
۳۶۴۰۸	۱۷۰	۷۱۴	۲۳۵	۴۷۹	دشتی
۲۱۸۵۲	۱۰۲	۵۶۰	۱۳۰	۴۳۰	دیر
۱۱۴۹۶	۵۴	۱۹۰	۵۰	۱۴۰	دیلم
.	عسلویه
۲۰۸۵۶	۸۶	۳۶۵	۱۲۳	۲۴۲	کنگان
۳۴۰۹۲	۱۵۸	۷۷۴	۲۶۶	۵۰۸	گناوه

مأخذ: اداره کل بنیاد شهید و امور ایثارگران استان بوشهر

اداره کل بهزیستی

اداره کل بهزیستی از مهمترین نهادهای حمایتی است که از طریق بودجه عمومی به افراد معلول و محروم جامعه کمک می‌نماید با اتخاذ تدابیر و ارائه خدمات و حمایت‌های غیر بیمه‌ای با حفظ ارزش‌ها و کرامت والای انسانی و تکیه بر مشارکت‌های مردم در جهت گروه‌های کم درآمد اقدام نماید. این گروه‌ها شامل سالمندان نیازمند، بیماران روانی مزمن، خانواده‌های نیازمند فاقد سرپرست و یا بدسرپرست، کودکان خیابانی، دختران فراری و زنان ویژه می‌باشد.

مراکز ارائه دهنده خدمات اداره کل بهزیستی در سال ۹۶ شامل ۵۸ مرکز دولتی و ۲۴۸ مرکز غیردولتی می‌باشد که تعداد مراکز غیردولتی نسبت به سال قبل ۲۱ درصد افزایش یافته است. در سال ۹۶ نسبت مراکز دولتی و غیردولتی به یکصد هزار جمعیت معادل با ۲۶ واحد می‌باشد. منظور از مراکز ارائه دهنده خدمات، مراکز ساماندهی کودکان خیابانی، مداخله در بحران، بازپروری زنان، خانه سلامت، خدمات اجتماعی سیار، مراکز کاهش طلاق، مهدهای کودک، مراکز نگهداری، مراکز بهداشتی و درمانی و خانه‌های بهداشت می‌باشند.

در سال ۱۳۹۶ تعداد جمعیت تحت پوشش سازمان ۱۵۶۷۴۰ نفر می‌باشد که نسبت به سال قبل ۱۵ درصد تغییر کرده است. از این تعداد ۱۷۵۳۱ نفر مستمری بگیر بهزیستی می‌باشند. تعداد خانوارهای تحت پوشش ۴۴۶۹۳ خانوار می‌باشد که نسبت به سال قبل ۲/۳ درصد افزایش یافته است. از این تعداد ۹۸۷۸ خانوار مستمری بگیر بهزیستی می‌باشند. در این سال در سطح استان ۱۸ مرکز نگهداری روزانه و شبانه روزی معلولین، همگی بصورت خصوصی فعالیت می‌کنند. همینطور در سال ۹۶ تعداد مراکز سالمندان در استان ۳ مرکز می‌باشد که بصورت خصوصی اداره شده و در این مراکز ۹۷ نفر سالمند نگهداری می‌شود.

جدول ۱۴ : عملکرد اداره کل بهزیستی استان بوشهر طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵

درصد تغییرات	۱۳۹۶	۱۳۹۵	شاخص / سال	
۱۲/۲	۱۷۵۳۱	۱۵۶۳۰	مستمری بگير	
۱۵	۱۵۶۷۴۰	۱۳۶۱۷۹	کل	
۱/۱	۹۱۷۸	۹۷۷۴	مستمری بگير	
۲/۳	۴۴۶۹۳	۴۳۵۵۱	کل	
۰	۰	۰	دولتی	
۰	۱۸	۱۸	خصوصی	
۰	۱۸	۱۸	کل	
۰	۳	۳	دولتی	
۰	۰	۰	خصوصی	
۰	۳	۳	کل	
۰	۳	۳	دولتی	
۰	۲۵	۲۵	خصوصی	
۰	۲۸	۲۸	کل	
۰	۲	۲	دولتی	
۱۰۰	۲	۱	خصوصی	
۳۳/۳	۴	۳	کل	
۲۱/۷	۷۳	۶۰	دولتی	
۱۵۷	۳۶	۱۴	خصوصی	
۴۷/۳	۱۰۹	۷۴	کل	
۰	۰	۱	دولتی	
۷/۱	۱۹۵	۱۸۲	خصوصی	
۷/۱	۱۹۵	۱۸۳	کل	
۰	۰	۰	دولتی	
۵۰	۳	۲	خصوصی	
۵۰	۳	۲	کل	
۰	۰	۰	دولتی	
۶/۶	۹۷	۹۱	خصوصی	
۶/۶	۹۷	۹۱	کل	

مأخذ: اداره کل بهزیستی استان بوشهر

تعداد مراکز ارائه‌دهنده خدمات شامل خدمات اجتماعی، توانبخشی و پیشگیری در سال ۹۶ شامل ۶۱ مرکز دولتی و ۲۹۷ مرکز غیر دولتی می‌باشد که نسبت به سال ۹۵، تعداد مراکز دولتی ۵/۲ و مراکز غیردولتی ۱۵۳/۸ درصد افزایش یافته است.

خدمات توانبخشی

تعداد کل افراد دریافت‌کننده خدمات توانبخشی در سال ۹۶ برابر با ۱۹۸۳۱ نفر بوده که نسبت به سال ۹۵، ۸/۴ درصد افزایش یافته است. تعداد معلولان شنا سایی شده در این سال به تعداد ۱۹۷۰۰ نفر بوده که نسبت به سال قبل ۱/۶ درصد افزایش یافته است. خدمات کاردرمانی ر شدی معادل ۱۲۳ در صد نسبت به سال ۹۵ داشته است. و این رقم بیانگر آگاهی جامعه هدف در شناخت بیشتر ناتواناییها و روشهای درمانی آن می باشد.

خدمات اجتماعی

تعداد کل افراد دریافت‌کننده خدمات اجتماعی در سال ۹۶ برابر با ۲۶۴۵۰ نفر می‌باشد که نسبت به سال قبل، ۱/۷ درصد افزایش یافته است. تعداد دانشجویان تحت پوشش در سال ۹۶ نسبت به سال قبل به ترتیب ۲/۶ درصد کاهش و تعداد دانش آموزان تحت پوشش ۱۹/۷ درصد کاهش داشته است. میزان یارانه پرداخت شده به مراکز غیر دولتی افزایش ۴/۵ درصد افزایش داشته است.

خدمات پیشگیری

تعداد کل افراد دریافت‌کننده خدمات پیشگیری در سال ۹۶ برابر با ۴۸۱۱۰۹ نفر بوده است که نسبت به سال قبل ۵/۵ درصد افزایش یافته است. در سال ۹۶ در طرح پیشگیری از تبلی چشم کودکان ۴-۶ سال، ۲۸۷۸۵ نفر تحت پوشش قرار گرفتند که نسبت به سال قبل ۲۵/۵ درصد افزایش یافته است.

جدول ۱۵ : مراکز ارائه دهنده خدمات اداره کل بهزیستی استان بوشهر طی سالهای
۱۳۹۵-۹۶

سال ۱۳۹۶		سال ۱۳۹۵		عنوان مرکز
غیردولتی	دولتی	غیردولتی	دولتی	
۳	۱	۲	۱	مرکز ساماندهی کودکان کار و خیابانی
۰	۹	۰	۵	مرکز مداخله در بحران
۰	۱	۰	۱	بازپروری زنان
۱	۱	۰	۱	خانه سلامت دختران
۰	۹	۰	۶	خدمات سیار اورژانس اجتماعی
۰	۹	۰	۵	مراکز کاهش طلاق
۱۹۵	۰	۱۸۲	۱	مهدهای کودک
۲	۲	۱	۲	مراکز نگهداری شبانه‌روزی کودکان بی-سرپرست
۶	۰	۱۰	۰	مراکز نگهداری شبانه توانبخشی
۴	۰	۳	۰	تیم‌های سیار و کلینیک‌ها
۲۱	۲۶	۱۹	۲۶	مراکز حمایتی شهری و روستایی
۱۶	۰	۱۲	۰	مراکز روزانه
۲۴۸	۵۸	۲۲۹	۴۸	جمع کل

مأخذ: اداره کل بهزیستی استان بوشهر

جدول ۱۶: شاخص‌ها و اطلاعات اداره کل بهزیستی استان بوشهر طی سال‌های ۱۳۹۲-

۹۶

شرح	اندازه‌گیری	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	درصد تغییرات
تعداد مراکز ارائه‌دهنده خدمات دولتی (اجتماعی، توانبخشی، پیشگیری)	مرکز	۵۳	۵۴	۳۷	۵۸	۶۱	۶۸/۵
تعداد مراکز ارائه‌دهنده خدمات غیردولتی (اجتماعی، توانبخشی، پیشگیری)	مرکز	۲۶۸	۲۴۹	۱۰۶	۱۱۷	۲۹۷	۶۴/۱
تعداد افراد دریافت‌کننده خدمات توانبخشی							
تعداد کل افراد دریافت‌کننده خدمات توانبخشی	نفر	۱۶۲۰۰	۱۷۰۰۱	۱۷۳۰۷	۱۸۲۹۸	۱۹۸۳۱	۷۴/۱
فیزیوتراپی	نفر	۱۴۸۷	۸۸۱	۸۹۵	۱۲۵۵	۶۶۵	-۸۸/۸
گفتاردرمانی	نفر	۶۵۱	۱۳۴	۱۴۱	۲۳۰	۲۶۶	-۹۰/۰
سنجش شنوایی	نفر	۱۶۱۹	۱۴۷۸	۱۰۳۲	۱۷۵۰	۵۶۸	-۹۱/۷
بینایی‌سنجی	نفر	۴۸۰۰	۳۶۳۰	۱۹۵۰	۴۰۶۸	۷۵۰	-۹۶/۷
مددکاری	نفر	۲۵۳۸	۳۱۰۲	۳۸۱۲	۴۷۴۵	۵۵۰۰	۱۰۳/۱
کاردرمانی	نفر	۲۰	۲۰	۷۰	۱۱۱	۱۲۳	۱۳۸/۸
تعداد خانوار (مددجو) مستمری-بگیر تحت پوشش مراکز دولتی	خانوار	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۱	۱۴۰۱	۱۴۳۶	۴۸/۱
تعداد خانوار (مددجو) مستمری-بگیر تحت پوشش مراکز غیردولتی	خانوار	۲۹۸۰	۲۹۸۸	۲۹۸۸	۲۹۸۸	۲۹۸۸	۳۰/۶
تعداد معلولان شناسایی شده	نفر	۱۶۸۷۳	۱۹۱۲۳	۱۸۵۴۶	۱۹۳۸۸	۱۹۷۰۰	۷۰/۰
معلولان تحت مراقبت در مراکز شبانه‌روزی	نفر	۳۷۷	۳۸۶	۴۱۰	۴۵۸	۴۷۴	۷۶/۲
تعداد معلولین مستمری‌بگیر تحت پوشش	نفر	۴۵۶۷	۴۸۰۳	۴۸۰۳	۵۳۵۳	۵۴۶۹	۷۲/۳
تعداد مراجعین به کلینیک‌های توانبخشی	نفر	۱۰۸۸۳	۹۱۴۵	۱۱۰۲۰	۱۲۱۵۹	۲۳۷۲	-۹۵/۲

ادامه جدول ۱۶: شاخص‌ها و اطلاعات اداره کل بهزیستی استان بوئسهر طی سال‌های
۱۳۹۲-۹۶

شرح	واحد اندازه-گیری	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	درصد تغییرات
تعداد افراد دریافت‌کننده خدمات اجتماعی							
تعداد کل افراد دریافت‌کننده خدمات اجتماعی	نفر	۲۶۵۳۳	۲۳۷۲۰	۲۵۵۰۰	۲۶۰۰۰	۲۶۴۵۰	-۳۱/۶
تعداد دانشجویان تحت پوشش (اعم از معلول و غیرمعلول)	نفر	۷۴۳	۷۵۰	۷۶۶	۷۰۸	۶۹۱	-۵۸/۷
تعداد دانش‌آموزان تحت پوشش (اعم از معلول و غیرمعلول)	نفر	۱۵۲۰	۲۲۰۰	۲۹۶۸	۳۹۳۷	۳۱۶۲	۱۰۱/۶
میزان پرداخت مستمری به خانوارهای (مددجو) تحت پوشش مراکز دولتی	نفر	۳۸۴۸	۳۷۹۳	۳۴۲۶۰	۳۴۱۴۵	۲۸۳۱	-۷۶/۶
میزان مستمری پرداخت شده به معلولین تحت پوشش مراکز دولتی	میلیون ریال	۲۴۳۴۸	۲۴۳۴۸	۳۴۱۶۳	۳۴۱۴۱	۳۵۴۲۹	۸۵/۴
میزان یارانه پرداخت-شده به مراکز غیردولتی	میلیون ریال	۳۰۵۱۹	۳۰۵۱۹	۵۲۶۵۱	۵۰۳۵۹	۷۱۲۶۰	۱۰۵/۹
میزان پرداخت شهریه به دانشجویان تحت پوشش	میلیون ریال	۲۸۳۶	۳۶۳۲	۷۲۵۸	۳۷۹۰	۲۸۳۵	-۲۰/۴

ادامه جدول ۱۶: شاخص‌ها و اطلاعات اداره کل بهزیستی استان بوشهر طی سال‌های ۱۳۹۲-۹۶

شرح	واحد اندازه‌گیری	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	درصد تغییرات
تعداد افراد دریافت‌کننده خدمات پیشگیری							
تعداد کل افراد دریافت‌کننده خدمات پیشگیری	نفر	۴۲۶۹۳۶	۴۴۹۲۵۵	۴۴۴۴۴۵	۴۵۶۱۴۸	۴۸۱۱۰۹	۶۶/۲
آموزش پیشگیری از مسئولیت	نفر	۸۰۸۸	۱۲۳۲۹	۱۱۵۷۹	۱۴۸۸۲	۱۹۵۲۰	۱۰۷/۲
مشاوره	نفر	۲۱۶۸۳	۱۹۳۶۷	۱۵۴۴۹	۱۶۳۲۱	۲۲۷۳۷	۵۴/۶
آموزش پیشگیری از اعتیاد	نفر	۲۷۷۱۸۸	۳۰۵۶۸۶	۳۲۳۳۷۸	۳۶۲۰۰۳	۳۷۷۱۷۱	۸۱/۶
آموزش قبل از ازدواج	نفر	۴۷۸۹	۶۹۵۰	۵۰۹۴	۵۷۲۵	۷۶۱۸	۹۰/۰
آموزش مهارت‌های زندگی	نفر	۷۳۹۸۶	۴۹۰۲۰	۴۹۷۵۵	۱۵۷۷۶	۱۳۶۰۵	-۹۶/۰
تعداد معنادین خدمت‌گیرنده	نفر	۱۰۳۲۸	۲۳۰۴۷	۶۸۵۳	۸۵۱۳	۱۰۲۶۲	-۳۶/۴
پیشگیری از تنبلی چشم کودکان ۴-۶ ساله	نفر	۳۱۸۷۴	۳۲۸۵۶	۴۲۳۳۷	۲۲۹۲۸	۲۸۷۸۵	-۶۲/۷

مأخذ: اداره کل بهزیستی استان بوشهر

بخش نهم – رفاه و توزیع منابع و امکانات

مقدمه

عدالت اجتماعی همواره به عنوان یکی از مهم‌ترین اهداف و آرمان‌های نظام‌های تصمیم‌گیری سیاسی و اقتصادی شمرده می‌شود، به طوری که در بسیاری از جوامع، توان فکری و منابع مالی قابل توجهی صرف نیل به این آرمان اجتماعی گردیده است. جامعه‌شناسان، فقر را معیار سنجش عدالت اجتماعی در یک جامعه تلقی می‌کنند و اقتصاددانان میزان درآمد افراد یا خانواده‌ها را شاخصی برای اندازه‌گیری فقر و غنای افراد یک جامعه در نظر می‌گیرند.

یکی از مباحث عمده اقتصاد رفاه را موضوع مصرف خانوارها، مطلوبیت ناشی از مصرف کالاها و چگونگی مصارف بهتر کالاها و خدمات توسط افراد جامعه تشکیل می‌دهد. الگوی مصرف خانوار به قیمت جاری (اسمی) نشان می‌دهد که خانوار برای رفع نیازهای خود متحمل چه مقدار هزینه شده است. از آنجا که کل هزینه انجام شده توسط یک فرد بعنوان کل درآمد وی در نظر گرفته می‌شود، در این بررسی از اطلاعات مربوط به هزینه ناخالص خانوارها در گروه‌های هزینه‌ای استفاده شده است.

بررسی شاخص‌های کلیدی بخش

میزان هزینه‌های مصرفی و نرخ رشد هزینه‌های مصرفی

بررسی الگوی مصرف خانوارهای شهری استان در سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۶ نشان می‌دهد که هزینه‌های ناخالص مصرفی خانوارهای شهری روندی صعودی داشته و از ۲۴۸۹۳۲ هزار ریال در سال ۱۳۹۵ با نرخ ۳۰ درصد رشد به ۳۲۱۰۵۶ هزار ریال در سال ۹۶ رسیده است.

در نقاط روستایی استان بوشهر شاخص هزینه‌های خوراکی و غیرخوراکی ناخالص طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵ روند صعودی داشته و با افزایش ۴۱/۸ درصدی از ۱۷۸۰۲۰ هزار ریال در سال ۹۵ به ۲۵۲۴۴۸ هزار ریال در سال ۹۶ رسیده است و در نتیجه وضعیت رفاهی خانوارهای شهری و روستایی استان طی دوره مورد بررسی بهبود یافته است.

نسبت هزینه‌های خوراکی و دخانی به هزینه‌های غیرخوراکی

یکی دیگر از شاخص‌های مهم در بررسی تغییرات سطح رفاه خانوار، سهم هزینه‌های خوراکی از کل هزینه خانوار است. کاهش تدریجی سهم هزینه‌های مصرفی خوراکی در کل هزینه خانوار و افزایش هزینه کالاها و خدمات غیرخوراکی از معیارهای افزایش رفاه اقتصادی است. تنزل سهم هزینه خوراکی نسبت به هزینه‌های غیرخوراکی به معنی امکان بیشتر خانوار در تخصیص درآمد به مصارف متنوع‌تر است.

شاخص نسبت هزینه‌های خوراکی به هزینه‌های غیرخوراکی در نقاط شهری استان طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵ با ۳۷ درصد در سال ۱۳۹۵ به ۳۹/۵ درصد در سال ۱۳۹۶ رسیده است. در جامعه روستایی استان نیز این نسبت از ۵۲/۷ درصد در سال ۹۵ به ۵۱ درصد در سال ۹۶ تغییر یافته است. این شاخص نشان می‌دهد، با افزایش درآمد (هزینه) خانوارهای شهری و روستایی استان نسبت به سال گذشته، نقش کالاهای خوراکی از سبد کالاهای مصرفی خانوارها بیشتر شده که نشانگر عدم بهبود استانداردهای زندگی و رفاه در میان شهروندان استان می‌باشد. یکی از نظریات در مباحث فقر به این نکته اشاره دارد که جامعه‌ای که نزدیک و یا بیش از ۷۰ درصد از درآمدهای خود را صرف مواد خوراکی می‌نماید جامعه فقیر محسوب می‌شود.

ضریب انگل

ضریب انگل بیان‌کننده ارتباط معکوس بین درآمد و مصرف مواد خوراکی است. به این معنا که با افزایش درآمد، نسبت بودجه مصرفی خانوارها برای مواد خوراکی کاهش می‌یابد. این ضریب در سال ۹۶ برای خانوارهای شهری استان ۲۷/۳ درصد و برای خانوارهای روستایی ۳۷/۲ درصد است که نشان‌دهنده پایین‌تر بودن هزینه‌های خوراکی در سبد کالای خانوار شهری استان و رفاه بیشتر این خانوارها نسبت به جامعه روستایی می‌باشد. همچنین این ضریب در سال ۹۶ نسبت به سال ۱۳۹۵ افزایش داشته که است نشان‌دهنده عدم بهبود وضعیت رفاهی خانوارهای شهری و روستایی می‌باشد.

همچنین مقایسه ضریب انگل در خانواده های شهری و روستایی گویای رفاه بیشتر خانوارهای شهری نسبت به خانوارها روستایی می باشد

نسبت هزینه های شهری به روستایی

این نسبت به عنوان معیار رفاهی مناسب جهت بررسی اختلاف بین مصرف مناطق شهری و روستایی مورد استفاده قرار می گیرد. این نسبت در سال ۹۵ معادل ۱۲۷ درصد می باشد. به عبارتی میزان هزینه شهری ۱/۴ برابر بیش از جامعه روستایی است. نسبت مذکور در سال ۹۶، ۱۲۷ درصد بوده و فاصله سطح رفاه شهرنشینان و روستاییان استان اندکی کاهش یافته است.

جدول ۱: عملکرد شاخص های کلیدی رفاه اجتماعی استان طی سال های ۹۶-۱۳۹۱

عنوان شاخص های هدف کمی	واحد اندازه گیری	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶
نسبت هزینه دهک ثروتمندترین به دهک فقیرترین خانوارها (شهری)	برابر	۷/۶	۸/۱	۱۰/۴	۱۳/۴	۱۲/۷	۱۳/۴
نسبت هزینه دهک ثروتمندترین به دهک فقیرترین خانوارها (روستایی)	برابر	۱۶	-	۱۵	۱۷/۶	۱۶	۱۶/۷
نسبت هزینه غیر خوراکی به کل هزینه های خانوار (شهری)	درصد	۶۸/۳	۶۴/۸	۶۹/۶	۷۳/۲	۷۳	۷۱/۷
نسبت هزینه غیر خوراکی به کل هزینه های خانوار (روستایی)	درصد	۶۲	۵۷/۳	۶۷/۵	۶۶/۵	۶۵/۵	۶۵/۷

مأخذ: محاسبات نگارنده

جدول ۲: هزینه‌های خوراکی خانوارهای شهری استان و کشور طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۵
(هزار ریال)

رشد		۹۶		۹۵		اقلام خوراکی و دخانی
استان	کشور	بوشهر	کشور	بوشهر	کشور	
۳۵/۲	۱۵/۲	۹۰۹۸۷	۷۶۷۵۰	۶۷۲۷۷	۶۶۶۳۶	جمع
۲۸/۵	۱۶/۱	۱۸۰۴۶	۱۶۹۳۷	۱۴۰۴۹	۱۴۵۸۳	آرد، رشته، غلات، نان و فرآورده‌های آن
۷۳/۲	۶/۱	۱۲۷۸	۹۱۰	۷۳۸	۸۵۸	• آرد و رشته
۳۸	۲۷	۸۱۹۷	۹۳۲۸	۵۹۴۰	۷۳۴۵	• غلات
۱۰/۴	۳/۲	۶۹۴۱	۵۹۲۵	۶۲۸۹	۵۷۴۱	• انواع نان
۵۰/۹	۲۱/۱	۱۶۳۱	۷۷۵	۱۰۸۱	۶۴۰	• بیسکویت، کیک و ویفر
۳۲/۴	۱۱/۵	۲۰۴۱۷	۱۵۶۸۹	۱۵۴۲۵	۱۴۰۷۷	گوشت
۲۸/۹	۱۵/۶	۶۰۷۷	۸۶۵۶	۴۷۱۶	۷۴۹۰	• گوشت دام
۲۲/۷	۶/۳	۵۳۴۴	۴۹۵۱	۴۳۵۵	۴۶۵۷	• گوشت پرندگان
۴۱/۶	۷/۹	۸۹۹۵	۲۰۸۲	۶۳۵۴	۱۹۳۰	• گوشت حیوانات دریایی
۲۸/۶	۱۰/۹	۷۴۴۷	۸۲۳۴	۵۷۹۱	۷۴۲۲	شیر و فرآورده‌های آن و تخم پرندگان
۷۰/۶	۵/۸	۱۸۳۴	۲۱۰۹	۱۰۷۵	۱۹۹۳	• انواع شیر
۱۴/۲	۹/۶	۳۹۴۱	۴۷۴۴	۳۴۵۰	۴۳۲۸	• فرآورده‌های شیر
۳۲/۱	۲۵/۴	۱۶۷۲	۱۳۸۱	۱۲۶۶	۱۱۰۱	• انواع تخم پرندگان
-۲/۲	۷/۷	۲۶۴۸	۲۵۶۱	۲۷۰۷	۲۳۷۷	روغن‌ها و چربی‌ها
-۱۰۰	۳۶/۶	.	۲۲۴	۱۲	۱۶۴	• روغن‌ها و چربی‌های حیوانی
-۱/۷	۵/۷	۲۶۴۸	۲۳۳۷	۲۶۹۵	۲۲۱۲	• روغن‌های نباتی

ادامه جدول ۲: هزینه‌های خوراکی خانوارهای شهری استان و کشور طی سال‌های ۹۶-
۱۳۹۵ (هزار ریال)

استان	کشور	۹۶		۹۵		اقلام خوراکی و دخانی
		بو شهر	کشور	بو شهر	کشور	
۵۳/۴	۱۴/۴	۲۲۲۱۷	۱۲۹۸۲	۱۴۴۸۵	۱۱۳۴۴	میوه‌ها و سبزی‌ها
۳۳/۹	۴/۵	۹۳۷۴	۶۲۳۵	۷۰۰۲	۵۹۶۶	• انواع میوه
۷۰/۹	۲۵/۴	۱۲۶۹۷	۶۶۸۱	۷۴۲۸	۵۳۲۶	• انواع سبزی
۱۶۳/۶	۲۹/۴	۱۴۵	۶۶	۵۵	۵۱	• میوه‌ها و سبزی‌های آماده
۵۴/۵	۲۳/۹	۶۲۸۴	۴۹۶۷	۴۰۶۸	۴۰۰۸	خشکبار و حبوبات
۸۲/۴	۲۲/۵	۳۵۰۵	۳۰۹۲	۱۹۲۲	۲۵۲۴	• خشکبار
۲۹/۵	۲۶/۵	۲۷۷۹	۱۸۷۶	۲۱۴۶	۱۴۸۳	• حبوب
۲۸/۷	۱۸/۲	۴۷۹۵	۶۱۱۳	۳۷۲۶	۵۱۷۲	قند، شکر، شیرینی - ها، چای، قهوه و کاکائو
۳۳/۱	۴/۸	۱۴۰۷	۱۲۷۷	۱۰۵۷	۱۲۱۸	• قند و شکر
۳۱/۹	۲۴/۹	۲۲۴۳	۳۰۷۵	۱۷۰۰	۲۴۶۱	• انواع شیرینی‌ها و مرباها
۱۸/۲	۱۷/۸	۱۱۴۵	۱۷۶۱	۹۶۹	۱۴۹۵	• چای، قهوه و کاکائو
۲۵/۳	۱۸/۹	۲۷۷۲	۲۶۲۶	۲۲۱۳	۲۲۰۹	• ادویه‌ها، چاشنی - ها و سایر ترکیبات خوراکی
۳۳/۱	۲۳/۴	۷۰۰	۸۳۹	۵۲۶	۶۸۰	• انواع ادویه
۲۲/۸	۱۶/۹	۲۰۷۳	۱۷۸۷	۱۶۸۸	۱۵۲۹	• چاشنی‌ها و سایر ترکیبات خوراکی
۳۲/۲	۲۲	۶۳۶۱	۶۶۴۰	۴۸۱۱	۵۴۴۲	نوشابه‌ها، غذاهای آماده و دخانیات
۲۹/۹	۱۸/۵	۲۷۹۵	۱۷۹۰	۲۱۵۲	۱۵۱۱	• انواع نوشابه
۳۷/۸	۲۴	۲۷۶۷	۳۳۰۷	۲۰۰۸	۲۶۶۷	• غذاهای آماده و تنقلات
۲۳/۱	۲۲/۲	۸۰۰	۱۵۴۴	۶۵۰	۱۲۶۴	• دخانیات

ماخذ: نشریه آمارگیری از هزینه و درآمد خانوارهای شهری کشور - مرکز آمار ایران

جدول ۳: هزینه های غیرخوراکی خانوارهای شهری استان و کشور طی سالهای ۹۶-۱۳۹۵ (هزار ریال)

رشد		۹۶		۹۵		اقلام غیر خوراکی
استان	کشور	بوشهر	کشور	بوشهر	کشور	
۲۴/۴	۱۵/۹	۲۲۰۸۶۸	۲۵۲۷۷۵	۱۷۷۵۹۳	۲۱۸۱۸۵	جمع
۳۴/۱	۱۶/۲	۱۳۹۳۲	۱۳۲۲۹	۹۶۴۶	۱۱۳۸۲	پوشاک و کفش
۳۲/۶	۱۶/۶	۱۱۳۳۱	۱۰۶۱۹	۸۴۷۳	۹۱۰۹	• پوشاک و تعمیرات آن
۴۵	۱۴/۹	۱۷۰۱	۲۶۱۱	۱۱۷۳	۲۲۷۳	• انواع کفش و تعمیرات آن
۱۴/۳	۱۱/۹	۸۲۱۵۴	۱۰۸۶۴۶	۷۱۸۹۹	۹۷۰۶۷	مسکن
۱۳/۹	۱۲/۴	۶۹۷۳۰	۹۷۸۷۴	۶۱۳۳۰	۸۷۰۸۶	• اجاره بها و سایر هزینه های منزل مسکونی
۱۶/۴	۷/۹	۱۳۴۲۳	۱۰۷۷۲	۱۰۶۶۹	۹۹۸۱	• آب و فاضلاب، سوخت و روشنایی منزل مسکونی
۵۵	۲۴/۵	۱۳۴۲۸	۱۳۲۵۰	۸۰۱۸	۱۰۶۳۹	• لوازم، اثاث و خدمات خانوا
۵۹/۴	۲۸/۹	۱۰۳۶	۲۸۵۶	۶۵۰	۲۲۱۵	• مبلمان، اثاث، فرش و کفپوش و تعمیرات
۳۰۶/۶	۱۳/۳	۵۱۲	۷۳۴	۱۲۵	۶۳۹	• لوازم و اثاث منزل
۷۸/۷	۵۰/۳	۳۴۱۱	۲۹۸۰	۱۹۰۹	۱۹۸۳	• و سایل حرارتی و پخت و پز، یخچال و سایر وسایل عمده
۳۹/۹	۵/۷	۱۰۶۲	۱۲۳۶	۷۵۹	۱۱۶۹	• ظروف، لوازم آشپزخانه و سایر وسایل منزل و تعمیرات آنها
۳۸/۵	۱۸/۵	۶۳۳۸	۵۱۹۰	۴۵۷۵	۴۳۷۸	• کالاها و لوازم مصرفی بی دوام و کم دوام منزل
-	۴۰	۷۰	۲۶۳	۰	۲۵۳	• خدمات خانگی

ادامه جدول ۳: هزینه های غیر خوراکی خانوارهای شهری استان و کشور طی سال های ۹۶-۹۵
(هزار ریال) ۱۳۹۵

رشد		۹۶		۹۵		اقدام غیر خوراکی
استان	کشور	بوشهر	کشور	بوشهر	کشور	
۹/۸	۱۷/۴	۲۰۶۵۷	۳۴۹۱۰	۱۸۸۱۴	۲۹۷۴۷	بهداشت و درمان
۱۴/۵	۱۶/۸	۱۲۴۴۵	۲۳۷۰۷	۱۰۸۶۸	۲۰۲۹۲	• هزینه های بهداشتی و درمانی
۳/۳	۱۸/۵	۸۲۱۲	۱۱۲۰۲	۷۹۴۶	۹۴۵۵	• هزینه های بیمه های اجتماعی و درمانی
۴۶/۸	۲۱/۲	۴۹۷۵۰	۴۰۸۵۳	۳۳۸۹۴	۳۳۷۰۷	حمل و نقل و ارتباطات
۵۲/۲	۲۳/۳	۳۸۷۲۹	۳۳۳۵۹	۲۵۴۴۷	۲۶۲۴۸	• حمل و نقل
۳۰/۵	۱۳/۹	۱۱۰۲۰	۸۴۹۴	۸۴۴۷	۷۴۶۰	• ارتباطات
۲۰/۷	۲۰/۷	۷۷۴۹	۹۵۳۸	۶۴۲۱	۷۹۰۳	تفریحات، سرگرمی و خدمات فرهنگی
۳۲/۴	۳۸/۳	۱۷۱۴	۲۴۷۴	۱۲۹۵	۱۷۸۹	• تفریحات و سرگرمی ها
۱۷/۷	۱۵/۵	۶۰۳۴	۷۰۶۴	۵۱۲۵	۶۱۱۴	• تحصیل و آموزش
۲۱/۸	۱۶/۶	۳۵۱۹۹	۳۳۳۴۹	۲۸۹۰۲	۲۷۷۴۰	کالاها و خدمات متفرقه خانوار
۹۰/۴	۱۹/۴	۵۰۷۳	۴۹۶۳	۲۶۶۵	۴۱۵۸	• خدمات شخصی و وسایل آرایشی
۵۸۲/۸	-۱۰/۳	۱۳۹۳	۱۰۴۴	۲۰۴	۱۱۶۴	• لوازم زینتی و شخصی
۲۳/۷	۱۴/۱	۳۳۹۶	۱۵۱۷	۲۷۴۶	۱۳۳۰	• هزینه های هتل، مسافرخانه و مسافرت های دستجمعی
-۲۴/۵	۲۹/۶	۴۶۶	۷۲۳	۶۱۷	۵۵۸	• خدمات مالی و حقوقی
۲۷/۶	۱۷/۵	۱۹۴۹	۱۴۶۴	۱۵۲۸	۱۲۴۶	• هزینه های مذهبی
۷/۹	۱۷/۴	۲۲۹۲۳	۲۲۶۳۸	۲۱۲۴۱	۱۹۲۸۴	• هزینه های متفرقه

مأخذ: نشریه آمارگیری از هزینه و درآمد خانوارهای شهری کشور - مرکز آمار ایران

جدول ۴: هزینه های خوراکی خانوارهای روستایی استان و کشور طی سالهای ۹۶-۹۵ (هزار ریال)

رشد		۹۶		۹۵		اقلام خوراکی و دخانی
استان	کشور	بوشهر	کشور	بوشهر	کشور	
۳۹/۴	۱۱/۳	۸۵۷۱۳	۶۶۵۰۴	۶۱۴۶۹	۵۹۷۶۹	جمع
۲۸/۹	۱۰/۲	۱۹۷۴۴	۱۶۷۶۵	۱۵۳۲۱	۱۵۲۱۳	آرد، رشته، غلات، نان و فرآورده های آن
۵۱/۳	۱/۱	۱۸۰۸	۱۸۹۱	۱۱۹۵	۱۸۷۱	• آرد و رشته
۴۳/۳	۲۱/۴	۹۱۷۴	۸۲۰۴	۶۴۰۰	۶۷۶۰	• غلات
۷/۴	۰/۵	۷۳۲۳	۶۱۱۳	۶۷۳۷	۶۰۸۱	• انواع نان
۵۲/۶	۱۱/۴	۱۵۳۸	۵۵۷	۱۰۰۸	۵۰۰	• بیسکویت، کیک و ویفر
۳۳/۶	۱۳/۳	۱۷۸۰۸	۱۳۸۵۹	۱۳۳۲۸	۱۲۲۳۳	گوشت
۳۷/۶	۱۶/۳	۵۰۵۸	۷۱۰۰	۳۶۷۷	۶۱۰۳	• گوشت دام
۲۰	۱۱/۱	۵۶۷۲	۵۴۴۵	۴۷۲۷	۴۹۰۲	• گوشت پرندگان
۴۳/۷	۷	۷۰۷۷	۱۳۱۴	۴۹۲۴	۱۲۲۸	• گوشت حیوانات دریایی
۲۵/۹	۹/۱	۶۷۵۶	۶۷۵۲	۵۳۶۸	۶۱۹۱	شیر و فرآورده های آن و تخم پرندگان
۶۷/۲	۰/۶	۱۴۴۶	۲۲۳۵	۸۶۵	۲۲۲۲	• انواع شیر
۱۸	۱۰/۴	۳۵۳۹	۳۰۷۱	۲۹۹۸	۲۷۸۲	• فرآورده های شیر
۱۷/۶	۲۱/۷	۱۷۷۱	۱۴۴۶	۱۵۰۶	۱۱۸۸	• انواع تخم پرندگان
-۶/۶	۵/۱	۲۶۹۱	۲۶۷۷	۲۸۸۰	۲۵۴۶	روغن ها و چربی ها
-	۷/۹	۰	۲۰۵	۰	۱۹۰	• روغن ها و چربی های حیوانی
-۶/۶	۴/۹	۲۶۹۱	۲۴۷۲	۲۸۸۰	۲۳۵۶	• روغن های نباتی

ادامه جدول ۴: هزینه های خوراکی خانوارهای روستایی استان و کشور طی سالهای ۹۶-
۱۳۹۵ (هزار ریال)

رشد		۹۶		۹۵		اقلام خوراکی و دخانی
استان	کشور	بوشهر	کشور	بوشهر	کشور	
۶۵/۵	۱۳/۶	۲۰۸۲۲	۱۰۴۹۴	۱۲۵۸۵	۹۲۳۷	میوه‌ها و سبزی‌ها
۳۹/۲	۵/۴	۷۸۷۵	۴۳۶۵	۵۶۵۷	۴۱۴۰	• انواع میوه
۸۶/۲	۲۰/۲	۱۲۸۸۰	۶۰۸۰	۶۹۱۹	۵۰۵۷	• انواع سبزی
۷۳۷/۵	۲۲/۵	۶۷	۴۹	۸	۴۰	• میوه‌ها و سبزی‌های آماده
۵۱/۸	۱۱/۲	۵۳۰۱	۳۷۷۸	۳۴۹۱	۳۳۹۸	خشکبار و حبوب
۷۶/۹	۶/۳	۲۳۶۷	۱۷۹۳	۱۳۳۸	۱۶۸۶	• خشکبار
۳۶/۳	۱۵/۹	۲۹۳۴	۱۹۸۵	۲۱۵۳	۱۷۱۲	• حبوب
۵۱/۵	۶/۸	۴۷۳۲	۵۳۷۰	۳۱۲۴	۵۰۲۹	قند، شکر، شیرینی‌ها، چای، قهوه و کاکائو
۵۰/۸	۳/۸	۱۷۵۷	۱۸۲۸	۱۱۶۵	۱۷۶۱	• قند و شکر
۸۳/۴	۱۲/۴	۱۶۲۹	۱۸۱۱	۸۸۸	۱۶۱۱	• انواع شیرینی‌ها و مرباها
۲۵/۶	۴/۵	۱۳۴۶	۱۷۳۱	۱۰۷۲	۱۶۵۷	• چای، قهوه و کاکائو
۳۶/۹	۱۰/۴	۲۸۶۲	۲۲۴۸	۲۰۹۱	۲۰۳۷	ادویه‌ها، چاشنی‌ها و سایر ترکیبهای خوراکی
۴۰/۸	۹/۶	۶۵۶	۷۶۲	۴۶۶	۶۹۵	• انواع ادویه
۳۵/۸	۱۰/۷	۲۲۰۶	۱۴۸۶	۱۶۲۵	۱۳۴۲	• چاشنی‌ها و سایر ترکیبهای خوراکی
۵۲/۸	۱۷/۵	۴۹۹۹	۴۵۶۲	۳۲۷۱	۳۸۸۳	نوشابه‌ها، غذاهای آماده و دخانیات
۴۹/۱	۱۲/۲	۲۷۸۳	۱۴۲۸	۱۸۶۶	۱۲۷۳	• انواع نوشابه
۱۸۴/۴	۳۶/۶	۱۲۰۰	۱۴۰۴	۴۲۲	۱۰۳۸	• غذاهای آماده و تنقلات
۳/۳	۱۰/۱	۱۰۱۵	۱۷۳۰	۹۸۳	۱۵۷۲	• دخانیات

مأخذ: نشریه آمارگیری از هزینه و درآمد خانوارهای شهری کشور - مرکز آمار ایران.

جدول ۵: هزینه‌های غیرخوراکی خانوارهای روستایی استان و کشور طی سال‌های ۹۶-
(۱۳۹۵ هزارریال)

رشد		۹۶		۹۵		اقلام غیر خوراکی
استان	کشور	بوشهر	کشور	بوشهر	کشور	
۴۳/۷	۱۵/۵	۱۶۴۶۷۷	۱۱۲۱۶۶	۱۱۴۶۲۴	۹۷۱۳۸	جمع
۷۶/۹	۱۱/۹	۹۱۳۸	۹۵۱۱	۵۱۶۵	۸۴۹۹	پوشاک و کفش
۷۱/۶	۱۱/۹	۷۸۹۰	۷۵۵۴	۴۵۹۹	۶۷۵۰	• پوشاک و تعمیرات آن
۱۲۰/۵	۱۱/۹	۱۲۴۸	۱۹۵۷	۵۶۶	۱۷۴۹	• انواع کفش و تعمیرات آن
۲۰	۱۱/۲	۴۵۱۷۵	۳۲۶۶۵	۳۷۶۳۵	۲۹۳۶۲	مسکن
۱۳/۸	۱۳/۶	۳۲۱۱۸	۲۳۰۱۲	۲۸۲۲۹	۲۰۲۶۰	• اجاره بها و سایر هزینه‌های منزل مسکونی
۳۸/۸	۶/۱	۱۳۰۵۷	۹۶۵۳	۹۴۰۵	۹۱۰۲	• آب و فاضلاب، سوخت و روشنایی منزل مسکونی
۷۳/۸	۱۳/۵	۱۱۵۴۱	۹۷۶۹	۶۶۴۰	۸۶۰۴	• لوازم، اثاث و خدمات خانوار
۸۲/۹	۸/۴	۱۰۷۰	۱۵۰۴	۵۸۵	۱۳۸۷	• مبلمان، اثاث، فرش و کفپوش و تعمیرات
۷۹/۹	۱۴/۷	۳۸۴	۶۷۱	۱۹۴	۵۸۵	• لوازم و اثاث منزل
۱۰۰/۵	۲۸	۲۶۷۵	۲۲۸۶	۱۳۳۴	۱۷۸۶	• وسایل حرارتی و پخت و پز، یخچال و سایر وسایل عمده
۳۹۰	۷/۳	۱۰۳۴	۱۲۱۰	۲۱۱	۱۱۲۸	• ظروف، لوازم آشپزخانه و سایر وسایل منزل و تعمیرات آنها
۴۷/۸	۹/۹	۶۳۷۹	۴۰۳۳	۴۳۱۶	۳۶۷۰	• کالاهای لوازم مصرفی بی‌دوام و کم‌دوام منزل
-	۳۵/۴	۰	۶۵	۰	۴۸	• خدمات خانگی

ادامه جدول ۵: هزینه‌های غیرخوراکی خانوارهای روستایی استان و کشور طی سال-
های ۹۶-۱۳۹۵ (هزارریال)

رشد		۹۶		۹۵		اقلام غیر خوراکی
استان	کشور	بوشهر	کشور	بوشهر	کشور	
۴۶/۴	۲۱/۱	۲۱۹۶۵	۱۸۳۸۹	۱۵۰۰۱	۱۵۱۸۳	بهداشت و درمان
۶۸/۸	۲۶	۱۴۵۸۵	۱۳۶۳۹	۸۶۴۱	۱۰۸۲۳	• هزینه‌های بهداشتی و درمانی
۱۶	۸/۹	۷۳۷۹	۴۷۵۰	۶۳۶۰	۴۳۶۰	• هزینه‌های بیمه‌های اجتماعی و درمانی
۶۷/۴	۱۹/۲	۴۵۱۴۳	۲۲۴۲۶	۲۶۹۶۳	۱۸۸۱۴	حمل و نقل و ارتباطات
۸/۱	۲۱/۹	۳۶۰۹۴	۱۷۸۶۰	۱۹۹۳۰	۱۴۶۵۱	• حمل و نقل
۲۸/۷	۹/۷	۹۰۴۹	۴۵۶۶	۷۰۳۳	۴۱۶۳	• ارتباطات
۳۶/۳	۱۶	۴۰۸۶	۳۵۰۰	۲۹۹۷	۳۰۱۶	تفریحات، سرگرمی و خدمات فرهنگی
۱۶۵/۴	۳۳/۹	۱۳۵۹	۱۳۱۸	۵۱۲	۹۸۴	• تفریحات و سرگرمی‌ها
۹/۸	۷/۴	۲۷۲۷	۲۱۸۲	۲۴۸۴	۲۰۳۲	• تحصیل و آموزش
۳۶/۶	۱۶/۴	۲۷۶۲۹	۱۵۹۰۶	۲۰۲۲۴	۱۳۶۶۱	کالاها و خدمات متفرقه خانوار
۹۰/۵	۱۳/۹	۳۹۵۶	۳۰۳۵	۲۰۷۷	۲۶۶۵	• خدمات شخصی و وسایل آرایشی
۵۲۶	۱۴/۳	۳۳۷۴	۱۱۵۳	۵۳۹	۱۰۰۹	• لوازم زینتی و شخصی
۳۵/۳	۴۳/۶	۲۰۳۱	۸۷۶	۱۵۰۱	۶۱۰	• هزینه‌های هتل، مسافر خانه و مسافرت‌های دستجمعی
۱۵/۴	۲۲/۸	۳۰۷	۴۴۱	۲۶۶	۳۵۹	• خدمات مالی و حقوقی
۵۴/۲	۸/۱	۱۹۷۵	۱۲۴۷	۱۲۸۱	۱۱۵۴	• هزینه‌های مذهبی
۹/۸	۱۶/۴	۱۵۹۸۷	۹۱۵۴	۱۴۵۶۰	۷۸۶۵	• هزینه‌های متفرقه

مأخذ: نشریه آمارگیری از هزینه و درآمد خانوارهای روستایی کشور - مرکز آمار ایران

خط فقر نسبی شهری و روستایی و شکاف فقر

فقر نسبی عبارت است از سنجش درجه ارضای نیازهای فرد در رابطه و نسبت به دیگر افراد جامعه. خط فقر نسبی یا به صورت درصد معینی از میانه یا سطح متوسط (میانگین) درآمد و یا به شکل مرز درآمدی که در صدی معین از افراد جامعه پایین تر از آن قرار می‌گیرند تعریف می‌شود، افرادی که درآمد کمتر از این حد دارند جزو افراد فقیر محسوب می‌شوند و آنهایی که درآمد بیشتر از درآمد مرزی دارند جزو افراد فقیر محسوب نمی‌شوند.

در این بررسی میانگین هزینه خانوارهای میانه که همان دهک پنجم و ششم می‌باشد به عنوان خط فقر نسبی مورد استفاده قرار می‌گیرد. خط فقر نسبی در سال ۹۵ در خانواده‌های شهری استان ۲۰۵۶۹۷ هزار ریال بوده است و رقم متناظر آن در سال ۹۶ بارشده ۱/۱ درصدی به مبلغ ۲۰۷۸۹۷ هزار ریال رسیده است.

ضریب جینی

ضریب جینی یک مقیاس اندازه‌گیری نابرابری در سطح کل اقتصاد می‌باشد. این شاخص یکی از مهمترین شاخص‌های توزیع درآمد می‌باشد. ضریب جینی جوامع مختلف بین دو عدد صفر و یک قرار می‌گیرد که هر چه ضریب به صفر نزدیک شود، نابرابری توزیع درآمد کمتر و هر چه مقدار آن به یک نزدیکتر باشد، نابرابری توزیع درآمد بیشتر است. ضریب جینی معمولاً از طریق فرمول زیر محاسبه می‌گردد:

$$G = 1 - \sum_{i=1}^k (x_i + 1 - x_i)(y_i + 1 - y_i)$$

X_i = نسبت تراکمی خانوار در گروه درآمد i

Y_i = نسبت تراکمی در گروه درآمدی i

زیاد بودن ضریب جینی نشان می‌دهد که درصد کوچکی از جمعیت، سهم زیادی از درآمد و امکانات جامعه را مصرف می‌کنند. در مقابل اگر همه افراد جامعه تقریباً بسیار نزدیک به هم از منابع جامعه استفاده نمایند، مقدار عددی آن به صفر نزدیک خواهد شد. ضریب جینی برای خانوارهای شهری استان در سال ۹۶ برابر با ۰/۳۲ می‌باشد که میزان این شاخص نسبت به سال قبل از آن کمی کاهش یافته است. ضریب جینی برای روستاییان استان در سال ۹۵ میزان ۰/۲۸ بوده که نسبت به سال قبل از آن کاهش یافته است.

جدول ۶: شاخص‌های رفاه و توزیع منابع و امکانات در استان طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۱

۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	سال	
۳۲۱۰۵۶	۲۴۸۹۳۲	۲۳۴۲۶۹	۲۲۲۸۸۹	۱۷۷۴۶۱	۱۱۷۳۱۱	شهری	
۲۵۲۴۴۸	۱۷۸۰۲۰	۱۷۲۳۸۵	۱۷۰۸۴۳	۱۲۶۲۲۳	۹۰۰۶۱	روستایی	
۲۰۷۸۹۷	۲۰۵۶۹۷	۲۰۴۵۷۳	۱۰۳۲۶۲	۱۰۲۸۲۵	۱۰۲۵۰۹	شهری	
۱۶۱۶۲۱	۱۶۰۷۸۴/۵	۱۲۴۰۷۴/۵	۷۵۵۳۶	۷۵۳۴۶	۷۴۳۲۰	روستایی	
۱۲۷	۱۳۹	۱۳۶	۱۳۰	۱۴۰	۱۳۰	نسبت هزینه‌های شهری به روستایی (درصد)	
۴۱	۳۷	۳۶/۶	۴۳/۶	۵۴/۴	۴۶/۴	شهری	
۵۲	۵۲/۷	۵۰	۶۳	۷۴/۵	۶۱/۲	روستایی	
۲۷/۳	۲۲/۸	۲۳/۷	۳۰	۳۵/۲		شهری	
۳۷/۲	۳۱/۱	۲۹/۱	۳۸/۷	۴۲/۷		روستایی	
۰/۳۲	۰/۳۴	۰/۳۲	۰/۲۳	۰/۲۶	۰/۲۶	شهری	
۰/۲۸	۰/۲۹	۰/۲۹	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۹	روستایی	

مأخذ: محاسبات نگارنده

جدول ۷: شاخص رفاه اجتماعی (آمار تیاسن) استان بوشهر طی سالهای ۹۶-۱۳۹۱

سال	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶
درآمد ناخالص ملی بدون نفت (میلیون ریال)	۲۳۴۲۰۳۵۸۳	۳۶۳۵۷۹۸۹۱	۴۰۴۷۰۴۹۸۶	۴۹۴۵۰۲۰۶۰	-	--
شاخص بهای کالاها و خدمات خانوارهای شهری ۱۰۰=۹۰*	۱۷۸/۹	۲۰۴/۶	۲۲۷/۳	۲۲۷/۳	۲۴۵	۱۰۸/۱
درآمد ناخالص ملی بدون نفت به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰ (میلیون ریال)	۱۳۰۹۱۳۱۲۶	۱۷۷۷۰۲۷۸۲	۱۷۸۰۴۸۸۲۸	۲۱۷۵۵۴۸۰۰	-	--
جمعیت (نفر)	۱۰۵۵۰۰۰	۱۰۷۷۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۱۰۸۳۷۸۸	۱۱۶۳۴۰۰	۱۰۱۸۹۰۷۵۵
درآمد سرانه (ریال)	۱۲۴۰۸۸۲۷۱	۱۶۴۹۹۷۹۴۰	۱۶۱۸۶۲۵۷۱	۲۰۰۷۳۵۵۶۸	-	-
شاخص بهبود توزیع درآمد (شهری)	۰/۷۱۵	۰/۷۴	۰/۷۷	۰/۶۸	۰/۶۶	-
شاخص رفاه اجتماعی (میلیون ریال)	۸۹	۱۲۲	۱۲۵	۱۳۶	-	--
رشد شاخص نسبت به سال قبل (درصد)	-	۳۷/۱	۲/۴	۸/۸	-	--

مأخذ: محاسبات نگارنده

*در محاسبه سال ۱۳۹۶ سال پایه ۱۳۹۵ می باشد

جدول ۸: میانگین هزینه های خوراکی و غیرخوراکی ناخالص سالانه یک خانوار روستایی بر پایه گروههای هزینه استان بوشهر در سال ۱۳۹۶ (هزار ریال)

شمار خانوار	میانگین هزینه کل	میانگین هزینه های غیرخوراکی	میانگین هزینه های خوراکی و دخانی	گروه های هزینه
۵۳۱	۲۵۲۴۴۸	۱۶۶۷۳۶	۸۵۷۱۳	کل
۲	۳۹۷۸۶	۱۶۶۸۶	۲۳۱۰۰	۴۵۰۰۰ و کمتر
۱۶	۶۱۴۴۸	۲۸۲۲۶	۳۳۲۲۲	۷۵۰۰۰ تا ۴۵۰۰۰
۱۷	۸۲۳۸۶	۴۰۹۵۲	۴۱۴۳۴	۹۰۰۰۰ تا ۷۵۰۰۰
۳۹	۱۰۴۷۸۷	۵۸۶۴۵	۴۶۱۴۲	۱۲۰۰۰۰ تا ۹۰۰۰۰
۸۷	۱۴۱۷۹۵	۷۴۶۵۴	۶۷۱۳۹	۱۶۵۰۰۰ تا ۱۲۰۰۰۰
۶۷	۱۸۱۴۴۶	۱۰۸۱۱۶	۷۳۳۳۰	۱۹۵۰۰۰ تا ۱۶۵۰۰۰
۱۱۸	۲۲۸۴۱۵	۱۴۰۰۸۲	۸۸۳۳۳	۲۷۰۰۰۰ تا ۱۹۵۰۰۰
۹۸	۳۱۴۱۷۱	۱۹۸۵۷۵	۱۱۵۵۹۶	۳۶۰۰۰۰ تا ۲۷۰۰۰۰
۵۶	۴۰۲۳۸۵	۲۸۹۷۸۵	۱۱۲۶۰۰	۴۸۰۰۰۰ تا ۳۶۰۰۰۰
۳۱	۶۶۳۶۳۵	۵۵۰۱۸۳	۱۱۳۴۵۲	۴۸۰۰۰۰ و بیشتر

مأخذ: آمارگیری از هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی کشور - مرکز آمار ایران

جدول ۹: میانگین هزینه های خوراکی و غیر خوراکی ناخالص سالانه یک خانوار شهری بر پایه گروه های هزینه استان بوشهر در سالهای ۱۳۹۶ (هزار ریال)

شمار خانوار	میانگین هزینه کل	میانگین هزینه های غیر خوراکی	میانگین هزینه های خوراکی و دخانی	گروه های هزینه
۵۹۳	۳۲۱۰۵۶	۲۳۰۰۷۰	۹۰۹۸۷	کل
۸	۵۹۵۵۸	۳۵۲۶۲	۲۴۲۹۶	۴۵۰۰۰ و کمتر
۲۰	۸۵۹۴۴	۵۱۱۴۰	۳۴۸۰۴	۷۵۰۰۰ تا ۴۵۰۰۰
۲۴	۱۰۸۵۳۸	۶۰۰۴۹	۴۸۴۸۹	۹۰۰۰۰ تا ۷۵۰۰۰
۶۰	۱۴۴۴۹۶	۸۷۷۴۰	۵۶۷۵۶	۱۲۰۰۰۰ تا ۹۰۰۰۰
۵۵	۱۸۲۸۰۸	۱۱۵۷۶۱	۶۷۰۴۸	۱۶۵۰۰۰۰ تا ۱۲۰۰۰۰
۱۶۰	۲۳۲۹۸۶	۱۵۵۱۵۹	۷۷۸۲۷	۱۹۵۰۰۰ تا ۱۶۵۰۰۰
۹۷	۳۱۳۷۰۴	۲۲۰۹۶۱	۹۲۷۴۳	۲۷۰۰۰۰ تا ۱۹۵۰۰۰
۹۳	۴۰۷۴۱۰	۲۸۷۷۸۲	۱۱۹۶۲۸	۳۶۰۰۰۰ تا ۲۷۰۰۰۰
۳۷	۵۳۷۰۳۹	۳۹۹۲۷۹	۱۳۷۷۶۰	۴۸۰۰۰۰ تا ۳۶۰۰۰۰
۳۹	۸۰۰۹۳۷	۶۵۹۵۴۲	۱۴۱۳۹۵	۴۸۰۰۰۰ و بیشتر

مأخذ: آمارگیری از هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی کشور - مرکز آمار ایران